

Anselmo PESSION

RECONNAISSANCES DE VALTOURNENCHE (1458 - 1459)

**Archives Historiques Régionales
2020**

Assessorat du tourisme, des sports, du commerce,
de l'agriculture et des biens culturels

INTRODUCTION

Voilà quelques années, un ami aussi passionné que moi d'histoire de la Vallée d'Aoste m'a parlé de l'existence dans les archives de la Commune de Gressan d'un important recueil de reconnaissances concernant les paroisses d'Antey et de Valtournenche. J'ai voulu m'y rendre immédiatement pour l'étudier et j'ai découvert qu'il était ainsi possible de reconstituer l'histoire des familles de Valtournenche pour l'une des périodes les plus avares de documents: la seconde moitié du XVe siècle.

Il s'agit d'un recueil de reconnaissances imposées par le duc Louis de Savoie à l'ensemble du mandement de Cly. Le volume en question contient les reconnaissances relatives aux communautés d'Antey et de Valtournenche et se compose de 710 feuilles numérotées en chiffres romains. La partie concernant Valtournenche commence à la feuille n° 441 et contient la liste de tous les biens que les familles détenaient en fief du duc.

L'établissement des reconnaissances a débuté le 26 septembre 1458 et s'est poursuivi pendant les mois d'octobre, de novembre et de décembre; certaines reconnaissances ont été dressées aux mois de janvier et février de l'année suivante, une au mois de mai et deux au mois d'août.

Le notaire chargé d'établir les reconnaissances relatives aux paroisses d'Antey et de Valtournenche était un certain Pierre Cruse d'Yenne (Ain), mandaté à cet effet par Louis de Savoie par lettres ducales du 26 novembre 1457.

En présence de deux ou trois témoins, les personnes convoquées se présentaient devant le notaire, appelé commissaire, et, après avoir juré sur les Saintes Ecritures, reconnaissaient les biens qu'ils tenaient en fief du seigneur. Dans la plupart des cas, les actes font mention des reconnaissances passées par leurs prédécesseurs, qui remontaient parfois jusqu'à la fin du XIIIe siècle. Dans la liste des biens (prairies, champs, pâturages, jachères, alpages, maisons, eaux, etc.), figurent souvent les premières inféodations dont sont indiqués la date, le nom du seigneur concédant (dans ce cas, les anciens seigneurs de Cly ou les comtes de Savoie de la fin du siècle précédent), le notaire qui a dressé le document et le bénéficiaire. Par la suite, pour chaque parcelle de terrain, sont indiqués les redevances et tributs dus par le feudataire, y compris la prestation de fidélité lige au seigneur;¹ avec le temps, cette forme de fidélité vassalique sera également payée en espèces.

À la fin des reconnaissances, tous ceux qui y étaient impliqués d'une manière ou d'une autre en tant que co-feudataires ou sous-locataires ou qui figuraient sous quelque autre titre dans le document, étaient convoqués par le notaire pour confirmer et signer les parties les concernant directement.

Ce recueil de documents est un précieux outil qui nous renseigne sur la population et les infrastructures de la Valtournenche de l'époque. Le nombre des tenanciers qui font reconnaissance se chiffre à plus de 70 chefs de famille, dont beaucoup agissent aussi au nom d'autres inféodés, généralement frères et sœurs, cousins ou, en tout cas, des parents proches. Une donne qui est en accord avec la somme des donatifs de 1417, parmi lesquels figurent 64 fouages, une unité de mesure basée sur les différents foyers: la population à l'époque devait probablement dépasser les mille unités. Les biens déclarés par les différents chefs de famille font état, généralement, d'une situation financière remarquable; les montants des redevances et autres tributs dus au duc de Savoie sont également révélateurs d'une situation économique très favorable.

Les alpages

Presque chaque famille possédait des droits ou faisait partie des consortiums réunissant différents alpages de la communauté, dont certains appartenaient au consortium, d'autres au duc. Parmi les alpages, sont mentionnés les suivants, avec leurs limites respectives:

- *Corrioron* (limites: l'alpage de Saint-Gilles, le sommet des montagnes, le mont Cervin, le torrent découlant du Cervin, l'alpage du Giomein, les prairies du Breuil).

- *Champlève* (limites: le torrent de Crépin, la Ryveta de Chaloz qui descend du Crest d'Arsines vers le Bois Noir, le sommet d'Aventura, le sommet de Sasa vers l'alpage des seigneurs de Châtillon, le Blanchiron, le sommet du Charvas et son torrent et, enfin, de nouveau le torrent de Crépin).

- *Giomein* (limites: le torrent qui descend d'Anservigny, la Fenêtre de Cors, la Grande Fenêtre du Mont Cervin, les pâturages de Barma, le pré dit Perronet jusqu'au torrent qui descend la petite vallée).

---

¹ "... *ulterius debet unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino*" ("Par ailleurs il doit prêter un serment d'hommage lige mieux qu'à un autre seigneur"). Dans d'autres cas le feudataire se déclare *homo melius* de son seigneur.

- *Chignana* (limites: la Fenêtre de Suyl, le Mont de Saleyr, le Val Corneyr, la Seriola, le Mont de Panquero, la Fenêtre de Chignana, le sommet de la Cengla Rionda, la Balma du Val Ursyn, le Petit Beryo Rond, le Post de Pramoron Damon, la voie publique jusqu'au pont de Fallignon, le *terme* sis au sommet de la vallée de Pallu, le *terme* sis au fond du Cuygnon de Jacz de Suyl, le *terme* sis au sommet du Blanchon et enfin de nouveau à la Fenêtre de Suyl).

- *Euillia* (Yllia).

- *Liortères e Vachary* (limites: le *clappey* de Cuygnon jusqu'au Muret, la Fenêtre de Chignana, le Bec de La Seriola, Sax de Saretey et enfin le torrent).

- *Hersa* (limites: les Sayx, la Balma dou Matex, le vallon d'Hersa vers le mont du Crest, le sommet du Sarrion jusqu'au sommet de Barescon, le sommet de Quatretons, la source de Glavyn jusqu'au mont Corner).

- *Cortina* (limites: les alpages d'Hersa, le mont d'Hersa, le Mont Corner, la Balma Struta, le torrent de Chignana, les pâturages de Chignana et les sommets des montagnes).

- *Layet*.

- *La Barma*.

- *Maberges* (limites: le torrent de Corrioron, l'alpage du Layet, le torrent du Verynery).

- *Charbonnière*.

- *Promoron* (limites: le torrent de Chignana, Lo Sapellet, Lo Chanet, La Parey de Tison, le Bois de Cleva, lo Berias de Chenal, lo Berias de Chanet).

Les moulins

D'après l'examen de ces reconnaissances, de nombreux moulins existaient à Valtournenche et dans ses hameaux: on avait le droit d'utiliser pour quasiment tous ces moulins les meules tirées des carrières situées au lieu-dit Champlève. Une carrière de meules était inféodée aux frères Poudral et à la famille Barmasse, comme l'indique la reconnaissance du 31 octobre 1458.² Ce même document atteste qu'ils tenaient en fief du vice-châtelain Urbain Nerve un moulin sur le torrent du Mont Cervin³ près du pont de Valmartin, avec droit d'usage des eaux du torrent, des conduites d'eau et des meules nécessaires.

La reconnaissance des frères Fabri, de Senglin, (26 octobre 1458) mentionne un moulin sis près du torrent qui descend de Yllia,⁴ appelé Grand Moulin, avec les droits sur les eaux, les conduites et les meules de Champlève.

En aval du hameau de La Roby les frères Jean et Paul Lanoz exploitent un moulin, sis dans le *Verney de la Plana* sur les rives du torrent de Yllia, à l'usage des habitants du hameau et du lieu-dit Loz. Ce moulin a été inféodé à Bonino de La Roby par Pierre de Cly, comme il appert de l'*albergamentum* dressé par le notaire Nicolet Vacher le 16 décembre 1343.

La famille Meynet tenait en fief, avec d'autres feudataires, un moulin situé sur le torrent du Cheneil, appelé La Maisonnasse, avec droit d'usage des meules de Champlève; la redevance annuelle due au duc de Savoie s'élevait à deux boisseaux d'orge et un de seigle (*albergamentum* de Boniface de Cly, daté juin 1329, établi per le notaire Jacques de Granges).

Il y avait un moulin au-dessous du hameau de Chaloz, au lieu-dit Cré du Pont, inféodé pour moitié aux frères Berthod de Chaloz et pour l'autre moitié au fils de Jean Vittaz, André. Le moulin, qui desservait les habitants de Chaloz, du Goyl, de la Montaz, de la Servaz et de Chardoney, avait été donné en usage à Jean Pertuset (Pellissier), aux fils de Pierre et Stéphane Carrel et à Jean Vallet. Pour l'entretien du moulin, ainsi que pour la construction et la réparation des conduites, les propriétaires pouvaient utiliser le bois dans les forêts communes. Dans le document d'*albergamentum* dudit moulin (inféodé par Jacques de Cly le 20 juin 1347 par acte du notaire Jacques Granges), sont indiquées les redevances dues au duc: deux boisseaux d'avoine, quatre deniers de *servicium* et huit de *placitum*.

André Vittaz tenait également en fief la licence d'exploiter une *taberna* où étaient vendus exclusivement dans la Valtournenche, en amont du *petit clappey*, du vin, du pain et d'autres produits

---

² *Item confitentur se tenere ut supra medietatem pro indiviso cum Anthonio Balmacy, Martino Balmacy et eius nepotibus unius molandini cum medietate situs eiusdem et moleria Vallistornenchie pro faciendo molas, ubi facere et construere voluerint in Valletornenchia a Clappeto de Ussyn intus, una cum rippagiis et conductibus etc.*

³ Ainsi était appelé à l'époque le torrent Marmore.

⁴ *Item medietatem pro indiviso sexte partis ... unius molandini vocati Grossum Molandinum juxta aquam descendentem de Yllia cum suis rippagiis, aqua et partinenciis molentibusque universis hospicii ipsius et usu molerie de Champlevy pro dicto molandino etc...*

typiques; le vin ne pouvait être vendu à un prix supérieur à 10 sous par muid et le seigle à 6 sous par muid. La licence susmentionnée était précédemment détenue par les Berthod pour un *servicium* de 3 sous et 4 deniers: André Vittaz a pu se procurer la licence moyennant une offre supérieure de 12 deniers.

Il y avait aussi à Maën un moulin, situé sur le torrent qui descend de Chignana, avec utilisation des meules de Champlève: il avait été donné en fief à Amedée, fils de feu Bonino Ottonelli de Molliners. Les moulins dans la plaine de Maën étaient probablement au moins deux: dans d'autres documents, il est en effet fait mention d'un moulin, toujours situé sur le plan de Maën sur le torrent de Chignana, appelé *altius molandinum* (le moulin plus en amont) et un autre appelé *parvum molandinum* (petit moulin).

Les frères François et André, fils de Pierre Gaspard de Losanche, tenaient en fief la quatrième partie du moulin sis à La Val et la quatrième partie d'un autre moulin sis sur le torrent du Cervin dans la localité de Mollinet, près du *claphey* de Senglin.

Les habitants de Crépin utilisaient le moulin qui se trouvait sur le torrent du Cervin au fond du champ des fils d'André Perruquet (lieu-dit *Pied des Coayes*).⁵ Il avait été donné en fief en partie aux familles d'André et Jean Aymonod et en partie à la famille Laurensod. La redevance due au duc de Savoie s'élevait à une quartane de seigle, une d'orge et une demi-livre de cire. Un autre moulin, qui exploitait les eaux du torrent d'Yllia, était situé au fond du champ de Pierre Perruquet avec droits d'utilisation des meules de Champlève.

La famille Barmasse tenait en fief un moulin à Crétaz, sur le torrent de Cheneil, qu'elle louait à Martin Oger et à ses petits-enfants moyennant une demi-quartane de seigle.

Au pied du village de la Montaz, les frères Boissonet tenaient en fief un moulin avec tous ses droits et la possibilité d'utiliser les meules de Champlève; ils exploitaient par ailleurs un autre moulin à Lamonda sis sur le torrent de Cheneil.

La famille Bleston exploitait un moulin dans le hameau de Loz, au bord du torrent d'Yllia, avec les droits sur l'utilisation de l'eau et des conduites.

Il y avait aussi un moulin à Losanche, avec droit à l'utilisation de l'eau et du bois pour les réparations nécessaires; il avait été inféodé à la famille Loge de Losanche.

Une reconnaissance du 14 novembre 1458 est entièrement réservée à un moulin qui était situé dans le vallon de Losanche au lieu-dit Le Clèves et exploitait les eaux du torrent d'Yllia. Il avait été donné en fief à Jean, fils de Martin Gal, doté de meules, bâtiments et conduites, ainsi que d'un gros mortier. Le moulin fut albergé à son père Martin le 21 mai 1431 par le vice-châtelain Urbain Nerve (notaire Jean Gorret), soumis à un *servis* annuel de six deniers à la Saint-Etienne et à un *placitum* de douze deniers le moment venu.

Jean Gal possédait également une carrière de pierres d'où il pouvait tirer les meules à utiliser sur tout le territoire de Valtournenche, en amont de l'église.⁶

Les frères Martin, Jean et Jeannin, fils d'André Oger, exploitaient un moulin sur le torrent qui descendait de Corriore vers Croses, doté de meules, bâtiments et conduites, et était également utilisé par les habitants de Crétaz et de la Montaz. La redevance annuelle était fixée à un boisseau de seigle et un d'avoine à la Saint-Michel.

Leota, fils d'André de Bruno d'Ussin et ses co-feudataires Martin et Antoine, tenaient en fief divers biens dans la région d'Ussin: en particulier, Martin gérait un moulin au *claphey* d'Ussin, qui se trouvait autrefois près du pont de Duerches et qui fut déplacé en raison du risque d'inondations et de glissements de terrain. Antoine tenait en fief un autre moulin dans le même *claphey* d'Ussin, près de la voie publique, avec une meule pour le blé, l'huile et le chanvre. Le *servicium* dû au duc pour les deux moulins était de neuf deniers pour le premier et de douze pour le second.

Au début de chaque reconnaissance un registre illustre brièvement le contenu du document.

---

⁵ En patois: *Pi-di-Quayes*.

⁶ "... unum molandinum, unam pilam pro pilando et frangendo granum et unam molam pro molando, una cum situ ipsorum molandini, mole, pile et moleria Vallistornenchie pro faciendo molas ubi facere voluerit in torrentibus seu aquis dicti loci Vallistornenchie, videlicet ab ecclesia eiusdem loci insuper, una cum aqua, rippagiis et conductibus ipsius aque etc."

Prefazione del notaio

[⁷S.T.] IN NOMINE SANCTE et Individue Trinitatis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, amen. Anno a Nativitate eiusdem Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indictione septima et aliis annis, indictionibus et diebus mensium inferius seriatim descriptis, per has publicas et patentes confessiones seu recogniciones omnibus tam presentibus quam futuris innotescat et fiat evidenter manifestum QUUM iniuriatur memorie frequenter oblivio et ex longiquitate temporis sepe fit quod res clara presentibus, futuris datur obscura, et sic recisa repolulant obnoxia et sopita, sepulta resurgunt sane adversus oblivionis dispendium, et, ne negotiorum gestorum processu temporis memoriam evanescat, prudentium cautela decrevit rei geste noticiam scripture publice et auctentice testimonio comendari. Igitur illustrissimus princeps et dominus dominus Ludovicus, dux Sabaudie, Chablasii et Auguste, Sacri Imperii princeps vicariusque perpetuus, marchio in Ytalia, princeps Pedemoncium, Gebennensium et Beugiaci⁸ comes, baro Vuadi et Foncigniaci, Nycieque et Vercellarum et Friburgi dominus, affectans suas extentas seu recogniciones homagiorum, servitorum, reddituum, placitorum et aliorum tributorum sibi quomodolibet partinencium⁹ in castro, terra, resorto et toto mandamento sue castellanie Cliti in Valle Augusta debitas renovare ad rei geste memoriam habendam, illas voluit et ordinavit recipi et informacionem publicam reddigi per me Petrum Cruse de Yenna, Bellicensis¹⁰ dyocesis notarium publicum commissariumque in hac parte per eundem dominum nostrum deputatum, suis constantibus litteris ab eodem domino nostro Sabaudie duce emanatis, datis Chamberiaco in cammera computorum in ipsius absentia, eo quod sic fieri iussit et ordinavit, die vicesima sexta mensis novembris anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo septimo, manu honesti viri Amedei Lamberti, eiusdem domini nostri secretarii signatis, debite ut decet sigillatis, ITEM aliis suis litteris confirmacionis eisdem litteris dominicalibus annexis, datis Rumilliaci, die [**verso**]¹¹ vicesima prima mensis decembris anno supra proxime scripto, cera rubea impendenti sigillo cancellarie sigillatis et manu largi eiusdem domini nostri secretarii signatis. Idcirco ad instanciam, requisicionem et postulacionem mei predicti Petri Cruse, notarii publici commissarii in hac parte, ut prefertur, deputati, instantis, stipulantis solempniter et recipientis vice nomine et ad opus prefati domini nostri Sabaudie ducis suorumque heredum successorum quorumcumque in dicto castro, castellania et mandamento Cliti ac resorti eiusdem, omniumque aliorum et singulorum quorum interest, intererit seu interesse poterit modo quolibet in futurum, a personis et tenementariis in presenti extenta seu libro particulariter descriptis et nominatis, confessiones, recogniciones, obligaciones et omnia alia et singula circa hec acta et informaciones infrascriptas in quibus et ipsarum quamlibet in pede earundem ad maiorem roboris firmitatem obtinendi, signum meum manuale consuetum apposui, more et ex officio persone publice, vice nomine et ad opus prefati domini nostri Sabaudie ducis et suorum prout supra, etc. Personaliter constituti homines et tenementarii infrascripti, scientes, certi, prudentes et spontanei, non vi, non dolo, non metu ad infrascripta peragenda inducti, seducti, circumventi vel decepti, sed de quibus et factis suis quibusque in hac parte plenarie informati et advisi, ut asserunt et asseruerunt, confessi fuerunt suis et horum pro quibus infra agunt nominibus, per eorum juramenta per eosdem et ipsorum quemlibet prestita super sanctis Dei Scripturis in meis dicti commissarii manibus, tam de jure quam consuetudine patrie Vallis Auguste, confitentur sollempniter et in veritate tamquam in iudicio publice et manifeste recognoverunt, manifestaverunt et recognoscunt aliqui ex ipsis hominibus et tenementariis, se et suos heredes et successores quoscumque debere homagia seu fidelitates, prout inferius describuntur; alii vero ex eisdem hominibus et tenementariis tenere, tenereque velle et debere in feudum et enphiteusim perpetuam ac de dominio directo eiusdem domini nostri Sabaudie ducis et suorum prout supra, videlicet res et possessiones in singulis ipsarum personarum confessionibus et recognicionibus descriptis et inferius confinatis cum ipsarum rerum juribus, pertinenciis, appendenciis, [**recto**] ingressibus, egressibus, aquis, aquariciis, arboribus et ceteris suis bonis usibus universis; seque et hos pro quibus agunt pro ipsis rebus et feudis debere et solvere teneri legitime prefato domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, redditus, servicia, tallias, homagia, homagiorum seu fidelitatum suffertas, corvatas, placita et usagia, aliaque bladi, vini et pecunie tributa et excheytas supra eisdem rebus, quando de jure vel de consuetudine eiusdem loci contingerit evenire in recognicione seu

⁷ Prefazione all'inizio del volume comprendente 4 pagine non numerate.

⁸ Per *Baugiaci*.

⁹ Per *partinencium*. Si troverà in tutte le *reconnaissances* la grafia *partinens* per *pertinens*.

¹⁰ Diocesi di Belley-Ars.

¹¹ Retro del *folio*.

manifestacione cuiuslibet ipsorum tenementariorum descriptos et descriptas, declaratos et declaratas, solvendo et solvendas prefato domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, terminis, modis et forma inferius annotatis et declaratis, prout et quemadmodum inferius in confessione cuiuslibet ipsarum personarum confitentium annis, indictionibus, diebus et locis inferius descriptis plene insertum est. QUASQUIDEM confessiones et recogniciones et omnia universa et singula alia supra et infrascripta ac in presentibus sint extenta, contenta, descripta et enumerata ac inserta, promiserunt dicti homines et tenementarii infra descripti et nominati, nominibus suis propriis et aliarum personarum pro quibus confessi fuerunt et manifestaverunt, quilibet ipsorum in quantum ipsum tangit et sua interest, per iuramenta sua ad Sancta Dei Euvangelia corporaliter et sponte prestita, et sub expressis ypothecis et obligacionibus omnium bonorum suorum et cuiuslibet ipsorum quorumque mobilium, immobilium presencium et futurorum quorumque, habere rata, grata et firma et nunquam contra ea seu ipsorum aliquid facere, dicere, opponere vel venire seu contrafacere, dicere, opponere vel venire volenti in aliquo consentire, quinimo recognita per eosdem et ipsorum quemlibet dicto domino nostro et suis recognoscere seu manifestare tocians quociens forent ipsius parte requisiti, ac eciam usagia et quecumque alia annualia tributa per eosdem et ipsorum quemlibet recognita et confessata per modum per eosdem et ipsorum quemlibet **[verso]** confessatum et recognitum, annis singulis, in manibus suorum castellanorum solvere sine condicione quacumque, una cum expensis et interesse litis in iudicio et extra; RENUNCIANTES insuper prenominati homines et tenementarii et ipsorum quilibet quantum ad eundem tangit, per iuramenta sua ut supra prestita, omni accioni et excepcioni doli, mali, vis, metus, erroris et in factum accioni, condicione ob causam, sine causa vel ex iniusta causa, juri quo lesis et deceptis in suis contractibus subvenitur copiarumque aliquorum instrumentorum juri dicenti confessiones extra iudicium sive non, coram suo iudice factas non valere aut saltem rescindi debere, omnibusque aliis iuribus et excepcionibus tam de jure quam consuetudine que subscripta facientibus et de quibus se juvare possent quomodolibet aut tuheri, et prefectum¹² juri dicenti generalem renunciacionem non valere nisi precesserit specialis. De quibus omnibus et singulis inferius particulariter descriptis, dicti homines manifestantes, suis et quorum infra nominibus, requisierunt fieri per me dictum notarium et commissarium, ad opus eorundem et prefati domini nostri Sabaudie ducis et suorum prout supra, duo publica instrumenta, seu plura si forent necessaria, eiusdem tenore et substancia, videlicet duo prima ipsorum sumptibus et expensis, que possint et valeant dictare, corrigi, reffici et meliorari semel et pluries, consilio et dictamine iurisperitorum, facti tamen substancia in aliquo non mutata, et prout plenius in pede cuiuslibet dictorum confessionum describitur.

---

¹² Lettura dubbia.

RECONNAISSANCES

[440 recto]¹³ In parrochia Vallistornenchie

1 - 1458, sept. 26 -

A Pâquier di Valtourmenche, nella cucina dei figli di Pietro Carrel, alla presenza dei testimoni Giovanni Gorret e Martino Foldon, notai, e di Antonio Poudral, **Giovanni, fu Antonio Vallet** di Chaloz, riconosce di tenere in feudo dal duca di Savoia i seguenti beni: un appezzamento di prato sito al Gerby di Champlève (12 denari di censo¹⁴ e 2 soldi di placito, come dall'albergamento fatto da Bonifacio di Cly a Giovannino di Chaloz, suo antenato, il 17 agosto 1328), un prato in Cleva Drayri, un prato in Grivarsa (2 soldi e 6 denari di censo e 15 solidi di placito, albergamento di Bonifacio di Cly del 15.1.1332), terreni al Crey (albergamento del 20.1.1333) e al Cré du Pont, all'alpeggio di Champlève, all'alpeggio del Giomen, con una casa, e altri beni a Cheperon, alla Bringa, al Verney, al Saleyr.

*Recognicio facta per Johannem, filium quondam Anthonii Valleti de Chaloz, parrochie Vallistornenchie, quondam*¹⁵.

1 [441, recto]¹⁶ IN NOMINE DOMINI AMEN. Anno eiusdem Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die vigesima sexta mensis septembris, apud Vallemtornenchiem, loco dicto Pasquier, videlicet in stupha domus infantum¹⁷ Petri Carrelli, presentibus Johannino Gorreti, Martino Foldon, notariis, et Anthonio, dicto Ton, de Poudral, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, serie presentis et publici instrumenti, cunctis ad perpetuam deducatur noticiam QUOD ibidem in mis¹⁸ Petri Cruse burgensis Chamberiaci notarii subscripti, commissarii que ad infrascripta per illustrissimum principem et dominum nostrum Ludovicum, ducem Sabaudie, Chablaysii et Auguste, Sacri Romani Imperii principem vicariumque, perpetuum marchionem in Italia, principem Pedemoncium, Gebennarum et Baugiati comitem et baronem Vuaudi et Foncigniati, Nicieque et Vercellarum ac Friburgi dominum, specialiter deputati, more persone publice stipullantis¹⁹ sollemniter²⁰ et recipientis vice nomine et ad opus prelibati domini nostri ducis Sabaudie suorumque heredum successorum et causam habiturorum quorumcunque in futurum, testiumque premissorum presencia propter infrascripta rite peragenda, personaliter constitutus **Johannes, filius quondam Anthonii Valleti de Chaloz**, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de iure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se et suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque, causamque ipsius perpetue habituris, et per iuramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter in manibus mis dicti notarii et commissarii prestitum, confessus fuit ac palam et publice velud in indicio manifeste recognovit se tenere, tenereque velle ac actenus tenuisse a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognitione olim facta per eundem Johannem confitentem in manibus Glaudii Voudani, pro tunc commissarii extentarum dicti mandamenti Cliti et per pridem in manibus Johannis Casei, pro tunc eciam commissarii ad hec deputati, videlicet res et possessiones infrascriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippaggiis, conductibus, cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis et consuetis ipsarum rerum, ET PRIMO unam peciam prati jacentem en Champlevy, loco dicto Gierby, prope pratum de Collumbier, extimatam circa unum secatorium cum dimidio prati, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis, de secunda res Johannis Meyneti et eius fratrum et nepotum, de tertia et quarta pascua, cum situ unius domus, ET pro qua enim se facere et solvere debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra confessis,²¹ duodecim denariis servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de

¹³ Il folio 440 contiene il titolo: In parrochia Vallistornenchie.

¹⁴ *Servicium, servis.*

¹⁵ La parola *quondam* è stata aggiunta in un secondo momento.

¹⁶ La numerazione originale, in lettere romane, è sovente confusa ed è stata rifatta con diverse cancellature: ho ritenuto più opportuno usare la numerazione normale.

¹⁷ In tutto il volume si troverà sempre *infantum* invece di *infantium* o *infancium*.

¹⁸ Consuetudine per *mei*.

¹⁹ Qui, come in altri documenti successivi, il notaio scrive *stipullanti* e *recipienti* invece di *stipullantis* e *recipientis*.

²⁰ *Sic.*

²¹ Lettura dubbia.

premissis **2 [441 verso]**²² rebus facti per nobilem Bonifacium, quondam domini de Cly, Johannino de Challoy, preavo dicti confitentis, et suis, recepti per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo CCC^{mo} vigesimo octavo, die decima septima mensis augusti. ITEM circa duo secatoria prati jacencia in Cleva Drayri, et sunt fines de prima parte res Bruneti Berthodi eius fratrum et nepotum, de secunda res Martini Guidret et eius fratris, de tertia res Johannis Carrelli eiusque fratrum et nepotum, de quarta res dicti confitentis, de quinta pascua. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentis in Griviarsa, cuius fines sunt de <prima> parte res Andree Victa, de secunda res Bruneti Berthodi eius fratris et nepotum suorum, de tertia res Anthonii Pertuseti, de aliis partibus res dicti confitentis, ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra duos solidos et sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et quinque solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobilem Bonifacium, dominum quondam de Cly, Johannino de Challoy, preavo dicti confitentis, et suis heredibus, recepto per Jacobum de Grangiis notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo trigésimo secundo, die quindecima mensis januarii. ITEM loco dicto Trey circa unam sestartiatam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Victa, de tertia res Martini Ogerii, de quarta res Johannini Fabri, que fuerunt filiarum Martini de Liolan, ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, ut inde continetur in instrumentis albergamentorum factorum per nobilem Bonifacium quondam domini de Cly jamdicto Johannino de Challoy, preavo dicti confitentis, et suis, receptis per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigésimo tercio, videlicet uno die undecima mensis januarii et alio die prima mensis decembris. ITEM loco dicto Crest dou Pont²³ circa unam eminatam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Berthodi et eius fratrum, de tertia res liberorum Petri Carrelli, de quarta res dicti confitentis. ET inde facere et debere annuatim eidem **3 [442 recto]** domino nostro duci et suis quibus supra, tres denarios servicii in festo Sancti Stephani et sex denarios placiti quando acciderit, sic arrestati in instrumento albergamenti de premissis facti per nobilem Bonifacium, quondam domini de Cly, quondam Johannino predicto et suis, sub anno Domini millesimo tercentesimo trigésimo quinto, die quindecima mensis decembris, ITEM omnes roydas et sioventerias²⁴ in quibus quondam avus dicti confitentis pro suo hospicio et possessionibus quovismodo, quondam dominus de Cly tenebatur in laboribus dictorum dominorum et sequi in eorum alpebus cum suis bestiis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, decem octo denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM confitetur quod est consors in alpe, pascuis et pasturagiis de Champlevy prout alii consortes dicte alpis, ET inde facere et debere dicto domino et suis quibus supra annuatim, pro suo iure servicii debiti pro dictis pascuis, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM unum quarterium, cum medietate alterius quarterii, medietatis pro indiviso omnium pasturagiorum et pasuorum Alpis de Logiement, ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra unum seraceum cum dimidio seu tres quarteronos casei loco seracei, de reddito in festo Sancti Michaelis. ITEM in pede pratorum de Logiement circa tria secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree de Vullioz et eius fratrum, de quarta res Johannini Meyneti eius fratris et nepotum, que fuerunt Johannino Petri Andreveti, de sexta²⁵ res Martini de Heryn, que fuerunt Yanini de Vullioz. ITEM circa unum secatorium prati cum situ unius domus jacentis ou Logiement, cuius fines sunt de prima parte res Petri Andreveti et eius fratris, quas tenet idem confitens, de secunda res Anthonii Yanini de Vullyo et eius fratris, de tertia res Anthonii Petri Andreveti, de quarta res dicti confitentis, quas tenet a dictis heredibus Petri Andreveti, de quinta res eiusdem confitentis, quas tenet ab heredibus Yanini de Vullyo. ITEM circa quatuor secatoria cum quarto alterius secatorii prati jacencia ibidem, loco dicto Jacet, quorum fines sunt de prima parte res Anthonii Petri Andreveti de Crista, de secunda torrens **4 [442 verso]** descendens de la Barma, de tertia res dicti Anthonii Pecion,²⁶ de quarta pascua, cum situ duarum domorum ibidem existencium et medietate curtium et platearum earundem. ITEM in Cresto Pontis circa unam montureriam prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum Petri Carrelli, de tertia res eorundem, que fuerunt Stephani

²² Retro del folio.

²³ Cré du Pont.

²⁴ Sic.

²⁵ Mancano la terza e la quinta pars.

²⁶ Pession, soprannome dato ad *Anthonius Petri Andreveti de Crista*, capostipite della famiglia Pession.

Carrelli. ITEM circa medium secatorium prati jacens in Pra Cleva,²⁷ cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tertia res dicti confitentis, de quarta res Andree Victa. ITEM circa unum secatorium prati et unam eminentam terre jacentes en Chippiron, quorum fines dicuntur esse undique res heredum Petri Berthodi, quam peciam tenet²⁸ a confitente jam dicto, Johannes Petri Berthodi et eius fratres. ITEM unam peciam prati et terre jacentem in loco dicto Brengua, cuius fines sunt de prima parte res Bruneti Berthodi et eius fratris, de secunda aqua, de tertia res Martini Guidreti et Aymoneti eius fratris, de quarta res Bruneti Berthodi et eius fratris. ITEM ibidem unam peciam prati, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Bruneti Berthodi et eius fratris ac nepotis, de tertia res dicti confitentis, videlicet Cleva Dayry, de aliis partibus res dicti Bruneti eius fratris et nepotis, quas duas pecias tenet,²⁹ nomine cambii, a dicto confitente dicti Brunetus Berthodi et eius frater et nepotes. ITEM circa quatuor sestariatas terre jacentes en Cleva de Champlevy, quarum fines sunt de prima parte loz Ruynacz, de secunda res dicti confitentis, de tertia res liberorum Petri Carrelli, de quarta res Andree Stephanini, que fuerunt Stephani Carrelli, de quinta res heredum Johannis Pertuseti, quas tenent Andreas Carrelli et eius frater, de sexta loz Fontaney. ITEM en Champlevy, loco dicto Ropponey ou Carro, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte laz Drayry, de secunda et tertia res Jacobi et Anthonii Johannis Pertuseti, de quarta et quinta res dicti confitentis, de sexta loz Clapey. ITEM medietatem pro indiviso unius pecie prati et terre jacentem loco dicto Verney, cuius fines sunt undique **5 [443 recto]** res liberorum Petri Carrelli, et est dicta tota pecia extimata circa unum secatorium prati et tres eminentas terre, quam medietatem tenent a dicto confitente in feudum liberi Petri et Stephani Carrelli, qui proinde eidem confitenti faciunt decemocto denarios servicii. ITEM circa unam eminentam terre jacentem in loco dicto Ou Saleyr, cuius fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tertia clappetum, de quarta res Martini Guidret et eius fratris, de quinta res Jacobi Pertuseti, ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et eius quibus supra, quatuor solidos servicii in festo Sancti Stephani, et octo solidos placiti quando acciderit, ut patet instrumento recognicionis certarum rerum preconfinatarum facte domino Petro, quondam domino de Cly, per Johannem, abavum³⁰ dicti confitentis, recepto per Nycoletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo primo, die vigesima prima mensis junii, et ulterius debet unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam quondam reddit in manibus quondam Petri Ducis, tunc commissarii ad hec deputati, predictus Valletus et, defuncto ipso Valletto, ipsam reddit idem Anthonius, pater dicti confitentis in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati. ITEM de recognicione olim per dictum Anthonium et Johannem, filios quondam Andree Valleti de Challoy, facta nominibus suis et filiarum Petri Moschy in consortia, genitori dicti domini nostri ducis moderni, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii pro tunc dictarum extentarum Cliti, et sequenter per dictum Johannem confitentem in manibus providi viri Glaudii Voudani notarii, res subscriptas. ET PRIMO tres eminas siliginis reddictus quas facit eidem confitenti Johannes nepos de Arvellion de Chamoys, ITEM unam quartanam cum dimidia siliginis reddictus et quatuor denarios servicii quos facit dicto confitenti Johannes Cochet de Cenglont super una pecia prati jacente ad Cenglont extimata unam eminentam prati, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Petri Rava alias Maczoc, de tertia res heredum Johannis Andree Fabri, de quarta res heredum Andree **6 [443 verso]** Bardolet de Chamoys. ITEM unam quartanam silliginis, sex denarios servicii quos faciunt eidem confitenti heredes Johannis Andree Fabri tamquam causam habentes a quondam Petro Faction, causam habente a quondam Petro Vulpyl super duabus sestariatis terre, vel circa, jacentibus apud Cenglont, quarum fines sunt: de prima parte via tendens versus Logiement, de secunda res Andree Bardolet, de tertia res Petri Rava, de quarta res Pauli de Lanoy. ITEM super duabus partibus unius pecie prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Andree Bardolet, de secunda res Johannis Cochet, de tertia res Pauli de Lanoy, de quarta res Petri Rava. ITEM tres quartanas silliginis et octo denarios servicii quos et quas facit Johannes Petri Rava et eius frater, filii quondam Petri Maczoc de Losanchy, velud causam habentes in hac parte a Petro filio quondam Petri Faction de Chamoys, causam eiam habentes dicti quondam Petri Vulpyl super una pecia prati jacente ad Cenglont, cuius fines sunt, de prima parte res Andree Bardolet de Chamoys, de secunda res Petri Perruqueti, de tertia res heredum Johannis Anthonii de la Roby, de quarta res heredum Johannis Andree Fabri, extimata circa medium secatorium prati. ITEM super una pecia prati jacente in

²⁷ Lettura incerta.

²⁸ In tutti i documenti si troverà sovente la forma *tenet* anche nei casi in cui si dovrebbe usare *tenent*.

²⁹ Per *tenent*. Vedi nota precedente. I prossimi casi non saranno corretti.

³⁰ Trisavolo.

Prato de Reali, cuius fines sunt de prima parte res dicti Andree Bardolet, de secunda res Johannis Cochet, de tercia res Pauli de Lano, de quarta via de Lex, de quinta ryale descendens de Monte Glacearum et res dicti Johannis Rava, extimatam circa unum secatorium cum dimidio prati, quas pecias idem Johannes Rava tenet a dicto confitente in feudum, ut patet instrumento recepto per Nicoletum Moschetti notarium, anno Domini millesimo quatercentesimo septimo die vigesima septima mensis junii, ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos et novem denarios servicii in festo Sancti Stephani, medietatem unius fidelitatis pro qua, nomine sufferte, confessus fuit se facere et debere annuatim ut supra duos solidos, sex denarios monete suffertarum in eodem festo, quatuor solidos et tres denarios tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, et quinque solidos, sex denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus et certis aliis factis per dominum Eballum de Challant, dominum Montisjoveti quondam, Johannino filio quondam Martini de Chaloz et eius heredibus et cui **7 [444 recto]** acciderit, recepto per quondam Peronetum de Salero notarium, anno Domini millesimo tercentesimo duodecimo, die quindecima mensis septembris. ITEM medietatem pro indiviso cum liberis quondam Petri Carrelli et Vulliermete eius uxoris, filie quondam Petri Moschy, Bonifacio Meyneti eius fratribus et nepotibus, Jacobo et Anthonio Pertuseti, rerum et possessiones subscriptarum, ET PRIMO unius pecie terre prative jacentem en Pra Millian supra domos de Pra Millyan, extimata tota pecia circa unam eminentam terre, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res heredum Jaquemini Gibellini Myaczot, de secunda res eorundem, que moventur a Petro de Myaczot, de tercia res dictorum heredum Jaquemini Gibellini, de quarta via publica, de quinta res dictorum heredum Jaquemini Gibellini Myaczot et via publica. ITEM unius pecie terre jacentis loco dicto Berthollomer, extimata tota pecia circa unam quartanatum terre, cuius tocius pecie fines sunt de prima et secunda partibus res dicti Petri Myaczot, de tercia res heredum Jaquemini Gibellini Myaczot, de quarta eciam. ITEM unius pecie terre jacentis loco dicto Plona subtus viam, extimata tota pecia circa unam eminentam, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannini Cullat, de tercia res heredum dicti Jaquemini Gibellini Myaczot, de quarta res Martini Facii Morelli et Petri Michaelis Morelli, salva via publica, de quinta fossatum. ITEM unius pecie terre prative jacentis loco dicto Pasquier, extimata tota pecia circa unam eminentam, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res dictorum heredum Jaquemini Gibellini Myaczot, moventes a Petro Brunodi Vallanchon, de secunda vallis, de tercia res dictorum heredum Jaquemini Gibellini Myaczot, moventes ab illis de Pyssina, de quarta res dictorum heredum Jaquemini Gibellini Myaczot. ITEM unius pecie terre jacentis in Pleyn juxta loz Chablo et res Petri de Senyel, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte loz Chablo, de secunda, tercia et quarta res Petri de Myaczot, extimate circa unam eminentam terre, quam peciam tenet a dictis liberis Jaquemini Gibellini Myaczot idem Petrus de Myaczot. ITEM unius pecie **8 [444 verso]** terre jacentis loco dicto Campus Udrici, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res heredum Aymoneti de Visinal dicti Basset, de secunda res ecclesie Varaye, de tercia res Grimodi Petri Martini de Somon, de quarta res Petri Andreveti Janelli, de quinta res Johannis Saluardi, extimata dicta tota pecia vacolli circa tres eminentas terre. ITEM unius pecie terre jacentis en Meysoncel extimate circa unam quartanatum, et sunt fines de prima parte et ab omnibus aliis res dicti Petri de Myaczot, que fuerunt illorum dou Planderey, quam peciam tenet a dictis heredibus Jaquimini Gibellini Myaczot dictus Petrus de Myaczot et eius frater. ITEM unius pecie terre jacentis loco dicto Cresta, extimata tota pecia circa unam quartanatum prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tercia res illorum dou Planderey, quas tenet Petrus de Myaczot, de quarta res heredum Aymoneti Basset et Martini Theodolli eiusque fratrum, quam peciam tenet a dictis heredibus Jaquemini Gibellini Myaczot idem Petrus Myaczot. ITEM unius pecie terre jacentis en Meysoncel, extimata tota pecia circa unam quartanatum, cuius tocius pecie fines dicuntur esse de prima parte vallolia, de secunda res Petri de Myaczot, de tercia res Martini Theodoli et eius fratrum et heredum Aymoneti Basset, de quarta vallis, quam peciam tenet idem Petrus Myaczot a dictis heredibus Jaquemini Gibellini Myaczot. ITEM unius pecie territorii et vacolli jacentis ou Costal supra Pleyn, cuius tocius pecie fines dicuntur esse de prima parte res heredum Jaquemini Gibellini Myaczot, de secunda res Petri de Myaczot, de tercia res Petri Cantellini, de quarta res illorum dou Planderey, quas tenet idem Petrus de Myaczot. ITEM unius pecie territorii jacentis ibidem cuius tocius³¹ pecie fines dicuntur esse de prima parte res quondam Vulliermete de Visinal, de secunda res Petri Cantellini, que fuerunt quondam Martinodi de Tessella, de tercia loz Chablo, quas duas pecias nescit extimare quia sunt inculte. ITEM unius pecie prati jacentis in Champornys, cuius tocius pecie fines sunt

³¹ La parola *tocius* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

de prima parte et de secunda res prioratus Chambave, quas tenet **9 [445 recto]** dominus prior dicti loci, de tertia res Amedei Marquisii et nepotum suorum, de quarta res Brunodi de Jeyso, moventes a dicto Jaquemino Gibellini Myaczot. ITEM unius pecie prati jacentis ibidem, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res dicti prioratus Chambave, de secunda res Petri Lucat, de tertia rivus herbalis. ITEM unius pecie prati jacentis ibidem cuius tocius pecie fines dicuntur esse de prima parte res deys Voudans, de secunda res infantum Godini, quas tenet Petrus Lucat, de tertia res Johannis de Exerto, que fuerunt Johannis dou Toux, de quarta res quondam Brunodi de Septimam.³² ITEM unius pecie prati jacentis ibidem, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res heredum Guidonis Petri Martini et Jaquemini eius fratris, de secunda res quondam Jaquemodi de Somon, quas tenet Vulliermus Jaquemodi, de tertia res illorum de Rappi, quas tenet Amedeus Marquisii et eius consanguinei, de quarta res prioratus Chambave, quas quatuor pecias ultimo confessatas tenet a dictis heredibus Jaquemini Gibellini Myaczot, Brunodus de Jeyso, quam vero medietatem quindecim peciarum supra proxime confinatarum tenent in feudum a dicto confitente heredes Jaquemini Gibellini Myaczot; ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos servicii monete serviciorum castris Cliti in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, medietatem unius fidelitatis melius quam alteri domino, et hoc vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de dictis rebus facti per nobilem virum Bonifacium, quondam dominum de Cly, Andreveto filio quondam Johannis de Chaloz et eius heredibus et cui acciderit, recepti per Jacobum de Navillio notarium, anno Domini millesimo tercentesimo decimo septimo die quinta mensis novembris, item vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de dictis rebus facti per dominum Petrum, dominum pro tunc de Cly, Johanni et Petro Moschy, Valletto et Petro, filiis Johannini de Chaloz, et eorum heredibus et cui acciderit, recepti per Nicoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo quarto, die vigesima quinta mensis marcii. ITEM circa unum secatorium prati jacens supra Chaloz, loco dicto Tholes, cuius fines sunt de prima parte res Andree Victa, de secunda res heredum Aymoneti Bic, de tertia res Petri Perron, de quarta res dicti confitentis. ITEM ibidem ou Gierby unam peciam prati cum situ unius domus cuius fines sunt de prima parte res **10 [445 verso]** dicti confitentis, de secunda res Bruneti Berthodi eiusque fratris et nepotis, de tertia et quarta pascua, salva via publica. ITEM circa medium secatorium prati jacens ou Cepponey, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Jacobi et Anthonii Pertuseti, de aliis partibus res dicti confitentis. ITEM circa medietatem unius pecie prati jacentis ibidem en la Leschery, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Petri Carrelli, de secunda eciam, de tertia et quarta res dicti confitentis, extimate circa unum secatorium prati, quam peciam tenet a dicto confitente Andreas Stephanini de Chaloz. ITEM tertium unius secatorii prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte loz Clapey, de secunda res liberorum Petri Carrelli, de secunda³³ res dicti confitentis, quam peciam tenet a dicto confitente idem Andreas Stephanini Carrelli de Chaloz, qui pro eadem et alia supra proxime confinata facit annuatim eidem confitenti tres solidos monete cursalis Auguste servicii annuatim in festo Sancti Stephani. Pro quibusquidem rebus supra proxime descriptis, idem confitens pro se et suis quibus supra confessus fuit se facere et debere eidem domino nostro duci et suis quibus supra, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et duodecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti dictarum rerum facti per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, Valletto de Chaloz, abavo dicti confitentis et suis, recepti per Nycolletum de Vacherya notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die decima nona mensis augusti, protestans, promictens et renuncians ac de quibus in precedentibus. SUBSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, in Valletornenchia mandamenti Cliti, videlicet in loco dicto Pasquier, in domo illorum Carrelli, presentibus Johannino Meyneti et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint universi quod ibidem personaliter constituti Brunodus Berthodi de Chaloz et Ludovicus eius nepos, nominibus suis et coniuncto Johannini, eiusdem Bruneti fratris, ac nepotum suorum, filiorum quondam Johannis Berthodi, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramentis ratificaverunt et approbaverunt premissa omnia, confitentes se facere et tenere eidem confitenti ut supra in quantum eos tangit, promictentes **11 [446 recto]** contra premissa non venire, cum et sub omni renunciacione iuris et facti ad hec necessaria pariter et cauthela. DEINDE, anno, indicione et loco premissis, die vigesima sexta mensis januarii, presentibus Amedeo Poudral et Laurencio Ansermeti, testibus ad hec vocatis, notum sit omnibus quod ibidem mis dicti notarii commissarii que subscripti

---

³² Septumian.

³³ Per tertia.

presencia, personaliter constituti Johannes, filius quondam Petri Rava de Losanchia, qui cum juramento pro se et suis heredibus et causam habituris, ratificavit et confirmavit ac approbavit presens manifestum, confitens se tenere prescriptas res et eidem confitenti facere tributa superius declarata modo superius expresso, promictens contra premissa non venire, quinymo illa observare, remictens omni excepcioni et juri quibus contra premissa dici posset vel opponi, de quibus preceptum fuit michi notario subscripto unum et plura fieri et tradi publica instrumenta. SUCCESSIVE vero anno, indicione, die et loco premissis, presentibus Andrea Gaspardi et Martino Vulliermy de Losanchia, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti presentis et recipientis ut supra, personaliter constitutus Andreas Stephani Carrelli, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et causam habituris, cum juramento ratificavit et approbavit presens manifestum, confitens se facere tenere a dicto Johanne confitente medietatem medietatis dicte pecie prati jacentis ou Cepponey supra confinate, promictens et renunciens, ut precedentibus de quibus ut supra. DEINDE, anno, indicione, die, loco et coram testibus premissis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus in presencia mis subscripti notarii testiumque premissorum, Johannes filius quondam Petri Carrelli, nomine suo et coniuncto fratrum et nepotum suorum, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se et suis heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum in perpetuo habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitutum, in quantum eum eiusque fratres tangere potest, ratificavit et confirmavit premissa omnia in presente manifesto descripta, confitens se facere et debere ac tenere peciam suprascriptam, promictens et renunciens cum omni renunciacione et promissione necessariis et requisicione. POST hec, anno, indicione premissis, die decima **12** [446 verso] mensis februarii, in burgo Anthesii, videlicet in domo Martini Bonini Pesty, presentibus Martino Foldon notario et ipso Martino Bonini Pesty, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia mis notarii et commissarii subscripti testiumque premissorum presencia, personaliter constitutus Martinus Andree Fabri, tutor et tutorio nomine Martini, filii quondam Johannis Andree Fabri, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento ratificavit, in quantum eum tangit, et confirmavit presens manifestum, confitens se facere ut supra, promictens et renunciens ut supra. POSTREMO, anno et indicione predictis, Varaye, in domo Inferneti, presentibus Martino Cavorsini de Doryna et Johanne Creston, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Michael et Petrus, Johannes Andree mancipii³⁴ de Lies et Petrus Panier, nominibus suis et uxorum suarum, filiarum quondam Jaquemini Gibellini Myaczot, quam melius potuerunt cum juramento in quantum eos tangit, ratificaverunt et confirmaverunt sub et cum omni renunciacione juris et facti ad hec necessaria pariter et cauthela. Datum ut supra Petrus Cruse notarius.

---

³⁴ Mancipati?

2 - 1458, oct. 31 -

Nella casa dei Carrel, sita vicino alla chiesa, testimoni il notaio Martino Foldon e Giovanni Balmaczot, **Antonio e Pietro, figli del defunto Ansermeto di Pietro Poudral**, Amedeo, figlio di Giovanni del fu suddetto Ansermeto, come dalla *reconnaissance* prestata dal loro avo Pietro, figlio di Giovanni dou Goyl, e dalla successiva data dal suddetto Antonio a nome dei fratelli Pietro, Giovanni e Martino, riconoscono di tenere in feudo diversi beni situati a Promoron (confini: torrente di Cignana, Lo Sapellet, lo Chavet o Chanet, la Parey de Tison, lo Bosc dou Cleva, lo *Berias de summo nemorum dou Chenal* e lo *Berias de summi de Chanet*), (*reconnaissance* del loro avo Pallanchon du Goyl del 4.1.1327) al Croset, alla Pontellia di Chignana, alle Lesches, al Champtonas di Chignana, al Gran Morsel, a Chignana, con uno *challecz* e 4 case, a Couches, al Plan de Lyriey, alle Battendieres, alla Balma, al Champ de La Rovosan, (*reconnaissance* del loro avo Giovanni, naturale di Vulliermet Pallanchon du Goyl, a Pietro di Cly, 29 ottobre 1347). I suddetti Poudral godono altresì delle rendite che un tempo erano dovute a Bonifacio di Cly da alcuni feudatari e da lui ceduti a Vulliermeto Pallanchon e ai suoi successori legittimi e illegittimi (notaio Pietro di Laz, 22.2.1334). Tra i suddetti feudatari figurano: Andrea e Pietro Colomba, Giovanni e Pietro di Andrea Perruquet, Tommaso figlio di Giovanni Perruquet, Andrea Ogerii col fratello Martino per il mulino di Crétaz, situato sul torrente che scende da Cheneil. Possiedono anche un dodicesimo dell'alpeggio di Chignana, (confini: finestra di Foyl, andando verso la finestra del Desert, fino alla finestra di Val Tornier, da qui, attraverso la sommità dei monti, a Son Boyser, di qui fino alla finestra di Cignana e da qui fino alla cima della Cengla Rotonda, poi alla Balma della Val Visyn e da qui al Petit Beryo Rond, poi al Post di Pramoron Damon, quindi attraverso la strada pubblica, al ponte di Fellignon, alla cima della Val di Pallu, al fondo del Blanchinias ed infine si ritorna alla finestra di Foyl). I Poudral tengono inoltre in feudo (dato dal vicecastellano Urbain Nerve il 25 maggio 1431, Antonio de Spina notaio), per metà con Antonio e Martino Barmasse, un mulino completo degli argini del torrente, le condotte per l'acqua e le macine necessarie, situato sul torrente del Monte Cervino vicino al ponte di Valmartin, e la cava di pietre per mulino di Valtournenche, da utilizzare solo all'interno della comunità, dal *clappey* di Ussin in su. Tengono anche in feudo le condotte dell'acqua presa dal torrente di Cignana (dal Pysson de Chanet in su) per irrigare i loro possedimenti di Maen, della Fontana, di Valmartin e della Barmasse (Notaio Giovanni Gorret 21.3.1427). Possiedono inoltre parecchi beni ad Antey, ottenuti in feudo con altre persone da Bona di Borbone (4.2.1387). Approvano il documento Tommaso e Giovanni, loro fratelli, Pietro loro zio e Giovanni, figlio del defunto Pietro di Giacomo Levrier.

- *Confessio Anthonii et Petri fratrum, filiorum quondam Ansermeti Petri Poudral et Amedei filii Johannis Poudral, eorum nepotis, nomine dicti Johannis eius patris.*

IN NOMINE DOMINI AMEN. Anno eiusdem Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die penultima mensis octobris, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, que est prope ecclesiam dicti loci, presentibus Martino Foldon, notario, et Johanne Balmaczot, testibus ad hec vocatis et specialiter rogatis, notum fiat universis QUOD ibidem personaliter **13 [447 recto]** ad instanciam et requisicionem mis Petri Cruse notarii et commissarii ad infrascripta specialiter per illustrissimum principem dominum nostrum dominum Ludovicum Sabaudie etc. ducem deputati, presentis et ut supra requirentis, constituti iam dicti **Anthonius et Petrus fratres, filii quondam Ansermeti Petri Poudral**, nec non Amedeus filius Johannis, filii quondam dicti Ansermeti Petri Poudral et eorum nepotum, nomine dicti Johannis, eorum patris debilis et senis, pro quo promisit habere ratum et firmum et facere per ipsum laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento manifesti contenta quocienscumque fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus ac aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, confessi fuerunt et palam ac publice, tamquam si essent in vero iudicio, manifeste recognoverunt per juramenta sua super Sanctis Dei Scripturis corporaliter prestita, se tenere tenerque velle ac debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum feudum, nomineque recti feudi, a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, de recognitione olim facta in manibus providi viri Johannis Casei, pro tunc commissarii dictarum extentarum Cliti, per dictum Petrum, filium quondam Johannis dou Goyl, eorundem confitencium avum, et sequenter, in manibus Glaudii <Voudani> eciam pro tunc commissarii dictarum extentarum Cliti, per dictum Anthonium Poudral, nomine suo et Petri ac Johannis et Martini eius fratrum, videlicet res et possessiones subscriptas, cum ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis, ET PRIMO medietatem pro indiviso cum liberis Petri de Vulpyl unius pecie territorii, clappeti et pascue jacentis en Chanet Pramoron Seyterou, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Chygniana, de secunda loz Sapellet de pede de Chanet, de tercia la Parey

de Tison, loz Bosc de Cleva, de quarta loz Berias de summo nemorum dou Chenal, de quinta loz Berias de summo de Chanet. ITEM in Prato Moron dou Chenal Seyterou medietatem pro indiviso cum infantum Petri Vulpil unius secatorii prati, cuius fines **14 [447 verso]** sunt de prima parte loz Sapellet, de secunda Vallis de Pramoron, de tercia res dictorum confitencium et heredum Petri Vulpil. ITEM ibidem medietatem, pro indiviso cum dictis liberis, quatuor secatoriorum prati quorum fines dicuntur esse de prima parte alpis de Chignana, de secunda res Petri Jacobi de la Monta, de tercia res confitencium jam dictorum et liberorum Petri Vulpil. ITEM ibidem medietatem, pro indiviso cum dictis liberis Petri Vulpil ut supra, unius secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte exitus, de secunda res dictorum confitencium, de tercia Mons de Chaynet, de quarta res Anthonii de Flory et eius cognatorum, quas medietates peciarum supra confinatarum tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Petri de Vulpil et, a dictis liberis, ipsas tenent Anthonius de Balmacia et eius nepotes, ET INDE facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis, facti per dominum Bonifacium, dominum de Cly quondam, Pallanchono dou Goyl, abavo dictorum confitencium, et Johanni eius filio et eorum heredibus a se descendentibus, recepti per Henricum Sermodi notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo septimo, die quarta exitus mensis januarii. ITEM, loco dicto Croses, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii, filii quondam Petri Balmacie, et eius nepotum, de secunda res Johannis et Aymoneti, filiorum quondam Jacobi de la Monta, quas tenent filie dicti Johannis et Aymonetus, filius quondam Yanini de Vullio, atque eius uxor, de tercia exitus, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus et suis Andreas Johannini Hosqueti et sui fratres, velud heredes quondam Petri Grapex.³⁵ ITEM in Pontellia de Chigniana circa duodecimam partem unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Ansermeti Perrody de Allexon, de secunda torrens, de tercia res dicti Anthonii Balmaci et eius fratrum et nepotum. ITEM circa medium secatorium prati jacens loco dicto Lesches, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Petri Jacobi de la Monta, de tercia res Anthonii Hosqueti et cognatorum **15 [448 recto]** suorum, de quarta res filiarum Mathei Grossi Johannis de Mayn. ITEM in pratis de Chigniana, loco dicto Champtonas, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, quas tenet a Johanne Petri Balmacy, de secunda res Anthonii Petri de Flory, quas tenent idem Anthonius confitens et eius uxor, de tercia res Anthonii Hosqueti. ITEM loco dicto Grant Morsel circa duo secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res illorum de Balmacia et Johannis Jacobi de laz Monta, de tercia res Johannis de Villeta, de quarta res Anthonii Balmaci et eius nepotum, de quinta res Aymoneti de laz Monta, quas tenet, de sexta res Johannis Jacobi de laz Monta, quas tenent Amedeus et Johannes filii Johannis Poudral, dicti Baron, et eorum uxores, de septima res dictorum fratrum de Balmacia, de octava res Anthonii de Flory, quas tenent idem Anthonius confitens et eius uxor, de nona res Andree Johannis Hosqueti et fratrum suorum, de decima res Anthonii Osqueti³⁶ et fratrum suorum, que pecia fuit alias confessata in duabus pecciis. ITEM ibidem circa duodecimam partem unius secatorii prati cuius fines dicuntur esse undique res heredum Petri Balmacy, quam peciam tenet nomine cambii a dicto confitente dicti Anthonius de Balmacia et eius nepotes. ITEM circa duodecimam partem unius secatorii prati en Cor, cuius fines sunt de prima parte et omnibus aliis partibus res dictorum de Balmacia, quam peciam tenent hiidem de Balmacia a dictis confitentibus. ITEM unum challecz, cum situ quatuor domorum, jacentem in Chignianaz, et eorum fines dicuntur esse de prima parte pascua, de secunda via publica, de tercia res Anthonii Balmacie et eius nepotum. ITEM unam peciam prati jacentis loco dicto Chouches, extimatam circa tercium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Charles, de secunda res dictorum de Balmacia, de tercia res Andree Johannini Osqueti et fratrum suorum, quam peciam tenent a dictis confitentibus hiidem de Balmacia. ITEM circa sextam partem unius secatorii prati jacentis in loco dicto Czucon, cuius fines dicuntur esse de prima parte res dictorum confitencium, quas tenet ab Aymoneto Jacobi de la Monta, de secunda res infantum Aymoneti Ansermeti, de tercia via publica. ITEM in plano de **16 [448 verso]** de Lyeriey³⁷ circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Anthonii de Balmacia, de tercia eciam, de quarta pascua. ITEM duodecimam partem, cum quarta parte alterius duodecime partis pro indiviso, alpis et pasturagii de Chigniana, cum usu

³⁵ *Altrove Grapes, Grappes.*

³⁶ *Si trova indifferentemente Hosqueti e Osqueti.*

³⁷ *Altrove Lyarey.*

mudie³⁸ vache, quorumquidem alpis et pasturagiorum fines dicuntur esse de prima parte Fenestra de Foyl³⁹ tendendo ad Fenestram dou Desert, et hinc tendendo per summitatem moncium usque ad Fenestram Vallis Cornier, et ex hinc tendendo per summitatem moncium en Son Boyser, et inde tendendo per summitatem moncium usque ad Fenestram de Chigniana et ex hinc tendendo per sommom⁴⁰ montis in summitate Cengle Rotonde, et inde tendendo in balma Vallis Ursyn, et ex hinc tendendo ou Petit Beryo Rotondo, et ex hinc tendendo ou Pocz de Pramoron damon, et de Post tendendo per viam publicam ad pontem de Felignion, et ab inde tendendo per summum Vallis de Pallu, et ex hinc tendendo, prout bone sunt signate et prout continetur in quodam instrumento recepto per Johannem Saluardi notarium, tendendo ulterius ad terminum dou Blanchinas, et inde tendendo ad Fenestram iam dictam de Foyl, cum suis aliis confinibus si qui sint. ITEM circa quartum unius secatorii pratis jacentis in la Balma, cuius fines sunt de prima parte res Andree Perrodi de Allexon, de secunda res dictorum de Balmacia, de tertia res dicti Andree Perrodi de Allexon, salvo et reservato iure domini Montisjoveti si quot habet in premissis. ITEM medietatem pro indiviso cum liberis Petri Vulpil, trium sestariarum terre jacencium in campo de la Ravosan, quarum fines dicuntur esse de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus res dictorum confitencium, quas tenent a venerabili capitulo augustensi causam habente a domino Montisjoveti, ET HOC vigore unius instrumenti albergamenti de premissis tribus sestariatis terre facti per dominum Petrum quondam dominum de Cly Johanni naturali **17 [449 recto]** Vulliermeti Pallanchon, abavo dictorum confitencium, et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Nicolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die vigesima nona mensis octobris, pro tribus solidis servicii, sex solidis placiti sic taxati in dicto instrumento. ITEM tenent pro eorum iure unius modii silliginis de reddictu quod faciebant certi feudatarii nobili viro Bonifacio, quondam cumdomino de Cly, et per dictum dominum de Cly ad feudum dati Vulliermeto Pallanchon, abavo dictorum confitencium et suis heredibus legitimis et bastardis et ab ipso procreatis et procreandis et heredibus ipsorum legitimorum et bastardorum ut supra, et cui acciderit, pro tribus solidis servicii annualis et sex solidis placiti quando acciderit, ut patet per instrumentum albergamenti recepti per Petrum de Lacz notarium, anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo quarto, die vigesima secunda mensis februarii, cuiusquidem instrumenti tenor inferius de verbo ad verbum est insertus, videlicet silliginem infrascriptam. ET PRIMO unam eminam silliginis annualem, quam eisdem faciunt Andreas et Petrus Columbe et eorum nepotes, filii quondam Johannini Columbe, ac Andreas Pyser, causam habens in bonis Bonifacii Moliner supra molandino de Chygniana. ITEM unam eminam silliginis quam sibi faciunt annuatim et facere tenentur ac consueverunt Johannes et Petrus Andree Perruqueti pro rebus quondam Andree Pricta de Crespino, quas nunc tenent a dicto domino. ITEM unum sestarium silliginis quod nunc faciunt Johanna filia Martini Coutellez, uxor quondam Johannis de Valjura, et Thomas, filius quondam Johannis Perruquet, pro rebus Johannini dou Tumelley, quas nunc tenent a dicto domino nostro duci Sabaudie. ITEM unam quartanam cum dimidia silliginis quam eisdem confitentibus annuatim faciunt et facere tenentur Andreas Ogerii, Martinus eius frater et eorum nepotes, pro quondam Johannino Berloz de Cresta super eorum molandino de Cresta sito super torrente distillante de Chinayl. ITEM unum sestarium silliginis quod sibi annuatim faciunt, de mandato dicti quondam domini Bonifacii olim domini de Cly, Johannes Godini seu Petrus de Lyes pro eodem Johanne Godini pro quondam Johanne de Ussyn super rebus quas tenet in loco de Lyes a prefato domino nostro duce. ITEM et inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, sexaginta quinque libras fructus casei pulchri et receptibilis de reddictu in festo Sancti **18 [449 verso]** Michaelis et novem solidos, septem denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, quinque solidos, quatuor denarios tallie in festo eodem Sancti Michaelis, de quo servicio duo solidi sunt in exoneracione Petri Vulpyl sive eius liberorum. ITEM faciunt pro eorum iure unius ovis dicto quondam Petro Poudral, avo dictorum confitencium, per dominum de Cly quictate et remisse, quindecim denarios servicii annualiter in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti. ITEM confitentur se tenere ut supra medietatem pro indiviso cum Anthonio Balmacy, Martino Balmacy et eius nepotibus, unius molandini cum medietate situs eiusdem et moleria Vallistornenchie pro faciendo molas, ubi facere et construere voluerint in Valletornenchia a Clappeto de Ussyn intus, una cum rippagiis et conductibus, salvo iure alieno, et satisfaciendo unicuique persone cui racione dicti molandini dampnum

---

³⁸ Lettura dubbia.

³⁹ Altrove Suyl.

⁴⁰ Per *summum*.

inferretur, quod presencialiter asserunt esse confectum super torrente Montis Servini prope pontem de Valmartin, ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani et quatuor denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per discretum virum Barthollomeum Pennaczon, vice castellanum Cliti, Petro filio quondam Johannis Grimodi, recipienti nomine suo, Johannis, Anthonii et Martini, eius fratrum, pro medietate, et dicto Anthonio confitenti et Petro eius fratri, acquirenti nominibus suis et Martini <et> eius fratrum pro alia medietatae et cui dare voluerint, salvis ecclesia, hospitali et domino pari terre, et si non darent eorum heredibus utriusque sexus et cui ab eisdem acciderit, recepti per Johannem Gorreti notarium, anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo tercio die undecima mensis aprilis, laudati per nobilem Urbanum Nervi vicecastellanum pro tunc Cliti, constantibus inde licteris pargamineis, receptis per Anthonium de Espina notarium anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo primo, die vigesima quinta mensi maii, sigillatis sigillo curie Cliti in cera viridi impendenti. ITEM quartam partem pro indiviso cum Petro Balmacy et eius fratribus, sive eorum heredibus et consortibus, transituum, rippagiorum et conductuum aque, prout infra sequitur, una cum rippagio et rippa fienda et certis aliis bonis usibus ad talia pertinentibus, videlicet ita **19 [450 recto]** et taliter quod dicti confitentes ut supra possint et valeant capere et conducere de aqua torrentis de Chygniana a loco dicto Pysson de Chanet insuper ubi voluerint capere et ducere dictam aquam pro eorum necessitatibus, ad eorum liberam voluntatem, pro ipsis possessionibus ad aquandum in locis de Mayn, de la Fontana, de Valmartin et de la Barmacy et ad faciendum quidquid de ipsa aqua voluerint facere et conducere, cum omnimoda potestate faciendi unum rivum et rippagium et alia omnia ad talia necessaria, cum iure dicte aque et rippe, emendando omnibus personis quibus damnum premissorum pretextu fieret, ET INDE facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra unum obolum servicii in festo Sancti Stephani et unum denarium placiti quando acciderit, ut inde constare dignoscitur quodam publico instrumento recepto per Johanninum Gorreti notarium anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo septimo, die vicesima prima mensis marcii, per quod constat Petrum, filium quondam Johannis Grimodi, et dictum Anthonium confitentis⁴¹ eiusque fratres, pro medietate, et Bonifacium Boyssonet, Anthonium de Flory, Petrum et Jacobum de la Monta, Perrodum Ansermeti et Anthonium, filium quondam Aymoneti Ansermeti, et filios quondam Johannis Pesclet et cui dare voluerint, salvo maiori domino ipsorum jam dictorum acquiritorum, et si non darent suis heredibus utriusque sexus et cui acciderit et quibus heredes dare voluerint ut supra, a nobili viro Urbano Nervi, vicecastellano Cliti. ITEM confitentur se tenere de recognicione dicti quondam Petri Poudral, avi dictorum confitentium, res et possessiones subscriptas, cum suis fondis, finibus, partinenciis, appendenciis et cunctis aliis bonis usibus ut supra, ET PRIMO unam peciam prati jacentem in Champagnia de Antey, loco dicto Borgey, extimatam circa quatuor secatoria prati, cum una domo intus sita, cuius fines dicuntur esse de prima parte res heredum Petri Jacobi Leporarii, de secunda via publica, de tertia res heredum Petri Jacobi Leporarii, de quarta eciam, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus Andreas de Navillio et eius nepotes. ITEM situm unius grangie seu domus jacentem in burgo Anthesii, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Jacobi Leporarii, de secunda eciam, de tertia res Anthonii Johannis Barat et eius fratribus, de quarta **20 [450 verso]** platea communis, salvo infra dictos confines quodam passagio, in quo situ duo sunt orti presencialiter confecti, de quibus modo tenet Jacobus Leporarii et eius fratres unum, et alium tenent idem Anthonius Barat et eius frater ad feudum a dictis confitentibus. ITEM, in pede Champagnie de Anthey, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res illorum Petri Jacobi Leporarii, de secunda res curati Anthesii, de tertia torrens, de quarta res Martini de Heryn, de quinta res Johannis et Andree de Valjura, de sexta eciam, quam peciam tenet a dictis confitentibus nomine cambii heredes Petri Pages, et, a dicto Petro, ipsam tenet Andreas filius quondam Johannis de Herin. ITEM unum jornale cum sua nocte aque de Anthey in qualibet tridecima, quam aquam tenent a confitentibus, ut asserunt dicti de Navillio, ET INDE facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos florenos cum dimidio et quartam partem medii floreni auri boni ponderis, ad rationem viginti septem solidorum monete cursalis Auguste pro singulo floreno, de redditu in festo Sancti Stephani, duodecim denarios servicii monete serviciarum et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in quodam albergamento facto per bone memorie dominam Bonam de Borbonio, Sabaudie comitissam, per suas patentes litteras, datas Rippallie die quarta mensis februarii, anno Domini millesimo tercentesimo octuagesimo septimo, Aymoneto, filio quondam Reymondini de Serian, Petro Poudral, Petro, filio

---

⁴¹ Per confitentem.

quondam Andreveti Vulpil, et Aymoneto, filio quondam Ansermeti de Mayn, et eorum heredibus, laudato et confirmato per illustrem dominum nostrum quondam Sabaudie comitem, genitorem domini nostri ducis moderni, per litteras dicto albergamento annexas, datas die tercia mensis septembris anno Domini millesimo tercentesimo octuagesimo septimo, dicentes et asserentes dicti confitentes quod, tenore suam⁴² divisionum inter eos factarum, quibus per premissa non intendunt derogare, ipse Petrus confitens debet solvere annuatim in castro Cliti dicta servicia et usagia, ad causam dicti castrum ut supra debita, et suos alios fratres servare, et ipsi debent tantumdem alibi solvere nominibus suis et eiusdem Petri quilibet in rata, omni semota fraude, protestantes, promictentes, renunciantes et de quibus ut precedentibus. ITEM tenor instrumenti superius mencionati sequitur **21 [451 recto]** et est talis quod recepit Petrus de Laz quondam, Bisontinensis⁴³ dyocesis notarius, anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo quarto, indicione secunda die vicesima secunda mensis februarii, Castellione, in domo ecclesie, vir nobilis Bonifacius de Cly, pro se et heredibus suis, dedit, concessit, prout melius potuit, Vulliermeto Pallanchon dou Goyl et suis heredibus legitimis et bastardis ab ipso procreatis et procreandis et heredibus ipsorum heredum et bastardorum ut supra et cui acciderit, ad rectum feudum imperpetuum, in augmentum feudi de quo Johannes, filius dicti Vulliermeti, est homo melius dicti nobilis, unum modium siliginis de renda annuali, videlicet super hospicium Perrini et Johannini de laz Meysonaci, unum sestarium de renda quod faciunt super eorum.⁴⁴ ITEM super hospicium Johannini Berloz de Cresta, unum sestarium de renda quod faciunt super suum molandinum. ITEM super hospicium Andree de Cornyola, unum sestarium de renda quod faciunt super suum molandinum. ITEM super hospicium dou Timelley, quod tenet Johannes dou Timelley, unum sestarium de renda. ITEM super hospicium Johannis de Ussyn, pro rebus quas ipse Johannes tenet a dicto nobili in loco de Lyes, unum sestarium de renda. ITEM super hospicium illorum de Sentonyn, unam eminam de renda, quam ipsi faciunt super eorum molandinum; hoc dedit dictus nobilis ut supra et promisit pro se et heredibus suis bene et fideliter manutenere, deffendere et garentire contra omnes et ab omnibus ut supra donatum est, pro tribus solidis de servicio annuali, solvendis in festo Sancti Stephani, et pro sex solidis de recto placito quando acciderit, mandans ipse nobilis pro se et suis heredibus, tenore presentis instrumenti, feudatariis qui dictum modium siliginis de renda faciunt, ut predictum est, et cuilibet ipsorum insolidum et eorum heredibus, quatenus ex nunc in antea et perpetue respondant, solvant et concordent dictum modium siliginis de renda, videlicet quilibet ipsorum insolidum partem sibi contingentem, ut predictum est, dicto Vulliermeto et suis heredibus legitimis et bastardis et cui acciderit ut superius est donatum, prout **22 [451 verso]** ipsi nobili respondere et concordare tenebantur ante presentem donacionem, solvens idem et quictans ipse nobilis pro se et suis heredibus perpetue dictos feudatarios et eorum heredes de predicto modio silliginis de renda, ad hoc et propter hoc quod de ipso modio libere valeant dicto acquiritori respondere, renuncians ipse nobilis omni excepcioni donacionis, promissionis et quictacionis non factarum, condicioni sine causa et ex iniusta causa et omni juri canonico et civili quo contra premissa posset fieri vel opponi, et inde preceptum fuit michi notario infrascripto fieri publicum instrumentum ad dictamen sapiencium, unum et plura; testes ad hec fuerunt vocati et rogati: dominus Johannes, curatus de Castellione, Perronetus de Berczino, Aymonetus, filius Morandini de Orseres, et plures alii, et ego Petrus de Laz, Bisontinensis dyocesis imperiali auctoritate notarius publicus, hanc cartam rogatus scripsi fideliter signoque meo consueto signavi. SUBsequenter, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima die vicesima quarta mensis januarii, in Valletornenchia, videlicet in domo illorum Carrelli sita in Pasquier, presentibus Francisco dou Bic et Andrea Johannis Passerini, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia mis dicti commissarii ut supra stipulantis, personaliter constituti Anthonius de Balmacia et Amedeus eius nepos, filius quondam Johannis de Balmacia, videlicet ipse Amedeus, nomine suo et fratrum suorum pro quibus ratum habere promisit, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et causam habituris et per instrumentum suum ratificaverunt, confirmaverunt pariter et approbaverunt presens manifestum in quantum eos tangit, promictentes contra premissa non venire sed ea omnia actendere et inviolabiliter observare, renunciantes omni excepcioni et juri quibus contra premissa dici posset vel opponi, de quibus omnibus premissis preceptum fuit michi notario subscripto unum et plura fieri et tradi publica instrumenta. SUCCESSIVE, anno, indicione et loco premissis, die vigesima nona mensis januarii, presentibus Johanne Macheti et Aymoneto Guidret, testibus ad hec vocatis et rogatis,

---

⁴² Per *suarum*.

⁴³ Di Besançon.

⁴⁴ *Sic*.

notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis dicti notarii et commissarii ut supra requirentis, personaliter constituti Andreas Columbe et Matheus Petri Columbe, et Johannes, filius quondam Johannini Columbe, nomine suo et fratrum suorum, cum juramentis **23 [452 recto]** ratificaverunt, approbaverunt et confirmaverunt presens manifestum omniaque in eodem contenta, confitentes se facere annuatim dictis confitentibus unam quartanam silliginis per modum superius manifestatum, pronunciantes, renunciantes et de quibus ut supra. DEINDE, anno et indicione <premissis>, die penultima mensis januarii, in domo qua supra, presentibus Martino Foldon, notario, et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, noverunt singuli hec inspecturi quod ibidem, in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra requirentis, personaliter constituti Thomas Perruqueti, nomine suo et Johannis Perruqueti, eius fratri, et Petri Perruqueti, eius avunculi, pro quibus absentibus promisit ratum habere, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit, cum juramento per eum facto et prestito, ratificavit et confirmavit presens manifestum omniaque in eodem descripta, confitendo eisdem confitentibus facere et debere annuatim usagium contentum in premissis manifesto, modo superius expresso, cum et sub omni renunciacione juris et facti ad hec necessaria, pariter et cauthela. DEINDE, anno et indicione, die et loco et premissis, presentibus Martino Foldon, notario, et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Andreas Pysier qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se et suis heredibus et causam habituris et per juramentum suum, ratificavit, laudavit et confirmavit presens manifestum, confitens se facere eisdem confitentibus medietatem dicte emine silliginis annualis superius mencionate, promictensque et renuncians ut supra. POST hec, anno, indicione, die, loco et coram testibus premissis, notum fiat omnibus quod ibidem jam dictus Thomas Perruqueti, ut supra, laudavit et ratificavit, confitens se facere annuatim eminam premencionatam more jam dicto, cum et sub omni renunciacione juris et facti requisita, pariter et cauthela. ULTERIUS, anno, indicione et loco prescriptis, presentibus Martino Foldon, notario, et Amedeo Poudral, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum cunctis serie presencium fiat manifestum quod ibidem in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti, more persone publice stipullantis et requirentis ut supra, constitutus personaliter Petrus, filius quondam Johannodi **24 [452 verso]** Hosqueti, pro <se> et nomine Johanne, filie quondam Martini Coutelleyz, fratrumque dicti Petri, quorum nomine habere promisit ratum et firmum pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento ratificavit et approbavit prescriptum manifestum omniaque in eodem comprehensa, in quantum eum tangit et tangere potest, pronuncians, renuncians et datum ut supra. POSTREMO vero anno et indicione premissis, die decimaseptima mensis februarii, in loco Anthesii in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon, notario, et Jacobo Mistralis, testibus ad hec vocatis, cunctis ad perpetuam deducatur notissiam⁴⁵ quod ibidem, ad requisicionem mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et requirentis, personaliter constitutus Vincencius Ogerii notarius, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento ratificavit premissum manifestum omniaque in eodem descripta, confitens se tenere ab eisdem confitentibus peciam jam dictam, jacentem in Champagnia de Anthey, et ipsos debere servare de tributo pro eadem debito erga prefatum dominum nostrum ducem Sabaudie, cum omnibus sollemnitatibus, clausulis et renunciacionibus necessariis et requisitis. ITEM, anno et loco preallegatis, die vigesima mensis februarii, presentibus Martino Foldon, notario, et Aymoneto Banderer, testibus ad hec infrascripta vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, in presencia mei notarii et commissarii subscripti testiumque premissorum, personaliter constituti Johannes, Johanninus et Anthonius, fratres, filii quondam Petri Pages, quam melius et liberius potuerunt cum juramento omnia in premissis manifesto descripta, in quantum eos tangit, ratificaverunt penitus et confirmaverunt, sub modis, formis et condicionibus antedictis, promictentes et renunciantes ut supra. SEQUENTER autem, anno et indicione premissis, die vigesima prima mensis februarii, in domo cure Anthesii, presentibus Martino Foldon, notario, et Petro Octini dou Loz, testibus ad hec vocatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Johannes de Vulpyl et Johannes filius quondam Stephani Vulpyl, nominibus suis, fratrum et nepotum suorum, pro quibus de ratum habendo promiserunt cum juramentis pro se et suis heredibus et causam habituris, laudaverunt et ratificaverunt premissum manifestum in quantum quemlibet eorum tangit, ratificaverunt et approbaverunt cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. NUPERRIME, **25 [453 recto]** anno et indicione et loco premissis, die ultima mensis februarii, presentibus Martino Foldon, notario, et Andrea Aymoneti de Berzino, notario, testibus ad hec rogatis,

---

⁴⁵ Per *noticiam*.

ibidem personaliter constituti Johannes, filius quondam Petri Jacobi Leporarii, nominibus suis, Jacobi et Aymoneti eius fratrum, et Vincentii, Jacobi et Grati eorum nepotum, filiorum quondam Nicolay Leporarii, qui gratis et sponte pro se et suis cum juramentis laudaverunt et ratificaverunt premissa omnia in quantum eorum singulum tangit, promittentes et renunciantes ut supra, de quibus premissis preceptum fuit michi notario et commissario subscripto, duo et plura fieri et tradi publica instrumenta consilio sapiencium dictanda et substancia non variata.

Petrus Cruse notarius

3 - 1459, jan. 30 -

Nella casa dei Carrel, testi Martino Foldon notaio, Amedeo Poudral e Giovanni Carrel, i fratelli **Giacomo ed Antonio, figli del defunto Giovanni di Andreveto Pertuset alias Pellissier di Chaloz**, sulla base della *reconnaissance* del loro nonno Andreveto e poi del padre Giovanni, riconoscono di tenere in feudo i seguenti beni: un appezzamento sito a Chaloz nel luogo detto Cheneveyr, alcune case a Chaloz al disopra del suddetto Cheneveyr, due prati con due case a Cheperon, alcuni prati con una casa a Cortillias, un prato a Ramuyl, altri prati a Champlève, due prati a Ropponey, un prato alla Leschery di Champlève, un prato nel Plan de la Costas, un altro nel Revers di Cheperon, altri beni a Champlève e a Champmarer, un *novailloz* a La Balmeta di Gorbillion, parte di una casa e *rascard* a Valmartin. Hanno parte all'alpe di Champlève, (albergamento di Bonifacio di Cly, Giacomo Navillod notaio, 11.11.1319); possiedono altresì diversi beni pervenuti loro da Bruno Pasquet e Giovanni Charles siti a Pramonda, un prato in Ryanver, per 3 soldi e 4 denari di *servis* (colui che porterà il *servis* dovrà avere ogni tre volte un pranzo) e 6 soldi e 8 denari di placito, come dall'inf feudazione a Giacomino della Serva, avo del suddetto Bruno Pasquet e dei suoi, da Bonifacio di Cly (Giacomo Grange notaio, il 5 gennaio 1327), un prato alla Serva, come da inf feudazione al suddetto Giacomo da parte di Bonifacio di Cly (Enrico Sermodi notaio, il 2.6.1322), un prato ai Cloz, luogo detto Raynes, un prato con casa nella parte alta della Serva, un appezzamento in terra e pascoli ai Novys de La Serva, un prato alla Crosa, vicino al Rovynacz (*Rovéaz*), una casa al Goyl. Sono consorti dell'alpeggio di Champlève (confini: torrente di Crépin, la Ryveta di Chaloz che scende dal Crest di Arsines e tendente verso il Bois Noir, poi fino alla cima di Aventina, alla cima di Sasa, verso l'alpe dei signori di Châtillon, poi da Blanchiron fino alla cima del Charvas e da qui fino al torrente e infine di nuovo all'acqua discendente da Crépin). Possiedono inoltre dei diritti sull'alpeggio di Yllia. Confessano anche di tenere in feudo da parte del loro padre Giovanni Pertuset, insieme ad Antonio Poudral e agli eredi di Giacomo Levrier, la quarta parte dell'alpeggio di Corriore colla casa ivi annessa (confini: l'alpeggio di Saint-Gilles, la sommità dei monti, il monte Cervino, il torrente del Cervino e l'alpeggio del Giomein, i prati del Breuil) (lettera di Amedeo VI da Torino del 24 agosto 1386).

- *Confessio Jacobi et Anthonii fratrum, filiorum quondam <Johannis> Andreveti Pertuseti alias Pillicier de Chaloz, parrochie Vallistornenchie.*

ANNO ET INDICIONE PREDICTIS, die penultima mensis januarii, apud Vallemtornenchiem videlicet in domo illorum Carrelli, presentibus Martino Foldon notario, Amedeo Poudral et Johanne Carrelli pro testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis QUOD ibidem, ad instanciam et requisicionem misque notarii et commissarii ut supra stipullantis solleniter et recipientis vice nomine et ad opus prelibati domini nostri Sabaudie ducis, suorumque heredum et successorum quorumcumque, constituti personaliter **Jacobus et Anthonius, fratres, filii quondam Johannis Andreveti Pertuseti, alias Pillicier**, de Chaloz, parrochie Vallistornenchie, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque, confessi fuerunt suis juramentis in manu mis notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis prestitis, **26 [453 verso]** se tenere velleque debere tenere in rectum et perpetuum feudum a dicto domino nostro duce et suis ut supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dicti Andreveti Pertuseti, eorundem confitencium abavi, facta dicto domino nostro pro tunc comiti Sabaudie, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et subsequenter per dictum Johannem Pertuseti, patrem dictorum confitencium, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii equidem ad hec deputati, res, domos et possessiones infrascriptas, cum ipsarum fondis, finibus, aquis, aquariciis et aliis suis bonis usibus universis. ET PRIMO circa unam quartanatam terre jacentem en Chaloz, loco dicto Cheneveyr, cuius fines sunt de prima parte res Bruneti Berthodi eiusque fratrum et nepotum, et de aliis partibus res Andree Victa, quam peciam tenet a dictis confitentibus nomine cambii dictus Andreas Victa. ITEM situm domorum et domicillii ipsorum confitencium, jacentem en Chaloz supra dictum cheneverium, cum curtibus et plateis ipsarum, cuius fines sunt de prima parte carreria dou Salleyr, de secunda res dictorum confitencium, de tercia res Bruneti Berthodi, fratrum et nepotum suorum, de quarta res Martini Guidreti et eius fratris. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en Chaloz, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tercia res Bruneti Berthodi eiusque fratrum et nepotum, de quarta res liberorum Petri Carrelli. ITEM ibidem in Prato Canalis circa tercium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte et secunda res Bruneti, Johannini et Ludovici Berthodi, de tercia res Johannis Valleti de Chaloz, de quarta res Johannini Meyneti et eius fratris et nepotum suorum, de quinta res dictorum liberorum Petri Carrelli. ITEM circa duas sestariates terre et unum secatorium prati jacentem retro Chappiron cum situ duarum domorum, quarum fines sunt de prima parte res Martini Guidret et eius fratris, de secunda res dictorum liberorum Petri Carrelli, de tercia res dictorum fratrum de Guidret, de quarta eciam, de quinta clappetum. ITEM, retro

Challoz, circa unam sestariatam terre cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum Petri Carrelli, de secunda via publica, de tercia res dictorum Guidretorum, de quinta res liberorum Stephani Carrelli de Chalio. ITEM, en Cortillias, medietatem trium eminarum terre et medii secatorii prati, cum situ unius domus, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Valleti, de secunda via publica, de tercia res dictorum **27 [454 recto]** confitencium que fuerunt Petri Moschy, de quarta res dicti Johannis Valleti, cuius medietatem dicte pecie tenent nomine cambii a dictis confitentibus dictus Brunetus Berthodi et eius frater et nepotes circa terciam partem. ITEM circa unam quartanatum prati jacentis en Ramuyl, cuius fines sunt de prima, secunda et tercia partibus res Andree Victa, de quarta res dicti Johannis Valleti, quam peciam tenet a dictis confitentibus idem Andreas Victa. ITEM circa quatuor secatoria prati jacentes⁴⁶ en Champlevy, quorum fines sunt de prima, secunda et tercia partibus res dicti Andree Victa, de quarta res dictorum confitencium et loz Rial. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentem ou Cepponey, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res confitencium que fuerunt Petri Moschy, de tercia res Johannis Valleti, de quarta exitus. ITEM, ibidem, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte et secunda res Johannis Valleti, de tercia res dictorum confitencium, de quarta res infantum Petri Carrelli, quas tenet Johannes Valleti, que fuerunt Petri Moschy, de quinta res dicti Johannis Valleti. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentem in Champlevy in Lescheriis, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, que fuerunt Petri Moschy, de secunda res liberorum Petri Carrelli, de tercia res liberorum Stephani Carrelli de Chalio, de quarta res liberorum dicti Petri Carrelli, quam peciam tenet a dictis confitentibus nomine cambii idem Johannes Valleti et ab eodem ipsam tenent dicti liberi Stephani Carrelli. ITEM unum secatorium prati jacens in Plano deys Costas, cuius fines sunt de prima parte res Bruneti Berthodi eiusque fratris et nepotum suorum, de omnibus aliis partibus eciam, quam peciam tenent a dictis confitentibus in feudum dicti Brunetus Berthodi, eiusque frater et nepotes. ITEM circa unam eminatam terre jacentem in Cresto de Champlevy, cuius fines sunt de prima, secunda et tercia partibus res infantum Petri et Stephani Carrelli, de quarta res Johannis Valleti, quam peciam tenent a confitentibus nomine cambii dicti liberi Petri Carrelli. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentis in Reverso, retro Chappiron, cum vernis ibidem sitis, cuius fines sunt de **28 [454 verso]** prima parte res Martini Guidreti et eius fratris, de secunda aqua descendens de Champlevy et de aliis partibus res predictorum Berthodi, quam peciam tenent nomine cambii dicti liberi Berthodi. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis in loco dicto Champmarer, cuius fines sunt de prima parte Lasty dou Buyl, de secunda res liberorum Petri Carrelli, de tercia res liberorum Johannis Hosqueti et infantum Andree Duerches, de quarta res Anthonii Balmacie et eius nepotum. ITEM omnem roydum seu hospicium in qua dicti confitentes dicto domino et quondam dominis de Cly in quovis labore tenebantur et teneri possent. ITEM circa unam sestariatam terre de novale jacentem in Balmeta de Gurbillyon, cuius fines sunt de prima parte aque torrentis Montisservini, de secunda la Rovinacy, de tercia mons de La Balmaz de Lesclata, salvo exitu tendenti per medium. ITEM duas partes unius secatorii prati, verneti et novali jacentes ibidem retro Champlevy, cum duabus partibus situs unius domus ibidem site, que tota pecia extimatur circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte loz clappey, de secunda res Andree Victa, de tercia res confitencium, moventes ab eodem Andrea, de quarta res Johannis Brunodeti senioris, de quinta res confitencium, de sexta pasqua, dicentes dicti confitentes quod dominus de Cly quondam debebat dare dictis confitentibus in augmento feudi unam peciam novalis in loco altero non dato usque ad unum secatorium prati. ITEM in summo camporum de Valmartin circa quinque quartanatas terre cum tribus partibus situs unius domus rasquardi, quarum fines dicuntur esse de prima parte res Anthonii Balmacy et eius nepotum, de secunda res Anthonii Poudral et eius fratris, de tercia via publica, de quarta res dictorum de Balmacia, quam peciam tenent a confitentibus Brunetus Berthodi, eius frater et nepotes, et ab eisdem ipsam tenent Anthonius Balmacie et eius nepotes. ITEM confitentur se esse consortes in alpe, pascuis et pasturagiis de Champlevy, sicut alii consortes dicte alpis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, videlicet pro pecia jacente retro Champlevy, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in dicto instrumento albergamenti de predicta pecia, facti per dominum Bonifacium quondam cumdominum de Cly, recepto per Jacobum de Navillio notarium anno Domini millesimo tercentesimo **29 [455 recto]** decimo nono, die undecima mensis novembris, et pro royda predicta et pecia de Gurbillyon quinque solidos servicii in eodem festo Sancti Stephani et decem solidos placiti, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per dominum Petrum dominum de Cly dicto Andreveto, avo

---

⁴⁶ Per *jacencia* o *jacentis*.

confitencium, et suis, recepti per Nicoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die vicesima tertia mensis octobris. ET pro pecia jacente en Valmartin duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissa pecia, facti per dictum dominum Bonifacium, quondam dominum de Cly, predecessoribus dictorum confitencium et suis, recepto per Jacobum de Navillio notarium anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo primo, die sexdecima mensis junii, et pro rebus supra manifestatis tres solidos, undecim denarios servicii eodem festo Sancti Stephani, incluso uno denario pro pascuis et Champlevy, cum eorum recto placito quando acciderit. ITEM unam quartanam cum dimidia silliginis pulcre et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis, duos solidos cum dimidio monete cursalis Auguste pro sufferta medietatis unius fidelitatis. ITEM confitentur se facere super premissis annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra in festo Sancti Michaelis, sex solidos talie seu collecte et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam asserunt reddictam fuisse in manibus quondam Petri Ducis, tunc commissarii ad hec deputati, per dictum eorum patrem ut de reddicione constare dicitur publico instrumento per Gervasium de Mesneria notarium recepto sub anno et die in eodem descriptis. ITEM dicti confitentes confitentur se tenere ut supra de recognicione dudum facta in consorte per Brunodum Pasquet, cuius asserunt causam habere, et Johannem Charles, res et possessiones subscriptas, una cum omnibus et singulis suis fondis, finibus et partinenciis universis ut supra. ET PRIMO terciam partem pro indiviso unius pecie prati et pascue jacentem loco dicto Pramonda, extimata tota pecia circa quinque secatoria prati, quorum fines dicuntur esse de prima parte res infantum Magni Andree de Ussin, de secunda res infantum Johannis Andreveti de Nuarsa, de tertia res infantum Brunodi Octini, de quarta et aliis res **30 [455 verso]** dictorum liberorum Johannis Andreveti, una cum tertia parte aque que ibidem duci poterit, quam terciam partem tenet in feudum a dictis confitentibus Andreas Johannis Andreveti de Nuarsa et eius nepotes, qui pro inde faciunt⁴⁷ septem solidos annuales monete Auguste, quos septem solidos asserit idem Jacobus confitens eis vendidisse pro uno denario annuali. ITEM circa unum secatorium coudreti⁴⁸ et verneti jacentem eys Ryannes, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Petri Andreveti de Cresta, dicti Pecion, de secunda res filiarum Mathey Grossi Johannis et eius fratris, de tertia res Simondi Brunodi Maczoc et eius fratrum, de quarta res Amedei Octonelli, quam peciam tenent a dictis confitentibus Johannes et Petrus Gorreti, qui pro ista et quadam alia pecia faciunt annuatim dictis confitentibus quinque fortes annuales servicii. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra tres solidos, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani et portitor servicii debet habere ternum⁴⁹ unius prandii, et sex solidos ac octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per nobilem virum Bonifacium, dominum de Cly quodam, Jaquemino de la Serva, avo dicti Brunodi Pasquet et suis, recepti per Jacobum de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo septimo, die quinta exitus mensis januarii. ITEM confitentur se tenere ut supra circa unum secatorium prati jacentem en La Serva, cuius fines dicuntur esse de prima parte res Simondi Brunodi Maczoc et eius fratrum, de secunda via publica, de tertia vallolia, de quarta res heredum Brunodi Maczoc, de quinta via publica desuper, de sexta res Guilliemi Boyssoneti eius fratris et nepotis sui, quam peciam tenent infantes Brunodi Maczoc. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra septem denarios servicii in festo Sancti Stephani et quatuordecim denarios placiti quando acciderit, ut inde patet instrumento albergamenti facti per nobilem Boniffacium, dominum de Cly, Jacobo, avo dicti Brunodi Pasquet, et suis, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo secundo, die secunda mensis junii. ITEM terciam partem unius ovis quam dicti confitentes et eorum predecessores **31 [456 recto]** altero annorum, videlicet uno anno et alio non, debebant quondam dominis de Cly. PRO qua faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra sexdecim denarios servicii monete serviorum in festo Sancti Stephani sine aliquo placito, ut constat per instrumentum remissionis dicto quondam Brunodo Pasquet et eius heredum facte, recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo die ... mensis ...⁵⁰ ITEM se tenere confitentur ut supra unum bonum secatorium prati jacens eys Cloz, loco dicto Raynes, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res heredum Brunodi Maczoc, de tertia via publica, de quarta res Johannis Petri Andreveti de Crista, quas tenet Andreas Andreveti de Nuarsa, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus

⁴⁷ La parola *faciunt* è aggiunta nel margine destro con un richiamo.

⁴⁸ O *condreti*.

⁴⁹ Ogni tre volte.

⁵⁰ Il giorno e il mese mancano.

Johannes, filius quondam Johannini de Ussyn, qui proinde facit eisdem confitentibus quatuor solidos monete cursalis Auguste servicii. ITEM circa medium secatorium prati, cum una domo intus sita, jacentem in summo de La Serva, cuius fines sunt de prima parte res heredum Brunodi de Maczoc, de secunda res heredum Bonini Octonelli, de tertia res dictorum confitentium, de quarta exitus. ITEM en La Serva circa quartam partem pro indiviso cum Brunodo de Maczoc, causam habente a Johanne Charles, unius pecie territorii et pascue jacentis ou Novys, extimata circa unum secatorium [prati], cuius fines sunt de prima parte Lo Chabloz, de secunda res Johannini Gorreti et eius nepotum, de tertia exitus, de quarta res confitentium salvo exitu, quam peciam tenent dicti de Maczoc, qui sibi faciunt annuatim quindecim solidos, tres fortes monete cursibilis. ITEM tertium pro indiviso unius pecie prati jacentis loco dicto Crosa, cuius fines sunt de prima parte et secunda res Francisci dou Bic et eius fratrum, de tertia Lo Rovynacz, de quarta via publica tendens ou Croset, quam tertiam partem tenet in feudum a dictis confitentibus nomine cambii Anthonius Peccion, extimatam circa medium secatorium prati. ITEM tertium pro indiviso cum Brunodo de Maczoc predicto, causam habente ut supra, unius casalis domus jacentis ou Goyl, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus res Johannis Fabri que fuerunt **32** [456 verso] filiarum Martini de Lyolan. ET INDE facere eidem domino nostro duci et suis quibus supra quatuor solidos, sex denarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani cum eorum recto placito quando acciderit, inclusis in dicto servicio duobus solidis servicii annualibus per predecessores dicti Brunodi Pasqueti fieri solitis pro quodam nemore nigro, vocato de La Serva, et sexdecim denarios tallie in festo Sancti Michaelis monete talliarum, duos solidos sex denarios monete suffertatum. ITEM usum dicti Brunodi Pasquet alpium et pascuorum de Champlevy prout alii consortes dicte alpium, et pascuorum fines dicuntur esse de prima parte torrens descendens de Crespino, de secunda la Ryveta de Chalho descendens ou Crest de Arsines, tendens versus Nemus Nigrum et tendendo versum Vallem Lanysver⁵¹ et ex nunc tendendo per super vallem usque ad arestam seu la Cyma de Aventina, de tertia la Cyma de Sasa tendendo versum alpem domini Castellionis et alpium ipsius domini Castellionis, de quarta Lasta de Blanchiron tendendo de Blanchiron usque en la Cyma dou Charvas et a Cyma dou Charvas usque ad torrentem, de quinta res quas dominus de Cly dedit antique, de sexta aqua descendens de Crespino, salvis et exceptis rebus quas idem dominus de Cly dedit antiquitus, asserentes dicti confitentes quod ipsi et sui consortes licite et impugne⁵² possent custodire dictas res a calenda maii usque ad festum Sancti Michaelis quolibet anno, ut constat instrumento albergamenti facti per dominum Petrum dominum de Cly Brunodo Canis de La Monta et suis consortibus ibidem nominatis eorumque heredibus et cui acciderit, recepto per Gervasium de Yvona notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quarto die quinta mensis januarii. ET INDE facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra duos denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum eorum recto placito quando acciderit, more terre Cliti. ITEM dicti confitentes causam habentes dicti Brunodi Pasquet, pro se et suis heredibus ut supra, confessi fuerunt se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis quibus supra, octo denarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani et sexdecim denarios placiti quando acciderit, et hoc in exoneracionem unius floreni, valloris viginti solidorum, servicii annuales **33** [457 recto] et duorum florenorum dicti valoris pro quolibet placiti, dicto domino nostro duci debitorum per dictos confitentes et eius consortes ex causa quictacionis reytais et casarie per quondam dominum Petrum, quondam dominum de Cly, predecessores dicti Brunodi et suis consortibus facte, anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo die tertia decima mensis septembris, deinde confessorum in consorcium per Anthonium et Petrum Ansermeti, fratres suos, et patrem dictorum confitentium et suorum consortium,⁵³ dicto domino nostro duci in manibus Johannis Casey notarii et commissarii pro tunc ad hec deputati. ITEM dicti confitentes se tenere confitentur ut supra de recognicione dudum facta in manibus quondam Johannis Casey supra nominati per Vulliermetam Dognini de Losanchia, nomine suo et suorum consortium, de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habent in dictis alpe et pascuis ad causam quondam Brunodi Pasquet, videlicet unum usum quem tenebat dictus quondam Brunodus Pasquet in dictis alpe et pascuis, quem usum modo tenent in feudum a dictis confitentibus, ad causam dicti Brunodi Pasquet, Martinus Guidret et Aymonetus eius frater. ET INDE facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro jure suo usagiorum dictorum alpium et pascuorum, videlicet sexdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani,

⁵¹ Altrove di trova *Jansiver*.

⁵² Per *impune*?

⁵³ Per *consorcium* (*consortium*). In tutti i documenti successivi si troverà sovente la forma *consortum* invece di *consortium*.

cum jure suo quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito servicii dicte tocius alp̄is et pascuorum de Yllya quando acciderit, una cum sua rata duorum solidorum et sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani cum eorum porcione placiti dicti servicii quando acciderit dicto domino nostro duci et suis, debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya, quod quondam Johannetus Vullien̄cii de Losanchy tenebat largiato⁵⁴ et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et villagiorum de Cengling, de La Roby, salvo Perreto et Serracchino de Losanchy, et de Challoy, de La Serva et de Nuarsa, et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci pro dicta alpe et pascuis de Yllya debitorum per quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, eidem domino nostro duci recognitorum in manibus quondam Johannis Casey, notarii et pro tunc commissarii extentarum Cliti, non derogando aliis clausulis contentis in dicto instrumento albergamenti de dictis alpe et pascuis de Yllya per quondam dominum Petrum dominum de Cly predecessoribus dicti Brunodi Pasquet et suis consortibus, per quondam Jaquemetum Porcher notarium de Grangiis, recepto **34** [457 verso] sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragésimo sexto die quinta mensis marci, asserentes hiidem confitentes se facere consuevisse annuatim heredibus dicte Vulliermete, pro sua rata dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii, debitorum pro novali sito in pascuis de Yllya ut premittitur largiato, videlicet unum denarium servicii monete cursalis Auguste cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti. ITEM confitentur se tenere ut supra de recognicione olim facta in manibus dicti Gladii Voudani per Johannem Pertuseti, dictorum confitencium patrem, res subscriptas. ET PRIMO quartam partem pro indiviso, in consorte cum Anthonio Poudral et cum heredibus Jacobi Leporarii, tocius Alp̄is et montanee de Coriorum, una cum quarta parte pascuorum, pasturagiorum, herbagiorum, aquarum, aquariciorum et aliorum bonorum usuum et partinenciarum universarum. ITEM tres quarterios omnium et singulorum pratorum circumcirca dictum domicillium existencium, ac de omnibus juribus que dictus Petrus Levryer habebat et habere videbatur in dicto loco de Coriorum, et sequenter Anthonius eius filius, una cum omnibus challez, chavannis, seytiliis et aliis ingressibus universis, egressibusque ipsis domiciliis et pratis partinentibus, cuius tocius alp̄is et montanee fines dicuntur esse de prima parte res monasterii Sancti Egidii de Verrecio, de secunda acties moncium, de tertia Mons Servini, de quarta aqua que descendit de Monte Servino et alp̄is seu pasturagium de Logiement, de quinta prati dou Bruyl, et si alii fines sint in premissis non obsint. ET INDE facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quartam partem trium florenorum boni auri et iusti ponderis ac bone lye de servicio annuali in festo Sancti Stephani, cum duplo placiti quando acciderit, absque plus capere de placito sic taxato in licteris infeudacionis facte de tota dicta alpe per bone memorie illustrem principem dominum Amedeum, ducem Sabaudie, licteris emanatis ab eodem domino, datis Thaurini die vigesima quinta mensis augusti anno Domini millesimo tercentesimo octuagesimo sexto, et per Petrum Ducis, secretarium dicti domini, signatis et receptis, duobusque impendentibus sigillis sigillatis. ITEM dicti confitentes se facere et debere annuatim eidem domino et suis quibus supra confitentur ex causa cuiusdam albergamenti facti per nobilem Aymonem de Puczeto, vicecastellanum pro tunc Cliti, eidem Anthonio confitenti, recipienti nomine dicti eius **35** [458 recto] patris et suorum quorum interest de dictis rebus jacentibus en Coreorum, instrumento recepto per Martinum Frusta notarium anno Domini millesimo quatercentesimo quadragésimo secundo, die quinta mensis junii, videlicet duodecim denarios monete cursalis Auguste novi servicii in Sancto Stephano, cum placito quando acciderit, item ulterius unum perdricem⁵⁵ de novo augmento de servicio annuatim in eodem festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, sine inde plus capere vel exigere ullo casu, ET hoc vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de premissis rebus per nobilem virum Franciscum Camagnie, pro tunc vice castellanum Cliti, Johanni filio quondam Martini Pertuseti, patri dictorum confitencium de Challoy, parrochie Vallistornenchie, et suis infantibus utriusque sexus et cui acciderit et cui dare voluerit semel tantum, recepti per Nicolaum Marcilley notarium anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo septimo, indicione quindecima, die vigesima octava mensis junii, protestantes, promicentes et renunciantes ut supra. SUBSEQUENTER anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli, sita in Pasquer, presentibus Jacobo de Duerche et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii subsignati testiumque premissorum presencia, personaliter constituti Brunetus Berthodi de Challoy et Ludovicus eius

---

⁵⁴ Pascolato, dal patois *lardzer*.

⁵⁵ Per *unam perdricem*.

nepos, nominibus suis et coniunctis in hac parte Johannini eiusdem Bruneti fratris et suorum nepotum,⁵⁶ filiorum quondam Johannis Berthodi de Challoy, pro quibus ratum habere promiserunt gratis et sponte quam melius potuerunt et possunt tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et causam habituris cum juramentis ratificaverunt et confirmaverunt omnia et singula in presenti manifesto descripta in quantum eos et eorum singulum tangere potest nunc et in futurum, promictentes contra premissa non facere, dicere nec venire, sed eodem anno et die actendere et observare cum sollemnitatibus et clausulis necessariis et requisitis. SUCCESSIVE vero anno et indicione ac loco quibus supra, die vigesima sexta mensis januarii, presentibus Andrea Gaspardi et Martino Vulliermi de Losanchia, testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint universi quod personaliter ad mis cuius supra requisicionem constitutus Johannes, filius quondam Petri Carrelli de Challoy, nomine suo et fratrum ac **36** [458 verso] nepotum suorum, pro quibus absentibus ratum habere promisit et si opus fuerit ratificari facere gratis et sponte quam melius potuit et potest cum juramentis, ratificavit et approbavit premissum manifestum omniaque et singula in presenti instrumento contenta in quantum eum tangit, promictens, protestans et renuncians ut supra. SUBSEQUENTER anno, indicione et loco premissis, die vigesima nona mensis januarii, presentibus Anthonio de Ussin et Martino de Duerches testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit universis quod ibidem ad instanciam mis Petri Cruse notarii et commissarii subscripti more persone publice stipullantis et recipientis vice nomine et ad opus quorum interest, personaliter constitutus Johannes, filius quondam Johannini de Ussin de Duerches, qui gratis et sponte per instrumentum suum ratificavit et approbavit presens manifestum omniaque in eodem comprehensa in quantum eum tangit, confitens se tenere peciam et res predeclaratas et confitentes predictos facere usagium premencionatum cum et sub omni renunciacione juris et facti ad hec necessaria pariter et cauthela. DEINDE anno, indicione, die et ubi supra, presentibus Laurencio Rigoleti notario et Martino de Duerches testibus ad hec infrascripta vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Aymonetus Johannis Guidreti, nomine suo et Martini eius fratris, quam melius potuit pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento ratificavit et approbavit premissa in quantum ipsum eiusque fratrem tangit, pronuncians et renuncians ut supra. ULTERIUS anno, indicione et loco preallegatis, die penultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon et Guillierno Gorreti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis presencia, personaliter propter infrascripta constitutus Anthonius Petri Andreveti de Crista, dictus Pecion, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et causam habituris et per iuramentum suum, ratificavit et approbavit presens manifestum omniaque in eodem descriptis in quantum eum tangit, cum omni sollempnitate, clausulis et renunciacionibus opportunis et necessariis. POST HEC anno, indicione, die et loco premissis, presentibus Guillierno Gorreti notario et Johanne Lano, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum serie presencium fiat universis hec inspecturis, quod ibidem personaliter constituti Johannes et Petrus fratres, filii quondam Anthonii Gorreti, gratis et sponte quam melius fieri **37** [459 recto] potuit, pro se suisque heredibus et causam habituris per sua juramenta ut decet prestita, ratificaverunt et confirmaverunt omnia et singula in presenti manifesto descripta in quantum eos tangit, confitentes se facere et debere annuatim dictis confitentibus quinque fortes annuales servicii cum placito, pro peciis jam superius mencionatis, promictentes et renunciantes ut supra. ITEM ibidem, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Lano, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem in presencia dictorum testium misque Petri Cruse notarii et commissarii subscripti, personaliter constituti Symondus et Johannes, filii quondam Brunodi Maczoc, gratis et sponte, pro se et suis causam habituris, cum juramentis debite prestitis, in quantum eos tangit ratificaverunt et approbaverunt presens manifestum, confitentes se tenere et facere dictis confitentibus ut superius est exaratum, promictentes contra premissa non venire, quinyimo incurrisse, illa observare, renunciando omnibus excepcionibus et juribus quibus contra premissa dici posset vel opponi, datum ut supra. DEINDE anno, indicione et loco predictis, die ultima mensis januarii serie presencium cunctis fiat manifestum quod, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral testibus ad hec vocatis, personaliter constitutus Andreas Victa de Challoy qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento in quantum eum tangit, presens manifestum et omnia in eodem descripta laudavit et ratificavit, promictens, protestans et renuncians ut supra. POSTREMOque, anno et indicione premissis, die decima tertia mensis februarii, Anthesii, in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon notario et Martino, filio quondam Johannis Frusta, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus

---

⁵⁶ Per nepotum.

Johannes Valleti de Chalio qui pro se et suis heredibus et causam habituris, et per juramentum suum, ratificavit et approbavit presens manifestum in quantum eum tangit, cum omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. ITEM ibidem, die tresdecima mensis februarii, presentibus Thoma Martini dou Loz et Andrea Girardi Anthonii Aymoneti dou Loz, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Jaquemetus, filius quondam Aymoneti Andreveti de Noarsa, nomine suo et Andree eius avunculi ac Johannini eius cognati, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramentis ratificavit et approbavit premissum **38** [459 verso] manifestum in quantum eum tangit, promictens ea omnia premissa actendere et observare in nulloque contra facere, dicere vel opponere, renunciens omni excepcioni dictarum ratificacionis et promissionis non factarum omnique alii excepcioni et juri quibus dici posset vel opponi, de quibus omnibus premissis jussum fuit per me notarium et commissarium subscriptum fieri et tradi duo et plura publica instrumenta, substantia facti non variata.

Petrus Cruse notarius.

4 - 1458, nov, 3 -

- A Pâquier nella casa di Giovanni di Pietro Carrel e dei suoi fratelli e nipoti, presenti Frate Andrea Barmasse, dei Minori Francescani di Aosta, e il notaio Martino Foldon, **Giovanni figlio del defunto Perrono di Andrevodo di Crétaz**, detto Bardoney, a nome anche dei suoi nipoti Giovanni, Andrea e Giacomo, figli di suo fratello Giovanni Junior, e di Giacometto e Antonio, figli del defunto Andrevodo Perron, e Stefano loro fratello (che agisce anche in nome dei fratelli Andrea e Michele), riconoscono di tenere in feudo dal duca di Savoia i seguenti beni: un appezzamento a Bardoney sotto Loz Czuchy, un prato sito al Chavanon, un prato sito alla Leyseta, due prati siti a Laczuchy, sopra la casa del Bardoney, la quarta parte dell'alpeggio del Giomein (confini: il torrente che scende da Anservigny fino alla finestra di Cors, da qui alla finestra grande del Cervino, da qui all'alpeggio della Barma, al prato detto Perronet, da qui al torrente che scende dalla piccola valle o dalla Barma), un appezzamento situato al Goyl (o Chastellar) di Crétaz, diversi terreni in boschi e pascolo situati ai Beniours e alla Roby, un prato che il loro padre teneva presso il ponte di Crépin, che era stato allagato dall'inondazione del torrente ed è ancora in parte coperto dall'acqua, tre prati e pascoli situati al Tornet, un prato sito al Champax, due prati al Crestas, due prati al Collumber di Champlève, un prato al ponte di Crépin, tre prati siti al Cré di Champlève, un prato e verney siti alle Battendières. Per tutto ciò devono le rendite che già erano elencate nell'inf feudazione fatta da Pietro di Cly al loro avo Giovanni di Guglielmetto Fabri (Nicoletto Vacher notaio, il 19.3.1347), in quella fatta al loro avo Andreveto (Guglielmo di Eviona notaio, il 24.7.1357), al loro avo Giovanni Montan da Bonifacio di Cly, (Enrico Sermodi notaio, il 5 novembre 1322 e il 9.12.1330; Nicoletto Vacher notaio, il 18 ottobre 1336; Giacomo Granges notaio, il 10.10.1332 e il 2.12.1345). Hanno inoltre diritto ai fieni e al pascolo dei prati di Champlève insieme a Giovanni Pession per un *servis* di 4 denari.

Al termine dell'atto tutti i nominati aventi parte firmano i relativi documenti con cui ne ratificano e confermano il contenuto del documento.

Confessio Johannis filii quondam Perroni filii quondam Andrevodi de Crista, dicti Bardoney, nomine suo et tutorio Johannis, Andree et Jacobi eius nepotum, filiorum quondam Johannis junioris eius fratris, necnon Jaquemeti et Anthonii filiorum quondam dicti Perroni de Crista et suorum aliorum fratrum consortumque.

ANNO DOMINI MILLESIMO QUATERCENTESIMO quinquagesimo octavo, indicione sexta, die tertia mensis novembris, in Valletornenchia, videlicet in domo Johannis Petri Carrelli fratrum et nepotum suorum, sita in dicto loco Pasquier, presentibus fratre Anthonio de Balmacia ordinis fratrum minorum augustensis dyocesis et Martino Foldon notario, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, serie presencium cunctis liquide fiat manifestum quod in presencia mis notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis et requirentis, personaliter constitutus propter infrascripta rite peragenda **Johannes, filius quondam Perroni**, filii quondam Andrevodi de Crista, dictus Bardoney, nomine suo proprio et tutorio nomine Johannis, Andree et Jacobi eius nepotum, filiorum quondam Johannis Junioris eius fratris, nec non Jaquemetus et Anthonius, filii quondam dicti Perroni de Crista, et Stephanus eorum frater, videlicet ipse Stephanus, nomine suo et coniuncto Andree et Michaelis eius fratrum, filiorum quondam dicti **39 [460 recto]** Perroni de Crista, pro quibusquidem absentibus dicti fratres confitentes promiserunt habere ratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta et comprehensa ac descripta quociescumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausullis in talibus opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possint, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris et per juramenta sua super Sanctis Dei Scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice recognoverunt se tenere tenereque velle et debere tenere ac actenus tenuisse ex nuncque imperpetuum ad rectum feudum a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione olim facta per dictum Perronum, eorum patrem, in manibus quondam Johannis Casey et sequenter Glaudii Voudani, pro tunc commissarii extentarum Cliti, videlicet res et possessiones subscriptas, cum omnibus et singulis ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis et consuetis ipsarum. ET PRIMO unam peciam terre jacentem ou Bardoney, subtus loz Czuchy, extimatam circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte loz Drayry dou Chavanon, de secunda pascua, de tertia res dictorum confitencium, de quarta pascua. ITEM unam peciam prati jacentem in loco dicto Chavanon, extimatam circa quatuor secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte aqua descendens de la Barma, de secunda pascua, de tertia via desuper. ITEM circa quatuor secatoria prati jacencia en la Leyseta

quorum fines dicuntur esse de prima parte nemus dou Darbelley, de secunda pascua, de tercia aqua dou Gorjacz, de quarta mons. ITEM circa duo secatoria cum dimidio prati jacencia in loco dicto La Czuchy, supra domos dou Bardoney, et cuius fines dicuntur esse de prima parte aqua descendens de parva valle, de secunda res confitencium que fuerunt Andree Ogereti de Bonichon, salvo exitu, de tercia pascua, de quarta pecia prati de La Czuchy supra confinata. ITEM quarterium cum medietate alterius quarterii medietatis pro indiviso pascuorum et pasturagiorum de Logiement, quorum pascuorum fines dicuntur esse de prima parte aqua descendens de Anservigny tendens ad Fenestram de Cors, et **40 [460 verso]** hinc tendendo ad magnam Fenestram Montis Servini, et hinc tendendo ad pascua Alpis de Balma, quam tenent Johanninus de Perreria et eius frater eorumque uxores, Petrus Fierna et Johannes de Cresto, et hinc tendendo ad pratum dicti Perronet, et ex hinc tendendo ad aquam descendentem de parva valle seu de Barma, salvis pratis infra dictos confines existentibus, quam medietatem dicti quarterii tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Petri de Vulpil, qui proinde faciunt unum rup casei et duos denarios servicii, et ab eodem ipsam medietatem tenent Martinus et Laurencius Ansermeti, et jus dicti Martini tenet Martinus Andree Aymoneti de Ussin et eius fratres, et dictum quarterium tenent a dictis confitentibus liberi Aymoneti dou Bic qui faciunt quinquaginta libras casei annuales cum certo servicio, et a dicto Aymoneto Martinus et Laurencius Ansermeti, alias Griva, et jus dicti Martini tenent ab eodem dicti Andreas Aymoneti de Ussin et eius fratres. ITEM circa tres sestariatas cum una eminata terre jacentes prope Cristam, loco dicto Goyl ou Chastellar, quarum fines sunt de prima parte res Johannis de Lyolan et eius fratrum, quas tenet Johanninus Fabri, de secunda res Andree Victa, de tercia res confitencium, de quarta res heredum Aymoneti Bic, de quinta res Andree Ogerii, fratris et nepotum suorum, de sexta res Martini Balmacie, de septima exitus dou Goyl, de octava res Martini Balmacie. ITEM ad extimacionem viginti secatoriorum prati, territorii et pascue ac pasturagiorum cum nemore, vernis et folliereciis jacentibus in locis vocatis Les Benyours et La Roby infra confines subscriptos, videlicet de prima parte torrens de Chinayl, de secunda planum pontis, de tercia grossum clappetum, de quarta Loz Clerios, de quinta Mons de Cortillacz, de sexta res Yanini Vullielli de Crista, salvo exitu, cum situ unius domus et curtium suarum. ITEM solebat eorundem quondam pater tenere unam peciam prati et territorii jacentem circa et prope pontem de Crespyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res illorum Carrelli, de tercia aqua, de qua pecia certa pars alias fuit et adhuc est diluviata propter inundacionem aquarum, nec presentialiter potest extimari quia aqua semper ibidem labitur, salva una eminata terre vel circa. ITEM circa tria secatoria prati et pascue jacencia ou Tornet, quorum fines sunt de prima parte res Andree Ogerii et eius fratris et nepotum suorum, de secunda Loz Chablo, de tercia res infantum Anthonii Boyssoneti et eius consanguineorum, de quarta aqua de Chinayl.⁵⁷ ITEM circa dimidium secatorium prati in prato culto et circa unum secatorium cum dimidio prati in prato **41 [461 recto]** inculto, jacentem in loco dicto Champax, cuius fines sunt de prima parte Loz Chablo, de secunda via publica, de tercia res Andree Jacobi de La Monta, de quarta res infantum Johannini Hosqueti, que fuerunt Petri Grappes. ITEM circa duo secatoria prati jacencia loco dicto Crestas supra peciam preconfinatam, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua, de tercia res Jacobi Johannis Petri Andreveti, de quinta Loz Chablo. ITEM circa duo secatoria prati jacencia in Champlevy, loco dicto Collumber, quorum fines sunt de prima et secunda partibus res Johannis Valleti, de tercia res Bruneti Berthodi, eius fratris et nepotum suorum, una cum domo intus sita, quam peciam tenent a dictis confitentibus, nomine cambii, filie Petri Moschy seu earum causam habentes, videlicet Johannes Meynet eiusque fratres et nepotes, liberi Johannis Pertuseti et liberi Petri Carrelli de Challoy pro dictis filiabus. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentem in ponte de Crespino, cuius fines sunt de prima parte Loz Clapey, de secunda via publica, de tercia torrens. ITEM unum sestarium siliginis annuale quod sibi faciunt Johannes et Martinus, filii quondam Bruneti de Duerches, et Jaqueminus eorum nepos, filius quondam Petri de Duerches, pro et super decimis dicto domino nostro duci, alias confessatis in manibus Glaudii Voudani et modo in manibus mis dicti commissarii recognoscendis. ITEM circa tria secatoria prati jacencia ou Cre de Champlevy, quorum fines dicuntur esse de prima parte Loz Crey, de secunda res Bruneti Berthodi, eius fratris et nepotum suorum, de tercia eciam, de quarta pascua, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus, ad causam filiarum Petri Moschy, liberi Petri⁵⁸ Johannis Pertuseti medietatem et liberi Petri Carrelli aliam medietatem. ITEM duos denarios servicii annuales quos eidem confitentibus faciunt liberi

---

⁵⁷ Cheneil.

⁵⁸ La parola *Petri* è cancellata.

Brunodo⁵⁹ Personeti, Boninus et Johannes, filii quondam Petri Burol, de et pro quadam marescalcia feni seu bladi per predecessores dictorum confitencium eorum predecessorum quictata pro tanto et remissa. ITEM omnem reytatem in qua predecessores dictorum confitencium quondam dominis de Cly tenebantur. ITEM unam peciam prati et verneti jacentem eys Bactanderes, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Johannis Valleti, de tertia <res> liberorum Petri Carrelli, de quarta res illorum Berthodi, que res vocantur Planum dou Novys, de quinta Loz Rovynacz veniens deys Cres de Champlevy, de sexta summitas moncium de La Roby, de septima res confitencium a parte de La Roby, **42** [461 verso] extimatam circa largum novem secatoriorum prati inter totum, ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra prout infra: primo, pro pascuis de Logiement unum seracium cum dimidio seu septuaginta quinque libras casei receptibilis de redditu in festo Santi Michaelis, et pro aliis rebus unam quartanam siliginis de reddictu in eodem festo Beati Michaelis, viginti solidos servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit prout infra. Et ulterius debent et faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra unam fidelitatem melius quam alteri domino, pro qua fidelitate debent de sufferta, donec ipsam reddiderint seu velle reddere presentaverint, quinque solidos monete suffertarum in festo Sancti Stephani, et de placito prout infra: et primo, pro sex denariis eiusdem servicii, duodecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti rerum certarum predesignatarum, facti per dominum Petrum, olim dominum de Cly, Johanni Vulliermeti Fabri, abavo dictorum confitencium, et suis, recepti per Nicoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die decima nona mensis marcii. ITEM pro duobus denariis eiusdem servicii, quatuor denarios placiti, sic taxati in instrumento albergamenti et revestiture rerum supra inclusarum, facti per dictum dominum, olim dominum Cliti, Andreveto abavo dictorum contitencium et suis assignatis legitime vel illegitime natis et nascendis, quos quemlibet pro rata constituere voluerint et in deffectu hoc modo ab eodem descendentibus cui acciderit, recepti per Guillermmum de Eyviona notarium anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo septimo, die vigesima quarta mensis jullii. ITEM pro duodecim denariis dicti servicii, duos solidos placiti sic taxati in instrumento albergamenti nonnullarum rerum supra confinatarum, facti per predictum Petrum, dominum quondam de Cly, Johanni, avunculo patris dictorum confitencium, et suis heredibus et cui dare voluerit salvo maiori domino ipso Johanne et cui acciderit per Nicolletum de Vacheria notarium, recepto anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo die vigesima mensis januarii. ITEM pro duodecim denariis eiusdem servicii, duos solidos placiti sic taxati in instrumento albergamenti predicti facti per nobilem Bonifacium, dominum de Cly, Johanneto Montan, preavo dictorum confitencium, et suis heredibus, recepti per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo die nona mensis decembris. ITEM pro duobus **43** [462 recto] solidis eiusdem servicii, quatuor solidos placiti sic taxati in instrumento albergamenti certarum rerum preconfinatarum facti et supra inclusarum predicto Johanneto Menton⁶⁰ et suis per dominum Petrum, dominum de Cly quondam, recepti per Nicolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo sexto, die decima octava mensis octobris. ITEM pro decem octo denariis predicti servicii, tres solidos placiti, sic taxati in instrumento albergamenti certarum rerum preconfinatarum, facti per nobilem Bonifacium dominum de Cly Johannino Montan, cuius causam habent hiidem confitentes, et suis heredibus, recepti per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo secundo, die quinta mensis novembris. ITEM pro duobus solidis eiusdem servicii, quatuor solidis placiti, sic taxati in instrumento albergamenti certarum rerum supra confinatarum et inclusarum, facti per dominum Petrum, olim domino de Cly, Andreveto Montan, eorum abavo, et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die secunda mensis decembris. ITEM pro tribus solidis eiusdem servicii sex solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti certarum rerum predictarum, facti per nobilem Bonifacium, dominum de Cly, Andreveto Montan, cuius gerunt dicti confitentes causam, et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo secundo, die decima mensis octobris. ITEM pro duodecim denariis eiusdem servicii, duos solidos placiti sic taxati in instrumento albergamenti certarum rerum supra confinatarum, facti per predictum nobilem Bonifacium Dominico Montan et suis, recepti per predictum Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo quinto, die sexdecima mensis octobris. ITEM, pro residuo eiusdem servicii, placitum consuetum more

---

⁵⁹ Per Brunodi.

⁶⁰ Per Montan.

terre Cliti. ITEM faciunt annuatim pro pascuis de Champlevy ultra premissa pro suo jure herbagiorum et pasturagiorum eiusdem, tam pro se quam pro Johanne Peccyon, quatuor denarios servicii cum suo recto placito quando acciderit. Protestantes, promictentes et renunciantes ut in precedentibus. ITEM anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, in Valletornenchia, videlicet in domo illorum Carrelli qua supra, presentibus Jacobo de Duerches et Andrea Gaspardi testibus ad hec vocatis et rogatis, notum cunctis hec inspecturis liquide fiat quod ibidem in mis jamdicti notarii et commissarii subsignati ut supra stupullantis **44 [462 verso]** presencia, personaliter constituti Johanninus Meyneti, nomine suo et coniunctis fratris et nepotum suorum, Johannes Petri Carrelli, nomine suo et fratrum ac nepotum suorum, et Jacobus Pelluczerii, nomine suo et Anthonii eius fratris, velud causam habentes in bonis de Moschy, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et causam habituris ac per juramenta sua, ut decet, prestita, in quantum eorum singullum tangit, ratificaverunt, confirmaverunt et approbaverunt presens manifestum omniaque in eodem descripta, promictentes contra premissa non facere, dicere vel venire, quinyimo illa actendere et inviolabiliter observare cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria, pariter et cauthela. ITEM subsequenter, anno et indicione ac loco supra proxime descriptis, die penultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon et Guilliermo Gorreti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis dicti notarii et commissarii suprascripti ut supra recipienti, personaliter constituti Martinus Bruneti de Duerches et Jaquiminus Petri de Duerches qui gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, cum juramento, ratificaverunt et confirmaverunt omnia in presenti manifesto descripta in quantum eos tangit et tangere potest, promictentes et renunciantes ut supra. DEINDE anno, indicione et loco preassumptis, die decima septima mensis januarii⁶¹ februarii, in burgo Anthesii videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon notario et Guilliermo Bleston, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis et recipientis, personaliter constituti Johannes Personete et Martinus de Personeta, Andreas Johannis Burol et Anthonius Bonini Burol, nominibus suis et suorum consortium in quantum eos potest <tangere>, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis per eorum quemlibet prestita, ratificaverunt, laudaverunt penitus et confirmaverunt presens manifestum, promictentes contra in eodem contenta non venire, quinyimo illa inconcusse observare cum et sub omni juris et facti renunciacione ad hec necessaria pariter et cauthela. SUCCESSIVE, anno et indicione suprascriptis, die vigesima mensis februarii, **45 [463 recto]** Anthesii in domo cure ut supra, presentibus Martino Foldon notario et Aymoneto Banderer, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Franciscus dou Bic qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, nomine suo et coniunctis in hac parte Ludovici et Anthonii eius fratrum, pro quibus promisit ratum habere, pro se et suis heredibus et causam habituris cum juramento pariter premissa, in quantum eum et eius fratres tangit, ratificavit et approbavit cum et sub omnibus promissionibus, renunciacionibus et clausullis in talibus opportunis. IDEMQUE, anno, indicione et loco prescriptis, die vigesima prima mensis februarii, presentibus Martino Foldon notario et Petro Octini dou Loz, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis hanc cartam inspecturis quod ibidem personaliter constituti Johannes, filius quondam Johannis Vulpyl, et Johannes, filius Stephani Vulpil, nominibus suis et coniunctis in hac parte suorum cognatorum, pro quibus promiserunt de ratum habendo, gratis et sponte pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento laudaverunt et approbaverunt presens manifestum in quantum eos tangere potest, confitentes se dictis confitentibus facere usagium predeclaratum modo et forma superius expressis, promictentes per jamdicta sua juramenta contra omnia premissa non facere, dicere, opponere vel venire, quinyimo illa observare, tenere et actendere, renunciando omni excepcioni dictarum promissionum, juramenti et obligacionis non factarum omnique alio jure et excepcioni quibus contra premissa dici posset vel quomodolibet opponi, de quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario et commissario duo et plura fieri et tradi publica instrumenta dictamine sapientis, substancia non variata.

Petrus Cruse notarius.

---

⁶¹ La parola *januarii* è cancellata.

5 - 1458, oct. 26 -

A Pâquier, davanti alla casa dei Carrel, testi il notaio Martino Foldon e Andrea Gaspard, **Giovanni, figlio di Pietro di Giovannetto Fabri di Cenglin**, a nome anche di Bertodo e Giovannino, suoi fratelli, e di suo nipote Antonio, figlio del loro fratello defunto Gacomino, riconosce di tenere in feudo i seguenti beni: un prato sito alla Leschy di Ponteyl, un prato con case alla Cleva, un prato al Clos sotto Crépin, un prato alle Guyeres, un prato al Rovinacz, un prato a Liortères, due prati a Crépin, un prato al Ronc (col loro cognato Martino di Giovanni di Andrea Fabri), un appezzamento alle Coayes, un appezzamento alla Lavenchy, parte di un *chenevier* con case e granaio a Crépin, l'uso come consorti degli alpeggi di Crépin, Liortères e Vachery (confini: dal clappey di Cugnyon al Muret, da qui alla finestra di Cignana, da qui al Bec de La Seriola, da qui al Sax de Saretey e infine al torrente), la sesta parte di un mulino sito sul torrente che scende da Yllia, con acque e macine, con uso delle macine di Champlève (*cum usu molerie de Champlevy pro dicto molandino*), un prato sito alla Leschia di Chardon, un prato a Chavagnon, un prato alla Manda, i diritti con altri consorti sull'alpe di Yllia.

- *Confessio Johannini et Johannis fratrum, filiorum quondam Petri Johanneti Fabri de Cenglin, nominibus suis et subscriptorum.*

46 [463 verso] ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die vigesima sexta mensis octobris, apud Vallemtornenchiam, videlicet ante domum illorum Carrelli, sitam in Paquer, presentibus Martino Foldon notario et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint universi et singuli hoc presens instrumentum inspecturi quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra stipullanti, personaliter propter inscripta rite peragenda constituti **Johannes, filius quondam Petri Johanneti Fabri de Cenglung**, nominibus suo et coniuncto Berthodi eius fratris, et Johanninus eius frater, filius dicti quondam Petri Johanneti Fabri de Cenglung, nominibus suo et coniuncto in hac parte Anthonii eius nepotis, filii quondam Jaquemini eorum quondam fratris, et ipsorum quilibet in quantum sua interest sine ulla divisionum suarum derogacione, pro quibus absentibus dicti Johannes et Johanninus promiserunt de ratum habendo et de faciendo per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta et descripta, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec requisitis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte, non vi, non dolo, non metu nec aliqua fraudis specie vel machinacione, sed eorum propriis ac grantantibus voluntatibus moti, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque, causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua per eorum quemlibet corporaliter super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, omni fraude reiecta, confessi fuerunt et publice tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifestaverunt et palam ac publice recognoverunt se tenere tenereque velle et debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum feudum a jamdicto domino nostro duce et suis quibus supra ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione dicti quondam Petri Johanneti Fabri eorum patris olim facta in manibus Glaudii Voudani, pro tunc commissarii extentarum Cliti pro prefato domino nostro duce, res et possessiones subscriptas cum fondis ut supra. ET PRIMO, circa medium secatorium prati jacens in la Leschy de Ponteyl subtus **47 [464 recto]** viam, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum Johannis et Berthodi fratrum confitencium, quas tenent a Johanne Aymonodi, de tercia torrens, de quarta res Martini Guidret et eius fratris, de qua pecia tenent a dictis confitentibus, nomine cambii, liberi Johannis Aymonodi circa quartam partem. ITEM en la Cleva circa tres partes unius secatorii prati cum domibus intus sitis, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum confitencium moventes ab Andrea de Columba et eius fratribus, de tercia torrens, de quarta res infantum Johannis Aymonodi. ITEM in loco dicto Clos subtus Crespyn circa tercium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tercia res Johannis Ansermeti, de quarta torrens, de quinta res confitencium, moventes a Johanne Mistralis. ITEM circa medium secatorium prati jacens eys Guieres, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Perruqueti, de secunda res Andree Ansermeti, de tercia res confitencium moventes a liberis Andree Aymonodi, de quarta torrens. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacens ou Rovynacz, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res confitencium moventes ab Anthonio Ansermeti, de tercia res Martini Andree Aymonodi, de quarta res confitencium moventes a Johanne Mistralis. ITEM circa medium secatorium prati jacens eys Lyorteres, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda eciam, de tercia res heredum Petri Ansermeti, de quarta res infantum Johannis Aymonodi, quam peciam tenet a confitentibus, nomine cambii, Johannes Andree Aymonodi. ITEM circa mediam quartanam prati jacentem in pratis de Crespyn, cuius fines sunt

de prima parte res Petri Perruqueti, de secunda via publica, de tertia res Johannis Martini de Heryn, quam peciam tenent, nomine cambii, a dictis confitentibus liberi Petri Ansermeti et, ab eisdem, liberi Martini de Heryn. ITEM circa unam cartanatum⁶² prati jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Petri Ansermeti, de secunda <res> Martini Johannis Fabri, de tertia res infantum Johannis Aymonodi, quam peciam tenet a dictis confitentibus, nomine cambii, idem Johannes Andree Aymonodi. ITEM medietatem pro indiviso cum dicto Martino Johannis Andree Fabri, eorum cognato, unius sestariate terre jacentis ou Ronc, cuius fines sunt de prima parte et secunda pascua, de tertia res Johannis Martini Coutellerii, quas tenet Johannes Aymonodi. ITEM circa unam sestariatam **48** [464 verso] terre jacentem eys Coayes, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res dictorum confitentium, moventes ab Amedeo Lorenczodi, de tertia res Johannis Ansermeti, de quarta res Johannis Perruqueti, de quinta res Johannis Andree Aymonodi, que fuerunt Johannete Johannini Coutellerii. ITEM en Laz Lavenchy circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res confitentium, moventes a Johanne Mistralis, de tertia torrens, de quarta res Martini et Aymoneti Guidret, de quinta res dictorum Johannis et Berthodi Fabri confitentium. ITEM en Crespyn circa mediam quartanatum cheneverii, cum domibus et granerio intus sitis, cuius fines dicuntur esse de prima parte via publica, de omnibus aliis partibus res dictorum confitentium. ITEM usum animalium ipsorum confitentium alpis, pascuorum et pasturagiorum de Crespyn, de Liorteres et de Vachery prout alii sui consortes, quorum alpis et pascuorum fines dicuntur esse de prima parte Loz Clappey de Cugnyon tendens superius ou Muret, et a dicto Mureto tendendo ad Fenestram de Chignana, et hinc tendendo ou Bec de Laz Seriola, et a dicto loco tendendo ou Sax de Seratery, et inde tendendo ad torrentem. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra medietatem unius floreni auri boni ponderis et bone lye servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, septem solidos, unum obolum compita⁶³ servicii in dicto festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, quatuor solidos, quatuor denarios tallie seu collete in festo Sancti Michaelis monete tallearum. ITEM medietatem pro indiviso sexte partis cum suis consortibus unius molandini vocati Grossum Molandinum, juxta aquam descendentem de Yllya, cum suis rippagiis, aqua et partinenciis, molentibusque universis hospicii ipsius et usu molerie de Champlevy pro dicto molandino, cuius molandini fines dicuntur esse de prima et secunda partibus res Petri Perruqueti, de tertia aqua de Yllya. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra unam quartanam cum dimidia siliginis et dimidiam quartanam ordei pulchri et receptibilis de censu in festo Sancti Michaelis. ITEM dicti confitentes se tenere confitentur pro se a jamdicto domino nostro duce et suis quibus supra circa **49** [465 recto] medium secatorium prati jacens in Leschia de Chardon, cuius fines dicuntur esse de prima parte res Petri Morandini, fratris et nepotum suorum, de secunda pascua, de tertia res Catherine, filie quondam Johannis Pisserot, quas tenet Franciscus Gaspardi, quam peciam idem Johanninus Fabri <tenet> in suis manibus. ITEM ou Chavagnon circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti, de secunda res dicte Catherine, quas tenet Andreas Gaspardi, de tertia pascua, de quarta res Brunodi Coppas. ITEM circa duas partes unius secatorii prati jacentes en La Manda, cuius fines sunt de prima parte ryale descendens de pascuis, de secunda pascua, de tertia res Petri Morandini, eius fratris et nepotum, de quarta res Petri Coppas, de quinta res dictorum confitentium, quam peciam tenet idem Johanninus Fabri. ITEM jus suum royde in qua quondam Johannetus, eorum avus, tenebatur quondam dominis de Cly sequi et ire in eorum operibus sub usagiis predictis. ITEM confitentur se tenere ut supra jus suum quod habet in alpe et pascuis de Yllya. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo jure quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito servicii dicte tocuis alpis et pascuorum de Yllya quando acciderit, una cum duorum solidorum, sex denariorum servicii, cum sua rata placiti dicti servicii quando acciderit, dicto domino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya quod quondam Johannetus Vullienii tenebat largiato et vacato per quondam dominum Petrum olim dominum de Cly ad opus communitatum villagiorum de Cengling, de la Roby, de Challoy, de la Serva, de Noarsa. ET hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci debitorum pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya per dictam quondam Vulliermetam Dognini nomine suo et suorum consortum eidem domino nostro duci recognitorum in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, non derogando aliquibus clausulis in albergamento dicte alpis et pascuorum, facto per dictum

⁶² Sic. Dal termine dialettale.

⁶³ Lettura incerta: *cum picta*?

dominum Petrum dominum de Cly predecessoribus dictorum confitentium et suorum consortum, recepto per quondam Jacobum Porcher de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragésimo sexto, die quinta mensis marcii, asserentes dicti confitentes quod solvere consueverunt annuatim pro dicto eorum jure dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii, debitorum pro dicto novali largiato in festo Sancti Stephani, **50 [465 verso]** videlicet quartum unius denarii monete cursalis Auguste servicii, cum suo recto palcito quando acciderit, non intendentes dicti confitentes, nominibus suis et quorum supra, derogare pactis et transsaccionibus inter eos factis, sed volentes eas de cetero in suo robore permanere, protestantes, promictentes, renunciantes et de quibus ut supra. SUBSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima nona mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli sita in loco dicto Pasquer, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Machet, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii subscripti testiumque premissorum <presencia>, personaliter constituti Petrus, Johannes et Martinus Aymonodi fratres, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imperpetuum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, in quantum eorum quemlibet tangere potest, ratificaverunt, confirmaverunt et approbaverunt presens manifestum omniaque alia et singula in eodem descripta, confitentes se tenere nomine cambii et alias prout superius clarius et expressius, promictentes contra premissa non facere, dicere, opponere vel venire, quinyimo illa observare et adimplere, renunciando omni excepcioni dictarum laudacionis, ratificacionis et approbacionis ut supra non factarum, omnique errori et excepcioni quibus cum premissa dici posset vel opponi, de quibus omnibus preceptum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio peritorum facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius.

6 - 1458, oct. 26 -

A Pâquier nella casa dei Carrel, testi il notaio Martino Foldon e Amedeo Poudral, **Andrea figlio del defunto Stefano Carrel di Chaloz**, anche a nome di Antonio e Martino, suoi fratelli, e dei nipoti Giovanni e Giovanni, fratelli, figli del defunto Giovanni di Stefano Carrel, riconosce di tenere in feudo (come da precedente *reconnaissance* di Stefano loro padre e del fratello Pietro) i seguenti beni: un prato sito a Cobrichet (confini: La Seya di Vallolliera, La Leseta, Lo Verney dou Frachey, il Monte del Collet), un prato e *novallio* siti presso il Gran Bosco, una parte del *novallio* al Brenguel, un appezzamento di *chenevier* sito nella frazione di Chaloz, due case a Chaloz, un appezzamento sito a Fontanetes, due prati alla Lyneta colla metà di due case, un prato alle Creste sopra Chaloz, la metà indivisa di due prati e una casa a Cheperon, la metà di un prato a Porter, un appezzamento di terra alla Cleva di Champlève, la metà indivisa di un casale con corte e piazzale, un prato sito a Cortillaz, la metà indivisa di un prato sito a Chaloz nel luogo detto La Grignarsa, un prato con due case a Lausel, la metà di un prato sito a La Torretta. I feudatari Carrel sono anche consorti dell'alpeggio di Champlève e sono tenuti alle corvées dovute dal loro avo Pietro Carrel ai signori di Cly. L'inf feudazione fu concessa a Andreveto Carrel, padre del suddetto Pietro, da Pietro di Cly (Nicolleto Vacher notaio, il 23.10.1345 e il 9 aprile 1346).

- *Confessio Andree filii quondam Stephani Carrelli de Chalho, tam nomine suo quam causam habentis a Martino et Anthonio eius fratribus et ceteris subscriptis nepotibus suis.*

51 [466 recto] ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die vigesima mensis octobris, in Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli sita in loco de Pasquiero, presentibus Martino Foldon, notario, et Amedeo de Poudral, testibus ad hec infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis et recipientis, personaliter constitutus **Andreas, filius quondam Stephani Carrelli de Chalho**, tam nomine suo proprio quam causam habentis⁶⁴ ut asserit ab Anthonio et Martino, eius fratribus, et Johanne et Johanne fratribus, filiis quondam Johannis Stephani Carrelli de Chalho, prout de causa dictorum Johannis et Johannis constat instrumento publico manu Guillierni Gorreti notarii, recepto sub anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo tercio, die decima mensis aprilis, gratis et sponte quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se et suis heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit et publice tamquam si esset in vero iudicio recognovit⁶⁵ propter ea evocatus manifeste se tenere tenereque velle et debere tenere ex nunc ad rectum et perpetuum feudum a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione olim in manibus Glaudii Voudani, pro tunc commissarii extentaru Cliti, facta per dictum Stephaninum Carrelli, patrem dicti confitentis, et Petrum, fratrem dicti Stephanini, videlicet res et possessiones subscriptas, cum omnibus universis et singulis ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis. ET PRIMO unam peciam prati et pascue jacentem in Colbrichet, extimatam circa quatuor secatoria prati, pascue et vacolli, quorum fines sunt de prima parte res infantum Petri Carrelli, quas tenet idem confitens, de secunda La Seya de Vallollera, de tercia La Leseta, de quarta Loz Verney dou Frachey, de quinta Mons dou Collet, salvo exitu, tendens ou Sanza. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis **52 [466 verso]** quibus supra sex denarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, et duodecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta pecia facti per nobilem virum dominum Petrum, dominum de Cly quondam, Hugoneto de Chalho, consanguineo dicti confitentis, et heredibus suis et cui acciderit, recepti per Johannem Sancti Petri notarii⁶⁶ anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo primo, die vicesima tercia mensis maii. ITEM unam peciam prati et novalli jacentem loco dicto Magnum Boscum, extimatam in toto circa quatuor secatoria prati de novali, cuius fines sunt de prima parte res Yannini Nicoleti dou Peccey, de secunda res infantum Martini Vulliermi, de tercia res Francisci et Andree Garpardi, de quarta exitus tendens en Yllia, de quinta pascua de Champlevy, de sexta res Anthonii Guidret et eius fratrum. ITEM medietatem pro indiviso cum liberis Petri Carrelli unius pecie novalli jacentem loco dicto Brenguel, extimate circa tres eminatatas terre, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda et aliis

⁶⁴ Per *habens*.

⁶⁵ Il verbo *recognovit* va spostato evidentemente dopo *evocatus*.

⁶⁶ Per *notarium*.

partibus mons. ITEM unam peciam cheneverii jacentem in villa de Challoy, extimatam circa unam⁶⁷ mediam quartanam terre, cuius fines sunt de prima parte closum rivi, de secunda res Andree Victa, de tertia res Bruneti Berthodi, eius fratrum et nipotum, de quarta res Johannis Valleti. ITEM situm duarum domorum jacencium in villa de Challoy, quarum fines sunt de prima parte res Johannis Valleti de Challoy, de secunda res Bonifacii Meyneti, eius fratrum et nepotum, de tertia via publica, de quarta res Bruneti Berthodi, eius fratris et nepotum suorum, cum curtibus et plateis et partineciis earundem. ITEM circa unam eminentiam terre jacentem eys Fontanetes, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda exitus tendens versus Losanchy, de tertia res Martini Guidret et eius fratris, de quarta res dicti confitentis, de quinta torrens. ITEM circa medium secatorium prati cum quarto alterius medii secatorii prati jacentem loco dicto Lyveta,⁶⁸ quorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda aqua descendens de Champlevy, de tertia via tendens en Losanchy, de quarta res heredum Petri Carrelli, cum medietate duarum domorum. ITEM ibidem, supra viam, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte via publica de Losanchy, de secunda res heredum Petri Carrelli, de tertia <res> Johannis Pertuseti, de quarta res dicti confitentis. ITEM circa unam quartanam **53** [467 recto] terre prative jacentem eys Crestes supra Challoy, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Morelli, quas tenent illi Berthodi et illi de Carrel, de secunda res Johannini Meyneti, eius fratrum et nepotum suorum, de tertia res illorum Berthodi. ITEM medietatem pro indiviso cum liberis Petri Carrelli unius secatorii prati vel circa et situs unius domus jacencium in Chappiron, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res illorum Guidreti, de secunda res illorum Carrelli et de aliis partibus res illorum Berthodi de Challoy. ITEM medietatem pro indiviso ut supra unius pecie prati jacentis ibidem en Chappiron, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte et de aliis partibus res illorum Berthodi, quarum duarum peciarum et situs tenent medietatem a confitente predicto, nomine cambii, liberi Berthodi de Challoy. ITEM medietatem pro indiviso ut supra unius secatorii prati et terre jacentis loco dicto Porter, cuius tocius pecie fines sunt undique res illorum Berthodi de Challoy, quam medietatem tenent a quo supra confitente dicti liberi Berthodi de Challoy. ITEM circa tres sestariatas terre jacentes in Cleva de Champlevy, quarum fines sunt de prima parte res Johannis Valleti, de secunda <res> liberorum Petri Carrelli, de tertia eciam, de quarta pascua de Champlevy. ITEM medietatem pro indiviso ut supra unius casalis domus jacentis in medio camporum cum medietate curtium et platearum, exitum et ingressum eiusdem, quorum casalis exituum et platearum ac curtium fines dicuntur esse de prima parte et omnibus aliis res dicti confitentis. ITEM, ibidem, confitens confitet se esse consortem in pascuis alpe et pasturagiorum de Champlevy prout alii consortes dicte alpis. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentem en Cortillas, cuius fines sunt de prima parte res infantum Petri Carrelli, de secunda res infantum Johannis Pertuseti, de tertia via publica, de quarta res infantum Johannis Pertuseti. ITEM medietatem pro indiviso tercie partis unius secatorii prati jacentis in Challoy, loco dicto Gryvyarsa, cuius fines sunt de prima parte res illorum Berthodi de Challoy, de omnibus aliis partibus res Johannis Valleti, quam medietatem pecie predictae tenent a dicto confitente, nomine cambii, dicti de Berthot et ab eodem ipsam tenet Johannes Valleti. ITEM, loco dicto Lausel, circa unum secatorium prati cum situ duarum domorum, quorum fines sunt de prima parte exitus, de secunda clappetum, de tertia pascua de Champlevy, de omnibus aliis partibus clappetum. ITEM circa medium secatorium prati jacens en Laz Torrecta, cuius fines sunt de prima **54** [467 verso] parte via publica, de secunda res Andree Victa, de tertia res liberorum Petri Carrelli, de quarta res Johannis Valleti. ITEM totam roydam in qua quondam Jaquemetus Carrel tenebatur et erat astrictus quondam dominis de Cly. ITEM totam roydam in qua quondam Petrus Carrelli, avus dicti confitentis, dominis de Cly quondam tenebatur, et si alii fines sint in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra undecim solidos, octo denarios, obolum cum dimidio servicii monete serviciorum castri Cliti in festo Sancti Stephani, undecim solidos tallie in festo Sancti Michaelis monete talliarum, unam quartanam, tres monturerios cum dimidio siliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis, quindecim denarios monete cursalis Auguste pro sufferta medietatis medie fidelitatis, in qua dicto domino tenebatur in festo Sancti Stephani, et unam fidelitatem ligiam melius quam alteri domino, quam asserit per Stephaninum, eius patrem, reddictam fuisse in manibus Petri Ducis, pro tunc commissarii ad hec deputati. ET inde idem confitens reddidit in manibus Francisci Camagny, pro tunc vicecastellani Cliti, ut constat instrumento publico manu Vincencii Ogerii notarii recepto anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo sexto, die decima septima mensis decembris, et placitum racione dicti servicii

⁶⁷ La parola *unam* è cancellata.

⁶⁸ Altrove *Leveta*. L'Evettaz.

prout infra, videlicet pro tribus solidis servicii predicti, sex solidos recti placiti, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus, aut parte earum, facti dudum per dictum Petrum, olim dominum de Cly, Andreveto, patri dicti confitentis et suis, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die nona mensis aprilis, et pro tribus solidis dicti servicii, sex solidos recti placiti, sic taxati in instrumento alterius albergamenti de parte premissarum rerum, facti per dictum dominum de Cly dicto Andreveto Carrelli, avo dicti confitentis et suis, recepti per Nicolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die vigesima tertia mensis octobris, et, pro residuo dicti servicii, placitum consuetum more terre Cliti. ITEM dictus confitens se confitetur ut supra et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro jure pascuorum de Champlevy, in quibus est consors ut supra, videlicet unum denarium servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando **55 [468 recto]** acciderit. ITEM dictus confitens confitetur se tenere ut supra, de recognitione olim facta per Vulliermetam Dognini nomine suo et suorum consortium in manibus quondam Johannis Casey et postmodum in manibus Glaudii Voudani, commissariorum ad hec deputatorum per dictum Andream confitentem, videlicet dictam Vulliermetam, de tota Alpe de Yllya et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habet et habere videtur idem confitens in dictis pascuis et alpe. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro jure suo usagiorum dictorum alpis et pascuorum, videlicet octo denarios servicii monete serviciarum in festo Sancti Stephani cum jure suo quadraginta solidorum tocus placiti, debiti pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya quando acciderit, cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, cum eciam sua rata placiti quando acciderit, domino debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya quod quondam tenebat Johannetus Vullenci de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvo Perreto et Serracino, de Losanchy, de Challoy, de La Serva et de Noarsa, et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci pro tota alpe et pascuis de Yllya debitorum et per dictam quondam Vulliermetam Dognini eidem domino nostro duci recognitorum nomine suo et suorum consortium in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et sciendum quod dictus confitens consuevit facere et solvere annuatim pro rata sua dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii, debitorum pro dicto novali largiato ut supra, videlicet unum obolum monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, protestans, promictens et renuncians ut in precedentibus. SUBSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli qua supra, presentibus Jacobo de Duerches et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, serie presencium cunctis liquide fiat manifestum quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii subscripti testiumque premissorum presencia, personaliter propter infrascripta rite peragenda constituti Brunetus Berthodi de Challoy et Ludovicus eius nepos, filius **56 [468 verso]** quondam Stephani Berthodi de Challoy, nominibus suis et coniunctis in hac parte Johannini, eiusdem Bruneti fratris, et nepotum suorum, filiorum quondam Johannis Berthodi de Challoy, pro quibus absentibus ratum habere promiserunt, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetuo habituris, et per juramenta sua debite prestita, laudaverunt et ratificaverunt in quantum eos tangit presens suprascriptum manifestum, confitentes se tenere, nomine cambii et ad feudum a dicto confitente, pecias supra descriptas, promictentes contra premissa non venire quinyimo illa inconcusse observare cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria, pariter et cauthela; de quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta consilio et dictamine sapiencium, facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius.

7 - 1459, jan. 30 -

A Pâquier nella casa Carrel, testi il notaio Foldon e Andrea Gaspard, i fratelli **Giovanni e Paolo figli del defunto Antonio di Giovanni Lanoz de La Roby**, riconoscono di tenere in feudo i seguenti beni: tre prati con una casa siti nella parte alta di Corriore, altri sei prati nella stessa località, un altro prato in località Pra Riond, un prato con casa nella parte inferiore di Yllia in località Chanton, la metà di due prati nello stesso luogo in località La Fontana sotto Lo Sappel, la metà di un prato con *chavanna* e *seytilliiis* a La Barma, sempre a Yllia, alcuni in località Gerbion, diversi altri prati siti al Loz, al dilà del Mollinet e alle Battendières, sopra e sotto la strada, la metà di un prato in località Pissines, prati e pascolo alla Balma Bianca, al Mollinet, al Lyares, a Pessey, a Ronc-Berio, al Clos sotto La Roby, alla Cleva sopra il villaggio della Roby, la metà di un prato con due case e un granaio e altre due case nel detto villaggio, tre prati siti all'Estollaz, un appezzamento dietro il *clappey*, diversi appezzamenti e prati a Torterousa e in località Prato della Valle, tre prati con una casa, corte e piazzale, sotto il suddetto villaggio, diversi altri beni al Quarter, sotto Losanche. I suddetti Lanoz conducono anche un mulino sito sotto il villaggio della Roby, al *verney* della piana, insieme a tutti gli abitanti del vallone della Roby e del Loz, con diritto all'uso delle macine di Champlève. L'atto di infeudazione concesso da Bonifacio di Cly a Perrerio, figlio di Malcodi della Roby, e ai suoi fratelli, fu stilato dal notaio Giacomo Granges il 14.6.1329; il mulino fu dato in feudo a Bonino de La Roby da Pietro di Cly (Nicoletto Vacher, il 16 dicembre 1343). Altre infeudazioni dei beni furono fatte da Bonifacio di Cly a Bruno della Roby (Martino di Armencia notaio, il 5.10.1316) e a Giovanni della Roby da Pietro di Cly (5.5.1370).

- *Confessio Johannis et Pauli fratrum, filiorum quondam Anthonii Johannis Lanoz de La Roby.*

ANNO DOMINI MILLESIMO QUATERCENTESIMO QUINQUAGESIMO NONO, indicione septima, die penultima mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli, sita in Valletornenchia in loco dicto Pasquer, prope ecclesiam dicti loci, presentibus Martino Foldon, notario, et Andrea Gasparidi testibus ad hec infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra stipullanti, personaliter propter infrascripta specialiter peragenda constituti **Johannes et Paulus fratres, filii quondam Anthonii Johannis Lanoz de La Roby**, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam **57 [469 recto]** de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter per ipsorum quemlibet prestita, confessi fuerunt et publice tamquam si essent in vero judicio propter ea evocati manifestaverunt clam, palam et publice recognoverunt se tenere tenereque velle et debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum feudum a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, videlicet res et possessiones subscriptas, cum omnibus ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione dudum in manibus Glaudii Voudani, pro tunc commissarii dictarum extentarum Cliti, facta per eosdem confitentes, per pridem in manibus Johannis Casey notarii eciam et commissarii ad hec equidem pro tunc deputati per Anthonium, patrem dictorum confitentium. ET PRIMO circa tria secatoria prati, cum situ unius domus, jacentis in alto prato de Coreorum, quorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda et aliis partibus pascua, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus Jaquemetus Bastier et eius nepos. ITEM circa sex secatoria prati antiqua jacencia ibidem, quorum fines sunt de prima parte res infantum Martini de Heryn, de secunda pascua, de tertia via publica, eciam de quarta, cum situ quatuor domorum, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus infantes Petri Jacobi Leporarii. ITEM circa unum secatorium prati jacens ibidem en Pra Ryon, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua, de tertia res infantum Martini de Heryn, de quarta torrens, de qua pecia tenent certam partem hiidem confitentes Petri Jacobi Leporarii. ITEM in Bassa Yllia, loco dicto Chanton, circa unum secatorium prati cum dimidio, una cum situ unius domus et unius freyderii, quorum fines sunt undique pascua seu exitus. ITEM circa medium secatorium prati jacens ibidem loco dicto Fontana subtus Loz Sappel, cuius fines sunt de prima parte res Yanini Nicoleti, de secunda res illorum Morandi, de tertia res Johannis Constantini, de quarta res liberorum Martini de Heryn. ITEM, ibidem, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res infantum Martini de Heryn, de secunda **58 [469 verso]** res Johannis Constantini, de tertia <res> Yanini Nicolleti, de quarta via publica. ITEM circa medium secatorium prati cum chavanna et seytiliis, jacens loco dicto Laz Barma ibidem, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda exitus, de tertia res Petri Morandi, fratris et nepotum suorum, de quarta res infantum Martini de Heryn, de quinta res Johannis Constantini. ITEM circa unum secatorium prati, gerbii et pascue jacens loco dicto Gerbyon, cuius fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tertia

res Johannis Constantini, de quarta exitus alpis. ITEM circa sextum unius secatorii prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Petri Morandi, eius fratris et nepotum suorum, de secunda via publica, de tertia res Johannis Constantini, de quarta res Yanini Nicolleti. ITEM circa tertium unius secatorii prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda aqua de Bosco Nigro, de tertia exitus, quas septem pecias tenent, nomine cambii, a dictis confitentibus Brunetus Berthodi, eius frater et nepotes, et ab eisdem ipsas nunc tenent infantes Johannis Constantini de Lossanchia. ITEM circa unam quartanam prati jacentem ou Loz ultra Loz Mollinet, cuius fines sunt de prima parte torrens de Yllya, de secunda via publica, de tertia res infantum Johannis Layou, quam peciam tenet a confitentibus, nomine cambii, Andreas Jacobi Bleston. ITEM circa duodecimam partem unius secatorii prati jacentis ou Loz, loco dicto Bactanderes, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Loge, de secunda res Johannis Brunodeti junioris, quam peciam tenet a confitentibus Johannes Machet, et, ab ipso, ipsam tenet dictus Johannes Brunodeti. ITEM circa duas partes unius secatorii prati et terre jacentis ou Lo subtus viam, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Bleston, de secunda via publica, de tertia res Johannis Brunodeti junioris, cum una domo, quam peciam cum dicta domo tenent in feudum a dictis confitentibus Petrus Morandi, eius frater et nepos. ITEM circa duas partes unius secatorii prati jacentis supra viam dou Lo, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum Johannis Bleston, de tertia res Martini Galleys, de quarta res Johannis Brunodeti, quam peciam tenet nomine cambii dicti de Moran. ITEM circa medium secatorium prati jacens loco dicto Pissines, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res infantum **59 [480 recto]**⁶⁹ Johannis Bleston, de tertia res Johannis Martini Galleys et eciam de quarta, quam peciam tenet a dictis confitentibus idem Martinus Galleys, qui pro inde sibi facit decem octo denarios monete cursalis Auguste servicii annuales, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM circa unam eminentam prati et pascue jacentem in Balma Alba, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res dictorum Morandorum, de tertia res infantum Johannis Bleston, de aliis partibus pascua. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem ou Mollinet, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda Anthonii Loge, de tertia res heredum Petri Vulliermi de Losanchia, de quarta via publica, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus dicti de Moran. ITEM circa unum secatorium prati jacens loco dicto Lyares, cuius fines sunt de prima parte torrens de Yllya, de secunda res Petri Perruqueti, de tertia res confitencium, de quarta res dictorum Morandorum, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus Martinus Baster. ITEM tertiam partem pro indiviso unius pecie prati et verneti jacentis ou Peccey, loco dicto Avunda, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda res Yanini Nicoleti dou Peccey, de tertia carreria, de quarta res heredum quondam Andree Testa, quam tertiam partem tenent in feudum a dicti confitentibus Andreas et Jacobus Bleston et, ab eisdem, ipsam tenent infantes Vulli de Losanchi. ITEM circa unam eminentam <terre> jacentem ou Ronc Berio, cuius fines sunt de prima parte torrens de Yllya, de secunda res dictorum Morandorum, de tertia res Petri Perruqueti, quam peciam tenet nomine cambii a dictis confitentibus dictus Petrus Perruqueti. ITEM circa tres eminentas terre jacentes loco dicto Lyares quarum fines sunt de prima parte res Johannis Barat, de secunda res Petri Perruqueti, de tertia exitus tendens en la Glarena, de quarta res dicti Petri Perruqueti. ITEM circa unum secatorium prati jacens subtus la Roby, loco dicto Clos, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res heredum Johannis Barat, de tertia res Petri Perruqueti, de quarta res dictorum confitencium. ITEM en la Roby, loco dicto La Cheva,⁷⁰ circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti, de secunda res dictorum confitencium, eciam de tertia, de quarta res Andree Petri Maczoc. ITEM ibidem en La Cleva supra villam circa medium secatorium prati, cum situ duarum domorum **60 [480 verso]** et unius granerii, quorum fines dicuntur esse de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res infantum Johannis Anthonii de la Roby, quas tenent infantes Johannis Layou, de tertia res Petri Perruqueti, de quarta res Johannis Brunodeti junioris. ITEM situm duarum domorum cum suis curtibus jacentem en la Roby, juxta res Johannis Anthonii de la Roby et res Petri Perruqueti et res dictorum confitencium. ITEM circa tria secatoria prati jacencia in Lestollaz, quorum fines sunt de prima <parte> res dictorum confitencium, de secunda res Johannis Anthonii de la Roby, de tertia res Petri Perruqueti, de quarta res Johannis Anthonii de la Roby, de quinta res Brunodi Coppas, quas tenet Andreas Andreveti, de sexta res dictorum confitencium, de septima res infantum Martini de Heryn, de octava et nona res Johannis Barat, de decima exitus Crosi dou Clappey, una cum situ unius domus, que pecie alias solebant esse in quinque peciis.

⁶⁹ Per 470. Da qui in avanti continua la numerazione coi numeri dal 480.

⁷⁰ Per *La Cleva*.

ITEM ibidem, retro Clappetum, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Johannis Anthonii de la Roby, de tercia res Johannis Machet, de quarta exitus, de quinta res dicti Johannis Machet. ITEM ibidem circa unam quartanatum terre, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Barat, de secunda res Johannis Machet, de tercia res eiusdem, de quarta res dictorum confitencium. ITEM circa tres eminentas terre et prati jacentes en Torterosa, quarum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res liberorum Stephani Carrelli, de tercia via publica, de quarta res infantum Andree Vulliermi, de quinta res heredum Johannis Barat, quam peciam tenet a dictis confitentibus Martinus Bascher. ITEM, ibidem, circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res infantum Andree Vulliermi, de tercia res Martini Bascher. ITEM circa unam eminentam prati et territorii et verneti jacentem loco dicto Pratum Vallis, cuius fines sunt de prima <parte> torrens, de secunda res liberorum Stephani Carrelli, de tercia res infantum Martini de Heryn, de quarta res infantum Johannis Barat. ITEM circa duas sestariatas cum eminenta terre prative jacentes en Torterosa, quarum fines sunt de prima parte res liberorum Andree Vulliermi, de secunda torrens, de tercia res infantum Johannis Barat, de quarta res Martini Bascher. ITEM, ibidem subtus domos, circa tres quartanatas terre cum situ unius domus eiusque curtibus et plateys, quorum fines sunt de prima parte res filiorum Petri Vulliermi, de secunda **61 [481 recto]** res Martini Bascher, de tercia exitus, quas quatuor pecias tenet in feudum a dicto confitente Martinus Bascher, pro quibus rebus facit dictis confitentibus triginta quatuor solidos monete cursalis Auguste annuales. ITEM circa unam sestariatam terre cum situ medie domus jacentem ibidem, loco dicto Meyson Vullya en la Roby, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda et tercia eciam, de quarta res dictorum de Morant, de quinta res Johannis Anthonii de la Roby, quas tenent infantes Johannis Layou. ITEM circa tres quartanatas terre prative jacentes loco dicto Quarter, quarum fines sunt de prima parte res heredum Johannis Barat, de secunda res dictorum de Morant, de tercia res infantum Anthonii Loge, de quarta res Johannis Machet, quam peciam tenet nomine cambii a dictis confitentibus Petrus Morandi eiusque frater et nepos. ITEM circa unam eminentam terre jacentem subtus Villa de Losanchy, cuius fines sunt de prima parte res Francisci et Andree Gaspardi, de secunda res Petri Morandi, eius fratris et nepotis, de tercia res Johannis Martini de Herin, de quarta res Andree Petri Maczoc, quam peciam tenent infantes Martini de Heyryn nomine cambii a dictis confitentibus. ET si alii fines sint non obsint. Quarumquidem rerum et possessionum supra confinatarum, Andreas Hosqueti tenet in feudum nomine cambii a dicto Johanne confitente partem et porcionem eidem Johanni confitenti perventas in divisionibus ipsius et dicti Pauli eius fratris, cum omni honore et onere, videlicet illas quas ipse Johannes confitens tenebat in suis manibus die permutacionis inter ipsum et dictum Andream Hosqueti facte, salvis feudatariis. ITEM tenent a domino ut supra unum molandinum jacens subtus la Roby in vernetis planis, cum aqua, rippagiis, conductibus et partinenciis ipsius ac tota montura hospicii dictorum confitencium et hospiciorum quondam Martini Cagny, Aymoneti dou Loz, Johannis dou Lo, Johannis Girodi, infantum Columbini, infantum Perronini Tyry, Johannis Saraczini, infantum Perroneti Boudini, Martini Cartana, Bossonini de la Roby et omnium habitancium et commorancium nunc et in futurum in Valle de la Roby et dou Loz, cum usu mollerie de Champlevy ad opus dicti molandini. ITEM totam roydam in qua predecessores ipsorum confitencium tenebantur quondam domino de Cly. ITEM octavam partem **62 [481 verso]** unius ovis cum medietate unius ovis in quibus Johannes, avus dictorum confitencium, et Grimodus, frater dicti Johannis, alterius ovis tenebatur quondam dominis de Cly. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis quibus supra, tria sestaria siliginis pulcre et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis, videlicet pro molandino, novem monturerios silliginis pro aliis rebus, viginti unum solidos tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis et decem octo solidos, octo denarios servicii monete servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit prout infra. Et primo pro duobus solidis eiusdem servicii, quatuor solidos placiti, ut patet per instrumentum albergamenti certarum rerum superius inclusarum, facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Perrerio, filio naturale de la Roby, et fratribus suis et suis heredibus, receptum per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo nono, die decima quarta mensis junii. ITEM pro sexdecim denariis servicii, duodecim denarios placiti, ut docet per albergamentum certarum rerum premissarum factum per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Bonino de la Roby, abavo dictorum confitencium et suis heredibus, receptum per Jacobum de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die vigesima quarta mensis junii. ITEM pro duodecim denariis servicii eiusdem, duos solidos placiti, sic taxati in instrumento albergamenti predicti mollandini facti per dominum Petrum, olim dominum de Cly, Bonino, abavo dictorum confitencium et suis, recepti per

Nicolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die decima nona mensis marcii. ITEM pro tresdecim denariis eiusdem servicii, duos solidos, duos denarios placiti, sic taxati in instrumento albergamenti certis pretactis rebus, facti per prefatum dominum Petrum quondam dominum de Cly prenominato Bonino, abavo dictorum confitencium et suis, recepti per Nicoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo tercio, die decima sexta mensis decembris. ITEM pro octo denariis eiusdem servicii, sexdecim denarios placiti, sic taxati in instrumento albergamenti de certis rebus premissis, facti per predictum dominum Petrum, olim dominum de Cly, Bonino predicto et suis heredibus, recepto per Nicoletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo tercio, die vigesima quinta mensis novembris. ITEM pro quinque solidis servicii predicti, decem solidos placiti **63 [482 recto]** quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti certarum rerum premissarum, facti per dictum Petrum quondam dominum de Cly, dicto Bonino et suis, recepti per dictum Nicoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo tercio, die vigesima secunda mensis octobris. ITEM pro duobus solidis, sex denariis servicii, nichil de placito, ut patet per albergamentum remissionis predicte ovis facte per dictum Petrum dominum de Cly, Johanni, avo dictorum confitencium, recepti per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii. ITEM pro duobus solidis eiusdem servicii, quatuor solidos placiti, sic taxati in instrumento albergamenti dicte royde facti per dictum Bonifacium, quondam dominum de Cly, Brunodo de la Roby et suis, recepto per Martinum de Armencia notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexdecimo, die quinta octobris, et pro tribus solidis, undecim denariis servicii predicti, placitum consuetum more terre Cliti. ET, ultra predicta, faciunt et debent annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra quas quondam pater dictorum confitencium facere consueverat quondam dominis de Cly in instrumento recognicionis premissarum rerum facto per eorum avum, recepto per Guilliermum de Eyviona notarium anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo nono, die prima mensis maii, videlicet pro feudo vocato de Fenicio, unam fidelitatem melius quam alteri domino, et pro antiquo feudo de Cly ut⁷¹ supra incluso post fidelitatem predictam, unam aliam fidelitatem, pro qua faciunt quinque solidos sufferte monete suffertatis in festo Sancti Stephani. ITEM dicti confitentes confitentur se tenere, ut supra, de recognicione olim facta per Vulliermetam Dognini nomine suo et suorum consortium in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii, de tota Alpe de Yllya et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habet⁷² in dictis alpe et pascuis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro dicto suo jure usagiorum alpis et pascuorum, videlicet sexdecim denariis monete serviciarum in festo Sancti Stephani cum suo jure quadraginta solidorum tocus placiti debiti pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya, debitorum quando acciderit, cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani ac rata placiti quando acciderit, dicto domino debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya, quod quondam **64 [482 verso]** tenebat Johannetus Vullienii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et Villagiorum de Cenglung, de la Roby, salvis Perreto et Sarracino, de Losanchy, de Chalho, de la Serva et de Noarsa; et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci pro tota alpe et pascuis eiusdem debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, eidem domino nostro recognitorum nomine suo et suorum consortium in manibus dicti quondam Johannis Casey, asserentes dicti confitentes quod ipsi consueverunt facere et solvere eidem domino nostro et suis quibus supra, pro rata dictorum duorum solidorum et sex denariorum servicii in dicto festo cum placito quando acciderit, videlicet unum denarium monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, non intendentes dicti confitentes pro aliqua premissorum derogare clausullis contentis in dicto instrumento albergamenti per dictum quondam dominum de Cly de dictis tota alpe et pascuis facti predecessoris dictorum confitencium et consortibus suis, recepto per quondam Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die quinta mensis marcii, nec eciam divisionibus dudum inter eosdem fratres factis, quas, premissis non obstantibus, voluerunt et volunt esse firmas et stabiles semper remanere, protestantes et promictentes ut supra. DEINDE anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die suprascriptis vigesima quinta mensis januarii, actum in Valletornenchia in domo illorum Carrelli, presentibus Jacobo de Duches⁷³ et Andrea Gaspardi, testibus ad

---

⁷¹ La parola *ut* è cancellata.

⁷² Per *habent*.

⁷³ Per *Duerches*.

hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii subscripti testiumque premissorum presencia, propter ea que secuntur peragenda, constitutus Petrus filius Petri Morandi, nomine dicti Petri eius patris et nomine Michaelis eius avunculi ac Anthonii Morandi, nepotis dictorum Michaelis et Petri Morandi, qui gratis et sponte in quantum eosdem tangit, cum juramento debito, laudavit, grantavit, ratificavit et approbavit omnia in presenti manifesto descripta, promictens contra predicta non venire, sub et cum omni renunciacione juris et facti ad hoc necessaria, pariter et cauthela. SUBSEQUENTER, anno, indicione, die et loco ac coram testibus premissis, noverint universi quod ibidem ad instanciam mis dicti commissarii ut supra stipullanti, personaliter constituti Brunetus Berthodi, Ludovicus eius **65 [483 recto]** nepos de Chaloz, nominibus suis et coniunctis Johannini Berthodi, nepotum et heredum Johannis Berthodi, pro quibus ratum habere promiserunt in quantum spectat ad ipsos, cum debitis juramentis et promissionibus clausulisque requisitis, laudaverunt, grantaverunt et confirmaverunt presens manifestum omniaque in eodem contenta. SUCCESSIVE, anno et indicione premissis, die vigesima nona mensis januarii, ubi fuerunt presentes Johannes Macheti et Andrea Trossaiou, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum per harum seriem fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Andreas, filius Martini de Heryn, nomine dicti sui patris, quam melius potuit et potest, cum debito juramento ratificavit et approbavit omnia in presenti manifesto descripta in quantum eum tangere possunt, promictendo et renunciando ut supra. ULTERIUS, anno, indicione et loco premissis, die penultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon notario et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Andreas Bleston, nomine suo et nepotum suorum, cum juramento, quam melius potuit in quantum eum et eius nepotes tangit, ratificavit, laudavit et confirmavit presens manifestum et omnia in eodem descripta, confitens se tenere ut supra, promictens contra premissa non venire, quinymo illa observare, renunciando omni excepcioni et juri quibus contra premissa dici posset vel opponi. POST hec, anno et indicione premissis, die penultima mensis februarii, ubi supra, presentibus dicto Martino Foldon notario et Theodolo Iciriveti⁷⁴ testibus ad hec vocatis et rogatis, notum cunctis patefiat quod ibidem personaliter constitutus Andreas Hosqueti, qui gratis et sponte cum juramento ratificavit, laudavit et confirmavit omnia in presenti manifesto comprehensa in quantum eum concernunt, confitens se tenere a dicto Johanne confitente res superius descriptas per modum superius allegatum, promictens et renuncians ut precedentibus. De quibus omnibus premissis preceptum fuit per me notarium et commissarium subsignatum duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio et dictamine peritorum dictanda, corrigenda et refficienda, facti tamen substancia non variata. ITEM, anno et indicione quibus supra, die quarta mensis junii, Varaye, in domo Inferneti, presentibus Laurencio Rigoleti notario et Johanne Fabri de Lies, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum **66 [483 verso]** fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Jacobus, filius quondam Petri Leporarii, nominibus suo et fratrum ac nepotum suorum, pro quibus ratum habere promisit gratis et sponte quam melius et liberius potuit, cum juramento ratificavit et approbavit presens manifestum omniaque in eodem descripta in quantum ipsum eiusque fratres et nepotes tangit et tangere potest, promictens contra premissa non venire, sed illa inviolabiliter observare sub et cum omni juris et facti renunciacione necessaria, pariter et cauthela. De quibus premissis omnibus preceptum fuit michi notario subscripto unum et plura fieri et tradi publica instrumenta.

Petrus Cruse notarius.

---

⁷⁴ Lettura dubbia.

8 - 1458, nov. 10 -

A Pâquier, nell'abitazione dei Carrel, testi il notaio Foldon e Giovanni Truchet, **Francesco, figlio del defunto Aymoneto Bic di Crétaz**, a nome anche del fratello assente Antonio, e suo fratello Ludovico, per un terzo, tenendo conto anche dei beni recentemente acquistati da Andrea e Martino di Andreveto Berloz di Navillod, di Antey, e da Stefano di Giovanni Oger, riconoscono tenere in feudo i seguenti beni: un pascolo in località Plan Bochin di Pessey, un prato al Gler con tre case e un granaio, un prato sempre al Gler in località Grange Vieille, un appezzamento di terra e prato al Sappel, altri prati a Pessey, a La Fontana, a Preles, al Gler du Verney, a La Ryola, al Taillian, a Lyeres, a Mont Perron, al Laron del Mont Perron, alle Clèves, alla Leschery, alla Layeta, a Vardes, al Seys Noir, al Crest, a Champlève, a Saix in località Clevieta, a Cheysan, al Champ de La Ravosa. Infeudazione a Perroneto du Gler, di cui i Bic furono eredi, da parte di Bonifacio di Cly (Giacomo Navillod notaio, il 28. 6. 1319).

*- Confessio Francisci, filii quondam Aymoneti **Bic de Crista**, nomine suo et coniuncto Anthonii Bic eius fratris absentis etc. pro duabus partibus, et Ludovici, eius fratris, filiique dicti Aymoneti Bic, pro tertia parte, tam nominibus suis quam ex vendicione et remissione eisdem factis per Andream et Martinum fratres, filios quondam Andreveti Berlo de Navillio, parrochie Anthesii, et Stephanum filium quondam Johannis Ogerii, nomine suo et coniuncto Johannis junioris eius fratris, instrumento recepto per Laurencium Rigoleti notarium sub anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo tercio, die vigesima mensis januarii.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die decima mensis novembris, apud Vallemtornenchiam, in domo illorum **67 [484 recto]** Carrelli, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Trucheti, testibus ad hec infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum fiat universis presentes inspecturis quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii publici et commissarii inferius subscripti, more publice persone stipullantis et recipientis vice nomine et ad opus prefati domini nostri ducis et suorum heredum ut supra, personaliter constituti **Franciscus, filius quondam Aymoneti Bic de Crista**, nomine suo et coniuncto Anthonii Bic, eius fratris absentis, pro quo promisit de ratum habendo nec non de laudari et confirmari facere per eundem, dum et quando foret requisitus, pro duabus partibus rerum subscriptarum, et Ludovicus eius frater, filius quondam dicti Aymoneti Bic, pro tertia parte dictarum rerum, tam nominibus suis quam pretextu vendicionis et remissionis eisdem fratribus factarum per Andream et Martinum fratres, filios quondam Andreveti Berloz de Navillio, parrochie Anthesii, et Stephanum, filium quondam Johannis Ogerii, nomine suo et coniuncto Johannis Junioris eius fratris, prout de predictis vendicione et remissione constat publico instrumento inde recepto et signato per Laurencium Rigolleti, notarium publicum, sub anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo tercio, indicione prima, die vigesima mensis januarii, gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque, confessi fuerunt per sua juramenta ut supra in manibus mis dicti notarii et commissarii prestita, se tenere ad rectum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra, ad causam sui castri Cliti, de bonis et rebus que quondam fuerunt Byatrisie Girodi dou Gleyer, recognitis eidem domino nostro duci, pro tunc comiti Sabaudie in manibus quondam Johannis Casey et subsequenter in manibus Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum ad hec deputatorum, res et possessiones subscriptas, cum ipsarum fondis, finibus, introitibus, exitibus, aquis, aquariciis, et aliis suis cunctis usibus universis. ET PRIMO unam peciam pascue et territorii jacentem loco dicto Planum Bochin ou Peccey, extimatam circa quatuor secatoria prati cum decima dicte pecie, cuius fines sunt de prima parte res Johannis dou Gleyr, quas tenet Petrus Columbe, de secunda Vallis Dalenderiaz, de tertia pascua, de quarta res filiarum quondam Amedei dou Gler, quam peciam tenet a dictis confitentibus Johanna filia quondam Amedei dou Gler nomine cambii. ET inde facere et debere annuatim prefato domino nostro duci et suis ut supra septem solidos servicii monete serviorum et quatuordecim solidos placiti quando acciderit, sic taxati in **68 [484 verso]** instrumento albergamenti de premissis facti per quondam dominum Petrum quondam dominum de Cly Vulliermo Moreti, recepti manu Nicolety de Vacheria notarii sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die decima nona mensis marcii. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto ou Gler, extimatam circa quartum unius secatorii prati, cum situ trium domorum et unius granerii, cuius fines sunt de prima parte res Jaquemeti Johannis dou Gler et filiarum quondam Amedei dou Gler. ITEM quandam peciam prati jacentem ibidem loco dicto Grangi Vyelli, extimatam circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Jaquemeti Johannis dou Gler et filiarum quondam Amedei dou Gler, de secunda res Laurencii Ansermeti, que fuerunt Johannis Peccion, de tertia res dictarum filiarum quondam Amedei dou Gler, quas duas pecias tenet a dictis confitentibus Jaquemetus dou Gler. ITEM unam peciam prati et terre

jacentem loco dicto Sappel, extimatam circa tria secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis dou Gler, de secunda <res> filiarum quondam Amedei dou Gler, de tertia res dicti Johannis dou Gler, de quarta exitus, de quinta res dicti Johannis dou Gler, de sexta res dictarum filiarum dicti Amedei dou Gler, de septima res dicti Jaquemeti dou Gler, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus idem Jaquemetus dou Gler, pro qua et aliis supradictis eisdem fratribus confitentibus facit annuatim viginti solidos servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Peccey, extimatam circa tres sestariatas terre, cuius fines sunt de prima parte res dictarum filiarum Amedei dou Gler, de secunda exitus, de tertia res Martini de Duerches et eius nepotum. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto Fontana, cuius fines sunt de prima parte res dictarum filiarum Amedei dou Gler, de secunda res Jaquemeti dou Gler, de tertia res dictarum filiarum, extimatam circa unum secatorium prati, quas duas pecias tenet in feudum a dictis confitentibus Martinus Bruneti de Duerches et heredes Johannis Bruneti et Petrus Columbe, qui proinde faciunt annuatim dictis confitentibus quindecim solidos monete cursalis Auguste et unam eminam siliginis reddictu annuatim. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto Preles, extimatam unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Jaquemeti Johannis dou Gler **69 [485 recto]** et filiarum quondam Amedei dou Gler, de secunda res heredum Magni Andree de Ussin, de tertia res filiarum quondam Andree Badinolla, de quarta torrens, quam peciam tenet Martinus Johannis de Duerches a dictis confitentibus, qui proinde facit annuatim quinque solidos, tres denarios monete cursalis Auguste servicii, cum placito quando acciderit. ITEM unam peciam prati et verneti jacentem loco dicto Gler dou Verney, extimatam circa septem secatoria prati cum dimidio, cuius fines sunt de prima parte res Jaquemeti Johannis dou Gler, de secunda res Bonini Octonelli, de tertia res Laurencii Ansermeti, que fuerunt Johannis Pontron, de quarta res Martini Bruneti de Duerches et eius nepotum, que fuerunt Petro Pages, de quinta res Petri Borserii, de sexta exitus, de qua pecia tenet a dictis confitentibus in feudum Martinus Andree de Navillio et sui consortes, prout Martinus Andree de Navillio, nominibus suo eiusque fratris et nepotum suorum absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necnon per eosdem laudari et confirmari facere inde quando super premissis extiterunt requisiti per eius fratrem et nepotes, cum Guydo Martini de Navillio, nomine sui patris, et Michael, filius quondam Stephani de Navillio, nomine suo et fratris sui, et Johannes junior Ogerii, ut supra absentes et promictentes prout supra, presens manifestum et omnia in eodem contenta in quantum eos tangit et non alias, ratificaverunt et confirmaverunt promictendo per aliquam contra premissa non venire omnibus renunciacionibus juris et facti renunciacione. ITEM medietatem pro indiviso unius pecie territorii jacentis loco dicto Peccey supra exitum, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda et omnibus aliis partibus res Johanne, filie quondam Amedei dou Gler, quam peciam tenet nomine cambii a dictis confitentibus dicta Johanna dou Gler. ITEM unam peciam territorii jacentem loco dicto La Ryola, extimatam circa tres eminentas terre, cuius fines sunt de prima parte res dicte filie Amedei dou Gler, de secunda pasquerium et de omnibus aliis partibus res dicte filie Amedei dou Gler, quam peciam tenet a dictis confitentibus nomine cambii eadem Johanna Amedei dou Gler. ITEM unam peciam pascue jacentem loco dicto Peccey supra exitum, extimatam circa unum secatorium prati et unam quartanatum terre, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res dicte filie Amedei dou Gler, de tertia eciam, quam peciam tenet nomine cambii dicta Johanna filia quondam dicti Amedei ab ipsis confitentibus. ITEM unam peciam territorii jacentem loco dicto Taillian,⁷⁵ extimatam **70 [485 verso]** circa unum secatorium prati et unam quartanatum terre, cuius fines sunt de prima parte res Jaquemeti dou Gler et Johanne dou Gler predictae, de secunda exitus, de tertia <res> Martini Johannis de Duerches et eius nepotum, que fuerunt Petri Pages, cum situ unius domus, quam peciam tenet a dictis confitentibus Martinus Bruneti de Duerches et heredes Johannis Bruneti de Duerches sub usagiis predesignatis. ITEM unam peciam prati et terre jacentem loco dicto Lyeres,⁷⁶ extimatam circa medium secatorii et tres quartanatas terre, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Jaquemeti dou Gler, de tertia res Johannini Gorreti, que fuerunt Amedei et Johannini dou Gler, de quarta res filiorum Ansermeti et Perrodi Ansermeti, una cum decima omnium rerum preconfinatarum, quam peciam tenet a dictis confitentibus Johanninus Gorreti, qui pro eadem inde facit eisdem confitentibus, pro eadem et certis aliis rebus contentis in instrumento albergamenti dictarum rerum recepto per Urbanum Nervi notarium sub anno, indicione et die in eodem descriptis, videlicet unam eminam siliginis et quinque solidos servicii cum placito quando acciderit. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Mont Perron, extimatam circa

---

⁷⁵ O Caillian.

⁷⁶ Per Lyares.

unam sestariatam <terre> cum situ unius domus, cuius fines sunt de prima parte mons, de secunda res Anthonii Molliner, de tercia res Johannis de Ussin, que fuerunt Johannis dou Gler, de quarta res filiarum quondam Johannis Columbe, una cum decima duodecim peciarum supra proxime confinatarum. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Murata, extimatam circa unam cartanatum terre, cuius fines sunt de prima parte res Jaquemeti dou Gler, de secunda exitus, de tercia res Laurencii Ansermeti, que fuerunt Johannis Pontron, de quarta res liberorum quondam Johannis Columbe. ITEM unam peciam terre jacentem en Mont Perron, loco dicto Lacon,⁷⁷ extimatam circa tres quartanatas, cuius fines sunt de prima parte res Jaquemeti dou Gler, de secunda exitus, de tercia res Laurencii Ansermeti, que fuerunt Johannis Pontron, de quarta res heredum Anthonii Molliner, quas tres pecias supra proxime confinatas tenet a dictis confitentibus nomine cambii Jaquemetus Johannis dou Gler. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Cleves, extimatam circa unam eminentam terre, cuius fines sunt de prima parte via tendens versus Monmeneys, de secunda res infantum Hosqueti, de tercia res Jaquemeti dou Gler, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus filii quondam Johannini Hosqueti. ITEM **71** [486 recto] unam peciam terre et prati jacentem loco dicto Cleva, extimatam circa quinque quartanatas, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Martini Andree, que fuerunt Johannis dou Gler et que fuerunt Andree Logia, de tercia⁷⁸ res Johannini Gorreti notarii, que fuerunt infantum quondam Petri dou Glar, de tercia res Amedei Bonini Octonelli et Johannis Bastia, de quarta res Brunodi Maczoc, quas tenet Johanninus Meyneti, eius fratres et nepotes, de quinta res dicti Johannini Gorreti notarii, que fuerunt filii quondam Petri dou Glar. ITEM unam peciam terre jacentem ibidem, extimatam circa unam eminentam terre, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res dicti Johannini Gorreti notarii, que fuerunt dicti Petri dou Gler, de tercia exitus, quas duas pecias supra proxime confinatas tenet in feudum a dictis confitentibus dictus Johanninus Gorreti notarius sub usagio prescripto. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Leschery, extimatam circa tres quartanatas terre, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de Flory, que fuerunt Andree Logia, de secunda <res> filie quondam Amedei dou Glar, de tercia res Anthonii de Flory, de quarta res filiarum Grossi Johannis de Mayn, de quinta res dicte filie quondam Amedei dou Gler, de sexta res Laurencii Ansermeti, quam peciam tenet a dictis confitentibus Anthonius de Flory, qui proinde annuatim eisdem confitentibus facit octo denarios servicii, cum placito quando acciderit. ITEM unam peciam terre et territorii jacentem loco dicto Layeta, extimatam circa tres quartanatas <terre> cuius fines sunt de prima parte res filie quondam Amedei dou Gler, de secunda res Anthonii de Flory, quas duas pecias supra proxime confinatas tenet in feudum a dictis confitentibus Anthonius Poudral et eius fratres, qui proinde faciunt dictis confitentibus, tam pro dicta pecia quam certis aliis, unam eminentam silliginis, sex solidos servicii monete cursalis Auguste, cum placito quando acciderit, et a dictis de Poudral Anthonius de Flory predictus. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Vardes, extimatam circa unam cartanatum <terre> cuius fines sunt de prima parte seu undique res filie quondam Amedei dou Glar, quam peciam tenet nomine cambii a dictis confitentibus Johanna, filia quondam Amedei dou Glar. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Seys Neyr, extimatam circa unam eminentam, cuius fines sunt de prima parte res filie quondam dicti Amedei dou Gler, de secunda res filiorum quondam Petri de Flory, de tercia res Andree Perrodi Ansermeti. **72** [486 verso] ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Crest, extimatam circa unam quartanatum, cuius fines sunt de prima parte res heredum Ansemeti Poudral, de secunda via publica, de tercia res heredum quondam Johannis Grimodi, de quarta res filiarum quondam Amedei dou Gler, quas duas pecias supra proxime confinatas tenet in feudum a dictis confitentibus Anthonius Poudral et dicti eius fratres sub dicto usagio. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Champlevy, extimatam circa unam quartanatum, cuius fines sunt de prima parte res filiorum quondam Ansermeti Poudral, que fuerunt Amedei dou Gler, de secunda res filiorum quondam Johannis Grimodi. ITEM unam peciolam terre jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res infantum dicti Johannis Grimodi, de secunda res quondam Johannis de Fallignon, quas duas pecias tenent in feudum a dictis confitentibus dicti liberi dicti Johannis Grimodi. ITEM unam peciam terre jacentem in Sayx, loco dicto Cleiveta, extimatam circa unam quartanatum, cuius fines sunt de prima parte res liberorum quondam Grossi Johannis de Mayn, de secunda res filiorum quondam Ansermeti Poudral, de tercia eciam, que fuerunt Bonifacii Mollineyr, de quarta eciam, quam peciam tenent liberi Ansermeti Poudral a dictis confitentibus sub usagio predicto. ITEM unam peciam terre jacentem in loco dicto Cheysan, cum situ unius domus, extimatam circa unam eminentam, cuius fines sunt de prima parte res liberorum quondam

---

⁷⁷ O Lacou.

⁷⁸ Per secunda.

Anthonii de Flory, de secunda res filie quondam dicti Amedei dou Poudral⁷⁹ Glar, de tercia res liberorum quondam Ansermeti Poudral, de quarta res Petri Jacobi de La Monta, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus Anthonius Poudral et eius fratres, sub usagio predesignato, et, ab eisdem, ipsam tenet Petrus Jacobi de La Monta, qui Petrus facit annuatim dictis de Poudral sex denarios monete cursalis Auguste servicii cum placito quando acciderit. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Champ de la Ravosa, extimatam circa mediam cartanatum terre, cuius fines sunt de prima parte res filiorum quondam Ansermeti Poudral, que fuerunt Anthonii Ansermeti, de secunda et aliis partibus res eorundem de Poudral, quam peciam tenent a dictis confitentibus dicti de Poudral sub usagio premencionato. ITEM unam peciam territorii et prati jacentem in Campo Vallis, extimatam circa unam cartanatum, cuius fines **73 [487 recto]** sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum quondam Johannis Columbe, de tercia res Amedei Bonini Octonelli, quam peciam tenent a dictis confitentibus heredes Anthonii Mollineyr et ab eisdem ipsam tenet Andreas Columbe, et inde facit eisdem confitentibus omni anno in festo Sancti Stephani duos denarios servicii. Et si alii fines sint in premissis non noceant, una cum ipsorum fondis, finibus, introitibus et exitibus ac suis cunctis bonis usibus universis. PRO quibus quidem rebus et possessionibus superius confessatis, descriptisque et confinatis, se facere et debere confitentur annuatim prefato domino nostro duci Sabaudie et suis ut supra, undecim solidos servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. Et debent de dicto servicio pro duodecim denariis, duos solidos placiti, sic taxati in instrumento albergamenti certarum rerum supra inclusarum, facti per nobilem virum Bonifacium dominum de Cly Perroneto dou Gler, cuius causam ipsi confitentes habent pro medietate, recepto manu Jacobi de Navillio notarii sub anno Domini millesimo tercentesimo decimo nono, die vigesima octava mensis junii, et, pro residuo eiusdem servicii, videlicet pro decem solidis servicii, placitum more terre Cliti, et quinque solidos et sex denarios tallie in festo Sancti Michaelis monete talliarum. ITEM faciunt annuatim pro jure suo, alpibus et pasturagiorum de Champlevy, in festo Sancti Stephani, duos denarios servicii cum placito quando acciderit, more terre Cliti. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra pro tercia parte unius ovis, in qua Girodus dou Glar altero annorum domino Petro, tunc domino de Cly, tenebatur, sexdecim denarios servicii monete servicii absque aliquo placito, ut continetur in quodam instrumento ibidem post immediate designato, per ipsum dominum Petrum remissos eidem Girodo, receptoque et signato per Johannem Sancti Petri notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii, quod instrumentum dicti fratres confitentes exhibuerunt. ITEM cum dictus dominus de Cly dederit ad rectum feudum Bonino et Girardo dou Gler quondam duas fidelitates in quibus tenebantur eidem domino Petro dicti Boninus et Girardus pro decem solidis servicii et viginti solidis placiti quando acciderit, ut patet per instrumentum quod producunt, receptum per Nicolletum de Vacheria notarium anno domini millesimo tercentesimo quinquagesimo, die vigesima nona mensis decembris, HINC est quod dicti confitentes causam habentes **74 [487 verso]** dicti Girodi, confitentur se tenere ad rectum feudum a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis ut supra, unam predictarum fidelitatum, pro qua faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra medietatem dicti servicii, scilicet quinque solidos monete servicii in festo Sancti Stephani et decem solidos placiti in dicto instrumento sic taxati, salvis semper et reservatis in et super premissis rebus superius confessatis et descriptis jure Agnexone, uxoris Johannis Callerii, filii quondam Anthonii Ogerii, si quod habeat. ITEM faciunt eidem domino nostro duci Sabaudie et suis ut supra duos denarios servicii novi in festo Sancti Stephani et quatuor denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus, facti per nobilem virum Urbanum Nervi de Villa Nova Castri Argentei, vicecastellanum Cliti, dictis Andree Ogerii, recipienti nomine suo et Martini eius fratris, Stephani, Johannis senioris, Johannis junioris, Vincencii et Guidonis, eorum nepotum, pro medietate, et Aymoneto dou Bic, patri dictorum confitentium, pro alia medietate, et eorum heredibus utriusque sexus, videlicet femelis in deffectu masculorum, prout punctus franchesiarum Vallistornenchie requirit, et cui acciderit et cui dare voluerit salvis ecclesia, hospitali et maiori domino ipsorum confitentium, recepto per Johannem Gorreti notarium sub anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo nono, die tercia mensis maii. ITEM dicti confitentes, nominibus suis et quo supra, confitentur se facere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, pro octo denariis obolum servicii in festo Sancti Stephani et septemdecim denarios placiti quando acciderit, et hoc in exoneratione servicii viginti solidorum annualium, et quadraginta solidos placiti quando acciderit, dominis debitorum per dictos confitentes causam habentes Beatrisie Girodi dou Gler et eorum consortibus ex

⁷⁹ La parola *Poudral* è cancellata.

causa quictacionis reytatis et casarie per quondam dominum Petrum olim dominum de Cly predecessoribus dicte Beatrisie et eius consortibus facte, ut constat publico instrumento recepto per Nicoletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die tresdecima mensis septembris et in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii dicto domino nostro Sabaudie duci, pro tunc comiti Sabaudie, per Anthonium et Petrum Ansermeti, nomine suo et suorum consortium, recognitorum et manifestatorum. ITEM magis dicti confitentes, suis et quibus supra nominibus **75 [488 recto]** se facere et debere annuatim confitentur eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, ex causa cuiusdam realbergamenti eisdem Francisco et Ludovico, nominibus suis et dicti Anthonii, eorum fratris, facti per me dictum commissarium de medietate rerum et possessionum prescriptarum, instrumento recepto per Martinum Foldon notarium anno et indicione supra proxime scriptis, die tertia mensis novembris, videlicet quinque fortes monete cursalis Auguste servicii, solvendos annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra in quolibet festo Sancti Stephani, cum suo placito quando acciderit, more terre Cliti. **PROTESTANTES** ut supra, promictentes ut supra, renunciantes ut supra. **SUBSEQUENTER** anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vero vigesima quarta mensis januarii, in Valletornenchia in domo illorum Carrelli, videlicet in stupa eiusdem domus, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral ac Andrea Passerini, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus presentes inspecturis quod ibidem in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis ac dictorum testium, Anthonius de Balmacia et Amedeus eius nepos, filius quondam Johannis de Balmacia, videlicet ipse Amedeus nomine suo et fratrum suorum absencium, pro quibus se promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem quando inde super premissis foret requisitus, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque ac causam in futurum ab eisdem habituris, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallis Auguste, dictum manifestum in quantum eos tangit cum juramento corporaliter super euvangeliis Dei sanctis prestito, ratificaverunt et confirmaverunt ac confessi fuerunt se tenere duas pecias terre in presenti manifesto contentas et descriptas, promictentes non contra venire per aliqua omnibus renunciacionibus juris et facti pro expressis renunciando. ITEM successive, anno et indicione supra proxime scriptis, die vigesima nona dicti mensis januarii, ubi supra, presentibus Amedeo Poudral et Anthonio Barat, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis ac dictorum testium, constitutus personaliter Matheus, filius quondam Petri Columbe, nomine suo et suorum fratrum absencium, pro quibus se promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem dum et quando super premissis foret requisitus, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque **76 [488 verso]** ac causam infuturum ab eisdem habituros, cum juramento per eundem prestito super euvangeliis Dei sanctis, presens manifestum in quantum eundem et dictos eius fratres tangit et tangere potest non alias neque ultra, ratificavit, approbavit et confirmavit, confitendo tenere ratam suam peciarum terre in presenti manifesto descriptarum, et inde debere annuatim pro se et dictis eius fratribus dictis confitentibus ratam suam usagii in presenti manifesto declarata, prout in eodem continetur, promictens non contra venire suo juramento et sub omnibus renunciacionibus juris et facti in talibus necessariis et opportunis, de quibus omnibus dictus ratificans peciit per me fieri publicum instrumentum seu tot quot a me eodem fuerint requisita, facti tamen substancia in aliquo non mutata. **PROPTEREA** anno, indicione et die et presentibus quibus supra proxime testibus ad hec vocatis, constituti personaliter in presencia mis dicti notarii et commissarii <ut> supra stipullantis et recipientis, Andreas de Colomba et Andreas, filius quondam Anthonii Mollyneyr, quilibet in quantum eum tangit non alias neque ultra, cum juramento per eosdem prestito super euvangeliis Dei sanctis, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, gratis et sponte prout supra proxime, presens manifestum ratificaverunt, approbaverunt et confirmaverunt, confitendo se tenere ratam duarum peciarum terre in presenti manifesto declaratarum et confinatarum, et inde debere annuatim ratam eisdem contingentem usagii in dicto presenti manifesto declarati, prout in eodem describitur, promictentes non contra venire omnibus renunciacionibus juris et facti in talibus necessariis, renunciando de quibus ut supra. **DEINDE** anno, indicione, die et loco quibus supra proxime, constitutus personaliter in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, Jaquemetus dou Gler qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque et causam in futurum ab eodem habituris, cum juramento per eundem prestito super euvangeliis Dei sanctis, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum in quantum eum tangit et non alias ratificavit et confirmavit, promictendo contra premissa non venire per se nec per alium, omnibus renunciacionibus juris et facti in premissis

competentibus propterea renunciando de quibus ut supra. ITEM magis, anno, indicione, die et loco quibus supra proxime, presentibus Amedeo de Ussin et Johanne de Ussyn, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis ac **77 [489 recto]** dictorum testium, constitutus personaliter Martinus, filius quondam Johannis de Duerches, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque ac causam in futurum ab eodem habituris, cum juramento per eundem prestito super euvangeliis Dei sanctis, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum et omnia in eodem contenta in quantum eum tangit non alias neque ultra, laudavit et confirmavit, confitendo pro jure suo se tenere pecias terre superius confinatas, et inde debere annuatim eisdem confitentibus et dicto eorum fratri, tam pro sua rata quam alias, usagium in presenti manifesto descriptum et contentum, promictendo suo juramento contra premissa quomodolibet non venire per se nec per aliam personam, omnibus renunciacionibus juris et facti in talibus necessariis propterea renunciando, de quibus omnibus precepit fieri ut supra per me dictum notarium et commissarium presens instrumentum seu tot quot fuerint necessaria prout supra. ITEM magis, die vigesima nona dicti mensis januarii, ubi supra proxime, presentibus Andrea Colombe et Andrea Piser, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum sit omnibus prout supra quod in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis dictorumque testium, constitutus personaliter honestus vir Johanninus Gorreti notarius qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque ac causam in futurum ab eodem habituris, presens manifestum et omnia in eodem contenta in quantum eum tangit non alias neque ultra, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, cum juramento per eundem prestito super euvangeliis Dei sanctis, laudavit, confirmavit et approbavit, confitendo se facere annuatim eisdem confitentibus, suis et quibus supra nominibus, pro rebus quas tenet ab eisdem et in presenti manifesto plenius confinatis, tres solidos cum dimidio monete cursalis Auguste servicii in quolibet festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, promictendo contra premissa per se nec per alium non contra venire, omnibus renunciacionibus inde propterea renunciando de quibus ut supra. ITEM subsequenter, die penultima dicti mensis januarii, ubi supra, presentibus Andrea, filio Johannis Petri Andreveti, et Bruneto de Berto,⁸⁰ testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, constitutus personaliter Martinus filius quondam Martini Osqueti, nominibus suo et suorum cognatorum absencium, pro quibus de ratum habendo promisit necne de laudari et confirmari facere per eosdem dum et quando super **78 [489 verso]** premissis foret requisitus, gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque ac causam in futurum ab eisdem habituris, cum juramento per eundem prestito, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum et omnia in eodem contenta in quantum eum et dictos eius cognatos ut supra absentes tangit et tangere potest, ratificavit et confirmavit, promictendo contra premissa per se nec per aliam personam quomodolibet contra venire, omnibus renunciacionibus in premissis competentibus propterea renunciando de quibus ut supra. ITEM, postremo, ubi supra, anno, indicione et die supra proxime scriptis, presentibus Martino Foldon notario et Andrea Gaspardi testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia mis dicti notarii et commissarii dictorumque testium, constituti personaliter Johannes Bruneti de Duerches, nominibus suo et fratrum suorum absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per dictos eius fratres ut supra absentes, dum et quando super premissis forent requisiti, et Martinus de Duerches, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque ac causam in futurum ab eisdem habituris, presens manifestum et omnia in eodem contenta, in quantum eos tangit et poterit tangere et non alias neque alio modo, cum juramentis per eosdem prestitis super euvangeliis Dei sanctis, ratificaverunt et confirmaverunt, confitendo tenere et facere prout in eodem manifesto describitur, promictendo contra premissa quomodolibet non venire per se nec per alium, omnibus juribus inde in talibus competentibus propterea renunciando, de quibus ut supra. ITEM ibidem Anthonius de Flory, gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus et causam ab eodem in futurum habituros, cum juramento per eundem prestito super euvangeliis Dei sanctis, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum et omnia in eodem contenta in quantum eum tangit, ratificavit et confirmavit, confitendo se tenere res et possessiones superius descriptas et usagium, inde debere et facere dictis confitentibus prout superius describitur, promictendo contra premissa non venire et omnibus renunciacionibus in talibus necessariis propterea renunciando de quibus ut supra. ITEM, denique, ibidem

---

⁸⁰ Berthod.

ubi supra et presentibus quibus supra, Anthonius Poudral et Amedeus Poudral, nominibus suis **79** [490 **recto**] et Petri, fratris dicti Anthonii, ac Johannis, patri dicti Amedei, ut supra absencium, pro quibus promiserunt equidem de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem dum et quando forent super premissis requisiti, qui gratis et sponte presentem ratificationem universis manifestando pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque et causam ab eisdem in futurum habituris, presens manifestum et omnia in eodem contenta, in quantum eos tangit et tangere potest non alias neque ultra, cum juramento per eosdem prestito super euvangeliis Dei sanctis, laudaverunt et confirmaverunt, quilibet pro sua rata et quantum eum concernit, confitendo tenere et usagium debere prout superius describitur, promictendo contra premissa quomodolibet non venire, omnibus renunciacionibus in premissis competentibus propterea renunciando, de quibus omnibus et singulis preceperunt per me notarium et commissarium subscriptum fieri unum et plura publica instrumenta unius eiusdem tenoris et substancie facti tamen in aliquo non mutata.

Petrus Cruse notarius.

9 - 1458, sept. 27 -

Nella casa dei Carrel, testi Martino Foldon e Giacomo Pellissier, **Giovannino, figlio di Antonio Meynet** della Maisonasse, anche a nome del fratello Giovanni, dei fratelli Guglielmo e Andrea, figli del defunto Bonino Meynet, di Giacomo, Giovanni senior, Francesco e Giovanni junior, figli del defunto Bonifacio di Antonio Meynet, riconoscono di tenere in feudo (come da *reconnaissance* antecedente di Antonio di Giovanni della Maisonasse e di Bonifacio, Giovanni e Giovanni figli di Antonio Meynet) dal duca di Savoia Ludovico, diversi prati siti al Chanton della Maisonasse. Sono anche consorti dell'alpeggio di Champlève. Per l'eredità ricevuta dal loro defunto padre alla morte dei loro cugini Pietro e Bonifacio, figli di Antonio Bruneti della Maisonasse, riconoscono altresì: un mulino chiamato La Maisonasse, con le sue acque, le sue macine e i relativi fabbricati, che i suddetti Meynet gestiscono insieme a Guglielmo, figlio di Giovanni Boyssonet, a Antonio Fleur e ai figli di Pietro Fleur e a quelli di Giovanni Gorret (il suddetto mulino può essere modificato o spostato a loro volontà sul territorio di Valtournenche). Consegnano anche un appezzamento con bosco situato al Ronc della Maisonasse, (albergamento di Bonifacio di Cly, Giacomo di Granges notaio, del giugno 1329) e altri prati siti al Closacz, al Coudrey, al Plan de Gleyrey e al Roz di Cignanaz, in località Chonchenes.

- *Confessio Johannini filii quondam Anthonii **Meneti** de Losanchy⁸¹ la Meysonachy, nominibus suis, Johannis eius fratris necnon Guilliermi et Andree fratrum, filiorum quondam Bonini Meneti, atque Jacobi, Johannis, Francisci et Johannis, filiorum quondam Bonifacii, filii quondam dicti Anthonii Meneti, absencium etc.*

ANNO, INDICIONE PREDICTIS, die vigesima septima mensis septembris, in Valletornenchia in domo liberorum Petri Carrelli, prope ecclesiam parrochiam eiusdem loci, videlicet in stupa domus eiusdem, presentibus Martino Foldon notario et Jacobo Pillicerii, testibus ad hec vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti **80** [490 verso] ut supra stipullantis solleniter et recipientis vice nomine et ad opus prefati domini nostri ducis Sabaudie et suorum ut supra, personaliter constitutus **Johanninus, filius quondam Anthonii Meneti⁸² de La Meysonacy**, nominibus suis, Johannis eius fratris, necne Guilliermi et Andree fratrum, filiorum quondam Bonini Meneti, atque Jacobi, Johannis senioris, Francisci et Johannis junioris, filiorum quondam Bonifacii, filii quondam Anthonii Meneti, absencium, pro quibus se fortem fecit de ratum habendo necne de laudari, ratificari et confirmari facere per eosdem dum et quando super premissis foret requisitus, sub obligacione omnium bonorum suorum, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque, confitetur se tenere tenereque velle et debere in rectum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce, ad causam sui castri Cliti, res et possessiones subscriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, aquis, aquariciis, et aliis suis cunctis usibus universis, de recognicione videlicet domino nostro duci, pro tunc comiti, facta in manibus Johannis Casey per Anthonium, filium quondam Johannis de Lameysonaci, et subsequenter per Bonifacium, Johannem et Johannem fratres, filios quondam Anthonii Meneti, nominibus suis et aliorum in manifesto nominatorum in manibus equidem Glaudii Voudani, notarii et commissarii ad hec deputatorum. ET PRIMO in vallibus de Meysonacy ou Chanton, quadraginta secatoria prati, licet in manifesto recepto per Gladium Voudani notarium et commissarium ad hec deputatum non fuerit extimatum nisi viginti secatoria de novali, cuius fines sunt de prima parte Nemus deys Molliners, de secunda res culte illorum de Molliners, de tercia novale quondam Laurenczeti de Peccu, quod tenent liberi Johannis Gorreti, de quarta res dicti confitentis et suorum fratrum et nepotum, Johannis et Petri Gorreti fratrum, de quinta res Trucheti de la Monta, quas tenent dictus confitens et eius frater et nepotes, de sexta et septima res dictorum fratrum de Gorreti et dicti confitentis et sui fratris et nepotum, que fuerunt quondam Johannis Regis, de octava Vallis dou Chardoney, de nona pratum dou Fontaney, quod tenet Johanninus Gorreti notarius, de decima pratum et res de salme,⁸³ de undecima Mons de Lexchallo. ⁸⁴*ITEM sunt consortes in pascuis et pasturagiis de Champlevy cum aliis suis consortibus, constat in commissario etc.* ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra duodecim solidos servicii **81** [491 recto] in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit, et decem novem denarios tallie in festo Sancti Michaelis, et faciunt annuatim eidem domino nostro pro eorum parte cuiusdam ovis, quondam remisse per dominos de Cly predecessoribus ipsorum confitencium, et certis aliis suis consortibus, sex denarios servicii, et

⁸¹ La parola *Losanchy* è cancellata.

⁸² Per *Meyneti*.

⁸³ Lettura incerta.

⁸⁴ La frase che segue fino alla parola *etc.* è aggiunta in fondo alla pagina con un richiamo.

ulterius debere confitentur eidem domino nostro Sabaudie duci pro dicta extimacione de pluri facta, videlicet tres denarii monete cursalis servicii, cum placito quando acciderit, et quos solvere promisit supra annuatim in festo Sancti Stephani. ITEM dictus confitens suo et quibus supra nominibus causam legitimam habentem⁸⁵ ex successione eorum quondam patris eventa per obitum quondam Petri et Bonifacii, filiorum quondam Anthonii Bruneti de la Meysonacy eorum consanguineorum, confessus fuit se tenere tenereque velle et debere ut supra a prefato domino nostro Sabaudie duce, res et possessiones infrascriptas cum ipsarum fondis, finibus, ingressibus et egressibus ac aliis suis bonis cunctis usibus universis. ET PRIMO unum mollendinum jacens in Valletornenchia vocatum la Meysonacy, cum suis rippagiis et usu molerie cum molentibus hospiciorum Martini Aymoneti, quod nunc tenent Guillermus, filius quondam Johannis Boyssoneti, et eius fratres, Anthonius de la Flory et liberi Johannis, filii quondam Petri de la Flory, et liberi Johannis Gorreti, pro hospicio ipsorum de Peccu et dictus confitens et suis consortes. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra duo sestaria ordey de reddictu in festo Sancti Michaelis, ultra unum sestarium siliginis quod faciunt pro et super dicto molendino, ut asserunt heredes Johannis Montan dou Goyl, dicens dictus confitens quod potest mutare dictum molendinum et facere ubi voluerit a Clappeto de Ussyn insuper, secundum tenorem sui albergamenti. ITEM duas partes pro indiviso cum liberis Jacobi de la Monta unius pecie terre et territorii cum nemore, jacente loco dicto Ronc Andree de la Meysonacy, extimatas circa duas sestariatas terre, licet per prius non fuerunt extimatas nisi tres eminentas terre, quarum fines sunt de prima parte res dicti confitentis eiusque fratrum et nepotum suorum, de secunda lo Chablo, de tercia res Johannis et Petri Gorret fratrum, de quarta res dicti confitentis et suorum consortum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra in dicto festo Sancti Stephani **82 [491 verso]** videlicet pro duobus solidis servicii et quatuor solidis placiti quando acciderit nobili quondam domino Bonifacio domino de Cly debitis, persolvendis videlicet pro duabus partibus eiusdem servicii sexdecim denarios servicii in dico festo Sancti Stephani, et duos solidos, octo denarios placiti, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta pecia facti per nobilem virum Bonifacium dominum de Cly Andree de la Meysonacy, cuius causam gerunt pro dictis duabus partibus, recepto per Jacobum de Grangiis notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo nono die ...⁸⁶ mensis junii. ITEM duas partes pro indiviso ut supra unius pecie novallii jacentis loco dicto Closacz, extimate circa duas sestariatas cum eminenta terre, cuius fines sunt de prima parte Vallis de Chardoney, de secunda via carpentatoria, de tercia et quarta res dicti confitentis dictorum eius fratris et nepotum. ITEM ou Coudrey circa tres eminentas terre, ultra gerbium et vernerium, quarum fines sunt de prima parte res dictorum Johannis et Petri Gorreti, de secunda res dicti confitentis suique fratris et nepotum, de tercia res dictorum fratrum de Gorret, de quarta via de Chamoys. ITEM en Chiniana, loco dicto Plan de Gleyrey, circa tercium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Poudral et fratrum suorum, de secunda res liberorum Petri Barmacy et eius nepotum, de tercia res liberorum Aymoneti Ansermeti, de quarta res dictorum liberorum dicti Petri Barmacy et eius nepotum, quam peciam tenent dicti liberi Petri Barmacy. ITEM ibidem, loco dicto Roz, circa tercium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res dictorum liberorum Petri Balmacy et eorum consanguineorum, de tercia pascua a parte Chavanarum Vieylllyes, de quarta res dictorum liberorum Petri Balmacy et eorum cognatorum. ITEM circa tercium⁸⁷ unius secatorii prati jacentis loco dicto Chonchenes, cuius fines sunt de prima parte Loz Challecz et de aliis partibus res dictorum liberorum Petri Balmacy et eius cognatorum, salvo infra dictos confines prescriptos jure domini Montisjoveti trium peciarum, si quod haberet, quod tamen nescit declarare, ut asserit idem confitens suo et quibus supra nominibus, quas tres pecias proxime confinatas tenent in feudum a dicto confitente et eius consortibus liberi dicti Petri Balmacy et eorum cognatorum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, octo solidos et decem denarios servicii monete serviciarum in dicto **83 [492 recto]** festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit, et quatuor solidos, undecim denarios tallie in dicto festo Sancti Michaelis. ITEM faciunt annuatim idem confitens et eius consortes prefato domino nostro Sabaudie duci pro jure quondam Anthonii Bruneti cuiusdam ovis remisse per dominum de Cly, duodecim denarios servicii in dicto festo Sancti Stephani. ITEM dictus confitens, suo et quibus supra nominibus, confessus fuit per suum juramentum per eundem ut supra in manibus mis dicti notarii et commissarii prestitum, se facere et debere annuatim prefato domino nostro Sabaudie duci et suis

---

⁸⁵ Per *habens*.

⁸⁶ Manca il giorno.

⁸⁷ La parola *tercium* è aggiunta nel margine destro con un richiamo.

quibus supra, duos solidos servicii in dicto festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti quando acciderit, et pro jure suo et rata unius floreni auri boni ponderis, ad rationem et vallorem viginti solidorum bone monete servicii, seu quindecim grossorum monete cursalis Auguste et duorum florenorum auri ad rationem predictam, eidem domino nostro debitorum occasione quictacionis et remissionis predecessoribus ipsius confitentis et eius consortibus factarum de reytate et casaria in quibus erga quondam dominos de Cly tenebantur per quondam dominum Petrum quondam dominum de Cly, per instrumentum dicte remissionis, receptum per Nicolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die tresdecima mensis septembris, et eciam in exoneracione dicti floreni ad rationem predictam servicii, et duorum florenorum auri placiti ad rationem predictam, recognitorum in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati dicto domino nostro Sabaudie duci, pro tunc comiti, per Anthonium filium quondam Ansermeti Bonifacii Ansermeti, nomine ipsorum et aliorum suorum consortium, ut de ipsa recognicione constat publico instrumento per dictum Johannem Casey notarium recepto sub anno Domini millesimo quatercentesimo quarto, die vigesima quinta mensis augusti. Protestans suo et quibus supra nominibus ut supra, promictens ut supra, renuncians ut supra. SUBSEQUENTER anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, die vicesima quarta mensis januarii, in Valletornenchia in domo illorum Carrelli, videlicet in stupa eiusdem domus, presentibus Amedeo Poudral et Andrea Passarini, testibus vocatis propterea specialiter et rogatis, notum sit omnibus presentes inspecturis quod ibidem, in presencia mis dicti notarii et commissarii subscripti **84** [492 verso] testiumque predictorum, constituti personaliter Anthonius de Balmacia et Amedeus de Balmacia, videlicet ipse Amedeus nomine suo et fratrum suorum absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem quando foret requisitus, qui gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus ac causam ab eisdem in futurum habituris quibuscumque, tam de jure quam consuetudine patrie Vallisauguste, cum juramento per eosdem prestito super euvangeliis Dei sanctis, presens manifestum et omnia in eodem contenta, in quantum eos tangit et non alias, ratificaverunt et confirmaverunt, confitendo tenere a dictis confitente et eius consortibus, tres pecias prati in presenti manifesto declaratas et confinatas, promictens per aliqua contra premissa non venire sed illa pocius actendere sub obligacione omnium bonorum suorum, omnibus juribus juris et facti in premissis competentibus propterea renunciando, de quibus omnibus dicti de Balmacia, ad requisicionem mis dicti notarii et commissarii, requisierunt⁸⁸ per me eundem commissarium fieri unum et plura publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie, facti tamen in aliquo non mutata. Actum ibi et presentibus quibus supra.

Petrus Cruse notarius.

---

⁸⁸ Troveremo quasi sempre la forma *requisierunt* invece di *requisiverunt*.

10 - 1458, oct. 18 -

In casa Carrel, testi il parroco Giacomo Menabreaz, Amedeo Poudral e Giovanni Carrel, **Andrea, figlio del defunto Giovanni Vittaz di Chaloz**, per metà, **Ludovico di Stefano Berthod**, i fratelli Bruno e Giovanni Berthod e Giovanni figlio del defunto Giovanni Berthod, (agente in nome dei suoi fratelli Martino, Giovanni, Bartolomeo, Andrea e Pietro) riconoscono tenere in feudo dal duca di Savoia i seguenti beni: diversi prati siti a Pramonda, a Pré Brunet in Yllia superiore, con case, al Plan de Lamonda, in Yllia inferiore, alla Cleva, alla Pièce du Sex in Yllia, diversi appezzamenti allo Challet, allo Chanton di Yllia inferiore, con fabbricato, a Champlève con diverse case (a Lausel, al Columbey, a Challes, a Cors, alla Lescherola e alle Lesches), alla Brengaz, con quattro fabbricati, a Cheperon, al Grigniaz, a Les Crestes e al Challey di Chaloz, con due case, al Chenevier di Chaloz, con otto case, al Champ du Set di Chaloz, a Pâquier, con due case, un appezzamento sito al di sopra del mulino du Velo, al Fontaney, con due case, alla Montaz, alla Serva, con tre case, a Champcartana, a Ravynel, alla Leschery du Goyl, a Battendieres, al Gollyas di Chavanna Viellys, al Novys, a Lunarens, al Crest di Ussin, al Goyl, con due case e mezzo casale. I suddetti sono anche consorti negli alpeggi di Champlève, di Yllia e di Charbonnery, e possiedono un mulino sito al Cré du Pont, colle acque relative e le macine tratte da Champlève, ad uso degli abitanti di Chaloz, del Goyl, de La Monta, de La Serva e del Chardoney. Per la manutenzione del suddetto mulino e la costruzione delle condutture possono servirsi del legname dei boschi comuni. Possiedono altresì una fonte sotto Chavanna Vielly, con condotte per portare l'acqua a Chaloz. Il mulino è stato albergato da Pietro di Cly ai fratelli Bruno, Andreveto e Stefano, figli di Andrea di Giovanna di Chaloz (Giacomo Granges notaio, il 20.6.1347). Andrea Vittaz riconosce anche di avere la licenza per la gestione di una *taberna* dove si vendeva il vino, il pane e le altre cose tipiche del negozio, con l'esclusiva per Valtourmenche dal *petit clappey* in su; non potevano vendere il vino ad un prezzo superiore ai 10 soldi per moggio, e la segale a 6 soldi per moggio. La suddetta licenza era precedentemente tenuta dai Berthod per un *servis* di 3 soldi e 4 denari: il Vittaz la rilevò con un aumento di 12 denari.

Segue un lungo elenco di alberamenti, 24 per la precisione, fatti da Bonifacio, Goffredo e Pietro di Cly, a partire dal 1281 in avanti (1347, 1327, 2x1324, 1321, 5x1330, 1338, 1340, 1344, 1329, 1345, 1342, 1332, 1282, 1281, 1346, 1336, 2x1334, 1346, 1348).

- *Confessio Andree filii quondam Johannis **Victa** de Chalho, Ludovici filii quondam Stephani **Berthodi** de Chalho, Bruneti Berthodi, Johannini eius fratris et Johannis, filii quondam Johannis Berthodi, suo, Martini, Johannis, Barthollomei, Andree et Petri, suorum fratrum absencium, nominibus.*

ANNO ET INDICIONE PREDICTIS, die vero decima mensis octobris, in Valletornenchia, in domo liberorum Petri Carrelli, videlicet in stupa eiusdem domus, **85 [493 recto]** presentibus dompno Jacobo Meynabrea, curato Vallistornenchie, Amedeo Poudral et Johanne Carrelli, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis presentes inspecturis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis Petri Cruse, burgensis Chamberiaci, notarii et commissarii infrascripti stipullantis solleniter et recipientis vice nomine et ad opus prefati domini nostri Sabaudie ducis suorumque heredum et successorum quorumcumque, constituti personaliter **Andreas, filius quondam Johannis Victa de Chalho**, pro medietate, Ludovicus, filius quondam Stephani Berthodi de eodem loco, Brunetus Berthodi, Johannes eius frater et Johannes, filius quondam Johannis Berthodi, suo, Martini, Johannis, Barthollomei, Andree et Petri, suorum fratrum absencium <nomine>, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem dum et quando super premissis foret requisitus in forma debita, communi et perusitata, pro alia medietate, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque ac causam in futurum ab eisdem habituris, confessi fuerunt, per eorum juramenta manualiter super sanctis Dei euvangeliis in manibus mis dicti notarii prestita, se tenere tenereque velle et debere in rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra, de recognicione eidem domino nostro duci, pro tunc comiti Sabaudie, dudum facta per dictum Andream confitentem et Petrum, filium quondam Berthodi Stephani de Chalho, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et subsequenter per eundem Andream confitentem et Stephanum Berthodi, nominibus suo, Johannis, Bruneti et Johannini fratrum suorum, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii equidem ad hec deputati, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, res et possessiones infrascriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, introitibus, exitibus et aliis suis bonis cunctis usibus universis. ET PRIMO circa sex secatoria prati cum situ unius domus jacentis ou Pra Monda, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Brunodi Octini, de secunda pascua, de tercia res Johannis et Pauli de Lano, de quarta res heredum Johannis Andreveti, quam peciam tenent a dictis confitentibus, nomine cambii, liberi Anthonii Lanoz. ITEM circa sex secatoria prati cum situ duarum domorum jacencium in Superiori Yllia, loco dicto Pra Brunot, quorum fines sunt de prima parte res Petri

Andree Vulliermi et Petri eius nepotis et eius fratris, de secunda **86** [493 verso] aqua descendens de Jany Syveyr,⁸⁹ de aliis partibus pascua, de qua pecia tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Petri de Yans circa unum secatorium <prati> cum situ unius domus, qui pro inde faciunt annuatim dicto Ludovico confitenti et suis duos solidos servicii annuales. ITEM circa largum novem secatoriorum prati, inter cultum et incultum, situm loco dicto Plan de Lamonda, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda mons, de tertia res Johannis de Lyolan et eius cognati, quam peciam tenent a dicto Ludovico confitente Johanninus Meynet et eius nepotes, qui proinde faciunt annuatim eidem Ludovico sexdecim denarios servicii. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem in Bassa Yllia, juxta Lo Boschet, vocatam Fontana, cuius fines sunt de prima parte res Janini Nicoleti, de secunda res liberorum Johannis Constantini, de aliis partibus eciam. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentis loco dicto Cleva, cuius fines sunt undique seu omnibus partibus res liberorum Johannis Constantini. ITEM circa medium secatorium prati jacentem en Yllia, loco dicto Pecia dou Sex, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Martini Herini, de secunda res liberorum Johannis Constantini, de tertia res liberorum Martini de Heryn, de quarta res ditorum liberorum dicti Johannis Constantini, de quinta res Janini Nycolleti, de sexta pascua, una cum casalibus prope existentibus. ITEM circa unius secatorii prati⁹⁰ jacentis ibidem subtus viam, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tertia res liberorum Johannis Constantini, de quarta res liberorum Martini de Heryn. ITEM ibidem, loco dicto Challet, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda et tertia res liberorum Johannis Constantini, de quarta aqua, de quinta res Janini Nicolleti, de sexta res liberorum Martini de Herin, de septima res Petri Morant, fratris et nepotum suorum. ITEM, ibidem, circa sextum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Martini de Heryn, de secunda res ditorum Morandorum, de tertia res ditorum liberorum Johannis Constantini. ITEM, ibidem, circa unam quartanatam prati, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Janini Nicolleti, de tertia res liberorum Martini de Heryn, de quarta via publica. ITEM circa duo secatoria prati, cum domo intus sita, jacentis loco dicto **87** [494 recto] Bassa Yllia, loco dicto Chanton, cuius fines sunt de prima et omnibus aliis partibus via publica, quas pecias octo supra proxime confinatas tenent in feudum a dictis confitentibus dicti liberi Johannis Constantini, qui proinde faciunt eisdem confitentibus annuatim quinque solidos servicii. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes in dicta Bassa Yllia, quarum fines sunt de prima parte res Janini Nicolleti, de secunda via publica, de tertia res liberorum Johannis Constantini, de quarta res ditorum Morandorum, quam peciam tenent a dicto Ludovico confitente in feudum dicti liberi Janini Nicolleti et Petrus de Yans, qui proinde faciunt annuatim decem octo denarios servicii. ITEM, en Chamlevy, loco dicto Lausel, circa quartam partem unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res infantum Stephani Carrelli, de secunda clappetum, de tertia pascua, salva via, quam peciam tenent a dictis confitentibus dicti liberi Stephani Carrelli. ITEM unam peciam prati extimatam medium secatorium prati, jacentem in Chamlevy loco dicto Collumbeyr, cuius fines sunt undique res Johannis Valleti de Challoy, quam peciam tenet idem Johannes Valleti, nomine cambii. ITEM circa unum secatorium prati jacentem in Chamlevy, loco dicto Challec, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Pertuseti, de secunda res ditorum confitencium, que fuerunt Aymoneti dou Bic quondam, de tertia res dicti Johannis Valleti de Challoy. ITEM, ibidem, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda Cyma Cresti, de tertia et aliis partibus res ditorum confitencium, que fuerunt Johannis Martini de Cresta. ITEM unum secatorium prati, cum situ unius domus, jacentem en Chamlevy loco dicto Cors, cuius fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tertia et aliis partibus res illorum Carrelli, quam peciam tenent a dictis confitentibus dicti liberi de Carrel. ITEM, ibidem, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res heredum Petri Carrelli, de tertia Lo Crest, quam peciam tenent a dictis confitentibus, nomine cambii, dicti liberi de Carrelli. ITEM circa tria secatoria prati cum situ unius domus, jacentis en Chamlevy, loco dicto Lexcherola, quorum fines sunt de prima parte aqua de Chamlevy, de secunda via publica, de tertia et quarta pascua, de quinta **88** [494 verso] res heredum Johannis Pertuseti, quam peciam tenet idem Andreas Victa confitens. ITEM circa novem secatoria prati, cum situ quatuor domorum, jacencium en Chamlevy, loco dicto Lesches, quorum fines sunt de prima parte res heredum Johannis Pertuseti, de secunda res illorum Carrelli et res Andree Stephani et eius fratrum, de tertia via publica, de quarta res ditorum confitencium, de qua pecia tenent in feudum a dicto Andrea confitente dicti liberi Johannis Pertuseti circa quatuor secatoria prati, qui proinde eidem Andree

⁸⁹ Altrove si trova *Jansiver*.

⁹⁰ Manca la quantità: *tercium?* *medium?*

faciunt duos solidos servicii annuales. ITEM circa quatuor secatoria prati et verneti cum vernis et septem sestariatas terre cum situ quatuor domorum, jacencium en La Brenga, quorum fines sunt de prima parte via publica tendens en Chavana Veys,⁹¹ de secunda res Johannis Valleti, de tertia res dicti Ludovici et eius cognatorum, de quarta res Martini Guidret et eius fratris, de quinta aqua descendens de Champlevy, cuius pecie tenet in feudum a dicto Ludovico confitente et eius cognatis dictus Martinus Guidret et eius frater circa tres quartanatas. ITEM circa unum secatorium prati jacentem loco dicto Chappiron, cuius fines sunt de prima parte res Martini Guidret et eius fratrum, de aliis partibus res dictorum confitentium, cuius pecie tenent a dicto Ludovico confitente et eius nepotibus Martinus Guidret et eius frater circa quartum unius secatorii prati. ITEM circa duo secatoria prati jacencia loco dicto Griviacz de Lo Challoy, quorum fines sunt de prima parte res Johannis Valleti, de secunda via publica, de tertia res dictorum confitentium, de quarta res liberorum Petri Carrelli, de quinta res liberorum Johannis Pertuseti, cuius pecie tenet in fe⁹² nomine cambii, a dictis confitentibus dictus Johannes Valleti de Challoy circa medium secatorium prati. ITEM circa tria secatoria prati cum dimidio, jacencia loco dicto Challoy et Crestes, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Valleti, de tertia res liberorum Johannis Pertuseti, de quarta res liberorum Petri Carrelli, de quinta res liberorum Johannis Pertuseti. ITEM, ibidem, circa unam quartanatam terre cum situ duarum domorum, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum liberorum Johannis Pertuseti, de tertia res dictorum liberorum Petri Carrelli, de quarta res Johannini Meyneti et eius fratris et nepotum. ITEM circa **89 [495 recto]** medium secatorium prati jacentem en Challoy, loco dicto Salleyr, cuius fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tertia res Johannis Valleti, de quarta res liberorum predictorum dicti Johannis Carrelli. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes ou Crestas, quarum fines sunt de prima parte et eciam de secunda via publica, de tertia res liberorum dicti Johannis Pertuseti, que fuerunt dou Messely, de quarta res Martini Guidret et eius fratris, quam peciam tenet in feudum, nomine cambii, a dictis confitentibus Andreas Stevenini Carrelli et eius fratres. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem loco dicto Chippiron, cuius fines sunt de prima parte res liberorum dicti Johannis Pertuseti, de secunda res Martini Guidret et eius fratris, de tertia res dictorum liberorum Johannis Pertuseti, de quarta lo clappey. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem loco dicto Salleyr, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Martini Guidret et eius fratris, de tertia res Johannis Valleti, quas duas pecias tenent in feudum a dictis confitentibus liberi dicti Johannis Pertuseti predicti. ITEM unam sestariatam terre cum situ octo domorum jacencium in Villa de Challoy, loco dicto Cheneveyr, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum Petri Carrelli et Johannis Valleti, de tertia clausum rivi, de quarta res liberorum Stephani Carrelli, de quinta res Johannis Valleti, de sexta res dictorum liberorum Stephani Carrelli. ITEM circa duas sestariatas terre et unum secatorium prati jacentes en Challoy loco dicto Champ dou Cet, cuius fines sunt de prima, secunda et tertia partibus res liberorum Petri Carrelli, de quarta res liberorum Stephani Carrelli, de quinta via publica, de sexta res dictorum liberorum Johannis Pertuseti. ITEM circa medium secatorium prati jacens in prato molandini de Set, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum Petri Carrelli, de tertia aqua, de quarta res dictorum liberorum Petri Carrelli. ITEM circa tres quartanatas terre cum situ duarum domorum jacencium loco dicto Pasqueyr, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Andree confitentis, de tertia res Johannini Menet et eius fratrum et nepotum, quam peciam tenent nomine cambii liberi Petri Carrelli, nomine eorum matris. ITEM unam sestariatam **90 [495 verso]** terre vel circa, jacentem loco dicto Croy, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Andree confitentis, de tertia res dicti Johannis Valleti, quam peciam tenet nomine cambii Johannes Valleti, dicentes hiidem confitentes quod dicta pecia est presencialiter in ruynam deducta. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en Croses, cuius fines sunt de prima, secunda et tertia partibus via publica, de quarta torrens, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus Anthonius Balmacy et eius fratres et nepotes. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes supra molandinum dou Velo, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda Loz Chanton, et de aliis partibus loz mont. ITEM quatuor sestariatas terre et unum secatorium prati, cum situ duarum domorum jacencium ou Fontaney, quorum fines sunt de prima parte res Guilliermi Boyssoneti et eius fratres et nepotum, de secunda loz torrent, de tertia res Anthonii Balmacy et eius nepotum, de quarta mons de la Balmacy, de aliis partibus res dicti Anthonii Balmacy et eius nepotum, quas duas pecias tenent in feudum a dictis confitentibus nomine feudi dictus Anthonius Balmacy et eius

⁹¹ Altrove si trova *Chavana Vielly*.

⁹² Le lettere *in fe* (*in feudum*) sono cancellate.

nepotes. ITEM circa tres eminentas terre jacentes ibidem in summo camporum, quorum fines sunt de prima parte res Anthonii Balmacy et eius nepotes, de secunda via publica, de tertia res Anthonii Poudral et eius fratrum. ITEM, ibidem, circa duas sestariatas terre cum situ unius domus, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua, de tertia Loz Beriacz. ITEM unam peciam pasturagii jacentem en Crosa, quam nesciunt extimare quia non collitur, cuius fines sunt de prima⁹³ undique Loz Beriacz et res Anthonii Balmacy et eius nepotum, quas pecias tenent in feudum a dictis confitentibus dictus Anthonius Balmacy et eius nepotes, prout sic asserunt. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en La Monta prope aquam de Chynal, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res liberorum Andree Jacobi de La Monta, de tertia via publica, una cum situ unius domus, quam peciam tenet a dictis confitentibus in feudum Martinus de Navillio, qui proinde facit annuatim eisdem confitentibus unam eminentam siliginis et quatuor denarios servicii. ITEM circa tres sestariatas terre et unum secatorium prati, cum situ trium domorum, jacentes loco dicto Serva, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tertia partibus res liberorum Johannis Pertuseti **91 [496 recto]** et Brunodi Maczoc, de quarta res Guilliermi Boyssoneti et eius fratris et nepotum et Johannis Basta,⁹⁴ quam peciam tenebant Brunodus Pasqueyr et Johannes Charles, de qua pecia tenent in feudum dictus Anthonius Boyssoneti, eius frater et nepotes, a liberis Johannis Pertuseti, et Brunodus Maczoc circa unam eminentam terre et unum secatorium prati. ITEM, ibidem, circa tres eminentas terre, quarum fines sunt de prima parte res dicti Guilliermi Boyssoneti eiusque fratris et nepotum, sui cognatorum et Johannis Bastia, que fuerunt illorum de La Monta, de secunda res liberorum Johannis Pertuseti et Brunodi Maczoc, de tertia eciam, quas duas pecias tenent in feudum a dicto Andrea confitente et fratribus suis, liberi Brunodi Maczoc. ITEM en Champcartana circa decem sestariatas terre et duo secatoria prati et verneti, quarum fines sunt de prima et secunda partibus res Martini Balmacy, de tertia res dicti Andree Victa confitentis, quas tenet a Petro de Colomba et eius fratre, causam habentibus a Petro Pages quondam, de quarta res Johannis Valleti, de quinta res Martini Balmacy. ITEM circa medium secatorium prati jacentem en Ravynel, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Johannis Valleti, de tertia res dicti Andree confitentis, quas tenet a dicto Petro Colomba et dicto eius fratre, causam habentibus prout supra a dicto quondam Petro Pages. ITEM circa tres eminentas terre jacentes en La Leschery dou Goyl, quarum fines sunt de prima parte res Martini Balmacy, de secunda res eiusdem Martini, que fuerunt de Vorpyl. ITEM eys Bactanderes circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res dicti Johannis Valleti, de secunda res liberorum Petri Perron, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus liberi Andreveti de Crista. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en Chavana Veys, loco dicto Gollyas, cuius fines sunt undique res heredum filiorum de Moschy, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii predicti heredes filiorum Petri Moschy, videlicet Anthonius et Jacobus Pertuseti, Johaninus Meynet et eius frater et nepotes, et Johannes Carrelli et eius nepotes. ITEM circa tres eminentas terre et duo secatoria prati, jacentes loco dicto Novys, quarum fines sunt de prima parte res filiarum Petri Moschy, de secunda res liberorum dicti Johannis Pertuseti, de **92 [496 verso]** tertia res dictorum confitencium. ITEM ou Verney de Lunarens⁹⁵ circa tres sestariatas territorii, cuius fines sunt de prima parte res dictarum filiarum Petri Moschy, et de omnibus aliis partibus pascua. ITEM circa unam peciam territorii, pasturagii et pascue jacentem loco dicto Novis, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, que fuerunt Brunodi de La Monta, de secunda Lo Chancton de La Rovynacy, de tertia mons de La Roby et de omnibus aliis Cyma dou Crest de Champlevy, cum arboribus et folliereciis. ITEM totum follierecium unius pecie pascue et pasturagii jacentis loco dicto Lunarenc, cuius fines sunt de prima parte Cyma dou Chanton et omnibus aliis partibus res heredum filiarum dou Moschy. ITEM totam roydam in qua predecessores ipsorum confitencium quondam tenebantur dominis de Cly pro hospicio et rebus ipsorum predecessorum. ITEM circa unam peciam pascue et pasturagii jacentem en Fontaney, loco dicto Chavana Veys, extimatam circa longum unius modiate terre, cuius fines sunt de prima parte la Cyma dou Chanton dou Crest, de secunda res liberorum Petri et Stephani Carrelli, de tertia res Johannis Valleti, de quarta res heredum filiarum de Moschy. ITEM en Cleva de Champlevy circa unam eminentam terre, cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum Petri et Stephani Carrelli, de secunda res dicti Johannis Valleti de Challoy, de tertia eciam, quam peciam tenet a dictis confitentibus dictus Johannes Valleti. ITEM circa unum secatorium prati jacentem loco dicto Lescheyres dou Goyl, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda Lo

⁹³ Le parole *de prima* sono cancellate.

⁹⁴ Per *Bastia*.

⁹⁵ O *Luvarens*.

Goyl, de tercia res filiarum Martini de Lyolan et suorum consanguineorum, de quarta res Martini Balmacy. ITEM circa unam eminentam terre jacentem loco dicto Crest Ussyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Hosqueti, de tercia Anthonii Petri Andreveti, quam peciam tenent a dictis confitentibus, nomine cambii, liberi Aymoneti Bic. ITEM situm duarum domorum jacencium ou Goyl retro domum heredum Martini de Lyolan, cum curtibus et plateys, et tercia pars unius alterius casalis ibidem siti, quarum fines sunt de prima parte res Johannis de Lyolan et eius fratris et nepotum, moventes a Martino dou Goyl, de secunda res Martini Balmacy, de tercia exitus sive Lo Trapax. ITEM sunt consortes in pascuis et pasturagiis de Champlevy, de Yllia et de Charbonnery, cum aliis suis consortibus, vicelicet **93 [497 recto]** quod habent usum ipsorum in dictis pasturagiis cum eorum bestiis, quas ipsi et alii ab ipsis hiemarent.⁹⁶ ITEM tenent quandam fidelitatem in qua quondam Stephanus de Chalho, abavus dictorum confitentium, ultra infrascriptas fidelitates quondam dominis de Cly tenebantur. ITEM quoddam molendinum jacens subtus Chalho, loco dicto ou Crest dou Pon, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res liberorum Petri Carrelli, de tercia res Johannis Valleti, cum aqua, rippagiis et usu mollerie de Champlevy ad opus eiusdem et una cum molentibus eiusdem sollitis Villarum de Chalho, dou Goyl et de La Monta, de La Silva et dou Chardoney, de quoquidem molendino tenent in feudum a dictis confitentibus Johannes Pertuseti et liberi Petri et Stephani Carrelli et Johannes Valleti, quilibet sextam partem dicti molendini. ITEM confitentur quod possunt capere de nemoribus comunibus ad faciendum canales et alia dicti mollandini necessaria. ITEM totam roydam quam quondam nobilis Bonifacius, quondam dominus de Cly, et fratres sui habebant super hospicio quondam Stephani de Chalho. ITEM unum sestarium bladi et duas partes unius oneris feni de marescalcia, que quondam Petrus de Chalho faciebat quondam nobili Bonifacio, domino de Cly. ITEM duo sestaria silliginis de reddito annuali que quondam Andreas de Chalho, preavus preavus⁹⁷ dictorum confitentium, faciebat predicto quondam nobili Bonifacio, domino de Cly. ITEM unam peciam pascue jacentem loco dicto Lavyel,⁹⁸ cuius fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti et liberorum Johannis Brunodeti de Guyn de Losanchy, ITEM⁹⁹ de secunda res liberorum Stephani et Petri Carrelli, quam peciam nesciunt dicti confitentes extimare, prout sic asserunt suis juramentis, eo quia est inculta. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem ou Chastel, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Andree Ogerii et cognatorum suorum, de secunda res Martini Balmacy, de tercia et quarta via publica seu exitus, de quinta res dictorum confitentium, que fuerunt Vullielli de Crista, quam peciam tenent a dicto Stephano et fratribus suis liberi Petri Perron, qui proinde faciunt annuatim eidem decem octo denarios servicii, tam pro ista pecia quam certis aliis de feudo Cliti. ITEM fontem exeuntem subtus Chavana Viely cum suis aqua, et¹⁰⁰ conductibus et rippagiis ad ducendum versus Chalho pro suis negociis peragendo. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem ou Berguet de Champcartana, cuius fines sunt de prima parte res Martini **94 [497 verso]** Balmacy, de secunda res liberorum Petri Perron, de tercia res heredum Martini de Lyolan et eius nepotum, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus, nomine cambii, heredes Martini de Lyolan et eorum consanguinei, et, ab eis, ipsam tenet dictus Martinus Balmacy. ITEM unam peciam pascue jacentem loco dicto Cresses,¹⁰¹ cuius fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tercia torrens, extimatas dictas duas pecias circa duas sestariatas terre; et si alii fines sint in premissis eisdem confitentibus non noceant. ET inde se facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, videlicet pro molandino predicto, duo sestaria avene de reddictu in festo Sancti Michaelis, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti, sic taxati in instrumento albergamenti dicti molandini facti per quondam dominum Petrum, olim dominum de Cly, Bruneto, Andreveto et Stephano fratribus, filiis quondam Andree Johannete de Chalho et heredibus ipsorum et cui perpetue acciderit, recepti per Jacobum de Grangiis notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die vicesima mensis junii, et, pro aliis rebus superius confinatis, quinquaginta septem solidos, septem denarios servicii monete serviciorum Cliti, in festo Sancti Stephani, licet alias ipsi confitentes facerent sexaginta solidos, undecim denarios eiusdem servicii, in quibus deducuntur tres solidi et quatuor denarii servicii pro taberna **in** qua, in manifesto dictorum confitentium per honestum virum Glaudium Voudani notarium et commissarium ad ea deputatum recepto, fit mencio, quam tabernam

⁹⁶ Passare l'inverno.

⁹⁷ Ripetuto.

⁹⁸ O Lanyel.

⁹⁹ La parola *ITEM* è cancellata.

¹⁰⁰ La parola *et* è cancellata.

¹⁰¹ Per *Crestes*?

dictus Andreas Victa de consensu dictorum aliorum secum confitentium, in pede presentis manifesti, et¹⁰² manifestavit eidem domino nostro. ITEM magis debere confitentur eidem domino nostro prout supra, viginti sex solidos, decem denarios tallie in festo Sancti Michaelis, monete talliarum, et tres fidelitates homagiorum ligiorum melius quam alteri domino, quarum dictus Petrus, abavus dicti Ludovici confitentis, reddidit unam in manibus Petri Ducis, pro tunc commissarii dicti domini nostri, et causa dicte fidelitatis promisit idem Petrus esse fidelis erga prefatum dominum nostrum et suos in manibus quondam Johannis Casey, commissarii ad hec deputati; quo Petro mortuo, ipsam reddidit dictus Stephanus Berthodi, eius filius, in manibus Menfredi Gilliat, pro tunc vicecastellani Cliti, ut asserit contineri publico instrumento recepto per Johannem Saluardi notarium sub anno Domini millesimo quatercentesimo decimo octavo, die vicesima octava mensis decembris, et pro reliquis duabus fidelitatibus facere soliti fuerunt annuatim eidem domino nostro et suis, causa sufferte in festo Sancti Stephani, **95 [498 recto]** decem solidos monete suffertarum, et ulterius debent, pro placito quando acciderit racione premissorum sexaginta solidos, undecim denarios servicii, videlicet pro quatuor solidis, novem denariis servicii eiusdem placitum consuetum more terre Cliti, et pro reliquis quinquaginta sex solidis, duobus denariis, centum et duodecim solidos et quatuor denarios placiti, sic taxati et arrestati singulariter in diversis particulis et summis ac quantitativis contentis in viginti novem instrumentis inferius particulariter designatis, in quibus instrumentis continentur albergamenta pro maiori parte rerum preconfinatarum, licet confines contenti in dictis instrumentis et confines suprascripti, propter mutacionem tenementariorum, in pluribus varientur, tamen res in eisdem instrumentis contente in premissa includuntur. Que instrumenta sunt hec. PRIMUS instrumentum albergamenti facti per dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, Andreveto, filio quondam Magni Andree de Challoy, de roya et laude certorum feudorum scambiatorum pro duobus solidis servicii et quatuor solidis placiti, et receptum per Nicoletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die decima nona mensis marcii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, pro tunc dominum de Cly, in augmentum feudi de pecia pascue des Lavoyones, Bruneto, filio quondam Andree de Challoy et suis heredibus, receptum per Henricum Sermoer¹⁰³ de Orseres notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo septimo, die secunda mensis decembris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, dicto Bruneto et suis heredibus, de una pecia prati jacente ou Lanyer, alias eys Cors, in augmentum feudi, receptum per dictum Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo septimo, die octava mensis novembris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Johanni dicto Bruneto, filio Andree de Challoy, et suis heredibus, de uno secatorio prati jacente en Champlevy et de pecia eys Croses, pro una fidelitate, tres solidos servicii, sex solidos placiti et portitor dicti servicii debet habere suum prandium, receptum per Henricum Sermodi notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo quarto, die vigesima prima mensis novembris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Andree de Challoy et eius heredibus et cui acciderit de usu pascuorum de Yllya et de Charbonnery, de peciis Lanier, de La Manda et de Valle Crosa pro **96 [498 verso]** duodecim denariis servicii et duobus solidis placiti, per Jacobum de Navillio notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo primo, die vigesima septima mensis jullii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Stephano de Challoy et suis heredibus, de decem peciis terre et prati, cum una domo, jacentes en Crest¹⁰⁴ Cresorsin et certis aliis locis, pro decem octo denariis servicii et tribus solidis placiti, una cartanata silliginis solvenda dicto Callyen, et una cartanata solvenda Bosonino dou Goyl, receptum per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo primo, die octava exeunte mensis marcii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium de Cly Bruneto, filio Andree de Challoy, de una pecia terre et prati cum domibus jacente loco dicto Tholes, pro duobus solidis servicii et quatuor solidis placiti, recepti per dictum Henricum Sermodi notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo, die undecima mensis decembris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, Vulliello Gyene de Crista et suis heredibus et cui acciderit, de pecia prati de Leschery dou Goyl, pro duodecim denariis servicii, duodecim denariis tallie et duobus solidis placiti, recepti per Nicoletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo octavo, die

¹⁰² La parola *et* dovrebbe esser cancellata.

¹⁰³ Per *Sermodi*.

¹⁰⁴ La parola *Crest* è cancellata.

secunda mensis novembris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum, dominum de Cly, Andreveto, filio Andree de Challoy, et suis heredibus et cui acciderit, de una pecia terre jacentis ou Salleyr, pro octo denariis servicii et sexdecim denariis placiti, recepti per dictum Nicoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo, die vigesima prima mensis novembris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum, dominum de Cly, dicto Bruneto de Challoy et suis heredibus et cui acciderit, de dicta pecia jacente en La Leschery dou Goyl, pro dictis duodecim denariis servicii, duodecim denariis tallie et duobus solidis placiti, recepti per dictum Nicoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quarto, die quarta mensis maii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum *Petrum*¹⁰⁵ Bonifacium, dominum de Cly, Andree de Challoy et suis heredibus seu cui acciderit vel cui dare voluerit, salvis ecclesia vel hospitali, de pecia pascue et nemoris sita en Vo, pro decem solidis servicii et viginti solidis placiti taxati, receptum per Jacobum de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo nono, die **97 [499 recto]** quindecima mensis junii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, dicto Bruneto de Challoy et suis heredibus et cui acciderit, de duabus peciis prati jacentibus super Lo Cre de Champlevy, pro duobus denariis servicii et quatuor denariis placiti, recepti per dictum Nicolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die decima octava mensis januarii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, dicto Bruneto eiusque heredibus et cui acciderit, de certis rebus sitis supra Sapellum de Yllia, pro tribus solidis servicii et sex solidis placiti, receptum per dictum Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo secundo, die decima octava mensis januarii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum, dominum de Cly, dicto Bruneto et suis heredibus et cui acciderit, de certis rebus ou Gorjas de Challoy et de Crestes, et de certis domo et pallierio, pro uno denario servicii et duobus denariis placiti, recepti per Jacobum de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo secundo, die octava mensis januarii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dominum Bonifacium, dominum de Cly, communitati seu illis de Chalo et eorum heredibus de uno fontaney jacente subtus Chavanna Veteri, pro duobus solidis servicii et quatuor solidis placiti, recepti per Henricum Sermodi notarium de Orseres, sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo sexto, die octava exitus mensis augusti. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Bruneto, Andreveto et Stephanino, filii quondam Andree de Challoy, et suis heredibus et successoribus, de tribus peciis jacentibus in locis de Pasquier, de Crestas et dou Sallier,¹⁰⁶ pro suo usagio, receptum anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo, die nona mensis februarii, per Henricum Sermodi de Orseres notarium. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, pro se et eius heredibus et fratribus, Petro de Challoy et rectis heredibus suis et cui acciderit, illam roydam quam habebant dicti domini de Cly in hospicio patris sui et unum sestarium bladi et duas partes unius faxi feni de marescalcia quod faciebant dictis dominis de Cly, pro duodecim denariis servicii et duobus solidis recti placiti, recepti per dictum Nycolletum de Vacheria¹⁰⁷ **98 [499 verso]** notarium sub anno Domini millesimo ducentesimo octuagesimo secundo, die decima septima mensis maii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum de Cly dicto Bruneto de Challoy, eiusque heredibus et cui acciderit, de pecia de Champcartana, pro duodecim denariis servicii et duobus solidis placiti, receptum per dictum Nicolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die vigesima secunda mensis novembris. ITEM instrumentum laudum facti¹⁰⁸ per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Johanni, dicto Brunet et Stephano, filio quondam Andree de Challoy, et eorum heredibus, de pecia de Chavana Veteri, de La Brenga et petro¹⁰⁹ Champlevy, pro quatuor denariis servicii et octo denariis placiti, recepti per Henricum Sermodi notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo quarto, die vicesima prima mensis novembris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Andree de Challoy et suis heredibus et cui acciderit, de duobus sestariis silliginis que faciunt eidem domino de Cly pro uno denario servicii et duobus denariis placiti, receptum per Jacometum de Grangiis notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo

¹⁰⁵ La parola *Petrum* è cancellata.

¹⁰⁶ Per *Salleyr*.

¹⁰⁷ Probabile errore per *Nycoletum de Cly*: il notaio Nycoletus de Vacherya figura sugli atti della prima metà del quattordicesimo secolo (1330-1350).

¹⁰⁸ Per *facturum*.

¹⁰⁹ Probabile errore per *retro*.

trigesimo quarto, die quinta mensis maii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, dicto Bruneto et suis heredibus, de peciis de Crouses, de Loguet, de Champcartana, de Tholes, de Verneto et de Traverses, pro quinque solidis servicii et decem solidis placiti, receptum per dictum Henricum Sermodi notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo, nona die mensis decembris. ITEM instrumentum laudum facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Andree de Challoy et suis heredibus, de pratis, domibus et omnibus aliis que habebat en Lamonda, emptis ab Avoerio dou Goyl, Jaquemino de La Serva et eius nepote, receptum per dictum Henricum Sermodi notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo, die decima septima mensis augusti. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, pro se et Gotofredo fratre suo, Andree, filio Perrini de Challoy, de tribus peciis prati jacentibus supra molandinum de Challoy, pro duobus solidi recti servicii et duodecim denariis annis alternis, sine alio plus capiendo, receptum per Nycolletum de Burdignius notarius, sub anno Domini millesimo ducentesimo octuagesimo primo, tercio ydus septembris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum de Cly dicto Bruneto de Challoy et suis heredibus et cui acciderit de pecia terre et prati de Tholes pro **99 [500 recto]** usagio consueto, receptum per dictum Nycolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo sexto, die decima octava mensis octobris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum nobilem virum Gottefredum, dominum de Cly, Andree de Challoy et suis heredibus, de uno follierecio cum toto territorio jacente ou Verney Loveres, pro uno denario servicii et pro duos denariis placiti, receptum per Johannem dou Benevix notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo quarto, tercio ydus decembris. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum, dominum de Cly, Andree de Challoy et infantibus suis et cui acciderit, de tota roйда in qua dicto domino tenebantur pro duodecim denariis servicii et duobus solidis placiti, receptum per dictum Nycolletum de Vacheria notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die vicesima mensis marcii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Bruneto, Andreveto et Stephano, filiis quondam Andree de Challoy, et eorum heredum de tribus peciis de novis de Champlevy et de Columbeyr, pro duodecim denariis servicii et duobus solidis placiti, receptum per dictum Henricum Sermodi notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo, die septima mensis marcii. ITEM instrumentum albergamenti facti per dictum dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, predicto Bruneto de Challoy et suis heredibus et cui acciderit, de pecia de Chippiron in loco de Collere, pro sex denariis servicii et duodecim denariis placiti, receptum per dictum Nycolletum de Vacheria notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die duodecima mensis aprilis. ET est sciendum quod dictus Ludovicus Berthodi confitens et fratres dicti eiusdem quondam patris, pro suo jure reddictus servicii, tallie et sufferte predeclaratorum, faciunt unum sestarium avene, triginta solidos, septem denarios obolum servicii, tresdecim solidos, quinque denarios tallie, duos solidos, sex denarios pro suffertis, et unam fidelitatem, et dictus Andreas confitens facit residuum. ITEM faciunt, ultra premissa, pro eorum jure pasturagiorum de Champlevy, duos denarios servicii cum placito quando acciderit. ITEM dicti confitentes confessi fuerunt se tenere a prefato domino nostro Sabaudie duci in manibus quondam honesti viri Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, de tota Alpe de Yllya et pascuis eiudem, videlicet jus suum quod **100 [500 verso]** habet in dictis alpe et pascuis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis, prout supra, pro jure suo usagiorum dictorum alpis et pascuorum, duos solidos, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani cum jure suo quadraginta solidorum tocus placiti debiti pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya quando acciderit, cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, cum sua rata placiti quando acciderit, dicto domino nostro debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienccii de Losanchy, largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus comunitatum et villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvo Perreto et Saracino, de Losanchy, de La Serva et de Challoy et de Noarsa, et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii, dicto domino nostro duci debitorum pro tota alpe et pascuis de Yllya, et per dictum Vulliermetum Dognini eidem domino nostro duci recognitorum nomine suo et suorum consortium in manibus dicti quondam Johannis Casey <notarii> et commissarii ad hec deputati, asserentes dicti confitentes quod facere consueverant annuatim dicto domino nostro duci et suis pro suo jure dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii debitorum pro dicto novali largiato, videlicet duos denarios monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit. NON intendentes dicti confitentes per premissa derogare divisionibus inter eosdem confitentes et eorum predecessores de dictis rebus factis, ut asserunt hiidem confitentes. ET est sciendum quod dicti de Berthod confitentes non

manifestant jus eis partinens¹¹⁰ de taberna olim manifestata in manibus Glaudii Voudani, pro tunc commissarii Cliti, eo quia illud jus suum vendiderunt et cesserunt dicto Andree Victa confitenti, qui illud manifestare tenetur et pro eadem taberna sive pro jure partinente dictis de Berthod pro eadem respondebit in eorum exoneratione de tribus solidis et quatuor denariis servicii annualibus, cum placito quando acciderit, protestantes, promictenes etc. SUBSEQUENTER anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die ultima mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli jacente in Pasquier, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral ac Martino, filio quondam Johannis Frusta, testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint universi quod ibidem personaliter constitutus in mis **101 [502 recto]** dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis presencia, jamdictus Andreas Victa qui, gratis et sponte, pro se et suis quibus supra et per juramentum suum predictum, confessus fuit se tenere, ut supra, videlicet tabernam ad vendendum vinum et panem, aliaque in taberna necessaria et vendi solita, videlicet a loco parvi clappeti insuper, tali condicione quod nullus alius quam dictus Andreas confitens aut sui debeat neque possit in dicto loco vendere vinum nisi ipse Andreas aut sui qui supra, eciam quod ipse Andreas et sui qui supra possint capere, facere et tenere ipsam tabernam probe fide et legaliter, prout in terra Cliti per alios tabernarios et hospites fieri debet et esse consuetum, licet et non obstante quod alias, per tenorem precedencium recognicionum, ipse et sui consortes et eorum predecessores essent astricti quod non possent capere, ultra suum capitale, nisi decem solidos pro quolibet modio vini et sex solidos pro singulo <modio> silliginis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos, quatuor denarios servicii monete serviorum in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, qui per pridem fiebant eidem domino nostro per jam dictos de Berthod et dictum confitentem, pro jure suo dicte taberne, et quosquidem tres solidos, quatuor denarios servicii cum placito eorum, ego dictus notarius et commissarius detraxi a manifesto jamdicto illorum de Berthod et dictum confitentem supra facto, eo quia in se illos assumpsit Andreas Victa, ut superius dicitur, et ultra premissa facit idem Andreas Victa confitens de novo servicio augmentato duodecim denarios monete cursalis Auguste servicii annuatim in Sancto Stephano, cum placito quando acciderit. ET premissa manifestavit idem Andreas confitens vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de premissa taberna facti dicto Andrea ad finacionem ac de consensu dictorum de Berthod et quictancium jura sua per me dictum commissarium nomine dicti domini nostri ducis, instrumento recepto per Martinum Foldon notarium, anno, indicione et die presentibus, protestans, promictens ut supra. CONSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vicesima quarta mensis januarii, in Valletornenchia, in domo liberorum Petri Carrel, presentibus Amedeo Poudral et Andrea Passarini, testibus inde vocatis et rogatis, notum fit omnibus quod, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii predicti subscripti ut supra more publice persone stipullantis et recipientis, quod ibidem <constituti> Anthonius de Balmacia et Amedeus **102 [501 verso]** de Balmacia eius nepos, videlicet dictus Amedeus nominibus suo et suorum fratrum absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari per eosdem facere, dum et quando super premissis foret requisitus, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, cum juramento per eosdem prestito super euvangeliis Dei sanctis, presens manifestum et omnia in eodem contenta in quantum tamen eos tangit et tangere potest et non alias, ratificaverunt et confirmaverunt, promictentes suis corporalibus juramentis super sanctis Dei euvangeliis prestitis, contra premissa per se nec per alium contra venire, palam vel occulte, quinyo firma semper habere, omnibus renunciacionibus juris et facti in premissis competentibus propterea renunciando, de quibus omnibus preceperunt per me dictum notarium et commissarium fieri et tradi unum vel plura instrumenta eiusdem tenoris et substance. ITEM, successive, anno et indicione supra proxime scriptis, ubi supra proxime, presentibus Jacobo De Duerches et Petro, filio Petri Morandi, testibus inde vocatis et rogatis, quod idem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, notum sit omnibus quod Thono, filius quondam Yanini de Nicollet, nomine suo et Petri de Yans eius cognati, et eciam fratrum suorum absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem quando super hiis foret requisitus, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus et causam ab eisdem in futurum habituris quorumcumque, tam de jure quam consuetudine patrie Vallisauguste, cum juramento per eundem super euvangeliis Dei sanctis prestito, presens manifestum in quantum eundem, dictos eius fratres et cognatum tangit et tangere potest et non alias neque alio modo, ratificavit, approbavit et

---

¹¹⁰ Per pertinens.

confirmavit, promictens et renuncians ut supra proxime, de quibus precepit ut supra fieri instrumentum unum seu plura prout supra. DENIQUE, anno, indicione, die, loco et presentibus testibus quibus supra proxime, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullanti, Johannes Petri Carrelli, nominibus suo et suorum fratrum et nepotum absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne, ut supra, de laudari, confirmari et ratificari facere per eosdem quando super premissis foret requisitus, qui gratis et sponte pro se **103 [502 recto]** et suis heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, cum juramento ut supra per eundem prestito, presens manifestum, in quantum tamen eundem, dictos eius fratres et nepotes concernit seu tangit, concernere seu tangere potest, ratificavit et approbavit, confitendo se tenere a dictis confitentibus pecias terre et prati in presenti manifesto descriptas et confinatas, salva una pecia jacente in Pasquier, quam asserit idem Johannes Petri Carrelli tenere a prefato domino nostro duce Sabaudie et non a dictis confitentibus de feudo de Moschy, promictens et renuncians ut supra, de quibus precepit fieri instrumentum unum seu plura prout supra. ITEM ibidem, anno, indicione et die ac presentibus quibus supra proxime, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, Paulus de Lanoz, nomine suo et in quantum eum tangit, gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque ac causam in futurum ab eodem habituris, presens manifestum cum juramento prout supra prestito, ratificavit et confirmavit, promictens et renuncians ut supra, de quibus precepit fieri instrumentum unum et plura prout supra. ITEM, equidem, anno, indicione, die, loco et presentibus testibus quibus supra proxime, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, Johannes Valleti de Challoy, gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus ac causam in futurum habituris quibuscumque, cum juramento per eundem ut supra prestito, presens manifestum in quantum eum tangit, ratificavit et confirmavit, promictens et renuncians ut supra, de quibus precepit fieri instrumentum unum vel plura prout supra. ITEM, ibidem prout supra, notum sit omnibus quod ibidem Johannes Pertuseti, nomine suo proprio, in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, cum juramento per eundem prestito prout supra, gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eodem habituris quibuscumque, presens manifestum in quantum eum tangit, ratificavit et approbavit, sub promissionibus et renunciacionibus premissis, de quibus precepit per me dictum notarium et commissarium fieri unum et plura publica instrumenta prout supra. ITEM similiter, anno et indicione predictis, die vigesima **104 [502 verso]** sexta mensis januarii, ubi supra, presentibus Martino Vulliermi et Andrea Gaspardi, testibus inde vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, constitutus personaliter Andreas Stephani Carrelli qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque ac causam in futurum ab eodem habituris, cum juramento per eundem ut supra prestito, tam de jure quam eciam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum in quantum eum tangit seu tangere potest et non alias neque alio modo, ratificavit et confirmavit, confitendo se tenere a dictis confitentibus pecias suprascriptas et confinatas, promictendo et renunciando prout supra, de quibus precepit fieri instrumentum unum vel plura prout supra. ITEM, pari forma, anno, indicione et loco predictis, die vero vigesima nona mensis januarii predicti, presentibus Johanne Machet et Amedeo Laurenczodi testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis quod ibidem in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii predicti ut supra stipullantis, Aymonetus Guidret, nomine suo et coniuncto Martini eius fratris absentis, pro quo promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eundem quando super hiis foret requisitus, gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus ac causam in futurum habituris quibuscumque, cum juramento per eundem prestito super euvangeliis Dei sanctis, presens manifestum et omnia in eodem contenta, in quantum eum et dictum eius frater concernunt et non alias, ratificavit et confirmavit, confitendo se et dictum eius fratrem tenere ab eisdem Berthodi confitentibus quatuor secatoria prati jacencia en Chippiron supra confinata, pro quibus faciunt ipse et dictus eius frater annuatim eisdem confitentibus unum obolum servicii quando imperator romanus transit per Vallem Augustam, asserens idem ratificans quod tres cartanate terre jacentes en La Brenga, de quibus supra agitur et fit mencio, Johannes Gorret, pater dicti Aymoneti, quictavit dicto Petro Berthodi, patri dicti Stephani, instrumento recepto per Johannem Muleti notarium sub anno Domini millesimo quatercentesimo septimo, die decima mensis aprilis, ideo illas tres quartanatas ex causa premissa non ratificat, promictens et renuncians prout supra, de quibus precepit per me dictum notarium et commissarium fieri publicum **105 [503 recto]** instrumentum seu plura prout supra, eiusdem tenoris et substancie. ITEM rursus, anno et indicione

premissis, ubi supra, die vero penultima mensis predicti januarii, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo de Poudral, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis et recipientis, constitutus personaliter Johannes Lanoz qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus seu causam ab eodem habituris quibuscumque, cum juramento prout supra, presens manifestum in quantum eum tangit non alias, cum juramento prout supra, ratificavit et confirmavit, sub promissionibus et renunciacionibus premissis, de quibus ut supra, precepit fieri per me dictum notarium et commissarium instrumentum unum vel plura. ITEM equidem, anno, indicione, die, loco et presentibus quibus supra proxime, notum sit omnibus quod in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, Symondus et Johannes Brunodi Maczoc, gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, cum juramento ut supra per eosdem prestitio, presens manifestum in quantum eos tangit et non alias, ratificaverunt et confirmaverunt, sub promissionibus et renunciacionibus premissis, de quibus ut supra. ITEM, die ultima dicti mensis januarii, ubi supra, presentibus Ansermino de Mayn et Andrea Maliner,¹¹¹ testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, Guiliermus Boyssoneti, nominibus suo et sui fratris et suorum cognatorum absencium, pro quibus promisit de habendo ratum et firmum et de laudari et per eos confirmari dum super hiis foret requisitus in forma debita, qui gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque, cum juramento per eundem prestitio, presens manifestum et omnia in eodem contenta, in quantum tamen eos tangit et non alio modo, ratificavit et confirmavit, promictendo contra premissa super euvangeliiis Dei sanctis prout supra, per se nec per alium contra non venire renunciando equidem omnibus juribus prout supra, de quibus ut supra requisiit fieri instrumentum unum seu plura eiusdem tenoris. ITEM demon¹¹² anno et indicione premissis, die vero decima septima mensis februarii, in Villa Anthesii in domo cure parrochialis ecclesie eiusdem loci Anthesii, videlicet in stupa eiusdem domus, presentibus Martino Foldon notario et Jacobo Johannis Mistralis **106 [503 verso]** testibus inde vocatis specialiter et rogatis, quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, notum omnibus faciendo, Guido, filius Martini de Navillio, nomine dicti eius fratris,¹¹³ hominis senis et debilis, pro quo promisit de ratum habendo et eciam de laudari et confirmari facere per dictum eius patrem quando foret requisitus in forma debita, gratis et sponte prout supra, cum juramento prout supra, presens manifestum ratificavit et confirmavit, promictendo et renunciando prout supra, requisiit fieri instrumentum unum seu plura prout supra. ITEM denique, ubi supra proxime, die vero vicesima dicti mensis februarii, presentibus dicto Martino Foldon notario et Aymonodo Banderer, pro testibus inde vocatis et rogatis, notum omnibus presentes inspecturis faciendo, quod ibidem in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis ac dictorum testium, Franciscus dou Bic, nominibus suo et suorum fratrum absencium, pro quibus promisit de habendo ratum et firmum atque per eosdem laudari et confirmari facere quando super hiis foret requisitus in forma comuni et usitata, gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque, cum juramento per eundem prestitio, presens manifestum et omnia in eodem contenta, in quantum tamen eundem et dictos eius fratres concernit et non alias, ratificavit et confirmavit, confitendo se tenere a dictis confitentibus pecias in dicto presenti manifesto confinatas et descriptas, sub promissionibus et renunciacionibus premissis, de quibus idem Franciscus requisiit per me dictum notarium et commissarium fieri unum seu plura publica instrumenta prout supra.

Petrus Cruse notarius.

---

¹¹¹ Per *Moliner*.

¹¹² Per *demum*.

¹¹³ Per *patris*.

11 - 1458, oct. 19 -

Nell'abitazione dei figli di Pietro Carrel, testi Andrea Vittaz e Andrea di Giovanni di Martino Hérin, **Giovanni, figlio del defunto Petro Maczoc**, a nome anche del fratello Giovanni, per una metà, e Andrea, figlio di Pietro Maczoc, per l'altra metà, riconoscono di tenere in feudo alcuni appezzamenti di prato situati a Lanveyl di Losanche, a La Charbonery di Lamonda, e una parte dell'alpeggio di Yllia. Devono anche diversi *servicia* e *placita* per il riscatto di alcune *corvées* cui erano tenuti Guglielmino Beyma, cugino del loro padre, e Giacometta, nonna del suddetto Andrea (riscatti accordati da Pietro di Cly, Nicolet Vacher notaio, il 22.1.1346 e il 14.6.1348). Tra i nomi che compaiono nel documento troviamo per la seconda volta un certo *Saraceno de Losanchy*.

- *Confessio Johannis filii quondam Petri Maczoc, nominibus suo et Johannis eius fratris, pro medietate, necne Andree, filii quondam Petri Maczoc, pro alia medietate.*

107 [504 recto] ANNO ET INDICIONE PREDICTIS, die vero decima nona mensis octobris, in Valletornenchia, in domo liberorum Petri Carrelli videlicet in stupha eiusdem domus, presentibus Andrea Victa et Andrea, filio Johannis Martini de Heryn, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti more publice persone stipullantis et recipientis vice nomine et ad opus illustrissimi principis domini nostri Ludovici Sabaudie ducis, suorumque heredum et successorum et causam perpetue habiturorum quorumcumque, constituti personaliter **Johannes, filius quondam Petri Maczoc**, nominibus suo et Johannis, eius fratris absentis, pro quo promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eundem Johannem eius fratrem quando super hoc extiterat requisitus, pro medietate, necne Andreas, filius quondam Petri Maczoc,¹¹⁴ pro alia medietate, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque ac causam in futurum ab eisdem habituris, confessi fuerunt, per sua juramenta super sanctis Dei scripturis in manibus mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis prestita, se tenere velleque debere tenere ex nunc et imperpetuum ad rectum feudum a prelibato domino nostro duce et suis ut supra, de recognicione dudum facta dicto domino nostro Sabaudie duci, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, per Andream et Petrum de Maczoc, nominibus suo et fratrum suorum, et subsequenter per Petrum et Andream Maczoc fratres, filios quondam Anthonii Maczoc de Losanchy, pro medietate, et Petrum, filium quondam Andree de Maczoc, pro alia medietate, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii ad hec deputati, res et possessiones subscriptas una cum ipsarum fondis, introitibus et exitibus universis. ET PRIMO unam peciam prati jacentem supra viam de Losanchy, loco dicto Laveyl,¹¹⁵ extimatam circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Bruneti, de secunda et tertia res Petri Morandi, eius fratrum et nepotum, de quarta res Johannis de Galleys, filii quondam Martini de Galleys. ITEM en Lamonda, loco dicto **108 [504 verso]** Charbonery, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte pascua de Yllia, que moventur a prefato domino nostro Sabaudie duce. ITEM totam roydam cum omni servitute eiusdem in qua Vulliermus Beyma, consanguineus patruorum dictorum confitencium quondam, et Jaquemeta, mater dicti Andree, patris dicti Andree confitentis, dominis de Cly quondam tenebantur, et consequenter dicti confitentes ad causam ipsorum Vulliermete et Jaquemete eidem domino tenere possent. ET inde se facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, undecim solidos, duos denarios servicii monete servicii castri Cliti in festo Sancti Stephani, videlicet pro royda dicti quondam Vulliermi, sex solidos servicii et duodecim solidos dicti placiti, sic taxati in instrumento quictacionis dicte royde, facte per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, dicto Vulliermino, receptum per Nicoletum de Vacherya notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadagesimo sexto die vigesima secunda mensis januarii, et pro royda dicte Jaquemete quatuor solidos, sex denarios servicii et novem solidos placiti, sic taxati in instrumento remissionis facte per dictum dominum de Cly dicte Jaquemete de dicta royda, recepto per dictum Nicolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadagesimo octavo, die decima quarta mensis junii, et pro reliquis rebus octo denarios servicii, cum placito quando acciderit more terre Cliti, et quinque quartanas et duos monturerios silliginis pulchre et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis et quatuordecim solidos tallie seu collete, monete talliarum in dicto festo. ITEM confessi fuerunt dicti confitentes, suis et quibus supra nominibus, se tenere in feudum a prefato domino nostro duce Sabaudie, de recognicione dudum facta per Vulliermetam

¹¹⁴ Si tratta di un altro Pietro, come si vede subito dopo.

¹¹⁵ Altrove si trova *Lavyel*.

Dognini, nomine suo et suorum consortium dicto domino nostro Sabaudie duci et suis, in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, de tota Alpe de Yllya et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habent in dictis alpe et pascuis. ET inde se facere et debere annuatim prefato domino nostro Sabaudie duci et suis, pro jure suo usagiorum dictorum alpium et pascuorum, videlicet duos solidos, octo denarios servicii monete servitorum in festo Sancti Stephani, cum jure suo quadraginta solidorum totius placiti quando acciderit, dicto domino **109 [505 recto]** nostro debitorum pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya, cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, cum sua rata placiti dicti servicii quando acciderit, dicto domino duci et suis debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya, quod quondam tenebat Johannetus Vullienii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly, ad opus communitatum et villagiorum de Cenglon, de La Roby, salvo Perreto et Sarracino, de Losanchy, de Challoy, de La Serva et de Noarsa. Et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, eidem domino nostro Sabaudie duci, recognitum in manibus quondam dicti Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati. Confitentes dicti manifestantes, pro se et suis quibus supra, quod faciebant et facere consueverunt annuatim heredes dicte Vulliermete, et nunc faciunt dicto domino nostro Sabaudie duci et suis, pro rata sua dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii, debitorum ut supra pro dicto novali, videlicet duos denarios servicii monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. Protestantes prout supra, promittentes et renunciantes prout supra, actum ubi supra, de quibus idem confitens requisit per me eundem notarium et commissarium fieri unum seu plura publica instrumenta eiusdem tenoris prout supra.

Petrus Cruse notarius.

12 - 1458, oct. 19 -

In casa Carrel, testi Andrea e Simone Maczoc, **Martino Guidret**, a nome anche del fratello Aimonetto, figlio del defunto Giovanni, riconoscono tenere in feudo i seguenti beni: diversi appezzamenti siti in località Lavanchy (*Laventze*) di Crépin, (albergamento di Pietro di Cly al loro avo Andreveto, Guglielmo di Eynviona notaio, manca l'anno), in località la Lescheta, vicino alla *Laventze*, sopra la strada pubblica, nel prato di Pontey, con una casa. Questi beni furono albergati da Pietro di Cly al loro avo Andreveto, nipote di Vullielli, il 24.4.1350 (Nicollet Vacher notaio). Confessano anche diversi altri beni al Verney, altre case e prati a Chaloz, alla Colleta, al Portier, al Bois Noir, più tutti i terreni che sono loro pervenuti dal defunto Giovanni Gros Meynet (albergamento di Pietro di Cly al suddetto Gros Meynet nel 1347, Nicoletto Vacher notaio): due prati con due case e un *mayen* allo Sapellet di Yllia, in località Chalet, dove possiedono anche un'altra casa con *freyderii* (locale fresco) (albergamento di Pietro di Cly, Nicoletto Vacher notaio, il 10.7.1348). Hanno anche parte all'alpeggio di Champlève, compresa la porzione del defunto Giovanni Durzian, alcuni prati a Cheperon con due case, un prato con una casa a Champlève, altri prati al Giomein, in località Pré du Vaycy. Sono consorti dell'alpeggio del Giomein e fruiscono dell'alpeggio di Yllia per la parte loro pervenuta dalla defunta Guglielmetta Dognini (albergamento di Pietro di Cly, Giacometto Porcher de Granges notaio, il 5.3.1346).

- *Confessio Martini de La Guidra, nominibus suo et Aymoneti eius fratris, filiorum quondam Johannis Guidreti.*

ANNO ET INDICIONE PREDICTIS **110** [505 verso] die vero decima nona mensis octobris, in Valletornenchia, in domo liberorum Petri Carrelli in stupa eiusdem domus, presentibus Andrea Maczoc et Symondo Maczoc, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis presentes inspecturis quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti stipullantis et recipientis vice nomine et ad opus illustrissimi principis domini nostri domini Ludovici Sabaudie ducis suorumque heredum et successorum quorumcumque, omniumque aliorum et singulorum quorum interest, intererit aut interesse poterit in futurum, constitutus personaliter **Martinus de La Guidra**, nomine suo et Aymoneti eius fratris, filiorum quondam Johannis Guidret, absentis, pro quo promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eundem in forma comuni et perusitata quando foret requisitus, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, confessus fuit, per eius juramentum per eundem prestitum super euvangeliis Dei sanctis in manibus mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, se tenere velleque debere tenere in rectum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce ut supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione eidem domino nostro duci, pro tunc comiti Sabaudie, facta in manibus honesti viri Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, per dictum quondam Johannem de Laguidra, et subsequenter per Anthonium de Laguidra, nomine suo et coniuncto Andree, Petri, Martini et Aymoneti fratrum suorum, filiorum quondam dicti Johannis de Laguidra, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii ad hec deputati, res et possessiones infrascriptas, una cum ipsorum fondis, finibus, introitibus et exitibus universis. ET PRIMO in territorio de Crespyn, loco dicto Lavanchy, circa tres eminentas terre et unam eminentam territorii, quarum fines sunt de prima parte via publica tendens versus Rossery, de secunda res filiarum quondam Martini Coutelleys, de tertia res Johannis et Clementis Aymonodi, de quarta res liberorum Anthonii Laurenczodi, de quinta res dictorum Johannis et Clementis Aymonodi, de sexta res dictorum confitentium, moventes a liberis Johannis Aymonodi. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et duodecim **111** [506 recto] denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta pecia facti per dominum Petrum, dominum de Cly, Andreveto, abavo dicti confitentis, et suis, recepto per Guillerum de Eyviona notarium sub anno Domini millesimo ...¹¹⁶ ITEM confitetur tenere in feudum ut supra, suo et dicti eius fratris nominibus, a dicto domino nostro Sabaudie duce, circa octavam partem unius secatorii prati jacentem loco dicto La Lavenchy, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Petri Fabri, de secunda torrens, de tertia res liberorum Andree Fabri. ITEM ibidem en La Lavenchy, loco dicto Lescheta subtus viam, circa sextum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum Anthonii Laurenczodi, de tertia torrens, de quarta res liberorum Petri Fabri. ITEM circa sextum unius secatorii prati jacentem supra viam, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis et Martini Andree Aymonodi, de tertia res liberorum Andree Fabri, de quarta res liberorum Petri

¹¹⁶ Manca la data: il copista ha lasciato uno spazio in bianco.

Fabri. ITEM, ibidem, circa sextum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Petri Fabri, de secunda res Johannis et Clementis Aymonodi, de tertia res Johannis Perruqueti. ITEM in Plano de Pontyl¹¹⁷ circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum Andree Fabri, de tertia res Johannis Pertuseti, de quarta res liberorum Anthonii Laurenczodi, una cum situ unius domus infra dictos confines existentis. ITEM omnem vinculum reytatis et royde cum servitute et occasione earundem, in quibus dictus confitens et eius predecessores, ratione premissarum quinque peciarum, dominis de Cly quondam tenebantur. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra duodecim denarios servicii et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in albergamento de ipsis rebus facto per quondam dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, Andreveto nepoti Vullielli, abavo dicti confitentis et eius fratris, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo, die vigesima quarta mensis aprilis. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en Verneys, cuius fines sunt de prima parte res liberorum illorum Carrelli de Challoy, de secunda res liberorum Johannis Pertuseti, de tertia res dicti confitentis et dicti eius fratris. ITEM, **112 [506 verso]** ibidem, circa duo secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte res liberorum Petri Carrelli, de secunda res liberorum Stephani Carrelli, de tertia res dicti confitentis et dicti sui fratris, de quarta res dictorum liberorum Johannis Pertuseti, salva in dicta pecia via publica. ITEM ibidem circa unam sestariam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum Stephani Carrelli, de tertia res dicti confitentis et dicti eius fratris. ITEM, ibidem, circa unam quartanam terre, cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum dicti Johannis Pertuseti, de secunda res dicti Stephani Carrelli, de tertia res dicti confitentis et dicti eius fratri. ITEM, ibidem, circa unam quartanam terre, cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum dicti Johannis Pertuseti, de secunda loz clappey, de tertia res dicti confitentis et dicti eius fratris. ITEM circa unam eminentam terre, cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum Stephani Carrelli, de secunda Lo Trapacz, de tertia res dicti confitentis et dicti eius fratris, una cum situ duarum domorum ibidem existentium. ITEM situm duarum domorum jacencium en Chaloy, quarum fines sunt de prima parte res dictorum liberorum Johannis Pertuseti, de secunda res liberorum Petri Carrelli, de tertia via publica. ITEM loco dicto Challoy, circa quartum medietatis unius quartanate terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum liberorum Johannis Pertuseti, de tertia res Andree Victa. ITEM circa unum secatorium prati jacentem en La Colleta, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Stephani Berthodi et eius consanguineorum, de secunda res Johannis Valleti, de tertia res dicti confitentis et dicti eius fratris, una cum situ unius domus. ITEM, ibidem, unum secatorium prati jacentis loco dicto ou Portier, cuius fines sunt de prima parte res liberorum dicti Stephani Berthodi et eius consanguineorum, de secunda res dicti Andree Victa, de tertia res liberorum Stephani Carrelli, de quarta res Johannis Valleti. ITEM circa quinque secatoria prati jacencia in Nemore Nigro, quarum fines sunt de prima parte res liberorum Stephani Carrelli, de secunda pascua de Champlevy, de tertia via publica, de quarta res heredum Petri Yans, de quinta res liberorum Petri Vulliermi et eius consanguineorum, cum situ unius domus. ITEM omnes alias res et possessiones quas dictus confitens et dictus eius frater tenent presencialiter, **113 [507 recto]** que fuerunt quondam Johannis Gros Meynet, si tenere reperiantur. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci, et suis ut supra, duos solidos servicii monete servitorum, quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum, dominum de Cly, Johanni, dicto Gros Meynet, cuius causam dictus confitens et dictus eius frater habent et consueverunt tenere, receptum per dictum Nycolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam reddit Johannes, dicti confitentis et eius fratris pater, in manibus Petri Ducis, tunc commissarii dicti domini ut supra, per instrumentum inde receptum per Gervasium de Mesneria notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo octuagesimo septimo, die vigesima mensis februarii, et, ex causa dicte fidelitatis, constituit se esse fidelem erga prefatum dominum nostrum Sabaudie ducem in manibus quondam dicti Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et quam fidelitatem reddit Anthonius de Lamonda, nomine suo et fratrum suorum, dicto domino nostro Sabaudie duci in manibus nobili Francisci Camagny, vicecastellani Cliti, ut continetur publico instrumento per Johannem Bertrandi recepto anno Domini corrente millesimo quatercentesimo trigesimo septimo, indicione quindecima, die septima mensis januarii. ITEM circa duo secatoria prati jacencia supra Sappellum de Yllya, loco dicto Chalet, cum situ duarum domorum infra existentium, quorum fines sunt de prima parte

---

¹¹⁷ Per Ponteyl.

La Drayery, de secunda pascua de Champlevy, de tertia res Petri Morandi et eius fratris et nepotum, de quarta res Andree Vulliermi et eius fratrum. ITEM sextam partem pro indiviso cuiusdam maenchy jacentem ibidem, cum curtibus et paleys. ITEM medietatem pro indiviso tocius domicilii, chavanne et freyderii jacencium loco dito Challet, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis et dicti eius fratris, de secunda pascua de Champlevy, de tertia res Petri Morandi eius fratris et nepotum suorum. ET inde facere et debere annuatim prefato domino nostro Sabaudie duci, et suis ut supra, tres solidos, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani et sex solidos, duos denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per quondam dominum Petrum dominum de Cly Andreveto, abavo dicti confitentis **114 [507 verso]** et eius fratris, recepto per Nycolletum de Vacherya notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die decima mensis julii. ITEM habent et tenent usum suum pascuorum et alpis de Champlevy cum suis aliis consortibus dicte alpis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, duos denarios servicii in festo sancti Stephani cum placito quando acciderit, more terre Cliti. ET ulterius faciunt ipsi fratres prout confessus fuit idem confitens, suo et quibus supra nominibus, annuatim, prefato domino nostro duci Sabaudie, ultra premissa servicia super rebus preconfinitis et aliis si quas tenent a dicto domino nostro, duos solidos quinque denarii servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit more terre Cliti, et quatuor solidos tallie seu collete in festo Sancti Michaelis. ITEM septem secatoria prati et tres sestariatas terre jacentis loco dicto Chappiron, quarum fines sunt de prima parte aqua descendens de Camplevy, de secunda res liberorum Stephani Carrelli¹¹⁸ Berthodi et eius consanguineorum, de tertia res liberorum Petri Carrelli, de quarta via publica, de quinta res liberorum¹¹⁹ Johannis Pertuseti, de sexta res Johannis Valleti, de septima res dictorum liberorum Johannis Pertuseti, de octava res dictorum liberorum Stephani Carrelli, cum situ duarum domorum. ITEM, en Champlevy, circa unum secatorium prati cum tercio alterius secatorii <prati> cuius fines sunt de prima parte Lo Frachey, de secunda pascua, de tertia clapetum, cum situ unius domus. ITEM unum secatorium prati jacens loco dicto Lauseyl, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Stephani Carrelli, de secunda pascua de Champlevy, de tertia Laz Drayery de Collumbeyr, quam peciam tenent a dictis fratribus, nomine cambii, dicti liberi Stephani Carrelli de Chalho. ITEM en Logiement, loco dicto Corti, circa tria secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Anthonii Andreveti et eius nepotum, de tertia pascua, una cum situ unius domus. ITEM, ibidem, circa tria secatoria prati, quorum fines sunt de prima et undique pascua de Logiement, que secatorie prati jacens¹²⁰ supra pratum de Lamucyour,¹²¹ loco dicto Pratum dou Vaycy, quas duas pecias supra proxime confinatas tenent in feudum a dicto confitente et eius fratre Andreas et Petrus Columbe et eorum nepotes, qui proinde faciunt eidem confitenti et dicto eius fratri duodecim solidos servicii et a dictis de Colomba **115 [508 recto]** ipsas tenent liberi Petri Carrelli. ITEM sunt consortes in pascuis de Logiement prout alii consortes dicte pascue. ITEM en Chalho circa unam quartanatum terre, cum una domo intus sita, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannini Meynet et eius fratris et nepotum, de tertia res liberorum Johannis Pertuseti, de quarta via publica, quam peciam tenet, nomine cambii, a dictis confitentibus¹²² et dicto eius fratre, liberi Stephani Berthodi et eius consanguinei, et si alii fines forent in premissis non noceant. ITEM sunt consortes dicti fratres in alpe et pascuis de Champlevy, prout erat quondam Johannes Durzian. ET inde se facere et debere annuatim prefato domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra de antiquo servicio et usagio, quod faciebat quondam dictus Johannes Durzian, videlicet viginti solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit, more terre Cliti. Et ulterius faciunt annuatim hiidem fratres decem novem solidos tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, et de novo servicio duos solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobilem Anthonium de Septimo, castellanum Cliti, dicto Johanni, patruo dictorum fratrum et suis, de omnibus rebus feudalibus quas quondam Johannes Durzian tenebat a prefato domino nostro, recepti per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo sexto, die ultima mensis januarii, laudati et corroborati atque confirmati per dominum nostrum Sabaudie, tunc comitem, quondam genitorem prefati domini nostri Sabaudie ducis moderni, anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo primo, die nona mensis januarii. ITEM confessus fuit idem

¹¹⁸ La parola *Carrelli* è cancellata.

¹¹⁹ La parola *liberorum* è aggiunta nel margine destro con un richiamo.

¹²⁰ Probabile errore per *jacens*; così come *secatorie* sta per *secatoria*.

¹²¹ Lettura dubbia.

¹²² Per *dicto confitente*.

confitens, suo et dicti eius fratris nominibus prout supra, se tenere a prefato domino nostro et suis ut supra, de recognitione dudum facta per Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium dicto domino nostro in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, de tota alpe de Yllya et pascuis eiusdem pro jure suo dicti confitentis, videlicet jus suum quod habent in dictis alpe et pascuis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, pro jure suo usagiorum dictorum alpīs et pascuorum, videlicet octo denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum jure suo quadraginta solidorum **116 [508 verso]** tocius placiti debiti pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya quando acciderit, cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, cum sua rata placiti quando acciderit, dicto domino nostro et suis debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya, quod quondam tenebat Johannes Vulliencii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum Villagiorum de Cenglon et de La Roby, salvo Perreto et Sarrazzino, de Losanchy, de Challoy, de La Serva et de Noarsa, et hoc in exoneracione quadraginta octo solidorum servicii dicto domino nostro pro tota alpe et pascuis de Yllya debitorum, et per dictam quondam Vulliermetam Dognini eidem domino nostro recognitorum, nomine suo et suorum consortium, in manibus dicti quondam Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, non derogando aliis clausulis contentis in instrumento albergamenti facti per quondam dominum Petrum, olim dominum de Cly, de dictis alpe et pascuis de Yllya, recepto per quondam Jaquemetum Poscher de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die quinta mensis marci. ET sciendum quod dictus confitens et dictus eius frater consueverunt facere annuatim pro rata sua dictorum duorum solidorum et sex denariorum servicii, debitorum pro dicto novali, videlicet unum obolum monete cursalis servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit, protestans prout supra, promictens et renunciāns prout supra, de quibus omnibus et singulis dictus confitens, suo et quibus supra nominibus, requisierunt¹²³ per me dictum notarium et commissarium fieri unum et plura publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie, facti tamen substancia in aliquo non mutata. CONSEQUENTER, anno et indicione predictis, die secunda mensis novembris, in Valletornenchia in domo liberorum Petri Carrelli, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Balmacie, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis et recipientis, constituti personaliter Andreas et Petrus Columbe, nomine suo et suorum fratrum absencium, pro quibus promisit¹²⁴ de ratum habendo necne de laudari et ratificari facere per eosdem quando inde super hiis foret requisitus¹²⁵, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus ac causam ab eisdem in futurum habituris **117 [509 recto]** quibuscumque, cum juramento per eosdem prestito super euvangeliis Dei sanctis, presens manifestum et contenta in eodem, in quantum eos concernit, ratificaverunt et confirmaverunt, confitendo tenere a dicto confitente et dicto eius fratre, pecias prati in presenti manifesto descriptas et confinatas, et inde usagium annuale eisdem fratribus debere, prout in eodem describitur, promictendo suis corporalibus juramentis super Dei euvangeliis tactis, contra premissa per aliqua non contra venire, sed illa firma habere et tenere, omnibus renunciacionibus in hiis competentibus propterea renunciando, de quibus omnibus preceperunt per me dictum notarium et commissarium fieri publicum instrumentum seu tot quot fuerint necessaria, facti tamen substancia in aliquo non mutata; actum ut supra.

Petrus Cruse notarius.

---

¹²³ Per requisiverunt.

¹²⁴ Per promiserunt.

¹²⁵ Per forent requisiti.

13 - 1458, oct. 19 -

In casa Carrel, testi Amedeo Poudral e Antonio, figlio del defunto Pietro Andreveti, Simone e Martino, figli del defunto Bruno di Andrea Maczoc di Losanches, a nome anche dei fratelli assenti Giovanni junior e Giovanni senior, e Andrea, figlio del defunto Pietro Maczoc, ognuno per la sua porzione, riconoscono di tenere in feudo, (come già fatto precedentemente da Bruno e Pietro suo fratello, figli di Andrea Maczoc), i seguenti beni: alcuni prati siti in Pramonda, in località Le Ryannes, (albergamento di Bonifacio di Cly a Giacomino della Serva, avo di Giovanni Charles e Vullielli, Giacomo Granges notaio il 5 gennaio 1327), due prati e un appezzamento di terra al Ronc della Serva, (albergamento di Bonifacio di Cly a Giacomo della Serva, Enrico Sermodi notaio, il 2.6.1322), alcuni prati al Clos di Rovines, al Gierby, nella parte alta della Serva, a Crouses, metà di un casale al Goyl, un prato al Brenguyl. Hanno parte all'alpeggio di Champlève e, come aventi causa di Guglielmetta Dognini, dell'alpeggio di Yllia.

- *Confessio Symondi et Martini, filiorum quondam Brunodi, filii quondam Andree de Maczoc de Losanchy, nominibus suo, Johannis junioris, Johannis senioris, suorum fratrum absencium, necne Andree, filii quondam Petri de Maczoc, quilibet pro sua rata.*

ANNO ET INDICIONE PREDICTIS, die decima nona mensis octobris, in Valletornenchia in domo liberorum Petri Carrelli, in stupha eiusdem domus, presentibus Amedeo Poudral et Anthonio, filio Petri Andreveti quondam, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti more publice persone stipullantis et recipientis, vice nomine et ad opus illustrissimi principis **118 [509 verso]** domini nostri domini Ludovici Sabaudie ducis et suorum heredum successorum quorumcumque, ac omnium aliorum quorum interest, intererit seu interesse poterit quomodolibet in futurum, personaliter constituti **Symondus et Martinus, filii quondam Brunodi, filii quondam Andree de Maczoc** de Losanchy, nominibus suo, Johannis junioris, Johannis senioris, suorum fratrum absencium, pro quibus promiserunt de habendo ratum necne de laudari et confirmari facere per eosdem quando super hiis forent requisiti in forma comuni et perusitata, necne Andreas, filius quondam Petri de Maczoc, quilibet pro sua rata, qui gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque et causam in futurum ab eisdem seu ipsorum altero habituris quibuscumque, confitentur se tenere tenereque velle et debere a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis heredibus quibuscumque, ac causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, in rectum et perpetuum feudum, de recognicione eidem domino nostro duci, pro tunc comiti Sabaudie, facta per Johannem Charles de La Serva, nomine suo et Johannis Vullielli de La Serva, eius consanguinei, avo materno¹²⁶ dictorum confitencium, facta in consorcio cum Brunodo Pasquet in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et, subsequenter, per Brunodum, filium quondam Andree de Maczoc de Losanchy, nomine suo et coniuncto Petri, eius fratris, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii ad hec deputati, res et possessiones infrascriptas, una cum ipsorum fondis, finibus, introitibus et exitibus universis. ET primo confitentur tenere a prefato domino nostro et suis ut supra duas partes unius pecie prati et pascuis, jacentis en Pra Monda, pro indiviso cum liberis Johannis Pertuseti, extimata tota pecia circa quinque secatoria prati cum dimidio, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Magni Andree de Ussyn, de secunda res liberorum Johannis Andreveti, de tercia res liberorum quondam Brunodi Octini, et de aliis partibus res dictorum liberorum Johannis Andreveti, cum duabus partibus aque quam ibidem ducere poterunt, quas duas partes tenent in feudum a dictis confitentibus liberi predicti Johannis Andreveti, pro quo inde faciunt eisdem confitentibus annuatim septem solidos. ITEM duas partes unius secatorii prati, pro indiviso ut supra, jacentis loco dicto eys Ryannes, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii, filii quondam Petri Andreveti, et eius nepotum de Crista, de secunda res Petri Grossi Johannis et eius nepotum, de tercia res filiarum quondam Andree de Fallygnyon, de quarta **119 [510 recto]** res dictorum confitencium, de quinta res Amedei, filii quondam Bonini Octonelli. ET inde facere et debere, eidem domino nostro duci et suis ut supra, annuatim sex solidos, octo denarios servicii, monete serviciorum, in festo Sancti Stephani, et portitor debet habere duas partes unius prandii, et duodecim solidos, sexdecim denarios recti placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti ipsarum rerum facti per nobilem Bonifacium, pro tunc dominum de Cly, Jaquemino de La Serva, avo dictorum Johannis Charles et Vullielli, recepto per Jacobum de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo septimo, die quinta mensis januarii, et unam fidelitatem ligiam melius quam alteri domino, quam predictus Johannes Charles reddidit in manibus Petri Ducis, tunc commissarii prefati domini nostri Sabaudie ducis, et postmodum in manibus quondam

¹²⁶ Per avi materni.

Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en Serva, loco dicto Ronc, cuius fines sunt de prima parte via de Chamoys, de secunda res liberorum Johannis Pertuseti, de tertia res Johannis et Petri Gorret, de quarta pascua de Champlevy. ITEM, en La Serva predicta, circa duo secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Pertuseti, de secunda res Johannis Meynet et eius fratris et nepotum, de tertia res Amedei Octonelli, de quarta res Guillierni Boyssoneti, eius fratris et cognatorum. ET inde se facere et debere annuatim eidem domino nostro et suis ut supra, octo denarios servicii in festo Santi Stephani, sexdecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per nobilem Bonifacium dominum de Cly, Jacobo de La Serva, recepti per Henricum Sermodi notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo secundo, die secunda mensis junii. ITEM duas partes unius ovis quas dicti confitentes et eorum predecessores, altero annorum, videlicet uno anno et alio non, debebant dominis de Cly. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, duos solidos, sex danarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, sine alio placito, ut dicitur in instrumento albergamenti de dicta ove, facti per quondam dominum Petrum dominum de Cly, Carolo, abavo dictorum confitencium, et Johanni Vullielli ac Brunodo Pasqueti, recepto per quondam Johannem Sancti Petri notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, **120** [510 verso] die quinta mensis maii. ITEM circa duo secatoria prati et duas partes alterius secatorii, jacencia eys Clos, loco dicto Rovines, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Anthonii Janini de Vullyo, de tertia res Andree Molliners et eius fratris, de quarta res Jaquemeti dou Gler, Petri et Andree Colombe ac Johannis eorum nepotis et eciam Johanne, uxoris dicti Petri Columbe, de quinta torrens, de sexta res Johannis de Ussyn, quas tenet a liberis Johannis Pertuseti. ITEM tercium unius secatorii prati jacentis ou Gierby, cuius fines sunt de prima parte Loz Glar, de secunda res liberorum Johannis Pertuseti, de tertia res Guillierni Boyssoneti et Johannini eius fratris et Johannis eorum cognati. ITEM, in summo de La Serva, circa duas partes duarum partium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum Johannis Pertuseti, de secunda res Guillierni Boyssoneti et eius fratris et cognatorum, de tertia exitus, una cum duabus partibus siti unius domus ibidem existentis. ITEM duas partes pro indiviso unius secatori prati et pascue cum liberis predictis dicti Johannis Pertuseti, jacentes en Pramonda, cuius fines sunt de prima parte Lo Chablo, de secunda res Johannini Gorret notarii et eius nepotum, de tertia exitus, de quarta res dictorum confitencium salvo exitu, quas duas partes tenent in feudum a dictis confitentibus Guilliernus Boyssoneti, Johanninus eius frater et Johannes eorum cognatus, qui proinde eisdem faciunt annuatim duodecim denarios monete cursalis Auguste. ITEM circa duas partes unius secatorii prati pro indiviso cum liberis Johannis Pertuseti, jacentes en Crouses, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Aymoneti Bic, de secunda et tertia La Roynacy,¹²⁷ de quarta via publica tendens a Crouses, quas duas pecias tenet, nomine cambii, a dictis confitentibus Anthonius Andreveti et eius cognati. ITEM circa unum secatorium prati jacentem en Ryanes, cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum Johannis Pertuseti et dictorum confitencium, de secunda res Petri Grossi Johannis et heredum Mathey Grossi Johannis, de tertia res Ansermini de Alessini et Andree et Johannis eorum nepotum, de quarta res Anthonii de la Flory, salvo exitu, de quinta res Anthonii Andreveti de Cresta. ITEM duas partes unius casalis domus jacentes ou Goyl, pro indiviso cum liberis Johannis Pertuseti, cuius fines sunt de prima parte via publica, de aliis partibus res **121** [511 recto] filiorum Martini de Lyollan et suorum consanguineorum, quas duas pecias tenent a dictis confitentibus dicte filie Martini de Lyollan, Johannes et Petrus de Lyollan, Johannes, Johanninus et Petrus eius fratres, Johannes, filius quondam Johannis de Lyollan eorum consanguineus, et, ab eisdem, tenent Brunetus Berthodi, Johannes eius frater et Ludovicus et Johannes eorum nepotes. ITEM en Brenguyl circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Andreveti et eius nepotis, de tertia res Jaquemeti Perron et eius fratris, quam peciam tenet a dictis confitentibus in feudum liberi dicti Johannis Pertuseti, qui eisdem faciunt annuatim tres denarios monete cursalis Auguste, et si alii fines forent in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, quinque solidos, undecim denarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, octo denarios tallie seu collete in festo Sancti Michaelis. ITEM usum suum alpīs et pascuorum de Champlevy prout alii consortes dicte alpīs, pro quo faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis duos denarios servicii, cum placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM confessi fuerunt se tenere in feudum a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis ut supra de recognicione eidem domino nostro dudum facta in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et

---

¹²⁷ Per La Rovinacy.

commissarii ad hec deputati, per Vulliermetam Dognini de Losanchy, nomine suo et suorum consortium de tota Alpe de Yllya et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habet in dictis alpe et pascuis videlicet duos usus quos ibidem habebant Johannes Charles et Brunodus Pasquet de La Serva, de quibus usibus dicti confitentes causam habentes Anthonii Gibellini, causam habentis Johannis Pertuseti, causam habentis in bonis quondam Brunodi Pasquer, tenent usum dicti Brunodi Pasquer et de alio usu dicti Johannis Charles tenent a dictis confitentibus, Johannes Martini de Heryn et eius fratres usum duarum vaquarum¹²⁸ cum dimidia, et liberi Andree de Trossaiou usum quinque vacarum et dicti confitentes residuum dicti usus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra pro jure suo usagiorum dictorum alpis et pascuorum, videlicet duos solidos, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum jure suo quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito servicii dicte tocius alpis et pascuorum de Yllya, dicto domino **122 [511 verso]** pro dicta tota alpe et pascuis debitorum, cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito dicti servicii quando acciderit, dicto domino nostro debiti pro quodam novali jacente in pascuis predictis de Yllya, quod quondam tenebat Johannetus Vullienccii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatis villagiorum de Cenglung, de la Roby, salvo Perreto et Seraceno, de Losanchy, de Challoy, de la Serva et de Noarsa; et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, eidem domino recognitorum in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, asserentes hiidem confitentes quod faciunt et facere consueverant annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, duos denarios monete cursalis Auguste servicii in dicto festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit, pro rata sua dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii et placiti inde debiti, debitorum pro dicto novali largiato ut predicatur, non derogando aliquis clausullis contentis in albergamento de dictis tota alpe et pascuis de Yllya, facto per dictum quondam dominum Petrum quondam dominum de Cly consortibus dicte alpis, recepto per Jacobum de Grangiis notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo sexto, die quinta mensis marcii. ITEM dicti confitentes suo et quibus supra nominibus, confessi fuerunt se facere et debere annuatim dicto domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, tresdecim denarios, obolum servicii in festo Sancti Stephani et viginti septem denarios placiti quando acciderit, et hoc in exoneracione unius floreni, valoris viginti solidorum, servicii monete serviciorum et duorum florenorum dicti valloris pro quolibet placito, per dictos confitentes debitorum ad causam Johannis Charles et Johannis Vullielli, ex causa quictacionis reytatis et casarie per dictum dominum Petrum, dominum de Cly, predecessoris dictorum Johannis Charles et Johannis Vullielli facte de eiusdem reytate et casaria, ut de ipsa quictacione constat plenius publico instrumento per Nycolletum de Vacheria notarium quondam recepto sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die tresdecima mensis septembris, deinde confessatorum in consorcia per Anthonium et Petrum Ansermeti, nomine suo et suorum consortium, dicto domino nostro duci in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et subsequenter in manibus Glaudii Voudani notarii et commissarii equidem ad hec deputati, protestantes et renunciantes ut supra. **123 [512 recto]** De quibus omnibus dicti confitentes requisierunt per me dictum notarium et commissarium fieri unum *et plura*¹²⁹ publicum instrumentum seu plura et tot quot fuerint necessaria, unius eiusdem tenoris scribere, facti tamen substancia in aliquo non mutata. CONSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die penultima mensis januarii, in Valletornenchia, in domo dictorum liberorum Petri Carrelli, presentibus Martino Foldon notario et Andrea Passerini, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum tenore presencium quod in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, constituti personaliter Anthonius et Jacobus Pillicerii fratres, filii quondam dicti Johannis Pertuseti, gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, cum juramento per eosdem prestito super euvangeliis Dei sanctis, presens manifestum in quantum tamen eos tangit et non ultra, ratificaverunt et confirmaverunt, promicentes suis juramentis per eosdem, ut supra, super sanctis Dei euvangeliis prestitis, contra premissa quomodolibet non venire, sed illa grata et firma habere et tenere, omnibus renunciacionibus in premissis competentibus propterea renunciando, de quibus omnibus requisierunt ut supra fieri instrumentum. SUCCESSIVE, anno et indicione proxime scriptis, die vero

¹²⁸ Per *vacarum*.

¹²⁹ Le parole *et plura* sono cancellate.

ultima mensis januarii, ubi supra proxime, presentibus Ansermino de Mayen et Andrea Molliner testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii ut supra stipullantis, Guillermus Boyssoneti, nominibus suo et eius fratris et cognatorum absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem dum et quando super premissis foret requisitus, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, cum juramento ut supra, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, ratificavit et confirmavit presens manifestum in quantum eum et eius fratrem et cognatorum¹³⁰ tangit et non alio modo, promictentes et renunciants ut supra. DEINDE anno et indicione predictis, die vero tresdecima mensis februarii, in domo cure parrochialis ecclesie Antesii, presentibus Andrea Girardi Aymoneti et Johanne Laurenczeti Douloz, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum **124 [512 verso]** sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii ut supra stipullantis, Jaquemetus Aymoneti Andreveti de Noarsa, nominibus suo et Andree eius avunculi et Johannis eius cognati absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne ut supra de laudari et confirmari facere quando foret requisitus, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus prout supra, cum juramento prout supra, presens manifestum, in quantum eum et quos supra tangit et tangere potest, ratificavit et confirmavit, confitendo peciam suprascriptam tenere a dictis confitentibus, asserendo usagium pro eadem eisdem confitentibus athenus debitum eisdem non debere eo quia illud ab eisdem emit, promictens ut supra, renunciants ut supra, de quibus omnibus requisit¹³¹ fieri publicum instrumentum prout supra.

Petrus Cruse notarius.

---

¹³⁰ Per cognatos.

¹³¹ Si torverà quasi sempre la forma *requisiit* invece di *requisivit*, e *requisierunt* invece di *requisiverunt*.

14 - 1458, oct. 19 -

In casa Carrel, testi frate Andrea Barmasse e Amedeo Bonini, **Martino Grimodi alias Barmasse**, figlio del defunto Giovanni Grimodi alias Barmasse di Crétaz, riconosce di tenere in feudo diversi appezzamenti siti in varie località della Montaz, con alcune case e casali con corti e piazzali, alla Cleva dou Crous e al Champ della Montaz.

- *Confessio Martini Grimodi, alias Balmacy, filii quondam Johannis Grimodi, alias Balmacy, de Crista.*

ANNO ET INDICIONE PREDICTIS, die decima nona mensis octobris, in Valletornenchia in domo liberorum Petri Carrelli, presentibus venerabili et religioso viro fratre Andrea de Balmacia, ordinis fratrum minorum Vallisauguste, et Amedeo de Bonyn, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti stipullantis et recipientis pro interesse et ad opus illustrissimi principis domini nostri domini Ludovici Sabaudie ducis et suorum heredum et successorum quorumcumque, personaliter constitutus **125 [513 recto] Martinus Grimodi, alias Balmacy, filius quondam Johannis Grimodi, alias Balmacy, de Crista**, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eodem habituris quibuscumque, confitetur palam et publice, tamquam si foret in iudicio coram suo iudice competenti, se tenere tenereque velle et debere in rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione Beatrisie, filie quondam Andreveti de La Monta, dicto domino nostro duci, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et, subsequenter, per eudem Martinum confitentem, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii ad hec deputati, res et possessiones infrascriptas, cum ipsarum fondis, finibus, introitibus et exitibus universis. ET PRIMO unam peciam terre jacentem en La Monta, extimatam circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis, moventes a prefato domino nostro, de secunda via publica, de tertia <res> Johannis, filii Andree de La Monta, salvo exitu. ITEM circa tres carterios unius pecie terre jacentis ibidem en La Monta, extimata tota pecia circa unam eminentam terre cum casalibus intus sitis, curtibus et plateis eorundem, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis, de secunda via publica, de tertia exitus tendens versus torrentem de Chinayl, de quarta res Johannis, filii Andree Jacobi de La Monta. ITEM unam peciam prati jacentem en Cleva dou Crous, cuius fines sunt de prima parte pascua de Champlevy, de secunda, tertia et quarta res Johannis et Petri fratrum, filiorum quondam Anthonii Gorret, de quinta res Anthonii Andreveti et eius nepotum, extimatam circa unum secatorium prati, quam peciam tenet in feudum a dicto confitenti Johannes Gorreti, qui proinde facit eidem confitenti annuatim tres solidos monete cursalis Auguste servicii, et sex solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta pecia facti per Jacobum de Lusco dicto quondam Anthonio Gorreti et suis heredibus utriusque sexus, secundum usum franchesiarum Vallistornenchie predictae, et cui perpetue acciderit, recepto per Anthonium de Spina notarium, sub anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo sexto, die decima septima mensis novembris. ITEM unam eminentam terre jacentem en La Monta Daval,¹³² cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis, de secunda via publica, et de aliis partibus res dicti confitentis. ITEM, ibidem, circa **126 [513 verso]** quartam partem unius quartanate terre, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis, de secunda res Johannis Andree Jacobi, de tertia exitus. ITEM quartam partem totius domicilii et casalium quondam Andreveti de La Monta, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti confitentis, de tertia res Johannis, filii Andree Jacobi de La Monta, de quarta res dicti confitentis. ITEM quartam partem unius cartanate terre jacentis en la Monta, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis, de secunda exitus, de tertia res Johannis, filii quondam Andree Jacobi de La Monta. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes in Campo de La Monta, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus res dicti Martini confitentis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, quinque solidos, sex denarios, obolum servicii in festo Sancti Stephani, duos solidos, duos denarios tallie in festo Sancti Michaelis, cum placito quando acciderit more terre Cliti, et hoc manifestavit idem confitens vigore cuisdam instrumenti albergamenti de premissis rebus facti ad finacionem Jacobi de Lusco de Bellenc de Gressoney, causam habentis quondam Beatrisie eius uxoris, filie quondam Andreveti de La Monta, per Gladium Voudani, pro tunc vicecastellanum Cliti, dicto confitenti et suis heredibus utriusque sexus, secundum tenorem franchesie et libertatum Vallistornenchie, et cui perpetue acciderit, recepti per Petrum de Rovorey de

¹³² Di sotto.

Fenicio notarium, sub anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo tercio, die decima nona mensis marcii, salvo in premissis jure Petri, filii quondam Brunodi Paner, si quod habebat in eisdem, protestans ut supra, promictens et renuncians ut supra, de quibus omnibus requisit prout supra fieri publicum instrumentum. CONSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vero vigesima quinta mensis januarii, in Valletornenchia, in domo dictorum liberorum Petri Carrelli, presentibus Jaquemeto de Duerches et Johanne Bardoney testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii ut supra stipullantis, constitutus personaliter Petrus Gorreti, nominibus suo et Johannis eius fratris absentis, pro quo promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eundem quando super hoc **127** [514 recto] extiterit requisitus, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eodem et dicto eius fratre habituris quibuscumque, cum juramento per eundem prestito, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum in quantum eum et dictum eius fratrem tangit et non alias, ratificavit et confirmavit, promictentes suo juramento super sanctis Dei euvangeliiis prestito, contra premissa ullo modo contra venire per se nec per alium, sed pocius rata et firma tenere, omnibus renunciacionibus in premissis competentibus equidem renunciando, de quibus omnibus requisit per me dictum notarium et commissarium fieri publicum instrumentum seu tot quot fuerint necessaria, unius eiusdem tenoris, facti tamen substancia in aliquo non mutata.

Petrus Cruse notarius.

15 - 1458, oct. 20 -

In casa Carrel, testi Antonio Pellissier e Andrea, figlio del defunto Martino Heryn, **Amedeo, figlio del defunto Bonino Ottonelli de Molliners**, riconosce di tenere in feudo alcuni appezzamenti siti nella parte superiore di La Serva, (albergamento di Bonifacio di Cly a Giovannetto di Molliners, l' 11.11.1320), alcuni prati siti a Pramonda nelle località Chanton, a Pré Vieil (*pratum vetus*), al Crest, sotto il For, alla Ravery, quattro case con corti e piazzali sempre a Pramonda, e il diritto di portare il bestiame nei pascoli di Pramonda (albergamento di Bonifacio e Goffredo di Cly a Giovannino dou Mollyn, Nicoletto di Cly notaio, 15 maggio 1290); confessa inoltre la sesta parte di un isolotto sito nel piano di Maën, sotto Navillias, la terza parte di un mulino sito nella piana di Maën sul torrente discendente da Cignana, coll'uso delle macine di Champlève, un feudo sito a Valmartin in località Champarguaches, alias Saixhan. Possiede anche parte dell'alpe di Champlève e dei boschi siti a monte del villaggio di Molliners.

- *Confessio Amedei, filii quondam Bonini Ottonelli de Molliners.*

ANNO ET INDICIONE PREDICTIS, die vigesima mensis octobris, in dicto loco Vallis Tornenchie, in domo liberorum Petri Carrelli, presentibus Anthonio Pillicier et Andrea, filio quondam Martini de Heryn, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum tenore presencium fiat universis quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti stipullantis et recipientis vice nomine et ad opus illustrissimi principis domini nostri domini Ludovici Sabaudie ducis et suorum heredum et successorum quorumcumque, personaliter constitutus **Amedeus, filius quondam Bonini Ottonelli de Molliners, 128 [514 verso]** qui gratis et sponte pro se suisque heredibus quibuscumque et causam in futurum ab eodem habituris, confitetur publice et manifeste veluti si foret in iudicio coram suo iudice competente et ordinario, cum iuramento per eundem prestito, se tenere tenereque velle et debere in rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dicto domino nostro pro tunc comiti Sabaudie facta in manibus Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati per dictum Boninum Ottonelli, et, subsequenter, per dictum Boninum in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii equidem ad hec deputati, res et possessiones infrascriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, introitibus, exitibus universis. ET PRIMO circa quatuor sestariatas terre jacentes in summitate de La Serva, cuius fines sunt de prima parte lo moviment¹³³ Vial, de secunda vallolia, de tercia crestum, de quarta exitus, de quinta vallis dou Chardoney. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti, sic taxati in quodam instrumento albergamenti facti per dominum Bonifacium, dominum de Cly, Johanneto de Molliners, eiusdem confitentis predecessor, et suis heredibus et cui acciderit, cuius causam habet idem confitens, recepti per Jacobum de Navillio notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo, die undecima mensis novembris. ITEM circa cartum¹³⁴ unius secatorii prati jacentis en Pramonda prope Alpe de Champlevy, loco dicto Chanton, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Johannis Bastia, de tercia res Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et nepotum. ITEM circa unum secatorium prati jacens en Pramonda, loco dicto Pratum Vetus, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Bastia, de secunda res Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et nepotum, de tercia res dicti confitentis, que moventur a domino nostro duce, de quarta exitus tendens versus Chinayl. ITEM medium secatorium prati jacentem retro Chanton, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Bastia, de secunda res dicti Guilliermi Boyssoneti, eiusque fratris et nepotum. ITEM circa medium secatorium prati jacens ou Crest de Pramonda, cuius fines sunt de prima parte via tendens en Chinayl **129 [515 recto]** de secunda res Johannis Bastia, de tercia res Guilliermi Boyssoneti eiusque fratris et nepotum. ITEM ibidem, subtus Lo For, circa quartum unius secatorii pratis, cuius fines sunt de prima parte res Guilliermi Boyssoneti eiusque fratris et nepotum, et de aliis partibus res Johannis Bastia. ITEM, ibidem, retro Lo Chanton vocatum Ravery, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et nepotum, de secunda et tercia res dicti Johannis Bastia. ITEM situm quatuor domorum, cum curtibus et plateis et eius challec, jacencium in pascuis de Prato Monda, juxta viam, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et nepotum, de secunda via tendens versus Chinayl, de tercia domus antiqua dicti Johannis Bastia, de quarta pascua. ITEM usum eius animalium ad pascua de Pramonda. ITEM totam syoventeryam bestiarum in qua teneri posset sequi in alpebus dominorum de Cly quondam eius predecessores, per quondam dominum de Cly remissam predecessoribus dicti confitentis. ITEM duos solidos, duos denarios

¹³³ È scritto: *lomoviment*.

¹³⁴ Per *quartum*.

servicii in quibus dicto confitenti annuatim tenetur Johannes Andree Aymoneti de Berczin et eius fratres, pro suo jure quinque solidorum, septem denariorum servicii annualium, per ipsum Johannem Andree Aymoneti et eius fratres debitorum Andreveto Guignyet et eius consortibus, pro sex secatoriis prati jacentibus versus Charbonery, loco dicto en Pramonda, quos ibidem Johannes Andree Aymoneti et eius fratres tenent in feudum ab eodem Andreveto et eius consortibus, una cum dominio dicti feudi, pro rata dictorum viginti sex denariorum seu duorum solidorum et duorum denariorum, quorum fines sunt de prima parte res heredum Magni Andree de Ussyn, de secunda res liberorum Andree Martini de Charua, de tertia pascua de La Monta dou Lary, cum suis aliis confinibus, si qui sint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani, et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati pro tertia parte tocus servicii in quodam publico instrumento albergamenti contenti de premissis, facti per nobiles Bonifacium et Gocteffredum, quondam dominos de Cly, Johannino dou Mollyn, cuius causam idem confitens habet in tertia parte et sui, et cui **130 [515 verso]** ab ipsis acciderit, receptum per Nycoletum de Cly, sub anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo, die quindecimam mensis maii. ITEM sextam partem unius pecie insule jacentis in Plano Mayn subtus Navilliacz, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Petri Borseyr, de tertia res liberorum Aymoneti Bic, Andree Ogerii et suorum nepotum, de quarta res Jaquemeti dou Glar, de quinta res liberorum Johannis Colombe, de sexta res Andree de Molliners, de septima res Johannis Petri Andreveti, quas tenet Andreas Andreveti, de octava via publica. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, pro sexta parte dicte pecie, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani et sexdecim denarios placiti quando acciderit, sic pro rata dicti servicii taxati in instrumento albergamenti de dicta pecia facti Andreveto Guigniet de Molliners et suis consortibus et eorum heredibus, facti per dominum Petrum quondam, pro tunc dominum de Cly, recepto per Johannem Sancti Petri notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo octuagesimo primo,¹³⁵ die duodecima mensis maii. ITEM tenere confitetur ut supra tertiā partem pro indiviso unius molandini, jacentis en plano Mayn prope aquam descendentem de Chiniana, una cum molentibus sui hospicii et usu molerie de Champlevy ad opus dicti molandini. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, quatuor moturerios silliginis, octo moturerios ordeī vel avene de reddictu in festo Sancti Michaelis. ITEM facit annuatim pro quodam feudo jacente en Val Martin, loco vocato de Champarguiaches alias Saixhan, videlicet quandam peciam terre extimatam circa unam eminentam, fines undique sunt res Anthonii Balmacy, quam tenet a dicto domino nostro duce et suis et quam tenet a dicto confitente dictus Anthonius Balmacy, qui proinde facit dicto confitenti annuatim tres denarios servicii et facit eidem domino nostro ducis et suis ut supra, duos solidos denarii servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit. ITEM confitetur se esse consortem et habere debere usum suarum bestiarum in pascuis et pasturagiis de Champlevy, prout alii consortes dicte alpis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, pro jure suo servicii predicti pro dictis pascuis, unum denarium servicii cum eius placito quando acciderit, et facit annuatim pro jure suo **131 [516 recto]** reytatis quondam suorum predecessorum, per quondam dominum de Cly remisse predecessoribus dicti confitentis, duos denarios servicii cum eorum placiti quando acciderit. ITEM facit annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra pro nemoribus supra Villam de Molliners, quorum nemorum fines sunt de prima parte Vallis dou Macelley tendens versus Lo Glar, de secunda vallis dou May tendens en Fallineyr, de tertia res Petri Borser, de quarta res dicti Borser, de quinta prata antiqua de Molliner, cum suis aliis confinibus, pro quibus nemoribus facere et debere tenetur tres denarios obolum servicii cum placito quando acciderit, et ultra premissa pro omnibus premissis facit idem confitens annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, octo denarios tallie seu collete in festo Sancti Michaelis et tertium unius fidelitatis, pro quo tercio facit et facere consuevit et solvere de et pro sufferta et nomine sufferte, viginti denarios in festo Sancti Stephani, monete suffertarum. Protestans ut supra, promictens et renunciāns ut supra; de quibus omnibus idem confitens postulavit fieri unum publicum instrumentum seu tot quot forent necessaria unius et eiusdem tenoris facti tamen substancia in aliquo non mutata. CONSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indictione septima, die vigesima quarta mensis januarii, in Valletornenchia, in domo liberorum predictorum Petri Carrelli, presentibus Amedeo Poudral et Andrea Passarini, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, Anthonius Balmacie, nomine suo, et Amedeus de Balmacy, nomine suo et fratrum suorum absencium, pro quibus promisit de ratum

¹³⁵ Più probabilmente *septuagesimo primo*, poiché nell'81 Pietro di Cly aveva già perso il feudo da cinque anni.

habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem quando super premissis forent requisiti, qui gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque seu causam in futurum ab eisdem habituris, cum iuramento per eosdem prestito, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum in quantum eos tangit, ratificaverunt, approbaverunt et confirmaverunt, confitendo peciam terre in presenti manifesto descriptam et confinatum a dicto confitente tenere et inde pro eadem debere tres denarios servicii, promittendo suis corporalibus juramentis contra premissa non venire, sed illa firma habere et tenere, omnibus renunciacionibus in talibus necessariis **132 [516 verso]** propterea renunciando; de quibus omnibus requisierunt per me dictum notarium et commissarium fieri publicum instrumentum seu tot quot fuerint necessaria, unius et eiusdem tenoris facti tamen substancia in aliquo non mutata.

Petrus Cruse notarius.

16 - 1458, oct. 26 -

Nella casa Carrel, testi il notaio Martino Foldon e Giovanni Fabri, i fratelli **Francesco e Andrea, figli del defunto Pietro Gaspard di Losanches**, riconoscono di tenere in feudo (come da precedente *reconnaissance* di Pietro di Giovanni, loro avo) alcuni prati siti in località For, sotto Losanche, al Clos, con due case, a Lacrosa, un verney nella Val dou Mollyn, a La Crestaz, in Avonda, località Brincacolley, la quarta parte di un mulino sito in La Val, un prato con *verney* al Fiou, altri appezzamenti di terra a Torterousa, a Val, a Mollyns, al Gierbi di Losanches, alla Cleva, al Muret, tre case a Losanches, terreni ad Arsines, ad Yllia, a Syou. Da parte della loro madre Caterina, figlia di Giovanni di Senglin, possiedono prati a La Monda e a Chavannon, la quarta parte di un mulino sito sul torrente di Valtournenche in località Mollinet, presso il *clapey* di Senglin, e parte dell'alpeggio di Yllia (albergo di Pietro di Cly, Giacometto Pascher Granges notaio, il 5.3.1346).

- *Confessio Francisci et Andree fratrum, filiorum quondam Petri Gaspardi de Losanchy.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indictione sexta, die vero vigesima sexta mensis octobris, apud Vallemtornenchiam, in domo dictorum liberorum Petri Carrelli, videlicet in stupa eiusdem domus, presentibus Martino Foldon notario et Johannino Fabri, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque Petri Cruse notarii et commissarii subscripti stipullantis et recipientis ad opus et pro interesse illustrissimi principis domini nostri domini Ludovici Sabaudie ducis et suorum heredum et successorum quorumcumque, ac omnium aliorum et singulorum quorum interest, intererit aut interesse poterit quomodolibet in futurum, constituti personaliter **Franciscus et Andreas fratres, filii quondam Petri Gaspardi 133 [517 recto]** de Losanchy, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus et causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, confitentur, cum juramento per eosdem prestito super euvangelis Dei sanctis veluti si forent in iudicio coram suo iudice ordinario, se tenere tenereque velle et debere ad rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione facta eidem domino nostro Sabaudie duci, pro tunc comiti Sabaudie, per Petrum filium quondam Johannis Gaspardi de Losanchy in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et, subsequenter, per Martinum necne dictos Franciscum et Andream confitentes in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii equidem ad hec deputati, res et possessiones infrascriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, introitibus, exitibus universis. ET PRIMO circa unum secatorium prati cum tercia parte alterius secatorii prati jacentem subtus Villam de Losanchy, loco dicto For, cuius fines sunt de prima parte torrens Montis Servini, de secunda res dictorum confitencium que fuerunt Francisci de Losanchy, de tercia res heredum Johannis Barat, quas tenent dicti confitentes, de quarta res Martini Vulliermi, de quinta eciam, de sexta res dictorum confitencium, que fuerunt dicti Francisci de Losanchi. ITEM medium secatorium prati jacentem en Losanchy, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Barat, que fuerunt dicti Francisci de Losanchy, de secunda res Johannis Martini Vulliermi, de tercia res Andree Petri Maczoc, de quarta res Johannis Martini Vulliermi, de quinta res Andree Girardi de Trossaiou. Item circa unum secatorium prati jacentem loco dicto Clos, cuius fines sunt de prima parte res Petri Martini de Heryn, quas tenet idem Andreas confitens, de secunda res Petri Andree Vulliermi, de tercia res Petri Morandi et eius fratris et nepotum suorum, de quarta res Andree Petri Maczoc, de quinta res Clementis Johannis Brunodeti senioris, de sexta via publica, cum situ duarum domorum ibidem sitarum, salva infra dictos confines una pecia prati quam tenebant dicti confitentes a quondam Francisco de Losanchy, extimata circa quartum unius secatorii prati, ultra secatorium prius confinatum. ITEM unam **134 [517 verso]** quartanatam terre jacentem loco dicto La Crosa, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis, que fuerunt dicti Francisci de Losanchy, de secunda res Martini Petri Vulliermi, de tercia res Anthonii Loge, quam peciam tenet a dictis confitentibus idem Martinus Petri Vulliermi. ITEM circa unum secatorium *prati*¹³⁶ verneti jacentem in Valle dou Mollyn, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Yllia, de secunda res Johannis Martini Vulliermi, de tercia res dictorum confitencium, de quarta res Johannis Martini de Heryn. ITEM unam peciam prati, extimatam circa tria secatoria prati, jacentem en La Cresta, cuius fines sunt de prima parte res Martini Petri Vulliermi, de secunda res Johannis Martini Galleys, de tercia res Clementis Johannis Brunodeti senioris, de quarta res Petri Morandi, fratris et nepotum suorum, de quinta res Martini Petri Vulliermi, de sexta aqua, cum verneto in pede dicte pecie sito, de qua pecia tenet Johannes Vulliermi circa duo secatoria prati, pro qua facit annuatim quinque solidos, quatuor

---

¹³⁶ La parola *prati* è cancellata.

denarios servicii monete cursalis, et residuum secatorium tenet Petrus Martini de Heryn, qui facit annuatim quatuor solidos servicii. ITEM unam peciam terre et verneti jacentem en Avonda, loco dicto Brincacolley, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Yllya, de secunda res Petri et Martini Andree Vulliermi, de tercia res Andree Girardi de Trossaiou, de quarta res illorum Morandi, extimatam circa medium secatorium prati, quam peciam tenet Petrus Morandi. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem loco dicto La Cresta, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Johannini Vulliermi, de tercia res Johannis Martini Galleys, de quarta res Johannis Vulliermi, cum situ unius domus ibidem site. ITEM circa unam eminentam terre et de rua jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Vulliermi et Johannis Johannini Vulliermi, de secunda eciam, de tercia via publica, de quarta pecia superius proxime confinata. ITEM quartam partem pro indiviso cum liberis Johannis Vulliermi de Losanchy unius molandini siti en La Val. ITEM circa medium secatorii prati et verneti jacens ou Fiou, cuius **135 [518 recto]** fines sunt de prima parte res Martini Petri Vulliermi, de secunda res dictorum confitentium, de tercia res Johannis Martini Galleys, quas tenet Petrus Morandi, de quarta res dictorum confitentium que fuerunt Francisco quondam de Losanchy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra quindecim solidos tallie seu collete in festo Sancti Michaelis monete talliarum, tres solidos et tres denarios servicii in festo Sancti Stephani monete serviorum, cum placito quando acciderit more terre Cliti, et unam quartanatum cum dimidia silliginis receptibilis eodem festo de reddictu, et unam fidelitatem melius quam alteri domino, pro qua tenentur facere eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, pro sufferta dicte fidelitatis, quinque solidos monete cursalis Auguste. ITEM confessi fuerunt se facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, videlicet pro uno cadrente¹³⁷ ovis in quo Gaspardus predictus, eorum avus quondam, dominis de Cly, uno alio et alio non, tenebantur pro tanto, ipsi Gaspari remisso, duodecim denarios servicii monete servicii Cliti sine aliquo placito, ut constat de premissis, instrumento recepto per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii. ITEM de recognitione genitori prefati domini nostri ducis, pro tunc comiti Sabaudie, facta in manibus Johannis Casey et consequenter Glaudii Voudani notariorum et commissariorum ad hec deputationum, res et possessiones infrascriptas una cum ipsarum fondis, finibus, introitibus et exitibus universis. ET PRIMO unam peciam terre jacentem loco dicto Tortorosa, extimatam circa duas sestariatas terre, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res heredum Johannis Barat, de tercia res heredum Jaquemeti Bascher, de quarta res Martini Petri Vulliermi, Petri, Martini et Andree Vulliermi fratrum, de quinta res Johannis Anthonii de La Roby, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus heredes Johannis Barat. ITEM circa unum secatorium prati jacens in pratis de Valle, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis **136 [518 verso]** Barat, de secunda res Johannis Martini de Heryn, de tercia res Martini Petri Vulliermi, de quarta res Symoneti, quas tenent hiidem confitentes, de quinta res Clementis Brunodeti, quam peciam tenet¹³⁸ in feudum a dictis confitentibus dicti heredes Johannis Barat. ITEM unam peciam prati et verneti jacentem loco dicto Mollyns, extimatam circa unam sestariatam, cuius fines sunt de prima parte et omnibus aliis partibus res dictorum confitentium, quam eciam peciam tenent a dictis confitentibus heredes Johannis Barat qui pro dictis tribus peccis, supra proxime confinatis, facit¹³⁹ dictis confitentibus annuatim tres solidos et unum denarium. ITEM eys Mollyns circa medium secatorium prati et verneti, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Barat, de secunda torrens de Crespyn, de tercia aqua descendens de Yllya, de quarta eciam, de quinta res Johannis Johannini Martini Vulliermi. ITEM en Losanchy, loco dicto Gierbi, circa duo secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte res Johannis Martini de Heryn, de secunda res Anthonii Loge, de tercia res Petri Vulliermi et Petri Martini eius consanguineorum, de quarta res Petri Morandi, fratris et nepotum suorum, de qua pecia tenet Petrus Morandi a dictis confitentibus circa unum parvum secatorium prati. ITEM circa duas sestariatas terre jacentes en La Cleva, quarum fines sunt de prima parte res Martini Petri Vulliermi, de secunda res Johannis Martini Galleys, de tercia res Anthonii Loge, de quarta res dictorum confitentium, una cum verneti in pede dicte pecie existente, extimatas circa unum secatorium prati et verneti, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitentium, de secunda torrens, de tercia res Clementis Brunodeti, de quarta pecia supra proxime confinata. ITEM medium secatorium prati jacentem loco dicto Muret, cuius fines sunt de prima parte res Martini Petri Vulliermi, de secunda via publica, de tercia res

---

¹³⁷ Un quarto.

¹³⁸ Per *tenent*.

¹³⁹ Per *faciunt*.

Johannis Martini de Heryn, quam peciam tenet a dictis confitentibus Petrus Andree Vulliermi de Losanchy. ITEM circa sextum unius secatorii prati jacentis subtus Losanchy, cuius fines sunt de prima parte res Martini Petri Vulliermi, de secunda res Andree Petri Maczoc, de tertia res Andree Girardi de Trossaiou et Johannis Machet, quas tenet idem Andreas, de quarta res Michaelis Morandi **137 [519 recto]** quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus Petrus Vulliermi et sui fratres. ITEM situm trium domorum jacencium en Losanchy, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Martini Petri Vulliermi et eius consanguineorum, de tertia res dictorum confitencium, cum curtibus et plateis earundem. ITEM en Arsines circa quinque sestariatas terre, quarum fines sunt de prima parte res Bruneti Berthodi et eius fratris et nepotum, de secunda res Anthonii Pillicerii, de tertia res Morandorum, de quarta res Johannis Guerra, una cum verneto et situ duarum domorum, de qua pecia tenet a dictis confitentibus Johannes Martini Vulliermi circa unam quartanatam terre. ITEM, ibidem, circa tria secatoria prati infra dictos confines. ITEM circa unum secatorium prati jacentem en Yllya, cuius pecia fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda res Martini Guidret et eius fratris, de tertia pascua, de quarta res Yanini Nycoleti, quam peciam tenent, nomine cambii, Petrus Morandi et eius frater et nepotes. ITEM quarterium unius molandini de La Val cum liberis Johannis Vulliermi de Losanchy. ITEM unam peciam prati jacentem en Losanchy, loco dicto Clos, extimatam circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res dictorum confitencium, de tertia res Clementis Johannis Brunodeti, de quarta res dictorum Morandorum, de quinta exitus. ITEM circa unum secatorium prati jacentem loco dicto Fyou, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, eciam de secunda, de tertia res Martini Petri Vulliermi et eius cognatorum. ITEM quarterium unius ovis in qua predecessores dictorum confitencium tenebantur altero annorum¹⁴⁰ quondam dominis de Cly. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis, decem septem solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, cum eorum recto placito quando acciderit more terre Cliti, decem septem solidos tallie seu collete monete talliarum in festo Sancti Michaelis, et, pro predicto molandino, unam quartanam cum medio quarterono ordei, unam quartanam et duos quarteronos avene de reddictu in festo Sancti Michaelis. ITEM confessi fuerunt se tenere bona quondam Catherine, eorum matris quondam, filie quondam **138 [519 verso]** Johannis de Cenglung, de recognicione dicte quondam Catherine facta in manibus quondam Johannis Casey et subsequenter Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum ad hec deputatorum, per dictum Martinum, nomine suo et dictorum confitencium, res et possessiones infrascriptas, una cum suis fondis et partinenciis universis ut supra. ET PRIMO unam peciam prati extimatam circa unum secatorium cum dimidio prati, jacentem loco dicto La Monda, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Johannini Petri Fabri, de tertia res Petri Morandi, de quarta pascua, de quinta res liberorum Brunodi Pestallini. ITEM medietatem unius secatorii prati pro indiviso cum Johanne Constantini, jacentem loco dicto Chavannon, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Johannini Petri Fabri, de tertia res Johannis Layou, quam tenet idem Andreas confitens, de quarta res Johannis Perruqueti. ITEM, ibidem, circa unam eminatam terre, cuius fines sunt de prima parte res Johannini Fabri, de secunda res Petri Coppas, de tertia eciam, de quarta pascua. ITEM quartam partem pro indiviso unius molandini jacentis juxta aquam torrentis de Valletornenchia, loco dicto Mollinet, in Clapetis de Cenglung. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, unum quarteronem cum dimidio silliginis in festo Sancti Michaelis et quatuor solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, et duos solidos et quatuor denarios tallie, monete talliarum, in festo Sancti Michaelis, cum placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM confitetur se tenere ut supra, de recognicione dudum facta in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati per Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, dicto domino nostro pro tunc comiti Sabaudie, de tota Alpe de Yllya et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habent in eisdem alpe et pascuis. ET inde facere, se facere et annuatim debere eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, pro suo jure usagiorum dictorum alpis et pascuorum, videlicet quatuor solidos et novem denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo jure quadraginta solidorum tocus placiti, debitorum pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya quando acciderit, cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, cum sua rata placiti quando acciderit, dicto domino nostro duci et suis **139 [520 recto]** debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya, quod quondam tenebat Johannes Vulliermi de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvo Perreto et Saracino, de Losanchy, de Challoy et de La Serva et

---

¹⁴⁰ Ogni due anni.

de Nuarsa, et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, eidem domino recognitorum nomine suo et dictorum suorum consortium, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati. ET est sciendum quod dicti confitentes consueverunt facere annuatim heredibus dicte Johannete de Dognyn pro sua rata dictorum duorum solidorum et sex denariorum servicii, debitorum pro dicto novali, duos denarios obolum monete cursalis Auguste, non derogando aliis titulis contentis in albergamento facto per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, predecessoribus dictorum confitencium et suis consortibus, recepto per quondam Jaquemetum Poscher¹⁴¹ de Grangiis notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die quinta mensis marcii. Protestantes ut supra, promictentes et renunciantes ut supra, de quibus omnibus dicti confitentes requisierunt per me dictum notarium et commissarium fieri ad opus prefati domini nostri et suorum, unum et plura publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie, facti tamen substancia in aliquo non mutata. CONSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, in Valletornenchia, in domo liberorum Petri Carrelli, videlicet in stupa eiusdem domus, presentibus Jacobo de Duerches et Paulo de Lano testibus ad infrascripta vocatis, notum tenore presencium fiat universis quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii ut supra stipullantis, Petrus, filius Petri Morandi, nomine dicti eius patris, hominis debilis absentis et pro quo promisit ut decet de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere in forma debita et perusitata quando fuerit requisitus per eundem et eciam in quantum eundem Petrum concernit, cum juramento prout est moris prestito super euvangeliis Dei sanctis, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum in quantum eum et dictum **140** [520 verso] eius patrem concernit, gratis et sponte pro se et suis heredibus successoribus, laudavit et confirmavit, promictendo suo juramento per eum ut supra prestito contra premissa quomodolibet non venire sed ea firma habere, omnibus renunciacionibus equidem in premissis competentibus renunciando. SUCCESSIVE, anno et indicione predictis, die vigesima dicti mensis januarii, ubi supra proxime, presentibus Johannino Meynet et Johanne Carrelli, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, quod ibidem in presencia dictorum testium et mis dicti notarii et commissarii, notum sit omnibus¹⁴² Martinus Petri Vulliermi, nomine suo et fratris sui absentis, Petrus Andree Vulliermi, nomine suo et fratris sui equidem absentis, Andrea Johannini Vulliermi, nomine suo et fratrum suorum, Brunodus, filius Johannis Vulliermi, nomine dicti eius patris, equidem absencium, pro quibus omnibus promiserunt de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem in forma debita quando super premissis forent requisiti, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque et eciam in futurum, causam ab eisdem seu ipsorum altero habituris, tam de jure quam eciam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum in quantum eos et quos supra nominatos concernit, laudaverunt, confirmaverunt et approbaverunt, suis corporalibus juramentis super sanctis Dei euvangeliis prestitis, promictendo simili juramento contra premissa quomodolibet non venire sed ea firma habere et tenere, omnibus renunciacionibus in hiis competentibus equidem renunciando, de quibus omnibus preceperunt per me dictum notarium et commissarium fieri unum et plura publica instrumenta unius tenoris et substancie. ITEM, equidem, die vigesima nona dicti mensis januarii, ubi supra, anno et indicione predictis, presentibus Andrea de Colomba et Bruneto Berthodi, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis, Anthonius, filius quondam Johannis Barat, nominibus suo et suorum fratrum absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne ut supra de laudari et confirmari facere per eosdem in forma debita quando super hiis foret requisitus, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus ac causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, cum juramento per eundem prestito super euvangeliis Dei sanctis, presens manifestum, in quantum eum et dictos eius fratres tangit et tangere potest, ratificavit, confirmavit et approbavit, promictens suo juramento prout **141** [521 recto] supra, contra premissa non venire sed ea firma habere, omnibus renunciacionibus in premissis competentibus equidem renunciando, de quibus omnibus dictus Anthonius requisit per me dictum notarium et commissarium fieri et tradi unum et plura publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie, facti tamen substancia in aliquo non mutata.

Petrus Cruse notarius.

---

¹⁴¹ Altrove si trova *Porcher*.

¹⁴² La frase va spostata prima del *quod*.

17 - 1458, nov. 8 -

In casa Carrel, testi il notaio Martino Foldon e Martino figlio del defunto Giovanni Frutaz, **Antonio figlio di Yaninus del defunto Yans**, detto Nycollet di Gressoney, anche a nome del vecchio padre (*homo debilis et in senectute*) e di Pietro, figlio del defunto Yans di Yanino de Canal, riconosce di tenere in feudo i seguenti beni: diversi prati e territori siti a Pessey con 4 case, alla Cléva di Liortères, al Bochet sopra La Leys, al Frachey di Champlève, al Vallyolon, (albergamento di Pietro di Cly a Pietro figlio di Giovanni di Villettaz, Nicoletto Vacher notaio, il 2 dicembre 1345, un precedente albergamento di Bonfacio di Cly a Giovanni Vulliermin dou Grax, Enrico Sermodi notaio, il 22. 11.1324, e un altro ancora anteriore di Bonifacio di Cly a Pietro Grax, Nicoletto di Cly notaio, il 4.9.1274). Il confessante paga altresì segale e avena per un mulino sito nel vallone di Losanche. Come avente causa di Michele Dognini di Losanche, tiene anche i seguenti beni: diversi prati e appezzamenti di terra al Plan Bosc, a Yllia inferiore, a Yllia superiore, con una casa, un verney sito nel vallone di Arsines e uno sito alla Leyseta, altri prati al Desert di Yllia superiore, al Butery di Pessey, con 2 case, oltre al diritto di pascolare 20 mucche all'alpe di Yllia.

- *Confessio Anthonii, filii Yanini filii quondam Yans, dicti de Nycollet, de Gressoney, nominibus suo et dicti eius patris, et Petri, filii quondam Yanini de Canal.*

ANNO ET INDICIONE PREDICTIS, die octava mensis novembris, in Valletornenchia, in stupha domus liberorum Petri Carrelli, presentibus Martino Foldon notario et Martino, filio quondam Johannis Frusta, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis sollemniter et recipientis vice nomine et ad opus ut supra, constitutus personaliter **Anthonius, filius Yanini filii quondam Yans, dicti Nycollet, de Gressoney**, nominibus suo et dicti eius patris, hominis debilis et in senectute, constituti¹⁴³ et Petri, filii quondam Yans filii quondam Yanini de Canal, absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem in forma debita, comuni et perusitata quando super hoc foret requisitus, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus et causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, confessus fuit per suum **142 [521 verso]** juramentum per eundem prestitum super euvangeliis Dei sanctis in manibus mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, manifestavit ac palam et publice, velud in iudicio, recognovit se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum in rectum feudum a prefato domino nostro duce et suis ut supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione eidem domino nostro duci, pro tunc comiti Sabaudie, facta in manibus Johannis Casey per dictum Yans, patrem dicti Petri, et, subsequenter, per dictum Petrum in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum ad hec deutorum, res et possessiones infrascriptas, una cum ipsarum fondis, ut supra. ET PRIMO circa duodecim secatoria prati, duas sestariatas terre jacentes loco dicto Peccey, quorum fines sunt de prima parte via tendens in Avonda, de secunda via publica tendens versus Yllia, de tercia exitus tendens versus Plan Bosc, de quarta res Anthonii Loge, de quinta aqua descendens de Yllia, una cum situ quatuor domorum intus sitarum. ITEM circa quatuor sestariatas terre, quamvis in precedenti manifestato non fuerunt extimate nisi duas jacentes loco dicto Cleva de Lyortères, quarum fines sunt de prima parte via tendens versus Yllia, de secunda via tendens versus Lo Chanton, de tercia Balma dou Salvajoz. ITEM circa tria secatoria prati et territorii de novali jacencia loco dicto Bochet supra La Leys, quorum fines sunt de prima parte La Leys de subtus, de secunda aqua descendens de Laz Ray, de tercia via publica, de qua pecia tenent in feudum a dicto confitente et suis consortibus filie de Lyolan et eorum consanguinei medietatem. ITEM circa duo secatoria prati jacencia en Champlevy, loco dicto ou Frachey, quorum fines sunt de prima parte res infantum Petri Carrelli, de secunda et tercia pascua, cum situ medietatis unius domus jacentis ibidem, quam peciam cum medietate siti dicte domus tenent in feudum a dicto confitente et eius consortibus liberi Petri Carrelli. ITEM unum secatorium prati jacentem ibidem loco dicto ou Vallyolon, cuius fines sunt de prima parte res infantum Petri Carrelli, de secunda lo clappey, de tercia pascua. ITEM, ibidem ou Frachey, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res infantum Petri Carrelli et de aliis partibus pascua. ITEM totam roydam in qua quondam Andreas dou Peccey, **143 [522 recto]** avus maternus dicti confitentis et suorum consorcium, domino Petro quondam domino de Cly tenebatur. ITEM unam fidelitatem seu homagium in qua quondam Johannes de Villeta dou Peccey, abavus dicti confitentis, dicto domino quondam de Cly tenebatur, dicto Johanni de Villeta remissa et quictata. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra quatuordecim solidos, novem denarios servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit ut infra, videlicet pro quatuor

¹⁴³ La parola *constituti* è di troppo.

solidis dicti servicii, octo solidos placiti, videlicet dicitur constare per albergamentum factum de premissa fidelitate per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Petro, filio quondam Johannis de Villeta, et suis, receptum per Nycoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die secunda mensis decembris, et pro quinque solidis eiusdem servicii, decem solidos placiti, ut constare dicitur per albergamentum certarum rerum supra inclusarum, factum per nobilem dominum Bonifacium, pro tunc dominum de Cly, Johanni Vulliermini dou Grax et suis, receptum per Henricum Sermodi notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo quarto, die vigesima secunda mensis novembris. ITEM pro duobus solidis eiusdem servicii, quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento <albergamenti> certarum rerum predictarum, facti per nobilem Bonifacium quondam, pro tunc dominum de Cly, Petro Grax et suis, recepti per Nycolletum de Cly notarium anno Domini millesimo ducentesimo septuagesimo quarto, quarta die exitus septembris, et pro tribus solidis et novem denariis eiusdem servicii placitum consuetum, more terre Cliti. ITEM ulterius debet pro premissis quinque solidos, quatuor denarios tallie in festo Sancti Michaelis monete talliarum, et pro tertia parte sufferte unius fidelitatis, viginti denarios monete suffertarum in festo Sancti Stephani. ITEM facit pro jure suo predicti quondam Andree dou Peccey unius molandini siti in Valle de Losanchy, videlicet ipsius molandini unam quartanam, quatuor moturerios silliginis, unam quartanam et duos moturerios avene de reddictu in festo Sancti Michaelis. ITEM confessus fuit, nomine suo et quo supra, tamquam causam habens quondam Michaelis Dognini de Losanchy, tenere a prefato domino nostro **144 [522 verso]** et suis ut supra, res et possessiones infrascriptas ut supra. ET PRIMO ou Plan Bosc circa tres secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua de Champlevy, de tertia res Petri Anthonii Morandi et eorum nepotum, de quarta res Anthonii Loge, de quinta res infantum Johannis Layou. ITEM circa unam quartanam prati jacentem en Bassa Yllya, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Constantini, de secunda res heredum Martini de Heryn. ITEM, ibidem, circa unum secatorium prati cuius fines sunt undique res infantum Johannis Constantini. ITEM circa unam quartanam prati, cuius fines de prima et secunda partibus sunt res dictorum infantum Johannis Constantini, de tertia via publica, de quarta res dicti confitentis et suorum consortium. ITEM circa unam quartanam prati jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res dictorum infantum Johannis Constantini, de secunda res infantum Martini de Heryn, de tertia exitus, de quarta res dictorum infantum Johannis Constantini. ITEM, ibidem, circa tres eminatatas terre quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Martini Gaspardi, quas tenet Franciscus, eiusdem Martini frater, de tertia res Johannis Brunodeti, quas tenet idem confitens et dicti sui consortes, de quarta res dicti confitentis et dictorum suorum consortium. ITEM circa unum secatorium prati, cum domo intus sita, jacentem in Alta Yllya, cuius fines sunt de prima parte res Clementis Johannis Brunodeti senioris, de secunda res Petri Morandi, eius fratris et nepotum suorum, de tertia pascua, de quarta Loz Mont. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem, extimatam circa medium secatorium prati, cuius fines sunt undique pascua. ITEM circa unam eminatam verneti jacentem in vallibus de Arsines, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Petri Morandi eiusque fratris et nepotum suorum, de tertia eciam, de quarta res Anthonii et Jacobi Pertuseti, alias Pillicier, quas tres pecias ultimo confinatas tenet nomine cambii a dicto confitente et eius consortibus, dictus Petrus Morandi eiusque frater et nepotes. ITEM totam roydam in qua quondam Michael Dognini predictus dominis de Cly pro suo hospicio tenebatur. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra tres solidos, octo denarios **145 [523 recto]** obolum servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit more terre Cliti, sex solidos, septem denarios, obolum tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, et, pro sufferta quarte partis unius fidelitatis, quindecim denarios monete suffertarum in festo Sancti Stephani, et ulterius faciunt annuatim ipse confitens et dicti sui consortes eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, quam quondam faciebat prenominatus Michael, unam quartanam et dimidium monturerium silliginis de marescalcia in festo Sancti Michaelis. ITEM tenent ipse confitens et dicti sui consortes, sub predictis serviciis, unam peciam verneti jacentem loco dicto Leyseta, extimatam circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis et suorum consortium, de secunda pascua de Champlevy, de tertia res dicti confitentis et suorum consortium, de quarta res infantum Johannis Layou, de quinta res Francisci Gaspardi. ITEM circa medium secatorium prati jacentem en Desert de Yllya Superiori, cuius fines sunt de prima parte res Petri et Anthonii Morandi et Michaelis eius nepotis, de secunda pascua, de tertia exitus, quam peciam tenet a dicto confitente et suis consortibus Johannes Brunodeti junior, qui inde facit duos denarios servicii annuatim, ultra usagium domini. ITEM confitetur tenere ut supra circa quatuor secatoria prati jacencia ou Peccey, loco dicti Butery, cum situ duarum domorum jacencium ibidem, quorum fines sunt de prima

parte torrens de Yllya, de secunda, tertia et quarta exitus. ITEM circa unam quartantam prati jacentem ibidem in Bassa Yllya, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Constantini, de secunda res Anthonii et Petri Morandi et Michaelis eorum nepotis, de tertia Loz Beriacz, et si alii fines forent in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, duodecim solidos servicii monete servitorum in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit, et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino. ITEM se tenere suo et quibus supra nominibus ut supra, de recognitione olim facta per Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consorcium, dicto domino nostro duci et suis, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus quondam Johannis Casey, notarii et commissarii **145 [523 verso]** ad hec deputati, de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem, pro iure suo eiusdem confitentis et suorum consortium, videlicet usum suum herbe dicte alpibus et pasturagiorum viginti vacarum, de quo usu tenent in feudum a dicto confitente et eius consortibus illi Brunodeti pasturagium quinque vacarum, et Martinus Guidret et eius frater, pasturagium quinque vacarum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra pro jure suo alpibus et pasturagiorum predictorum ac usagiorum eorundem, videlicet duos solidos, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum jure suo quadraginta solidorum totius placiti debiti pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya quando acciderit, cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo sancti Stephani, cum sua rata placiti quando acciderit, dicto domino debiti pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya quod quondam tenebat Johannetus Vullenci de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvo Perreto et Saracino, de Losanchy, de Challo, de La Serva et de Noarsa, et hoc in exoneratione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro pro alpe et pascuis de Yllya debitorum et per dictam quondam Vulliermetam Dognini eidem domino nostro recognitorum nomine suo et suorum consortium, in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, asserens idem confitens suo et quibus supra nominibus quod ipse fecit et facere confitetur et consuevit eidem domino nostro duci et suis ut supra, pro sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii, eidem domino nostro duci ut predicatur debitorum pro dicto novali largiato et vacato, videlicet duos denarios servicii monete servitorum Auguste in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti. Protestans ut supra, promictens et renuncians ut supra, de quibus omnibus et singulis dictus confitens, suo et quibus supra nominibus, requisit fieri per me dictum notarium et commissarium ad opus prefati domini nostri Sabaudie duci et suorum, unum et plura publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie, facti tamen substancia in aliquo non mutata. SUBSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indictione septima, die vigesima quinta mensis januarii, in domo liberorum Petri Carrelli, videlicet **146 [524 recto]** in stupa eiusdem domus, presentibus Paulo de Lano et Jacobo de Duerches, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, Petrus, filius Petri Morandi, nomine sui patris absentis, et Matheus, filius quondam Anthonii Morandi equidem nomine sui patris absentis prout supra, pro quibus promiserunt de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem in forma comuni et perusitata, quando super hiis forent requisiti, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque et causam ab eisdem habituris, cum juramento per eosdem prestito super euvangeliis Dei sanctis, presens manifestum, in quantum eos tangit et tangere potest, ratificaverunt et confirmaverunt, promictentes prout supra contra premissa per se nec per alium contra venire quinyimo firma et grata tenere et habere, omnibus renunciacionibus in talibus competentibus renunciando, de quibus requisierunt per me dictum notarium fieri publicum instrumentum. SUCCESSIVE, anno, indictione et die <predictis> ac presentibus quibus supra, Martinus, filius Johannis junioris Brunodeti, nomine dicti eius patris equidem absentis, pro quo promisit prout supra de ratum habendo, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque seu causam ab eodem in futurum habituris, cum juramento prout supra prestito, presens manifestum in quantum eos tangit ratificavit et confirmavit, promictendo prout supra contra premissa non venire sed illa firma habere et tenere, omnibus renunciacionibus equidem renunciando, de quibus ut supra requisit per me dictum notarium fieri publicum instrumentum. PROPTEREA, presentibus quibus supra proxime, Johannes Petri Carrelli, nominibus suo, fratris et nepotum suorum absencium, pro quibus promisit prout supra de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem quando foret requisitus, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque, cum juramento prout supra, presens manifestum in quantum eundem, eius fratres et nepotes <tangit et tangere potest> ratificavit et approbavit, promictens prout supra. POSTREMO, anno et indictione predictis, die vigesima nona mensis januarii **147 [524 verso]** ubi supra proxime, presentibus Johanne Macheti et Laurencio

Ansermeti, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, Aymonetus Guidret, nominibus suo et Martini eius fratris absentis, pro quo promisit prout supra, gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque, presens manifestum cum juramento prout supra, in quanto tamen eundem et dictum eius fratrem concernit, ratificavit et confirmavit, promictens et renuncians prout supra, de quibus omnibus requisit per me dictum notarium fieri publicum instrumentum prout supra.

Petrus Cruse notarius.

18 - 1458, nov. 14 -

In casa Carrel, testi il notaio Martino Foldon e Martino figlio del defunto Giovanni Frutaz, **Pietro figlio del defunto Giovanni Hosquet**, a nome anche dei fratelli Pietro, Giovannino, Giovanni e Francesco, di Aimonetto, Giovanni e Aymonetto, figli del defunto Andrea di Giovannino Hosquet, suoi nipoti, e inoltre Martino, figlio del defunto Antonio Hosquet, agente a nome anche del fratello Antonio e dei nipoti Pietro, Giovanni, Aimonetto e Giovanni, figli del defunto Andrea di Giovannino Hosquet, riconoscono di tenere in feudo (come da precedente *reconnaissance* di Andrea, Antonio e Giovannetto, figli di Giovannino Hosquet) i seguenti beni: diversi prati e appezzamenti di terra siti a Valleyllyes e alla Cléva di Lamonta (albergamento di Goffredo e Pietro di Cly al loro antenato materno Nicoletto, Nicoletto Vacher notaio, il 22.7.1340), altri prati a Lamonta, con 4 case, e al Crest Orsyn. I confessanti tengono anche la dodicesima parte dell'alpeggio di Chignana (confini, la finestra di Suyl, il monte di Saleyr, Valcorneyr, la Seriola, il monte di Panquero, la Val Ursyn, lo Beryas Ryon, il ponte di Fallignon, da qui al *termine* posto alla sommità della valle di Pallu, da qui al *termine* posto in fondo al Cugnyon di Jacz de Suyl, da qui al *termine* in cima al Blanchon e da qui di nuovo alla finestra di Suyl), altri prati a Chignana in località Fossal, al Chonchenes, a Le Lesches, al Beryas, a Battendières, a Pontelly, a Chavanes Vyellies, tre case con corte e piazzali a Chignana. Gli Hosquet sono anche consorti dell'alpeggio di Champlève.

- *Confessio Petri filii quondam Johannodi **Hosqueti**, nominibus suo et coniuncto Petri, Johannini, Johannis, Francisci eius fratrum, Aymoneti, Johannis ac Aymoneti, filiorum quondam Andree Johannini Hosqueti, necne Martini filii quondam Anthonii Hosqueti, nominibus suo equidem et coniuncto nomine Petri, Johannis, Aymoneti et Johannis eius nepotum, filiorum quondam Andree Johannini Hosqueti.*

ANNO ET INDICIONE PREDICTIS, die vero quatuordecima mensis novembris, in Valletornenchia in domo liberorum Petri Carrelli videlicet in stupa eiusdem domus, presentibus Martino Foldon notario, et Martino, filio Johannis Frusta, **148** [525 recto] pro testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis solleniter et recipientis prout supra, constituti personaliter **Petrus filius quondam Johannis Hosqueti**, nominibus suo et coniuncto Petri, Johannini, Johannis et Francisci eius fratrum, Aymoneti, Johannis et Aymoneti, filiorum quondam Andree Johannini Hosqueti, eius nepotum absencium, necne Martinus, filius quondam Anthonii Hosqueti, nominibus suo equidem et coniuncto Anthonii eius fratris, Petri, Johannis, Aymoneti et Johannis eius nepotum, filiorum quondam Andree Johannini Hosqueti equidem absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem in forma qua decet, quando super hoc forent requisiti, omnia et singula in presenti instrumento contenta, qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque et causam ab eisdem in futurum habituris, confessi fuerunt per juramenta sua per eosdem et ipsorum quemlibet super euvangeliis Dei sanctis in manibus mis dicti notarii et commissarii prestita, se tenere velleque et debere tenere in rectum feudum et perpetuum a prefato domino nostro duce et suis heredibus et successoribus quibuscumque, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione eidem domino nostro duci, pro tunc comiti Sabaudie, facta per Petrum Grappes, eius avunculum, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et, subsequenter, per Andream, Anthonium et Johannetum fratres, filios quondam Johannini Hosqueti, de bonis quondam Petri Grappes, eorum avunculi materni, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii ad hec deputati, res et possessiones infrascriptas, una cum ipsarum fondis, prout supra. ET primo circa unum secatorium cum dimidio prati jacens loco dicto Valleyllyes, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Truchet de La Monta, de secunda res dictorum confitencium et suorum consorcium quas tenet a Petro Balmacie et fratribus suis, de tertia et quarta exitus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani, et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti de premissis rebus Nicholetto, preabavo materno dictorum confitencium et suis, per nobiles Gocteffredum et Petrum **149** [525 verso] dominos de Cly, recepti per manum Nycolleti de Vacheria notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo, die vigesima secunda mensis julii. ITEM circa tres eminentas terre jacentes loco dicto Cleva de La Monta, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Johannis Pertuseti, quas tenet Guillermus Gorreti notarius, de tertia res Johannis Jacobi de La Monta et Aymoneti eius fratris, quas tenent heredes Johannis Fructyer et dictus Guilliermus Gorreti notarius, de quarta res dictorum heredum Johannis Pertuseti, quas tenent hiidem Fructyer. ITEM ibidem en La Monta circa unam quartanatam terre, cum situ quatuor domorum, quorum fines sunt undique res infantum Jacobi de La Monta. ITEM circa quinque quartanatas terre jacentes en Crest Orsyn, quarum fines sunt de prima parte res Aymoneti Jacobi

de La Monta, de secunda res infantum Aymoneti Bic, de tercia eciam, de quarta via publica. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en Cleva de La Monta, cuius fines sunt undique res Johannis Jacobi de La Monta. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem in Crosis subtus Crestum Orsyn, cuius fines sunt de prima parte res infantum Johannis Jacobi de La Monta, de secunda torrens, de tercia res Aymoneti de Vullyo, generi Aymoneti de La Monta, de quarta exitus de Laz Rovynacy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit more terre Cliti, et tres solidos tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM dicti confitentes, suo et quibus supra nominibus, se tenere confitentur ut supra duodecimam partem tocuis alpis et pascuorum et pasturagiorum de Chiniana, quorum alpis et pascuorum fines sunt de prima parte Fenestra de Suyl, de secunda Mons de Saleyr, de tercia Val Corneyr, de quarta La Seriola, de quinta Mons de Panquera, de sexta Vallis Ursyn, de septima Lo Beryas Ryon, de octava Pons de Felignon, et hinc tendendo ad terminum positum in summo Vallis de Pallu, et hinc tendendo usque ad terminum positum in summo dou Cugnyon de Ja de Suyl, et hinc tendendo ad terminum positum in summo dou Blanchon, et ex hinc tendendo usque ad dictam Fenestram de Suyl. ITEM in territorio de Chynyana, loco dicto Fossal, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chynyana, de secunda res Petri Jacobi de La Monta, de tercia res heredum Johannis de Balmacia, quas tenet a dictis confitentibus, de quarta res **150 [526 recto]** Mathey Grossi Johannis, quas tenet Jacobus de Duerches. ITEM circa unius secatorii prati¹⁴⁴ jacentis loco dicto Chonchenes, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res illorum de Balmacia, de tercia res Anthonii Hosqueti, de quarta res Ansermini Aymoneti Ansermeti. ITEM circa unius secatorii prati jacentis¹⁴⁵ eys Lesches, cuius fines sunt de prima parte res Petri Poudral, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia res Petri Jacobi Clerici de La Monta. ITEM circa medium secatorium prati jacentem loco dicto Beryas, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Jacobi de La Monta, de secunda pascua, de tercia res Johannis Poudral, que fuerunt Anthonii de Flory, de quarta res infantum Johannis Balmacie, de quinta res dictorum confitencium, quas tenent a dictis de Balmacia. ITEM circa medium secatorium prati jacentem loco dicto Bactandery, cuius fines sunt de prima parte res Petri Poudral, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia res Anthonii Poudral, de quarta res infantum Petri de Flory, de quinta aqua de Chiniana. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentem loco dicto Pontelly, cuius fines sunt de prima parte aqua, de secunda res infantum dicti Johannis de Balmacia, de tercia res dicti Anthonii Hosqueti. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentis loco dicto eys Chavannes Veyllies,¹⁴⁶ cuius fines sunt de prima parte res illorum de Balmacia, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia res Mathey, filii quondam Grossi Johannis, et fratrum suorum, quam peciam tenet in feudum nomine cambii a dictis confitentibus et eius consortibus Anthonii de Balmacia et heredes Johannis de Balmacia. ITEM situm duarum domorum cum curtibus et plateis, challec, seytiliis, jacencium en Chignana, quorum fines sunt de prima parte res infantum Jacobi de La Monta, de secunda res liberorum Aymoneti Ansermeti et de aliis partibus res illorum de Balmacia. ITEM situm unius domus jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, de secunda res Anthonii de La Roby, quem situm tenent in feudum a dictis confitentibus heredes Johannis de Balmacia, salvo in dictis rebus de Chignana jure partinente domino Montisjoveti, si quod habeat in premissis, et si alii fines forent non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra quinquaginta libras casei pulcri et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis, tres solidos et quatuor denarios servicii **151 [526 verso]** in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM confitentur nominibus suis et quibus supra se esse consortes in pascuis et Alpe de Champlevy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra duos denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro sexta parte unius ovis in qua quondam pater dicti quondam Petri Grappes, eorum avus maternus, tenebatur quondam dominis de Cly omni anno, remissa per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, patri dicti Petri Grappes, ut patet instrumento recepto per Johannem Sancti Petri notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii, videlicet octo denarios servicii in festo Sancti Stephani sine aliquo placito. ITEM dicti confitentes, suis et quibus supra nominibus, confessi fuerunt se facere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor denarios obolum servicii, monete serviciarum, in festo Sancti Stephani, et novem denarios placiti,

¹⁴⁴ Manca probabilmente un *tercium* o *quartum* ecc.

¹⁴⁵ Vedi nota precedente.

¹⁴⁶ Per Vyeilles. Altrove si troverà *Chavanne veteres*.

sic taxati in instrumento remissionis facte per domium Petrum dominum de Cly predecessoribus dictorum confitencium et suorum consortium, de reytate et casaria in quibus sibi tenebantur, constanti instrumento recepto per Nicoletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die tresdecima mensis septembris, et hoc in exoneracione unius floreni, ad quindecim grossos, servicii, et duorum florenorum, ad quindecim grossos pro quolibet, placiti quando acciderit, debiti occasione quictacionis dictorum reytatis et casarie dicto domino, et confessati in consorcia per Anthonium et Petrum Ansermeti, nomine suo et suorum consorcium in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii predicti. Protestant ut supra, promictentes et renunciantes ut supra, de quibus omnibus et singulis dicti confitentes suis et quibus supra nominibus, requisierunt per me dictum notarium et commissarium fieri duo publica instrumenta, videlicet ad opus prefati domini nostri unum, et aliud ad opus ipsorum confitencium, seu tot quot eisdem fuerint necessaria, eiusdem tenoris et substancie, facti tamen substancia in aliquo non mutata. CONSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quarta mensis januarii, in Valletornenchia, in domo dictorum liberorum Petri Carrelli, videlicet in stupha eiusdem domus, presentibus Amedeo **152** [527 recto] Poudral et Johanne Trucheti, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, Amedeus de Balmacia, nominibus suo et suorum fratrum, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem quando foret requisitus in forma debita, et Anthonius de Balmacia eciam nomine suo proprio, gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, cum juramento per eosdem prestito super euvangeliiis Dei sanctis, presens manifestum in quantum eos tangit seu concernit, ratificaverunt et confirmaverunt, promictentes simili juramento contra premissa non venire sed ea firma habere et tenere, omnibus renunciacionibus in premissis competentibus equidem renunciando, de quibus omnibus hiidem de Balmacia requisierunt per me dictum notarium fieri publicum instrumentum seu tot quot fuerint necessaria, eiusdem tenoris et substancie.

Petrus Cruse notarius.

19 - 1458, nov. 14 -

In casa Carrel, testi fra' Andrea Barmasse e Giacomo di Giovanni di Pietro, alias Pession, **Antonio, figlio del defunto Antonio Hosquet**, per un quarto, Andrea di Martino Hosquet, per un altro quarto, Antonio figlio del defunto Pietro Hosquet (a nome anche dei fratelli Ludovico e Giovanni), per un altro quarto, e Pietro, figlio del defunto Giovanni Hosquet, agente anche a nome dei fratelli Pietro, Giovannino, Giovanni e Francesco e inoltre a nome di Pietro e Giovanni, figli di Andrea di Giovannino Hosquet, e di Martino, figlio del fu Antonio Hosquet, per l'ultimo quarto, riconoscono (come da *reconnaissance* di Pietro e Giovannino Hosquet e successivamente di Michele, figlio di Pietro Hosquet) di tenere in feudo i seguenti beni: alcuni prati e appezzamenti di terra siti a Rovines (albergamento di Goffredo e Bonifacio di Cly a Stefano di Montmené e ai suoi eredi, Domenico di Arlié notaio, il lunedì 16 dicembre del 1296), altri beni al Chastellar, al fondo delle *Espyneys Movibor* (albergamento di Pietro di Cly a Bonifacio di Montmené, avo del suddetto Pietro Hosquet, Nicoletto Vacher notaio, il 5.7.1345), altri beni a Montuyres (confini: Lo Chanton de Montolyn e Lasty; albergamento di Pietro di Cly al suddetto Bonifacio, Giacomo Granges, 23.10.1345), a L'Epiney di Facebellaz (albergamento di Pietro di Cly a Bruno di Montmené, loro zio, Nicoletto Vacher notaio, il 1.12.1345), altri appezzamenti al Chanton de La Val, sulla strada di Montmeneys e Facebellaz, alla Balma, alla Golleta, all'Espiney (albergamento di Pietro di Cly a Perroneto di Montmeneys, zio del padre del suddetto Pietro, Nicoletto Vacher notaio, il 6.3.1338), alcuni prati ai Clos, in località Sex de Chenevers des Ruynes, (albergamento di Pietro di Cly a Giovanni di Bonifacio di Montmené, padre del suddetto Pietro Hosquet, Guglielmo di Eyviona notaio, il 10.1.1359), prati e pascoli a Clonges sopra Montmené, al bosco delle Clèves, alle Montuyres (confini la Balma delle Cenglettes, il Montolyn, lo Plan des Montuyres e la Gombina), a Balma Casta, all'Epiney de la Golleta, (albergamento di Bonifacio di Cly a Andreveto di Montmené, proavo del suddetto Pietro Hosquet, Giacomo Granges notaio, l' 11.6.1329). Come eredi di Reynerio, Bruno e Giovanni di Bonifacio di Montmené, per i beni di Giovanni di Lyares, (attraverso Mariona, madre di Giovanni e Ansermetto, e figlia di Martinet di Lyares) dal torrente di Chignana al clappey di Ussin: un prato a Monmené, un appezzamento al Ronchet, un prato a Vardes, terreni a Caczonet, sopra la Balma Casta, a Cortores, alla Golleta (albergamento del notaio Nicoletto Vacher, il 3.10.1345), inoltre prati con case al Cros di Fallignon, al Crest, al Cortillet, alla Barma, alla Corna du Praz, al Bec, a Fallignon, con una casa, rascard, stalla, fienile, e cantinetta con corte, prati al Glarey di Maën, con una casa (albergamento di Bonifacio di Cly a Bruno di Fallignon e ai suoi fratelli, Martino di Armencia notaio, il 24.8.1341), terreni al Chanton du Ronc dou Bassi (albergamento di Bonifacio di Cly a Giovanni di Fallignon, Enrico Sermodi notaio, il 20.3.1324), un dodicesimo dell'alpeggio di Chignana e diversi altri beni a Cor, Chavana Vielly, Pontilli, Grand Leichy, Chonchenes, Plan Flory, a Maën, sopra Ussin (confini: dalla prima parte il torrente di Chignana verso il Pysson de Chavet, dal Pysson alla Balma Blanche, da qui al monte di Chuc, da qui alla Lyera di Ussin, da qui alla Balma in fondo a Bocherenchy, da qui a Lasty dou Carlo al fondo di Siorderes e da qui in cima alla Lex di Pary Vullien; dalla seconda parte dalla Balma di Balmas al Sasso Acuto e da qui in cima al monte Corneyz; dalla terza parte i terreni di Cortina fino al torrente di Cignana). Hanno diritto ad altri beni pervenuti loro da Aymonetto di Fallignon. Tengono altresì il feudo di Guglielmo, Giovanni e Bruno di Fallignon, da loro ottenuto da Pietro di Cly nel 1339, e la metà dei prati e pascoli delle Rayes di Valmartin. Hanno diritto a due parti dell'acqua del torrente di Crocères che discende da Chignana, per irrigare i loro beni di Montmené e di Saix. (Coloro che sottoscrivono l'atto, firmano davanti al notaio Pietro Cruse *in domo Johannis Petri Andreveti Passerini*).

- *Confessio Anthonii, filii quondam Anthonii **Hosqueti**, pro quarta parte, et Andree Martini Hosqueti, pro quarta parte eciam, atque Anthonii, filii quondam Petri Hosqueti, nominibus suo et coniuncto Ludovici et Johannis eius fratrum, pro alia quarta parte, nec non Petri filii quondam Johannis Hosqueti, nominibus suo et coniuncto Petri, Johannini, Johannis et Francisci eius fratrum, nec non nominibus Johannis et Petri, filiorum quondam Andree Johannini Hosqueti, et Martini, filii quondam Anthonii Hosqueti, pro alia quarta parte.*

ANNO ET INDICIONE QUIBUS SUPRA, **153** [527 verso] die vero quatuordecima mensis novembris, in Valletornenchia, in domo liberorum Petri Carrelli, videlicet in stupha dicte domus, presentibus religioso viro fratre Andrea de Balmacia, ordinis fratrum minorum augustensis dyocesis, et Jacobo Johannis Petri, alias Peccion, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat omnibus quod in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis solleniter et recipientis vice nomine et ad opus illustrissimi principis domini nostri domini Ludovici Sabaudie ducis et suorum heredum et successorum quorumcumque testiumque predictorum, constituti personaliter **Anthonius, filius quondam Anthonii Hosqueti**, pro quarta parte, Andreas Martini Hosqueti, pro alia quarta parte, Anthonius, filius quondam Petri Hosqueti, nominibus suo et coniuncto Ludovici et Johannis fratrum suorum absencium, pro quibus promisit de habendo ratum necne de laudari et confirmari facere per

eosdem in forma debita, comuni et perusitata quando inde super hiis foret requisitus, cum juramentis et renunciacionibus in talibus opportunis, item Petrus, filius quondam Johannis Hosqueti, nominibus suo et coniuncto Petri, Johannini, Johannis et Francisci eius fratrum, necne Johannis et Petri, filiorum quondam Andree Johannini Hosqueti, equidem ut supra absencium, pro quibus ut supra promisit de habendo ratum, et Martinus, filius quondam Anthonii Hosqueti, omnes insimul pro alia quarta parte, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque et causam in futurum ab eisdem habituris quibuscumque, tam nominibus suis quam aliorum absencium superius nominatorum, pro quibus ut supra dicti confitentes se sortes fecerunt prout supra, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, prout melius fieri potuerunt et tamquam forent in iudicio coram suo iudice competenti et ordinario, cum juramentis per eosdem prestitis super Dei sanctis euvangeliis in mis dicti commissarii manibus se tenere, tenereque velle et debere et actenus tenere consuevisse ex nunc et in perpetuum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis heredibus et successoribus quibuscumque, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione eidem domino nostro, pro tunc comiti Sabaudie, facta in manibus Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec **154 [528 recto]** deputati quondam, per Petrum Hosqueti et Janinum eius fratrem, nomine videlicet ipsorum et eorum nepotum, et, subsequenter, per Michaelem, filium quondam Petri Osqueti¹⁴⁷ et eius consortes in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii equidem ad infrascripta deputati, res et possessiones subscriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, partinenciis, introitibus et exitibus dictarum rerum universis. ET PRIMO medietatem unius pecie prati jacentem loco dicto Rovynes, extimate circa duo secatoria prati, cuius tocus pecie fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Columbe, eius fratrum et nepotum suorum, de tercia torrens, de quarta res Andree Carabe, quam medietatem tenent a dictis confitentibus heredes Petri Gras et, a dictis heredibus ipsam tenent liberi Petri Andreveti de Crista, et, ab eisdem, ipsam tenent Johanninus Gorreti notarius, et Johannes de Ussyn. ITEM unam quartanatam silliginis annualem quam eorum pater quondam facere solebat dominis de Cly. ITEM medietatem trium faxorum feni de marescalcia annualibus,¹⁴⁸ quam quondam eorum patribus facere soliti sunt et fuerunt illi de Duerches. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, duos solidos servicii, monete serviciorum, in festo Sancti Stephani, et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti infra designati, et medietatem unius fidelitatis, pro sufferta cuius faciunt annuatim, in festo Sancti Stephani, duos solidos et sex denarios monete suffertarum, et hoc manifestaverunt vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de premissis, facti per nobilem Goctoffredum quondam dominum de Cly pro se et Bonifacio eius fratre, Stephano de Monmeneys et suis heredibus et cui acciderit, recepti per quondam Dominicum de Arlieto notarium, sub anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo sexto, die lune sexdecima mensis decembris. ITEM circa quatuor secatoria de novali jacencia loco dicto Chastellar, in pede deys expineys Monibor,¹⁴⁹ quorum fines *sunt*¹⁵⁰ sunt de prima parte res dictorum confitencium et de aliis partibus res Johannini Gorreti notarii, quas res tenet Johannes Lanoz a dicto Andrea Osqueti, nomine cambii. ITEM circa unum secatorium prati et territorii jacentem **155 [528 verso]** inter duos expiney, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Anthonii Reyneyr et fratrum suorum, et de aliis partibus res dictorum confitencium. ET inde facere et debere eidem domino nostro duci et suis ut supra, tres solidos servicii in festo Sancti Stephani et sex solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de eisdem rebus, facti per dominum Petrum, olim dominum de Cly, Bonifacio de Monmeneys, avo dicti Petri Osqueti et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Nycoletum de Vacherya notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die quinta mensis jullii. ITEM totam syoventeriam in qua quondam Bonifacius de Monmeneys, avus dicti Petri Osqueti, domino Petro de Cly tenebatur. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem loco dicto Montuyres, cuius fines sunt de prima parte Loz Chanton de Montolyn, de secunda res dictorum confitencium, moventes a Perrodo Ansermeti, de tercia Vallis de Montuyres, de quarta res dictorum confitencium, tendentes per Lasty usque ad Chantonon. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, quinque solidos servicii in festo Sancti Stephani, monete serviciorum, et decem solidos placiti quando acciderit, more terre Cliti, sic taxati in instrumento albergamenti dictarum rerum facti per dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, Bonifacio de Monmeneys, avo dicti Petri Osqueti, et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo

¹⁴⁷ Il nome *Osqueti* verrà sovente scritto in modi diversi: *Hosqueti*, *Oqueti* ecc.

¹⁴⁸ Per *annualium*.

¹⁴⁹ Lettura incerta.

¹⁵⁰ La parola *sunt* è cancellata.

quadragésimo quinto, die vigesima tertia mensis octobris. ITEM totam sioventeriam, cum accione et servitute eiusdem, in qua et pro qua quondam Brunetus de Monmeney, avunculus ditorum confitentium, et res sui hospicii quas quondam tenere posset a dicto domino Petro, domino de Cly, et reperire fore et esse, sequendo cum suis bestiis in albis ipsius domini de Cly. ITEM circa unam eminentam territorii et novali jacentem loco dicto L'Espiney de Facibala, et sunt fines de prima parte via publica, de secunda domus seu casalis dou Martorey, de tertia Vallis dou Chanton, de quarta res Johannini Gorreti notarii. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie, et suis quibus supra, quatuor solidos servicii, monete serviciorum, in Sancto Stephano, et octo solidos placiti, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum, olim dominum de Cly, predicto **156 [529 recto]** quondam Brunodo et suis heredibus et cui acciderit et causam habituris, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragésimo quinto, die prima mensis decembris. ITEM sextam partem unius ovis in qua quondam Johannes, pater dicti Petri, tenebatur, uno anno et alio non, dicto domino Petro, domino de Cly, pro certis rebus feudalibus quas ab eodem domino Petro, domino de Cly, tenebat idem Johannes, que in presenti manifesto includuntur. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, septem denarios servicii sine placito, ut patet per instrumentum albergamenti de premissa sexta parte, facti predicto Johanni, patri dicti Petri, et suis heredibus et cui acciderit, per prefatum dominum Petrum, dominum de Cly, recepti per Johannem Sancti Petri notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii. ITEM totam illam sioventeriam omnium illarum bestiarum pro quibus Perronetus Cheneva, quondam avunculus patris ditorum confitentium, tenebatur sequi in albis dicti domini de Cly. ITEM unam peciam terre et novali jacentem in Chantonno vallis, extimatam circa unam eminentam terre, et sunt fines de prima parte via tendens a Monmeney et versus Facibella, de secunda aqua descendens de Moncorner, de tertia res ditorum confitentium, de qua pecia tenet quartam partem Johannes Lano nomine cambii a dicto Andrea Hosquet. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, quatuor solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, et octo solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti, facti de premissis rebus per dictum dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, Perroneto, dicto Cheneva, et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Nycolletum de Vacherya notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragésimo quinto, die vigesima tertia mensis octobris. ITEM circa unam modiatam terre, territorii et novali, jacentem en Balma, in tribus peciis, quarum una jacet en Balma Pacu, et sunt fines eiusdem primo, de prima parte res ditorum confitentium, de secunda res Anthonii Reyneyr et fratrum suorum, de tertia Vallis Balma Exscripta, de quarta via publica, de quinta res ditorum confitentium; secunda pecia jacet en loco dicto Golleta, cuius fines sunt de prima parte res **157 [529 verso]** Johannini Gorreti notarii, de secunda vallis descendens de Mont Corneyr, de tertia res ditorum confitentium, quam peciam tenet dictus Johannes Lanoz a dicto Andrea confitente nomine cambii; tertia vero pecia jacet in Lexpiney, cuius fines sunt de prima parte res Johannini Gorreti, de secunda res ditorum confitentium, tendentes ad res filiarum Reynerii, de tertia exitus tendens ad Monmeney. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra tres solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani et sex solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, et sex soldos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus, facti per dictum dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Perroneto de Monmeney, avunculo patris dicti Petri, predecessoribus ditorum confitentium et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo octavo, die sexta mensis marcii. ITEM confitentur dicti confitentes, suis et quibus supra nominibus, se tenere a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra, circa tria secatoria prati jacencia loco deys Clos, loco dicto Sex de Chenevers deys Ruynacz, quorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Johannis de Ussyn, de tertia via publica, de quarta res Johannis Petri Andreveti de Crista, quam peciam tenent in feudum nomine cambii a dictis confitentibus heredes Petri Veyret et, ab eisdem heredibus, ipsam tenet Johannes Petri Andreveti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, sex solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani et duodecim solidos placiti quando acciderit more terre Cliti, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per dictum dominum Petrum, olim dominum de Cly, Johanni Bonifacii de Monmeney, patri dicti Petri Hosqueti, et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Guilliermum de Eyviona notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo nono, indicione duodecima mensis januarii, inclusa in dicto servicio sufferta medie fidelitatis, in qua predicta quondam predictus eorum pater quondam dominis de Cly tenebatur, ut patet instrumento predesignato. ITEM faciunt

annuatim et confitentur facere eidem domino nostro duci et suis ut supra, tres denarios servicii in festo Sancti Stephani et tres denarios auxilii, quos quondam eorum predecessores facere soliti fuerunt illis de Fellignon. ITEM circa unum secatorium prati et pascuis jacentem eys Clonges, **158 [530 recto]** supra Monmeney, cuius fines sunt de prima parte via tendens ad Balmam Extreiti, de secunda vallis, de tertia mons de super, de quarta res Anthonii Reyneyr. ITEM circa unum secatorium prati, terre et territorii jacens in nemore eys Cleves, cuius fines sunt de prima parte Balma Blanchy, Andree Johannis Colombe et fratrum suorum, de secunda Nemus deys Cleves, de tertia Les Vardes dictorum confitencium, de quarta res Andree Perrodi de Allexon et Anthonii Reyneyr et fratrum suorum, tendens ou Sax de la Bardacy, de quinta vallis tendens ad res Petri Pages. ITEM circa unum secatorium prati jacens eys Montuyres, cuius fines sunt de prima parte La Balma deys Cenglectes, de secunda Mons Tolyn, de tertia Loz Plan deys Montuyres, de quarta La Gombina. ET inde facere et debere annuatim eodem domino nostro duci et suis ut supra, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et duodecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti premissarum rerum, facti per dictum dominum Petrum, olim dominum de Cly, Andreveto Johannini Berloz de Cresta et cui dare voluerit semel, et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Jacobum de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quarto, die decima septima mensis octobris. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro, ultra premissa que facere soliti sunt, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit, quem quondam eorum pater faciebat Brunodo de Champagnio. ITEM faciunt eidem domino Sabaudie duci et suis ut supra, octo denarios tallie seu collete monete talliarum in festo Sancti Michaelis. ITEM tenere confitentur in feudum a prefato domino nostro Sabaudie et suis ut supra dicti confitentis, suis et quibus supra nominibus, tres sestariatas terre jacentes in tribus peciis, quarum prima jacet loco dicto Balma Pasca, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda Lo Beriacz, de tertia Vallis Extreyti, de quarta res Andree Perrodi Ansermeti et Anthonii et fratrum suorum; secunda vero pecia jacet loco dicto Expiney de La Golleta, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda exitus Balme, de tertia Vallis Barmete, de quarta Les Beryaczons; tertia pecia jacet in l'Expiney *in summo rerum Johannini*¹⁵¹ **[530 verso]**¹⁵² **159 [531 recto]** in summo rerum Johannini Gorreti notarii, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res dicti Johannini Gorreti notarii, de tertia exitus de Moncorneyr, de quarta fondus vallis inter duos expineys, una cum toto nemore infra dictas pecias existente. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis peciis, facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Andreveto de Monmeney, preavo dicti Petri Hosqueti, et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Jacobum de Gangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo nono, die decima prima mensis junii. ITEM confessi fuerunt se tenere in feudum ut supra a prefato domino nostro duce et suis ut supra, ex causa cuiusdam instrumenti albergamenti facti per dominum Petrum olim dominum de Cly, militem, Reyneryo de Monmeney, Bruneto de Montmeney et Johanni Bonifacii de Monmeney, cuilibet pro tertia parte, et suis heredibus et cui acciderit, de omnibus rebus et possessionibus hospicii quondam Johannis de Lyares ubique essent ab aqua descendens de Chignana usque ad Clappetum de Ussyn, res et possessiones infrascriptas pro duabus partibus rerum quondam Johannis de Lyares predicti in dictis Bruneto et Johanni Bonifacii, quorum causam ipsi confitentes habent ex donacione per eundem dominum Petrum, quondam dominum de Cly, facta. ET primo, unam peciam prati jacentem en Monmeney, extimatam circa duas sestariatas terre, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium moventes a Johanne Gorreti quondam, de secunda res Anthonii Reyneyr, cum una domo intus sita, de qua pecia tenet Johannes Lano nomine cambii ab Andrea Hosqueti quartam partem vel circa. ITEM, loco dicto Ronchet, circa unam eminentam terre, cuius fines sunt undique res dictorum confitencium. ITEM, loco dicto Vardes, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res dictorum confitencium, de tertia res Anthonii Reyneyr et fratrum suorum, quas nunc tenet dictus Anthonius confitens, de quarta res Johannis dou Glar, de quinta res dictorum confitencium tendentes ad Campum Verne, quam peciam tenet a dicto Andrea Hosqueti nomine cambii Johannes Lano. ITEM circa tres eminentas terre jacentes loco dicto Caczonet, quarum fines sunt de prima parte res Johannis Colombe, de secunda exitus, de tertia res dicti Anthonii confitentis. ITEM duas sestariatas terre jacentes supra

¹⁵¹ Le parole *in summo rerum Johannini* sono cancellate.

¹⁵² La facciata in oggetto è cancellata poiché, per un errore di trascrizione è stata copiata due volte; il testo riprende al folio 531. In fondo alla pagina c'è una nota: *Vide quod secuntur in presenti folio que sunt scripta in folio sequenti propter inadvertenciam.*

Balmam Pasca, quarum fines **160 [531 verso]** sunt de prima parte pascua, de secunda et omnibus aliis partibus res dictorum confitentium. ITEM circa duas sestariatas terre et territorii jacentes en Barma Extreyti, quarum fines sunt de prima parte exitus, de secunda sapellum de Tortores, de tercia Lo Mont de La Grangacy. ITEM, loco dicto Tortores, circa quinque secatoria territorii et prati, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Chigniana, de secunda res Johannis dou Glar, de tercia res Anthonii Reyneyr et fratrum suorum, de quarta Mons de La Grangacy. ITEM circa unum secatorium prati jacentem en La Golleta, cuius fines sunt de prima parte exitus Johannini Gorreti notarii, de secunda res dictorum confitentium, de tercia res Anthonii Reyneyr et fratrum suorum, de quarta Vallis Gollete. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, duas partes tresdecim solidorum servicii in festo Sancti Stephani, ex una parte, et duas partes viginti sex solidorum placiti quando acciderit more terre Cliti, ut patet per instrumentum albergamenti receptum per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo quinto, die tercia mensis octobris, que due partes tresdecim solidorum servicii sunt et valent octo solidos, octo denarios servicii monete serviciorum, et decem septem solidos, quatuor denarios placiti quando acciderit, ex alia parte faciunt pro ipsis rebus de antiquo servicio annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, sex solidos et octo denarios servicii in festo Sancti Stephani et tresdecim solidos et quatuor denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per dominum Petrum, dominum de Cly, Marione matris Johannis et Ansermeti, filie quondam Martineti de Lyares ad opus ipsorum suorum filiorum et heredum dictorum Johannis et Ansermeti et cui ab ipsis vel eorum altero acciderit, de rebus predictis, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo octavo, die nona mensis jullii, pro duabus partibus servicii et placiti in eodem instrumento declaratis. ITEM dicti confitentes nominibus suis et quibus supra et pro rata porcionibusque supra scriptis ex causa cuiusdam albergamenti eidem Petro Hosqueti et fratribus suis et eorum heredibus utriusque sexus et cui ab eis in perpetuum acciderit ad usum franchesiarum Vallistornenchie, facti ad finacionem Aymoneti de Sevillion per Johannem Leonis, vicecastellanum Cliti, recepti per Gervasium de Mesneria notarium, anno Domini **161 [532 recto]** millesimo tercentesimo nonagesimo sexto, die decima septima mensis jullii, laudati et confirmati per prefatum dominum comitem Sabaudie per suas patentes licteras eius sigillo sigillatas, datas Burgi die secunda mensis marcii, anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo septimo et manu providi viri Johannis Bonbat, eiusdem domini nostri secretarii signatas, confessi fuerunt se tenere a prefato domino nostro duce et suis ut supra, res et possessiones infrascriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, introitibus et exitibus universis. ET primo circa tria secatoria prati, cum domo intus sita, jacencia en Fellignon, loco dicto Cros, quorum fines sunt de prima parte aqua descendens de Chigniana, de secunda res Allexone Andree de Fellignon, de tercia res liberorum Petri de Flory, de quarta res Anthonii de Flory, quam peciam tenet in feudum nomine cambii a dictis confitentibus Andreas Perreti Ansermeti. ITEM circa unum secatorium prati jacentem in Cresto versus aquam, cuius fines sunt de prima parte res illorum Petri de Flory, de secunda via publica, de tercia res dictorum liberorum Petri de Flory. ITEM circa decimam partem unius secatorii prati, jacentis loco dicto Cortillet, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda exitus, de tercia pascua. ITEM circa unam sestariatam et quartum unius secatorii prati, jacentes loco dicto Barma, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda exitus et de aliis pascua. ITEM, ibidem, loco dicto Corna dou Pra, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res liberorum Johannis de Balmacia, de tercia res dictorum de Flory. ITEM circa unam eminentam terre jacentem loco dicto Bec, cuius fines sunt de prima parte res Andree Perrodi et Allexone, de aliis partibus res infantum Petri de Flory, quam peciam tenent dicti libery Petri de Flory a dictis confitentibus. ITEM, ibidem, circa mediam quartanatam terre, cuius fines sunt undique res eorundem liberorum Petri de Flory, una cum decima omnium rerum predictarum *jacencium ad Fellignon*.¹⁵³ ITEM unam domum, medium rascardum, unum stabulum et unum pallierium jacentes ibidem, item quandam aliam domum, salvo fondo. ITEM unum cellarium cum suis curtibus jacens ibidem et Fellignon, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua; quas sex pecias supra proxime confinatas, cum dictis domibus et decima, tenet nomine cambii a dicti confitentibus Andreas Perrodi de Allexon, salva pecia jacente loco dicto Bec, supra confinata. **162 [532 verso]** ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, decem denarios obolum servicii in festo Sancti Stephani, more terre Cliti, cum placito quando acciderit, quinque solidos, novem denarios tallie in festo Sancti Michaelis, monete talliarum. ITEM confitentur debere annuatim eidem domino

¹⁵³ Le parole *jacencium ad Fellignon* sono aggiunte in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

nostro duci et suis ut supra, pro jure suo unius fidelitatis in qua Brunodus de Fellignon, Andreas et Aymonetus de Fellignon quondam dominis de Cly tenebantur, remisse eorum predecessoribus, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit. ITEM terciam partem unius pecie prati et territorii jacentem loco dicto Glareyn de Mayn, extimata dicta tertia pars circa unum secatorium prati et unam sestariatam terre, quorum fines sunt tocius dicte pecie de prima parte torrens, de secunda via publica, de tertia via tendens ad Mayn, de quarta exitus tendens ad Champlan, de quinta Champlan, una cum una domo intus sita, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus liberi Grossi Johannis de Mayn. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, pro tertia parte dicte tocius pecie, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani et sexdecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti tocius dicte pecie facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Bruneto de Fellignon et suis fratribus et cui ab ipsis acciderit, recepti per Martinum de Armencia notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo primo, die vigesima quarta mensis augusti. ITEM terciam partem tocius royde et syoventerie ac servitutis ipsarum in et pro quibus quondam Valletus de Fellignon pro suo hospicio accedere debebat in operibus quondam dominorum de Cly, et sequi cum bestiis eius in alpibus dictorum dominorum. ITEM terciam partem unius pecie *prati*¹⁵⁴ terre jacentis prope Clappetum de Lyeyres, extimatam circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda lo clappey, de tertia Vallis de Pramoron, de quarta exitus, quam terciam partem tenent nomine cambii a dictis confitentibus liberi Grossi Johannis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, pro tribus partibus servicii et reddictus debitorum pro dictis omnibus royda et syoventeria et pecia, duos solidos, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani, et terciam partem duarum librarum cere reddictus in festo Sancti Stephani, et quatuor solidos, octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento **163 [533 recto]** albergamenti de premissis rebus, facti per dominum Petrum, olim dominum de Cly, Valletto de Fellignon et suis heredibus et eius causam habituris et cui ab ipso et aliis quibuslibet acciderit, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die prima mensis decembris. ITEM circa tres eminatatas terre jacentes in Chantono dou Ronc dou Bassi, quarum fines sunt de prima parte res Laurencii Ansermeti, de secunda Vallis de Pramoron, de tertia pascua, de quarta exitus, quam peciam tenent nomine cambii infantes Grossi Johannis de Mayn. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti dicte pecie, facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Johanni de Fellignon et suis heredibus, recepti per Henricum Sermodi notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo quarto, die vigesima mensis marcii. ITEM medietatem pro indiviso cum illis de Balmacia et Andrea Perrodi de Allexon, unius pecie territorii et novalis jacentis loco dicto Bosc de Clevan, extimatam circa duas sestariatas terre, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte via nemoris, de secunda res Brunodi Maczoc, de tertia res Anthonii Petri Andreveti, de quarta Mons de Chanet. ITEM medietatem unius pecie territorii jacentis loco dicto Ronc dou Bassi,¹⁵⁵ extimatam circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda Vallis Crousa, de tertia Lasty de Pramoron Feygiol,¹⁵⁶ de quarta Vallis de Pramoron. ITEM medietatem tocius syoventerie in qua quondam Johannes de Fellignon tenebatur sequi in alpibus de Cly cum eius bestiis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, pro dicta medietate, quinque solidos servicii monete serviciarum in festo Sancti Stephani et decem solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti dictarum peciarum facti per dictum dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Johanni de Fellignon et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die sexta mensis jullii. ITEM medietatem pro indiviso duodecime partis pascuorum et pasturagiorum de Chigniana, cuius tocius alpis et pascue fines sunt de prima parte Fenestra de Suyl, de secunda **164 [533 verso]** Mons de Saller, de tertia Fenestra de Valcorneyr, de quarta La Seriola, de quinta Mons Panquera, de sexta Vallis Orsyn, de septima Lo Berio Ryon, de octava Pons de Fellignon et ex hinc tendendo ad terminum positum in summo Vallis de Pallu, et ex hinc tendendo usque ad terminum positum in summo dou Cagnyon¹⁵⁷ de Jacz de Suyl, et ex hinc tendendo usque ad summum de La Corna, et ex hinc tendendo usque ad dictam Fenestra de Suyl, una cum una domo, chavanna, freyderio et uno challet et alia chavan-

¹⁵⁴ La parola *prati* è cancellata.

¹⁵⁵ Altrove si trova *Basy*.

¹⁵⁶ O *Seygiol*.

¹⁵⁷ Si trova quasi sempre *Cugnyon*.

neta infra pascua predicta. ITEM in territorio de Chygniana, loco dicto Cor, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda Les Czuchons, de tercia res Johannis Jacobi de La Monta, quas nunc tenet *Johannes*¹⁵⁸ Petrus Jacobi, de quarta res Anthonii de Balmacia et eius nepotum. ITEM loco dicto Pontilli circa tercium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, quas idem Anthonius confitens tenet, de quarta¹⁵⁹ La Ryana, de quinta res eorundem de Balmacia. ITEM in Chavana Veteri circa sextum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte Les Czuchons, de secunda res eorundem de Balmacia. ITEM, ibidem, circa sextam partem unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Aymoneti Ansermeti, de secunda res liberorum Johannis Grimodi, de tercia Les Czuchons, de quarta res dictorum liberorum Aymoneti Ansermeti. ITEM in loco dicto Chanctonacz circa octavam partem unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Planes, de secunda res Petri Poudral, de tercia res Petri Junodi Hosqueti confitentis, de quarta res dicti Petri de Poudral. ITEM in Magna Leschy circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Planes, de secunda cortina¹⁶⁰ de Jacz, de tercia res Petri Jacobi de La Monta, de quarta res eorundem de Poudral, de quinta res dicti Johannis Andree Hosqueti confitentis. ITEM ou Beryacz circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte La Drayry, de secunda res dicti Anthonii confitentis, de tercia aqua de Chigniana, de quarta res filiarum Mathei Grossi Johannis. ITEM, prope Les Chonchenes, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, eciam de secunda, de tercia torrens, de quarta res Petri Jacobi, quas tenet Petrus Poudral. ITEM medietatem pro indiviso unius pecie prati **165 [534 recto]** jacentis loco dicto Plan Flory, quam nesciunt extimare quia non colitur sed ad pascua redacta est, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, de secunda pascua, de tercia res eorundem de Balmacia, de quarta res infantum Jacobi de La Monta. ITEM medietatem duodecime partis alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chigniana, salvo in premissis et reservato per ipsos confitentes jure dominorum Montisjoveti, sicut habere solent et habere reperientur. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, de usagio antiquo, quinquaginta libras casei de reddictu in festo Sancti Michaelis, duos solidos, tres denarios obolum servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit, et pro suo jure sufferte unius fidelitatis ac servitutis, remisse et quietate, quindecim denarios servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit more terre Cliti, et de novo servicio, augmentato per tenorem albergamenti dicto Petro et fratribus suis, facti ut predicatur per Johannem Leonis, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento predicto. ITEM confessi fuerunt se tenere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, vigore et ex causa unius revestiture quondam facte per dominum Petrum, olim dominum de Cly, Vulliermeto, Johanni et Brunodo de Fellignon de toto feudo quod ipsi tenere consueverunt a domino de Cly in loco de Fellignon et alibi, recepte per Nycoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo nono, die vigesima quarta mensis jullii, pro duodecim denariis servicii, ultra alia usagia solita, pro tercia parte servicii predicti quatuor denarii servicii in festo Sancti Stephani, octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in dicto instrumento revestiture. ITEM tenent a prefato domino nostro et suis ut supra, et tenere fuerunt soliti ad causam cuiusdam albergamenti sibi facti per Johannem Leonis, terciam partem pro indiviso medietatis omnium pasturagiorum et locorum pasturagii et territorii deys Rayes de Valmartin, quarum fines sunt de prima parte res antique de Valmartin, de secunda Vallis Crosa et res de Pramoron, de tercia pascua de Chignana, de quarta vallollia Ursyn tendens ad pontem de Croses, pro qua faciunt annuatim, ut decet per albergamentum dicte medietatis, factum per dictum dominum Petrum, olim dominum de Cly militem, Vulliermeto de Fellignon, cuius causam successores Aymoneti de **166 [534 verso]** de Fellignon pro tercia parte habebant, receptum per Nycolletum de Vacheria anno Domini millesimo quatercentesimo¹⁶¹ quadragesimo octavo, die octava mensis augusti, terciam partem quatuor solidorum servicii, videlicet sexdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos, octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in dicto instrumento pro rata dicti servicii. ITEM medietatem pro indiviso tocius medietatis omnium pasturagiorum et locorum proxime scriptorum territorii deys Rayes et partinencium ipsorum, pro qua medietate faciunt annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, duos solidos servicii monete servitorum in Sancto Stephano et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic pro rata dicti servicii taxati

¹⁵⁸ La parola *Johannes* è cancellata e sostituita da **Petrus**, scritto nel margine destro con un segno di richiamo.

¹⁵⁹ Mancano la seconda e la terza.

¹⁶⁰ Lettura incerta.

¹⁶¹ Errore per *tercentesimo*.

in instrumento albergamenti facti per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, Johanni de Fellignion, cuius causam predictus Aymonetus habebat pro medietate, recepto per dictum Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die sexdecima mensis januarii, et dicunt dicti confitentes quod ipsi sunt consortes in dictis fondis deys Rayes et, cum eisdem confitentibus, Anthonius Poudral et eius fratres, Johannes Andree Jacobi de La Monta et filie Johannis Fructyer, et Petrus Jacobi de La Monta, Aymonetus, gener Aymoneti Jacobi, Anthonius et Junodus fratres, filii quondam Johannini Hosqueti, causam habentes quondam Petri Grappes, Johannis Meynet et eius fratris et nepotum, liberi et heredes Ansermeti de Mayn, Anthonius de Flory et eius consanguinei, Anthonius Balmacy et eius nepotes, Andreas Perrodi Ansermeti. Qui Anthonius Poudral et eius fratres faciunt dictis confitentibus, pro dicta consortia, duodecim denarios servicii, Johannes Andree Jacobi de La Monta et alii de La Monta, sex denarios servicii, dicti Hosqueti sex denarios servicii, Johannes Meynet et eius frater et nepotes sex denarios servicii, heredes Ansermeti de Mayn sex denarios servicii, Anthonius de Flory et eius consanguiney sex denarios servicii, illi de Balmacia sex denarios servicii pro Johanne Grimodi, eorum patre, et pro Jaquemeta de Fellignion, eorum matre, tres denarios servicii, *ac Allexona de Fellignion tres denarios servicii*,¹⁶² annuatim in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit. ITEM faciunt et debere confitentur annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, videlicet pro quarta parte duarum partium unius ovis in quibus quondam Andreas et Aymonetus de Fellignion et Brunodus Flory tenebantur **167 [535 recto]** prefato domino Petro, olim domino de Cly, per ipsum dominum Petro remissorum, ad feudum predictis Aymoneto, Andree et Brunodo pro duobus solidis et octo denariis servicii sine placito, ut patet per instrumentum per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii, octo denarios *servicii*¹⁶³ sine aliquo placito solvendo in festo Sancti Stephani. ITEM tenent et tenere confitentur, sub servicio superius declarato, unam peciam terre jacentem en Mayn, extimatam circa mediam quartanatum terre, cuius fines sunt de prima parte via tendens versus Lordery, de secunda res Andree Perreti Ansermeti, de tertia res Anthonii de Flory, una cum situ quarterii unius rasquardi et grangie ibidem site et partinenciis ipsarum rerum, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus Anthonius Boyssoneti et eius nepotes. ITEM unam peciam novalii jacentis supra Ussyn, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chigniana tendens ou Pysson de Chanet, de secunda a dicto pissino tendens ad Balmam Blanchy, et a dicta Balma ad Montem dou Cluc,¹⁶⁴ et ex hinc tendendo in Lyera de Ussyn, et a dicto Lyera de Ussyn tendendo ad Balmam de pede de Boscherechy, et a dicta Balma tendendo a Lasty dou Carlo de pede de Syorderes, et inde tendendo in summo de La Lex de Pary Vullien et de alia parte tendendo ad Balmam des Balmacz, et ex inde tendendo ad Saxum Acutum, et a dicto Saxo Acuto tendendo in summum Montis Corneyr et de alia parte tendendo prope res de Cortina usque ad aquam de Chignana, salvis infra hos confines juribus alienis et exitibus cuiusdam pecie quam tenet in feudum, a dictis confitentibus, videlicet Johanninus Gorreti notarius usum suum pasturandi cum eius bestiis et liberorum Johannis Reyneyr de Monmeneys, quintam partem dicte pecie. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie et suis ut supra, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per Petrum Levreyr, pro tunc vicecastellanum Cliti, dicto Petro confitenti et fratribus suis et eorum heredibus et cui acciderit, recepti per Johannem Muleti notarium anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo tercio, die decima nona mensis octobris. ITEM dicti confitentes, causam habentes in hac parte in bonis quondam Aymoneti de Fellignion, pro se et suis heredibus **168 [535 verso]** et successoribus quibuscumque, confessi fuerunt per eorum juramenta ut supra se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, tres solidos, undecim denarios servicii in festo Sancti Stephani, septem solidos, decem denarios placiti quando acciderit more terre Cliti, et hoc in exoneracione unius floreni, valoris viginti solidorum, servicii, duos bonos florenos ad vallorem predictam pro quolibet placito domino predicto debito ex causa quictacionis facte de reytate et casaria, in quibus quondam Aymonetus de Fellignion dominis de Cly tenebatur, per dominum Petrum predictum, quondam dominum de Cly, dicto Aymoneto de Fellignion et certis aliis personis <remissis>, ut de ipsa quictacione constat publico instrumento recepto per dictum Nycolletum de Vacheria sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die tresdecima mensis septembris. ET est sciendum quod dicti tres solidi et undecim denarii servicii ultimo confessati fuerunt alias in manibus quondam Johannis

¹⁶² La frase è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

¹⁶³ La parola *servicii* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

¹⁶⁴ Lettura dubbia.

Casey notarii et commissarii ad hec deputati in consortia per Anthonium, Petrum et Petrum Ansermeti, nominibus suo et suorum consortium, recogniti. ITEM dicti confitentes, quibus supra nominibus, confessi fuerunt per eorum juramenta ut supra, se tenere in feudum perpetuum a prefato domino nostro duce et suis ut supra, duas partes aque rivi de Croceres venientis de Chigniana <et> de Cortyna, una cum passagio et rippagio conducti et suis bonis usibus dicte aque et rivi, ad ducendum et conducendum ad eorum possessiones sitas in Monmeneys et de Sayx et alibi ubi voluerint, emendando dampna patientibus, et si alii fines forent in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra quatuor denarios monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per Barthollomeum Pennaczon, vicecastellanum Cliti dictis confitentibus suisque consortibus et eodum heredibus et cui dare, vendere et permutare voluerint, salvis ecclesia, hospitali et domino pari terre, et si non darent vel alias alienarent eorum heredibus masculis et, in deffectu masculorum, femellis, et cui perpetue et successive acciderit, recepti per Petrum de Roseryo notarium anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo quarto, die duodecima mensis junii. Promictentes dicti confitentes ut supra, protestantes et renunciantes ut supra; de quibus omnibus singulis dicti confitentes, suis et quibus supra nominibus, requisierunt **169 [536 recto]** per me dictum notarium et commissarium fieri duo publica instrumenta, seu tot quot fuerint necessaria, eiusdem tenoris et substancie, consilio et dictamine sapiencium dictanda, actum ubi et presentibus quibus supra. SUCCESSIVE anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quarta mensis januarii, in Valletornenchia in domo dictorum liberorum Petri Carrelli, presentibus Amedeo Poudral et Andrea Passarini, testibus ibidem vocatis et rogatis, notum sit universis quod in presencia mis dicti notarii ut supra stipullantis et recipientis et dictorum testium, constituti personaliter Anthonius de Balmacia, nominibus suo et suorum fratrum et nepotum, ipsi ambo simul suis et quibus supra nominibus, gratis et sponte, pro se et suisque heredibus et successoribus quibuscumque, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, per sua juramenta per eosdem prestita super euvangeliis Dei sanctis in manibus mis dicti notarii, presens manifestum, in quantum eos tangit, ratificaverunt et confirmaverunt, promiseruntque sub similibus juramentis quibus supra per se nec per alium contra premissa quomodolibet contra venire, omnibus renunciacionibus in premissis competentibus propterea renunciando, de quibus requisierunt fieri unum et plura publica instrumenta prout supra, actum ubi et presentibus quibus supra. PROPTEREA, anno et indicione quibus supra, die vigesima sexta dicti mensis januarii, ubi supra proxime, presentibus Martino Vulliermini et Andrea Gaspardi, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii, constitutus personaliter Andreas Perrodi de Allexon qui gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque et causam ab eodem in futurum habituris, cum suo juramento prout supra, presens manifestum et omnia in eodem contenta in quantum eum tangit, ratificavit et confirmavit, confitendo tenere pecias in presenti manifesto scriptas a dictis confitentibus, iuxta confines ibidem descriptos, et usagium equidem descriptum eisdem confitentibus debere prout in presenti manifesto describitur, promictens simili juramento contra premissa quomodolibet per se nec per alium non venire, omnibus renunciacionibus pariter renunciando in premissis competentibus, de quibus ut supra petiit fieri instrumentum unum et plura, actum ubi et presentibus quibus supra. CONSEQUENTER, anno, indicione et die quibus supra proxime, **170 [536 verso]** presentibus Martino Foldon et Johannino Gorreti notariis, testibus ut supra vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, Anthonius Peccyon, pro medietate, Andreas, Jacobus, Johanninus Petri Andreveti de Crista *de Crista*¹⁶⁵ Jaquemetus Johannis Billiodi, pro alia medietate, gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque et causam in futurum ab eisdem habituris, tam de jure quam consuetudine patrie Vallisauguste, per juramenta sua prout supra prestita, presens manifestum in quantum eos tangit et tangere potest, ratificaverunt et confirmaverunt, promictentes sub simili juramento contra premissa non venire, omnibus renunciacionibus equidem in premissis competentibus renunciando, de quibus ut supra <petierunt fieri instrumentum unum et plura>, actum ubi et presentibus quibus supra. IBIDEM, Anthonius Petri de Flory et Johannes eius frater, nominibus suo et fratrum suorum et nepotum absencium, pro quibus promiserunt de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem quando super premissis forent requisiti, qui gratis et sponte, pro se et suis quibus supra, presens manifestum in quantum eos tangit, ratificaverunt et confirmaverunt

---

¹⁶⁵ Ripetuto.

sub juramentis et renunciacionibus predictis de quibus ut supra, actum ubi et presentibus quibus supra. ITEM, die ultima dicti mensis januarii, ubi supra, presentibus Martino Foldon notario et Andrea Piser, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia mis dicti notarii et dictorum testium, Anthonius Poudral, nominibus suo et fratrum suorum absencium, pro quibus promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eosdem in forma debita premissa omnia et singula quando super premissis foret requisitus, gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque per juramentum suum prout supra prestitum, presens manifestum, in quantum eundem Anthonium et dictos eius fratres tangit et tangere potest, ratificavit et confirmavit, sub promissionibus et renunciacionibus predictis, actum ubi et presentibus quibus supra, de quibus ut supra. ITEM, ibidem, dicta die, et presentibus quibus supra, Johannes Andree Jacobi de La Monta et Amedeus Poudral, nominibus suo eiusque fratris et uxoris absencium, pro quibus promisit ut supra, gratis et sponte, pro se et suis ut supra, cum juramento ut supra, presens manifestum in quantum eundem et dictos eius fratres et uxorem tangit et tangere potest, ratificavit et confirmavit, promictens, simili juramento prout supra prestito, contra premissa quomodolibet non venire, omnibus renunciacionibus in premissis competentibus **¶ [537 recto]** equidem renunciando, de quibus ut supra requisit fieri unum et plura publica instrumenta, actum ubi et presentibus quibus supra. POST HEC enim, anno indicioneque supra proxime scriptis, die decima octava mensis jullii, in Valletornenchia, videlicet in domo Johannis Petri Andreveti Passerini, presentibus Johannino Gorreti et Martino Foldon notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, noverit singulariter posteritas quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis dicti notarii et commissarii ut supra requirentis, personaliter constitutus Johanninus Meyneti, nominibus suo et nepotum suorum, gratis et sponte quam melius potuit cum juramento ratificando asseruit se olim facere consuevisse sex denarios servicii confitentibus predictis eorumque antecessoribus, nunc vero asserens illos sibi fuisse venditos precio inter eosdem convento, promictens igitur nominibus suo et quorum <supra> contra premissa non facere, dicere, opponere vel venire, sed illa inconcusse¹⁶⁶ observare, omnibus renunciacionibus, juribus et patrie Vallisauguste consuetudinibus equidem renunciando, de quibus jussum est michi subscripto notario et commissario unum et plura fieri et tradi publica instrumenta. NOVISSIME autem, anno et indicione quibus supra, in loco Veraye, videlicet in domo Petri Maczoc, vocata,¹⁶⁷ presentibus Martino Foldon et Francisco Franquini notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, serie presencium cunctis ad perpetuam deducatur noticiam, quod ibidem in presencia mis dicti notarii et commissarii infrascripti testiumque premissorum, personaliter constitutus Petrus, filius quondam Grossi Johannis de Mayn, nominibus suo et nepotum suorum, filiarum quondam Mathei eius fratris, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuit, cum juramento in manibus mis notarii et commissarii subscripti per eum corporaliter prestito, <presens instrumentum> ratificavit, confirmavit penitus et approbavit, confitens dictas eius nepotes tenere a confitentibus predictis dictas tres eminentas terre jacentes in Champtono dou Ronc dou Bassi, supra confitatas, promictens igitur contra eadem non venire, nec contra venire volenti aliquathenus consentire, quinymo illa inconcusse observare, renunciacionibus equidem omnibus excepcionibus, juribus et patrie <Vallisauguste> consuetudinibus quibus contra premissa venire posset aut se deffendere vel thueri, de quibus ut supra.

Petrus Cruse notarius.

---

¹⁶⁶ Fermamente.

¹⁶⁷ Manca il nome: probabilmente *Inferneti*.

20 - 1458, oct. 25 - [537 verso]

In casa Carrel, testi il notaio Foldon, Giovanni Fabri e Giovanni Cochet, **Martino, figlio del defunto Andrea di Senglin**, tutore di **Martino, figlio del fu Giovanni di Andrea Fabri**, suo nipote, riconosce di tenere in feudo (come da antecedente *reconnaissance* di Andrea figlio di Giovannetto Fabri a nome anche del fratello Pietro) i seguenti beni: prati e terreni situati a Crépin in località Clappey, a la Leschy di Saix, in località Lavenchy, alle Pissines, alle Clevettes sopra la strada di Ponteyl, a l'Envers sopra Crépin, alle Guveres, a Ponteyl, colla metà di una casa, al Pontas oltre Crépin, a Lyorteres, al Ronc, alla Rossery, a Golletes, alcune case con mezza quartanata di *chenevier* a Crépin, il diritto agli alpeggi di Lyortères e Vachary, altri beni a Larer, al Mollinet di Senglin, terreni sotto il monte di Glaciour, un dodicesimo del mulino chiamato Gros Moulin (sito sul torrente di Yllia, coll'uso delle macine di Champlève). E' inoltre consorte dell'alpe di Yllia.

- *Confessio Martini, filii quondam Andree Fabri de Cenglung, veluti tutoris et tutorio nomine Martini, filii quondam Johannis Andree Fabri eius nepotis.*

172 ANNO ET INDICIONE SUPRA PROXIME scriptis, die vigesima quinta mensis octobris, in loco Vallistornenchie, in domo liberorum Petri Carrelli, videlicet in stupa dicte domus, presentibus Martino Foldon notario, Johanne Fabri et Johanne Cochet, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii predicti ut supra stipullantis et recipientis, constitutus personaliter **Martinus, filius quondam Andree Jacobi**¹⁶⁸ **Fabri** de Cenglung, velut tutor et tutorio nomine Martini, filii quondam Johannis Andree Fabri, eius nepotis absentis, pro quo promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eundem quando foret etatis in forma debita comuni et perusitata, quando foret requisitus, sub obligatione bonorum dicti pupilli, qui gratis et sponte tutorio nomine premissio confitetur se tenere tenereque velle et debere seque ...¹⁶⁹ tenere constituit nunc et in futurum in rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis heredibus et successoribus quibuscumque, per juramentum suum per eundem prestitum super euvangeliiis Dei sanctis, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum facta in manibus Johannis Casey per Andream, filium quondam Johanneti Fabri de Cenglung, nomine suo, Petri eius fratris et suorum nepotum, et subsequenter per eundem Andream confitentem et Stephanum Berthodi, nominibus suo, Johannis, Bruneti et Johannini fratrum suorum, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum ad hec deputationum, res et possessiones infrascriptas, una cum **173** [538 recto] ipsarum fondis, ut supra etc. ET PRIMO unam peciam terre jacentem a Crespyn, loco dicto ou Clappey, cuius fines sunt de prima parte Loz Clappey de Cugnion, de secunda res dicti pupilli, moventes a Johanne Perruqueti, de tercia eciam, moventes a Petro Ansermeti, de quarta res Martini Guidret et eius fratris, de quinta res Andree de Crespyn, de septima res filiarum Martini Johannini de Guigniet. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentis en La Leschy dou Sayx, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis et Berthodi et Johannini Fabri, moventes a Petro Ansermeti, de secunda res Johannis Perruqueti de super, de tercia res Anthonii Laurenczodi, de quarta via publica. ITEM, ibidem, circa unam eminatam terre et octavum unius secatorii prati jacentes loco dicto La Lavenchy, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Fabri, de secunda via publica, de tercia res heredum dicti Petri, de quarta torrens, de quinta res Martini Guidreti et eius fratrum. ITEM eys Pissines circa mediam quartanatom prati, cuius fines sunt de prima parte Loz Cugnion, de secunda res filiarum Martini Johannini de Guigniet, de tercia res liberorum Johannis Aymonodi, de quarta res dicti confitentis, moventes a dicto domino nostro. ITEM unam peciam prati et terre jacentem supra viam de Ponteyl eys Clevetes, cuius fines sunt de prima parte res Martini Guidret et eius fratris, de secunda res Johannis Perruqueti, de tercia res dictorum heredum Petri Fabri, de quarta via publica, extimata circa tres eminatas terre et quartum unius secatorii prati, que pecia alias fuit confessata in duabus peciis. ITEM circa unam quartanatom terre jacentem en Lenvers supra Crespin, cuius fines sunt de prima parte et secunda res Johannis Perruqueti, de tercia res Johanne, filie quondam Martini Johannini de Guigniet, uxoris Andree de Hosquet, de quarta pascua. ITEM circa unam eminatam prati jacentem eys Guveres, cuius fines sunt de prima parte torrens Montis Servini, de secunda res Johannis Ansermeti, de tercia res Amedei Anthonii Laurenczodi, de quarta res filiarum Martini Johannini de Guigniet et res Johannis Aymonodi et Johannis Perruqueti. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentis in pratis de Crespyn, cuius fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti, de secunda res Johannis Martini de Heryn, quas tenet Johannes

¹⁶⁸ La parola *Jacobi* è cancellata.

¹⁶⁹ Illeggibile.

Aymonodi, de tercia res Johannete de Guigniet, de quarta res dicti Petri *Perruqueti*¹⁷⁰ Ansermeti, quas tenent Ludovicus et Anthonius Ansermeti, **174 [538 verso]** ITEM medietatem siti unius domus jacentis ibidem eys Ponteyl, cum medietate curtium et platearum ibidem existencium, quorum fines sunt de prima parte via publica et de aliis partibus res heredum Petri Fabri. ITEM circa unam eminentiam prati jacentem ou Pontacz ultra Crespyn, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res dicti Johannis Perruqueti, de tercia res heredum Petri Fabri, de quarta res dicti Petri Ansermeti, quas tenet Johannes Petri Ansermeti, quam peciam tenet a dicto confitente, tutorio nomine premissis, nomine cambii, Johannes Perruqueti. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis en Lyorteres, cuius fines sunt de prima et secunda partibus pascua, de tercia res heredum dicti Petri Ansermeti, de quarta res Johannis et Guilliemi Johannis Aymonodi. ITEM circa mediam quartanam prati jacentis ibidem en Lyorteres, cuius fines sunt de prima parte et secunda res liberorum Johannis Aymonodi, de tercia et quarta res heredum Petri Ansermeti. ITEM medietatem pro indiviso cum heredibus Petri Fabri unius sestariate vel circa jacentis ou Ronc, cuius fines sunt de prima parte res Johannete, filie quondam Martini Johannini Guigniet, quas tenet Johannes Aymonodi, et de aliis partibus pascua. ITEM en Rossery circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Perruqueti, de secunda res dicte Johannete, de tercia res Martini Andree Aymonodi. ITEM en La Val circa unam quartanam terre, cuius fines sunt de prima parte res Amedei Laurenczodi, de secunda exitus tendens en Rossery, de tercia res Johannis Perruqueti, de quarta res heredum Petri Fabri. ITEM eys Golletes, circa octavum trium secatoriorum prati, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Perruqueti, de secunda pascua, de tercia res infantum Martini de Heryn, quas tenet Ludovicus Ansermeti, de quarta res infantum Johannis Perruqueti. ITEM circa mediam quartanam cheneverii, cum domibus intus sitis, jacentis en Crespyn, cuius fines sunt de prima parte res Petri Ansermeti, quas tenet Petrus Aymonodi, de secunda et aliis partibus res dictorum heredum Petri Fabri et via publica, quam peciam tenent Bartholomeus et Johannes Fabri a dicto pupillo. ITEM usum suorum animalium alpis, pascuorum et pasturagiorum de Crespyn, de Lyorteres et de Vachary, prout alii sui consortes. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci, et suis ut supra, medietatem unius floreni boni auri et boni ponderis ac lye **175 [539 recto]** cum placito quando acciderit more terre Cliti, septem solidos, unum denarium obolum cum pita¹⁷¹ servicii in festo sancti Stephani, cum placito quando acciderit, et quatuor solidos, quatuor denarios tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis. ITEM en Larer circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Petri Coppas, de secunda pascua, de tercia res Johannis Cochet, de quarta res Johannis Galleys, que fuerunt liberorum Andree Perruqueti. ITEM medietatem quinte partis, pro indiviso cum Brunodo Coppas et suis consortibus, unius pecie territorii jacentis en Cenglung prope lo Mollinet, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda via publica, de tercia pascua, de quarta res infantum Girardi de Trossaiou, que pecia continet unum secatorium cum dimidio. ITEM unam peciam terre jacentem subtus Montem dou Glaciour, extimatam circa unam quartanam, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res infantum Johannis Constantini, de tercia dictus Mons dou Glaciour, de quarta res dicti Petri Coppas, de quinta eciam. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, tres solidos et sex denarios servicii in festo Sancti Stephani, duos solidos, quatuor denarios cum pita tallie in festo Sancti Michaelis, duos solidos, sex denarios pro sufferta unius fidelitatis in festo Sancti Stephani, cum placito solito more terre Cliti. ITEM medietatem sexte partis unius molandini vocati Grossum Molandinum, siti juxta aquam descendente de Yllia, cum suis rippagiis et molentibus hospicii ipsorum et usu molerie de Champlevy pro dicto molandino. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra pro sua rata tocus reddictus debiti pro dicto molandino, tam in silligine quam avena, unam quartanam cum dimidia silliginis et dimidiam quartanam ordeii in festo Sancti Michaelis. ITEM jus suum quod habet in alpe et pascuis de Yllia cum suis consortibus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro, et suis ut supra, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo jure quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro tota alpe et pascuis de Yllia, debitorum et recognitorum in manibus Johannis Casey, notarii et commissarii dicti domini nostri, per Vulliermetam, filiam quondam Johannis Dognini de Losanchi, nomine suo et suorum consortium, et hoc in **176 [539 verso]** exoneracione sexaginta octo solidorum dicto domino nostro debitorum et ut supra recognitorum per dictam Vulliermetam Dognini pro dictis alpe et pascuis, et duorum solidorum, sex denariorum servicii debitorum pro quodam novali per dominum de Cly largiato, quod fuit quondam

¹⁷⁰ La parola *Perruqueti* è cancellata.

¹⁷¹ Per *picta*.

Jahanneti Vullienii de Losanchy, asserens idem confitens ulterius quod ipse facere consuevit annuatim dicte Vulliermete et suis heredibus, pro sua rata dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii debitorum pro quodam novali largiato, videlicet quartam partem unius denarii monete Auguste servicii cum placito quando acciderit, non derogando aliis clausulis contentis in albergamento facto per dominum de Cly predecessoribus dicte Vulliermete et suis consortibus, recepto per Jaquemetum Porcher de Grangiis notarium, sub anno currente Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die quinta mensis marcii. Protestans ut supra, promictens et renuncians ut supra; de quibus premissis omnibus et singulis dictus confitens, tutorio nomine premissis, requisiiit per me dictum notarium et commissarium fieri duo publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie, consilio sapiencium, si foret necesse dictanda, facti tamen substancia in aliquo non mutata; actum ubi et presentibus quibus supra. SUBSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vero decima mensis februarii, in Villa seu burgo Anthesii, in stupa domus sartoris Bonini, presentibus Martino Foldon notario et Martino Bonini de Pesty, testibus ibidem ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, Johannes Petri Fabri, nominibus suo et Berthodi eius fratris absentis, pro quo promisit de ratum habendo necne de laudari et confirmari facere per eundem quando super hiis foret requisitus in forma debita et usitata, sub obligacione omnium bonorum suorum, qui gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque, cum juramento per eum prestito super euvangeliiis Dei sanctis, tam de jure quam consuetudine patrie Vallisauuguste, presens manifestum suo et quibus supra nominibus in quantum eum tangit, ratificavit et confirmavit, promictentes suo et quibus supra nominibus simili juramento, prout supra prestito, contra premissa **¶ [540 recto]** per se nec per aliam personam palam, tacite nec occulte contra venire, quinymo premissa actendere et observare sub obligacione omnium bonorum suorum presencium et futurorum, omnibus juribus in premissis competentibus propterea renunciando, de quibus prout supra requisiiit fieri unum instrumentum seu plura et tot quot erunt necessaria, actum ubi et presentibus quibus supra.

Petrus Cruse notarius.

21 - 1459, jan. 29 -

In casa Carrel, testi il notaio Foldon e Antonio di Andrea Ussin, i fratelli **Pietro, Martino e Giovanni, figli del defunto Andrea Aymonod** di Crépin, per metà, Guglielmo e Clemente, figli del defunto Giovanni Aymonod, anche a nome del fratello Giovanni, per l'altra metà, confessano di tenere in feudo (*reconnaissances* antecedenti dei fratelli Giovanni e Andrea Aymonod, e in seguito dei fratelli Giovanni, Clemente e Guglielmo, figli di Giovanni, e dei fratelli Pietro, Antonio, Giovanni e Martino, figli di Andrea) i seguenti beni: prati e terreni a **Torgnon** (al Chivalley di Onozon, a Croteres, al Perez, a Lestana, al Carter, al Gran Champ di Vallelliez, a Crista Reyneyr, a La Leschy, detta anche La Traversa, ai Torryons, alla Traversa, al Lausel, al Chantel, alla Leschena, al Clos, al Gierby, al Pré du Canal con un *rascard*, alle Lescheres, al Pré Vieil, alle Crotères, a Onozon con un *rascard* e case, altri prati a Vernaczon e al Lausel, più l'uso delle acque discendenti da Expiney e Vesan) e a **Crépin** (al Ponteyl, detto anche Palluacz, con due case, alle Pissines di Rossery, al Fontaney, a Rues, alla Lavenchy sotto Crépin, al Clos, alle Clèves, alle Trayes, ai Gleys, a Crépin con 4 case, un *rascard* e due granai, con corti e piazzali, due altre case con corti e piazzali a La Chinayl di Crépin, prati a La Leschy, una casa a Les Granges, prati a Vallerey) (confini: lo Verney, Le Gollettes, Lo Clos des Rayes, il Mont Riond). Riconoscono ancora diverse case a Lyortères, altri beni all'Envers, al Canal del Closet, alla Balma di Crépin, al Pied des Roncs, Al Champ dou Toumelley. Possiedono anche il diritto all'uso degli alpeggi di Crépin, Lyortères e Vachary e 4 parti di un mulino sito sul torrente del Mont Cervin in località Pied di Cuayes (o pied des Champs, dei figli di Andrea Perruquet), chiamato Grand Moulin, con relative canalizzazioni, case e diritto all'uso delle macine di Champlève; diversi altri beni sono a Ussyn, Facebellaz e Montmené. (Albergo di Pietro di Cly ad Aymonodo e Laurensodo di Crépin, Nicoletto Vacher notaio, il 13.10.1355). Tengono in feudo anche altri beni a Crépin, la porzione degli alpeggi suddetti, un sesto del Grand Moulin pervenuti loro da certo Giacometto Semet di Navilliod. Hanno altresì diritto all'acqua del ruscello di Bisonchey¹⁷² che conduce a Crépin l'acqua del torrente del Mont Cervin. L'acqua fu albergata dal vicecastellano di Cly Urbain Nerve a tutti gli abitanti di Crépin il 18 ottobre 1429.

- *Confessio Petri, Martini et Johannis fratrum, filiorum quondam Andree Aymonodi de Crespyn, pro medietate, et Johannis, filii quondam Johannis Aymonodi, nominibus suis, Clementis et Johannodi, eius fratrum de Crespyn, pro alia medietate.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima nona mensis januarii, in Valletornenchia, in domo liberorum Petri Carrelli, videlicet in stupha dicte domus, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Andree de Ussyn, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum sit universis quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis sollemniter et recipientis, constituti personaliter **Petrus, Martinus et Johannes, fratres, filii quondam Andree Aymonodi** de Crespyn, pro medietate, Guillermus et Clemens, filii quondam Johannis Aymonodi, nominibus suis et Johannis eorum fratris absentis, pro quo promiserunt de ratum habendo necne de **178 [540 verso] de**¹⁷³ laudari et confirmari facere per eosdem in forma debita quando super premissis forent requisiti, pro alia medietate, gratis et sponte, pro se suisque heredibus successoribus et causam perpetue habituris, confessi fuerunt per eorum juramenta super sanctis Dei scripturis in manibus mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis prestita, manifestaverunt ac palam et publice, velud si forent in judicio coram suo giudice ordinario, recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum in rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro duce et suis ut supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione dudum facta per Johannem et Andream Aymonodi de Crespyn fratres, prefato domino nostro duci, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ad hec deputati, res et possessiones infrascriptas, cum ipsarum fondis, finibus, introitibus, exitibus et aliis suis cunctis bonis usibus universis. ET PRIMO unam sestariatam vel circa terre jacentem en Chivalley de Onoczon, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Aymonodi confitentis, moventes a Martino et Andrea Ogerii et eius nepotibus, de secunda res Petri Pichot, de tercia eciam, moventes ab heredibus Johannis Raffor, de quarta res Johannis Magueti et eius fratrum, de quinta res dicti Petri Andree Aymonodi, moventes a Jacobo Levreyr,¹⁷⁴ quam peciam tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM unam eminatam terre jacentem en Croteres, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Magueti et eius fratrum, de tercia res infantum Johannis Johannodi, de quarta res Andree et Martini Ogerii et eius nepotum, quam peciam tenent a dictis liberis Andreas Aymonodi et liberi

¹⁷² Pésontsé.

¹⁷³ Ripetuto.

¹⁷⁴ Per *Levrier*.

Johannis Aymonodi. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem ou Peroz, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Magueti et eorum fratrum et Petri Aymonodi predicti, de secunda via publica tendens ad Villetam, de tercia via publica desuper, tendens versus Tornion, de quarta res dictorum infantum **179 [541 recto]** Johannis Aymonodi, quam peciam tenent a dictis liberis Andreas Aymonodi <et> Johannes de Villeta alias Ansermet. ITEM circa tres eminatatas terre jacentes subtus viam de Tornion, loco dicto Lestana, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res infantum Johannis Aymonodi, de tercia res dicti Johannis de Villeta, de qua pecia tenent, nomine cambii, a liberis Andree Aymonodi confitentibus, dictus Johannes de Villeta circa quinque quartanatas et dictus Martinus Andree Ogerii circa unam quartanatam. ITEM, ibidem, supra viam, circa unam eminatam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res infantum Johannis Ogerii, de tercia res eorundem, quas tenent dicti liberi Johannis Aymonodi, de quarta res dictorum liberorum Johannis Aymonodi. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem ou Carter, cuius fines sunt de prima parte res eorundem fratrum et nepotum Ogerii, de secunda et tercia res Petri Pichot, de quarta res dictorum fratrum et nepotum de Navillio, quam peciam tenent nomine cambii a dictis liberis Johannis Aymonodi dicti de Navillio. ITEM circa tres sestariatas terre jacentes in Magno Campo de Vallelliez, quarum fines sunt de prima parte res infantum Johannis Aymonodi, de secunda res eorundem de Navillio, de tercia res infantum Andree Aymonodi, eciam de quarta, moventes a Jacobo Levreyr, de quinta res dicti Johannis de Villeta, de sexta res Petri Pichot, de septima res infantum Johannis Aymonodi, de octava res eorundem fratrum et nepotum de Navillio, de qua pecia tenent, a liberis predictis Andree Aymonodi, dictus Johannes de Villeta, circa unam eminatam, et dictus Petrus Pichot circa unam quartanatam. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem in Crista Reyneyr, cuius fines sunt de prima parte res eorundem de Navillio, de secunda res dictorum liberorum Johannis Aymonodi confitentis, moventes a liberis ab illis Leporarii, de tercia res dictorum liberorum Johanni Aymonodi, de quarta res Johannis Magnyat, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM circa unam sestariatam terre et prati jacentem en La Lescy, alias en La Traversa, cuius fines sunt de prima parte res dicti Johannis Magnyet et eius fratrum, de secunda res dictorum liberorum Johannis Aymonodi, de tercia via publica de super, de quarta res dicti Petri Aymonodi, quam peciam tenent dicti liberi **180 [541 verso]** Johannis Aymonodi. ITEM circa quatuor sestariatas terre jacentis eys Torryons supra viam, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Johannis Magueti et suorum fratrum, de tercia res Micholleti¹⁷⁵ Bonifacii Junodi, de quarta res Martini de Vesan, de quinta et sexta res dictorum confitentium, moventes ab illis de Levreyr, de septima et octava res dicti Johannis Magueti et suorum fratrum, de nona res Petri Pichot, quam peciam¹⁷⁶ tenent dicti liberi Johannis Aymonodi et Petrus Andree Aymonodi, circa tres quartanatas terre. ITEM circa tres sestariatas terre et prati jacentes en La Traversa subtus viam, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Petri Aymonodi predicti, moventes ab illis de Navillio, de tercia res dicti Petri, moventes a Jacobo Levreyr, de quarta res dicti Petri Aymonodi, moventes a liberorum Martini Magueti, de quinta res dictorum liberorum Andree Aymonodi, moventes ab illis de Navillio, de sexta <res> dicti Johannis de Villeta, que moventur a liberis Johannis Junodi, de septima res eiusdem, que moventur a Jacobo Levreyr, quam peciam tenent dicti <liberi> Andreas¹⁷⁷ Aymonodi et, ab eisdem, ipsam tenet nomine cambii idem Guillerminus confitens. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentem in summo pratorum dou Lausel, cuius fines sunt de prima parte res eorundem de Navillio, de secunda res Johannis Andree Aymonodi, de tercia res Petri Andree Aymonodi, de quarta res Martini de Vesan, quam peciam tenet idem Petrus Aymonodi. ITEM circa tres eminatatas terre jacentes ou Chanthel, quarum fines sunt de prima parte Vallis de Valjura, de secunda res eorundem de Navillio, de tercia eciam, de quarta res dicti Johannis Villeta et res dicti Petri Andree Aymonodi, de quinta res infantum Johannis Aymonodi, moventes ab illis de Navillio, de sexta res dicti Johannis de Villeta, que moventur ab illis infantibus Johannis et Bonifacii Junodi, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM circa tres eminatatas terre jacentes en La Cleva ultra Vallem, quarum fines sunt de prima parte vallis, de secunda via publica tendens ad Berczyn, de tercia et aliis <partibus> pascua, quam peciam tenet a dictis liberis Andree Aymonodi dictus Johannes Villeta. ITEM circa unum secatorium prati jacens ou Clos, cuius fines sunt de prima parte vallis, de secunda via publica, **181 [542 recto]** de tercia *via*¹⁷⁸ res eorundem de Navillio, de quarta res eorundem liberorum Johannis

¹⁷⁵ *Sic.*

¹⁷⁶ *Per cuius pecie.*

¹⁷⁷ *Per Andree: manca il termine liberi.*

¹⁷⁸ *La parola via è cancellata.*

Aymonodi, moventes a Jacobo de Levreyr, de quinta res infantum Martini Magueti, de sexta res dicti Petri Pichot, moventes a Jacobo Levreyr, de septima eciam eiusdem Petri, moventes a liberis Bonifacii et Johannis Junodi, de qua pecia tenent dicti liberi Johannis Aymonodi medietatem et Petrus Andree Aymonodi quartum et, ab eisdem, Andreas Aymonodi <et> Johannes Villette predictus, alium quartum. ITEM unum secatorium prati et unam quartanatam terre jacentes ou Gierbi, quorum fines sunt de prima parte res dicti Petri Pichot, de secunda res dictorum de Navillio, de tercia domicillium dicti Johannis Villette, de quarta via publica, de quinta res Johannis junioris Magueti et eius fratrum, de sexta res dictorum de Navillio, de septima res infantum dicti Johannis Junodi, quam peciam tenent nomine cambii a dictis liberis Andree Aymonodi, dicti de Navillio. ITEM circa medium secatorium prati cum situ unius rascardi, jacentes in Prato de Canali, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Petri Pichot et Johannis Magnyat, alias Laurenczodi, de tercia via publica de subtus tendens ad Berczin, de quarta res dictorum de Navillio, de quinta res dicti Johannis Villette, de feudo dicti Jacobi Leporarii, de sexta res dicti Johannis Laurenczodi, dicti Magnyat, quas tenet Johannes Johannis Aymonodi, de septima res dicti Petri Pichot, de octava res dicti Petri Andree Aymonodi, moventes ab illis de Navillio, de qua pecia tenet a dictis liberis Andree Aymonodi confitentibus dictus Johannes Villette circa unam quartam¹⁷⁹ et residuum tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM quartum unius secatorii prati jacentis eys Lescheres, cuius fines sunt de prima parte res dicti Johannis de Villetta, de feudo Jacobi Levreyr, de secunda res infantum Martini Magueti, de tercia pascua, de quarta res dicti Petri Pichot, de quinta res illorum de Navillio, de sexta res dicti Petri Andree Aymonodi, moventes a dictis infantibus Johannis Aymonodi, de septima res dicti Petri Andree Aymonodi, moventes a dictis de Navillio, de octava res dicti Petri Pichot, de nona res dicti Petri Andree Aymonodi, moventes a dictis de Navillio, de decima res dicti Johannis Laurenczodi, de undecima res dicti Petri Pichot, de duodecima res dicti Johannis Laurenczodi, quas tenent dicti liberi Johannis Aymonodi, quam peciam tenet idem Petrus Andree Aymonodi. ITEM circa unum secatorium **182 [542 verso]** prati jacentem in Prato Veteri, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Navillio, de secunda res Johannis Magueti et eius fratrum, de tercia pascua, de quarta res dictorum confitencium Johannis Aymonodi, moventes a dicto Jacobo Levreyr, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM circa unum secatorium prati jacens in loco de Croteres, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Magueti et eius fratrum, de secunda res dicti Petri Andree Aymonodi, moventes a dictis de Navillio, de tercia res dicti Petri Pichot, de quarta res eorundem de Navillio, de quinta res dicti Johannis Magueti et eius fratrum, de sexta res dicti Petri Pichot, de septima res dicti Johannis Laurenczodi, quas tenet dictus Clemens Aymonodi confitens, de octava res dictorum Johannis et Martini Andree Aymonodi et Johannis de Villetta, moventes ab illis de Navillio, de nona res dicti Petri Aymonodi, moventes ab infantibus Martini Magueti, de decima res eiusdem Petri, moventes ab illis de Navillio, de qua pecia tenet a dictis Petro Aymonodi et eius fratribus confitentibus, dictus Johannes de Villetta, circa tercium, et residuum tenent dicti liberi Johannis Aymonodi et Petrus Aymonodi. ITEM unam peciam prati, cum domicillio intus sito et uno rascardo cum plateis et curtibus jacentibus in Onoczon, extimatam circa unam quartanatam in prato vel circa, quorum fines sunt de prima parte et secunda via publica, de tercia res dictorum Petri Pichot et Johannis de Villetta, que moventur a liberis Bonifacii Johannodi, de quarta res liberorum Johannis Magueti, de quinta res infantum Johannis Aymonodi, moventes ab illis de Navillio. ITEM omnes aquas, quibus utuntur en Onoczon, descendentes de Expiney et de Vesand ac circumstancias cum ipsarum cumductibus, in qualibet edomada a die lune in aurora usque ad diem mercuri sequentem continue in orto solis. ITEM circa unam quartanatam prati jacentis in summo pratorum de Vernaczon, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Pichot, quas tenent illi de Navillio, de secunda res dicti Petri Pichot, de tercia res infantum Martini Maguet, de quarta res Petri Martineti de Maczo, quam peciam tenet a dicto Petro et suis fratribus dictus Johannes de Villetta. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem ou Lausel, cuius fines sunt de prima parte res eorundem de Navillio, de secunda res dicti Johannis de Villetta, de tercia res Johannis Laurenczodi, quas tenet idem Guillermus confitens, **183 [543 recto]** de quarta <res> infantum Martini Magueti, de quinta res dicti Johannis de Villetta, que moventur de feudo de Levreyr, quam peciam tenet idem Johannes de Villetta a dicto Petro Aymonodi confitente et fratribus suis. ITEM magis tenere confitentur dicti confitentes suis et quibus supra nominibus, a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra res et possessiones subscriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, introitibus et exitibus ut supra, jacentes in territorii de Crespyn. ET PRIMO in dicto territorio, loco dicto Ponteyl sive loco dicto Palluacz supra viam, circa

¹⁷⁹ Per quartanatam o unum quartum.

quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Amedei Laurenczodi, de tercia res filiarum Martini Johannini quas tenet Johannes Aymonodi confitens, de quarta res Martini Johannis Fabri, quas tenet Martinus Guidret et eius frater, de quinta res eiusdem de Guidret, quam peciam tenet idem Johannes Andree Aymonodi. ITEM, ibidem subtus viam, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Petri Fabri, que moventur ab illis de Navillio, de tercia torrens, de quarta res illorum de Guidret, de qua pecia tenent dicti liberi Johannis Aymonodi medietatem, de qua medietate tenent a dicto Clemente confitente Johannes Petri Fabri et Berthodus eius frater medietatem, et aliam medietatem tenet dictus Martinus Andree Aymonodi. ITEM, ibidem, circa tres quarterios unius secatorii prati cum situ unius domus, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Petri Fabri, de tercia torrens, de quarta res Martini Guidret et eius fratris, de qua pecia tenent dicti liberi Johannis Aymonodi medietatem et heredes Andree Aymonodi aliam medietatem. ITEM situm medietatis unius domus jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tercia res heredum Petri et Andree Fabri. ITEM circa unum secatorium cum dimidio prati jacens eys Pissines de Rossery, cum situ unius domus jacentis prope Crespyn, cuius fines sunt de prima parte res Martini Guidret et eius fratrum, de secunda res Martini Johannis Andree Fabri, de tercia res filiarum Martini Johannini, quas tenet idem Johannes Andree Aymonodi, de quarta Loz Clappey de Cugnion, de quinta res Petri Ansermeti, quas tenet idem Johannes Andree Aymonodi, de sexta res Amedei Laurenczodi, de septima res filiarum Martini **184 [543 verso]** Johannini, quas tenet Thomas¹⁸⁰ Perruqueti, de octava res eorundem Johannis Aymonodi, de nona res earundem filiarum, quas tenet idem Johannes Aymonodi, de qua pecia tenet Johannes Andree Aymonodi medietatem, et duas partes alterius medietatis Johannes et Guilliernus Johannis Aymonodi, et Johannes et Berthodus Fabri, a dicto Clemente confitenti, tercium alterius medietatis. ITEM circa duo secatoria prati, terre et verneti jacentis en Fontaney, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda <res> Thome et Andree Perruqueti, de tercia res dicti Martini confitentis, de quarta res dicti Petri Ansermeti, quas tenet idem Martinus confitens, de quinta res Johannis Perruqueti, de sexta res infantum predictorum Johannis Aymonodi et Johannis et Martini Andree Aymonodi, de septima Vallis dou Tumelley, de octava pascua, de qua pecia tenent infantes dicti Johannis Aymonodi medietatem, et dicti Johannes et Martinus fratres Aymonodi aliam medietatem. ITEM eys Rues circa duas partes unius secatorii prati, minus una quartanata, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Anthonii Laurenczodi, quas tenet ab Amedeo Laurenczodi, de tercia res Petri Ansermeti, quas tenet Johannes Petri Fabri, de quarta res infantum Johannis Aymonodi, quas tenet Johannes Petri Fabri, de quarta res infantum Johannis Aymonodi, quas tenet idem Johannes Fabri, de quinta res Johannis Perruqueti, de sexta res dictarum filiarum Martini Johannini, quas tenet Johanna de Valjura, quam peciam tenent predicti supra proxime nominati ut supra, et, a dicto Clemente, idem Johannes Fabri medietatem. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentem en Lavenchy subtus Crépin, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Petri Ansermeti, quas tenet idem Petrus Aymonodi, de tercia res Petri Perruqueti, quas tenet idem Johannes Fabri, de quarta res liberorum Petri Ansermeti, de quinta res Amedei Laurenczodi, de sexta res Martini Guidret et eius fratris, de septima res dictorum infantum Johannis Aymonodi, de qua pecia tenet, nomine cambii, Amedeus Laurenczodi circa unam quartanatam, et residuum tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM circa unum secatorium prati jacentem ou Clos citra Crespyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Amedei Laurenczodi, de tercia res dicti Martini Guidret et eius fratrum, de quarta via publica tendens en Rossery, de quinta via de Crespyn, de sexta res Petri Ansermeti, quas tenet Petrus Aymonodi confitens, infra quos confines et extimaciones tenet Amedeus Laurenczodi circa unam eminentam prati de pecia preconfinata, de qua parte a dictis confitentibus tenent illi de Guidret circa unam eminentam **185 [544 recto]** prati a Martino et Johanne confitentibus, et residuum tenent liberi Johannis Aymonodi et dicti Martinus et Johannes Andree Aymonodi, et dictus Johannes Fabri tenet jus quod habebat idem Clemens ab eodem Clemente. ITEM circa quatuor sestariatas terre jacentes in Clevis subtus Crespyn, quarum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Petri Ansermeti, quas tenet Petrus Aymonodi confitens, de tercia via publica de super, de quarta res dicti Petri Fabri, moventes a Johanne Mistralis, de qua pecia tenent dicti liberi Johannis Aymonodi medietatem, de qua medietate tenet, a dicto Clemente confitente, circa unam sestariatam dictus Johannes Fabri et Johannes Andree Aymonodi unam sestariatam a dictis liberis Johannis Aymonodi, aliam vero medietatem tenet idem Johannes Andree Aymonodi quartam partem, et Martinus residuum eiusdem pecie. ITEM circa quatuor sestariatas terre

¹⁸⁰ La parola *Thomas* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

jacentes eys Trayes, subtus Villam de Crespyn, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res dicti Johannis Andree Aymonodi, moventes a Perruquetis, de tercia res Petri Ansermeti, quas tenet Petrus Aymonodi, de quarta res Martini Andree Aymonodi, de quinta et sexta res infantum Johannis Aymonodi, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Aymonodi, et Martinus Aymonodi circa tres eminatatas. ITEM circa tres quartanatas terre et verneti jacentes ou Gleys, quarum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res dicte Johannete Martini Johannini, quas tenet idem Johannes Aymonodi, de tercia et quarta res Johannis Andree Aymonodi, de quinta res Amedei Laurenczodi, quam peciam tenet idem Johannes Andree Aymonodi. ITEM situm quatuor domorum, unius rascardi et duorum graneriorum jacencium in Villa de Crespyn, cum plateis, curtibus et urbanis, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Petri Ansermeti, de tercia res Johannis Andree Perruqueti, de quarta res dictarum filiarum Martini Johannini, de quibus Johannes Aymonodi tenet medietatem, de quinta et sexta res dicti Johannis Andree Aymonodi, de septima res dictorum confitencium, de octava res Amedei Laurenczodi, quam peciam tenent Johannes Andree Aymonodi et Martinus eius frater et liberi Johannis Aymonodi. ITEM situm duarum domorum cum curtibus et plateis jacencium en La Chinayl de Crespyn, quarum fines sunt de prima parte via publica **186 [544 verso]** de subtus et de aliis partibus res superius confinate quam tenent Johannes et Martinus Andree Aymonodi. ITEM circa tres eminatatas terre jacentes in canali supra viam et villam, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Martini Andree Aymonodi, de tercia res dictarum filiarum, quas tenet Johannes Andree Aymonodi, de quarta res dicti Amedei Laurenczodi, quas tenet Martinus Andree Aymonodi, de quinta res dicte Johannete Johannini, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes supra Villam de Crespyn, quarum fines sunt de prima parte res dicti Petri Ansermeti, de secunda eciam, de tercia Loz Ruacz de La Barma, de quarta res Amedei Laurenczodi, de quinta res Petri Ansermeti, quam peciam tenet a dictis liberis Johannis Aymonodi idem Petrus Ansermeti. ITEM in pratis de Crose circa unam quartanatom prati, cuius fines sunt de prima parte res dictarum filiarum, quas tenet Johannes Andree Aymonodi, de secunda mons, de tercia res Johannis Perruqueti, quas tenet idem Johannes Andree Aymonodi, de quarta res dicti Petri Ansermeti, quam peciam tenet idem Johannes. ITEM circa medium secatorium prati jacentem ibidem subtus viam en La Leschy, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Petri Ansermeti, quas tenet Petrus Andree Aymonodi, de tercia res Martini Johannis Andree Fabri, de quarta res dicti Petri Ansermeti, quas tenet ...¹⁸¹, de quinta res eiusdem Johannis Martini de Heryn, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus Jacobus Levreyr et, ab eodem, Petrus Perruqueti. ITEM ibidem supra viam circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Petri Martini de Heryn, quas tenet Johannes Johannis Aymonodi, de secunda res dicti Johannis Martini Johannini, de tercia res Johannis Perruqueti, de quarta res Thome Perruqueti et eius fratris, de qua pecia tenet nomine cambii a liberis Johannis Aymonodi Petrus Ansermeti seu eius liberorum,¹⁸² ab eisdemque ipsam tenet Johannes Johannis Aymonodi medietatem, et aliam liberi Johannis Aymonodi. ITEM unam domum sitam ibidem eys Granges, cuius fines sunt undique res Amedei Laurenczodi, cum curtibus et plateis eiusdem domus, una cum quodam casali prope dictam domum existente cum suis exitibus, quam domum tenent <liberi> Johannis Aymonodi. ITEM circa unum secatorium prati jacentem en Vallerey, cuius fines sunt de prima parte res Petri Ansermeti, **187 [545 recto]** de secunda Lo Verney, de tercia res Johannete filie quondam Martini Johannini, quas tenet Johannes Andree Aymonodi, de quarta res Johanne eius uxoris, una cum vernerio dicte pecie contiguo, et sunt fines primo pecia antedicta, de secunda Les Golletes, de tercia Crosun des Rayes, de quarta Mons Rotundus et aqua descendens de dicto monte, et possunt dicti confitentes cultivare infra confines dicti verneti usque ad duas sestariatas terre, de quo secatorio prati tenent medietatem liberi Johannis Aymonodi a dictis Petro, Johanne et Martino in feudum. ITEM ou Berczinast circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti, de secunda res Petri Martini de Heryn, quas tenet Amedeus Laurenczodi, de tercia res dicti Petri Perruqueti, de quarta pascua, de qua pecia tenent infantes Johannis Aymonodi medietatem in feudum a dicti liberis Johannis Aymonodi. ITEM circa duo secatoria prati jacencia in Lyorteres, cuius fines sunt de prima parte nemus, de secunda res heredum Petri Ansermeti, de tercia La Drayery, de quarta res Johannis et Martini confitencium, moventes a Jacobo Levreyr, de quinta res Petri Ansermeti, de qua pecia tenent infantes Johannis Aymonodi medietatem, et Johannes et Martinus Andree Aymonodi aliam medietatem. ITEM circa tria secatoria prati jacencia ibidem, cuius fines sunt de prima parte La Drayery, de secunda

¹⁸¹ Manca il nome.

¹⁸² Per liberi.

res heredum Petri Fabri, quas tenet Johannes Andree Aymonodi, de tertia res infantum Johannis Aymonodi, moventes a Perruquetis, de quarta res Andree Fabri, quas tenet Amedeus Laurenczodi, de quinta res heredum Petri Ansermeti, de sexta res infantum Johannis Aymonodi, moventes a dicto Jacobo Levreyr, que pecia alias fuit confessata in duabus pecciis, de qua tenent dicti liberi Johannis Aymonodi medietatem, et Johannes et Martinus Andree Aymonodi aliam medietatem. ITEM circa unam quartanatum terre cum situ unius domus et curtium, jacentem juxta domos, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Petri Ansermeti, de tertia Lo Clapey, de quarta pascua, salva medietate dicti situs et curtium que est Amedeo Laurenczodi. ITEM situm duarum domorum cum plateis et curtibus et situm duarum chavannarum et deys challes, jacencia ibidem, quarum fines sunt de prima parte res dicti Petri Ansermeti, de secunda via publica, de tertia et quarta res dictorum confitentium. ITEM usum ipsorum confitentium alpis et pascuorum, locorum de Crespyn, **188** [545 verso] de Lyorteres et de Vachary, quorum locorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda pascua de Avarnay, de tertia summitas montis, de quarta pasturagia de Chigniana, de quinta les pasturages de Champmareyr. ITEM circa unam eminentam prati et terre jacentem ad Crespyn in canali ou Closet, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Petri Ansermeti, de tertia res dictorum confitentium, de quarta platee de canali. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en Lenvers in Grangia de Via, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Perruqueti, de tertia res Martini Johannis Andree Fabri, de quarta res dicti Johannis Perruqueti, quas tenet a Johanne Andree Aymonodi, quam peciam tenet, nomine cambii a dictis liberis Andree Aymonodi, dictus Johannes Perruqueti. ITEM quatuor partes pro indiviso unius molandini, prope torrentem descendentem de Monte Servino, siti in loco Pedis de Cueyes, cumductuum, rippagiorum, aquarum, edifficiorum, fundamentorum et molencium hospiciorum infrascriptorum, videlicet dictorum confitentium et Amedei Laurenczodi, cum usu molerie de Champlevy ad opus dicti molandini. ITEM circa quatuor quartanatas terre jacentes in pede Roncorum, quarum fines sunt de prima parte loz Clappey, de secunda res Johannis Perruqueti, de tertia via publica, de quarta pascua, quam peciam tenet a dictis confitentibus Johanneta Martini Johannini. ITEM circa tres quartanatas terre cum verneto jacentem en Lenvers de super Crespyn, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Ansermeti, de secunda res dicti Martini Johannis Fabri, de tertia pascua, quam peciam tenet a dictis confitentibus eadem Johanneta Martini Johannini. ITEM circa tres sestariatas prati et terre jacentes en Balma de Crespyn, quarum fines sunt de prima parte res heredum Petri Ansermeti, de secunda res dicti Johannis Perruqueti, de tertia pascua, de quarta res dictorum heredum Petri Ansermeti, de quinta res infantum Johannis Aymonodi et Johannis et Martini Andree Aymonodi, una cum domo intus sita, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus filie Martini Johannini, et, a liberis Johannete, filie dicti Martini, tenet Johannes Andree Aymonodi circa tres quartanatas, que filie eisdem confitentibus faciunt annuatim pro dictis pecciis quatuor solidos servicii et tres quartanas silliginis de censu. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en Ussyn ante domos, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri et Johannini de Ussyn, de secunda et tertia res heredum Brunodi et Johannini de Ussyn, de quarta res Jaquemeti de Duerches, quas tenent illi de **189** [546 recto] Ussyn, quam peciam tenent illi de Ussyn. ITEM circa unam quartanatum terre jacentem eys Balmes, cuius fines sunt de prima et secunda partibus Loz Berias, de tertia pascua. ITEM circa unam quartanatum terre jacentem subtus Ussyn en Cheneviers, cuius fines sunt de prima parte res illorum de Duerches, de secunda res infantum Johannis et Andree dou Drap de Ussyn, de tertia res dictorum confitentium, quas tres pecias ultimo confinatas tenent in feudum a dictis confitentibus infantes Martini Andree de Ussyn, heredes Aymoneti de Ussyn et Johannes Johannini de Ussyn, Anthonius eius nepos atque eius fratres, qui faciunt dictis confitentibus et suis, duos solidos servicii et sex denarios auxilii annis alternis, et, de augmento, tres fortes monete cursalis Auguste servicii. ITEM totam roydam in qua dicti confitentes et eorum predecessores dictis quondam dominis de Cly tenebantur. ITEM circa quatuor sestariatas terre cum situ unius domus jacentes en Facibella, quarum fines sunt de prima parte aqua de Hersa, de secunda et tertia res Johannini de Ussyn, quas tenet Johannes Verdellion, de quarta Loz Beriacz de La Balmeta, una cum una domo intus sita, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus Johannes et Martinus de Duerches, fratres, Jaqueminus eorum cognatus ac Johannes Verdellion, qui proinde faciunt annuatim dictis confitentibus septemdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en Monmeneys eys Montuyres, cuius fines sunt de prima parte vallis, de secunda res liberorum Petri Hosqueti, de tertia Montollyn, de quarta res infantum dicti Petri Hosqueti et Anthonii eorum consanguinei, quam peciam tenent in feudum a dictis

confitentibus dicti liberi Petri Hosqueti, qui proinde faciunt annuatim sexdecim denarios servicii. ITEM circa unam eminentam terre jacentem in summo Campy dou Tumelley,¹⁸³ in pede prati dou Sanerou,¹⁸⁴ cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua, de tercia res filiarum Martini Johannini et eorum nepotes, quas tenet Amedeus Laurenczodi, de quarta pascua. ITEM circa unum secatorium prati jacentem en Crespyn ou Peccey, cuius fines sunt de prima parte res Johanne, filie quondam Martini Coutelleyz, de secunda res Johannis Perruqueti, de tercia res dicte Johanne, de quarta pascua, de qua pecia tenent liberi Johannis Aymonodi medietatem et Johannes Andree Aymonodi aliam medietatem. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentem ou Rovinacz, cuius fines sunt de **190 [546 verso]** prima parte torrens, de secunda res heredum Petri Fabri, de tercia res Petri Ansermeti, de quarta res Johannis Perruqueti, quam peciam tenet dictus Martinus Aymonodi. ITEM unam peciam terre et territorii jacentem en Crespyn, loco dicto Ronc, cuius fines sunt de prima parte res Amedei Laurenczodi, de secunda exitus de super veniens deys Rous, de tercia pascua, de quarta Seys Becu, de quinta Loz Clappey, salvis in dictis rebus exitibus alienis, extimatam circa duo sestariatas territorii, quam peciam tenent liberi Johannis Aymonodi medietatem, et Johannes et Martinus Andree Aymonodi aliam medietatem. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, quinque quartanas silliginis et quinque quartanas ordeï de censu in festo Sancti Michaelis, duodecim libras cere, sexaginta solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, sexaginta solidos placiti quando acciderit, triginta unum solidum tallie seu collete in festo Sancti Michaelis monete talliarum, unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, dicto placito sic taxato in instrumento albergamenti premissarum rerum facti per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, militem, Aymonodo, avo dictorum confitentium, nomine suo et dicti Laurenczodi de Crespyn et suis heredibus et cui acciderit, cuilibet eorum in gradu successionis, recepto per Nycolletum de Vacherya notarium anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo quinto, die tresdecima mensis octobris. ET est sciendum quod Amedeus Anthonii Laurenczodi manifestavit dicto domino nostro, per se, partem suam rerum contentarum in dicto albergamento et usagiorum suorum ibidem designatorum, licet ipsam partem suam premissorum usagiorum manifestaverint in communi cum predecessoribus dictorum confitentium in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati. ITEM de bonis quondam Jaquemeti Semet de Navillio res et possessiones subscriptas jacentes in territorio de Crespyn, una cum ipsarum fondis, finibus, introitibus et exitibus ac suis cunctis bonis usibus universis. ET primo, circa unam eminentam terre jacentem prope Villam de Crespyn en fon le Cuayes,¹⁸⁵ cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Petri Ansermeti, quas tenet Petrus Aymonodi confitens, de tercia via publica, de quarta res Martini Andree Aymonodi, quam peciam tenent infantes Johannis Aymonodi. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem supra Villam de Crespyn *in canali*,¹⁸⁶ cuius fines sunt de prima parte platea canalis, de secunda res Martini Andree Aymonodi et liberorum Johannis Aymonodi, **191 [547 recto]** de tercia res Johannis Ansermeti, de quarta Loz Ruacz de La Barma, de quinta res Johannis Andree Aymonodi, quam peciam tenet idem Johannes Andree Aymonodi. ITEM circa unam eminentam terre prative jacentem en Rossery, cuius fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tercia res infantum Johannis Perruqueti, de quarta res dicti Petri Ansermeti, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM, ibidem, circa mediam quartanatam terre, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res infantum Johannis Aymonodi et Johannis Andree Aymonodi, de tercia via publica, de quarta res filiarum Martini Johannini, quas tenet Thomas Perruquet. ITEM circa unam eminentam prati jacentem eys Pissines, cuius fines sunt de prima parte res infantum Johannis Aymonodi et Johannis Andree Aymonodi, de secunda res dictarum filiarum, quas tenet Thomas Perruqueti, de tercia res Amedei Laurenczodi, quas tenet dictus Johannes Perruqueti, de quarta res dictarum filiarum quas tenet Thomas Perruqueti, de quinta res liberorum Johannis Aymonodi, moventes a Johanne Mistralis, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM circa unam quartanatam prati eys Ponteyl, cuius fines sunt de prima et secunda <partibus> res heredum Petri Fabri, de tercia res Martini Guidret et eius fratrum, de quarta via publica, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus liberi Johannis Aymonodi et dicti heredes Petri Fabri. ITEM circa unam eminentam prati jacentem en La Lavenchy, cuius fines sunt de prima parte vis publica, de secunda et tercia res Petri Ansermeti, de quarta res dicti Johannis Perruqueti, quam peciam tenent a liberis Johannis Aymonodi dicti liberi Petri Ansermeti. ITEM circa unam eminentam

¹⁸³ Probabilmente a Crépin.

¹⁸⁴ O *Saneron*.

¹⁸⁵ Ou fond des Quayes.

¹⁸⁶ Le parole *in canali* sono aggiunte in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

prati jacentem ibidem subtus viam, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res dictorum heredum Petri Fabri, de tercia eciam, que fuerunt Johanni Ferrant, de quarta via publica, de quinta res heredum Petri Ansermeti, quam peciam tenet dictus Martinus Andree Aymonodi. ITEM quartum unius secatorii prati jacentem en Guveres, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res dictorum heredum Petri Fabri, de tercia eciam, de quarta res Petri Ansermeti, de quinta res Johannis Perruqueti, quam peciam tenent dicti liberi Petri Fabri a dictis liberis Andree Aymonodi nomine cambii. ITEM unam peciam verneti seu prati, jacentem ibidem, extimatam circa tercium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Petri Ansermeti, de tercia et quarta res heredum Petri Fabri, de quinta res heredum Petri Ansermeti, quam peciam tenet a liberis Andree Aymonodi dictus **192 [547 verso]** Petrus Fabri. ITEM circa medium secatorium prati jacens ibidem, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Perruqueti, de tercia res heredum Petri Fabri, de quarta res heredum Petri Ansermeti, de qua pecia tenent nomine cambii a liberis Johannis Aymonodi liberi Berthodi Regis, et, a dictis liberis, Johannes Mistralis de Serian circa medietatem, et a dicto Johanne Mistralis ipsam medietatem tenent dicti liberi Petri Fabri, et residuum tenent dicti liberi Johannis Aymonodi, et, ab eisdem, tenent liberi Petri Fabri. ITEM usum suorum pascuorum de Lyorteres, de Crespyn et de Vachary, prout ibidem quondam Jaqueminus Semet habebat et possidebat. ITEM sextam partem pro indiviso unius molandini cum aqua, rippagiis et partinenciis, jacentis in pede campi liberorum Andree Perruqueti de La Roby, vocati Grossum Molandinum, cum usu mollerie de Champlevy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, unam quartanam silliginis et unam eminam ordeï de reddictu in festo Sancti Michaelis, quatuor solidos et octo denarios servicii, monete serviciorum, in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit more terre Cliti, et quatuor solidos tallie, monete talliarum, in festo Sancti Michaelis, et hoc vigore cuiusdam instrumenti albergamenti facti per nobilem Petrum de Dorchia, olim castellanum Cliti, ad finacionem dicti Jaquemeti Semet de Navillio Aymonodo de Crespyn, avo dictorum confitencium, et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Johannem de Cresto, Gebennensis dyocesis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo nono, die quindecima mensis octobris, laudati et confirmati per nobilem Anthonium de Septimo, olim castellanum Cliti, dicto Aymonodo, constante instrumento recepto per Gervasium de Mesneria notarium anno Domini millesimo tercentesimo octuagesimo sexto, die septima mensis jullii, non intendentes pro premissa dicti confitentes derogare divisionibus inter ipsos et eorum predecessores factis, sed sint et remaneant in eorum pleno robore et firmitate, premissis manifestatis non obstantibus. ITEM dicti Johannes et Martinus Andree Aymonodi et Clemens et Guilliermus Johannis Aymonodi, nominibus suo et quibus supra, et heredes Petri Fabri et aliorum suorum consorcium absencium, pro quibus promiserunt prout supra habere gratum et ratum necne de laudari et confirmari facere per eosdem in forma debita inferius manifestata quando super hiis forent requisiti, confitentur se tenere, tenereque velle et debere ut supra a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra quendam rivum incipientem in prato de **193 [548 recto]** Bisonchey et venientem versus Crespyn, cum aqua torrentis Montis Servini lambente per dictum rivum, cum rippagiis et conductibus dicti rivi. ITEM et inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et duodecim denarios placiti, more terre Cliti, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobilem Urbanum Nervi, pro tunc vicecastellano Cliti, dictis confitentibus et omnibus aliis personis cum eisdem adhere¹⁸⁷ volentibus et cui vel quibus dare voluerint, stantibus et morantibus in dicta Villa de Crespyn, semel et pluries et si non darent vel aliter alienarent eorum heredibus utriusque sexus et cui perpetue et successive acciderit, recepti per Perronetum Vullieti de Chamberiaco notarium, sub anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo nono, die decima octava mensis octobris; protestantes dicti confitentes, promictentes et renunciantes prout supra; de quibus omnibus et singulis dicti confitentes, suis et quibus supra nominibus, requisierunt per me dictum notarium subscriptum fieri duo publica instrumenta seu tot quot forent necessaria, eiusdem tenoris et substancie, consilio et dictamine sapiencium dictanda; actum ubi et presentibus quibus supra. CONSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima nona mensis januarii, in dicto loco Vallistornenchie, in domo dictorum liberorum Petri Carrelli, presentibus Johanne Machet et Andrea Laurenczodi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, Aymonetus Guidret, nominibus suo et Martini eius fratris absentis, pro quo promisit de ratum habendo necne de laudari, ratificari et confirmari facere per eundem in forma debita, comuni et

---

¹⁸⁷ Per *adire*.

perusitata, omnia et singula in presenti manifesto contenta, in quantum eum tangit, quando super hiis foret requisitus, qui gratis et sponte, pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, cum juramento per eundem prestito super Euvangeliiis Dei sanctis in manibus mis dicti notarii et commissarii, presens manifestum in quantum eum et eius fratrem tangit et tangere potest, ratificavit et confirmavit, promisitque sub simili juramento prout supra, contra premissa per se nec per alium contra venire, sed ea grata et firma habere et tenere, omnibus renunciacionibus in premissis competentibus renunciando, de quibus dictus Aymonetus suo et dicti eius fratris nominibus requisit per me dictum notarium fieri unum et plura publica **194 [548 verso]** instrumenta, eiusdem tenoris et substancie. SUCCESSIVE, anno, indicione, die et presentibus quibus supra proxime, Johannes Johannini de Ussyn et Anthonius eius nepos, nominibus suo et Martini eius fratris absentis, Martinus Johannis de Ussyn, nomine suo et eius consorcium absencium, Leuta de Ussyn, nominibus suo et eius fratrum equidem absencium, pro quibus omnes ad invicem promiserunt prout supra, presens manifestum cum juramentis prout supra prestitis, in quantum eos tangit, ratificaverunt, confirmaverunt et approbaverunt, confitentes res in presenti manifesto manifestas et prout in ipso describuntur tenere a dictis confitentibus que in eodem describitur, promictentes et renunciates ut supra. DEINDE, die penultima dicti mensis januarii, ubi supra, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Peccyon, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii subscripti stipullantis ut supra, Thomas Perruqueti, gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque, juramento ut supra prestito, presens manifestum in quantum eum tangit ratificavit et confirmavit, promictens et renunciats ut supra. IBIDEM, Martinus Bruneti de Duerches, nomine suo et Jaquimini eius cognati, pro medietate, et Johannes Verdellion pro alia medietate, gratis et sponte pro se et suis dictum manifestum cum juramento predicto equidem, ratificavit et confirmavit¹⁸⁸ in quantum eos tangit, promictentes et renunciates ut supra. ANNO et indicione predictae, die ultima mensis januarii, ubi supra, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Pellicerii testibus ut supra rogatis et vocatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii subscripti ut supra stipullantis, Jacobus de Duerches, nomine Johannete Martini Coutelleyr, eius matris absentis, pro qua promisit prout supra habere ratum, gratis et sponte pro se et suis, dictum manifestum in quantum eos tangit, cum juramento predicto, ratificavit, confirmavit et approbavit, sub promissionibus et renunciacionibus predictis; actum ubi et presentibus quibus supra. ANNO et indicione predictis, die decima mensis februarii, in loco de Anthesii, in domo Martini Bonini Pesty, presentibus Martino Foldon notario et ipso Martino Bonini de Pesti, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem Johannes Petri Fabri, nomine suo et Berthodi eius fratris absentis, pro quo promisit prout supra, cum juramento prestito prout supra, presens manifestum in quantum eos tangit, ratificavit et **195 [549 recto]** confirmavit sub promissionibus et renunciacionibus predictis. POSTque equidem, die quindecima dicti mensis februarii, in domo cure ville Anthesii, scilicet in stupha eiusdem domus, presentibus dicto Martino Foldon notario et Francisco dou Filley, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii predicti, ut supra stipullantis, Johannes de Villeta cum juramento prout supra prestito, gratis et sponte pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque et causam in futurum ab eodem habituris, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum in quantum eundem tangit, ratificavit et confirmavit, confitendo tenere res et possessiones superius descriptas a dictis confitentibus et alia facere que plenius in presenti manifesto continentur, promictens et renunciats ut supra; actum ubi et presentibus quibus supra, de quibus omnibus requisit prout supra fieri publicum instrumentum seu tot quot fuerint necessaria. DEINDE, anno et indicione predictis, die vero decima septima mensis februarii, in domo cure Anthesii videlicet in stupha dicte domus, presentibus Martino Foldon notario et Petro de Lies, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod in presencia dictorum testium misque dicti notarii subscripti, ut supra stipullantis, constituti personaliter Martinus Andree de Navillio nominibus suo et suorum consorcium absencium, pro quibus promisit de habendo ratum et firmum, necne de laudari et ratificari facere per eosdem quando foret requisitus, et Guido et Michael de Navillio, nominibus suis propriis, gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque et causam ab eisdem in futurum habituris, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, presens manifestum in quantum eosdem tangit, ratificaverunt et confirmaverunt, promiseruntque juramentis suis per eosdem prestitis super euvangeliiis Dei sanctis, contra premissa non venire sed ea grata et firma habere, renunciando ut

¹⁸⁸ Per ratificaverunt et confirmaverunt.

supra, de quibus ut supra. ITEM, ubi supra proxime, presentibus dicto Martino Foldon notario et Thoma dou Loz testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii, Petrus Pichot, gratis et sponte cum juramento ut supra per eundem prestito, presens manifestum in quantum eum tangit ratificavit et confirmavit, promictens et renunciens prout supra. ITEM, ubi supra proxime, die ultima mensis februarii, presentibus dicto Martino Foldon notario et Andrea de Berzino notario, testibus **196 [549 verso]** ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, <in presencia> dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, constitutus personaliter Johannes, filius quondam Petri Jacobi Leporari, nominibus suo, suorum fratrum et nepotum absencium, pro quibus promisit de habendo ratum, necne de laudari et confirmari <facere> per eosdem quando foret requisitus, qui gratis et sponte cum juramento prout supra prestito, presens manifestum in quantum eosdem tangit, ratificavit et confirmavit, promictens et renunciens ut supra, de quibus ut supra. ITEM, die vigesima tertia mensis aprilis, postremo, Veraye, in domo Petri Myaczot, vocata Infernet, presentibus dicto Martino Foldon notario et Gallo Labes, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii subscripti ut supra stipullantis, Johannes Marchiandi, nominibus suo et Johannis, eius avunculi absentis, pro quo promisit de ratum habendo, necne de laudari et confirmari facere per eundem in forma debita quando super hoc foret requisitus, qui gratis et sponte, cum juramento ut supra prestito, presens manifestum in quantum eundem tangit, ratificavit et confirmavit, promictens et renunciens prout supra, de quibus omnibus et singulis, requisit idem Johannes per me dictum notarium fieri unum et plura publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie; actum ubi et presentibus quibus supra.

Petrus Cruse notarius.

22 - 1458, oct. 30 -

Nella casa dei figli di Pietro Carrel, testi il notaio Foldon e Giovanni Balmaczot, **Martino, figlio del defunto Pietro Vulliermoz** di Losanche, anche a nome del fratello Giovanni, per un quinto, Bruno, figlio di Giovanni di Martino di Giovanni, a nome anche del padre Giovanni, per un altro quinto, tutti e due agenti a nome anche dei fratelli Andrea, Giovanni e Grato, figli del defunto Giovanni, figlio del defunto Martino di Giovanni Vulliermoz, per un altro quinto, inoltre Pietro, figlio del defunto Andrea Morand, a nome anche dello zio Antonio e di Michele suo nipote, per un altro quinto, e a nome infine dei fratelli Pietro e Martino, figli del defunto Andrea junior, di Martino di Giovanni Vulliermoz, per l'ultimo quinto, confessano di tenere in feudo dal duca di Savoia diversi beni situati a Torterousa, al Vallerey, a Vagéry, al Clos, al Chantonas, a Crétaz, a La Crosa, al Gorjaz, a La Servaz, ad Arsines, ai Moulins, a La Glareyna della Roby, a La Ruyna, a Frumyes, alla Roby, a l'Estolas, al Cartier, a Brincacolley, in Avonda, a Pessey, al Bois Noir, a Yllia, con case, a Jansiver, con otto case, (albergamento di Bonifacio di Cly al loro antenato Guglielmo Bugnoner, Enrico Sermodi notaio, il 29,11,1329) la metà di un mulino nel vallone di Losanches. Essi tengono in feudo anche parte dell'alpeggio di Yllia.

- *Confessio Martini, filii quondam Petri Vulliermi de Losanchy, nominibus suo et coniuncto Johannis eius fratris, pro quinta parte, Brunodi, filii Johannis Martini Johannis de Losanchy, nominibus suo et Johannis eius patris, pro reliqua quinta parte, et eciam ipsi ambo nominibus Andree, Johannis et Grati, fratrum, filiorum quondam Johannis, filii quondam Martini Johannis Vulliermi de Losanchi, pro reliqua quinta parte, ac eciam Petri, filii quondam Andree Morand, nomine suo, Anthonii eius avunculi, et Michaelis eius nepotis, pro quinta parte, eciamque nominibus Petri, filii quondam Andree junioris, Martini Johannis Vulliermi de Losanchi et Martini eius fratris, pro alia quinta parte.*

197 [550 recto] ANNO ET INDICIONE QUIBUS supra, die penultima mensis octobris, apud Vallemtornenchiam, in domo dictorum liberorum Petri Carrelli, videlicet in stupa dicte domus, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Balmaczot, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque notarii subscripti ut supra stipullantis et recipientis, personaliter constituti **Martinus, filius quondam Petri Vulliermi** de Losanchy, nominibus suo et coniuncto Johannis eius fratris, pro quinta parte, nec non Brunodus, filius Johannis Martini Johannis de Losanchy, nomine suo et dicti Johannis eius patris, pro reliqua quinta parte, et eciam ipsi ambo nominibus Andree, Johannis et Grati fratrum, filiorum quondam Johannis, filii quondam Martini Johannis Vulliermi de Losanchy, pro alia quinta parte, ac eciam Petrus, filius quondam Andree Morand, nominibus suo et Anthonii Morand eius avunculi, et Michaelis, eius nepotis, pro quinta parte equidem atque nominibus Petri, filii quondam Andree junioris, Martini Johannis Vulliermi de Losanchy, et Martini, eius fratris absentis, pro quibus omnes suprascripti promiserunt habere ratum, gratum et firmum et per eos laudari et confirmari facere quando super hiis forent requisiti in forma debita, comuni, perusitata, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi potest, tam de jure quam de consuetudine patrie Vallisauguste, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, per juramenta sua per eorum quemlibet super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum ad rectum feudum a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati per nonnullos ex predecessoribus dictorum confitencium in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ut supra deputati, per ipsos confitentes seu ipsorum alterum nominibus aliorum, videlicet res et possessiones infrascriptas, cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, conductibus, cunctisque aliis bonis **198** [550 verso] usibus et juribus universis. ET PRIMO circa medium secatorium prati jacens en Tortorosa, cuius fines sunt de prima parte res Martini Bascher, de secunda res dictorum confitencium, quas tenet Andreas Perruqueti, de tertia res Johannis Barat, de quarta torrens. ITEM, ibidem, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res dicti Martini Bascher, de secunda res dicti Johannis Barat, de tertia via publica, de quarta res dicti Martini Bascher. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en Tortorosa, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, moventes a Perruqueto, de secunda via publica, de tertia res Stephani Carrelli, de quarta torrens, de quinta res Andree Petri Maczoc. ITEM ou Vallerey circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum confitencium, que moventur a Martino Gaspardi et eius fratribus, de tertia res Andree et Francisci Gaspardi, de quarta res Andree Maczoc, de quinta res Anthonii Loge, de sexta, res

eorundem Gaspardorum, de sexta¹⁸⁹ res Petri Morandi et eius fratris et nepotum suorum, de octava res Johannis Girardi et Johannis Andree de Heryn, de nona res Johannis et Andree Martini de Heryn. ITEM circa duas partes unius secatorii prati jacentis loco dicto Vagery, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Martini de Heryn, de tertia res dictorum confitentium, que moventur ab illis Gaspardi, de quarta res Martini Galleys. ITEM circa tercium unius secatorii prati et terre jacentis loco dicto Clos, cuius fines sunt de prima parte res illorum Gaspardi, de secunda res Anthonii Loge, de tertia res dictorum Gaspardorum, de quarta res dictorum confitentium. ITEM medium secatorium prati et verneti jacentem loco dicto Esto, cuius fines sunt undique res illorum Gaspardi. ITEM circa quatuor sestariatas terre et prati jacentes ou Chantonas, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res illorum Gaspardi, de tertia res Barthollomei et Martini Constantini, de quarta res infantum Martini de Heryn, de quinta res Martini Galleys. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem loco dicto Cresta, una cum duobus secatoriis cum dimidio prati et verneti, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res illorum Gaspardi, de tertia res Petri Maczoc, de quarta res dictorum de Gaspard. ITEM duas sestariatas terre jacentes loco dicto Crosa, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Anthonii Loge, de tertia res eorundem de **199 [551 recto]** Gaspard, de quarta res dictorum confitentium. ITEM circa unum secatorium cum dimidio prati et unam sestariatam terre jacentem ou Gorjacz, et enim fines esse dicuntur de prima, secunda et tertia partibus via publica, de quarta res Johannis Brunodeti junioris. ITEM unam sestariatam terre et prati jacentem loco dicto Fornacz, cuius fines sunt de prima parte res Andree Girardi de Trossaiou et Johannis Machet, de secunda res Petri Martini de Heryn, de tertia res eorundem Andree Girardi et Johannis Machet. ITEM circa duas sestariatas terre cum medietate unius secatorii prati jacentes en Arsines, quarum fines sunt de prima parte res Andree et Francisci Gaspardi, de secunda res Andree Myaczot, de tertia res Johannis Brunodi Layou, de quarta res Johannis Martini Galleys, de quinta res Johannis Petri Rava, de sexta res eorundem de Morand. ITEM ibidem circa tria secatoria prati et terre, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum de Morand, de tertia res eorundem Gaspardi, de quarta res Anthonii Loge. ITEM medietatem unius secatorii prati et verneti jacentem in molandinis, quorum fines sunt de prima et secunda partibus res illorum Gaspardi, de tertia res Petri Perruqueti, de quarta aqua. ITEM circa unum secatorium prati et verneti cum medietate pro indiviso unius molandini intus siti, jacentes en la Val de Losanchy, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Yllia, de secunda et aliis partibus res eorundem Gaspardorum. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en La Roby, loco dicto Glareyna, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus res Petri Perruqueti. ITEM circa unam eminatam terre jacentem en Ruyna, cuius fines dicuntur undique esse res Petri Perruqueti, quas duas pecias supra proxime confinatas tenent in feudum nomine cambii a dictis confitentibus Petrus et Johannes Perruqueti. ITEM circa quartam partem unius secatorii prati jacentis loco dicto Frumyer, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti junioris, de secunda res Pauli de Lanoz, de tertia res Andree Girardi de Trossaiou. ITEM circa medium secatorium prati jacens en La Roby, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Lanoz et eius fratris, de secunda res Johannis Brunodeti junioris, de tertia res Johannis Barat, de quarta res Johannis Anthonii de La Roby. ITEM, en Lestolas, circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte **200 [551 verso]** res Johannis Anthonii de La Roby, de secunda res Johannis Lanoz et eius fratris, de tertia via publica, de quarta res heredum Johannis Barat. ITEM in loco dicto Cartyer circa tres quartanatas terre, quarum fines sunt de prima parte res Petri Morandi et eius fratris et nepotum, eciam de secunda, de tertia res Anthonii Loge, quas quatuor pecias supra proxime confinatas tenent in feudum a dictis confitentibus nomine cambii Petrus et Johannes Perruqueti, et, a dictis Perruquetis, dictam peciam dou Cartyer ultimo confinatum tenet Johannes dou Trossaiou, dictus Machet. ITEM unum secatorium cum dimidio prati et verneti jacentem in Brincacolley, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Petri Maczoc, de secunda res illorum Gaspardi, de tertia res Johannis Galleys, de quarta aqua de Yllia. ITEM circa unum secatorium prati jacentem in Avonda, cuius fines sunt de prima parte res illorum Gaspardi, de secunda res Anthonii Loge, de tertia res dictorum de Morand. ITEM circa mediam quartanatum terre prative jacentem loco dicto Peccey, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Anthonii Loge, de tertia res Martini de Lyolan, de quarta res Johannis Galleys, quam peciam tenent in suis manibus idem Petrus Morandi eiusque frater et nepos. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis in Nemore Nigro, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus res dicti Martini Gaspardi et eius fratrum. ITEM ibidem circa unum secatorium cum dimidio prati, cuius fines sunt de

---

¹⁸⁹ Per septima.

prima parte res illorum Gaspardi, de secunda res Amedei, filii quondam Stephani Carrelli, de tertia via publica, de quarta La Leyseta. ITEM ibidem circa duas sestariatas terre, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res illorum Gaspardi, de tertia res Anthonii Loge, de quarta res dictorum Gaspardorum. ITEM in loco de Yllia circa tria secatoria prati, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda aqua, de tertia mons de subtus, de quarta via publica de subtus, de quinta eciam, cum domibus intus sitis. ITEM circa octavam partem unius secatorii prati jacentis loco dicto Yllia, cuius fines sunt de prima parte res Martini Guidret et eius fratris, de secunda aqua. ITEM circa quinque secatoria prati et novalli jacencia loco dicto Jamsiver, quorum fines sunt de prima parte Les Lex de super chavanna de Yllia, de secunda Vallis de Jansiver, de tertia <vallis> de Barma, de quarta Lo Chanton Plan de Yllia. ITEM situm octo domorum jacencium infra res supra confinatas seu aliquas **201 [552 recto]** ipsarum sitarum. ITEM duas fidelitates melius quam alteri domino, quas predecessores ipsorum manifestare debebant et solvere tenebantur quondam dominis de Cly, per ipsos dominos remissas. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, videlicet pro pecia prati de Jamsiver unam fidelitatem ligiam melius quam alteri domino, quam pater dictorum quondam confitencium reddidit in manibus Petri Ducis, ut asserunt ipsi confitentes, et quinque solidos monete serviciorum Cliti de servicio in festo Sancti Stephani, et decem solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta pecia facti per quondam dominum Bonifacium, dominum de Cly, Vulliermo Bugnoner, abavo dictorum fratrum confitencium et suis, recepto per Henricum Sermodi notarium de Orseriis, notarium,¹⁹⁰ anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo nono, die vigesima nona mensis novembris, et pro predictis duabus fidelitatibus remissis et peciis verneriorum predictorum, undecim solidos servicii, monete serviciorum Cliti, in dicto festo Sancti Stephani, et viginti duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti de premissis, recepto per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo octavo, die vigesima prima mensis junii, ac, pro aliis rebus, sex solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, et, de pluri, duodecim denarios servicii eodem festo et duos solidos recti placiti quando acciderit, ac triginta duos solidos, sex denarios tallie seu collete, monete talliarum, in festo Sancti Michaelis, nec non tres quartanas et unum quarteronum silliginis pulchre et receptibilis de reddictu in dicto festo Sancti Michaelis, et pro medietate molendini predicti tres quartanas avene, et hoc vigore cuiusdam instrumenti albergamenti facti per quondam dominum Petrum dominum de Cly, recepti per Nycolletum de Vacherya notarium anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo¹⁹¹ octavo, die septima marcii. ITEM confessi fuerunt se debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra in dicto festo Sancti Michaelis, pro reytate remissa et quictata per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, Perroneto de La Roby, Symoneto de Losanchy et Johanni Vulliermi, avo dictorum confitencium, quatuor solidos, quatuor denarios servicii monete serviciorum Cliti et octo solidos, octo denarios placiti quando acciderit, et hoc confessi fuerunt dicti confitentes **202 [552 verso]** nominibus suis et illorum Gaspardi, tamquam heredes dicti Symoneti et dictorum Johannis et Petri fratrum, filiorum quondam Andree Perruqueti, tamquam avanterii dicti servicii in solvendo, de quo eisdem confitentibus faciunt Petrus et Johannes Perruqueti septemdecim denarios servicii, et Martinus Gaspardi et eius frater, velud heredes quondam Symoneti, decem septem denarios servicii; et premissa manifestaverunt dicti confitentes vigore cuiusdam instrumenti remissionis dicte reytatis, facte per quondam dominum Petrum dominum de Cly, militem, dictis Perruqueto, Symoneto et Johanni Vulliermi de Losanchy et suis, recepti per Guilliermum de Eyviona notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die vigesima septembris, sigillatumque sigillo domini Petri predicti. ITEM confitentur dicti confitentes facere annuatim et debere eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro medietate unius ovis in qua quondam Johannis Vulliermi predictus quondam dominis de Cly, uno anno et alio non, tenebatur super rebus quas idem Johannes tenebat in feudum a predictis dominis, remisse et donate ad rectum feudum eidem Johanni Vulliermi, duos solidos servicii monete serviciorum Cliti, sine aliquo placito, et hoc pretextu cuiusdam instrumenti recepti per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die quinta mensis maii. ITEM confessi fuerunt dicti confitentes se tenere in rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro duci et suis quibus supra, de recognicione dudum facta per Vulliermetam Dognini, nomine suo et consortium suorum, dicto domino nostro duci et eius

¹⁹⁰ Ripetuto.

¹⁹¹ Non può trattarsi di nonagesimo poiché Pietro di Cly aveva perso il feudo in favore di Amedeo VI di Savoia nel 1376. L'anno è più probabilmente il *quadragesimo* o il *quinquagesimo* poiché negli atti citati il notaio Nycolletus de Vacheria firma l'atto più recente nel 1360.

predecessoribus, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hoc deputati, de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habent in dictis alpe et pascuis occasione eorum patris. ITEM pro suo jure usus quondam Andree Berga sexdecim denarios servicii cum rata duorum solidorum, sex denariorum servicii, debitorum per eundem Andream Berga pro novali jacente in pascuis de Yllia, quod fuit quondam Johanneti de Losanchy largiato et vacato ut supra et placito inde debito, et inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro dicto jure suo quatuor solidos, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani cum jure **203 [553 recto]** quadraginta solidorum placiti, debitorum pro placito servicii subscripti dicte tocuis alpis et pascuorum quando acciderit, una cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, placitique quando acciderit, et dicti servicii, dicto Bonino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienii de Losanchy, largiato et vacato per quondam dominum Petrum dominum de Cly ad opus communitatum et villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvo Perreto et Saracino, de Losanchy, de Challoy, de La Serva et de Noarsa, et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro pro dicta tota alpe et pascuis de Yllia debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et consortum suorum, eidem domino nostro duci recognitorum in manibus dicti quondam Johannis Casey, pro quo usu facere consueverant annuatim pro rata servicii dicti novalii, videlicet unum denarium monete cursalis Auguste annualem in festo Sancti Stephani, qui sunt in summa quatuor denariorum obolum servicii monete cursalis Auguste, cum placito quando acciderit, non derogando aliquo alii clausulis contentis in instrumento albergamenti de tota alpe et pascuis, facti per dominum Petrum, dominum de Cly, predecessoribus dictorum confitentium et suis consortibus, recepti per quondam Jaquemetum Porcher de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadagesimo sexto, die quinta mensis marcii. Protestantes, promictentes et renunciantes ut in precedentibus. SUCCESSIVE, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima sexta mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, sita in loco dicto Pasquier, presentibus Andrea Gaspardi et Anthonio Peccyon, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Petrus, Andreas Vulliermi, nominibus suis et coniunctis fratrum suorum, et Andreas Johannis Vulliermi nomine suo et fratrum suorum pro quibus absentibus ratum habere promiserunt, pro se et suis heredibus et causam habituris cum juramento laudaverunt, confirmaverunt et approbaverunt omnia supra per dictos confitentes, nomine ipsorum, confessata, confitentes se tenere ut supra et inde eidem domino debere usagia et tributa prescripta in rata eis pertinenti, promictentes et renunciantes ut supra. Et inde anno, indicione et loco premissis, die penultima mensis januarii, *presentibus Anthonio* **204 [553 verso]** *Gaspardi et Anthonio Peccyon, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Petrus, Andreas Vulliermi, nominibus suis et coniunctis fratrum suorum, et Andreas Johannis Vulliermi, nomine suo et fratrum suorum pro quibus absentibus ratum habere promiserunt, pro se et suis heredibus et causam habituris cum juramento ratificaverunt, confirmaverunt et laudaverunt omnia suprascripta per dictos confitentes, nomine ipsorum, confessata, confitentes se tenere ut supra.*¹⁹² ET inde, anno, indicione et loco premissis, die penultima mensis januarii, presentibus Anthonio Peccyon et Johanne Lanoy, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti¹⁹³ Thomas, filius Johannis Perruqueti, nomine dicti eius patris et Johannis Perruqueti eius avunculi absentis, pro quibus ratum habere promiserunt,¹⁹⁴ cum juramento ratificavit presens manifestum omniaque in eodem descripta in quantum eum tangere potest, promictens contra predicta non venire sed illa observare cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela; de quibus omnibus premissis preceptum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio et dictamine peritorum, facta tamen substancia in aliquo non mutata.

Petrus Cruse notarius.

¹⁹² La precedente dichiarazione è stata ripetuta, probabilmente per un errore del copista.

¹⁹³ Per *constitutus*.

¹⁹⁴ Per *promisit*.

23 - 1458, oct. 30 -

A Valtournenche in casa dei figli di Pietro Carrel, testi il notaio Foldon, Pietro Colomba e Giacometto Dou Glar, Pietro, figlio del defunto Bruno Coppas di Senglin, confessa di tenere in feudo i seguenti beni: alcuni prati siti a Lamonda, alle Lesches, al Chanton, al Larer con una casa, al Gierby, altri terreni sotto il monte di Glacer, vicino al mulino di Senglin e al Croux de La Monda. Gode anche del diritto di costruire un mulino dovunque voglia, dal ponte di Crépin in su e dalla Perrery (*Perrères*) in giù, prendendo l'acqua dal torrente di Valtournenche (albergamento del duca di Savoia al suddetto Pietro del 14.12.1422). Ha parte altresì all'alpeggio di Yllia, come dalla passata *reconnaissance* di Guglielmetta Dognini di Losanche, fatta a nome di tutti i consorti. Il suddetto alpeggio era stato albergato ai loro predecessori da Pietro di Cly il 5 marzo 1346, Giacomo Granges notaio.

- *Confessio Petri, filii quondam Brunodi Coppas de Cenglung.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die penultima mensis **205** [554 recto] octobris, in Valletornenchia, in domo liberorum Petri Carrelli, videlicet in stupha, presentibus Martino Foldon notario, Petro Colombe et Jaquemeto dou Glar, testibus inde ad infrascripta peragenda vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis sollemniter et recipientis, vice nomine et ad opus prefati domini nostri Sabaudie ducis et suorum heredum et successorum, constitutus personaliter **Petrus filius quondam Brunodi Coppas de Cenglung**, parrochie Vallistornenchie, gratis et sponte, pro se et suis heredibus et successoribus et causam ab eodem habituris in futurum quibuscumque, confessus fuit per juramentum suum super sanctis scripturis in manibus mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis prestitum, manifestavit ac palam et publice, velud si foret in iudicio coram suo iudice competenti et ordinario, atque recognoscit¹⁹⁵ se tenere velleque et debere tenere in rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro duce et suis ut supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione eidem domino nostro, pro tunc comiti Sabaudie, facta per dictum Brunodum, patrem dicti confitentis, in manibus Johannis Casey et subsequenter, per dictum Brunodum, in manibus equidem honesti viri Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum deputationum, res et possessiones subscriptas, una cum ipsarum fondis ut supra. ET primo circa medium secatorium prati jacens en La Monda, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res dicti confitentis, de tertia res heredum Petri Fabri, de quarta res Petri Morand et eius fratrum et nepotum suorum, una cum domo intus sita. ITEM circa octavam partem unius secatorii prati jacentis eys Lescheres, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis, moventes a liberis Johannis Bocza, de secunda pascua, de tertia res Morandorum, quam peciam tenet nomine cambii a dicto confitente dictus Morand, Anthonius eius frater et nepotes eius. ITEM unum secatorium prati et pascue vel circa jacentem ou Chanton, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Fabri, de secunda res Catherine, filie quondam Johannis de Pisserot, de tertia pascua, de quarta res infantum Andree Perruqueti. ITEM en Larer circa medium secatorium prati, unam eminentam terre cum una domo intus sita, quorum fines sunt de prima parte pascua, de secunda res hererdum Andree Fabri, de tertia res liberorum Andree Perruqueti, de quarta pecia supra proxime confinata. ITEM circa quinque quartanatas terre jacentes loco dicto Gierby, quorum fines sunt de prima parte res dicti confitentis, moventes a liberis Johannis Constantini, de **206** [554 verso] secunda via publica, de tertia via de super, de quarta res Andree Fabri. ITEM, ibidem, in fine carreriarum, circa unam eminentam terre, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis, de secunda res heredum Andree Fabri, de tertia res Johannis Cochet, de quarta via publica de super. ITEM, ibidem subtus Montem dou Glaceyr, circa unam eminentam terre et territorii, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda Lo Ryal, de tertia res heredum Andree Fabri, de quarta res Johannis Cochet. ITEM in augmentum molandini siti ad Cenglung, quartam partem pro indiviso cum Petro et Andrea Fabri, Johanne Cochet et Girardo de Trossaiou ac Catherine Gaspardi, unius pecie territorii de novali jacentis loco dicto prope molandinum de Cenglung, cuius tocius pecie fines sunt de prima <parte> torrens, de secunda via publica, de tertia pascua, de quarta res Andree Girardi de Trossaiou, extimata dicta pecia circa unum secatorium cum dimidio prati. ITEM circa dimidium secatorium prati jacentis subtus Montem dou Glacer, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda ryale Montis dou Glacer, de tertia res Johannis Cochet, de quarta res Martini Johannis Andree Fabri. ITEM circa medium secatorium prati jacentem en Lamonda, loco dicto Croux, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Johannis Bossonodi Pestallini et eius fratrum, de tertia res dicti confitentis, de quarta res Petri Morandi, eius fratris et eius nepotum. ITEM medietatem

---

¹⁹⁵ Per recognovit.

unius domus jacentis ibidem juxta res dictorum Morandorum et dicti confitentis. ITEM jus suum royde in qua quondam pater dicti confitentis tenebatur quondam dominis de Cly sequi et ire in eorum operibus; et si alii fines sint in premissis eidem confitenti non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis ut supra, tres solidos cum dimidio servicii in festo Sancti Stephani, duos solidos, quatuor denarios obolum tallie in festo Sancti Michaelis, monete talliarum, et, pro medietate sufferte unius fidelitatis, duos solidos cum dimidio monete suffertarum in festo Sancti Stephani et placitum quando acciderit more terre Cliti. ITEM pro jure suo, Petri et Andree Fabri unius molandini jacentis en Cenglung eidem domino nostro duci et suis ut supra debiti annuatim tres quarteronos silliginis reddictu in festo Sancti Michaelis. ITEM situm unius molandini, una cum potestate ipsum molandinum edificandi, macenendi et construendi videlicet in quacumque platea in qua melius edificari et manuteneri poterit, infra confines et limites subscipros, videlicet **207 [555 recto]** a ponte de Crespyn insuper et de la Perrery¹⁹⁶ inferius, una eiam cum artificio unius pile ad pillandum trictuum seu frumentum, canapum et quecumque alia ligumina in talibus usitata, una cum aqua, rippagiis ad hec opportunis, videlicet de aqua torrentis de Valletornenchia, scilicet pro usu et necessitatibus tantummodo ipsius confitentis, una cum molis lapideis et quibuscumque *aliis*¹⁹⁷ in dicto molandino et artificiiis in dictis molandino et pila necessariis. ITEM unum rivum, cum aqua ipsius rivi necessarium capienda in torrente de Valletornenchia, infra confines supra proxime descriptos, pro adaquando prata ipsius confitentis et aliis suis necessariis jacentibus ad opus de Cenglung tantummodo. ET inde facere et debere annuatim, eidem domino nostro duci et suis ut supra, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani, quatuor denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per nobilem Menfredum Aynardi, alias Gilliat, vicecastellanum Cliti, patri dicti confitentis et suis heredibus et cui dare, vendere vel aliter alienare voluerit et cui acciderit, recepti per Johannem Ysuardi notarium sub anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo secundo, die quatuordecima mensis decembris. ITEM confessus fuit dictus confitens se tenere a prefato domino nostro duci et suis ut supra jus suum quod habet in alpe et pascuis de Yllia, recognitis eidem domino nostro duci in manibus Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, per Vulliermetam Dognini de Losanchy nomine suo et suorum consortium. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, videlicet octo denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo jure quadraginta solidorum placiti quando acciderit, debiti pro tota alpe et pascuis de Yllia, una cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii, cum sua rata placiti dicti servicii quando acciderit, dicto domino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya, quod quondam tenebat Johannes Vullienii de Losanchy largiato per dominum Petrum quondam dominum de Cly ad opus villagiorum de Cenglung, de La Roby, de Losanchy, de Challoy, de La Serva et de Noarsa, et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii et sex denariorum prefato domino nostro debitorum pro tota alpe et pascuis de Yllya, confessatorum in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ut supra deputati eidem domino nostro, pro tunc comiti Sabaudie, per dictam Vulliermetam Dognini nomine **208 [555 verso]** suo et suorum consortium, non derogando aliquibus clausulis contentis in albergamento facto de dicta alpe et pascuis de Yllya per dictum quondam dominum de Cly predecessoribus dicti confitentis et eius consortibus, recepto per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die quinta mensis marcii, asserens ipse confitens quod ipse facit annuatim eidem domino nostro et suis pro dicto novali vacato unum obolum monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit. Protestans idem confitens prout supra; promictens et renuncians prout supra, de quibus omnibus idem confitens requisit per me dictum notarium fieri unum et plura publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie, consilio juris peritorum, si foret necesse dictanda facti tamen substancia in aliquo non mutata, actum ubi et presentibus quibus supra.

Petrus Cruse notarius.

¹⁹⁶ Perrères.

¹⁹⁷ La parola *aliis* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

24 - 1458, oct. 30 -

Nella casa di Giacomo Pertuset e del fratello, testi il notaio Foldon e Pietro Colomba, **Giovanni, figlio del defunto Bonifacio Cochet** di Senglin, confessa di tenere in feudo dal duca di Savoia, come da precedente consegnamento di Bonifacio, figlio di Antonio Cochet, alias Alamant, prati e terreni siti al Larer di Lamonda, sotto il monte del Glacier (zona di Yllia), a La Barma, a la Fontaneta du Loysacz, al Chanton de Charrères, a Gorselanes (confini il ruscello de Lamonda, il mont de Pesontzé, lo Sex dou Tisson). Possiede inoltre la quarta parte di un mulino sito vicino al torrente di Valtournenche ed ha parte all'alpe di Yllia, come dalla passata *reconnaissance* di Guglielmetta Dognini di Losanche fatta a nome di tutti i consorti.

Confessio Johannis, filii quondam Bonifacii Cochet de Cenglung.

ANNO ET INDICIONE PREDICTIS, die penultima mensis octobris, ubi supra, in domo Jacobi Pertuseti et eius fratris, presentibus Martino Foldon notario et Petro Colombe, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, in presencia dictorum testium misque dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, constitutus personaliter **Johannes, filius quondam Bonifacii Cochet de 209 [556 recto]** Cenglung, pro se suisque heredibus successoribus et causam perpetuo habituris, confessus fuit per suum juramentum super sanctis scripturis prestitum in manu mis notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, manifestavit ac palam et publice velud in judicio recognovit se tenere tenere velleque debere tenere in rectum et perpetuum feudum a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis ut supra, de recognitione eidem domino nostro facta per dictum quondam Bonifacium, filium quondam Anthonii Cochet de Cenglung, alias Alamant, patrem dicti confitentis, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et subsequenter per eundem confitentem in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ad hec deputati, res et possessiones infrascriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, introitibus, exitibus, juribus, arboribus et aliis suis bonis cunctis usibus universis. ET primo unam peciam prati jacentem en Lamonda, loco dicto Larer, extimatam circa quarterium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte La Vally, seu res Gorretorum, quas tenet idem confitens, de secunda res heredum Andree Fabri, de tertia res heredum Johannis Layou, quas tenet idem confitens ab Andrea Gaspardi. ITEM, subtus Montem dou Glacier, circa tria secatoria novalli et vacolli, quorum fines sunt de prima parte res Petri Brunodi Coppas, de secunda mons, de tertia pascua de Yllia, de quarta mons de super. ITEM circa duas sestariatas terre jacentes en La Barma, quarum fines sunt de prima parte Lo Ryal, de secunda via publica, de tertia res dicti Petri Brunodi Coppas, de quarta res heredum Andree Fabri, de quinta res dicti Petri Brunodi Coppas. ITEM circa unum secatorium prati jacentem en La Fontaneta dou Leysacz, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Fabri, de secunda via publica, de tertia mons de subtus, de quarta Lo Ryal, que pecia alias fuit confessata in duabus peciis. ITEM circa unam eminentam terre jacentem loco dicto Chanton de Charreres, cuius fines sunt de prima parte res Petri Coppacz, de secunda via publica, de tertia et quarta pascua. ITEM circa duodecim secatoria prati, novalli et pascue jacencia loco dicto Gorselanes, quorum fines sunt de prima parte rivus de Lamonda, de secunda res Johannis Brunodeti, de tertia Mons de Pisonchey, de quarta lo Sex dou Tisson, de qua pecia tenet in feudum **210 [556 verso]** a dicto confitente Petrus Granges circa duas partes, et terciam partem tenet Johannes Bonini Pestalini. ITEM quarterium unius molandini jacens juxta aquam torrentis de Valtetrenchia, juxta res quondam Johanneti Fabri et aquam. ET inde facere et debere annuatim, eidem domino nostro duci et suis ut supra, unam quartanam silliginis de redditu in festo Sancti Michaelis, et tres monturerios ordei in eodem festo, sex solidos et tres denarios servicii in festo Sancti Stephani, sex solidos et tres denarios tallie, monete talliarum, in festo Sancti Michaelis, cum placito quando acciderit more terre Cliti, et unam fidelitatem melius quam alteri domino, pro qua fidelitate facit annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, quinque solidos in festo Sancti Stephani, monete suffertarum, dicens et asserens aliqua instrumenta non habere de premissis de quibus informare possit, sed ipse et eius predecessores ipsas res tenere et dicta tributa facere consueverunt. ITEM confitetur se tenere ut supra a prefato domino nostro duci Sabaudie, de recognitione olim facta eidem domino nostro, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, per Vulliermetam Dognini de Losanchy, nominibus suis et suorum consortium, de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habet in dictis alpe et pascuis. ET inde facere et debere annuatim prefato domino nostro duci et suis ut supra pro dicto jure suo duos solidos servicii in festo Sancti Stephani, cum jure suo quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito servicii dicte tocius alpis et pascuorum de Yllia, una cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, cum sua rata placiti dicti servicii quando acciderit, dicto

domino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllya, quod quondam tenebat Johannetus Vulliencii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et Villagiorum de Cengling, de La Roby, salvo Perreto et Saracino de Losanchy, de Chalio, de La Serva et de Noarsa, et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum dicto domino nostro pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, eidem domino nostro duci recognitorum in manibus quondam Johannis Casey notarii, asserens idem confitens quod ipse facit et facere debet annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra pro sua rata dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii debitorum pro dicto novali largiato, videlicet **211 [557 recto]** unum denarium obolum monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani, cum suo placito quando acciderit, more terre Cliti. Protestans ut supra, promictens ut supra et renuncians ut supra; de quibus omnibus idem confitens requisit per me dictum notarium et commissarium fieri unum et plura publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie dictamine sapiencium, si foret necesse dictanda, facti tamen substancia in aliquo non mutata; actum ubi et presentibus quibus supra.

Petrus Cruse notarius.

25 - 1458, nov. 15 -

In casa dei figli di Pietro Carrel, testi il notaio Foldon e Amedeo Poudral, **Antonio, figlio del defunto Giovanni Grimod, alias Barmasse**, e suo nipote Amedeo, figlio del defunto Giovanni di Giovanni Grimod, a nome anche dei suoi fratelli Bonifacio, Vincenzo, Giovanni e Antonio, confessano di tenere in feudo diversi prati e terreni siti alla Barmasse, con una casa, alla Barma des Bois (zona tra Champlève e Cheneil), a Pâquier, a Champ Cartana, al Crest Orsyn, al Goyl, ai Vallolies, al Clos Mayn, al Fossal di Chignana, a Chonchenes, alla Pontellia di Chignana, al Plan de Lyarey, con tre case, a Chignana Vieille, a Bery Blanc, al Challeiz di Champlève. Possiedono anche un dodicesimo dell'alpeggio di Chignana. Riconoscono il feudo pervenuto loro da Pietro, loro zio (composto da beni situati a La Monta, con due case, a Peccou, a la Closura de La Serva, a Pramonda, a Leschery del Pied de Cortina) e l'eredità dell'altro loro zio Bartolomeo (alle Lesches di Chignana, al di là della Ponteille di Chignana, a Champlève, al di sotto di Les Chavannes Vyelyes, due case all'alpe di Chignana con un'ulteriore parte dell'alpeggio suddetto, altri beni a La Barmasse, al Clos di Maën, una casa al Goyl, un mulino a Crétaz sul torrente di Cheneil). Da sua madre Giacometta, figlia del defunto Andrea di Fallignon, Antonio acquisisce, per la relativa porzione dell'alpe di Chignana, alcuni beni a Cor, a Lyarey, a Fontanes, al Plan de Flory, al Plan di Fallignon, al Glarey di Maën, (albergo di Bonifacio di Cly a Bruno di Fallignon, Martino di Armencia notaio, il 24.8.1316) al Carro di Lyarey, al Ronc du Bansy, al Bois de Cléva, un dodicesimo dei pascoli delle Raye di Valmartin, le acque con le relative condutture per irrigare i loro beni della Fontana, di Valmartin e della Barmasse, oltre alla facoltà di costruire un mulino con relative condotte e macine dove ritenessero opportuno in Valtourneche, dal *clappey* di Ussin in su.

*Confessio Anthonii, filii quondam Johannis Grimodi, alias **Balmacy**, et Amedei, filii quondam Johannis filii quondam Johannis Grimodi de Crista, alias Balmacy, nominibus suo et coniuncto Ludovici, Vincentii, Johannis et Anthonii, fratrum, pro medietate rerum subscriptarum.*

ANNO ET INDICIONE QUIBUS supra, die quindecima mensis novembris, in loco Vallistornenchie, in domo liberorum Petri Carrelli, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo de Poudral, testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint universi et singuli presentes inspecturi quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis dicti notarii et commissarii subscripti, presentis et recipientis vice nomine et ad opus dicti domini nostri ut supra, personaliter constituti **Anthonius, filius quondam 212 [557 verso] Johannis Grimodi, alias Balmacy**, et Amedeus eius nepos, filius quondam Johannis filii quondam Johannis Grimodi, alias Balmacy, videlicet ipse Amedeus nomine suo et coniunctis Bonifacii, Vincencii, Johannis et Anthonii eius fratrum, pro quibus quidem absentibus promisit ratum habere et per eosdem facere laudari et confirmari omnia in presenti instrumento contenta quocienscumque fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis et ipsorum quilibet pro medietate, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua per eorum quemlibet corporaliter super sanctis Dei scripturis prestita, confessi fuerunt et publice tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere tenereque velle et debere tenere ex nunc in perpetuum ad rectum feudum a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus providorum virorum Johannis Casey, per quondam Johannem Grimodi eorum patrem, et, sequenter, Glaudii Voudani, pro tunc commissariorum Cliti, per Petrum Balmacy et Martinum eius fratrem, nominibus suis et coniunctis dictorum Anthonii et Johannis eius fratrum, videlicet res et possessiones infrascriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis. ET primo medietatem quinque sestariatarum terre jacencium in loco dicto Balmacy cum domicilio intus sito, quarum quinque sestariatarum fines sunt de prima parte Lo Clappey, de secunda mons, salvo exitu, de tertia res dictorum confitentium, de quarta pascua, de quinta res dictorum confitentium. ITEM medietatem unius pecie prati jacentis en Barma Nemorum, extimate circa duo secatoria cum dimidio, quorum fines sunt de prima parte aqua descendens de Chinayl, de secunda Alpis de Chinayl, de tertia Loz Beryacz, de quarta pascua de Champlevy, quam medietatem tenent in feudum a dictis confitentibus Johannes et Martinus Bruneti de Duerches, qui proinde faciunt dictis confitentibus quinque solidos servicii. ITEM medietatem **213 [558 recto]** unius pecie terre jacentis loco dicto Pasquier, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Valleti de Challoy, de tertia res infantum Andree Ogerii et nepotum suorum, quam medietatem tenet nomine cambii a confitentibus Andreas Victaz. ITEM medietatem trium eminatarum terre vel circa

jacentes loco dicto Champcartana, quarum fines sunt de prima et secunda partibus res Andree Victaz, de tercia res infantum Johannis Petri Andreveti de Crista. ITEM medietatem unius eminate terre jacentis loco dicto Crest Orsyn, cuius tocius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res heredum Aymoneti Jacobi de La Monta, de tercia res infantum Johannis Hosqueti, de quarta res Francisci, Ludovici et Anthonii dou Bic. ITEM ou Goyl medietatem decime partis unius secatorii prati, cuius tocius fines sunt de prima parte via publica, de secunda Loz Goyl, de tercia res Johannis Fabri, que fuerunt Martini de Lyolan, quarum quatuor peciarum medietatem tenent in feudum a dictis confitentibus, nomine cambii, liberi Stephani et Johannis Berthodi et Andreas Victaz. ITEM medietatem unius sestariate terre vel circa jacentis eys Vallolies, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chynayl, de secunda res infantum Andree Johannini Hosqueti et cognatorum suorum, de tercia res infantum Andree Ogerii, fratris et nepotum suorum. ITEM medietatem trium secatoriorum prati et territorii vel circa jacencium loco dicto Clos Mayn, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda eciam, de tercia res Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et neporum suorum, de quarta res Ansermini Ansermeti, de quinta res Mathei Grossi Johannis et Jacobi de Duerches, de sexta res Laurencii Ansermeti, de septima res infantum Brunodi Maczoc, cum situ unius domus, quam medietatem tenent vigore suarum divisionum Jacobus, filius quondam Martini Balmacy et, ab eodem, ipsam tenet in feudum Andrea Perrodi de Allexon. ITEM ou Goyl circa medietatem duarum sestariarum terre cum una eminata, quarum fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Andree Victa, de tercia res filiarum Martini de Lyolan, quas tenet Johannes Fabri, et eciam de quarta, quam peciam tenet Martinus Balmacie, frater dicti Anthonii confitentis vigore suarum divisionum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis quibus supra, duos solidos cum dimidio, unum obolum cum dimidio servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placiti quando **214** [558 verso] acciderit more terre Cliti. ITEM medietatem sexte partis pro indiviso alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chigniana, cuius tocius alpis fines sunt de prima parte Fenestra de Suel,¹⁹⁸ de secunda Mons de Salier, de tercia Fenestra de Valcorner, de quarta La Seryola, de quinta Mons de Panquera, de sexta vallolis Orsyn, de septima Lo Bery Ryon de octava Pons de Fellignon, et hinc tendendo ad terminum positum in summo de Cugnion de Jacz de Suyel, et hinc tendendo ad terminum positum in summo dou Blanchon, et inde tendendo in summum de Lacyma, et ex hinc tendendo ad dictam Fenestram de Sueyl. ITEM medietatem unius pecie prati jacentis en Chygniana, loco dicto Fossal, cuius fines sunt de prima parte res Petri Jacobi de La Monta, de secunda pascua, de tercia res dictorum confitencium. ITEM medietatem unius pecie prati jacentis loco dicto Chonchenes, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chignyana, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia res Andree Hosqueti, quas tenent infantes Johannodi Hosqueti, de quarta res dictorum confitencium. ITEM medietatem unius pecie prati jacentis in Pontellia de Chigniana, cuius fines sunt de prima parte aqua, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia res infantum Johannodi Hosqueti, de quarta La Drayri, de quinta res Aymoneti Jacobi de La Monta, quas tenet Johannes Poudral, de sexta res dicti Johannis Poudral, dicti Baron. ITEM medietatem unius pecie prati jacentis in Plano Lyarey, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res dicti Anthonii Hosqueti, de secunda res Petri Poudral et eius fratrum, de tercia res dictorum confitencium, que quatuor pecie extimate sunt ad quatuor secatoria prati. ITEM medietatem situs trium domorum infra dictas pecias existencium. ITEM medietatem unius secatorii cum quarto alterius secatorii prati vel circa, jacentis ultra Pontelliam de Chignyana, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte aqua de Chignyana, de secunda res infantum Johannodi Hosqueti, de tercia res Anthonii Hosqueti, de quarta res Aymoneti de La Monta, quas tenet Johannes Poudral, dictus Baron, de quinta res Anthonii Poudral et eius fratrum, de septima res Jacobi de Duerches, que fuerunt Grossi Johannis de Mayn. ITEM medietatem medii secatorii prati jacentis en Chignyana Vyeli, cuius tocius **215** [559 recto] fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, quas tenet Anserminus Aymoneti Ansermeti, de secunda res eiusdem Ansermini, de tercia res confitencium, de quarta res Mathei Grossi Johannis et fratrum suorum, quas tenet Jacobus de Duerches. ITEM medietatem unius secatorii prati jacentis en Lyarey, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda eciam, de tercia aqua descendens de Planes, de quarta pascua comunia. ITEM medietatem vel circa quarti unius secatorii prati jacentis loco dicto Fossal, cuius fines sunt de prima parte res Petri Jacobi de La Monta, de secunda torrens, de tercia et quarta res dictorum confitencium. ITEM medietatem medii secatorii prati vel circa jacentis in Plano de Lyarey, cuius fines sunt de prima parte res confitencium, de secunda comunia, de aliis partibus res dictorum confitencium. ITEM medietatem unius secatorii prati cum dimidio jacentis loco dicto Bery Blanc de novali, quorum fines sunt de prima parte

¹⁹⁸ Altreve è scritto *Suyl* o *Sueyl*.

Loz Clappey, de secunda Mons dou Bery Blanc, de tertia pascua comunia. ITEM medietatem unius secatorii cum dimidio prati jacentis loco dicto Champlevy, quod dicitur Challec, et eius fines dicuntur esse de prima parte pascua, de secunda res Johannis Valleti, de tertia res illorum Berthodi eiusque fratres et nepotes, salvo in omnibus premissis rebus territorii de Chignyana jure partinente domino Montisjoveti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis quibus supra, quadraginta quinque libras casei boni et receptibilis de redditu in festo Sancti Michaelis, tres solidos, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti, tres denarios, medium obolum tallie in festo Sancti Michaelis et, pro medietate sufferte unius fidelitatis, duos solidos cum dimidio in festo Sancti Stephani monete suffertarum. ITEM medietatem rerum infrascriptarum que quondam fuerunt Petri, avunculi dictorum confitentium, et primo medietatem duarum sestariatarum terre et prati vel circa, cum medietate situs duarum domorum, jacencium en La Monta, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Jacobi de La Monta, de tertia via publica. ITEM medietatem tercii unius pecie expineti jacentis apud Peccou, extimate circa duo secatoria prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Johannis Bastia, de secunda torrens, **216 [559 verso]** de tertia res Johannis et Petri fratrum, filiorum quondam Anthonii Gorreti, quam medietatem tenent in feudum a confitentibus Johanninus Gorreti et eius nepotes. ITEM circa medietatem unius secatorii prati vel circa jacentis en La Serva, loco dicto Closura, cuius fines sunt de prima parte Laz Vallacy descendens dou Croux, de secunda res infantum Brunodi de Maczoc, salvo Loz Trappax, de tertia res heredum Johannis Pertuseti, de quarta res Johannis et Anthonii Gorreti, de quinta res dictorum heredum Johannis Pertuseti, quam peciam tenet Guiliermus Boyssoneti et eius fratris et consanguinei ab eisdem confitentibus. ITEM medietatem unius secatorii cum dimidio prati jacentis loco dicto La Closura, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Pertuseti, de secunda res heredum Brunodi Maczoc, de tertia res Johannis Bastia, de quarta res Guillermi Boyssoneti, eius fratrum et nepotum, de quinta res illorum Gorreti, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus liberi Anthonii Boyssoneti et eorum consanguinei. ITEM medietatem duarum parcium vel circa unius secatorii prati jacentis loco dicto Valloly, cuius fines sunt de prima parte Loz Chabloz descendens dou Croux, de secunda res infantum Petri Perreri, de tertia res Andreveti Johannini Hosqueti, quas tenent infantes Johannodi et Anthonii Hosqueti, de quarta via publica tendens versus Valloly, quam medietatem tenent a confitentibus Anthonius Hosqueti et liberi Johannodi Hosqueti ac heredes Andree Hosqueti. ITEM medietatem tercie partis unius pecie prati jacentis en Pramonda, extimate circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res que fuerunt quondam Andreveti Guigniet, de tertia¹⁹⁹ res Guillermi Boyssoneti et eius fratrum et consanguineorum suorum, de aliis partibus pascua. ITEM medietatem sex secatoriorum prati vel circa jacencium in pede Cortine, loco dicto Leschery, quorum fines sunt de prima parte torrens de Chigniana, de secunda clappetum, de tertia Alpis de Cortina, de quarta via seu Loz Trapax de Cortina, tendens ad aquam de Chigniana. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis quibus supra, sex solidos cum dimidio, unum denarium obolum servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, novem denarios tallie sive collete in festo Sancti Michaelis, monete talliarum. ITEM confitentur se tenere res subscriptas que fuerunt quondam Barthollomei eorum avunculi. ET primo en Chigniana, loco dicto Lesches, medietatem duorum secatorium prati cum dimidio, quorum fines sunt de prima parte res Jacobi de **217 [560 recto]** La Monta, de secunda res Anthonii de Flory, de tertia aqua de Chigniana. ITEM medietatem tercii vel circa unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res Andree Johannini Hosqueti et eius fratrum, quas nunc tenent eorum heredes, de quarta Loz Challec, de quinta res dictorum confitentium. ITEM medietatem medii secatorii prati jacentis ultra La Pontelly, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Grappex, quas nunc tenent illi de Hosquet, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tertia res Aymoneti de La Monta, quas tenet Anthonius Hosqueti, de quarta res Ansermini Aymoneti Ansermeti. ITEM en Champlevy circa medietatem unius secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res Amedei et Johannis Johannis Poudral et uxorum suarum, de tertia res dictorum confitentium. ITEM subtus Les Chavannes Vyelyes, loco dicto Chantonas, circa medietatem medii secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Aymoneti de La Monta, quas tenet Anserminus Aymoneti Ansermeti, quam peciam tenent nomine cambii a confitentibus predictis Anthonius Poudral et eius fratres. ITEM in Plano de Lyarey circa medietatem duarum peciarum unius secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte alpis de Chigniana, de secunda res Petri de Poudral, de tertia res dictorum

---

¹⁹⁹ Per secunda.

confitencium, de quarta res Andree Perrodi de Allexon. ITEM medietatem siti duarum domorum jacencium in Alpe de Chigniana cum ipsarum curtibus, fines vero earum esse dicuntur de prima parte La Drayry, de secunda res illorum Hosqueti, de tercia res dictorum confitencium, quas tenet Jacobus de Duerches, de quarta res Anthonii de Flory et eius cognatorum, quas nunc tenet Petrus Poudral. ITEM medietatem duodecime partis pro indiviso alpis et pascuorum ac pasturagiorum de Chigniana, fines superius declarantur, cum medietate quarti alterius duodecime partis, salva quinta parte ipsius quinte partis, salvo eiam in premissis jure pertinenti domino Montisjoveti. ITEM inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, triginta quatuor libras cum dimidia casei pulcri et receptibilis de redditu in festo Sancti Michaelis, duos solidos, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani pro jure suo tocius servicii debiti pro tota alpe et pascuis **218 [560 verso]** ac pratis de Chigniana, cum placito quando acciderit. ITEM en La Balmacy circa medietatem unius modiate terre, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda eiam, que fuerunt Andreveti Vulpil, de tercia res Anthonii Poudral et eius fratrum, de aliis partibus res dictorum confitencium. ITEM in Closo de Mayn medietatam quatuor secatoriorum prati vel circa, cum vacollo et medietate unius domus, quorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Jaquemeti dou Gler, salvo exitu, de tercia res Laurentii Ansermeti, quam medietatem tenet a dictis confitentibus Andreas Perrodi de Allexon. ITEM medietatem medii secatorii prati vel circa jacentis en Crosa, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte carreria tendens versus Crosa, de secunda torrens, quam tenent infantes Johannes Hosqueti. ITEM medietatem unius sestariate terre vel circa cum medietate situs unius domus jacentis ou Goyl, cuius fines sunt de prima parte res confitencium, de secunda res Yanini de Vullyo, quas tenet Anthonius Pecion, de tercia res heredum Aymoneti Bic, de quarta res illorum Ogerii, de quinta res heredum Petri Perron, de sexta res Martini de Lyolan, quas tenet Johanninus Fabri, de septima Loz Goyl. ITEM unam quartanam silliginis quam faciunt annuatim dictis confitentibus et suis Bonifacius, Johannes et Johanninus fratres, filii quondam Anthonii Meyneti, et Anthonius, eorum nepos, de la Meysonacy. ITEM mediam quartanam silliginis de redditu in qua dictis confitentibus et suis tenentur pro eorum molandino de Crista super torrente de Chynayl, Martinus Ogerii et eius nepotes. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci, et suis quibus supra, tres solidos cum dimidio, unum obolum cum dimidio servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit, duos solidos cum dimidio, tres denarios cum dimidio obolo tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM sub dicto servicio, medietatem unius emine silliginis de annuali redditu quam sibi faciunt dicti de Meynet de La Meysonacy. ITEM de recognitione facta per Jaquemetam, filiam quondam Andree de Fellignyon, matrem dicti Anthonii confitentis, avamque dictorum Amedei et eius fratrum, in consorte cum Allexona eius sorore in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ut supra, res et possessiones subscriptas, cum suis fondis et partinenciis universis ut supra. ET PRIMO medietatem medietatis duodecime partis **219 [561 recto]** pro indiviso cum dicta Allexona, filia quondam Andree de Fellignion, alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chygniana, cuius tocius alpis fines sunt de prima parte Vallolia Orsyn, de secunda Loz Beryo, de tercia Pons de Fellignion, de quarta pascua de Cortina, de quinta Fenestra de Suyl, de sexta Fenestra de Val Corneyr, de septima Cyma de Ros, tendendo en La Seriola, de octava Mons de Panquera, cum chavannis, challecz et freyderiis eisdem partinenciis infra dictos confines. ITEM en Cor circa medietatem quidecime partis unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia et omnibus aliis partibus res dictorum confitencium. ITEM circa medietatem trium parcium unius secatorii prati jacentem en Lyarey, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda eiam, de tercia res Andree Perrodi de Allexon, de quarta res Petri Poudral et eius fratrum, de quinta res Johannis Jacobi de La Monta, quas tenent Amedeus et Johannes Poudral, de sexta res Anthonii de Flory, quas tenet idem Anthonius confitens. ITEM medietatem medietatis, pro indiviso cum dicta Allexona, quarterii unius pecie prati jacentis loco dicto Fontanes, cuius fines sunt de prima parte res illorum de Poudral, de secunda res Aymoneti de La Monta, de tercia pascua comunia. ITEM medietatem medii secatorii prati vel circa jacente loco dicto Lasot, cuius fines sunt de prima parte res Ansermini Aymoneti Ansermeti, de secunda Laz Drayry, de tercia et aliis partibus res dictorum confitencium. ITEM medietatem duodecime partis vel circa unius secatorii prati jacentis loco dicto Cor, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chygniana, de secunda res dictorum confitencium, de tercia eiam, de quarta res Anthonii de Flory, quas tenent dicti confitentes. ITEM medietatem quarti pro indiviso unius pecie pascue jacentis in Plano de Flory, quam nesciunt extimare quia non collitur; fines vero sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda pascua, de tercia res dictorum confitencium et illorum de La Monta. ITEM medietatem situs duarum domorum jacencium en

Chygniana, cum suis curtibus et plateis, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res confitencium predictorum, de tercia res Anthonii de Flory, de quarta res Andree Perrodi Allexone, salvo jure pertinenti super premissis rebus domino Montisjoveti. ET inde facere et debere annuatim, eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim libras cum dimidia casei boni, pulcri et receptibilis de reddictu **220** [561 verso] in festo Sancti Michaelis, sex denarios obolum cum medio obolo et quarta parte alterius oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, et pro jure ipsorum unius fidelitatis, remisse per quondam dominos de Cly predecessoribus eorundem, pro medietate medietatis tercie partis servicii, tres denarios, obolum cum medio alio obolo servicii in festo Sancti Stephani cumque suo partinente placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM in plano de Fellignon circa medietatem duorum secatoriorum prati cum dimidio, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Perrodi Ansermeti, quas tenent dicti confitentes, de tercia res Anthonii de Flory, quas tenent Anthonius Poudral et eius uxor, de quarta exitus des Bec, de quinta res infantum Petri de Flory, de sexta res Allexone Andree de Fellignon, de septima Mons de Bery, de octava res Andree Perrodi Ansermeti, de nona res Anthonii Poudral et eius uxoris, cum situ unius domus infra existentis. ITEM medietatem situs unius domus, cum medietate alterius, jacentis en Fellignon, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Perrodi Ansermeti, eciam de tercia. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos denarios cum obolo, cum medietate medii oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti, unum solidum cum quinque denariis et medio obolo tallie sive collecte in festo Sancti Michaelis. ITEM pro ipsorum jure unius fidelitatis in qua quondam Andreas de Fellignon, avus maternus ipsorum confitencium, Aymonetus de Fellignon et Brunodus de Fellignon tenebantur quondam dominis de Cly, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti. ITEM medietatem medietatis tercie partis pro indiviso unius pecie prati jacentis loco dicto Glareyn de Mayn, extimate circa medium secatorium prati, cuius tercie partis fines sunt de prima parte torrens, salva via publica, de secunda res Ansermini Aymoneti Ansermeti, de tercia via publica tendens versus Mayn, de quarta res Anthonii de Flory. ITEM medietatem quindecime partis unius secatorii prati jacentis ibidem, vel circa, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de Flory, de secunda res infantum Grossi Johannis, quam peciam tenet a confitentibus nomine cambii Anthonius **221** [562 recto] de Flory. ITEM ibidem circa medietatem quindecime partis unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de Flory, de secunda res infantum Grossi Johannis de Mayn, de tercia exitus, de quarta res infantum Anthonii Meyneti, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Anthonii Reyneti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani et quatuor denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobilem virum Bonifacium, dominum de Cly, quondam Brunodeto de Fellignon et eius fratribus, recepto per Martinum de Armencia notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo sexdecimo, die vigesima quarta mensis augusti. ITEM confitentur se tenere ut supra medietatem medietatis tercie partis tocus royde et syoventerie ac servitutis, in et pro quibus quondam Vulliermus de Fellignon pro suo hospicio accedere debebat in operibus dominorum de Cly et sequi cum suis bestiis in alpibus eorundem dominorum de Cly. ITEM medietatem medietatis tercie partis unius pecie novalis jacentis prope Clappetum deys Lyares, loco dicto Carro, circa unam sestariatam <terre>, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda clappetum, de tercia Vallis de Pra Moron, de quarta exitus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro medietate medietatis tercie partis royde et syoventerie et pecie terre et jure ipsorum tocus servicii debiti pro omnibus predictis roydis, syoventeria et pecia, septem denarios servicii in festo Sancti Stephani et unum solidum ac duos denarios placiti quando acciderit, sic arrestati pro rata predicta in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum, dominum de Cly militem, recepto per Nycoletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die prima mensis decembris, et medietatem medietatis tercie partis duarum librarum cere in festo Sancti Stephani de reddictu. ITEM medietatem quarte partis pro indiviso unius pecie territorii et novali jacentis loco dicto Ronc dou Basy, extimate circa unum secatorium prati infra hos confines, videlicet de prima parte via publica, de secunda Vallis de Val Crosa, de tercia Lasty de Pra Moron, de quarta Vallis de Pramoron. ITEM quartum medietatis pro indiviso unius pecie territorii et novalis jacentis loco dicto Ou Best de Cleva, extimata tota pecia circa tria secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte via publica nemorum, de secunda res infantum Brunodi Maczoc, de tercia res Guilliermi

Boyssonet et eius cognati, de quarta Mons de Chanet. ITEM quartum medietatis tocius **222** [562 verso] tocius²⁰⁰ syoventerie in qua Johannes de Fellignion, abavus maternus dictorum confitencium, cum suis bestiis sequi tenebatur in alpbibus domini de Cly. ITEM et inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro eorum jure tocius servicii pro dictis peciis et syoventeria debiti, unum solidum et tres denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis, facti per dominum Petrum olim dominum de Cly, Johanni de Fellignion, eorum abavo, recepto per Nicolletum de Vacherya notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die sexta mensis jullii. ITEM confitentur se facere et debere annuatim ut supra pro medietate medietatis quarte partis duarum parcium unius ovis, in qua Aymonetus, Andreas et Brunodus de Fellignion tenebantur quondam domino Petro, quondam domino de Cly, per eundem dominum Petrum quondam, remissarum pro duobus solidis octo denariis annualibus sine placito, ut plene informant per instrumentum publicum, receptum per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo,²⁰¹ die quinta mensis maii, videlicet duos denarios servicii in festo Sancti Stephani sine placito. ITEM quartum tercie partis pro indiviso medietatis omnium pasturagiorum et locorum pasturagii et territorii deys Rayes supra Valmartin, quorum omnium fines sunt de prima parte res antique de Valmartin, de secunda Vallis Grossa, de tercia res de Pramoron, de quarta pascua de Chigniana, de quinta vallolia Ursyn, tendendo ad Pontem de Croses. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani, et octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti dicte medietatis facti per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, Vulliermeto de Fellignion, cuius causam habent ipsi infantes et Martinus, frater dicti Anthonii confitentis, et Jacobus, filius quondam Martini Balmacie notarii quondam, pro medietate per antedictum dominum Petrum dominum de Cly, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die octava augusti. ITEM medietatem quarte partis medietatis alterius medietatis omnium pasturagiorum et pascurum ac locorum supra confinorum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci **223** [563 recto] Sabaudie et suis ut supra, pro jure ipsorum tocius dicti servicii in festo Sancti Stephani pro dicta medietate dicte quarte partis, sex denarios servicii et unum solidum placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis, facti Johanni de Fellignion, abavo dictorum confitencium, cuius causam habent ipsi confitentes et sui consortes pro medietate, per antedictum dominum Petrum de Cly, recepti per dictum Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die sexdecima mensis junii. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra ultra premissa tam super rebus predictis quam aliis, si quas tenent ab ipso domino, et facere soliti sunt in festo Sancti Stephani sex denarios cum medio obolo servicii cum suo placito quando acciderit. ITEM dicti confitentes tenere confitentur ut supra medietatem quarte partis transitus, rippagii et conductus aque prout infra, cum rippaggio et rippa fienda, ita et taliter quod dicti confitentes et sui possint et liceat eis capere et conducere ipsam pro eorum necessitatibus pro adaquando possessiones dictorum confitencium et²⁰² locis de Mayn, de La Fontana, de Valmartin et de La Barmacy, ad faciendum quidquid de ipsa aqua facere voluerint, cum omnimoda potestate faciendi rivum seu rippagium et alia eorum necessaria, cum omni jure dicte aque et rippe ut supra fiende. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, medium obolum servicii in festo Sancti Stephani et unum obolum placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta aqua facti per Urbanum Nervi, vicecastellanum Cliti, dicto Petro de Balmacia, fratri dicti Anthonii, et Anthonio Poudral, acquirentibus nominibus suis et eorum fratrum et cui dare voluerint, salvo maiori domino ipsorum aquisitorum, et si non darent eorum heredibus et cui acciderit ac eciam cui dicti heredes dare voluerint ut supra, recepto per Johannem Gorreti notarium, anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo octavo, die vigesima prima mensis marcii. ITEM medietatem medietatis unius molandini una cum situ ipsius et molleria Vallistornenchie pro faciundo molas ubi facere et construere voluerint in Valletornenchia a Clappeto de Ussyn intus, una cum rippaggio et conductibus ipsius molandini et molentibus in ipso molandino molere volentibus, salvo jure alieno. ET inde facere et debere eidem domino nostro duci et suis quibus supra unum denarium servicii in festo Sancti Stephani **224** [563

²⁰⁰ Ripetuto.

²⁰¹ Manca probabilmente *septuagesimo*, come risulta da altri documenti stilati dello stesso notaio (In queste *reconnaissances* il notaio *Sancti Petri* firmò documenti dal 1353 al 1381).

²⁰² Per *in*.

verso] et duos denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per discretum virum Barthollomeum Pennaczon, vice castellanum Cliti, dicto quondam Petro Balmacie, acquirenti nomine suo et fratrum suorum et cui dare voluerit, salvis ecclesia, hospitali et pari terre, et si non darent eorum heredibus utriusque sexus et cui acciderit, recepto per Johannem Gorreti notarium anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo tercio, die undecima mensis aprilis, laudati et confirmati per Urbanum Nervi, vicecastellanum Cliti, dicto Petro Ansermeti, ut patet licteris pargamineis dicto instrumento annexis, datis Anthesii, die vigesima quinta mensis maii, anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo primo, signatis manuali signeto Anthonii de Spina notarii, sigilloque curie Cliti in cera viridi sigillatis. ITEM dicti confitentes confessi fuerunt per eorum juramenta predicta se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro dicto eorum patre, quatuor denarios servicii ex una parte, et pro Jaquemeta eius matre, filia quondam Andree de Fellignon, tres denarios obolum cum medio obolo servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, et unum solidum, tres denarios cum obolo placiti quando acciderit, et hoc in exoneratione unius floreni, valloris viginti solidorum, servicii eidem domino nostro duci debiti per dictos confitentes et eorum consortes, ex causa quictacionis reytatis et casarie per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, predecessibus dictorum confitencium, matris et consortium suorum, facte, ut constat instrumento publico recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die tresdecima mensis septembris, deinde confessatorum in consorcia per Anthonium et Petrum Ansermeti fratres, nominibus suis et ipsorum confitencium ac consortium suorum, in manibus providi viri Johannis Casei notarii et commissarii ad hec deputati, et, sequenter, in manibus Glaudii Voudani, per dictos Petrum et Martinum de Balmacia, nominibus suis et fratrum suorum ut supra, pro rata sua ut supra. ET est sciendum quia dicti confitentes asserunt quod pro componione²⁰³ reddictus casei quem ipsi confitentes solvunt et faciunt in exonere Martini Balmacie, fratris dicti Anthonii confitentis, debiti pro Alpe de Chigniana, ipse Martinus subportare debet et solvere tantum de reddictu casei Alpis de Chinayl dominis a quibus ipsa **225 [564 recto]** alpis movetur in exoneratione eorundem confitencium, quia sic fuit inter eos ut dicunt divisum in eorum partitis et divisionibus, quibus per premissa non intendunt derogare. Protestantes, promictentes, renunciantes et de quibus ut in precedenti. SUBSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die penultima mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, sita in loco de Pasqueyr prope ecclesiam dicti loci, presentibus Martino Foldon et Guilliermo Gorreti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis jamdicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, personaliter constitutus Martinus Bruneti de Duerches, nomine suo proprio, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuit, cum juramento, pro se et suis laudavit, ratificavit et approbavit presens manifestum omniaque in eodem descripta in quantum eum tangit, promictens contra premissa non facere, dicere vel venire, quinyimo renuncians omnibus excepcioni et juri quibus contra premissa aliqua dici posset vel opponi. DEINDE, anno et indicione quibus supra, die ultima mensis januarii, ubi supra, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral, testibus ad hec vocatis et rogatis, serie presencium cunctis ad perpetuam deducatur noticiam quod ibidem personaliter constitutus Andreas Victa qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque, causamque ipsius perpetue habituris, cum juramento debito, premissa in quantum eum concernere videntur, laudavit, grantavit, ratificavit et approbavit cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. SUCCESSIVE vero, anno, indicione, die et loco predictis, presentibus Ansermino Aymoneti Ansermeti de Mayn et Andrea Mollineyr, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Guilliermus Boyssoneti, nomine suo et coniuncto eius fratris et cognatorum suorum, quam melius potuit et potest, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, cum juramento ratificavit et approbavit omnia in presenti manifesto descripta in quantum eum tangit, promictens et renuncians ut in precedenti, de quibus omnibus premissis preceptum fuit michi notario et commissario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio et dictamine peritorum, facti tamen substancia non variata. DEINDE, anno et indicione premissis, die vigesima quinta mensis januarii, ubi supra, presentibus Jacobo de Duerches et Andrea **226 [564 verso]** Gaspardi, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, noverint singuli et posteritas quod ibidem, in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra requirentis, personaliter constitutus Petrus Gorret, nomine suo et Johannis eius fratris ac Johannini eius avunculi, pro quibus promisit ratum habere quam melius potuit pro se

---

²⁰³ Per *compensacione*.

suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque perpetue ab eodem habituris, et per juramentum debitum, laudavit, grantavit, ratificavit et approbavit, in quantum eum et eius fratrem ac avunculum tangit, omnia in presenti recognicione comprehensa, promictendo contra eodem non venire nec consentire facere quinyimo protestando et renunciando ut decet omnibus protestacionibus, renunciacionibus equidem requisitis et necessariis. ET ulterius, anno et indicione, die, loco et coram testibus quibus supra, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constituti Brunetus Berthodi de Chalio et Ludovicus eius nepos, nominibus suis et suorum consortum, ut melius potuerunt, cum juramentis laudaverunt, grantaverunt et penitus confirmaverunt omnia in presenti instrumento contenta in quantum sua interest, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. ITEM, anno et indicione quibus supra, die vigesima sexta mensis januarii, actum in domo illorum Carrelli qua supra, presentibus Andrea Gaspardi et Martino Vulliermi, testibus ad hec vocatis et rogatis, noverunt singuli presencia inspecturi, quod ibidem personaliter constitutus Andreas Perrodi Ansermeti, qui pro se et suis heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, per juramentum suum laudavit, ratificavit et approbavit omnia in presenti manifesto descripta in quantum eum tangit, promictens, renuncians et protestans ut supra. NOVISSIME vero, anno, indicione, die, loco et presentibus quibus supra, ibidem Anthonius de Flori, Johanninus Meyneti, nomine suo et nepotum suorum pro quibusquidem absentibus ratum habere promiserunt in quantum securius fieri potest, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque, causamque ipsorum perpetue habituris, cum juramentis more debito prestitis per eorum quemlibet, laudaverunt, grantaverunt, ratificaverunt et approbaverunt in quantum sua interest presens manifestum omniaque in eodem descripta, promictentes contra eo non facere nec venire per se nec per alium, quinyimo illa actendere et observare, renunciando omnibus excepcionibus, juribus et patrie consuetudinibus quibus contra premissa dici posset vel opponi, de quibus omnibus et singulis premissis iussum fuit per me notarium et commissarium subscriptum duo et plura **227** [565 recto] seu tot quot fuerint necessaria fieri et tradi publica instrumenta dictamine peritorum, non mutata substancia.

Petrus Cruse notarius.

26 - 1458, oct. 30 -

In casa dei figli di Pietro Carrel, testi il notaio Foldon e Amedeo Poudral, **Giovanni, figlio del defunto Pietro Barmasse**, tutore del nipote Giacomo, figlio del defunto Martino di Pietro Barmasse, suo fratello, confessa di tenere in feudo (come da antica *reconnaissance* di Giovanni Grimod suo avo e poi di Pietro, padre dei detti Giovanni e Martino, zio paterno, a nome anche di Giovanni e Antonio, loro fratelli) diversi prati e terreni siti alla Barmasse, con casa, alla Balma des Bois, a Pâquier, al Champ Cartana, al Goyl, ai Vallolies, al Clos di Maën, al Fossal di Chignana, a Chonchenes, alla Pontellia di Chignana, al plan de Larey, a Chavanna Vieille, al Beryo Blanc, al Challet di Champlève. Hanno parte all'alpeggio di Chignana. Da parte del loro zio Pietro confessano beni alla Monta, con due case, a Peccou, a La Closures de La Serva, alle Leyscheres di Cortina; dallo zio Bartolomeo tengono altri beni a Chignana, con due case, a Champlève, al Champtonas, alla Barmasse, al Clos di Maën; da parte della nonna di Giovanni, Giacometta, e della sorella Alesona, figlie di Andrea di Fallignon, ereditano altre parti dell'alpeggio di Chignana con *chavannis*, *challets* e *freyderis*, (confini: il torrente di Ursin, il Berio Riond, il ponte di Fellignon, i pascoli di Cortina, la finestra di Suyl, la finestra di Valcornera, il Ros, andando verso la Seriola, il monte Panchero), altri beni al Lazot, a Cor, al Plan de Flory, due case con corti e piazzali a Chignana, prati al Plan di Fellignon, ai Glareys di Maën, (albergamento di Bonifacio di Cly a Bruno di Fallignon e fratelli, Martino di Armencia notaio, il 24.8.1316), al Carro vicino al *clappey* di Lyares, al Ronc du Bansy, al Bois de Cleva, alle Rayes di Valmartin. Nel 1428 Pietro Barmasse, zio del confessante Giovanni, ottiene dal castellano Urbain Nerve parte del diritto all'acqua e la licenza di costruire i relativi ruscelli per irrigare i loro beni di Maën, La Fontana, Valmartin e la Barmasse, e, nel 1423, la facoltà di costruire un mulino, nel luogo da loro scelto dal *clappey* di Ussin in su.

- *Confessio Johannis, filii quondam Petri Balmacie, tutoris et tutorio nomine Jacobi, filii quondam Martini Petri Balmacie, eius nepotis.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die penultima mensis octobris, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral, testibus ad hec vocatis et rogatis, serie huius viri presentis et publici instrumenti, cunctis ad perpetuam deducatur noticiam quod ibidem, in mis dicti notarii et commissarii ut supra requirentis presencia, personaliter constitutus **Johannes, filius quondam Petri Balmacie**, velut tutore et tutorio nomine Jacobi, filii quondam Martini Petri Balmacie, eius nepotis, pro quo juratus promisit habere ratum et firmum et facere per eumdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta, quocienscumque fuerit etatis legitime et fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus **228 [565 verso]** quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, dixit, confessus fuit et palam et publice, tamquam si foret in vero iudicio evocatus ad hec, manifeste recognovit per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum et rectum feudum a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castris Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus Johannis Casey per Johannem Grimodi eius avum, et sequenter <manibus> Glaudii Voudani, commissariorum ad hec deputatorum, per Petrum, patrem dicti Johannis, et Martinum Balmacie, eius avunculum paternum, nominibus suis et Johannis ac Anthonii eorum fratrum, videlicet res et possessiones subscriptas, cum ipsarum fondis, ut supra. ET primo quartam partem quinque sestariatarum terre jacencium in loco dicto Balmacy, cum domicilio intus sito, quarum quinque sestariatarum fines dicuntur esse de prima parte Loz Clappey, de secunda mons, salvo exitu, de tertia res dicti confitentis et eius avunculi et cognatorum, de quarta pascua, de quinta res Anthonii Balmacie et heredum Johannis Balmacie. ITEM quartam partem unius pecie prati extimate circa duo secatia cum dimidio, jacentis in Balma Nemorum, quorum fines sunt de prima parte aqua descendens de Chynayl, de secunda Alpis de Chynayl, de tertia Loz Beryacz, de quarta pascua de Champlevy, quam quartam partem tenent in feudum a dicti confitentibus Johannes et Martinus Bruneti de Duerches, qui inde faciunt eidem Jacobo confitenti ... ²⁰⁴ ITEM quartam partem unius pecie terre jacentis loco dicto Pasquier, cuius tocius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Valleti de Challoy, de tertia res Andree Ogerii et fratres ac nepotum suorum, quam medietatem tenet nomine cambii a dicto Jacobo Balmacie Andreas Victa. ITEM quartam partem trium eminatarum terre vel circa, jacencium loco dicto Champ Cartanan, quarum

²⁰⁴ Spazio in bianco: mancano i dati del *servicium*.

fines sunt de prima et secunda partibus res Andree Victa, de tercia res infantum Andreveti de Crista. ITEM quartam partem unius eminate terre jacentis loco dicto Crest Usyn, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte exitus, de secunda res heredum Aymoneti Jacobi de La Monta, de tercia res infantum Johannini Hosqueti, de quarta res Francisci, Ludovici et Anthonii dou Bic. ITEM, ou Goyl, quartam partem decime partis unius secatorii prati, cuius tocius fines sunt de prima parte via publica, de secunda Loz Goyl, de tercia res Johannini Fabri, que fuerunt **229 [566 recto]** Martini de Lyolan, quarum quatuor peciarum tenent quartum in feudum a dictis confitentibus nomine cambii liberi Stephani Berthodi, Johannes Berthodi et Andreas Victa. ITEM quartum unius sestariate terre vel circa jacentis eys Vallolies, cuius tocius fines sunt de prima parte aqua de Chynayl, de secunda res infantum Andree Johannini Hosqueti et suorum cognatorum, de tercia res infantum Andree Ogerii, eius fratris et nepotum suorum. ITEM quartam partem trium secatoriorum prati et territorii vel circa, jacencium loco dicto Clos Mayn, quorum omnium fines sunt de prima parte via publica, de secunda eciam, de tercia res Guilliemi Boyssoneti, eius fratris et nepotum suorum, de quarta res Ansermini Ansermeti, de quinta res Mathei Grossi Johannis et Jacobi de Duerches, de sexta res Laurencii Ansermeti, de septima res infantum Brunodi Maczoc, cum situ unius domus, quam quartam partem tenent Jacobus, filius quondam prefati Martini Balmacie notarii, et, ab eodem, ipsam tenet Andreas Perrodi de Allexon. ITEM, ou Goyl, circa quartam partem duarum sestariatarum terre cum una eminata terre, quarum fines sunt de prima parte res dictorum Anthonii et heredum Johannis de Balmacia, de secunda res Andree Victa, de tercia res filiarum Martini de Lyolan, quas tenet Johanninus Fabri, et eciam de quarta, quam peciam tenent, nomine partite sibi evente et reddicte, videlicet Martinus Balmacie, frater dicti quondam Petri Balmacie. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra unum solidum cum tribus denariis, medium obolum cum quarto alterius oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. Item quartam partem sexte partis pro indiviso alpis, pasuorum et pasturagiorum de Chignyana, cuius tocius alpis fines sunt de prima parte Fenestra de Suyl, de secunda Mons de Salleyr, de tercia Fenestra de Mont Corneyr, de quarta La Seryola, de quinta Mons de Pasquera, de sexta Vallolya Ursyn, de septima Loz Bery Ryon, de octava Pons de Fellignon, et hinc tendendo ad terminum positum in summo Vallis de Pallu, et ex hinc tendendo usque ad terminum positum in summo de Cugnion de Jacz de Sueyl, et inde tendendo ad terminum positum in summo dou Blanchon, tendendo ex hinc in summum de la Cyma, tendendo postea ad dictam Fenestram de Sueyl. ITEM quartam partem unius pecie prati jacentis en Chigniana, loco dicto Fossal, cuius fines sunt de prima parte res Petri Jacobi de La Monta, de secunda pascua, de tercia res dicti **230 [566 verso]** confitentis et eius avunculi ac cognatorum. ITEM quartam partem unius pecie prati jacentis loco dicto Chonchenes, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chigniana, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia res Andree Hosqueti, quas tenent infantes Johannodi Hosqueti, de quarta res dictorum Anthonii de Balmacia et eius nepotum. ITEM medietatem unius pecie prati jacentis en Pontellia de Chigniana, cuius fines sunt de prima parte aqua, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia res infantum Johannodi Hosqueti, de quarta La Drayry, de quinta res dicti Johannis Poudral, dicti Baron. ITEM quartum unius pecie prati jacentis in Plano de Lyarey, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res dicti Anthonii Hosqueti, de secunda res Petri Poudral et eius fratrum, de tercia res dictorum de Balmacia, que quatuor pecie sunt extimate circa quatuor secatoria prati. ITEM quartum situs trium domorum infra dictas pecias existencium. ITEM circa quartum unius secatorii prati cum quarto alterius secatorii prati jacencium ultra Pontelliam de Chigniana, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte aqua de Chigniana, de secunda res infantum Johannodi Hosqueti, de tercia res Anthonii Hosqueti, de quarta res Aymoneti de La Monta, quas tenet Johannes Poudral dictus Baron, de quinta res Anthonii Poudral et eius fratrum, de sexta res Jacobi de Duerches, que fuerunt Grossi Johannis de Mayn. ITEM quartum medii secatorii prati jacentis in Chavana Vielli, et sunt fines dicte tocius pecie de prima parte res Anthonii Hosqueti, quas tenet Anserminus Aymoneti Ansermeti, de secunda res eiusdem Ansermini, de tercia res dictorum Anthonii et heredum Johannis de Balmacie, de quarta res Mathey Grossi Johannis et fratrum suorum, quas tenet Jacobus de Duerches. ITEM quartum unius secatorii prati jacentis en Lyarey, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte et secunda res eorundem de Balmacia, de tercia aqua descendens deys Planes, de quarta pascua communia. ITEM quartum vel circa quarte partis unius secatorii prati jacentis loco dicto Fossal, et sunt fines de prima parte res Petri Jacobi de La Monta, de secunda torrens, de tercia et quarta res eorundem de Balmacia. ITEM quartum medii secatorii prati vel circa, jacentem in Plano de Lyarey, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res ipsorum de Balmacia, de secunda communia et aliis partibus res eorundem **231 [567 recto]** de Balmacia. ITEM quartum unius secatorii prati cum dimidio, jacentis loco dicto Bery Blanc, de novali, fines vero dicuntur esse de prima

parte Loz Clappey, de secunda Mons dou Bery Blanc, de tercia pascua communia. ITEM quartum unius secatorii cum dimidio prati jacentis in loco de Champlevy, qui dicitur Challec, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Johannis Valleti, de tercia res illorum Berthodi, quam peciam tenent a dicto confitente nomine cambii Brunetus Berthodi, eius frater et nepotes, salvo in omnibus premissis rebus territorii de Chigniana jure partinenti domino Montisjoveti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, viginti duas libras cum dimidia casei boni, pulcri et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis, unum solidum, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, unum denarium cum dimidio et quarto alterius oboli tallie in festo Sancti Michaelis, et, pro quarta parte sufferte unius fidelitatis, unum solidum et tres denarios in festo Sancti Stephani, monete suffertarum. ITEM quartam partem rerum infrascriptarum que quondam fuerunt Petri, avunculi dictorum confitencium. Et primo quartam partem duarum sestariatarum terre et prati vel circa, cum quarta parte situs duarum domorum, jacencium en La Monta, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Jacobi de La Monta, de tercia via publica. ITEM quartum tercii unius pecie expineti jacentis apud Peccou, extimate circa duo secatoria prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Johannis Bastia, de secunda torrens, de tercia res Johannis et Petri fratrum, filiorum quondam Anthonii Gorreti, quem quartum tenent in feudum a dicto confitente Johanninus Gorreti et eius nepotes. ITEM quartum unius secatorii prati vel circa jacentis en La Serva, loco dicto Clousura, cuius fines sunt de prima parte la Vallacy descendens dou Crous, de secunda res liberorum Brunodi Maczoc, salvo Lo Trappas, de tercia res heredum Johannis Pertuseti, quam peciam tenent Guilliermus Boyssoneti, eius frater et cognati a dicto confitente et eius avunculi.²⁰⁵ ITEM quartum unius secatorii cum dimidio prati jacentem subtus La Closura, fines enim sunt de prima parte res heredum Johannis Pertuseti, de secunda res infantum Brunodi Maczoc, de tercia res Johannis Bastia, de quarta res eorundem de Boyssonet, de quinta res illorum **232** [567 verso] Gorreti, quem quartum tenent a confitentibus nomine cambii liberi Anthonii Boyssoneti et eorum consanguinei. ITEM quartum duarum parcium vel circa unius secatorii prati jacentis loco dicto Valloly, cuius fines sunt de prima parte Loz Chablo descendens dou Croux, de secunda res infantum Petri Perron, de tercia res Andreveti Johannini Hosqueti, quas tenent infantes Johannodi et Anthonii Hosqueti, de quarta via publica tendens versus Valloly, quam quartam partem tenent, a dicto confitente, Anthonius Hosqueti, liberi Johannodi Hosqueti et heredes Andree Hosqueti. ITEM quartum tercie partis unius pecie prati jacentis en Pra Monda, extimate circa circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res que fuerunt quondam Andreveti Guignet, de secunda res Guilliermi Boyssonet, fratrumque et cognatorum suorum, de aliis partibus pascua. ITEM quartum sex secatoriorum prati vel circa jacencium in pede Cortine loco dicto Leyscheres, quorum fines sunt de prima parte torrens de Chignana, de secunda clappetum, de tecia Alpis de Cortina, de quarta via seu Loz Trappax de Cortina tendens ad aquam de Chignana. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos, tres denarios, obolum cum medietate alterius oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit more terre Cliti, quatuor denarios obolum tallie seu collete in festo Sancti Michaelis, monete talliarum. ITEM idem Johannes, tutorio nomine quo supra, confitetur se tenere ut supra res et possessiones que quondam fuerunt Barthollomei, eorum avunculi. ET primo, en Chigniana, loco dicto Lesches, quartum duorum secatoriorum prati cum dimidio, quorum fines sunt de prima parte res Petri Jacobi de La Monta, de secunda res Anthonii de Flory, de tercia aqua de Chigniana. ITEM quartum tercii vel circa²⁰⁶ unius secatorii prati, vel circa, ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res Andree Johannini Hosqueti et eius fratrum, quas tenent eius heredes, de tercia Lo Chablocz, de quinta²⁰⁷ res eorundem de Balmacia. ITEM quartum medii secatorii prati jacentis ultra La Pontelli, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Grappes, quas tenent illi de Hosquet, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia res Aymoneti de La Monta, quas tenet Anthonius Hosqueti, de quarta res Ansermini Aymoneti Ansermeti. ITEM en Champlevy circa quartum unius secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res Amedei et **233** [568 recto] Johannis fratrum, filiorum Johannis Poudral, dicti Baron, et eorum uxorum, de tercia res dictorum Anthonii de Balmacia et heredum Johannis de Balmacia. ITEM subtus Chavannis Veteribus, loco dicto Champtonas, circa quartum medii secatorii prati, cuius tocius fines sunt de prima parte res Aymoneti de La Monta, quas tenet Anserminus

²⁰⁵ Per *avunculo*.

²⁰⁶ Le parole *vel circa* sono cancellate.

²⁰⁷ Per *de quarta*.

Aymoneti Ansermeti, de secunda res Johannis Baron de Poudral, de tercia res Ansermini Aymoneti Ansermeti, quam peciam tenent, nomine cambii, a dicto confitente Anthonius Poudral et eius fratres. ITEM, in plano de Lyarey, circa quartum duarum parcium unius secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte Alpis de Chigniana, de secunda res Petri Poudral, de tercia res confitencium de Balmacia, de quarta res Andree Perrodi de Allexon. Item quartum siti²⁰⁸ duarum domorum jacencium in Alpe de Chigniana cum ipsarum curtibus, quarum fines sunt de prima parte La Drayry, de secunda res illorum Hosqueti, de tercia res eorundem de Balmacia, quas tenet Jacobus de Duerches, de tercia res Anthonii de Flory et eius cognatorum, quas tenet Petrus Poudral. ITEM quartum duodecime partis pro indiviso alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chigniana, cuiusquidem alpis fines superius declarantur, cum quarto quarti alterius duodecime partis, salva quinta parte ipsius quinte partis et salvo in premissis jure pertinenti domino Montisjoveti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, decemseptem libras cum quarta parte alterius libre casei pulchri et receptibilis de redditu in festo Sancti Michaelis, unum solidum, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani pro jure suo tocius servicii debiti pro tota alpe et pascuis de Chigniana, cum placito quando acciderit. ITEM en La Barmacy circa quartum unius modiate terre, cuius fines sunt de prima parte res eorundem de Balmacia, de secunda eciam, que fuerunt Andreveti Vulpyl, de tercia res Anthonii Poudral et eius fratrum, de aliis partibus res eorundem de Balmacia. ITEM, in Closo de Mayn, quartum quatuor secatoriorum prati vel circa, cum vacollo, cum quarto situs unius domus, quorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Jaquemeti dou Gler salvo exitu, de tercia res Laurencii Ansermeti, quem quartum tenet a confitenti Andrea Perrodi de Allexon. ITEM quartum medii secatorii prati vel circa, jacentem en Crosa, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte carreria tendens versus Crosa, **234 [568 verso]** de secunda torrens, quam tenent infantes Johannini Hosqueti. ITEM quartum unius sestariate terre *jacentis*²⁰⁹ vel circa, cum quarto situs unius domus, jacentis ou Goyl, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, de secunda res Yanini de Vullyo, quas tenet Anthonius Pecion, de tercia res heredum Aymoneti dou Bic, de quarta res illorum Ogerii, de quinta res heredum Petri Perron, de sexta res Martini de Lyolan, quas tenet Johanninus Fabri, de septima Loz Goyl. ITEM quartam partem unius emine silliginis receptibilis quam faciunt annuatim dicto Jacobo confitenti Bonifacius, Johannes et Johanninus Meyneti et Anthonius eorum nepos de La Meysonacy. ITEM quartam partem unius quartane silliginis in qua eidem confitenti et suis tenentur Martinus Ogerii et eius nepotes super eorum molandino de Crista, existente super torrente de Chinayl. ET inde facere et debere annuatim, eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, unum solidum cum dimidio, tres denarios cum medio obolo et quartum alterius oboli servicii, cum suo recto placito quando acciderit, unum solidum cum quatuor denariis, obolo et quarto alterius oboli tallie, in festo Sancti Michaelis. ITEM sub dicto servicio quartum unius emine silliginis de redditu annuali, quam sibi faciunt dicti liberi Anthonii Meyneti de La Meysonacy. ITEM de recognicione facta per Jaquemetam, filiam quondam Andree de Fellignon, avam dicti Johannis quo supra, nomine confitentis, in consorte cum Allexona eius sorore, in manibus dicti quondam Johannis Casey et sequenter Glaudii Voudani, commissariorum ad hec deputatorum per quos supra, res et possessiones infrascriptas. ET primo quartum medietatis duodecime partis pro indiviso cum dicta Allexona, filia quondam Andree de Fellignon, alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chigniana, cuius tocius alpis fines dicuntur esse de prima parte vallolia Ursin, de secunda Loz Berio Ryon, de tercia Pons de Fellignon, de quarta pascua de Cortina, de quinta Fenestra de Suyl, de sexta Fenestra de Valcorner, de septima des Ros tendendo en La Seriola, de octava Mons de Panquera, cum chavannis, challecz et freyderiis eiusdem partinenciis infra dictos confines. ITEM en Cor circa quartum medietatis quindecime partis pro indiviso cum dicta Allexona, filia quondam Andree de Fellignon, unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tercia et aliis partibus res dictorum de Balmacia. ITEM circa quartum trium parcium unius secatorii **235 [569 recto]** prati jacentis en Lyarey, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, de secunda eciam, de *quarta tercia*²¹⁰ res Andree Perrodi Allexone, de quarta res Petri Poudral et eius fratrum, de quinta res Johannis Jacobi de La Monta, quas tenent Amedeus et Johannes Poudral, de sexta res Anthonii de Flory, quas tenet Anthonius Balmacie. ITEM quartum medietatis, pro indiviso cum dicta Allexona, quarterii unius pecie prati jacentis loco qui dicitur Fontanes, cuius fines sunt de prima parte res illorum de Poudral, de secunda res Aymoneti de La Monta, de tercia

²⁰⁸ Per *situs*.

²⁰⁹ La parola *jacentis* è cancellata.

²¹⁰ La parola *quarta* è cancellata e la parola *tercia* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

pascua communia. ITEM quartum medii secatorii prati vel circa, jacentis loco dicto Lasot, cuius fines sunt de prima parte res Ansermini Aymoneti Ansermeti, de secunda Laz Drayry, de tertia et aliis partibus res dictorum de Balmacia. ITEM quartum duodecime partis vel circa unius secatorii prati jacentis loco dicto Cor, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chignana, de secunda res confitentis, de tertia eiam, de quarta res Anthonii de Flory, quas tenent Anthonius de Balmacia et heredes Johannis Balmacie. ITEM quartam partem quarti pro indiviso unius pecie pascue jacentis in Plano de Flory, quam nesciunt extimare quia non collitur, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, de secunda pascua, de tertia res dictorum de Balmacia et illorum de La Monta. ITEM quartum situs duarum domorum jacencium en Chigniana cum suis curtibus et plateis, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res eorundem de Balmacia, de tertia res Anthonii de Flory, de quarta res Andree Perrodi Allexone, salvo super premissis rebus jure partinenti domino Montisjoveti. ET inde facere et debere annuatim, eidem domino nostro duci et suis quibus supra, sex libras cum quarto unius libre casei boni, pulcri et receptibilis de redditu in festo Sancti Michaelis, tres denarios, medium obolum cum medietate medii oboli et medietatem quarte partis alterius oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, et, pro jure suo unius fidelitatis, remisse per quondam dominos de Cly predecessoribus dicti confitentis, pro quarta parte medietatis tercie partis, unum denarium obolum, medium obolum cum medietate medii oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM in Plano de Fellignon circa quartum duorum secatoriorum prati cum dimidio, quorum fines **236 [569 verso]** sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Perrodi Ansermeti, quas tenent Anthonius de Balmacia et eius nepotes, filii quondam Johannis de Balmacia, de tertia res Anthonii de Flory, quas tenet Anthonius Poudral et eius uxor, de quarta exitus dou Bec, de quinta res infantum Petri de Flory, de sexta res Allexone Andree de Fellignon, de septima Mons dou Bery, de octava res Andree Perrodi Ansermeti, de nona res Anthonii Poudral et eius uxoris, cum situ unius domus infra existentis. ITEM quartum situs unius domus, cum quarto alterius, jacentem en Fellignon, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Perrodi Ansermeti, de tertia eiam. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum denarium cum medietate oboli, cum quarto medii alterius oboli servicii, in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, octo denarios, obolum et medietatem medii oboli tallie seu collete in festo Sancti Michaelis. ITEM pro jure suo unius fidelitatis in qua quondam Andreas de Fellignon, abavus maternus dicti confitentis, Aymonetus de Fellignon et Brunodus de Fellignon tenebantur quondam dominis de Cly, videlicet tres denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM quartum medietate tercie partis pro indiviso unius pecie prati jacentis loco dicto Glareyn de Mayn, extimate circa medium secatorium prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte torrens, salva via publica, de secunda res Ansermini Aymoneti Ansermeti, de tertia via publica tendens en Mayn, de quarta res Mathey Grossi Johannis de Mayn et eius fratrum, de quinta res Anthonii de Flory. ITEM quintum quindecime partis unius secatorii prati jacentis ibidem, vel circa, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de Flory, de secunda res infantum Grossi Johannis, quam peciam tenet a confitentibus et eius consortibus nomine cambii Anthonius de Flory. ITEM, ibidem, circa quartum quindecime partis unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de Flory, de secunda res infantum Grossi Johannis, de tertia exitus, de quarta res infantum Anthonii Meyneti, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Anthonii Meyneti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani et duos denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti **237 [570 recto]** facti per nobilem virum Bonifacium, dominum de Cly quondam, Bruneto de Fellignon et eius fratribus, recepto per Martinum de Armencia notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo sexdecimo, die vigesima quarta mensis augusti. ITEM tenere confitetur, nomine quo supra, quartum medietatis tercie partis tocius royde et syoventerie ac servitutis in et pro quibus quondam Vulliermetus de Fellignon, pro suo hospicio, accedere debebat in operibus dominorum de Cly et sequi cum suis bestiis in alpbis ipsorum dominorum. ITEM quartum medietatis tercie partis unius pecie novalis, jacentis prope Clappetum de Lyares, loco dicto Carro, <extimate> circa unam sestariatam, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda clappetum, de tertia Vallis de Pra Moron, de quarta exitus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro quarto medietatis tercie partis royde, syoventerie et pecie terre ac jure ipsorum tocius servicii debiti pro omnibus predictis roydis, syoventeria et pecia, tres denarios obolum servicii in festo Sancti Stephani, septem denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum dominum de Cly, militem, recepto per

Nycoletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die prima mensis decembris, et quartum medietatis tercie partis duarum librarum cere in festo Sancti Stephani de reddictu. ITEM quartum quarte partis pro indiviso unius pecie territorii et novalis jacentis loco dicto Ronc dou Basy, extimate circa unum secatorium prati, infra hos confines, videlicet de prima parte via publica, de secunda Vallis de Valcrosa, de tercia Lasti de Pramoron, de quarta Vallis de Pramoron. ITEM medietatem quarti *partis*²¹¹ medietatis pro indiviso unius pecie territorii et novallis jacentis ou Bosc de Cleva, extimata tota pecia circa tria secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte via nemorum, de secunda res infantum Brunodi Maczoc, de tercia res Guilliermi Boyssonet et eius cognati, de quarta Mons de Chanet. ITEM medietatem quarti medietatis tocius syoventerie in qua Johannes de Fellignion, abavus maternus dicti confitentis, sequi tenebatur cum sui bestiis in alpiibus domini de Cly. *ITEM*²¹² ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro suo jure tocius servicii pro dictis peccis et syoventeria debitis, septem denarios cum obolo servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti **238 [570 verso]** de premissis facti per dominum Petrum, dominum quondam de Cly, Johanni de Fellignion, abavo eorundem, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die sexta mensis jullii. ITEM confitentur se facere eidem domino nostro duci et suis quibus supra videlicet pro quarto medietatis quarte partis duarum parcium unius ovis in qua Aymonetus, Andreas et Brunodus de Fellignion tenebantur quondam domino Petro, domino de Cly, per predictum dominum Petrum remisse eisdem pro duobus solidis, octo denariis annuatim sine placito, ut plene informant per instrumentum publicum receptum per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo²¹³, die quinta mensis maii, videlicet unum denarium servicii in festo Sancti Stephani sine placito. ITEM medietatem quarti tercie partis pro indiviso medietatis omnium pasturagiorum et locorum pasturagii et territorii deys Rayes supra Valmartin, quarum fines sunt de prima parte res antique de Valmartin, de secunda Vallis Grossa, de tercia res de Pramoron, de quarta pascua de Chigniana, de quinta Vallolia Ursyn, tendendo ad pontem de Croses. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani et quatuor denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per quondam dominum Petrum dominum de Cly Vulliermeto de Fellignion, cuius causam habent ipse confitens et eius consortes, per antedictum dominum Petrum dominum de Cly, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die octava augusti. ITEM quartam partem quarte partis, medietatem alterius medietatis omnium pasturagiorum et pascuorum ac locorum supra confinatum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro jure suo tocius servicii debiti in festo Sancti Stephani pro dicta quarta parte dicte quarte partis, unum denarium obolum servicii eodem festo et tres denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti Johanni de Fellignion, preavo dicti confitentis cuius causam habent ipse et sui consortes, per antedictum dominum de Cly, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die vigesima sexta mensis junii. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, ultra premissa, tam super rebus predictis quam super aliis si quas tenent ab ipso domino nostro duce, et facere soliti sunt **239 [571 recto]** in festo Sancti Stephani, videlicet tres denarios cum quarto unius oboli servicii, cum placito quando acciderit. ITEM tenere confitetur idem confitens ut supra, quartum quarte partis transitus, rippagii et conductus aque prout infra, cum rippagio et rippa fienda ita et taliter quod dicti confitentes et sui possint, et eis liceat, capere et conducere ipsam aquam pro eorum necessitatibus pro adaquando possessiones dicti confitentis seu eius fratris et nepotum in locis de Mayn, de La Fontana et de Valmartin et de La Barmacy, eisdem sui fratri et nepotibus perventos in partem et franchisesiam ut asserit et ad sciendum quidquid voluerint facere de ipsa, cum omnimoda potestate faciendi rivum seu rippagium et alia eis necessaria, cum omni jure dicte aque et rippe ut supra fiende. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra quartum unius oboli servicii in festo Sancti Stephani et medium obolum placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta aqua facti per Urbanum Nervi, vicecastellanum Cliti, dicto Petro de Balmacia, avunculo dicti confitentis, et Anthonio Poudral, acquirentibus nominibus suis et suorum fratrum et cui dare voluerint, salvo maiori domino ipsorum acquirentium et si non darent eorum heredibus

²¹¹ La parola *partis* è cancellata.

²¹² La parola *ITEM* è cancellata.

²¹³ Manca probabilmente *septuagesimo*, come risulta da altri documenti stilati dello stesso notaio.

ut supra, recepti per Johanninum Gorreti notarium anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo octavo, die vigesima prima mensis marcii. ITEM quartum medietatis unius molandini, una cum situ ipsius et moleria Val pro faciendo molas ubi facere et construere voluerint in Valle a Clappeto de Ussyn intus, una cum rippagiis et conductibus ipsius molandini et molentibus in ipso molandino mollere volentibus, salvo jure alieno. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum obolum servicii in festo Sancti Stephani et unum denarium placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per discretum virum Barthollomeum Pennaczon, vicecastellanum Cliti, dicto quondam Petro Balmacie acquiretore nomine suo et fratrum suorum et cui dare voluerint, salvis ecclesia, hospitali et pari terre, et si non darent eorum heredibus utriusque sexus et cui acciderit, recepto per Johanninum Gorreti notarium anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo tercio, die undecima mensis aprilis, laudati et confirmati per Urbanum Nervi, vicecastellanum Cliti, dicto Petro Ansermeti, ut patet **240 [571 verso]** litteris pargamineis dicto instrumento annexis, datis Anthesii die vigesima quinta mensis maii, anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo primo, manuali signeto Anthonii de Spina notarii signatis, sigilloque execucionum curie Cliti impendenti et in viridi cera sigillatis. ITEM dictus confitens, nomine quo supra, confitetur se facere eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro eius avo, duos denarios servicii, ex una parte, et pro Jaquemeta, eciam eius ava, filia quondam Andree de Fellignon, unum denarium obolum cum quarto alterius oboli servicii monete serviorum in festo Sancti Stephani et septem denarios cum medio obolo placiti quando acciderit. Et hoc in exoneracione unius floreni, valloris viginti solidorum, servicii annualis et duorum solidorum valloris eiusdem pro quolibet placiti dicto domino nostro duci debitorum per dictum confitentem et eius consortes ex causa quictacione reytatis et casarie per quondam dominum Petrum dominum de Cly predecessoribus dictorum confitencium, eius matris et consorcium facte, constante publico instrumento per Nycolletum de Vacheria notarium recepto anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die decima tercia mensis decembris, deinde confessatorum in consorcia per Anthonium et Petrum Ansermeti fratres, nominibus suis et dicti confitentis, consortumque eiusdem, in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati et, sequenter, per Petrum Johannis Grimodi, avum dicti Jacobi confitentis, et Martinum de Balmacia, fratrem dicti quondam Petri de Balmacia, in manibus Glaudii Voudani, notarii eciam et commissarii ut supra, asserens ipse Johannes, tutorio nomine quo supra confitens, quod Martinus de Balmacia, eiusdem Johannis patruus, debet et tenetur vigore suarum divisionum, quibus per premissa non intendit derogare, solvere in exoneracione eiusdem confitentis, Anthonii eius avunculi et heredes²¹⁴ Johannis de Balmacia, cognatorum suorum, tantum de reddictu casei debiti pro Alpe de Chinayl dominis a quibus ipsa alpis movetur in quantum ipsi confitentes et alii supra nominati solvunt in exoneracione eius de alpe de Chigniana. Protestantes, promictentes et renunciantes ut supra, item ponavantur²¹⁵ ratifficacionis omnes in *presenti*²¹⁶ precedenti manifesto scripte, nichil addendo nichilque removendo.

Petrus Cruse notarius.

---

²¹⁴ Per *heredum*.

²¹⁵ Per *ponebantur*.

²¹⁶ La parola *presenti* è cancellata.

27 - 1459, feb. 19 -

Ad Antey, nella casa parrocchiale, testi il notaio Foldon, Andrea Aymonet e Martino di Bonino Pesty, **Martino, figlio del defunto Giovanni di Grimodo di Crétaz, alias Barmasse**, confessa di tenere in feudo (come già il padre Giovanni, indi lo stesso Martino e il fratello Pietro a nome dei fratelli Antonio e Giovanni) i seguenti beni: terreni alla Barmasse con una casa, prati alla Balma des Bois (*Balma nemorum*), prati e terreni a Pâquier, a Champcartana, al Crest Orsyn, al Goyl, al Vallolies, al Clos di Mayn, prati al Fossal, a Chonchenes, alla Ponteille, un quarto di tre case a Chignana, altri beni a Chavana Vieille, al Plan de Lyarey, al Bery Blanc, al Challet di Champlève. Possiede parte dell'alpeggio di Chignana. Altri feudi, per la quarta parte, sono stati ereditati dallo zio Pietro e sono siti a Lamonta, a Peccou, alla Serva, a Valloly, a Pramonda, alla Leschieri in fondo a Cortina. Martino confessa altresì altri beni, per un quarto, pervenutigli dallo zio Bartolomeo, siti a Chignana, con altra porzione di alpeggio, a Champlève, alla Barmasse, al Clos di Maën, a Fellignon, a Fontanes, al Ronc du Basy, al Bosc de Cléva, oltre alle acque necessarie alla loro irrigazione. Dalla nonna Giacometta, figlia di Andrea di Falignon, eredita un ottavo dei suoi beni siti all'alpeggio di Chignana, con case, a Lyarey, a Fontanes, a Lasot, al Tor, al Plan de Flory. Viene citato un albergo fatto da Bonifacio di Cly a Bruno di Falignon il 24 agosto 1316, Martino di Armencia notaio, e un altro (riguardo alla concessione delle acque) fatto dal castellano Urbain Nerve a Pietro Barmasse, zio del suddetto Martino, il 21 marzo 1428, Giovanni Gorret notaio. Riscuotono anche delle entrate in natura (cereali) per l'affitto della loro parte del mulino sito a Crétaz sul torrente di Cheneil.

[572 recto] *Confessio Martini, filii quondam Johannis Grimodi de Crista, alias de Balmacy.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die decimanona mensis februarii, in burgo Anthesii, videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon notario, Andrea Aymoneti de Berczino et Martino Bonini Pesty, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra stipullantis et requirentis, personaliter constitutus **Martinus, filius quondam Johannis Grimodi de Crista, alias Balmacy**, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque perpetue habituris, confessus fuit et publice tamquam si in vero iudicio propterea evocatus fuisset, manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum et athenus tenuisse ad rectum feudum a prelibato domino nostro duci et suis quibus supra, ad causam sui castris Cliti et resorti eiusdem, per suum corporalem manu tactum juramentum super sanctis Dei scripturis, de recognitione olim facta in manibus quondam Johannis Casey notarii, per dictum quondam Johannem Grimodi, patrem dicti confitentis, et, sequenter, in manibus honesti viri Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum ad hec deputatorum, per dictum Martinum confitentem et Petrum eius fratrem, nominibus suis et coniunctis dictorum Anthonii et Johannis eorum fratrum, videlicet res et possessiones infrascriptas, cum ipsarum fondis, finibus et partinenciis universis ut supra. ET PRIMO quartam partem quinque sestariatarum terre jacencium in loco dicto Barmacy, cum domicillio intus sito, quarum **241** [572 verso] quinque sestariatarum fines dicuntur esse de prima parte Loz Clappey, de secunda mons, salvo exitu, de tertia res dicti confitentis et eius avunculi et cognatorum, de quarta pascua, de quinta res Anthonii Balmacy et heredes Johannis Balmacie. ITEM quartam partem unius pecie prati, extimate circa duo secatoria cum dimidio, jacentis en Balma Nemorum, quorum fines sunt de prima parte aqua descendens de Chinayl, de secunda Alpis de Chinayl, de tertia Loz Beriacz, de quarta pascua de Champlevy, quam quartam partem tenent in feudum a dicto confitente Johannes et Martinus Bruneti de Duerches, qui inde faciunt eidem Martino confitenti ...²¹⁷ ITEM quartam partem unius pecie terre jacentis loco dicto Pasquier, cuius tocius <pecie> fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Valleti de Challoy, de tertia res Andree Ogerii et fratris ac nepotum suorum, quam medietatem tenet nomine cambii a dicto confitente Andreas Victa. ITEM quartam partem trium eminatarum terre vel circa jacencium loco dicto Champcartanan, quarum fines sunt de prima et secunda partibus res Andree Victa, de tertia res infantum Petri Andreveti de Crista. ITEM quartam partem unius eminate terre jacentis loco dicto Crest Ursyn, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte exitus, de secunda res heredum Aymoneti Jacobi de Lamonta, de tertia res infantum Johannini Hosqueti, de quarta res Francisci, Ludovici et Anthonii dou Bic. ITEM ou Goyl quartam partem decime partis unius secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte via publica, de secunda Loz Goyl, de tertia res Johannini Fabri, que fuerunt Martini de Lyolan, quarum quatuor peciarum tenent quartum in feudum a

²¹⁷ Spazio bianco: manca il reddito.

dicto confitente, nomine cambii, liberi Stephani Berthodi, Johannes Berthodi et Andreas Victa. ITEM quartum unius sestariate terre vel circa jacentis eys Vallolies, cuius tocius fines sunt de prima parte aqua de Chinayl, de secunda res infantum Andree Johannini Hosqueti et suorum cognatorum, de tertia res infantum Andree Ogerii, eius fratris et nepotum suorum. ITEM quartam partem trium secatoriorum prati et territorii, vel circa, jacencium loco dicto Clos Mayn, quorum omnium fines sunt de prima parte via publica, de secunda eciam, de tertia res Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et nepotum suorum, de quarta res Ansermini Ansermeti, de quinta res Mathei Grossi Johannis et Jacobi de Duerches, de sexta res Laurencii Ansermeti, de septima res infantum Brunodi Maczoc, cum situ unius domus, quam quartam partem tenet Jacobus, filius quondam prefati Martini Balmacie notarii, et ab **242** [573 recto] eodem ipsam tenet Andreas Perrodi de Allexon. ITEM ou Goyl circa quartam partem duarum sestariatarum terre cum una eminata terre, quarum fines sunt de prima parte res dictorum Anthonii et heredum Johannis de Balmacia, de secunda res Andree Victa, de tertia res filiarum Martini de Lyolan, quas tenet Johanninus Fabri et eciam de quarta, quam peciam tenent nomine *cambii*²¹⁸ partite sibi evente et reddite videlicet Martinus Balmacie, frater dicti quondam Petri Balmacie. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum solidum cum tribus denariis, medium obolum cum quarto alterius oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti. ITEM quartam partem sexte partis pro indiviso alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chigniana, cuius tocius alpis fines sunt de prima parte Fenestra de Suyl, de secunda Mons de Salleyr, de tertia Fenestra de Mon Corneyr, de quarta La Seriola, de quinta Mons de Pasquera, de sexta Vallolia Ursyn, de septima Loz Bery Ryon, de octava Pons de Fellignon, et hinc tendendo ad terminum positum in summo Vallis de Pallu, et ex hinc tendendo usque ad terminum positum in summo de Cugnion de Jacz de Suyl, et inde tendendo ad terminum positum in summo dou Blanchont, tendendo ex hinc in summum de La Cyma, tendendo postea ad dictam Fenestram de Suyl. ITEM quartam partem unius pecie prati jacentis en Chigniana loco dicto Fossal, cuius fines sunt de prima parte res Petri Jacobi de La Monta, de secunda pascua, de tertia res dicti confitentis et eius avunculi ac cognatorum. ITEM quartam partem unius pecie prati jacentis loco dicto Chonchenes, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chigniana, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tertia res Andree Hosqueti, quas tenent infantes Junodi Hosqueti, de quarta res dictorum Anthonii de Balmacia et eius nepotum. ITEM medietatem unius pecie prati jacentis en Pontellia de Chigniana, cuius fines sunt de prima parte aqua, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tertia res infantum Johannodi Hosqueti, de quarta La Drayry, de quinta res Aymoneti et Jacobi de La Monta, quas tenet Johannes Poudral, de sexta res dicti Johannis Poudral dicti Baron. ITEM quartum unius secatorii prati jacentis en Plano de Lyarey, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res dicti Anthonii Hosqueti, de secunda res Petri Poudral et eius **243** [573 verso] fratrum, de tertia res dictorum de Balmacia, que quatuor pecie sunt extimate circa quatuor secatoria prati. ITEM quartum situs trium domorum infra dictas pecias existencium. ITEM circa quartum unius secatorii cum quarto alterius secatorii prati, jacentis ultra pontelliam de Chigniana, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte aqua de Chigniana, de secunda res infantum Johannodi Hosqueti, de tertia res Anthonii Hosqueti, de quarta res Aymoneti de La Monta, quas tenet Johannes Poudral, dictus Baron, de quinta res Anthonii Poudral et eius fratrum, de sexta res Jacobi de Duerches que fuerunt Grossi Johannis de Mayn. ITEM quartum medii secatorii prati jacentis en Chavanna Viely, et sunt fines dicte tocius pecie de prima parte res Anthonii Hosqueti, quas tenet Anserminus Aymoneti Ansermeti, de secunda res eiusdem Ansermini, de tertia res dictorum Anthonii et heredum Johannis de Balmacia, de quarta res Mathei Grossi Johannis et fratrum suorum, quas tenet Jacobus de Duerches. ITEM quartum unius secatorii prati jacentis en Liarey, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte et de secunda res eorundem de Balmacia, de tertia pascua communia. ITEM quartum vel circa quarte partis unius secatorii prati jacentis loco dicto Fossal, et sunt fines de prima parte res Petri Jacobi de La Monta, de secunda torrens, de tertia et quarta res eorundem de Balmacia. ITEM quartum medii secatorii prati vel circa jacentis in Plano de Lyarey, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res ipsorum de Balmacia, de secunda communia, de aliis partibus res eorundem de Balmacia. ITEM quartum unius secatorii prati cum dimidio, jacentis loco dicto Bery Blanc, de novali, fines vero dicuntur esse de prima parte Loz Clappey, de secunda Mons dou Bery Blanc, de tertia pascua communia. ITEM quartum unius secatorii cum dimidio prati jacentis loco de Champlevy qui dicitur Challec, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Johannis Valleti, de tertia res illorum Berthodi, quam peciam tenent a dicto confitente, nomine cambii, Brunetus Berthodi, eius frater et nepotes, salvo in omnibus

²¹⁸ La parola *cambii* è cancellata.

premissis rebus territorii de Chigniana jure pertinenti domino Montisjoveti. ET INDE facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, viginti duas libras cum dimidia casei boni, pulcri et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis, unum solidum, octo denarios **244 [574 recto]** servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, unum denarium cum dimidio et quarto alterius oboli tallie in festo Sancti Michaelis, et, pro quarta parte sufferte unius fidelitatis, unum solidum et tres denarios in festo Sancti Stephani monete suffertarum. ITEM quartam partem rerum infrascriptarum que quondam fuerunt Petri, avunculi dictorum confitencium. Et primo quartam partem duarum sestariatarum terre et prati vel circa, cum quarta parte situs duarum domorum jacencium en La Monta, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Jacobi de La Monta, de tertia via publica. ITEM quartum tercii unius pecie expineti jacentis apud Peccou, extimate circa duo secatoria prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Johannis Bastia, de secunda torrens, de tertia res Johannis et Petri fratrum, filiorum quondam Anthonii Gorreti, quem quartum tenet in feudum a dicto confitente Johanninus Gorreti et eius nepotes. ITEM quartum unius secatorii prati vel circa, jacentis en La Serva, loco dicto Clousura, cuius fines sunt de prima parte La Vallaci descendens dou Crous, de secunda res liberorum Brunodi Maczoc, salvo Loz Trappax, de tertia res heredum Johannis Pertuseti, quam peciam tenent Guilliernus Boyssoneti, eius fratres et cognati a dicto confitente et eius avunculi.²¹⁹ ITEM quartum unius secatorii cum dimidio prati jacentis subtus La Clousura, fines enim sunt de prima parte res heredum Johannis Pertuseti, de secunda res infantum Brunodi Maczoc, de tertia res Johannis Bastia, de quarta res eorundem de Boyssonet, de quinta res illorum Gorreti, quem quartum tenent a confitente nomine cambii liberi Anthonii Boyssoneti et eorum consanguinei. ITEM quartum duarum parcium vel circa unius secatorii prati jacentis loco dicto Valloly, cuius fines sunt de prima parte Lo Chablo descendens dou Croux, de secunda res infantum Petri Perron de tertia res Andreveti Johannini Hosqueti, quas tenent infantes Johannodi et Anthonii Hosqueti, de quarta via publica tendens versus Valloly, *quam*²²⁰ quartam partem tenent a confitente Anthonius Hosqueti, liberi Johannodi Hosqueti et heredes Andree Hosqueti. ITEM quartum tercie partis unius pecie prati jacentis in Pramonda, extimate circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res que fuerunt quondam Andreveti Guigniet, de secunda res Guillierni Boissonet fratrum **245 [574 verso]** que et cognatorum suorum, de aliis partibus pascua. ITEM quartum sex secatoriorum prati vel circa jacencium in pede Cortine, loco dicto Lescheyry, quorum fines sunt de prima parte torrens de Chigniana, de secunda clappetum, de tertia Alpis de Cortina, de quarta via seu Loz Trapax de Cortina, tendens ad aquam de Chigniana. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra tres solidos, tres denarios obolum cum medietate alterius oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum placito quando acciderit more terre Cliti, quatuor denarios, obolum tallie sive collete in festo Sancti Michaelis monete talliarum. ITEM idem Martinus confitetur se tenere ut supra res subscriptas que quondam fuerunt Barthollomei eius avunculi. ET primo en Chigniana, loco dicto Lesches, quartum duorum secatoriorum prati cum dimidio, quorum fines sunt de prima parte res Petri Jacobi de La Monta, de secunda res Anthonii de Flory, de tertia aqua de Chigniana. ITEM quartum tercii vel circa unius secatorii prati, ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res Andree Johannini Hosqueti et eius fratrum, quas tenent eius heredes, de tertia Loz Challecz, de quarta res eorundem de Balmacia. ITEM quartum medii secatorii prati jacentis ultra La Pontelly, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Grappes, quas tenent illi de Hosquet, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tertia res Aymoneti de La Monta, quas tenet Anthonius Hosqueti, de quarta res Ansermini Aymoneti Ansermeti. ITEM en Champlevy circa quartum unius secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res Amedei et Johannis fratrum, filiorum Johannis Poudral, dicti Baron, et eorum uxorum, de tertia res Anthonii de Balmacia et heredum Johannis de Balmacia. ITEM subtus Chavannis Veteribus, loco dicto Champtonacz, circa quartum medii secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Aymoneti de La Monta, quas tenet Anserminus Aymoneti Ansermeti, de secunda res Johannis Baron de Poudral, de tertia res Ansermini Aymoneti Ansermeti, quam peciam tenent nomine cambii a confitente Anthonius Poudral et eius fratres. ITEM en Plano de Lyarey circa quartum duarum parcium unius secatorii prati, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte Alpis de Chigniana, de secunda res Petri Poudral, de tertia res confitencium de Balmacia, de quarta res Andree Perrodi de Allexon. ITEM quartum **246 [575 recto]** siti duarum domorum jacencium in Alpe de Chigniana cum ipsarum curtibus, quarum fines sunt de prima

²¹⁹ Per avunculo.

²²⁰ La parola *quam* è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

parte La Draery, de secunda res illorum Hosqueti, de tertia res eorundem de Balmacia, quas tenet Jacobus de Duerches, de tertia res Anthonii Flory et eius cognatorum, quas tenet Petrus Poudral. ITEM quartum duodecime partis pro indiviso alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chigniana, cuiusquidem alpis fines superius declarantur, cum quarto quarti alterius duodecime partis, salva quinta parte ipsius quinte partis, et salvo in premissis jure partinenti domino Montisjoveti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, decem septem libras cum quarta parte alterius libre casei pulcri et receptibilis de reddictu in festo Sancti *Stephani*²²¹ Michaelis, unum solidum, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani, pro jure suo tocus servicii debiti pro tota alpe et pascuis ac pratis de Chigniana, cum placito quando acciderit. ITEM, en La Balmaci, circa quartum unius modiate terre, cuius fines sunt de prima parte res eorundem de Balmacia, de secunda eciam, que fuerunt Andreveti Vulpil, de tertia res Anthonii Poudral et eius fratrum, de aliis partibus res eorundem de Balmacia. ITEM in Closso de Mayn quartum quatuor secatoriorum prati vel circa cum vacollo, cum quarto situs unius domus, quorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Jaquemeti dou Gler, salvo exitu, de tertia res Laurencii Ansermeti, quem quartum tenet a confitenti Andreas Perrodi de Allexon. ITEM quartum medii secatorii prati vel circa jacentis en Crosa, cuius tocus pecie fines sunt de prima parte carreria tendens versus Crosam, de secunda torrens, quam tenent infantes Johannini Hosqueti. ITEM quartum unius sestariate terre vel circa cum quarto situs unius domus jacentis ou Goyl, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, de secunda res Yanini de Vullio, quas tenet Anthonius Peccion, de tertia res heredum Aymoneti dou Bic, de quarta res illorum Ogerii, de quinta res heredum Petri Perroni, de sexta res Martini de Lyolan, quas tenet Johanninus Fabri, de septima Lo Goyl. ITEM quartam partem unius emine silliginis receptibilis quam faciunt annuatim dicto confitenti et suis Bonifacius, Johannes et Johanninus Meyneti et Anthonius eorum nepos de La Meysonacy. ITEM quartam partem unius cartane silliginis de reddictu in qua eidem confitenti et suis tenentur Martinus Ogerii et eius nepotes **247** [575 verso] super eorum molandino de Crista, existente super torrente de Chinayl. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, unum solidum cum dimidio, tres denarios cum medio obolo et quarto alterius oboli servicii, cum suo recto placito quando acciderit, unum solidum cum quatuor denariis obolo et quarto alterius oboli tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM, sub dicto servicio, quartum unius emine silligins de reddictu annuali, quam sibi faciunt dicti liberi Anthonii Meyneti de la Meysonacy. ITEM de recognicione facta per Jaquemetam, filiam quondam Andree de Fellignion, avam dicti confitentis, in consorte cum Allexona, eius sorore, in manibus dicti quondam Johannis Casey, et sequenter Glaudii Voudani, commissariorum ad hec deputatorum per quos supra, res et possessiones infrascriptas. ET primo quartum medietatis duodecime partis pro indiviso cum dicta Allexona, filia quondam Andree de Fellignion, alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chigniana, cuius tocus alpis fines dicuntur esse de prima parte Vallolia Ursyn, de secunda Loz Berio Ryon, de tertia Pons de Fellignion, de quarta pascua de Cortina, de quinta Fenestra de Suyl, de sexta Fenestra de Val Corneyr, de septima des Ros tendendo en La Seriola, de octava Mons de Panquera, cum chavannis, challecz et freyderiis eisdem partinentiis infra dictos confines. ITEM en Cor circa quartum medietatis quindecime partis, pro indiviso cum dicta Allexona, filia quondam Andree de Fellignion, unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tertia et aliis partibus res dictorum de Balmacia. ITEM circa quartum trium parcium unius secatorii prati jacentis en Lyarey, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, de secunda eciam, de tertia res Andree Perrodi Allexon, de quarta res Petri Poudral et eius fratrum, de quinta res Johannis Jacobi de La Monta, quas tenent Amedeus et Johannes Poudral, de sexta res Anthonii de Flory, quas tenet Anthonius de Balmacie. ITEM quartum medietatis pro indiviso cum dicta Allexona quarterii unius pecie prati jacentis in loco qui dicitur Fontanes, cuius fines sunt de prima parte res illorum de Poudral, de secunda res Aymoneti de La Monta, de tertia pascua communia. ITEM quartum medii secatorii prati vel circa, jacentis loco dicto Lasot, cuius fines sunt de prima parte res Ansermini Aymoneti Ansermeti, de secunda La Drayry, de tertia et aliis partibus res dictorum de Balmacia. ITEM quartum duodecime partis vel circa unius secatorii **248** [576 recto] prati jacentis loco dicto Cor, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chigniana, de secunda res confitentis, de tertia eciam, de quarta res Anthonii de Flory, quas tenent Anthonius Balmacie et heredes Johannis Balmacie. ITEM quartam partem quarti pro indiviso unius pecie pascue jacentis in Plano de Flory, quam nesciunt extimare quia non collitur, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, de secunda pascua, de tertia res dictorum de Balmacia et illorum de La Monta. ITEM quartum

²²¹ La parola *Stephani* è cancellata.

situs duarum domorum jacencium en Chigniana cum suis curtibus et plateis, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res eorundem, de tercia res Anthonii de Flory, de quarta res Andree Perrodi Allexone, salvo super premissis rebus jure partinenti domino Montisjoveti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, sex libras cum quarto unius libre casei boni, pulcri et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis, tres denarios, medium obolum cum medietate medii oboli et medietatem quarte partis alterius oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. Et pro jure suo unius fidelitatis, remisit per quondam dominos de Cly predecessoribus dicti confitentis, pro quarta parte medietatis tercie partis servicii, unum denarium obolum, medium obolum, cum medietate medii oboli servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM in Plano de Fellignon circa quartum duorum secatoriorum prati cum dimidio, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Perrodi Ansermeti, quas tenent Anthonius de Balmacia et eius nepotes, filii quondam Johannis de Balmacia, de tercia res Anthonii de Flory, quas tenet Anthonius Poudral et eius uxor, de quarta exitus dou Bec, de quinta res infantum Petri de Flory, de sexta res Allexone Andree de Fellignon, de septima Mons dou Bery, de octava res Andree Perrodi Ansermeti, de nona res Anthonii Poudral et eius uxor, cum situ unius domus infra existentis. ITEM quartum situs unius domus cum quarto alterius jacentis en Fellignon, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Perrodi Ansermeti, de tercia eciam. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum denarium cum medietate oboli, cum quarto medii alterius oboli servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, octo denarios, obolum et medietatem medii oboli tallie seu collete in festo Sancti Michaelis. ITEM, pro jure suo unius fidelitatis in qua quondam **249 [576 verso]** Andreas de Fellignon, abavus maternus dicti confitentis, Aymonetus de Fellignon et Brunodus de Fellignon tenebantur quondam dominis de Cly, videlicet tres denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM quartum medietatis tercie partis pro indiviso unius pecie prati jacentis loco dicto Glareyn de Mayn, extimate circa medium secatorium prati, cuius tocius pecie partis fines sunt de prima parte torrens, salva via publica, de secunda res Ansermini Aymoneti Ansermeti, de tercia via publica tendens versus Mayn, de quarta res Mathey Grossi Johannis de Mayn et eius fratrum, de quinta res Anthonii de Flory. ITEM quartum quindecime partis unius secatorii prati jacentis ibidem vel circa, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de Flory, de secunda res infantum Grossi Johannis, quam peciam tenent a confitente et eius consortibus nomine cambii Anthonius de Flory. ITEM, ibidem, circa quartum quindecime partis unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de Flory, de secunda res infantum Grossi Johannis, de tercia exitus, de quarta res infantum Anthonii Meyneti, quam peciam tenent in feudum a dicto confitente liberi Anthonii Meyneti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani et duos denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobilem virum Bonifacium, dominum de Cly quondam, Bruneto de Fellignon et eius fratribus, recepto per Martinum de Armencia notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo sexdecimo, die vigesima quarta mensis augusti. ITEM tenere confitetur quartum medietatis tercie partis tocius royde et syoventerie ac servitutis in et pro quibus quondam Vulliermetus de Fellignon pro suo hospicio accedere debebat in operibus dominorum de Cly et sequi cum suis bestiis in alphis ipsorum dominorum. ITEM quartum medietatis tercie partis unius pecie novallis jacentis prope Clappetum de Lyares, loco dicto Carro, circa unam sestariatam, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda clappetum, de tercia Vallis de Pramoron, de quarta exitus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro quarto medietatis tercie partis royde, syoventerie et pecie terre ac jura ipsorum tocius servicii debiti pro omnibus predictis roydis, syoventeria et pecia, tres denarios, obolum servicii in festo Sancti Stephani, septem denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum dominum de Cly, militem, recepto per Nycolletum **250 [577 recto]** de Vacheria notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die prima mensis decembris, et quartum medietatis tercie partis duarum librarum cere in festo Sancti Stephani de reddictu. ITEM quartum quarte partis pro indiviso unius pecie territorii et novallis jacentis loco dicto Ronc dou Basy, extimate circa unum secatorium prati, infra hos confines, videlicet de prima parte via publica, de secunda Vallis de Valcrosa, de tercia Lasti de Pramoron, de quarta Vallis de Pramoron. ITEM medietatem quarti medietatis pro indiviso unius pecie territorii et novallis jacentis loco dicto ou Bosc de Cleva, extimate tota pecia circa tria secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte via nemorum, de secunda res infantum Brunodi Maczoc, de tercia res Guilliermi Boyssonet et eius cognati,

de quarta Mons de Chanet. ITEM medietatem quarti medietatis tocius syoventerie in qua Johannes de Fellignion, abavus maternus dicti confitentis, sequi tenebatur cum suis bestiis in alpiibus domini de Cly. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro suo jure tocius servicii pro dictis peciis et syoventeria debiti, septem denarios cum obolo servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Johanni de Fellignion, abavo eorundem, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die sexta mensis jullii. ITEM confitetur se facere eidem domino nostro duci et suis quibus <supra>, videlicet pro quarto medietatis quarte partis duarum parcium unius ovis in qua Aymonetus, Andreas et Brunodus de Fellignion tenebantur quondam domino Petro domino de Cly, per predictum dominum Petrum remisse eisdem pro duobus solidis, octo denariis annuatim sine placito, ut plene informant per instrumentum publicum receptum per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo,²²² die quinta mensis maii, videlicet unum denarium servicii in festo Sancti Stephani sine placito. ITEM medietatem quarti tercie partis pro indiviso medietatis omnium pasturagiorum et locorum, pasturagii et territorii deys Rayes supra Valmartim, quarum fines sunt de prima parte res antique de Valmartin, de secunda Vallis Grossa, de tercia res de Pramoron, de quarta pascua de Chigniana, de quinta Vallolia Ursyn, tendendo ad pontem de Croses. ET **251 [577 verso]** inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani et quatuor denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus, facti per quondam dominum Petrum dominum de Cly Vulliermeto de Fellignion, cuius causam habent ipse confitens et eius consortes per antedictum dominum Petrum dominum de Cly, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die octava augusti. ITEM quartam partem quarte partis medietatis alterius medietatis omnium pasturagiorum et pascuorum ac locorum supra confinatorum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro jure suo tocius servicii debiti in festo Sancti Stephani pro dicta quarta parte dicte quarte partis, unum denarium obolum servicii eodem festo, et tres denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti Johanni de Fellignion, preavo dicti confitentis cuius causam habent ipse et sui consortes, per antedictum dominum de Cly, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die sexdecima mensis junii. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra ultra premissa, tam super rebus predictis quam super aliis si quas tenent ab ipso domino nostro duce, et facere soliti sunt in festo Sancti Stephani, videlicet tres denarios cum quarto unius oboli servicii cum placito quando acciderit. ITEM tenere confitetur idem confitens ut supra quartum quarte partis transitus, rippagii et conductus aque prout infra, cum rippagio et rippa fienda ita et taliter quod dicti confitentes et sui possint et eis liceat capere et conducere ipsam aquam pro eorum necessitatibus, pro adaquando possessiones dicti confitentis seu eius fratris et nepotum in locis de Mayn, de La Fontana et de Valmartin et de La Barmacy, eisdem suis fratri et nepotibus perventas in partem et franchisesiam, ut asserit, et ad faciendum quidquid voluerint facere de ipsa aqua, cum omnimoda potestate faciendi rivum seu rippagium et alia eis necessaria, cum omni jure dicte aque et rippe ut supra fiende. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quartum unius oboli servicii in festo Sancti Stephani, et medium obolum placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta aqua facti per Urbanum Nervi, vicecastellanum Cliti, dicto Petro de Balmacia, avunculo dicti confitentis, et Anthonio Poudral, acquirentibus nominibus suis et suorum fratrum et cui dare voluerint, salvo maiori **252 [578 recto]** domino ipsorum aquisitorum, et si non darent eorum heredibus et cui acciderit ac eciam et cui dicti heredes dare voluerint ut supra, recepto per Johanninum Gorreti notarium, anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo octavo, die vigesima prima mensis marcii. ITEM quartum medietatis unius molandini una cum situ ipsius et molleria Vallistornenchie pro faciundo molas ubi facere et construere voluerint in Valletornenchia a Clappeto de Ussyn intus, una cum rippagio et conductibus ipsius molandini et molentibus in ipso molandino molere volentibus, salvo jure alieno. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum obolum servicii in festo Sancti Stephani et unum denarium placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per discretum virum Barthollomeum Pennaczon, vice castellanum Cliti, dicto quondam Petro Balmacie, acquirenti nomine suo et fratrum suorum et cui

²²² Manca probabilmente *septuagesimo*, come risulta dalla maggior parte degli altri documenti stilati dallo stesso notaio.

dare voluerit, salvis ecclesia, hospitali et pari terre, et si non darent eorum heredibus utriusque sexus et cui acciderit, recepto per Johanninum Gorreti notarium anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo tercio, die undecima mensis aprilis, laudati et confirmati per Urbanum Nervi, vicecastellanum Cliti, dicto Petro Ansermeti, ut patet licteris pargamineis dicto instrumento annexis, datis Anthesii, die vigesima quinta mensis maii, anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo primo, manuali signeto Anthonii de Spina notarii signatis, sigilloque execucionum curie Cliti impendenti, in viridi cera sigillatis. ITEM dictus confitens confitetur se facere eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro eius avo, duos denarios servicii ex una parte, et pro Jaquemeta, eciam eius ava, filia quondam Andree de Fellignon, unum denarium obolum cum quarto alterius oboli servicii monete serviciarum in festo Sancti Stephani, septem denarios cum medio obolo placiti quando acciderit, et hoc in exoneracione unius floreni, valloris viginti solidorum, servicii eidem domino nostro duci debiti per dictum confitentem et eius consortes, ex causa quictacionis reytatis et casarie per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, predecessoribus dictorum confitencium, eius matris et consortum facte, constante publico instrumento per Nycolletum de Vacheria notarium recepto anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die tresdecima mensis septembris, deinde confessatorum in consortia per Anthonium et Petrum Ansermeti fratres, nominibus suis et dicti confitentis consortumque eiusdem, in manibus dicti quondam Johannis Casei notarii et commissarii ad hec deputati, et, sequenter, per Petrum Johannis Grimodi, avum dicti confitentis, et Martinum de Balmacia, fratrem dicti quondam **253** [578 verso] Petri de Balmacia, in manibus Glaudii Voudani notarii et commissarii ut supra. Et est sciendum quod dicti Anthonius de Balmacia et heredes Johannis de Balmacia ac heredes Petri de Balmacia, eiusdem confitentis et dicti Anthonii nepotes, tenent ipsam quartam partem superius confessatam per dictum Martinum confitentem, salvis certis rebus quas ipse Martinus tenet et habere debet, et hoc vigore suarum divisionum et partitarum inter eosdem fratres de Balmacia dudum factarum, quibus per aliqua premissorum non intendunt derogare. Et eciam debent solvere, in exoneracione ipsorum et dicti Martini confitentis, reddictum casei prescriptum qui fit pro Alpe de Chigniana, quia ipse Martinus pro se et dictis suis fratre et nepotibus respondet et solvit Capitullo Augustensi, causam habenti a domino Montisjoveti, reddictum casei qui fit pro Alpibus de Chinayl. Protestans, promictens, renuncians, de quibus et ratifficacione ut supra.

Petrus Cruse notarius.

28 - 1458, nov. 3 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon, Antonio Pellissier e Francesco Bic, **Giovanni Dognini di Losanche, detto Brunodet**, per metà, Clemente suo nipote, figlio del defunto Giovanni Brunodet, per due parti dell'altra metà, e Giovanni, figlio del suddetto Giovanni Brunodet, per la restante terza parte, confessano di tenere in feudo diversi beni siti a Frachey, a La Mollery (Champlève), a Chaloz, con una casa, a Yllia, al Gulp di Champlève; essi tengono altri beni pervenuti in eredità da Martino Testa di Losanche a Lamonda (sotto il monte di Senglin), a Pessey, ad Avondet, alla Crétaz di Losanche, con una casa, ad Arsines, al Mollinet, al Sez (Saxo) di Loz, alle Tholes. Essi succedono alle *corvées* cui erano tenuti Martino Testa e i suoi antenati e devono fornire il fieno per la marescalcia insieme agli altri consorti (albergamento di Bonifacio di Cly a Martino Testa, Giacomo Navillod notaio, il 26.6.1321). Pietro di Cly concesse parte di questa *royda* al loro nonno Giovanni Dognini. Da parte di Guglielmetta, figlia di Giovanni Dognini, hanno parte all'alpeggio di Yllia. L'ultima approvazione (*laudacio*) dell'atto in questione avviene nell'abitazione di Andrea di Giovanni di Pietro di Andreveto di Crista alias Passerini (*in domo Andree Johannis Petri Andreveti de Crista alias Passerini*).

- *Confessio Johannis Dognini de Losanchia, dicti de Brunodet, pro medietate, et Clementis, filii quondam Johannis Brunodeti, eius nepotis, pro duabus partibus medietatis, et Johannis filii quondam Johannis Brunodeti pro tercia parte medietatis.*

ANNO DOMINI MILLESIMO QUATERCENTESIMO quinquagesimo octavo, indicione sexta, die tercia mensis novembris, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli sita in Pasquier, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Pellicerii **254 [579 recto]** ac Francisco dou Bic, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, per hanc seriem cunctis liquide fiat manifestum quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis presencia, personaliter constitutus **Johannes Dognini de Losanchia**, dictus de **Brunodet**, pro medietate fondi subscripti, et Clemens, filius quondam Johannis Brunodeti eius nepos, pro duabus partibus alterius medietatis, nec non Johannes, filius quondam Johannis Brunodeti, pro tercia parte alterius medietatis, qui gratis et sponte, non vi, non dolo, non metu nec aliqua fraudis specie vel machinacione ad hec inducti, circumventi vel obpressi, sed scientes et ex eorum spontaneis voluntatibus moti et non per errorem, quam melius, securius et liberius potuerunt et possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis per ipsorum quemlibet prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero judicio propterea evocati, manifestaverunt et palam recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum ad rectum feudum a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dictorum quondam eorum patrum olim facta in manibus quondam Johannis Casei et Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum ad hec deputatorum, videlicet res et possessiones subscriptas cum omnibus fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis. ET primo circa unum secatorium cum dimidio prati jacentis ou Frachey, cuius fines sunt de prima parte res Martini Guidreti et Aymoneti eius fratris, de secunda et tercia pascua de Champlevy, de quarta res Stephani et Petri Carrelli, moventes a Johanne Brunodi Layou, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus dicti liberi de Carrel, qui dictis confitentibus faciunt decem denarios annuales. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis loco dicto en La Mollery, cuius fines sunt undique pascua de Champlevy. ITEM unum secatorium prati jacentis en Yllia, cuius fines sunt de prima parte pratum de Lamonda, quod tenent dicti confitentes, de secunda res Johannini Meyneti et nepotum suorum, de aliis partibus pascua de Champlevy, quam peciam tenent a dictis confitentibus <heredes> quondam Martini de Lyolan et nepotes dicti²²³ heredum quondam Martini de Lyolan, qui faciunt dictis **255 [579 verso]** confitentibus annuatim tres solidos, sex denarios servicii annuales, cum placito quando acciderit. ITEM circa duo secatoria prati cum domo et challecz ibidem sitis, quorum fines sunt de prima parte res Petri Morandi, de secunda pascua de Champlevy, de tercia montes. ITEM ibidem, loco dicto in Yllia, circa tercium unius boni secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte Loz Beriacz, de secunda res Petri Morandi, eius fratris et nepotum suorum, de tercia eciam, de quarta pascua. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem in Bassa Yllia, cuius fines sunt de prima parte res Morandorum, de secunda res Yannini Nycolleti de Gressoney, habitatori in Bassa Yllia, de tercia res Anthonii Loge et eius fratrum. ITEM circa unam cartanatam terre jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Anthonii

²²³ Per dictorum.

de La Roby, quas tenent Martinus Vulliermi et eius fratres, de secunda pascua de Yllia, de tercia res illorum Morandi, quas tenet Michael Morandi, de quarta eiam, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii dicti de Morant. ITEM circa unam eminatam prati jacentem loco dicto Frachey, cuius fines sunt de prima parte pascua de Champlevy, de secunda eiam, de tercia res infantum Stephani et Petri Carrelli, de quarta res eorundem, moventes a Brunodo Johannis Layou, quam peciam tenent dicti liberi Stephani et Petri Carrelli cum alia pecia superius declarata. ITEM unam peciam prati jacentem ou Grup de Champlevy, cuius fines sunt de prima parte res Martini et Aymoneti Guidret, de aliis partibus pascua de Champlevy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, quinque solidos, decem denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, tres solidos et decem denarios tallie sive collete monete talliarum in festo Sancti Michaelis, tres quarteronos silliginis pulcre et receptibilis de redditu eodem festo, et, pro sufferta quarte partis unius fidelitatis, quindecim denarios monete suffertarum, <et> viginti denarios pro sufferta alterius fidelitatis. ITEM dicti confitentes confitentur se tenere ut supra de bonis quondam Martini Testa de Losanchy, ex successione legitima sibi eventa, res et possessiones subscriptas, cum suis fondis <et> finibus ut supra. ET primo circa quinque secatoria cum dimidio prati jacencia in loco dicto Lamonda, quorum fines sunt de prima parte res Johannis Cochet, de secunda mons de Cenglung, de tercia res heredum Petri Fabri, de quarta res Johannis et Petri Perruqueti de La Roby, de qua tenent ab ipsis confitentibus, ut asserit, circa terciam partem **256 [580 recto]** Brunodus Maczoc et eius fratres et Johannes Petri Rava et eius avunculus, qui faciunt viginti denarios servicii, et Johannes, filius quondam Brunodi Layou, terciam partem, qui facit eiam viginti denarios servicii. ITEM unam sestariatam terre jacentem loco dicto ou Peccey, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Johannis Pertuseti, de tercia res Petri Morandi, fratris et nepotum suorum, eiam de quarta. ITEM, ibidem, circa quartam partem unius secatorii prati et verneti, cuius fines sunt de prima parte res eorundem de Morand, de secunda Alpis de Champlevy, de tercia res heredum Johannis Pertuseti, de quarta res heredum Brunodi Maczoc. ITEM, ibidem, circa mediam quartanatam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Anthonii Morandi, de tercia res Michaelis Morandi. ITEM, ibidem, circa unum monturerium terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res illorum Morandi, de tercia res Brunodi Maczoc, quas tenet idem Anthonius Morandi, cum situ unius domus ibidem site. ITEM situm duarum domorum jacencium in Monte de La Monta, undique juxta viam publicam. ITEM circa quartum unius secatorii prati et verneti jacentem loco dicto Avondet, cuius fines sunt de prima parte aqua de Yllia, de secunda res Petri Morandi, de tercia res eorundem de Morand. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis supra Losanchy, loco dicto Cresta, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, quas tenent a dictis Morandis, de secunda res Johannis Martini Galleys, de tercia res Andree Maczoc, de quarta res dictorum confitencium. ITEM ibidem circa unam quartanatam terre prative, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Loge et eius fratrum, de secunda res Johannis Galleys, de tercia res Andree Maczoc et eius fratrum. ITEM, ibidem, circa mediam quartanatam terre, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Loge et eius fratrum, de secunda res Andree Maczoc, de tercia eiam, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii Johannes Petri Rava et, a dicto Johanne, ipsam tenent heredes Johannis Layou. ITEM, ibidem, circa mediam quartanatam terre, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Loge et eius fratrum, de secunda res illorum Morandi, de tercia res dicti Anthonii Loge et eius fratrum. ITEM situs unius domus jacentis ibidem en Losanchy, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Martini Constantini et eius nepotum, de tercia res Johannis Maczoc. ITEM, ibidem, circa mediam quartanatam terre prative jacentem **257 [580 verso]** loco dicto Sau²²⁴ cuius fines sunt de prima parte res Johannis Bergaz, quas tenet Johannes Galleys, de secunda eiam, de tercia res heredum Johannis Brunodi Layou, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus heredes Johannis Layou de Losanchy. ITEM circa mediam quartanantam terre jacentem loco dicto Arsina, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Layou, de secunda res Anthonii Loge, de tercia res Martini Constantini et eius nepotum, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus heredes Johannis Layou. ITEM circa quintam partem unius secatorii prati jacentis in loco dicto Lo Mollinet, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda torrens, de tercia res Andree Maczoc. ITEM ibidem circa quartam partem unius secatorii prati et verneti, cuius fines sunt de prima parte res Petri Morandi, eius fratris et nepotum suorum, de secunda torrens, de tercia res Andree Brunodi Maczoc. ITEM circa quartum unius secatorii prati

---

²²⁴ O San.

jacentis loco dicto in Saxo dou Loz, cuius fines sunt de prima parte res Andree Johannis Layou et fratrum suorum, de secunda res Petri Morandi, que fuerunt Johannis Lanoz, de tercia res Andree Petri Maczoc, de quarta res Petri Perruqueti, de quinta res Martini Constantini. ITEM ibidem circa unam eminentam terre jacentem loco dicto Tholes, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitentium, de secunda res Johannis Galleys, de tercia res dictorum confitentium. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, quinque solidos et novem denarios servicii in festo Sancti Stephani, viginti tres solidos tallie seu collete monete talliarum in Sancto Michaelis, quinque quartanatas silliginis pulcre et receptibilis de redditu eodem festo Sancti Michaelis, unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam fidelitatem dictus Johannes junior confitens reddidit in manibus nobilis Francisci Camagni, vicecastellani pro tunc Cliti, ut continetur instrumento publico per Johannem Bertrandi notarium recepto sub anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo septimo, die nona mensis decembris, et placitum debitum pro premissis servitio quando acciderit. ITEM tenere confitentur ut supra totam roydam in qua quondam Martinus Testa, et eius predecessores, tam erga dominos de Cly, quam consequenter erga dominos nostros antedictos comites Sabaudie quondam, ratione hospicii eiusdem tenebatur. ITEM tres fassos feni de marescalcia annuales quos eisdem confitentibus faciunt et facere debent, et eorum predecessoribus facere soliti fuerunt, liberi Petri Carrelli et Stephani Carrelli, eius quondam fratris, heredes Johannis Layou et dicti confitentes ac Petrus Morandi, **258 [581 recto]** eius frater et Michael eorum nepos, Petrus de Yans seu Yanninus Nicolleti, Andreas de Maczoc et Johannes Maczoc, seu Johannes Rava, Martinus Constantini et Barthollomeus eius nepos, dicti Morandi pro heredibus Johannini de Losanchy, Johannes Martini Galleys, Yanninus de Nicollet pro Petro de Yans et Andreas dou Verney, Andreas Bleston et eius nepos et infantes Anthonii Lano, videlicet Andras Maczoc et Johannes Maczoc seu Johannes Rava et consanguinei, faciunt medietatem fassi feni et Andreas Bleston et nepotes faciunt annuatim de feno ad pondus quinque quartanarum silliginis. ITEM Johannes et Paulus fratres, filii quondam Anthonii Lanoz, faciunt sextam partem unius fassi feni. ITEM Martinus Constantini et Barthollomeus eius nepos faciunt annuatim quartam partem unius fassi feni cum quarta parte medii fassi feni. ITEM liberi Petri et Stephani Carrelli dimidium fassum feni. ITEM Yaninus de Nicollet dou Peccey quartam partem tercie partis medietatis unius fassi feni, pro hospicio Johannis Dognini. ITEM Petrus Morandi, eius frater et nepos, pro hospicio dou Loz, quartam partem quarterii unius fassi cum dimidio feni, et pro hospicio Johannis Dognini quartam partem tercie partis medietatis unius fassi feni. ITEM heredes Johannis Brunodi Layou quartam partem tercii medietatis unius fassi feni. ITEM Johannes Galleys pro Johanne Berga, pro hospicio dou Gras, quartam partem unius fassi feni annuatim. ITEM et inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, septem solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuordecim solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per nobilem virum Bonifacium, quondam dominum de Cly, Martino Testa de Losanchy et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Jacobum de Navillio notarium, anno Domini millesimo trecentesimo vigesimo primo, junii die vigesima sexta. ITEM confitentur se tenere quartam partem tocius royde debite dictis quondam dominis de Cly per Johannem Dondo quondam, de qua quarta parte dominus Petrus dominus de Cly albergavit in rectum feudum Johannem Dognini de Losanchy, avum dictorum confitentium. ITEM medietatem tocius royde debite dictis dominis de Cly per dictum quondam Johannem Dondo, quam predictus quondam dominus de Cly dedit ad rectum feudum Andree Testa, patri dicti Martini. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et **259 [581 verso]** suis quibus supra, tres quarterios, octo solidos servicii in festo Sancti Stephani et tres quarterios, sexdecim solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento publico recepto per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimo sexto, die sexdecima mensis jullii. ITEM confitentur se tenere ut supra, de recognicione dudum facta dicto domino nostro duci et in manibus dicti Johannis Casey notarii et commissarii ut supra deputati per Vulliermetam Dognini de Losanchia, nomine suo et suorum consortium, de tota Alpe de Yllya et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habet in dictis alpe et pascuis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro suo jure *quadraginta solidorum*,²²⁵ duos solidos, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani cum jure suo quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito tocius servicii dicte tocius alpis et pascuorum de Yllia quando acciderit, una cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, cum eiam rata sua placiti dicti servicii quando acciderit, dicto domino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de

²²⁵ Le parole *quadraginta solidorum* sono cancellate.

Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus comunitatum et Villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvo Perreto et Saracino, de Losanchy, de La Serva et de Noarsa. ET hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii, dicto domino nostro pro dicta tota alpe et pascuis de Yllia debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini nomine suo et suorum consortium, in manibus quondam Johannis Casey <notarii> eidem domino recognitorum, non derogando aliis clausulis in albergamento facto per dictum quondam dominum Petrum dominum de Cly de dicta tota alpe et pascuis eiusdem contentis, recepto per quondam Jaquemetum Pochar²²⁶ de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die quinta marcii. Et est sciendum quod pro dicta rata sua dictorum duorum solidorum et sex denariorum servicii, solvere consueverant annuatim dicto domino nostro duci, et per pridem dicte Vulliermete Dognini, duos denarios monete cursalis Auguste servicii cum placito quando acciderit. ET hoc ex causa cuiusdam albergamenti de sexta parte rerum preconfinatarum per me dictum commissarium die presenti facti dicto Clementi ad finacionem Aymoneti, filii quondam Yanini de Vullio, tam nomine suo quam causam **260 [582 recto]** habentis a Martino, filio quondam Johannis Brunodeti, ut de realbergamento constat instrumento publico per Martinum Foldon notarium recepto anno et die presenti, protestantes, *promictentes*²²⁷ et dicentes dicti manifestatores quod per aliqua premissorum non intendunt derogare divisionibus inter eos vel eorum predecessores de eorum bonis et hereditate factis, eciam si plus aut minus manifestaverint quam debuerint possint corrigere et meliorare, veritate semper fungendo omnimodam. Promictentes et renunciates ut supra. SUCCESSIVE, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima nona mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, sita in loco de Pasquier, presentibus Johanne Machet et Andrea Colombe, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra stipullantis et requirentis, personaliter constitutus Symondus Maczoc, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et successoribus quibuscumque, ratificavit et confirmavit presens manifestum omniaque in eodem descripta in quantum eum tangit, cum et sub omni iuris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. ITEM, ibidem, Johannes Maczoc eius frater, nomine suo et coniuncto Martini eius fratris, pro quo ratum habere promisit, pariter cum debito juramento laudavit, grantavit, ratificavit penitus et confirmavit in quantum eum eiusque fratrem tangit et tangere potest. Promictens, protestans et renunciatus ut in precedenti. SUBSEQUENTER, anno, indicione supra proxime scriptis, die vigesima quinta mensis januarii, ubi supra, presentibus Jacobo de Duerches et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia mis dicti commissarii ut supra requirentis, personaliter constitutus Paulus de Lanoz qui gratis et sponte, cum juramento in quantum eum tangit ratificavit penitus et confirmavit omnia et singula in presenti instrumento manifesti descripta in quantum eum concernere videntur, confitens se facere medietatem marescalcie supra mencionate ad pondus unius rup. Promictens contra premissa non venire sed illa observare cum renunciacionibus et promissionibus ad hec necessariis et requisitis. ITEM ibidem Thono Yanini Nicolleti, nomine suo et suorum fratrum, pro quibus promisit de rato pro se et suis heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, per suum juramentum, laudando ratificavit et dixit quod ipse et sui fratres faciunt annuatim et facere debent dictis confitentibus de marescalcia **261 [582 verso]** feni pondus unius cartane, promictens et renunciatus ut in precedentibus. ITEM ibidem, presentibus Johanne Machet et Symondo de Maczoc testibus ad hec vocatis et rogatis, cunctis patefiat quod ibidem personaliter constituti Petrus Morandi et Anthonius eius frater, nominibus <suis> et Michaelis Morandi eorum nepotis, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum habituris, et per juramenta sua corporaliter super sanctis Dei scripturis prestita, ratificaverunt, confirmaverunt et approbaverunt in quantum eorum quemlibet tangit, premissa in presenti manifesto descripta. Promictentes et renunciates ut in precedentibus. DEINDE, anno et indicione premissis, ubi supra, die penultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon et Johannino Gorreti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, personaliter constitutus Andreas Petri Maczoc, qui gratis et sponte, cum juramento, in quantum eum tangit, ratificavit, confirmavit et approbavit presens manifestum omniaque in eodem descripta, promictendo contra ea non venire, quinyimo illa suo posse adimplere, renunciando omnibus excepcionibus et

²²⁶ Altrove si trova *Porcher*.

²²⁷ La parola *promictentes* è cancellata.

juribus quibus contra premissa dici posset vel opponi; de quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto unum et plura fieri et tradi publica instrumenta. ITEM Margareta, relicta Martini Layou, velut tutrix suorum liberorum, heredum dicti quondam Martini Layou, in quantum suos liberos tangit, ratificavit et confirmavit, promictendo equidem et renunciando ut <in> precedentibus. ITEM ibidem Johannes Anthonii Lano, gratis et sponte, quam melius potuit pro se et suis, cum juramento ratificavit et confirmavit presens manifestum et omnia in eodem descripta, confitens se facere de marescalcia ut supra est declaratum, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. ET ulterius, anno et indicione et loco premissis dieque supra proxime scripta, presentibus Guillermo Gorreti et Martino Foldon notario, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat omnibus quod ibidem in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra requirentis, personaliter constitutus Anthonius Johannis Loge, nomine suo et fratrum suorum, quam melius potuit et potest, cum juramento, pro se et suis heredibus et causam habituris, laudavit, ratificavit et confirmavit omnia in presenti manifesto descripta in quantum ipsum eiusque fratres tangere potest, cum et sub omnibus juribus et facti renunciacione necessariis pariter et requisitis. ITEM Martinus et Barthollomeus Constantini pro se et suis per sua juramenta, quam **262 [583 recto]** melius potuerunt, ratificaverunt et approbaverunt omnia descripta in presenti manifesto in quantum sua interest, promictentes contra non venire quinyomo renunciacionibus omnibus, excepcionibus, juribus et consuetudinibus quibuscumque premissa dici posset vel opponi. DEINDE, anno et indicione premissis, die ultima mensis januarii, in domo qua supra, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral, testibus ad hec vocatis et rogatis, serie presencium cunctis liquide fiat manifestum quod ibidem personaliter constitutus Johannes Rava de Losanchi, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuit, per juramentum suum, ratificavit penitus et confirmavit omnia et singula descripta in quantum sibi tangere possent, promictens et renuncians ut in precedenti. NOVISSIME vero anno et indicione premissis, die decima septima mensis julii, in Valletornenchia in domo Andree Johannis Petri Andreveti de Crista, alias Passerini, presentibus Johanne Grueti notario et Martino Aymonodi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constituti Johannes Petri Carrelli, nomine suo et fratrum ac nepotum suorum, et Andreas Carrelli eius nepos, nomine suo et sui fratris, pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento, ratificavit, confirmavit et approbavit²²⁸ premissam recognicionem supra factam, quo ad peciam dou Frachey supra confinatum ipsam tenere confitendo, et usagium pro eadem debitum facere confitendo ut supra. Promictentes equidem contra premissa non facere, dicere vel venire, sed illa omnia actendere et inviolabiliter observare, renunciantes omni excepcioni dictarum ratificacionum et promissionum non factarum, juri per quod deceptis legis auxilio in suis contractibus subvenitur, et omni alii juri canonico et civili, quibus contra premissa dici posset vel opponi. De quibus omnibus premissis preceptum fuit michi dicto notario et commissario infrascripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio et dictamine sapiencium, facti tamen substancia non mutata.

Petrus Cruse notarius.

---

²²⁸ Per ratificaverunt, confirmaverunt et approbaverunt.

29 - 1458, nov. 3 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon, Antonio Pellissier e Francesco Bic, **Giovanni, figlio del defunto Pietro Carrel di Chaloz**, anche a nome dei fratelli Stefano e Giovannino e degli eredi del loro defunto fratello Antonio, nonché lo stesso Giovanni come avente causa per la metà dei beni di suo nipote Giovanni (figlio del suo defunto fratello Martino), più suo nipote Andrea, figlio del suo defunto fratello Giovanni, agente anche a nome del fratello Pietro, e come avente causa per la seconda metà dei beni del suddetto Giovanni di Martino Carrel, riconoscono di tenere in feudo prati e terreni situati al Colbrichet, al Bois Noir, al Brenguyl, a Chaloz (con due case e un granaio), alle Fontaines, all'Evettaz (*Leyveta*), al Champ dou Set (*Chandoucet*), alle Crêtes sopra Chaloz, a Cheperon, al Porter, alla Cléva di Champlève, al Tour di Champlève, a Lavyel, a Chamareys, a Cortillaz, alla Grivarsa, alla Torreta (albergamento di Pietro di Cly ad Andreveto Carrel loro avo, Nicolet Vacher, il 9.4.1346).²²⁹ Sono anche consorti nell'alpeggio di Champlève e di Yllia.

- *Confessio Johannis filii quondam Petri Carrelli de Chalho, nominibus suo et coniunctis in hac parte Stephani et Johannini, eius fratrum, eciam tegnioris Anthonii quondam eorum fratris, causam habentis dicti Johannis in medietate bonorum Johannis eius nepotis, filii quondam Martini Carrelli, et eciam Andree, filii quondam Johannis Carrelli, nominibus et causam habentis ut supra.*

263 [583 verso] ANNO DOMINI MILLESIMO QUATERCENTESIMO quinquagesimo octavo, indicione sexta, die tercia mensis novembris, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo eorundem confitentium sita in loco de Pasquier, presentibus Martino Foldon notario, Anthonio Pelluceri et Francisco dou Bic, testibus ad hec vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti dicti **Johannes, filius quondam Petri Carrelli** de Chalho, nominibus suo et coniuncto in hac parte Stephani et Johannini eius fratrum, tam nominibus suis propriis quam tegnioris Anthonii quondam eorum fratris et successionis nomine eiusdem, eciam idem Johannes veluti causam habens pro medietate in bonis Johannis eius nepotis, filii quondam Martini Carrelli, et Andreas, filius quondam Johannis Carrelli, eius nepos, nominibus suo et coniuncto Petri eius fratris et tamquam causam habentis in alia medietate bonorum dicti Johannis Martini Carrelli, pro quibus quidem absentibus promiserunt de ratum habendo et faciendo laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quocienscumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis in talibus opportunis et necessariis, cum effectu per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, citra derogacionem divisionum et partitarum inter eosdem fratres et nepotes confitentes factarum, quas, premissis non obstantibus, volunt in suo esse perpetuo duraturas, gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, dixerunt, confessi fuerunt, palam et publice tamquam si essent coram eorum sufficienti et ordinario iudicio propter hec evocati, manifeste recognoverunt, se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum ac athenus tenuisse ad rectum et perpetuum feudum a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus quondam Johannis Casey, notarii et commissarii pro tunc ad hec deputati, per ipsum Johannem Carrelli confitentem et Stephanum eius fratrem, nominibus suis et suorum fratrum et nepotum, et sequenter in manibus Glaudii Voudani, notarii eciam et commissarii ut supra deputati, per eundem Johannem, nomine suo et coniunctis fratrum et nepotum suorum, videlicet res et possessiones subscriptas, **264** [584 recto] cum ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis. ET primo medietatem unius pecie prati et pascue jacentis in loco dicto Colbrichet, cuius fines sunt de prima parte res Andree Stephanini Carrelli, de secunda La Sea de Vallolera, de tercia Mons de La Rola, de quarta Ruyna, de quinta Mons dou Collet, salvo exitu tendens en Sasa, que extimatur circa tria secatoria prati, de qua pecia tenet in feudum a dictis confitentibus idem Andreas Stephanini Carrelli medietatem, qui facit duos solidos servicii. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, sex denarios servicii monete servicii in festo Sancti Stephani et duodecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissa pecia et alia consimili, facti quondam Johanneto de Chalho, consanguineo dicti Andreveti, et suis per dictum dominum Petrum, dominum quondam Cliti, recepto per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo

²²⁹ Il testo indica erroneamente l'anno 1446.

sexagesimo primo, die vigesima tertia mensis maii. ITEM medietatem pro indiviso cum dicto Andrea Stephanini Carrelli unius pecie prati et novalis jacentis loco dicto Nemus Nigrum, cuius fines sunt de prima parte res Yanini Nicolleti, de secunda res infantum Martini Vulliermi, de tertia res illorum Gaspardi, de quarta exitus tendens en Yllia, de quinta pascua de Champlevy, de sexta res Martini Guidret et Aymoneti eius fratris. ITEM medietatem pro indiviso cum dicto Andrea Stephani Carrelli unius pecie novalis jacentis loco dicto Brenguyl, cuius fines sunt de prima parte pascua, de aliis partibus mons, que pecia extimatur circa quatuor secatoria prati. ITEM situm duarum domorum jacencium en Challoy, quarum fines sunt de prima parte res Johannis Valleti, de secunda et aliis partibus exitus. ITEM situm unius granerii jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Pertuseti, de secunda res illorum Guidreti, quas tenent dicti Johannes et Andreas confitentes, de aliis partibus exitus. ITEM, subtus Challoy supra molandinum, circa unam eminentiam prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda torrens, de tertia res Andree Victa. ITEM circa unam quartanam terre jacentem eys Fontanes, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda via publica tendens ad Crespyn, de tertia res confitencium moventibus ab heredibus filiarum Petri Moschi et Johannis Valleti. ITEM circa dimidium secatorium prati cum quarto alterius dimidii **265 [584 verso]** secatorii prati jacentis en Leyveta subtus viam, quorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda aqua descendens de Champlevy, de tertia via tendens en Losanchy, de quarta res Andree Stephanini Carrelli, cum medietate duarum domorum. ITEM circa medietatem unius secatorii prati jacentis ibidem supra viam, cuius fines sunt de prima parte via de Losanchy, de secunda res dicti Stephanini Carrelli, de tertia res infantum Johannis Pertuseti, de quarta res Martini Guidret et Aymoneti eius fratris. ITEM circa unam quartanam prati jacentem en Challoy ou Chamdoutet,²³⁰ cuius fines sunt de prima parte res Andree Victa, de secunda res dictorum confitencium, que moventur ab eodem domino nostro duce Sabaudie, de tertia res dicti Andree Stephanini Carrelli. ITEM eys Crestes supra Challoy, circa medietatem pro indiviso ut supra unius eminentie prati, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Pertuseti, de omnibus aliis partibus res Bruneti Berthodi et eius fratris et nepotum suorum, quam peciam tenent a dictis confitentibus dicti de Berthod. ITEM circa medietatem pro indiviso quarte partis unius secatorii prati jacentis ibidem, cuius quarterii fines sunt de prima parte, secunda et tertia res illorum Berthodi, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii dicti de Berthod. ITEM circa octavam partem unius secatorii prati jacentis en Chinayl de Challoy, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res illorum de Berthodi, de tertia res heredum Johannis Pertuseti, de quarta res illorum Meyneti, de quinta res dicti Andree Stephanini Carrelli. ITEM medietatem pro indiviso ut supra unius secatorii prati et situs unius domus intus site jacentis en Chapiron, cuius fines sunt de prima parte res illorum Guidreti, de secunda res dictorum confitencium, de tertia et aliis partibus res dictorum de Berthod. ITEM medietatem pro indiviso ut supra unius secatorii prati vel circa jacentis ibidem cuius fines sunt undique res Berthodorum, quam medietatem dictarum peciarum et situs domus tenent a dictis confitentibus nomine cambii dicti de Berthod. ITEM ou Porter medietatem pro indiviso ut supra unius secatorii prati et terre vel circa, cuius fines sunt de prima parte et omnibus aliis partibus res eorundem Berthodi. ITEM circa tres eminentas terre jacentes en Cleve de Champlevy, quarum fines sunt de prima parte res Johannis Valleti, de secunda res dicti Andree Stephanini Carrelli, de omnibus aliis partibus eciam. ITEM ibidem circa tres eminentas terre quarum fines sunt de prima et secunda partibus res eiusdem Andree Stephanini Carrelli, de tertia res Andree Victa, de quarta exitus tendens en Champlevy. ITEM medietatem **266 [585 recto]** pro indiviso ut supra unius casalis domus jacentis in medio camporum cum medietate curtium et platearum, ingressium, egressiumque eiusdem, quorum omnium fines sunt de prima parte et omnibus aliis partibus res Andree Stephanini Carrelli. ITEM ou Tour de Champlevy circa tertium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res illorum Berthodi moventes a dictis confitentibus, de tertia res dictorum confitencium moventes ab heredibus filiarum de Moschy. ITEM circa tertium unius secatorii prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, que moventur a dictis heredibus de Moschy, de secunda res Johannis Valleti, de tertia exitus. ITEM, ibidem, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Andree Victaz, de tertia res dictorum confitencium moventes a dictis heredibus, cum situ unius domus. ITEM eys Lavyel circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Clementis Johannis Brunodeti, de secunda res Martini Constantini et Barthollomei eius nepotis, de tertia res Petri Morandi, eius fratris et nepotis. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis loco dicto Chamareyr, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii

²³⁰ *Altrove Champ dou Tet, o dou Cet.*

Poudral et eius fratrum, de secunda res Anthonii Balmacie et eius nepotum, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii Petrus Morandi, eius frater et nepos. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ibidem en Chamareyr, cuius fines sunt de prima parte res Martini Guidret et eius fratris, de secunda res dictorum confitentium, heredum Johannis Pertuseti et liberorum Anthonii Meyneti. ITEM sunt et confitentur esse consortes, nominibus suis et quorum supra, alpis et pasuorum de Champlevy prout alii consortes dicte alpis. ITEM circa tres eminentas terre jacentes en Chapiron, quorum fines sunt de prima parte res Martini Guidreti et eius fratris, de secunda via publica, de tertia res illorum Berthodi. ITEM en Cortillacz circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Andree Stephanini Carrelli, de secunda res Johannis Pertuseti, de tertia res Johannis Valleti. ITEM medietatem pro indiviso ut supra tercie partis unius secatorii prati jacentis en Challoy, loco dicto Grivarsa, cuius fines sunt de prima parte res illorum Berthodi, de aliis partibus res Johannis Valleti, quam medietatem tenent nomine cambii a dictis confitentibus dicti de Berthod, et ab eisdem ipsam tenent²³¹ dictus Johannes Valleti. **267 [585 verso]** ITEM en La Torreta circa medium secatorium prati cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Valleti, de tertia res Andree Stephanini Carrelli, de quarta res Andree Victa. ITEM totam roydam quam quondam Jaquemetus Carrelli facere tenebatur et debebat quondam dominis de Cly. ITEM totam illam roydam in qua quondam Petrus Carrelli, avus dictorum confitentium, tenebatur dominis de Cly olim. Et si alii fines sint in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, undecim solidos, octo denarios obolum servicii monete serviciorum castris Cliti in festo Sancti Stephani, undecim solidos tallie in festo Sancti Michaelis monete talliarum, unam quartanam, tres moturerios cum dimidio silliginis de redditu in festo Sancti Michaelis, quindecim denarios monete cursalis Auguste pro sufferta medietatis medie fidelitatis in qua dicto domino tenentur in festo Sancti Stephani, et unam fidelitatem ligiam melius quam alteri domino, quam asserit redditam fuisse per dictum quondam Petrum Carrelli in manibus quondam Petri de Dorches, et quam fidelitatem de novo reddit Stephanus Carrelli, frater dicti Johannis confitentis, nomine suo et fratrum suorum et nepotum, in manibus nobilis Francisci Camagnie, pro tunc vice castellani Cliti, ut continetur publico instrumento recepto per Vincencium Ogerii notarium de Navillio, sub anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo sexto, die decima septima mensis decembris, et placitum racione servicii predicti, debiti prout infra, videlicet pro tribus solidis eiusdem servicii, sex solidos recti placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus, aut parte ipsarum, dudum facti per Petrum quondam dominum de Cly, Andreveto, predecessori dictorum confitentium et suis, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo quatercentesimo²³² quadragesimo sexto, die nona mensis aprilis. Et pro tribus solidis dicti servicii, sex solidos placiti, sic taxati in instrumento albergamenti eciam facti de parte earundem rerum per dictum dominum Petrum, dominum de Cly, dicto Andreveto Carrelli et suis, recepto per dictum Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die vigesima tertia mensis octobris, et pro residuo dicti servicii, placitum consuetum more terre Cliti. ITEM faciunt pro suo jure pasuorum de Champlevy, in quibus sunt consortes dicti confitentes et sui qui supra, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito **268 [586 recto]** quando acciderit. ITEM confessi fuerunt se tenere ut supra de recognitione dudum facta per Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, de tota Alpe de Yllia et pasuis eiusdem, videlicet jus suum quod habet in dictis alpe et pasuis, videlicet medium usum quem habet in dictis alpe et pasuis quem tenent a dictis confitentibus suisque fratribus et nepotibus Johanninus Meynet et eius nepotes. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro jure suo usagiorum dictorum alpis et pasuorum, videlicet octo denarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, cum jure suo quadraginta solidorum tocus placiti, debiti pro dicta tota alpe et pasuis de Yllia quando acciderit. Cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani. Cum sua rata placiti dicto domino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in pasuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienii de Losanchi largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et Villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvo Perreto et Serracino, de Losanchi, de Challoy, de La Serva et de Noarsa, et hoc in exoneratione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci debitorum pro tota alpe et pasuis de Yllia, et per dictam quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, in manibus dicti quondam

---

²³¹ Per tenet.

²³² Per tercentesimo.

Johannis Casey notarii et commissarii recognitorum, confitendo ulterius, suo et quo supra nominibus, quod faciunt et consueverunt eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro sua rata dictorum duorum solidorum et sex denariorum servicii, debitorum eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro dicto novali largiato, unum obolum monete cursalis Auguste cum suo recto placito quando acciderit. ET ultra premissa dicti Johannes Petri Carrelli, pro medietate, et Andreas Johannis Carrelli, eius nepote, nomine suo et coniuncto Petri eius fratris, pro alia medietate, nominibus suis tantum confitentur se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, ex causa albergamenti facti de sexta parte premissarum rerum per me dictum commissarium facti ad finacionem Johannis, filii quondam Martini Carrelli, instrumento recepto per Martinum Foldon notarium, videlicet duodecim denarios monete cursalis Augste servicii noviter augmentati, cum placito quando acciderit. Protestantes, promictentes etc. SUCCESSIVE, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, **269** [586 verso] die vigesima quinta mensis januarii apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, presentibus Jacobo de Duerches et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Brunetus Berthodi, Ludovicus eius nepos, nominibus suis, fratris, cognatorum et nepotum suorum, ac Johanninus Meyneti, nominibus suis²³³ et nepotum suorum, pro quibus absencium promiserunt ratum habere, gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt, pro se et suis heredibus et causam habituris, per sua juramenta ratificaverunt, confirmaverunt et laudaverunt <omnia> contenta in presenti instrumento manifesti in quantum eos concernere videntur, promictentes contra premissa non venire cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. SUBSEQUENTER, anno et indicione ac loco premissis, die ultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Pellucerii, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Anthonius Morandi et Michael eius nepos, ac Petrus, filius Petri Morandi, nomine suo et dicti Petri eius fratris, quilibet in quantum sua interesse videtur, cum juramentis, ratificaverunt et approbaverunt presens manifestum et omnia alia in presenti instrumento contenta, promictendo contra premissa non venire sed illa observare, renunciando equidem omnibus excepcionibus et juribus ac patrie consuetudinibus quibus contra premissa dici posset vel opponi. De quibus dicti confitentes pecierunt et requisierunt eisdem fieri et tradi duo et plura *fieri et tradi*²³⁴ publica instrumenta, dictamine peritorum, seu toto quot fuerunt requisita et necessaria, facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius.

---

²³³ Per suo.

²³⁴ Ripetuto.

30 - 1458, nov. 7 -

A Valtournenche, nella casa di Andrea Carrel e di suo fratello, testi frate Andrea Barmasse, Giacomo Menabrea, parroco di Valtournenche, e Francesco Bic, i **fratelli Pietro e Giovanni, figli del defunto Andrea Perruquet della Roby**, riconoscono di tenere in feudo prati e terreni siti alle Pissines di Crépin, alle Clévettes, alla Laventze, alle Rossères, alla Martinery, un *chenevier* a Crépin, una casa con corte e piazzali a Lyortères, due case a Crépin, altri beni alla Ponteille di Crépin, alla Grangia de Via, all'Envers, al Gleys, alle Guyères (*Guvéry*), all'ingresso del bosco (*introitu nemorum*), alla Fontana Voland, ai Cros di Lyortère, alle Létzes di Crépin (*Leycheres*), a Berczinnaesch, alle Goillettes (*Golletes*), parecchi altri prati a Lyortères, e l'uso dei pascoli, acque e boschi di Crépin e Lyortères, dal torrente di Valtournenche fino a Chignana, al Ros di Cugnion e ai pascoli di Avarney. Da parte del loro avo Perruqueto tengono in feudo i seguenti beni: prati e case a Lamonda (Losanches), a L'Estolaz, a La Morsellas, alla Roby (al Croux, alla Leschery, al Cloz, oltre a 4 case e alla metà di un granaio) alla Lescheria di Cheneil, al Fiou, a Torterousa, al Ronc Bernos, alla Glareyna e alla Traversa, al Brenguyl. E' citato un alloggio fatto da Pietro di Cly ad Andrea loro padre, il 29.10.1347, Nicolet Vacher notaio). Perrino Perruquet, loro avo, era tenuto a mezza pecora di reddito verso i signori di Cly, ogni due anni, reddito sostituito con un servizio di 3 soldi e 6 denari annuali in un documento di remissione fatto da Pietro di Cly nei confronti di Bona, madre del suddetto Perruquet, il 16 luglio 1346, Nicolet Vacher notaio. I Perruquet sono anche consorti dell'alpeggio di Yllya.

- *Confessio Petri et Johannis fratrum, filiorum quondam Andree Perruqueti de La Roby.*

270 [587 recto] ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die septima mensis novembris, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo Andree Carrelli de Valletornenchia, fratris et patruorum²³⁵ suorum, presentibus honestis et religiosis viris fratre Andrea de Balmacia, ordinis fratrum minorum, Jacobo de Meynabrea, curato Vallistornenchie, et Francisco dou Bic, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, per hoc presens publicum instrumentum cunctis id intuentibus et inspecturis liquide fiat manifestum quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis dicti notarii et commissarii subscripti, presentis et requirentis vice nomine et ad opus ut supra, personaliter propter infrascripta rite peragenda constituti in mis dicti notarii et commissarii testiumque premissorum presencia, **Petrus et Johannes fratres, filii quondam Andree Perruqueti** de La Roby, suis grantantibus voluntatibus moti, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter per eorum quemlibet prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, palam et manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum ad rectum feudum a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus honestorum virorum Johannis Casey notarii per Petrum Levreyr et, consequenter in manibus Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum ad hec deputatorum, per eosdem Petrum et Johannem confitentes, videlicet res et possessiones subscriptas, cum omnibus ipsarum fondis ut supra. ET primo circa unam quartanata terre prative jacentem en Crespyn, loco dicto Pissines, cuius fines sunt de prima parte Loz Clappey de Cugnion, de secunda res heredum Andree Fabri, de tercia res Martini Guidret et eius fratris, de quarta res dicti Andree Fabri, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus nomine cambii dicti heredes Andree Fabri. ITEM circa medium secatorium prati jacens ibidem, loco dicto Clevetes, cuius fines sunt de prima parte res illorum Guidreti, de secunda res filiarum Martini Johannini, de tercia res Petri Ansermeti, de quarta res Anthonii Laurenczodi, de quinta res heredum Andree Fabri. ITEM ibidem circa unam **271 [587 verso]** sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte res heredum Andree Fabri, que fuerunt Petri Andreveti, de secunda res Johannis Aymonodi et Johannis Fabri, dicti Durant, quas tenent a Clemente Aymonodi, quam peciam tenent a dictis confitentibus heredes Petri Fabri qui proinde faciunt dictis confitentibus quindecim denarios monete cursalis Auguste servicii. ITEM circa medium secatorium prati, quod alias fuit terra, jacens in loco dicto Clevetes, cuius fines sunt de prima parte res heredum Andree Fabri, de secunda res heredum Petri Ansermeti, de tercia res Martini Guidret et eius fratris, de quarta res Johannis Aymonodi et Johannis Fabri, quas tenent a Clemente Aymonodi, et res Martini Aymonodi, de quinta res Amedei Laurenczodi, quas tenent dicti confitentes. ITEM circa unam eminatam terre prative jacentem en La Lavenchy, cuius fines sunt de prima parte res Amedei Laurenczodi, de aliis partibus res Petri Ansermeti, quas tenet Johannes Fabri. ITEM, ibidem, circa unam eminatam prati jacentem en Rossery, cuius fines

²³⁵ Zii paterni.

sunt de prima parte res Amedei Laurenczodi, de aliis partibus res Petri Ansermeti, quas tenet Johannes Aymonodi. ITEM, ibidem, circa tercius unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Thome, Johannis et Petri Perruqueti fratrum, de tertia res Petri Ansermeti, de quarta res Clementis et Johannis Aymonodi, a quo Clemente tenent Johannes Petri Fabri et eius fratres. ITEM, ibidem, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res heredum Andree Fabri, de secunda res Petri Ansermeti, de tertia res Martini Aymonodi. ITEM en La Martinery circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Johannete filie quondam Martini Johannini, de tertia res Johannis Andree Aymonodi, de quarta pascua, de quinta via publica. ITEM circa unam quartanatam cheneverii cum situ unius domus, jacentis en Crespyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Petri Ansermeti, de tertia via publica, de quarta res filiarum Martini Johannini, de qua pecia tenent in feudum a dictis confitentibus medietatem liberi Andree Aymonodi de Crespyn. ITEM situm unius domus cum curtibus et plateis jacentem en Liorteres, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Anthonii Laurenczodi, de tertia et aliis partibus pascua, quem situm tenet a dictis confitentibus in feudum dictus Amedeus Laurenczodi qui proinde facit tres denarios servicii monete cursalis Auguste. ITEM situm duarum domorum jacencium en Crespin, quarum **272 [588 recto]** fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tertia res Martini Andree Fabri. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem loco dicto La Ban,²³⁶ cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res filiarum Martini Johannini, de tertia res herdem Andree Fabri. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en La Pontelli de Crespin, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Martini Aymonodi, de tertia res Johannis Petri Ansermeti, salvo exitu, quam peciam tenet nomine cambii Johannes Andree Aymonodi. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en Crespin loco dicto Grangia de Via, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda exitus, de tertia res Martini Aymonodi, de quarta res Johannins Aymonodi et Clementis Aymonodi, quas tenet Johannes Petri Fabri, de tertia res Johannis Petri Ansermeti, quam peciam tenet nomine cambii a dictis confitentibus Martinus Andree Aymonodi. ITEM ibidem, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda exitus, de tertia res Petri Ansermeti, de quarta eciam. ITEM, ibidem, loco dicto Lenvers, circa tres sestariatas terre, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Petri Ansermeti, de tertia pascua, de quarta res heredum Andree Fabri, de quinta res dicti Johannis confitentis. ITEM, ibidem, circa medium secatorium prati jacens ibidem loco dicto Rues, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res filiarum Martini Johannini, de tertia eciam, de quarta res Petri Ansermeti, de quinta eciam. ITEM, ibidem, circa quartum unius secatorii prati subtus viam, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Amedei Laurenczodi, de tertia res filiarum Martini Johannini, de quarta res dicti Johannis Perruqueti confitentis. ITEM ou Gleys circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Johannis Aymonodi, de tertia res Amedei Anthonii Laurenczodi, de quarta res heredum Petri Ansermeti, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus Johannes Andree Aymonodi. ITEM circa medium secatorium prati jacens loco dicto Guvery, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Martini Aymonodi, de tertia res Petri Ansermeti, de quarta res heredum Petri Fabri. ITEM circa unum secatorium prati et verneti jacens introitu nemorum, cuius fines sunt de prima parte res Amedei Laurenczodi, de secunda pascua, de tertia exitus, de **273 [588 verso]** quarta pascua. ITEM circa unam quartanatam terre et territorii jacentem loco dicto Fontana Volland, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Petri Fabri, de tertia res Johannis Aymonodi et Clementis Aymonodi, quas tenent Johannes Petri Fabri et eius frater. ITEM circa unam eminentam terre cum situ unius domus jacentem in pratis de Crespyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Amedei Laurenczodi, de tertia res Johannis Martini de Herin. ITEM circa medium secatorium prati jacens en Crosis de Lyorteres, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Ansermeti, de secunda eciam, de tertia et quarta res filiatum Martini Johannini. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacens eys Lescheres de Crespyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Martini de Heryn, de tertia res heredum Petri Ansermeti, de quarta res dicti Johannis Martini de Heryn. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua, de tertia res Johannis Martini de Heryn. ITEM circa unum secatorium prati jacentem en Berczinnasch, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Anthonii Ansermeti, quas tenet Johannes Martini de Heryn, de tertia pascua. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis in pratis de Crespyn, cuius fines sunt de prima, secunda et tertia partibus res

---

²³⁶ O Van o Bau.

filiarum Martini Johannini, de quarta res Johannis Aymonodi et Clementis Aymonodi, quas tenet Johannes Petri Fabri. ITEM medium sacatorium prati eys Golletes, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Petri Ansermeti, de tercia res Johannis Aymonodi et Clementis Aymonodi, quas tenet idem Johannes Petri Fabri, de quarta res heredum Andree Fabri, de quinta res filiarum Martini Johannini. ITEM circa medium secatorium prati jacens ibidem in loco dicto Liorteres, cuius fines sunt de prima parte nemus, de secunda et tercia res heredum Petri Ansermeti. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res heredum Petri Ansermeti, de tercia pascua, de quarta res eorundem heredum Petri Ansermeti. ITEM, ibidem, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Ansermeti, de secunda pascua, de tercia res dictorum Petri Ansermeti. ITEM, ibidem, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Andree Aymonodi, de aliis partibus eciam. **274 [589 recto]** ITEM adhuc ibidem circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt undique res Johannis et Andree Aymonodi. ITEM, ibidem, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de omnibus aliis partibus res liberorum Johannis Andree Aymonodi. ITEM situm unius domus jacentis ibidem, loco dicto Couygnies, juxta viam publicam, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus pascua. ITEM circa unam eminentam terre jacentis eys Rous, cuius fines sunt de prima parte res filiarum Martini Johannini, de secunda pascua, de tercia res heredum Petri et Andree Fabri, quam peciam tenent a dictis confitentibus dicti heredes Petri et Andree Fabri. ITEM circa unam eminentam terre jacentem subtus Crespyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Petri Fabri, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii heredes Petri Ansermeti de Mayn. ITEM usum et porcionem in quibus quondam Brunodus Crespin, Perronetus Czuquet quondam et Andreas Picta, habere et percipere soliti sunt in et super pascuis, aquis, nemoribus locorum et partinenciarum de Crespin et de Lyorteres a torrente Vallistornenchie usque ad Chigniana et usque ad Ros de Cugnion et ad pascua de Avarney, salva super premissis rebus marescalcia Petri Perrodi de Vesand, quas octo pecias predictas de Lyortères cum domo intus sita tenent a dictis *confitentibus*²³⁷ fratribus²³⁸ in feudum liberi Johannis et Andree Aymonodi. Et de quibusquidem rebus Andreas Andreveti tenet in feudum a dicto Petro Perruqueti partem et porcionem eidem Petro partinentes de premissis omnibus rebus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quadraginta quatuor solidos et sex denarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, undecim solidos, tres denarios obolum tallie in festo Sancti Michaelis, et quatuor libras,²³⁹ decem denarios placiti quando acciderit ac unum denarium de novo servicio, cum placito quando acciderit. ITEM duos denarios servicii novissime augmentati in festo Sancti Stephani et quatuor denarios de toto placito quando acciderit. Premissa vero manifestaverunt dicti confitentes vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de premissis rebus facti per Gladium Voudani, pro tunc vicecastellanum Cliti, dicto Petro Perruqueti, recipienti nomine suo et dicti Johannis eius fratris et eorum heredibus utriusque sexus et cui vel quibus ab eisdem acciderit, recepti per Martinum Frusta notarium anno **275 [589 verso]** Domini millesimo quatercentesimo trigesimo quinto, die vigesima septima mensis jullii. ITEM dicti confitentes se tenere confitentur ut supra res et possessiones subscriptas de recognitione Perruqueti, eorum quondam avi, et sequenter eorundem confitencium. ET primo circa octo secatoria prati jacencia en Lamonda cum situ quatuor domorum, quorum omnium fines sunt de prima parte pascua, de secunda exitus, de tercia Les Lesches de Losanchy, de quarta La Drayry, de quinta res heredum Johannis Layou, de qua pecia tenet in feudum a dicti confitentibus Johannes Cochet circa unum secatorium prati, cum situ unius domus et dimidia quartananta prati contigua dicte domus, qui facit annuatim dictis confitentibus quinque solidos servicii monete cursalis. Brunodus et Petrus Maczoc <tenent> situm unius domus qui inde faciunt eisdem confitentibus duos denarios servicii annuales. ITEM unam sestariatam terre vel circa jacentem loco dicto L'Estolaz, cuius fines sunt de prima parte mons, de secunda via publica seu Loz Trapax, de tercia res Johannis Barat, de quarta res Johannis Maczoc, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus Andreas et Jacobus Bleston, et, ab eisdem, ipsam tenent heredes Johannis Barat. ITEM en La Roby, loco dicto Morsellacz, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Lanoz, de secunda res Johannis Anthonii de La Roby, quas tenent heredes Johannis Layou. ITEM loco dicto Eyveta circa unam quartanantam prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti junioris, de aliis partibus res Johannis Lano et eius fratris, quam

²³⁷ La parola *confitentibus* è cancellata.

²³⁸ La parola *fratribus* è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

²³⁹ La parola *libras* è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

peciam tenent nomine cambii a confitentibus predictis dicti Johannes Lano et eius frater, et, ab eodem Johanne Lano, ipsam seu partem eiusdem tenet Andreas Hosqueti et ab eodem Andrea Hosqueti tenet Brunodus de Letri. ITEM, en La Roby, loco dicto Croux de La Roby deys Lescheres, circa unam eminentam prati, cuius fines sunt de prima parte res Pauli de Lano, de secunda res Johannis Anthonii de La Roby, de tertia res heredum Johannis Barat, de qua pecia tenent in feudum a dictis confitentibus Johannes Lano et eius frater circa unam quartanantam. ITEM circa unam quartanantam prati jacentem in Lescheria de Chynail, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Anthonii de La Roby, quas tenent illi de Layou, de secunda res Johannis Lano, de tertia eciam, de quarta res Pauli Lano. ITEM en La Roby, loco dicto Plana Leschery, circa unam eminentam terre, cuius fines sunt de prima parte res Pauli de Lano, de secunda et tertia eciam, de quarta res confitencium, moventes ab illis de Lano. ITEM **276 [590 recto]** en La Robi, loco dicto Cloz, circa unam eminentam terre prative, cuius fines sunt de prima parte res Pauli de Lano, de secunda eciam, de tertia similiter, de quarta res Andree Girardi de Trossarou, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii Johannes Lano et eius frater. ITEM circa unam quartanantam prati jacentem loco dicto Fyou, cuius fines sunt de prima parte res Jaquemeti Bascher, quas tenet Paulus de Lano, de secunda res Petri Morandi, eiusque fratris et nepotum, de tertia res heredum Johannis Barat, de quarta aqua molandini, de quinta res confitencium predictorum, quas tenent a Johanne Lano et eius fratre. ITEM en Tortorosa circa duas sestariatas prati et terre, quarum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Petri Martini Vulliermi, de tertia res heredum Johannis Barat, de quarta res Petri Andree Vulliermi et eius fratris, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii liberi Martini Vulliermi. ITEM, ibidem, circa tres eminentas terre quarum fines sunt de prima parte torrens, de secunda res liberorum Stephani Carrelli, de tertia res Petri Martini Vulliermo, de quarta via publica, de quinta res Petri Maczoc, quam peciam tenent nomine cambii liberi Martini Vulliermi. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en Ronc Bernoz, cuius fines sunt de prima parte aqua de Yllia, de secunda res confitencium, de *quarta*²⁴⁰ tertia res heredum Johannis Barat, de quarta res confitencium, que moventur a Johanne Lano et eius fratre. ITEM en La Glareyna, circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res confitencium moventes a liberis Martini Vulliermi, de tertia res Pauli de Lano, de quarta res dictorum confitencium, moventes a liberis Johannis Bleston. ITEM, ibidem, loco dicto Traversa, circa tres quartanatas terre, quarum fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Johannis Lano, de tertia et quarta via publica. ITEM circa tres quartanantas terre jacentes ibidem loco dicto Traversa, quarum fines undique sunt res Johannis et Pauli de Lano, de qua pecia tenet in feudum a dictis confitentibus nomine cambii infantes Johannis Bleston circa unam quartanantam, et, ab ipsis, ipsam tenent liberi Anthonii Lano. ITEM situm quatuor domorum jacencium in Villa de La Roby, simul contiguarum, cum suis curtibus et plateis, quarum fines sunt de prima parte res Johannis et Pauli de Lano, de secunda res Johannis Anthonii de La Roby, de tertia res dictorum Johannis et Pauli de Lano, de quarta res dictorum confitencium, que moventur a liberis Martini Vulliermi. ITEM situm medietatis unius granerii jacentis ibidem prope dictas domos, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Anthonii, de secunda res ...²⁴¹ de tertia et quarta via publica. ITEM unam peciam territorii et **277 [590 verso]** novallii jacentem loco dicto Brenguyl, extimatam circa quinque secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte pascua, de secunda res heredum Johannis Layou, de tertia et aliis pascua. ITEM situs unius domus jacentis en Meyson Vullia, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Lano et eciam de secunda, quas tenet Andreas Hosqueti, cum curtibus et plateis, quam peciam tenent nomine cambii liberi Johannis Bleston ab eisdem confitentibus et, ab eisdem liberis, ipsam tenent liberi Anthonii Lano. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam quartanantam silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis, quatuor solidos, quinque denarios, obolum servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, novem solidos, sex denarios tallie seu collete in festo Sancti Michaelis, et duas fidelitates ligias melius quam alteri domino, quarum dictus Andreas unam fidelitatem reddit alias in manibus quondam Petri Ducis, tunc commissarii ad hec deputati, ut patet per instrumentum receptum per Gervasium de Mesneria notarium et, causa dicte fidelitatis, promisit esse fidelis domino memorato, in manibus Johannis Casey commissarii dicti domini, et per alia faciunt, pro sufferta et nomine sufferte annuatim, et solvere soliti sunt quinque solidos monete suffertarum. Et ulterius faciunt annuatim eidem domino nostro duci ultra predicta, ut patet per quoddam instrumentum albergamenti certarum rerum facti per dominum Petrum, tunc dominum de Cly, patri dictorum

²⁴⁰ La parola *quarta* è cancellata.

²⁴¹ Manca il nome.

confitencium et suis, receptum per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die vigesima nona mensis octobris, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et duodecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento supra designato. ITEM tenent mediam ovem de reddictu quam quodam Perrinus, abavus dictorum confitencium, altero annorum dominis de Cly tenebatur facere et debebat. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et septem solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento remissionis dicte ovis facte per dictum dominum Petrum, dominum de Cly, Bone, matri dicti Perruqueti, avi dictorum confitencium, recepto per dictum Nycoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die decima sexta mensis jullii. ITEM dicti confitentes se tenere confitentur, de recognitione dudum facta per Vulliermetam Dognini, nomine suo et consortum suorum, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii pro tunc ad hec deputati, de tota alpe et pascuis **278 [591 recto]** de Yllia, videlicet usum suum quem habent in dictis alpe et pascuis. ET inde facere et debere eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro suo jure usagiorum dictorum alpis et pascuorum, duos solidos, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo jure quadraginta solidorum tocuis placiti debiti pro dicta tota alpe et pascuis de Yllia quando acciderit, una cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, ac rata placiti quando acciderit, domino debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus comunitatum et Villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvis Perreto et Saracino, de Losanchy, de Challoy, de La Serva et de Noarsa. Et hoc in exoneratione sexaginta octo solidorum servicii, dicto domino nostro debitorum pro tota alpe et pascuis de Yllia per dictam quondam Vulliermetam Dognini, eidem domino recognitorum, nomine suo et suorum consortum, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, non derogando aliis clausulis contentis in albergamento de dictis alpe et pascuis, facto per quondam Jaquemetum Pascher de Grangiis notarium, recepto anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die quinta marcii. ET est sciendum quod dicti confitentes consueverunt facere heredibus dicte Vulliermete Dognini, pro sua rata dicti servicii, duorum solidorum et sex denariorum de quibus supra agitur, debitorum pro dicto novali, duos denarios monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. Et si alii fines sint in premissis non obsint. Protestantes, promictentes et renunciantes ut supra. De quibus omnibus et singulis premissis, dicti confitentes pecierunt et requisierunt per me notarium subscriptum duo et plura fieri et tradi publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie, dictamine peritorum dictanda, corrigenda et refficienda, seu tot quot fuerint necessaria et requisita. SUBSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli, sita in Pasquier, presentibus Jacobo de Duerches et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis, personaliter constitutus Paulus de Lanoy qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et causam habituris, cum juramento debito ratificavit, laudavit et approbavit presens instrumentum manifesti omniaque in eodem contenta et descripta in quantum eundem Paulum tangere possunt, promictendo contra premissa **279 [591 verso]** non venire sed illa observare cum suis clausulis et renunciacionibus opportunis et necessariis. SUCCESSIVE, anno, indicione et loco supra proxime scriptis, die vigesima nona mensis januarii, notum sit omnibus quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii subscripti ac testium premissorum presencia, propter infrascripta rite peragenda, constituti Petrus Aymonodi, Johannes et Martinus eius fratres, et Johannes Andree Aymonodi, nominibus suo et fratrum suorum, pro quibus ratum habere promiserunt, pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento in quantum eos et eorum quemlibet tangit et tangere potest, ratificaverunt penitus et confirmaverunt suprascripta, promictentes contra eadem non facere, dicere, opponere vel venire, quinyomo renunciacionibus omnibus excepcionibus et juribus ac patrie consuetudinibus, quibus contra premissa dici posset quomodolibet vel opponi. ITEM, anno, indicione et loco premissis, die penultima mensis januarii, presentibus Johannino Gorreti et Martino Foldon notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum serie presencium fiat universis quod ibidem personaliter consitutus Andreas Bleston, nomine suo et coniuncto nepotum suorum, pro quibus ratum habere promisit pariter cum juramento ratificavit et approbavit omnia in presenti manifesto descripta in quantum eum tangit, promictendo equidem et renunciando ut precedentibus. ITEM ibidem, in presencia mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et recipientis testiumque premissorum, personaliter contituti Johannes Lano, Andreas Petri Maczoc, Symondus et Johannes Maczoc, qui gratis et sponte quam melius et liberius

potuerunt et sanius intellegi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum habituris perpetue, et per juramenta ipsorum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, laudaverunt, approbaverunt penitus et confirmaverunt omnia et singula in presenti instrumento descripta in quantum quemlibet ipsorum tangit, promictentes et renunciantes ut supra. ITEM, anno, indicione et loco premissis, die ultima mensis januarii, presentibus ipso Martino Foldon notario et Amedeo Poudral, testibus ad hec vocatis et rogatis, cunctis ad perpetuam deducatur noticiam, quod ibidem personaliter constitutus Martinus Petri Vulliermi, nomine suo et consortum suorum, qui gratis et sponte cum juramento ratificavit, confirmavit et approbavit presens manifestum omniaque in eodem descripta prout eum tangere potest, promictendo et equidem renunciando omnibus clausulis, promissionibus et renunciacionibus necessariis. ITEM anno et indicione premissis, die decima mensis februarii in burgo Anthesii in domo Martini Bonini Pesti, presentibus Martino **280** [592 recto] Foldon notario et dicto Martino Bonini, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Martinus Andree Fabri, nomine suo et tutorio nomine nepotis sui, Johannes Petri Fabri, nomine suo et Berthodi eius fratris in quantum sua interest, cum juramento ratificaverunt penitus et confirmaverunt omnia in presenti manifesto descripta, promictentes et renunciantes ut supra. ITEM ubi supra, anno et indicione premissis, die quinta mensis marcii, presentibus Martino Foldon et Andrea Aymoneti de Berczino notariis, testibus ad hec vocatis, noverint universi quod ibidem in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti ut supra recipientis, personaliter constitutus Andreas Johannis Andreveti qui, in quantum eum tangit, quam melius potuit ratificavit et confirmavit omnia et singula in presenti manifesto descripta, promictendo contra predicta non venire sed illa observare et adimplere, renunciando omnibus excepcionibus, juribus et patrie consuetudinibus quibus contra premissa dici posset vel opponi. De quibus omnibus premissis dicti confitentes pecierunt et requisierunt eisdem per me dictum notarium et commissarium fieri et tradi duo et plura instrumenta seu tot quot fuerunt requisita et necessaria, consilio et dictamine sapiencium, facti tamen substancia non variata. Petrus Cruse notarius.

31 - 1458, nov 7 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon e Andrea di Giovanni di Pietro Passerin, **Pietro figlio di Giovanna, figlia del defunto Martino Guigniet**, alias Coutelleyz (a nome anche della madre Giovanna) per un terzo, Giacomo, figlio del defunto Andrea di Duerches e di Jeannette, figlia del suddetto Martino Guigniet, per un altro terzo, e Tommaso, figlio di Giovanni Perruquet e di Tonina, altra figlia di Martino, per l'ultimo terzo, riconoscono di tenere in feudo prati e terreni siti al Plan di Maën, il terzo di un mulino sul torrente di Chignana, con diritto all'uso delle macine di Champlève, più un tredicesimo di un altro mulino ad uso degli abitanti di Crépin, sito in fondo al campo di Pietro Perruquet sull'acqua del torrente di Yllia, (con l'uso delle macine di Champlève), un sesto di un isolotto al Plan di Maën sotto Lo Ravillias (albergo di Pietro di Cly a Andreveto Guigniet, del 12.5.1361, Giovanni di Saint-Pierre notaio), altri beni a Pâquier di Chaloz, al Ravinal, a Chavanna Veys; diverse terre a Crépin con case e *grangia* ai Ponteyl, alla Lavenchy, alla Rossery, al Pontacz, a Vallarey, alla Leschy, al Crou, all'envers di Crépin, al Rovinacz, al Berczinnasch, alle Leschieres, a Plan Bois (con due case), al Champ de Laval, alle Fontane, a Chamareys. Sono consorti dell'alpeggio di Vachary di Crépin e di quello di Champlève. Tra i confinanti compare il primo membro della famiglia Maquignaz: si tratta di un certo *Johannes Maquynea* che tiene alcuni beni di Pietro Perruquet.

- *Confessio Petri filii Johanne, filie quondam Martini Guigniet (alias Coutelleyz), et consortum suorum ut infra.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die septima mensis novembris, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli sita in **281 [592 verso]** loco de Pasquier, presentibus Martino Foldon notario et Andrea Johannis Petri Passarini, testibus ad hec vocatis et rogatis, cunctis harum serie fiat manifestum quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti more persone publice stipullantis ut supra, personaliter constituti propter infrascripta rite peragenda Petrus, filius Johanne, filie quondam Martini Guignet alias Coutelleyz, nomine suo et dicte Johanne eius matris, pro tercia parte, pro qua promisit habere ratum et firmum et facere per eandem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta et descripta quam primum fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et sollempnitatibus in talibus opportunis et requisitis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, nec non Jacobus, filius quondam dicti Martini Guignet pro tercia parte, ac Thomas, filius Johannis Perruqueti et Lyonete filie dicti quondam Martini Guignet, pro reliqua tercia parte, gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua per ipsorum quemlibet super sanctis Dei scripturis prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero judicio coram eorum giudice competenti propter ea evocati, manifestaverunt et recognoverunt palam et publice se tenere velleque debere tenere ex nunc in perpetuum ad rectum feudum acthenusque tenuisse a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus honestorum virorum Johannis Casey notarii per dictum Martinum Guignet et, sequenter, in manibus Glaudii Voudani, notarii et commissariorum ad hec deputatorum, per dictos Johannem Martini Guignet, Jacobum de Duerches et Thomam Perruqueti confitentes, videlicet res et possessiones subscriptas, cum singulis eorum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis. ET primo videlicet terciam partem unius molandini jacentis in Plan Mayn prope aquam descendentem de Chigniana, una cum molentibus sui hospicii et usu mollerie de Champlevi, quam terciam partem tenent a confitentibus Martinus de Duerches et idem Jacobus confitens, et, a dicto Martino, tenent Andreas Hosqueti et eius consanguinei medietatem dicte tercie partis. ET inde **282 [593 recto]** facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor monturerios silliginis pulcre et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis et octo monturerios ordei de reddictu eodem festo. ITEM sextam partem pro indiviso ut supra unius pecie insule jacentis in Plan Mayn subtus Loz Navilliacz, cuius insule fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Petri Borser, de tercia res illorum de Navillio, quas tenet Johanninus Gorreti, de quarta res heredum Johannis Petri Andreveti de Crista, quas tenet Johanninus Gorreti, de qua sexta parte tenent in feudum a dictis confitentibus Martinus, filius quondam Johannini de Duerches, et idem Jacobus confitens medietatem. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani et sexdecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati pro dicta sexta parte et rata sibi contingente in instrumento albergementi de dicta insula facti per nobilem virum dominum Petrum,

quondam dominum de Cly, Andreveto Guigniet et suis consortibus, recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo primo, die duodecima mensis maii. ITEM in Challoy, loco dicto Pasquier, circa unam eminentiam prati, cuius fines sunt de prima parte res Martini Ogerii de Navillio, de secunda res Andree Johannis Petri Andreveti de Crista, de tertia res Johannis Valletti, de quarta res liberorum Petri Carrelli, quam peciam tenent liberi Petri Carrelli tamquam successores Vulliermete Petri Moschy. ITEM ou Ravinal circa unam eminentiam prati, cuius fines sunt de prima parte res Martini Balmacie, de secunda res Andree Victa, de tertia res heredum Johannis Pertuseti. ITEM in Chavanna Veys circa tres sestariatas terre cum una domo intus sita, quarum fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tertia res heredum filiarum Petri Moschy, quas tenent heredes Petri Carrelli. ITEM, ibidem, circa duo secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte res heredum filiarum Petri Moschy, de secunda via publica, de tertia pascua, de quarta res heredum dictarum filiarum, quas quatuor pecias tenent in feudum a dictis confitentibus heredes dictarum filiarum Petri Moschy, videlicet Jacobus et Anthonius Pertuseti, liberi Petri Carrelli, Johanninus Meynet et eius nepotes, qui faciunt dictis confitentibus quinque solidos, quatuor denarios servicii et tres solidos tallie annuales. ITEM totam roydam super premissis rebus quovismodo debitam cum servitutibus et vinculis eiusdem. ITEM res subscriptas jacentes in pertinenciis de Crespyn, et primo in loco dicto Ponteyl en La Lavenchy circa medium secatorium **203** [593 verso] prati, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Fabri, de secunda via publica, de tertia res heredum Andree Fabri, quam peciam tenent a confitentibus heredes Petri Fabri, qui inde faciunt duodecim denarios servicii. ITEM loco dicto Ponteyl, supra viam, circa unam quartanam prati, cuius fines sunt de prima parte res Amedei Anthonii Laurenczodi, de secunda res Johannis Andree Aymonodi, de tertia res heredum Johannis Andree Fabri, de quarta lo clappey, quam peciam tenet ab eodem Jacobo confitente Johannes Andree Aymonodi. ITEM en Rossery supra viam circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Johannis Aymonodi et Clementis Aymonodi, quas tenet Guiliermus Aymonodi, de tertia res Petri Ansermeti, de quarta res Johannis Perruqueti. ITEM ou Pontacz, circa unam quartanam prati, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Johannis Perruqueti, de tertia via publica. ITEM in partinenciis de Challoy, ou Rovinacz, circa tres eminentas terre prative, quarum fines sunt de prima parte res Martini Balmacie, de secunda res heredum Johannis Pertuseti, de aliis partibus res Andree Victaz, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus idem Andreas Victa, qui facit eisdem confitentibus quatuor solidos servicii. ITEM en Crespyn, ou Vallarey, circa tertium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Petri Ansermeti, de tertia res Johannis Martini de Heyryn. ITEM, ibidem, loco dicto Leschy, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Martini de Heryn, de tertia res Petri Ansermeti, de quarta res Johannis et Clementis Aymonodi, a quo Clemente tenet suam partem Guiliermus Aymonodi, Johannes eius frater, de quinta pascua, de sexta res Petri Ansermeti, de septima res Johannis Perruqueti. ITEM, loco dicto Berczinasc, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda via publica, de tertia res Petri Ansermeti, de quarta eciam. ITEM eys Lescheres circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Petri Ansermeti, de secunda res Amedei Laurenczodi, de tertia res Petri Martini de Heryn, de quarta res Petri Perruqueti, quas tenet Johannes Andree Aymonodi, de quinta Loz Beryacz. ITEM ou Crous, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Amedei Anthonii Laurenczodi, de secunda res Petri Aymonodi, que fuerunt Petri Ansermeti, de tertia res Petri Perruqueti, quas tenet Johannes Maquynea.²⁴² ITEM ou Plan Bosc circa duo secatoria antiqua cum situ duarum domorum, curtibusque suis **284** [594 recto] et sunt fines undique pascua. ITEM in Crosso²⁴³ de Rossery circa unam eminentiam terre prative, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitentium, de secunda exitus, de tertia et omnibus aliis <partibus> res Clementis et Johannis Aymonodi et res Petri Ansermeti. ITEM circa unam quartanam terre jacentem supra Grangiam de Rossery, cuius fines sunt de prima parte res Petri Ansermeti, de secunda res heredum Andree Fabri, de tertia res Amedei Laurenczodi. ITEM in Campo de Laval, subtus viam, circa unam eminentiam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Martini Guidret et eius fratris, de tertia res Clementis et Johannis Aymonodi, de quarta res heredum Andree Fabri, de quinta res Johannis Perruqueti. ITEM en Crespyn circa unam eminentiam terre, cuius fines sunt de prima parte res Clementis et Johannis Aymonodi, de secunda res Amedei Laurenczodi, de tertia via publica, una cum situ duarum domorum curtibusque et plateys earundem. ITEM loco dicto

²⁴² E' il primo Maquignaz che compare nei documenti di Valtournenche fin qui reperiti.

²⁴³ Per Crosso.

Gleys circa unam eminentam terre, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Johannis Andree Aymonodi, de tercia res dictorum confitentium, de quarta res heredum Petri Fabri, cuius pecie tenet in feudum a dictis confitentibus Johannes Andree Aymonodi circa mediam quartanatam terre. ITEM en Lenvers de Crespin, circa unam quartanatam terre, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda et aliis partibus res dictorum confitentium que moventur ab illis Aymonodi de Crespyn. ITEM en La Barma circa tres quartanatas terre, quarum fines sunt de prima parte res dictorum confitentium, quas tenent a Johanne Aymonodi et eius fratre, de secunda res Petri Ansermeti, de tercia res Johannis Perruqueti. ITEM in Ortis circa unam eminentam, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tercia res Amedei Laurenczodi, de quarta clappetum. ITEM unum casale domus jacentis en Crespin, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis et Martini Andree Aymonodi, de tercia res Johannis et Guillermi Aymonodi, de quarta res eorundem Aymonodi, cum curtibus et plateis infra dictos confines existentibus, quas tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Andree Aymonodi qui eisdem faciunt unum denarium servicii. ITEM totam roydam hospicii Martini, avi dictorum confitentium, rerum subscriptarum cum vinculorum servitute eiusdem in qua teneri possent eidem domino causa dicte royde. ITEM eys Fontanes circa duo secatoria prati de novali, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda La Drayry, de tercia via de Crespino, de quarta clappetum. ITEM loco dicto Chamareyr **285 [594 verso]** circa tria secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte res liberorum Petri Carrelli, de secunda res Anthonii de Balmacia et eius nepotum. ITEM usum dictorum confitentium pascuorum et pasturagiorum Alpis de Vachery de Crespin prout alii consortes dicte alpiss, de qua pecia proxime confinata tenent liberi Johannis Columbe, et ab eisdem de eadem tenent Perrodus, Johannes et Anserminus, filii quondam Aymoneti Ansermeti de Mayn, a dictis confitentibus circa unum secatorium cum dimidio. ITEM tresdecim denarios servicii annuales quos eidem confitentibus faciunt annuatim liberi Andree Aymoneti de Berzino, pro jure ipsorum quinque solidorum, octo denariorum servicii per ipsum Aymonetum debitorum Andree Guigniet et suis consortibus pro rebus subscriptis, videlicet pro sex secatoriis prati jacentibus versus Charbonery, in Pramonda, quos dicti liberi tenent a dictis consortibus, una cum dominio dictarum rerum pro rata earundem, tresdecim denarios servicii; fines vero dictorum sex secatoriorum prati sunt de prima parte res Magni Andree, de secunda res Perreti Andree Martini de Charua, de quarta pascua de La Monta dou Lay, cum suis aliis confinibus si qui sint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum caponem de reddictu in festo Sancti Stephani, decem octo solidos, septem denarios servicii in dicto festo et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam quondam reddidit Martinus Guigniet, avus dictorum confitentium, in manibus Petri Ducis, tunc commissarii ad hec deputati, cuius fidelitatis causa promisit idem Martinus esse bonus et fidelis erga prefatum dominum nostrum ducem Sabaudie in manibus dicti quondam Johannis Casei notarii et commissarii ad hec deputati, cum suo recto placito quando acciderit prout infra, pro decem octo denariis servicii antedicti, tres solidos paciti, sic taxati in duobus instrumentis, videlicet uno cuiusdam laudacionis facte per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Martineto de Pasquier, cuius causam gerunt dicti confitentes, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo quarto, die vigesima mensis novembris, et alio cuiusdam realbergamenti certarum rerum predictarum facti per dominum Petrum, dominum de Cly, Martineto Ros, cuius eciam causam gerunt, et suis, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo sexto, die vigesima octava mensis octobris, et ulterius faciunt eidem domino et suis quibus supra quinque solidos tallie seu collete in festo Sancti Michaelis monete talliarum. ITEM tenent tresdecimam partem **286 [595 recto]** unius molandini siti in pede campi Petri Perruqueti, juxta aquam descendentem de Yllya, cum suis rippagiis et molentibus eorum hospiciorum de Crespyn et usu mollerie de Champlevy pro dicto molandino. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam eminentam avene et unam quartanam cum dimidia silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis. ITEM tenere confitentur usum alpiss et pascuorum de Champlevy prout alii consortes dicte alpiss. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit; protestantes, promictentes et renunciantes ut in precedenti. SUBSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli sita in loco de Pasquier, presentibus Johanne Valleti de Challoy et Anthonio de Vullio testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Johannes Meyneti, nomine suo et nepotum suorum, et Anthonius ac Jacobus Pertuseti, nec non Johannes Petri Carrelli, nomine suo et fratrum et nepotum suorum, et ipsorum

quilibet in quantum eos tangit, cum juramentis ratificaverunt et confirmaverunt omnia et singula in presenti instrumento contenta, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. ITEM, anno et indicione quibus supra, die vigesima nona mensis januarii, ubi supra, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Andree de Ussyn, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Martinus de Duerches, nomine suo et Jacobi eius nepotis, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, laudavit, ratificavit penitus et confirmavit in quantum sua interest, renunciando et promictendo ut supra. ITEM anno, indicione et die quibus supra, presentibus Amedeo Poudral et Johanne Machet testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Johannes Andree Aymonodi, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento ratificavit, confirmavit penitus et approbavit omnia et singula in presenti instrumento contenta in quantum sua interest, promictendo contra eadem non venire quinyimo illa observare, renunciando **287 [595 verso]** omnibus excepcionibus et juribus quibus contra premissa dici posset vel opponi, de quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto unum et plura fieri et tradi publica instrumenta. ITEM anno, indicione et loco proxime supra descriptis, die ultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Poudral testibus ad hec vocatis et rogatis, serie presencium cunctis fiat manifestum quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra stipullantis, personaliter constituti Anserminus de Mayn et Andreas Perrodi Ansermeti, et ipsorum quilibet in quantum sua interest, gratis et sponte pro se suisque heredibus et causam habituris, cum juramentis ratificaverunt et confirmaverunt omnia que in presenti instrumento plenius describuntur, promictentes, renunciantes ut supra. DEINDE anno, indicione superius proxime descriptis, die decima mensis februarii, in burgo Anthesii videlicet in domo Martini Petri Bonini Pesti, sartoris, presentibus Martino Foldon notario et ipso Martino Petri Bonini testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint universi presentes inspecturi quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis presencia, personaliter constitutus Johannes Petri Fabri, nomine suo et Berthodi eius fratris, supra descripta in quantum eum et eius fratrem tangere potest, cum juramento ratificavit et confirmavit, promictens et renuncians ut supra. ULTERIUS vero, anno et indicione quibus supra, die penultima mensis februarii, Anthesii in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon notario et Nycolao Girardi Aymoneti dou Loz testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Andreas Hosqueti qui, quam melius potuit, per juramentum suum laudavit, ratificavit penitus et confirmavit omnia in presenti instrumento descripta, promictens ut supra cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. ITEM eciam anno et indicione premissis, die ultima mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in domo qua supra, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Andrea Victa qui gratis et sponte per suum juramentum in quantum sua interesse videntur, ratificando laudavit et confirmavit omnia et singula in proximo precedenti instrumento. Promictens contra ea non facere nec venire, sed illa observare cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. De quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta seu tot quot fuerint necessaria et requisita eiusdem tenoris et substancie, facti tamen substancia non variata dictamine peritorum.

Petrus Cruse notarius.

32 - 1458, nov. 8 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon, Antonio di Giovanni Barat e Giovanni di Pietro di Andrea, **Guglielmo, figlio del defunto Giovanni di Bonifacio Boyssonet**, a nome anche del fratello Giovanni, Giovanni, figlio del defunto Pietro di Bonifacio Boyssonet (come da *reconnaissance* di Pietro Vana, figlio del defunto Pietro Guigniet di Buisson, e in seguito di Antonio Boyssonet coi fratelli Guglielmo e Giovanni e il nipote Giovanni), confessano di tenere in feudo prati e terre siti al Fontaney (albergamento di Bonifacio di Cly al loro avo Aimonino, del 21.6.1321, Giacomo Navillod notaio), al Champ di Charamel di Valmartin, al Croux, al Carro, alle Lesches di Pramonda, al Chanton, al Novicz dou Beniour, alla Serva, con case, al Porter di Losanche. Sono anche consorti dell'alpeggio di Champlève e possiedono il sito su cui esiste un battitoio per il grano e la possibilità di costruire un mulino dal clappey di Ussin in su. Gestiscono poi un mulino sito nella parte bassa de La Montaz, con relative conduttute e acque, con diritto alle macine di Valtournenche, e un altro mulino a Lamonda, sul torrente di Cheneil. Hanno il diritto di pascolare nei prati e pascoli di Pramonda, come da albergamento fatto dai nobili Bonifacio e Goffredo di Cly a Giovannino del Moulin, Nicoletto di Cly notaio, il 15.5.1290.

288 [596 recto] - *Confessio Guillierni, filii quondam Johannis Bonifacii Boyssoneti, nomine suo et coniunctis Johannini eius fratris et Johannis filii quondam Petri Bonifacii Boyssoneti.*

ANNO DOMINI MILLESIMO QUATERcentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die octava mensis novembris, apud Vallemtornenchiam, videlicet in stupha domus illorum Carrelli sita in loco de Pasquier, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Johannis Barat ac Johanne Petri Andree testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, serie presentis instrumenti cunctis hec intuhentibus ad perpetuam deducatur noticiam quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis Petri Crusse²⁴⁴ notarii et commissarii ut supra stipullantis, personaliter constitutus **Guillermus, filius quondam Johannis Bonifacii Boyssoneti**, nominibus suo et coniunctis Johannini eius fratris, nec non Johannis, filii quondam Petri Bonifacii Boyssoneti, pro quibus absentibus promisit juramento suo subscripto habere ratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quociescumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis requisitis, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit et publice tamquam si esset in vero judicio propterea evocatus, manifeste recognovit se tenere velleque debere tenere ex nunc in perpetuum ad rectum et perpetuum feudum, nomineque recti et perpetui feudi, a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus <supra>, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione olim facta in manibus Johannis Casey notarii per quondam Petrum Rava, filium quondam Petri Guigniet de Boysson,²⁴⁵ et sequenter in manibus Glaudii Voudani, notarii et commissarii **289 [596 verso]** ut supra deputati, per Anthonium Boyssonet, nomine suo, pro tercia parte, et nomine Guillierni et Johannini eius fratrum, pro alia tercia parte, ac nomine Johannis Boyssonet et eius nepotis pro reliqua tercia parte, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis. ET PRIMO unam peciam terre et prati jacentem in loco dicto ou Fontaney extimatam circa medium secatorium prati et unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Anthonii Balmacie et eius fratrum, de tercia eciam, de quarta res confitentis, que moventur ab infantibus Ansermini de Mayn. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, sic taxati instrumento albergamenti dicte pecie facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Aymonino, preavo dictorum confitencium, et suis, recepto per Jacobum de Navillio notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo primo, die vigesima prima mensis junii. ITEM terciam partem unius ovis in qua tercia parte quondam avus dictorum confitencium domino Petro domino de Cly quondam tenebatur annuatim et pro tanto dicto eius avo data ad feudum, ut docet per instrumentum receptum per Johannem Sancti Petri notarii, anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii, pro qua annuatim facit sexdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani sine aliquo placito, ut continetur in dicto instrumento. ITEM circa tres eminentas terre et territorii jacentes in loco

²⁴⁴ Sic.

²⁴⁵ Buisson.

dicto Champ de Charamel en Valmartin, quarum fines sunt de prima et secunda partibus res illorum de Balmacia, de tertia et de quarta res Anthonii Poudral et eius fratrum, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus jamdicti de Balmacia et dicti de Poudral. ITEM ou Croux circa duo secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte res Anthonii Petri Andreveti de Crista, de secunda Lo Chablo, de tertia res de Pramonda, de quarta pascua de Champlevy, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Petri Andreveti de Crista. ITEM totam sioventeriam in qua predecessores dictorum confitentium quondam dominis de Cly tenebantur accedere in eorum alpiibus cum suis bestiis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos servicii in festo Sancti Stephani et unam fidelitatem melius quam alteri domino in qua solitus est solvere annuatim pro sufferta quinque solidos monete cursalis **290 [597 recto]** in festo Sancti Stephani et sex solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobilem Bonifacium, dominum de Cly, Aymoneto de Mayn, predecessori dictorum confitentium, et suis de predictis peciis et sioventeriis et quadam alia pecia jacente in dicto loco, recepto per Henricum Sermodi notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo quinto, die secunda exitus maii. Et hoc pro medietate servicii contenti in dicto instrumento quia de alia medietate respondent heredes Petri Gras pro una dictarum peciarum ibidem contentarum, quam peciam a prefato domino nostro duce tenent dicti heredes. ITEM loco dicto Carro circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Laurencii Ansermeti, de secunda exitus de Liares, de tertia res confitentium, de qua pecia tenet in feudum a dictis confitentibus Andreas Perrodi Ansermeti circa terciam partem. *ITEM*²⁴⁶ ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tresdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. Et ulterius faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro suo jure alpibus pascurum de Champlevy in quibus est consors cum aliis consortibus, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit. ITEM faciunt annuatim et facere soliti sunt tam super premissis rebus quam aliis quas tenent, decem octo denarios tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM situm et artificium unius batiour pro pilando et terendo, que ipsi confitentes pilare et terere voluerint, et artificium pro artificiendo unam molam, una cum aqua, rippagiis et conductu aque ubicumque facere voluerint a Clapeto Ussyn insuper, emendando dampna passis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani et duos denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per nobilem Menfredum Ynardi alias Gilliat, vicecastellanum Cliti, Bonifacio Boyssonet et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Johannem Saluardi notarium, anno Domini millesimo quatercentesimo decimo septimo, die ultima mensis februarii. ITEM unum molandinum situm in pede de La Monta, cum situ, aqua, rippagiis, monturis²⁴⁷ et bonis usibus dicti molandini, fines enim dicuntur esse de prima parte torrens, de secunda res Johannis Petri Andreveti, de tertia via publica, cum potestate capiendi de molleria Vallistornenchie, emendando dampna patientibus, de quo tenet Andreas Perrodi de Alexon, a dictis confitentibus, eius frater et cognatorum²⁴⁸ circa terciam partem. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, medietatem **291 [597 verso]** omnium serviciarum, reddituum, usagiorum et placitorum que quondam faciebat Andrevetus de La Monta pro suo molandin. De qua medietate consuetum est, ut confitentur, facere sex monturerios odrei de reddictu in festo Sancti Michaelis, mediam partem unius denarii servicii in festo Sancti Stephani, cum media parte duorum denariorum placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicto molandino facti dicto Andreveto per Petrum Levrier, vicecastellanum Cliti, anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo, die octava mensis decembris, et unum denarium servicii quando imperator romanus transibit per Vallemaugustam. ET hoc manifestavit vigore cuiusdam instrumento albergamenti de premissis, facti per nobilem Johannem Tornerii, vicecastellanum Cliti, dicto quondam Bonifacio Boyssoneti, patri dicti confitentis, et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Johannem Saluardi notarium anno Domini millesimo quatercentesimo decimo, die vigesima mensis januarii, sigillo curie Cliti in cera viridi sigillati. ITEM quintam partem medietatis rivi novi de Fellignon cum quinta parte medietatis aque torrentis descendentes de Chigniana et de Chanet, rippagiorum et conductuum eiusdem. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quintam partem unius denarii servicii in festo Sancti Stephani cum quinta parte duorum denariorum placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento

²⁴⁶ La parola *ITEM* è cancellata.

²⁴⁷ Lettura dubbia.

²⁴⁸ Per *cognati*.

albergamenti de dictis rebus et aqua facti per nobilem Urbanum Nervi, castellanum Cliti, dictis quondam Anthonio Boyssonet et suis consortibus et cui dare voluerit, salvo maiori domino dictorum confitencium, et si non darent eorum heredibus utriusque <sexus> et cui acciderit et cui dicti heredes dare voluerint ut supra, recepti per Johannem Gorreti notarium, anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo octavo, die prima mensis marcii, sigillo curie Cliti in cera viridi sigillati. ITEM de recognicione dudum facta in manibus quondam Johannis Casey per Petrum Rava et sequenter dicti Glaudii Voudani per dictos de Boyssonet aut eorum alterum nomine aliorum, videlicet res et possessiones subscriptas. ET primo circa tria secatoria prati jacencia eys Lesches de Pramonda, quorum fines sunt de prima parte Alpis de Champlevy, de secunda res Amedei Bonini Octonelli, de tertia res Johannis Bastia, de quarta eciam, quam peciam tenet idem Johannes Bastia nomine vendicionis. ITEM unam peciam prati jacentem in Prato Monda, videlicet in Prato Veteri, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua de Champlevy, de tertia res dicti Amedei Octonelli, de quarta eciam, extimatam circa unum secatorium prati. **292** [598 recto] ITEM unum secatorium prati jacentem in summo dou Chanton, loco dicto Leschy, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Bastia, de secunda res Amedei Octonelli, de tertia eciam, de quarta via publica. ITEM usum suorum animalium super pascuis et pasturagiis de Pramonda. ET facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro jure eidem confitenti nomine suo et quorum supra partinenti, de servicio pro omnibus rebus contentis in instrumento albergamenti facti per nobiles Bonifacium et Gocteffredum, dominos de Cly, Johannino dou Mollyn, cuius causam habebat idem Petrus de tertia parte certarum rerum de Pramonda, recepto per Nycolletum de Cly notarium anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo, die quindecima maii, videlicet pro tercio servicii jamdicti duos solidos servicii in festo Sancti Stephani, quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento predesignato. ET ulterius faciunt, pro tertia parte quinque solidorum de sufferta unius fidelitatis, viginti denarios monete suffertarum in festo Sancti Stephani. ITEM confitetur idem confitens, nomine suo et quorum supra, se tenere in feudum ut supra unam peciam territorii jacentem in Prato Monda, cum domicillio et platea eiusdem intus sitis, extimatam circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res confitencium moventes ab heredibus filiorum Andreveti de La Monta, de secunda Lo Chablo tendens ou Champas, de tertia res confitencium salvo rivo, de quarta Loz Chinayl a parte de Chinayl, de quinta Loz Challec, extimatam circa unum secatorium prati. ITEM circa duo secatoria prati jacencia ou Beniour, loco dicto Novicz, quorum fines dicuntur esse de prima parte pascua, de secunda res Johannis Bastia, de tertia eciam, de quarta pascua. ITEM circa tres eminentas terre jacentes ou Croux dou Ronc, et sunt fines de prima parte res Johannis Bastia, de secunda Alpis de Champlevy, de tertia eciam, de quarta res dictorum confitencium, de quinta pascua, de sexta res dicti confitentis et eius consortium. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quinque solidos et quinque denarios servicii in festo Sancti Stephani, decem solidos et decem denarios placiti, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti, ut asserit, et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, pro qua facit, donec fuerit reddita, quinque solidos de sufferta, ut docet per albergamentum dictarum rerum factum per quondam nobilem Bonifacium, dominum de Cly quondam, Perronino Guigniet, avo dicti Petri Rava, receptum per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo quinto, die quinta mensis jullii. ITEM faciunt annuatim **293** [598 verso] eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro usu suo alpys et pasturagiorum de Champlevy, unum denarium servicii in festo sancti Stephani, cum placito quando acciderit. ITEM de recognicione dudum in manibus Johannis Casei, notarii et commissarii pro tunc ad hec deputati, facta per Margaretam, filiam quondam Andreveti de La Monta, Brunodum Paner et Jacobum Levreyr, res et possessiones subscriptas. ET primo unam peciam terre jacentem en La Monta, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tertia res Martini Balmacie, filii quondam Johannis Grimodi, de quarta eciam, extimatam circa unam quartanatam terre prati. ITEM unam peciam terre jacentem en Lamonda, cuius fines sunt de prima parte res dicti Martini Balmacie, de secunda eciam, de tertia eciam, extimatam circa unam eminentam. ITEM unam peciam prati jacentem en La Lescherola, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Andree Jacobi de La Monta, de tertia res Martini Balmacie, extimatam circa mediam quartanatam prati, quas tres pecias tenet in feudum a dictis confitentibus nomine cambii Martinus Balmacie. ITEM unam peciam prati jacentem in Prato Monda extimatam circa quartam partem trium secatoriorum prati, quorum fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de omnibus aliis partibus pascua, cum domicillio intus sito, quam peciam cum dicto domicillio tenet in feudum a dictis confitentibus Martinus Bruneti de Duerches. ITEM en La Serva, loco dicto Laz Vallaci, unam peciam prati extimatam circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum

confitencium, de secunda res Andree Jacobi de La Monta, de tercia res dicti confitentis, eius fratrum et cognatorum, extimatam circa medium secatorium prati. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto en La Serva, extimatam circa unam quartanatam, cuius fines sunt undique res dictorum confitencium moventes a dicto domino nostro duce, quam peciam tenent in suis manibus dicti confitentes. ITEM medietatem unius domus site en <La> Serva, cuius fines sunt undique res dictorum confitencium. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto Copiacz, cuius fines sunt de prima parte res dictorum heredum Brunodi Maczoc, de secunda res dictorum confitencium moventes a liberis Johannis Grimodi, de tercia res dictorum heredum Brunodi Maczoc, de quarta via publica, extimatam circa medium secatorium prati. ITEM unam peciam terre in pede crosi in summo Bocheti de La Serva, extimatam circa unam eminentam terre, cuius fines sunt de prima parte pascua, de omnibus alii partibus **294 [599 recto]** res infantum Anthonii Gorreti, quam peciam tenent dicti Gorreti nomine cambii. ITEM circa medium secatorium prati jacentis in croso retro domorum, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Andreveti, de secunda res liberorum Anthonii Gorreti, de tercia res dictorum heredum Johannis Petri Andreveti, de quarta Lo Chablo. ITEM unam peciam prati jacentem in Croso, extimata tota pecia circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res heredum Johannis Petri Andreveti, de secunda res infantum Anthonii Gorreti, quas duas pecias tenent in feudum ultimo confinatas a dictis confitentibus Johannes et Petrus Anthonii Gorreti. ITEM quartam partem pro indiviso cum Jacobo de Lusco, alias Panyer, tocius domicillii quondam Andreveti de La Monta siti ou Croux, cuius tocius domicillii fines dicuntur esse de prima parte res heredum Johannis Petri Andreveti de Crista, de secunda eciam, de tercia res liberorum Anthonii Gorreti, quam quartam partem tenent a dictis confitentibus et eius consortibus dicti liberi Anthonii Gorreti, qui inde faciunt unum obolum servicii cum uno denario placiti quando acciderit, ut constat publico instrumento per Johannem Casei notarium recepto anno Domini millesimo quatercentesimo, die octava mensis maii. ITEM quartam partem pro indiviso ut supra unius secatorii cum dimidio prati vel circa, cum quarta parte unius domus intus site, jacentem ou Novis, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res illorum Meyneti, de secunda Nemus dou Chablo, de tercia res illorum Johannis Pertuseti, de quarta res illorum Berthodi. ITEM quartam partem pro indiviso ut supra unius secatorii prati jacentis supra Losanchi, loco dicto Porter, cuius fines sunt de prima parte res Andree et Francisci Gaspardi, de secunda res illorum Berthodi, de tercia res Johannis Valleti de Challoy, de quarta res illorum Berthodi, quam quartam partem tenent a confitentibus nomine cambii dicti liberi Berthodi. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos, septem denarios, obolum servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, tresdecim denarios tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis. ITEM confitentur se esse consortes in alpe et pascuis de Champlevy, videlicet in toto jure quod habebat idem quondam Andrevetus de La Monta. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM totum molandinum situm en Lamonda juxta aquam de Chinayl, cum tota aqua et rippagio dicti molandini quod fuit quondam Andreveti de La Monta. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et **295 [599 verso]** et²⁴⁹ suis quibus supra, unam eminentam ordei in festo Sancti Michaelis, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani, et duos denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento <albergamenti> dicti molandini facto quondam Andreveto de La Monta predicto per Petrum Levreyr, vicecastellanum Cliti, pro tunc recepto per Johannem Muleti notarium, anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo, die octava mensis decembris. ITEM de recognitione dictorum confitencium *facta*²⁵⁰ Margarete, Brunodi et Jacobi, res et possessiones subscriptas. ET primo²⁵¹ unam peciam prati et territorii jacentem en La Serva, cuius fines sunt de prima parte²⁵² res heredum Brunodi Maczoc, de secunda res infantum Johannis Pertuseti, de tercia res dictorum confitencium extimatam circa medium secatorium prati. ITEM, ibidem, unam peciam prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda exitus, de tercia res dictorum confitencium, extimatam circa medium secatorium prati. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res heredum Brunodi Maczoc, de secunda exitus Boscheti, de tercia res confitencium, de quarta res heredum Brunodi Maczoc. ITEM circa unam eminentam terre jacentem ou Boschet, cuius fines sunt de prima parte res confitencium, de secunda eciam, de tercia res dictorum confitencium. ITEM circa medium secatorium prati jacentem en La Peccy de La Serva,

²⁴⁹ Ripetuto.

²⁵⁰ La parola *facta* è cancellata.

²⁵¹ La parola *primo* è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

²⁵² La frase *cuius fines sunt de prima parte* sono aggiunte in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

cuius fines sunt de prima et secunda partibus res heredum Brunodi Maczoc, de tertia res confitencium, de quarta res Johannis Pertuseti. ITEM ou Bery de La Silva circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Johannis Andree Jacobi de La Monta, de tertia via publica, de quarta La Vallacy, quam peciam tenet²⁵³ in feudum a dictis confitentibus liberi Anthonii Gorreti, qui inde faciunt duos denarios servicii. ITEM quartam partem pro indiviso ut supra dictarum duarum peciarum prati et domus supra confinatarum jacencium ou Novicz et ou Porter, quam quartam partem tenent nomine cambii a dictis confitentibus Brunetus Berthodi, eius frater et nepotes, que res preconfinate fuerunt Margarete de La Monta, ut asserit idem Guillermus confitens et nunc fuerunt finate dictis confitentibus per Andream Ansermeti de Villeta, causam habentem a dicta Margareta, ut de ipsa causa constare dicitur instrumento recepto per Johannem Saluartdi notarium, de finacione vero instrumento per Martinum Frusta notarium, recepto anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo quinto, die vigesima octava mensis jullii. ITEM unam quartanatam prati jacentem loco dicto Closura, cuius fines sunt de prima parte via publica, de aliis partibus res dictorum confitencium, quas tenent ab illis de **296 [600 recto]** Balmacia. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem en La Serva, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res eorundem Boyssoneti confitencium, de tertia et quarta eciam, cum medietate unius domus intus site. ITEM ou Croux, loco dicto La Traversa circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda Lo Chablo, de tertia res Johannis et Petri Gorreti fratrum, quam peciam tenent a confitentibus in feudum dicti fratres Gorreti. ITEM circa tres partes duarum sestariatam terre et situs duarum domorum jacencium ibidem, quarum fines sunt de prima parte Lo Chablo, de secunda res heredum Johannis Petri Andreveti, de tertia res Johannis et Petri Gorreti, de quarta eciam, quas tres partes tenent in feudum a dictis confitentibus Anthonius Petri Andreveti et eius nepotes. ITEM ibidem ou Croux, loco dicto Lo Plan Pra, circa unum secatorium prati cum dimidio, cuius fines sunt de prima parte res Johannis et Petri Gorreti, de secunda via publica, de tertia eciam et res Gorretorum, de quarta eciam, quas tenent a dictis confitentibus, quam peciam tenent dicti fratres Gorreti in feudum ab eisdem confitentibus. ITEM en Pramonda circa tres partes trium secatoriorum prati et tres partes duarum domorum jacencium ibidem, quorum omnes fines sunt de prima parte Lo Chablo, de secunda res dictorum confitencium, quas tenent dicti confitentes. ITEM medietatem unius secatorii prati cum dimidio vel circa, iacentis in loco dicto Nemus cum medietate siti unius domus ibidem site, quorum fines sunt de prima parte res illorum Meyneti, de secunda Nemus dou Chablo, de tertia res heredum Johannis Pertuseti, de aliis partibus res illorum Berthodi. ITEM medietatem unius pecie prati vel circa jacentis supra Losanchy, loco dicto Porter, cuius fines sunt de prima parte res illorum Berthodi Gaspardi, de secunda res illorum Berthodi, de tertia res Johannis Valleti, de quarta et aliis res illorum Berthodi, quam medietatem tenent nomine cambii a dictis confitentibus dicti Berthod. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos, novem denarios obolum servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, et tresdecim denarios tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, salvo in premissis jure Petri filii quondam Brunodi Panier, si quod in eisdem rebus habeat vel habere debeat. Protestantes, promictentes et renunciantes ut in precedentis. SUBSEQUENTER anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli, presentibus Jacobo de Duerches et Johanne Perroni de Crista, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum fiat universis **297 [600 verso]** quod ibidem personaliter constitutus Petrus Gorreti qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit, nomine suo et coniuncto Johannis eius fratris, cum juramento licito, in quantum eum eiusque fratrem tangere potest, ratificavit, confirmavit penitus et approbavit omnia in presenti instrumento manifesti descripta, promisit contra eadem non venire sed equidem omnibus renunciacionibus et solemnitatibus requisitis renuncians. ITEM, successive, anno et indicione ubi supra, die vigesima nona mensis januarii, presentibus Anthonio Pelluczerii et Amedeo de Poudral testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, serie presencium cunctis liquide fiat manifestum, quod in mis dicti notarii et commissarii ad infrascripta rite peragenda specialiter deputati <presencia>, constituti personaliter Anthonius Grimodi alias Balmacy, necne Amedeus, nominibus suo, Ludovicii, Vincencii, Johannis et Anthonii fratrum suorum, eciam ipsi ambo simul nominibus suis et Jacobi Balmacie, filii pupilli Martini Balmacie notarii quondam, pro quibus absentibus ratum habere promiserunt, quam melius et liberius potuerunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se et suis heredibus et causam habituris et per juramenta sua super sancti Dei scripturis corporaliter

---

²⁵³ Per tenent.

prestita, laudaverunt, grantaverunt, omologaverunt in quantum sua interest lacijs supra exarata, confitentes se tenere ut supra est expressum. Protestantes, promictentes et renunciantes ut supra. DEINDE, anno et indicione ac loco prescriptis, die penultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Lano, testibus ad hec vocatis et rogatis, ibidem personaliter constituti Anthonius Poudral, nomine suo et fratrum suorum, et Anthonius Petri Andreveti de Crista, qui gratis et sponte quam melius potuerunt et quilibet ipsorum in quantum sua interest, per suum licitum debitumque juramentum, omnia in presenti instrumento descripta laudaverunt, ratificaverunt penitus et confirmaverunt sub formis et modis prenarratis, promictendo equidem et renunciando contra predicta non venire cum et sub omnibus in talibus necessariis sollemnitatibus requisitisque clausulis. ITEM anno, indicione, loco et coram testibus premissis, noverint universi quod ibidem personaliter constitutus Martinus Bruneti de Duerches qui in quantum eum tangit, cum juramento ratificavit, confirmavit penitus et approbavit presens manifestum ut de eo determinatum est superius, promictens, remictens ut precedentibus. DENIQUE anno, indicione et loco supra descriptis, die vero ultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon notario et Andrea Ansermeti, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Brunetus Berthodi, Johanninus eius frater et Ludovicus eorum nepos, et maxime dicti Brunetus et Johanninus nominibus suis et eorum nepotum **298 [601 recto]** filiorum Johannis Berthodi quondam de Challoy, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se et suis heredibus et in posterum successoribus quibuscumque, causamque ipsorum habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita in quantum quemlibet eorum tangit, ratificaverunt, laudaverunt et approbaverunt presens manifestum omniaque in eodem annotata. Promictens contra eadem non venire sed illa prorsus observare, renunciando omnibus excepcionibus et juribus quibus contra premissa dici possent vel opponi, de quibus ut supra. ITEM ibidem Andreas Perrodi Ansermeti pariter, cum debito juramento in quantum eum tangit, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque ratificando, laudavit et approbavit supra descripta, promictens et renuncians ut precedentibus. POSTREMO enim, anno et indicione preassumptis, die quarta mensis junii, apud Varayam, videlicet in domo Petri Maczoc vocata Infernet, presentibus Martino Frusta et Anthonio Reyneyr, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Johannes Bastia qui gratis et sponte pro se et suis cum juramento ratificavit, confirmavit et omologavit omnia in presenti recognitione descripta, promictendo et renunciando ut supra. De quibus omnibus premissis preceptum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta seu tot quot fuerunt requisita et necessaria, dictamine peritorum dictanda, facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius.

33 - 1459, jan. 30 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon, Antonio Pession e Andrea Gaspard, Giovannino figlio del defunto notaio Giovanni Gorret dei Saix, per metà, e i fratelli Giovanni e Pietro figli del defunto Antonio Gorret, nipoti del suddetto Giovannino, per l'altra metà, confessano di tenere in feudo prati e terreni siti a Pramonda e al Croux di Pramonda, al Chanton, al di sopra del Bery, a Peccou e Glaren, in località detta Tallieys dou Ny de l'Esparvier, ai Saix, a Facibellaz, al Fontaney, con case, a Exrous sur la Silva, alla Serva, alla Closure della Serva, alla Sestereya di Valmartin, in località detta Peres o Mont dou Clus, a Larer di Lamonda, al Plan du Meyten, al Porteis sopra Losanche, a Cor (o *Tor*) di Champlève, a Tymelley e a Rossery (*presso Crépin*). Sono citati un albergimento di Bonifacio di Cly a Lorenzo Perrini di Peccou, Giacomo Navillod notaio, il primo giugno 1322, uno successivo di Pietro di Cly a Bruno, nonno del suddetto Giovannino, Nicoletto Vacher notaio, il 13.7.1338, e molte altre infeudazioni. Giovannino Gorret ha altresì diritto a un sesto dell'acqua e delle condotte del ruscello di Croteres, discendente da Chignana, ed è consorte dell'alpeggio di Yllia. (Ratificante: *Jacobus Johannis Petri Andreveti de Crista alias Passerini*).

- *Confessio Johannini filii quondam Johannis Gorreti pro medietate, et Johannis ac Petri eius nepotum, filiorum quondam Anthonii Gorreti.*

ANNO DOMINI MILLESIMO QUATERCENTESIMO **299** [601 verso] quinquagesimo nono, indicione septima, die penultima mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in stupa domus illorum Carrelli situata il loco de Pasquier, presentibus Martino Foldon notario, Anthonio Peccion et Andrea Gaspardi, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, cunctis per harum intuicionem notoriam patefiat quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis, personaliter constituti **Johanninus, filius quondam Johannis Gorreti**, notarius de Sayx in Valletornenchia, pro medietate rerum infra scriptarum, et Johanne ac Petrus fratres, filii quondam Anthonii Gorreti, eiusdem Johannini nepotes, pro alia medietate dicti feudi, non vi, non dolo, non metu nec aliqua fraudis specie vel machinacione ad hec inducti, circumventi vel oppressi, sed scientes et prudentes eorumque spontaneis voluntatibus moti, quam melius et liberius potuerunt et possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, confessi fuerunt, manifestaverunt et publice tamquam si essent in vero iudicio coram eorum iudice ordinario propterea evocati, recognoverunt per juramenta sua super sanctis Dei scripturis per eorum quemlibet prestita, se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum ad rectum et perpetuum feudum, nomineque recti et perpetui feudi, a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione olim facta in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii pro tunc, per dictum Johannem Gorreti, patrem dicti Johannini, et sequenter in manibus Glaudii Voudani, notarii eciam et tunc commissarii ad hec deputati, per dictos Johanninum, Johannem et Petrum, videlicet res et possessiones subscriptas una cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, rippagiis, conductibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis. ET primo unam peciam prati jacentem subtus Pramonda loco<dicto> Croux, cuius fines sunt de prima parte res Johannini et Petri Gorreti fratrum confitencium, que fuerunt Petri Gras, de secunda pascua, de tertia La Monta. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto Chanton, cuius fines sunt de prima parte res ditorum Johannis et Petri confitencium, quas tenent a Jacobo Paner, de secunda via deys Chappuys tendens versus Pramonda, de tertia res ditorum Johannis et Petri confitencium, salva via, de quarta res eorundem que fuerunt Andreveti de La Monta, de quinta res ditorum fratrum confitencium que fuerunt dicti Andreveti. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem subtus domos, cuius fines sunt de prima parte res ditorum fratrum confitencium, que fuerunt Andreveti de La Monta, de secunda Lo Chablo, de tertia res ditorum fratrum confitencium, quam peciam tenent a **300** [602 recto] a dictis fratribus confitentibus Jacobus Johannis Petri Andreveti de Crista qui inde facit pro dicta pecia et certis aliis dictis fratribus decem fortes. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem supra Loz Bery, cuius fines sunt de prima parte res ditorum fratrum confitencium, de secunda exitus, de tertia res ditorum fratrum confitencium, que fuerunt Brunodi Paner et nunc Jacobo Johannis Petri Andreveti, que quatuor pecie supra confinate continent circa quinque secatoria prati et duas sestariatas terre, et quas quatuor pecias tenent dicti fratres confitentes in eorum manibus. ITEM unam peciam territorii jacentem loco dicto Bery, extimatam circa unum secatorium cum dimidio prati, cuius fines sunt de prima parte ruyna, de secunda res Johannis Andree Jacobi de La Monta, de tertia via, de quarta res dicti Johannis, de qua pecia tenet in feudum a dictis confitentibus Johannes Andree Jacobi de la Monta circa largum unius secatorii prati, qui proinde

facit dictis confitentibus octo denarios servicii, cum placito quando acciderit, residuum vero tenet Martinus Balmacie a dictis fratribus confitentibus nomine permutacionis. ITEM unam peciam territorii jacentem subtus viam, cuius fines sunt de prima parte res illorum de Boyssonet, que fuerunt quondam Johannis Bastia, de secunda res eorundem de Boyssonet, de tertia res infantum Jacobi de La Monta. ITEM unam peciam prati et territorii jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res illorum de La Serva, de secunda aqua descendens de Chynayl, de tertia via publicam, que due pecie sunt extimate circa unum secatorem. ITEM duas partes unius pecie prati, territorii et expineti cum illis de Balmacia, jacentis loco dicto Peccou et Glaren, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Johannis Bastia et Petri Borseyr, de secunda res Johannini Gorreti confitentis, que moventur ab Anthonio Peccion, de tertia torrens, de quarta res dictorum confitencium que moventur a filiis quondam Jacobi de La Monta, de quinta res dicti quondam Anthonii Meynet, quas duas partes tenet idem Johanninus confitens. ITEM unam peciam territorii jacentem loco dicto Tallieys dou Ny de l'Esparvier cuius fines sunt de prima parte res dicti Johannini confitentis, que moventur ab illis de Balmacia, de secunda res Petri Borsery, de tertia via deys Molliners, de quarta Loz Chablo de Lacualy, de quinta res filiorum quondam Anthonii Meynet et nepotum suorum, de sexta feudum quod movetur a quondam Berthodo Grimodi, de sexta²⁵⁴ res filiorum quondam Anthonii Meynet, salva via dou Chapuys, quas duas pecias proxime confinatas sunt extimate circa octo secatoria prati. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto Loz Sex, cuius fines sunt de prima parte Vallis dou Byoley, de secunda res illorum Osqueti, de tertia exitus, **301 [602 verso]** una cum situ domicilii intus existentis. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte exitus dou Bioley, de secunda res dicti Johannini confitentis, de tertia via publica, quas duas pecias tenet idem Johanninus confitens, que extimantur circa quinque secatoria prati et duas sestariatas terre et territorii. ITEM unam peciam terre, territorii et expiney jacentem ibidem loco dicto Facibella, extimata circa tria secaria²⁵⁵ prati, quorum fines sunt de prima parte res illorum de Ussyn, de secunda res Martini de Duerches et Jacobi eius nepotis, que fuerunt quondam Andreveti Carabo et Johanneti Agnete, de tertia res filiarum quondam Johannis Renner,²⁵⁶ de quarta res filiarum quondam Petri Osqueti, que fuerunt Johanni Juglar, de quinta res dicti Johannini confitentis, quam peciam tenet idem Johanninus Gorreti confitens. ITEM unam peciam prati et territorii jacentem loco dicto Fontaney, extimatam circa septem secatoria prati, una cum situ domorum infra existencium, quorum fines sunt de prima parte res filiorum quondam Anthonii Meynet et eorum nepotum, de secunda et omnibus aliis partibus pascua, quam peciam tenet idem Johanninus confitens in suis manibus. ITEM unam peciam prati, terre et territorii jacentem loco dicto ex Crous supra silvam, extimatam in terra cultivata tres sestariatas terre et de non cultivata circa octo secatoria, quorum fines sunt de prima parte res illorum de Laz Serva, de secunda res infantum Brunodi Maczoc, de tertia via tendens versus Pramonda, de quarta via carpentatorum, de quinta fondus Vallis dou Chardoney, de sexta res Bonini Octonelli, quam peciam tenent dicti fratres confitentes. ITEM duas partes pro indiviso cum illis de Balmacia unius pecie prati jacentis loco dicto Serva, extimatam circa unum secatorium, cuius fines sunt de prima parte res infantum Brunodi Maczoc que fuerunt Johannis Pertuseti, de secunda res filiarum quondam Andreveti de La Monta, de tertia eciam, quas duas partes tenebat nomine permutacionis a dictis confitentibus, Columba, filia quondam Andreveti de La Monta. ITEM duas partes pro indiviso unius pecie terre jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res filiarum quondam Andreveti de La Monta, de secunda res liberorum quondam Brunodi de Maczoc, que fuerunt Johanni Charles, de tertia Lo Boschet, que pecia continet unam sestariatam terre, et solebat esse in quatuor peciis, et quam peciam tenent illi de Balmacia a dictis confitentibus nomine cambii. ITEM duas partes pro indiviso ut supra unius pecie prati jacentis loco dicto Clousura in Serva, cuius fines sunt de prima parte Vallis de La Vallacy, de secunda res liberorum quondam Brunodi Maczoc, que fuerunt Johannis Charles, de tertia res liberorum Johannis Pertuseti, que fuerunt quondam Brunodi Pasquet salvo exitu, de quarta res dictorum confitencium, de quinta res dictorum infantum **302 [603]** Johannis Pertuseti, que fuerunt dicti quondam Brunodi. ITEM duas partes pro indiviso ut supra unius pecie prati jacentis ibidem ultra La Clausura, cuius fines sunt de prima parte res quondam Brunodi Pasquet, quas tenent dicti infantes Johannis Pertuseti, de secunda res quondam Johannis de Charles, quas tenent infantes quondam Brunodi Maczoc, de tertia res filiarum quondam Andreveti de La Monta, quas tenent dicti de Boyssonet, de quarta res dictorum infantum Bonifacii Boyssonet, de quinta res dictorum confitencium,

---

²⁵⁴ Per septima.

²⁵⁵ Per secatoria.

²⁵⁶ Per Reyner.

que due pecie continent circa unum secatorium prati et quas duas pecias tenent, nomine permutacionis, filii quondam Johannis Grimodi, videlicet Petrus Balmaci et eius fratres. ITEM unam peciam terre jacentem en Valmartin, loco dicto Sestereya, extimatam circa duas sestariatas, cuius fines sunt de prima parte res infantum quondam Bonifacii Boyssonet, salvo Loz Trapax, de secunda via publica, de tertia res filiorum quondam Ansermeti Poudral, que fuerunt filiorum quondam Ansermeti de Mayn, de tertia²⁵⁷ eciam, que fuerunt filiorum Petri dou Glar et filiorum Girardi dou Glar, quam peciam tenent ab eisdem confitentibus Anthonius de Flory et eius consanguinei, qui proinde eidem faciunt annuatim duos solidos servicii et unam eminam silliginis. ITEM unam peciam prati et territorii jacentem loco dicto Peres et Mont dou Clus, extimatam circa unum secatorium prati et terre, quorum fines sunt de prima parte res dictorum confitentium, quas tenent a Jaquemeto Barrelli, de secunda res filiorum Ansermeti de Mayn, de tertia res illorum de Monmeneys, de quarta res dicti Johannini confitentis, quas tenent ab illis Barrelli et ab heredibus quondam Bonini Gras, de quinta res Andree Columbe, que fuerunt Petri dou Mollyn, quam peciam tenent dicti confitentes. ITEM duas partes pro indiviso ut supra unius pecie prati jacentis loco dicto Pramonda, extimatam unum secatorium prati vel circa, cuius fines sunt de prima parte res infantum Bonifacii Boyssonet, que fuerunt Brunodi Paner, de secunda eciam, que fuerunt Andreveti de La Monta, salvo exitu, et de aliis pascua, quam totam peciam tenent a dictis confitentibus et a filiis quondam Johannis Grimodi, heredes quondam Johannis de Charles, qui proinde faciunt eisdem confitentibus annuatim duodecim denarios servicii. ITEM unam peciam prati jacentem en Lamonda loco dicto Larer, cuius fines sunt de prima parte res infantum Andree Fabri de Cenglung, de secunda pascua et exitus, de tertia res infantum Johannis Layou, de quarta via publica, extimatam circa unum secatorium prati. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem loco dicto Plan dou Meyten, extimatam circa unam quartanam, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda et aliis partibus res Petri Morandi **303 [603 verso]** ac eius fratris et nepotum. ITEM unam peciam prati jacentem en Lamonda extimatam circa duo secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Fabri, de secunda La Drayry, de tertia pascua, una cum una domo intus ipsam peciam existente, una cum medietate unius domus et chavanne et suis curtibus illuc prope ipsam peciam existentibus, quas tres pecias hic ultimo confinatas tenent dicti confitentes, et de quibus fuerunt finaliter revestiti licet alias ab eisdem confitentibus ipsas tenuerint Petrus Fabi²⁵⁸ de Cengluni et Johannes Cochet, ut plenius continetur ex tenore recognicionis facte manibus honesti viri Glaudii Voudani notarii et commissarii ad hec deputati. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto Layou, extimatam circa quarterium unius secatorii prati, cuius fines sunt undique res filiarum des Osquet, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus dicti filii Osqueti, qui proinde faciunt dictis confitentibus annuatim duos denarios servicii. ITEM unam peciam prati jacentem supra Losanchi, loco dicto Porteis, extimatam circa unam eminentam, cuius fines sunt de prima parte res Martini, filii quondam Petri Gaspardi de Losanchi, et eius fratrum, que fuerunt heredum Francisci de Losanchi, de secunda et tertia res infantum Petri Berthodi de Challoy et Andree Victa. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto Tor de Champevy, extimatam circa quarterium unius secatorii <prati> cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda lo clappey, de tertia et quarta res infantum Petri Carrelli, quas duas pecias tenent in feudum a dictis confitentibus dicti infantes Petri Berthodi de Challoy, qui proinde faciunt annuatim dictis confitentibus sex denarios servicii et, ab eisdem infantibus, ipsam peciam de Tor tenet Stephanus, filius quondam Petri Carrelli de Challoy. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Tymelley, extimatam circa tres eminentas terre, cuius fines sunt de prima parte res filiarum Martini Coutelleyz, de secunda via publica, tendens en Orteres, de tertia res dictarum filiarum, salvo Loz Trapacz. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Rossery, extimatam circa unam eminentam, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictarum filiarum, Johannis et Andree Aymonodi, de tertia res filiarum quondam Andree Perruqueti, de quarta res infantum Petri Ansermeti, quas duas pecias tenent in feudum a dictis confitentibus Petrus Pichot et, a dicto Petro, Amedeus Anthonius²⁵⁹ Laurenczodi de Crespyn, et si alii fines in premissis forent eisdem confitentibus non noceant. Qui proinde eisdem confitentibus facit annuatim octo denarios servicii et unum sestarium silliginis. Pro quibus rebus superius confinatis dicti confitentes confessi fuerunt se facere **304 [604 recto]** et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, videlicet viginti sex solidos et tres denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos et decem denarios tallie in festo Sancti Michaelis, cum placito quando acciderit,

²⁵⁷ Per quarta.

²⁵⁸ Per Fabri.

²⁵⁹ Per Anthonii.

prout sequitur. Et primo, pro duobus solidis predicti servicii, quatuor solidos placiti, ut patet per albergamentum certarum rerum superius inclusarum, factum per nobilem virum Bonifacium, quondam dominum de Cly, Laurenczeto Perrini de Peccou et suis heredibus et cui acciderit, receptum manu Jacobi de Navillio notarium publicum sub anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo secundo, die prima mensis junii. ITEM pro duodecim denariis eiusdem, duos solidos placiti quando acciderit, ut patet per albergamentum certarum rerum supra inclusarum, factum per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Brunodo, avo dicti Johannini confitentis, filio quondam Bruneti de La Monta, et eius heredibus et cui acciderit, receptum manu Nicolleti de Vacheria notarii publici, sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo octavo, die tresdecima mensis jullii. ITEM pro tribus solidis eiusdem servicii, sex solidos placiti, ut patet per albergamentum de certis rebus supra inclusis, factum per nobilem Gocteffredum, quondam dominum de Cly, Laurenczeto de Peccou et suis heredibus et cui acciderit, cuius causam habent dicti confitentes, ut asserunt, receptum manu Nycolleti de Vacheria notarii publici, anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo septimo, die quarta mensis maii. ITEM pro duodecim denariis eiusdem servicii, duos solidos placiti, sic taxati in instrumento de certis rebus prius confinatis, facto per quondam dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, Andreveto de Sayes, Bruneto et Morello fratribus suis et eorum heredibus et cui acciderit, cuius causam habent dicti confitentes, prout sic asserunt, recepto manu dicti Nycoleti de Vacheria notarii sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo octavo, die septima mensis jullii. ITEM pro quinque solidis servicii, decem solidos placiti, ut constat publico instrumento albergamenti de certis rebus preconfinatis, facto per prefatum dominum Petrum, dominum de Cly quondam, Brunodo Canis de La Monta, avo dicti Johannini confitentis, et suis natis legitimis et illegitimis, cuilibet pro rata et in quo constituerunt heredes et eorum heredibus a se descendentes et, in defectu heredum descendencium ab ipsis vel eorum, altero de altero alteri accidat in defectu omnium, et cui a dicto Brunodo acciderit, recepto manu dicti Nicolleti de Vachari notarii publici sub anno Domini millesimo tercentesimo quadagesimo sexto, die vigesima secunda mensis novembris. Pro duobus solidis servicii, quatuor solidos placiti, ut constat publico instrumento albergamenti certarum rerum supra inclusarum, facto per dictum quondam **305 [604 verso]** dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, Brunodo Canis de La Monta predicto et suis natis et nascendis legitimis et illegitimis, cuilibet pro rata, ita quod perveniat bastardis ipsius Brunodi pro equali porcione et heredibus ex ipsis descendentes et, in defectu heredum ex ipsis descendencium, heredibus aliis ipsius Brunodi et cui acciderit, recepti manu dicti Nicolleti de Vachary notarii publici, sub anno Domini millesimo tercentesimo quadagesimo octavo, die penultima mensis marcii. ITEM pro duodecim denarios servicii predicti, duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de certis rebus superius confinatis, facto per prefatum dominum Petrum dominum de Cly dicto Brunodo Canis de La Monta et suis heredibus utriusque sexus et cui acciderit, recepti manu dicti quondam Nycolleti de Vachary notarii, anno Domini millesimo tercentesimo quadagesimo sexto, die prima mensis marcii. ITEM pro duobus solidis servicii predicti, quatuor solidos placiti, ut constat publico instrumento albergamenti de certis rebus superius confinatis, facto per nobilem virum Bonifacium quondam dominum de Cly Brunodo de Sayes et suis heredibus et cui dare voluerint et cui acciderit, recepto manu Jacobi de Grangiis notarii publici sub anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo nono, indicione duodecima, die tresdecima mensis junii. ITEM pro quinque solidis eiusdem servicii, decem solidos placiti, ut constat equidem publico instrumento albergamenti de certis rebus preconfinatis, facti per jamdictum dominum Petrum dominum de Cly predicto Brunodo Canis de La Monta et cui vel quibus acciderit et suis heredibus a se descendentes legitimis, naturalibus, natis et nascendis dare instituere voluerit et causam habituris, tam femellis quam masculis, tam legitimis quam eciam naturalibus ut prenotatur utriusque sexus, sic acto quod de altero in alterum ipsorum *ipsorum*²⁶⁰ in defectu heredum descendencium obtemptu huius presentis donacionis cui acciderit, recepto per dictum Nycolletum de Vachary notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo, die vigesima quinta mensis januarii, et pro reliquis quatuor solidis et tribus denariis servicii, placitum consuetum more terre Cliti. ITEM faciunt dicti confitentes et facere consueverunt prefato domino nostro Sabaudie duci pro eorum jure pasquerii de Champlevy servitutis inde debiti, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit. ITEM prenominatus Johanninus confitens confessus fuit se tenere a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra in rectum et perpetuum feudum per se et in solidum sextam partem aque rivi de Croteres venientis de Chigniana, una cum rippagiis et conductibus cunctisque suis bonis usibus, pro qua sexta parte dicte aque et rivi facere et

---

²⁶⁰ Ripetuto e cancellato.

debere confitetur dicto domino nostro duci et suis quibus supra, unum denarium servicii monete cursalis Auguste et duos denarios **306** [605 recto] placiti eiusdem monete quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti dicte sexte partis dicti rivi facti per discretum virum Bartholomeum Pennazon, tunc tempore vicecastellanum Cliti pro prefato domino nostro nomine eiusdem domini nostri dicto Johannino Gorreti et cui dare, vendere voluerit, salvis ecclesia, hospitali et domino pari terre, et si non daret suis heredibus masculis et, in defectu masculorum, femelis et cui acciderit perpetue et successive, recepto manu Petri de Vaserio notarii publici, anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo quarto, die XII mensis junii. ITEM confessi fuerunt dicti confitentes se tenere in feudum a prefato domino nostro et suis ut supra, de recognicione dudum facta eidem domino nostro Sabaudie duci in manibus honestorum virorum Johannis Casey et subsequenter Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum ad hec deputatorum, per quondam Vulliermetam Dognini de Losanchi, nominibus suo et consortium suorum, de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habent in dictis alpe et pascuis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani cum jure suo quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito servicii dicte tocuis alpīs et pascuis²⁶¹ de Yllia quando acciderit, una cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, cum sua rata placiti dicti servicii quando acciderit, dicto domino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannes Vullenci de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et Villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvo Perreto et Saracino, de Losanchy, de Chalho, de La Serva et de Noarsa, et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci et suis pro dicta tota alpe et pascuis debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, eidem domino recognitorum in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, non derogando aliis clausulis contentis et descriptis in quodam albergamento de premissis alpe et pascuis facto certis acquiritoribus per dictum quondam dominum Petrum dominum de Cly, recepto per quondam Jaquemetum Pocher²⁶² de Grangiis notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die quinta mensis marcii. Et est sciendum quod dicti confitentes consueverunt solvere annuatim heredibus dicte Vulliermete Dognini, pro sua rata dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii, pro dicto novali debitorum ut premittitur, videlicet unum obolum monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani, cum suo **307** [605 verso] recto placito quando acciderit. Non intendentes dicti confitentes per premissa derogare divisionibus inter dictos confitentes seu eorum predecessores de dictis rebus factis, ut asserunt dicti confitentes. Protastantes, promictentes et renunciantes ut supra. DEINDE, anno et indicione premissis, die vigesima nona mensis januarii, apud Vallemtornenchiam videlicet in domo illorum Carrelli, presentibus Johanne Macheti et Aymoneto Guidreti testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Amedeus Laurenczodi qui gratis et sponte cum debito juramento in quantum eum tangit, ratificavit, confirmavit et approbavit presentem suprascriptam recognicionem, confitens se tenere a Petro Pichot qui illam a dictis confitentibus tenet peciam terre jacentem loco dicto Rossery supra confinatum, promictens et renuncians ut supra. DENIQUE, anno, indicione et die²⁶³ premissis, die penultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Lano, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, serie presencium cunctis ad perpetuam deducatur noticiam, quod personaliter persistens Jacobus Johannis Petri Andreveti de Crista, alias Passerini, pro se et suis heredibus et causam habituris et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, laudando ratificavit, confirmavit penitus et approbavit omnia jam in precedenti manifesto descripta in quantum eum tangit et tangere potest, confitens se tenere peciam prati jacentem subtus Pramonda supra confinatum et eisdem confitentibus facere decem fortes annuales prout supra. ITEM ibidem personaliter constituti Johannes Andree Trucheti, Anthonius de Flory, Johannes et Anthonius filii quondam Petri de Flory et ipsorum quilibet in quantum sua interest, quam melius potuerunt pro se et suis heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per sua corporalia juramenta super sanctis Dei scripturis per eorum quemlibet prestita, laudaverunt, ratificaverunt et confirmaverunt presens manifestum et omnia in eodem contenta, confitentes se tenere et facere dictis confitentibus quilibet prout infra: primo dictus Johannes Andree Trucheti de pecia territorii prescripta jacente loco dicto Bery, circa largium unius secatorii prati,

---

²⁶¹ Per *pascuorum*.

²⁶² Per *Porcher*.

²⁶³ *Et die è di troppo*.

et inde facere eisdem octo denarios servicii cum placito quando acciderit; et dicti de Flory peciam terre jacentem loco dicto Sestarya supra mencionatam indeque eisdem facere duos solidos servicii et unam eminam silliginis in festo Sancti Stephani. Promictentes hoc ideo contra premissa non facere vel venire, omnibus renunciacionibus et solemnitatibus necessariis interventis renunciando. POSQUAM²⁶⁴ ibidem etiam assistentes constituti **308 [607 recto]** Johanninus Berthodi de Chalio et Johanninus eius nepos, nominibus suis, Bruneti Berthodi et heredum Johannis Berthodi, nepotum dicti Johannini, pro quibus ratum habere promisit et laudari facere in preusistata forma, pro se et suis cum juramentis laudaverunt, ratificaverunt et confirmaverunt omnia in presenti instrumento manifesti descripta in quantum eos tangit. Promictentes, renunciantes et protestantes ut supra. ECIAM Anthonius Hosqueti, dictus Charles, de Monmeneys, nominibus suo et consortum suorum equidem per juramentum, ratificavit jam supra exarata in quantum eum concernere videntur, promictens, protestans ut supra. PARITER Symondus et Johannes Brunodi Charles, ut melius et sanius possunt pro se et suis cum licitis juramentis ratificaverunt in quantum eorum tangere potest et confirmaverunt omnia in presenti recognitione descripta et grafitata, confitendo se tenere et facere ut supra exprimitur ac promictendo equidem et renunciando ut precedentibus. SEQUENTER enim anno et indicione et in domo quibus supra, die prima mensis februarii, presentibus Martino Foldon notario et Jacobo de Duerches testibus ad hec vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis, personaliter constituti Anthonius de Balmacia et Amedeus eius nepos et maxime Amedeus nomine suo et fratrum suprum, cum juramentis, quam melius potuerunt pro se suisque heredibus ratificando confirmaverunt et approbaverunt presentem recognitionem et omnia supra mencionata cum omnibus suis clausulis et solemnitatibus in talibus necessariis et requisitis. ULTERIUS vero, anno et indicione quibus supra, die ultima mensis aprilis, in loco Varaye qui dicitur Infemet, presentibus Martino Foldon notario et Martino Johannis Frusta testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint modernorum presencia et futurorum posteritas quod constitutus Anthonius, filius Martini Balmacie debilis et senis, nomine dicti eius patris, cum juramento equidem ratificavit et confirmavit, promictendo et renunciando ut precedentibus. De quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta dictamine peritorum, substancia non mutata.

Petrus Cruse notarius.

---

²⁶⁴ Per *postquam*.

34 - 1458, oct. 27 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi Giacomo Menabreaz, parroco di Valtournenche, e il notaio Foldon, Amedeo, figlio del defunto Antonio Laurensod di Crépin, a nome anche del cognato Antonio, figlio di Giovanni Magniasch (divisione fatta tra Antonio, padre di Amedeo, e suo fratello Giovanni), confessano di tenere in feudo prati e terreni siti a Onozon (al Champ Plan, al Pré de Lausel, colle relative acque, al Chantel, a La Leschy, al Blanchon, al Creston, alla sommità del prato del Canale, alcune case con corti e piazzali alla frazione di Onozon), a Crépin (alle Rayes, al Palluacz di Ponteyl, in fondo alle Leschettes, alla Traversa, alle Rues, al Pessey, in fondo al Tymelley, un *chenevier* sotto Crépin), alle Battendières, alle Granges, alle Clevettes, a Liortères, con case. Possiedono anche parte dell'alpeggio di Crépin, Liortères et Vachary, un quinto del mulino sito al Pied des Quayes (Coayes) con relative acque e condotte sul torrente del Monservin, con l'uso delle macine di Champlève. E' citata un'antica *reconnaissance* di Laurensodo, avo del suddetto Amedeo.

- *Confessio Amedei filii quondam Martini Laurenczodi de Crespyn, nominibus suo et Anthonii, filii Johannis Magniasch, eius consanguinei.*

309 [606 verso] ANNO DOMINI MILLESIMO QUATERCENTESIMO quinquagesimo octavo, indicione sexta, die vigesima septima mensis octobris, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, presentibus honesto viro dompno Jacobo de Meynabrea, curato dicti loci, et Martino Foldon notario, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, noverint universi et singuli presentes inspecturi quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra recipientis et stipullantis, personaliter in dictorum testium misque notarii et commissarii ut supra requirentis presencia, constitutus **Amedeus, filius quondam Anthonii Laurenczodi** de Crespyn, suo et coniuncto in hac parte nominibus Anthonii, filii Johannis Magniasch eius cognati, pro quo promisit habere ratum et firmum et facere per eundem laudari et confirmari ominia et singula in presenti instrumento contenta et descripta quam primum fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per presens instrumentum in forma debita et solita citra tamen quamvis derogacionem vel preiudicium suarum divisionum inter dictum Johannem, eius avunculum, et dictum quondam Anthonium, eius patrem, factarum, quas per premissa non intendit aliquatenus derogare, cassare, sed illas semper in suo esse vult esse duraturas, gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et potest, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se et suis heredibus et in posterum successoribus quibuscumque, causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum tamquam si esset in vero iudicio propterea evocatus, manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ex nunc ad perpetuum atque rectum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castris Cliti et resorti eiusdem, de recognicione dudum facta genitori prelibati domini nostri ducis moderni, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus Johannis Casey notarii, per Johannem et Andream Aymonodi de Crespyn et Laurenczodum de Crespyn, avum dicti confitentis in consorcio, et deinde in manibus providi viri Glaudii Voudani, notarii equidem et commissariorum ad hec deputationum per dictum Anthonium eius patrem nomine suo et Johannis eius fratris, videlicet res et possessiones subscriptas una cum suis fondis ut supra. ET primo unam sestariatam terre jacentem en Onozon, loco dicto Campus Planus, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Maguet et eius fratrum, de secunda res liberorum Andree Ogerii, de tertia res liberorum Johannis Aymonodi, quas tenet Clemens Johannis Aymonodi, de quarta res Nicholeti, Johannis, Bonifacii, Junodi et Petri **310** [607 recto] Pichot, quas tenet dictus Clemens Aymonodi, de quinta exitus. ITEM in prato dou Lausel circa tercium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis de Villeta, de secunda tertia et quarta res liberorum Johannis Johannodi, quas tenent dicti liberi Johannis Aymonodi. ITEM omnes aquas quibus utitur en Onozon descendentes de Expiney in locis constantibus, cum ipsorum conductibus, in qualibet ebdomada die mercuri a solis ortu usque ad meridiem. ITEM circa unam eminatam terre jacentem ou Chantel, cuius fines sunt de prima parte res Petri Aymonodi, de secunda res Johannis Maguet et eius fratrum, de tertia et quarta vallis, de quinta res Johannis de Villeta, de sexta res Clementis Aymonodi. ITEM circa unam eminatam terre jacentem en La Leschy, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Aymonodi, de secunda res Johannis de Villeta et Petri Aymonodi, de tertia res liberorum Johannis Johannodi, de quarta res dicti Petri Pichot, de quinta res Micholeti²⁶⁵ Bonifacii Junodi, quas tenet Clemens Aymonodi. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem ou Blanchon, cuius fines sunt de

²⁶⁵ Sic.

prima parte res Petri Pichot,²⁶⁶ de secunda et de tertia res liberorum Johannis Johannodi, de quarta res dicti Petri Pichot. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem ou Creston, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Johannis de Villeta, de tertia res Johannis Maguet, quas tenet dictus Clemens Aymonodi. ITEM circa dimidiam quartanatam prati jacentem ibidem ou Creston, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Aymonodi, de secunda res dicti Petri Pichot,²⁶⁷ de tertia res dicti Johannis de Villeta, moventes a dicto Petro Aymonodi. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem in summo prati de Canali, cuius fines sunt de prima parte rivus herbalis, de secunda res dicti Petri Aymonodi, de tertia res dicti Petri Pichot. ITEM circa medium secatorium prati jacens in summo des Crestes, cuius fines sunt de prima parte res Johannis de Villeta, moventes a dicto Petro Aymonodi, de secunda res liberorum Andree Ogerii, de tertia et quarta res Johannis de Villeta, moventes a dicto Petro Aymonodi. ITEM situm medietatis unius domus cum quarterio alterius jacentis en Villa de Onoczon cum curtibus et plateis eiusdem, cuius fines sunt de prima parte res Petri Aymonodi, de secunda res liberorum Johannis Aymonodi, de tertia res dicti Johannis de Villeta, quas omnes res de Onoczon tenet a parte sua dictus Anthonius, filius quondam Johannis Magniasch. ITEM tenent ut supra res et possessiones subscriptas jacentes in territorio et partinenciis de Crespyn. Et primo unam eminentam terre jacentem eys Coayes, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Petri Ansermeti, de secunda res liberorum Petri Fabri **311 [607 verso]** de tertia torrens Montisservini, quam peciam tenent a dicto confitente suo et quo supra nomine cambii liberi Petri Fabri. ITEM eys Ponteil, loco dicto Palluacz, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda via publica, de tertia res Martini Guidret et eius fratrum, quam peciam tenet a dictis confitentibus Martinus Aymonodi causa vendicionis sibi facta. ITEM circa dimidiam quartanatam prati jacentem in pede des Leschetes, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res liberorum Johannis Aymonodi, de tertia res liberorum Petri Fabri. ITEM en La Traversa circa unam eminentam prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Petri Ansermeti et heredum Anthonii Fabri, de secunda res Johannis Perruqueti, de tertia res ditorum liberorum Petri Fabri. ITEM eys Rues circa unam eminentam prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Aymonodi, eciam de secunda, de tertia via publica tendens versus Rosseres, de quarta res liberorum Andree Fabri. ITEM en La Ravosa circa unam eminentam prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthoni filii quondam Petri Ansermeti, quas tenet Petrus Aymonodi, de secunda res Johannis Perruqueti, quas tenet Johannis Petri Fabri, de tertia res Johannis Petri Ansermeti, quas tenent Johannes et Berthodus Fabri, de quarta res liberorum Johannis Aymonodi, eciam de quinta, de sexta res ditorum liberorum Petri Fabri. ITEM circa tres eminentas prati jacentes ou Peccey, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Coutellerii, de tertia res Martini, filii quondam Johannis Fabri, de quarta res liberorum Johannis Aymonodi, quas tenet Johannes Andree Aymonodi, de quinta res Johanne de Coutelleyr. ITEM dimidiam quartanatam prati jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Petri Ansermeti, de secunda res dicte Johanne de Coutelleyr, de tertia res dicti Amedei confitentis. ITEM circa unam eminentam terre jacentem in pede de Tymelley, loco dicto Ominal, cuius fines sunt de tribus partibus via publica, de quarta lo clappey. ITEM subtus Villam de Crespyn circa dimidiam quartanatam cheneverii, fines cuius sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti confitentis, de tertia liberorum dicti Johannis Aymonodi. ITEM unam domum jacentem en Crespyn subtus canalem cum curtibus et plateis, cuius fines sunt de prima parte exitus inferior, de secunda exitus tendens ad canalem, de tertia exitus de super, de quarta res liberorum Andree Aymonodi, de quinta res liberorum Johannis Aymonodi. ITEM circa unum secatorium prati jacens in introitu nemorum, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum **312 [608 recto]** Petri Fabri, de tertia pascua, de quarta res Johannis Perruqueti, quas tenet dictus Amedeus confitens. ITEM circa unum secatorium prati jacens eys Bactanderes, cuius fines sunt de prima parte res Petri Ansermeti, quas tenet Petrus Aymonodi, de secunda res Petri Perruqueti, de tertia res filiarum Martini Coutelleyr, de quarta res Martini Fabri, de quinta eciam. ITEM circa dimidium secatorium prati jacens eys Granges, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannete de Coutelleyz, quas tenet Thomas Perruqueti, de tertia pascua, de quarta res liberorum Martini de Heryn, de quinta res filiarum Martini Coutelleyr, salva quadam domo que est liberorum Johannis Aymonodi, cum situ eiusdem. ITEM unam eminentam prati jacentem eys Clevetes, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Guidret, de secunda res liberorum Johannis Andree Aymonodi, de tertia eciam, de quarta res Johannis Perruqueti, quam

²⁶⁶ Il nome *Pichot* è aggiunto in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

²⁶⁷ La frase *de secunda res dicti Petri Pichot*, è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

peciam tenet a dictis confitentibus nomine cambii dictus Johannes Perruqueti. ITEM circa unam quartanam prati jacentem eys Rues, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Aymonodi, de secunda via publica tendens ad Rossery, de tertia res dicti confitentis. ITEM circa dimidium secatorium prati jacens en Lyorteres, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Ansermeti, de secunda lo Clappey, de tertia res dicti Johannis Ansermeti, de quarta exitus. ITEM medietatem unius domus jacentis en Lyorteres, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis et Andree Aymonodi, de secunda pascua, de tertia exitus. ITEM in summo de Tumelley circa unam eminatam terre, cuius fines sunt de prima, secunda et tertia partibus via publica, de quarta et aliis partibus pascua. ITEM usum suum alpis et pasuorum de Crespyn et de Lyorteres et de Vachary, cuius fines sunt de prima parte Pons Vetus, de secunda pascua de Champmarer tendendo ou Bery Blanc, de tertia cacumine²⁶⁸ pasuorum de Chigniana, de quarta pascua de Avalney,²⁶⁹ quam tenent heredes Johannis Mistralis, de quinta torrens. ITEM quintam partem pro indiviso unius molandini cum suis aquis, passagiis, rippagiis et partinenciis, jacentis prope torrentem descendente de Monte Servino in loco Pedis des Coayes, cum suis molentibus, videlicet hospicii dicti confitentis et liberorum Johannis et Andree Aymonodi, cum usu mollerie de Champlevy. ITEM totam roydam in qua predecessores dicti confitentis quondam dominis de Cly tenebantur, et si alii fines forent in premissis omnibus non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra unam quartanam silliginis et unam quartanam **313 [608 verso]** ordei de censu in festo Sancti Michaelis, dimidiam libram cere de censu in festo Sancti Stephani et viginti solidos servicii eodem festo ac viginti solidos placiti quando acciderit. Protestans, promictens, renuncians et de quibus ut supra. SEQUENTER, anno, indicione ac loco premissis, die vigesima octava mensis octobris, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral, testibus ad hec vocatis et rogatis, ibidem Martinus, filius quondam Andree Aymonodi, nominibus suo et coniunctis in hac parte fratrum suorum, cum juramento ratificavit, omologavit et confirmavit in quantum eum eiusque fratres tangere potest, omnia que superius in presenti recognicione describuntur, confitens se tenere ut supra promictensque et renuncians ut precedentibus. DEINDE, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die penultima mensis januarii, in domo qua supra, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Lano, testibus ad hec vocatis et rogatis, cunctis per horum intuicionem fiat manifestum quod ibidem personaliter consitutus Thomas, filius Johannis Perruqueti, nomine suo et dicti Johannis eius patris in quantum sua interest, cum juramento equidem ratificavit et confirmavit omnia in presenti instrumento contenta, promictens contra eadem non venire quinymo illa observare renunciando omnibus excepcionibus, juribus et statutis ac consuetudinibus quibus contra premissa dici posset vel opponi. De quibus omnibus premissis pecierunt per me notarium et commissarium subscriptum eisdem fieri et tradi duo et plura fieri et tradi publica instrumenta seu tot quot fuerint requisita et necessaria, dictamine peritorum dictanda, facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius.

---

²⁶⁸ Per *cacumen*.

²⁶⁹ Lettura incerta.

35 - 1458, oct, 26 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon e Giovanni Lanoz, **Pietro, figlio di Pietro Morand**, a nome del padre vecchio e debole, Antonio Morand, fratello del padre, e Michele loro nipote, confessano di tenere in feudo, come dalla passata *reconnaissance* di Guglielmetta, figlia di Giovannino Dognini e madre dei detti Pietro e Antonio, prati e terre siti alla Roby, con due case, al Darbelley, al Cartier, alle Clevettes, all'Estollaz, al Loz, con un *rascard*, al Porteyr, alla Barma Blanche, nel vallone di Losanche, a Pessey, ad Avonda, al Plan de la Vyel, al Ronchet, a Yllia inferiore (Chanavon) e superiore (con case, *freyderium*²⁷⁰ e *chavanna*²⁷¹), al Challet, con case, al Grand Morsel, alle Fontanes nel bosco del Pisson, al Petit Jou, nel vallone di Arsines, alle Ronchères e alle Cheyternies, con case. I dichiaranti sono anche consorti degli alpeggi di Champlève e di Yllia (il portatore del *servicium* dell'alpe di Yllia avrà diritto ad un pranzo ogni anno a spese del castellano di Cly). Viene citato un alloggio fatto da Pietro di Cly al suddetto Giovannino Dognini, il primo febbraio 1370, Giovanni di Saint-Pierre notaio.

- *Confessio Petri, filii Petri de Moran, et Anthonii de Moran eius patris ac Michaelis eius nepotis.*

314 ANNO DOMINI MILLESIMO [609 recto] quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die vigesima sexta mensis octobris, apud Vallemtornenchiam videlicet in domo illorum Carrelli, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Lano, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis, personaliter constituti **Petrus, filius Petri Morandi**, nomine dicti eius patris debilis et senis, pro quo ratum et firmum habere et tenere promisit, cum solemnitatibus requisitis in forma comuni et perusitata et quam primum fuerit requisitus per eum laudari facere omnia in presenti instrumento contenta, nec non Anthonius de Morand, frater patris dicti Petri confitentis, ac etiam Michael de Morand, eorum nepos, videlicet quilibet ipsorum in quantum sua interest, citra tamen quamvis derogacionem suarum partitarum et divisionum inter se dudum factarum quas presentibus non obstantibus volunt firmas et stabiles inter res et suos in perpetuum haberi, gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque, causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste palam et publice recognoverunt per juramenta sua predicta se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum in rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus Johannis Casey notarii et commissarii pro tunc ad hec deputati, per Vulliermetam, filiam quondam Johannis Dognini, matrem dictorum Petri et Anthonii fratrum, et sequenter in manibus Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ad hec deputati, per dictum Petrum de Morand, nomine suo et dicti Anthonii eius fratris et Michaelis eorum nepotis, videlicet res et possessiones subscriptas, una cum suis fondis, partinenciis et ceteris bonis usibus ut supra. ET primo unam sestariatam terre et verneti jacentem en La Roby, loco dicto en Lyares, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Johannes Pauli de Lano, de tercia res Petri Barat, de quarta aqua torrentis Montisservini, de qua pecia tenent a dictis confitentibus nomine cambii dicti fratres de Lano medietatem et dictus Petrus Barat aliam medietatem a dictis fratribus de Lano. ITEM circa unam eminatam prati jacentem ibidem ou Darbelley, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Barat, de secunda res dicti Pauli de Lano, de tercia res **315 [609 verso]** Martini Baster,²⁷² de quarta res Petri Perruqueti. ITEM ibidem ou Cartyer circa duas sestariatas prati, quarum fines sunt de prima parte res dictorum fratrum de Lano, quas tenet dictus Anthonius de Morand, de secunda res Petri Maczoc, quas tenet Johannes de Rava, de tercia res Johannis Brunodeti senioris, de quarta res dictorum fratrum de Lanoz, de quinta res Anthonii Barat. ITEM eys Clevectes circa unam quartanatam terre, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Machet, quas tenet dictus Anthonius de Morand, de secunda res dictorum confitentium moventes a dicto domino nostro duci, de tercia res Johannis, filii quondam Johannis Layou, de quarta res dicti Johannis Brunodeti, de quinta res liberorum Anthonii Loge. ITEM circa tercium unius secatorii prati cum situ unius domus jacentis juxta Villam de La Roby, cuius fines sunt de prima parte res dictorum fratrum de Lanoz, de secunda res Petri Perruqueti, de tercia res dictorum confitentium, de quarta res Johannis Lano, quas tenent liberi Martini Layou. ITEM

²⁷⁰ *Freyderium* : piccola cantina a volta costruita in pietra a secco usata per tenere il latte e i formaggi al fresco o per fare il burro: in patois si chiama *freidé* e più frequentemente *crottin* o *celé*.

²⁷¹ La *tsavanna* è un locale dell'alpeggio.

²⁷² Per *Bascher*.

situs unius domus ibidem site, cuius fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti et liberorum Johannis de Lano, quas tenet Paulus de Lano. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis en La Roby, loco dicto L'Estollacz, cuius fines sunt de prima parte res dictorum fratrum de Lanoz, quas tenet Johannes Machet, de secunda res liberorum Johannis Layou, de tercia res Johannis filii Martini Galleys, de quarta res Johannis Brunodeti junioris, de quinta res Petri, filii Brunodi Coppas quondam, de sexta res Johannis Anthonii, quas tenent liberi Johannis Layou, quem situm domus cum duabus peciis ultimo confinatis tenent nomine cambii a dictis confitentibus dicti fratres de Lanoz. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem ou Loz, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Brunodeti senioris, de secunda res liberorum Anthonii Loge, de tercia res liberorum Petri Maczoc, alias Rava, de quarta res liberorum Johannis Layou. ITEM ibidem circa unam eminatam terre, cuius fines sunt de prima parte aqua labens per lo Lo, de aliis partibus res Andree Bleston et eius nepotum. ITEM unam peciam terre jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Andree Bleston et eius nepotum, de secunda et tercia res dictorum confitencium moventes a dictis fratribus de Lano, extimatam circa unam quartanatam terre. ITEM unam peciam terre prative jacentem ibidem loco dicto Porteyr, cuius fines sunt de prima parte res dicti Andree Bleston et eius nepotum, de secunda res dictorum confitencium moventes a dictis fratribus de Lano, extimatam **316** [610 recto] circa largum unius sestariate terre, si terra esset. ITEM medietatem siti unius rascardi existentis ou Lo, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res liberorum Petri Vulliermi, de tercia aqua descendens de Cleva Grossa, de quarta via publica. ITEM loco dicto eys Porters circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Martini de Heryn, de secunda res liberorum Petri et Brunodi Maczoc fratrum, de tercia res dictorum confitencium moventes a prefato domino nostro duce, de quarta res liberorum Martini Galleys, de quinta res dictorum fratrum de Lano. ITEM confitentur se tenere a prefato domino nostro duce et suis quibus supra in recompensacione unius eminate terre jacentis en la Barma Blanchy, unam peciam pascue jacentem ou Desert, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium et de aliis partibus pascua, quam peciam reddidit dicto Petro Morandi, patri dicti Petri confitentis, in recompensacione dicte pecie de Balma Alba, communitas de Yllia, ut asserit, extimata circa unam sestariatam. ITEM unam peciam prati et gerbii jacentis in Valle de Losanchi, extimatam circa unam eminatam prati, cuius fines sunt de prima parte res Petri Johannis Vulliermi, de secunda torrens, de tercia res Martini de Vachier, quam peciam tenent a dictis confitentibus liberi Stephani Carrelli et, ab eisdem liberis, ipsam tenent liberi Girardi de Trossarou. ITEM circa tres quarterios unius secatorii jacentis in pratis vallis, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Martini de Heryn et fratrum suorum, de secunda torrens, de tercia <res> liberorum Johannis Brunodeti, de quarta res liberorum Anthonii Loge, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus liberi Petri Carrelli. ITEM terciam partem unius pecie prati jacentis en Peccey, extimate circa quinque secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte tercie partis pretacte publica via, de secunda pascua, de tercia res filiarum quondam Martini de Lyolan, de quarta res dictorum confitencium et aliarum duarum parcium dicte pecie res liberorum Johannis Constantini et filiarum Martini de Lyolan earum nepotum. ITEM circa unum secatorium verneti jacens en Avonda, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res liberorum Anthonii Loge, de tercia res dictorum confitencium, de quarta via publica, de quinta res Martini Gaspardi de Losanchy quas tenet Johannes Vulliencii. ITEM ibidem ou Plan de Lavyel, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Pertuseti, alias Pellicier, de secunda res liberorum Johannis Bruneti senioris, de tercia res liberorum Petri et Brunodi Maczoc. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte **317** [610 verso] res liberorum Johannis Brunodeti, de secunda res filiarum dicti Martini et consanguineorum suorum, quas tenent liberi Johannis Brunodeti, de tercia res liberorum Petri et Brunodi Maczoc, de quarta res Martini Galleys, quas tenent liberi Johannis Brunodeti, extimatam circa quartum unius secatorii prati. ITEM ibidem unam peciam prati et verneti, cuius fines sunt de prima parte res liberorum dicti Johannis Brunodeti, de secunda via publica, de tercia res Martini Galleys, quas tenet Petrus de Morand, extimatam circa unam eminatam terre si terra esset. ITEM, ibidem ou Ronchet, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Petri Maczoc, de secunda res Johannis Layou, quas tenet Johanninus de Nycollet, de tercia pascua de Champlevy, de quarta res liberorum Johannis Brunodeti senioris. ITEM in Bassa Yllia, loco dicto *Chanton*²⁷³ Chavanon, circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Yllia, de secunda res liberorum Anthonii Loge, de tercia res Andree Martini de Heryn, de quarta res Martini Constantini et eius

²⁷³ La parola *Chanton* è cancellata e sostituita in fondo alla pagina con *Chavanon*, con un segno di richiamo.

fratris. ITEM circa unam eminentam terre jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Anthonii Loge, de secunda res Johannis Brunodeti senioris, quas tenet Yaninus Nycolleti, de tercia res dicti Yanini Nicolleti, de quarta res liberorum Johannis Constantini, de quinta res dicti Andree de Heryn. ITEM ibidem ou Challec, circa unam eminentam prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Constantini, eciam de secunda, de tercia res Johannini Martini de Heryn, de quarta via publica. ITEM unam peciam prati jacentem ou Grant Morsel, fines cuius enim sunt undique res liberorum Johannis Constantini, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii dicti liberi Johannis Constantini, que est extimata circa unam quartanatam prati. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem ou Challec, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Constantini, de secunda res Andree Martini de Heryn, quas tenent dicti liberi Johannis Constantini, de tercia via publica, extimatam circa sextam partem unius secatorii prati. ITEM unam peciam prati cum situ unius domus et quartam partem dou challec jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda, tercia et aliis, res dictorum liberorum Johannis Constantini, extimatam circa mediam quartanatam prati inter totum. ITEM unam peciam prati jacentem ou Challec in loco predicto cum quarta parte situs unius domus ibidem site, cuius fines sunt de prima parte res Yanini Nicolleti de Gressoney, de secunda via publica et pascua, de tercia res dictorum liberorum Johannis Constantini, quam peciam tenet nomine cambii a dictis confitentibus Petrus de Yans et, a dicto Petro, ipsam tenet Yaninus Nicolleti. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem ibidem, cuius <fines> sunt de prima parte **318 [611 recto]** res Johannis Anthonii quas tenent liberi Petri Vulliermi, de secunda via publica tendens en Yllia, de tercia res liberorum Martini de Heryn, de quarta pascua. ITEM circa tria secatoria prati et pasquerii jacencia eys Fontanes in Bosco dou Pisson, cuius fines sunt de prima parte Mons dou Pisson, de secunda via publica, de tercia Pons de Laray, de quarta aqua descendens de Yllia. ITEM in Superiori Yllia circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda pascua, de tercia res liberorum Johannis Brunodeti senioris. ITEM ibidem circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Bruneti Berthodi eiusque fratris et nepotum, de secunda et aliis partibus pascua. ITEM circa duas partes unius secatorii prati jacentes ou Petit Jou, cuius fines sunt de prima <parte> res Johannis Brunodeti junioris, de secunda pascua, de tercia res dictorum confitencium, de quarta via publica. ITEM circa unum secatorium prati jacens eys Val de Arsines, cuius fines sunt de prima parte res Andree Gaspardi, de secunda via publica, de tercia res dictorum confitencium. ITEM retro domos de Losanchy circa mediam quartanatam prati jacentem eys Roncheres, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res dictorum confitencium, de tercia res Martini Galleys, quas tenet Johannes de Layou, de quarta res liberorum Johannis Constantini, de quinta res liberorum Petri Maczoc. ITEM circa duo secatoria prati cum domo intus sita jacencia en Les Cheyternies, quorum fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Constantini, de secunda via publica, de tercia res liberorum Martini Galleys, de quarta res liberorum Petri Maczoc, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus Johannes de Layou, et quam per pridem tenebat Johannes Brunodeti senior, qui eisdem inde facit annuatim duodecim denarios servicii, cum placito quando acciderit, tam pro ista pecia quam pro pecia infrascripta. ITEM circa mediam quartanatam prati cum domibus, freyderio, chavanna, edificio et appendenciis intus sitis jacentem in Superiori Yllia, quorum fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti, quas tenent Brunetus Berthodi et eius fratres, de secunda res dictorum confitencium, de tercia pascua, cum suis aliis confinibus, quas res tenent in feudum a dictis confitentibus liberi dicti Johannis Brunodeti senioris. ITEM totam roydam et reytatem in quibus aliquialiter occasione premissarum rerum prefatus quondam Johanninus de Losanchi, et sequenter predicta Vulliermeta eius filia, quondam dominis de Cly, nunc vero prefato domino duci teneri **319 [611 verso]** possent, et si alii fines sint non obsint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam fidelitatem cum quarta parte alterius fidelitatis melius quam alteri domino, pro quibus fidelitate et quarta parte alterius fidelitatis faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis, pro sufferta, sex solidos, tres denarios monete qua solvuntur alie sufferte. ITEM quadraginta quinque solidos servicii in festo Sancti Stephani monete servciorum Cliti, viginti solidos tallie seu collete in festo Sancti Michaelis monete qua exiguntur tallie seu collete, et tres quartanas et unum quarteronum silliginis pulcre et receptibilis in festo Sancti Michaelis, et viginti octo solidos placiti quando acciderit, inclusa in premissis usagiis octava parte unius ovis et quarta parte alterius, in quibus predictus quondam Johanninus de Cly²⁷⁴ quondam dominis de Cly tenebatur annis alternis, et premissa manifestaverunt dicti confitentes nominibus suis et quibus supra, vigore cuiusdam albergamenti de premissis dicto quondam

---

²⁷⁴ Per de Losanchy.

Johannino et suis heredibus utriusque sexus, videlicet femelis in deffectu masculorum, et cui acciderit, per quondam dominum Petrum dominum de Cly facti, recepti per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die prima mensis februarii. ITEM dicti confitentes, suis et quibus supra nominibus, confitentur se esse consortes in pascuis Alpis de Champlevy prout quemadmodum alii consortes dicte alpis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro rata et jure suis servicii debiti pro eisdem alpe et pasturagiis, duos denarios monete serviciorum in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM dicti confitentes, suo et quibus supra nominibus, confessi fuerunt se tenere ut supra ad rectum feudum a prelibato domino nostro duce et suis antedictis, jus suum quod habebat in alpe et pascuis de Yllia. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor solidos, septem denarios monete serviciorum in festo Sancti Stephani,²⁷⁵ cum jure suo quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito dicte alpis, et hoc in exonere sexaginta octo solidorum servicii et quadraginta solidorum placiti debitorum dicto domino nostro pro dictis alpe et pascuis de Yllia debitorum et recognitorum per Vulliermetam, filiam quondam Johannis Dognini, nomine suo et suorum consortium, eidem domino nostro, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii eiusdem domini nostri ducis, et in exoneratione duorum solidorum, sex denariorum servicii, cum eorum placito, dicto domino nostro duci debitorum et recognitorum ut supra pro quodam novali **320 [612 recto]** jacente in pascuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienii de Losanchy largiato et vacato per dictum dominum Petrum dominum de Cly ad opus communitatum et villagiorum de Cenglun, de La Roby, de Losanchy, de Challoy, de La Serva et de Noarsa, non derogando aliis clausulis contentis et descriptis in quodam publico instrumento albergamenti per dictum dominum Petrum de Cly facti predecessoribus dictorum confitentium et suis consortibus et heredibus ipsorum et cui acciderit in perpetuum, recepto per quondam Jaquemetum Porcher de Grangiis notarium, et de suis prothocollis levato per Gervasium de Mesneria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadagesimo sexto die quinta marcii, asserentes hiidem confitentes nominibus suis et quibus supra quod portitor servicii tocus dicte Alpis de Yllia debet habere a dicto domino nostro seu eius castellano unum prandium annuatim, ut lacius continetur in instrumento dicte albergature. Protestantes, promictentes et renunciantes ut precedentibus. De quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto et commissario subsignato duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, seu tot quot fuerunt requisita et necessaria, facti tamen substancia non variata dictamine peritorum dictanda. SUCCESSIVE anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, apud Vallemtornenchiam in domo illorum Carrelli que superius describitur, presentibus Jacobo de Duerches et Andrea Gaspardi, testibus ad hec vocatis et rogatis, serie presencium notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii infrascripti ut supra stipullantis, personaliter constitutus Paulus de Lano qui cum juramento in quantum eum tangit, quam melius potuit et potest pro se et suis heredibus et causam habituris, laudando ratificavit et confirmavit suprascriptam confessionem, confitens se tenere a dictis confitentibus ut supra declaratur, promictens juramento suo predicto contra premissa non venire sed illa adimplere, actendere et observare, renunciando omnibus excepcionibus et juribus quibus contra premissa dici posset vel opponi, de quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto unum et plura fieri et tradi publica instrumenta. DEINDE Anthonius, filius quondam Yanini de Nicollet, nomine suo et fratrum suorum, ac Petri de Yanes, eius patru, pro quibus ratum habere promisit, pro se suisque heredibus et per suum juramentum, ut moris est, corporaliter super sanctis Dei scripturis prestitum, ratificavit, confirmavit et approbavit presens manifestum omniaque in eodem descripta in quantum eundem eiusque fratres et patruum concernere videntur modo et forma clarius supra expressis, promictens, protestans, renuncians et de quibus ut supra proxime **321 [612 verso]** describitur. Actum anno, die et loco et presentibus testibus quibus supra. Eciam, ibidem, in mis dicti notarii et commissarii testiumque premissorum presencia, personaliter constitutus Johannes, filius quondam Petri Carrelli de Challoy, nomine suo et coniuncto fratrum et nepotum suorum in hac parte, cum debitis promissione, juramento, renunciacione et solemnitatibus requisitis, quam melius potuit in quantum <eum> et eius fratres et nepotes et quemlibet eorum tangere potest, ratificavit, confirmavit penitus et approbavit, confitens se tenere et facere dictis confitentibus ut supra est clarius mencionatum, promictens et renuncians ut supra. SUBSEQUENTER, anno, indicione et loco premissis, die vigesima sexta mensis januarii, presentibus Andrea Gaspardi et Martino Vulliermi de Losanchi, testibus ad hec vocatis et rogatis,

²⁷⁵ La parola *Stephani* è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Andreas Stephanini Carrelli in quantum eum tangit, quam melius potuit, cum juramento, ratificavit et confirmavit omnia et singula in presenti instrumento manifesti descripta, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria, pariter et cauthela, de quibus ut supra. ULTERIUS, anno, indicione pretactis, die penultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon et Guilliermo Gorreti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Johannes Lano qui, ut melius potuit, cum juramento, in quantum eum tangit, ratificavit penitus et confirmavit omnia descripta, comprehensa et recognita in presenti instrumento manifesti, promictendo contra non venire sed actendere et observare, renunciando equidem omnibus excepcionibus et juribus quibus contra premissa dici posset vel opponi, de quibus omnibus ut in precedentibus. ITEM Martinus et Barthollomeus Constantini quam melius potuerunt pro se suisque heredibus et causam habituris, cum juramentis debitis in quantum sua interest, laudaverunt, confirmaverunt penitus et approbaverunt omnia in presenti manifesto descripta cum et sub omnibus promissionibus, renunciacionibus, clausulis et sollenitatibus requisitis, datum et actum anno, indicione, die, loco et coram testibus premissis. POSTREMO vero ubi supra in mis dicti notarii et commissarii ut supra stipullantis et requirentis presencia, personaliter constitutus Johannes, filius quondam Johannis Layou, qui gratis et sponte, quam melius potuit et sanius intelligi potest, cum juramento, nominibus suo et fratrum suorumque nepotum, laudavit, ratificavit, auctorizavit penitus et confirmavit, in quantum eum eiusque fratres et nepotes tangit, confessionem supra factam et omnia in eadem descripta per modum et formam superius descriptos, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela.

322 [613 recto] NUPERRIME autem, anno et indicione premissis, die decima septima mensis jullii in Valletornenchia, in domo Andree Johannis Petri Passarini, presentibus Johanne Gorreti notario et Johanne de Ussyn, testibus ad hec vocatis et rogatis, harum serie cunctis fiat manifestum quod ibidem personaliter constitutus Clemens Brunodeti, nominibus suo et fratris sui ac sui avunculi, quam melius potuit, cum juramento ratificavit et confirmavit omnia et singula in presenti instrumento contenta in quantum eos tangit, confitendo se tenere et facere dictis confitentibus de rebus prescriptis secundum tenorem suorum instrumentorum ad que refferunt, promictens per suum predictum juramentum premissa omnia rata habere firma et in nullo contra facere, dicere vel venire quinymo renunciando omni excepcioni dictarum confessionis et ratificacionis non factarum et omni alii juri et patrie consuetudini quibus contra premissa dici posset vel opponi. De quibus omnibus premissis pecierunt et requisierunt dicti confitentes, nominibus suis et quorum supra, per me notarium et commissarium infrascriptum eidem fieri et tradi duo et plura publica instrumenta seu tot quot fuerunt requisita eiusdem tenoris et substancie et dictanda peritorum dictamine.

Petrus Cruse notarius.

36 - 1458, nov. 2 -

A Valtourmenche in casa degli eredi di Pietro Carrel, testi il notaio Foldon, Antonio Barmasse e Amedeo di Giovanni Barmasse, i fratelli **Andrea e Pietro, figli del defunto Giovanni Colomba** (de Columba) dei Molliners, Giovanni, loro nipote, figlio del defunto Giovannino Colomba (a nome anche di Giacomo, Martino, Andrea e Pietro suoi fratelli), e Andrea, figlio di Antonio di Bonifacio di Giovanni Sentonin dei Molliners, confessano di tenere in feudo, come da antiche *reconnaissances* di Giovanni Magni Petri dei Molliners, padre dei suddetti Andrea e Pietro, e di Bonifacio di Giovanni Sentonyn dei Molliners, padre di Antonio, prati e terreni siti al Clos des Ruines, un mulino sito sul torrente di Chignana, con condotte e acque relative, con l'uso delle macine di Champlève, insieme ad altri consorti, terreni con case a Fallineyr, (albergamento di Bonifacio di Cly ai fratelli Guglielmetto e Giovanni des Molliners, Giacomo Navillod notaio, il 6.11.1322). Hanno parte all'alpeggio di Champlève, e un appezzamento di alberi detto Lo Boschet: possono proteggere e custodire questo bosco *ab omnibus personis* sotto pena di 10 soldi per ogni albero danneggiato, come dall'atto citato del 6.11.1322.

- *Confessio Andree et Petri Columbe fratrum et nepotum ac consortium suorum.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die secunda mensis novembris, apud Vallemtornenchiam videlicet in domo heredum Petri Carrelli de Chalho sita in loco dicto Pasquier, presentibus Martino Foldon notario, Anthonio de Balmacia et Amedeo Johannis de Balmacia, testibus ad hec vocatis et specialiter rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii infrascripti, **323 [613 verso]** more persone publice ut supra stipullantis, personaliter constituti **Andreas et Petrus fratres, filii quondam Johannis de Columba** deys Molliners, et Johannes eorum nepos, filius quondam Johannini de Columba, videlicet ipse Johannes suo et coniunctis nominibus Jacobi, Martini, Andree et Petri fratrum suorum, pro quibus quidem eius fratribus absentibus promisit idem Johannes habere ratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quocienscumque fuerit requisitus et fuerunt ipsi sui fratres etatis legitime, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus, necnon Andreas, filius quondam²⁷⁶ *Anthonii filii quondam* Bonifacii Johannis Sentonyn deys Molliners, et ipsorum quibus in quantum sua interest, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque, causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum ad rectum feudum et acthenus tenuisse a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus providorum virorum Johannis Casey, notarii pro tunc et commissarii extentorum Cliti, per Johannem Magni Petri deys Molliners, patrem dictorum Andree et Petri fratrum confitentium, et Bonifacium Johannis Sentonyn deys Molliners, patrem dicti Anthonii confitentis, et sequenter in manibus Glaudii Voudani, notarii eciam et commissarii pro tunc ut supra, per dictum Andream confitentem, nomine suo et Petri ac Johannini eius fratrum, et Anthonium, filium quondam Bonifacii Johannis Sentonyn de Molliners, ac Anthonium de Vullio et Vulliermetam, filiam quondam Johannis Molliner eius uxorem, res et possessiones subscriptas una cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus, cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis et consuetis. ET PRIMO circa octo secatoria prati cum tribus domibus intus sitis jacentibus eys Clos de Ruynes, quorum fines sunt de prima parte torrens et res antique illorum dou Gler, de secunda res Brunodi Maczoc, quas tenent Johannes Meyneti et eius nepotes, de tercia via publica, de quarta res Johannis Gorreti. ITEM quoddam molandinum situm super aqua de Chigniana cum rippagiis, usu mollerie de Champlevy et molentibus in dicto molandino mollere consuetis et debentibus hospiciorum infrascriptorum, videlicet quondam Petri de Duerches *et Johannis*²⁷⁷ de Ussyn vel eorum heredum, liberorum **324 [614 recto]** Brunodi de Sayx, heredum Andree, Johannis et Perronini de Monmeneys, heredum Martini Jaquemini Moreti dou Gler et heredum Vulliermi de Ussyn, quorum predictorum nunc heredes sunt qui infra, videlicet Martinus de Duerches, Jaqueminus eius nepos, Johannes, filius quondam Johannini Ussini, et eius nepotes, Johanninus Gorret, Andreas, filius quondam

²⁷⁶ Le parole *Anthonii filii quondam* sono aggiunte in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

²⁷⁷ Le parole *et Johannis* sono aggiunte in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

Martini Hosqueti, Anthonius Charles, filius quondam Anthonii Hosqueti, heredes Anthonii et Johannodi, filiorum quondam Johannini Hosqueti et eorum nepotum, Michael, filius quondam Petri Hosqueti, et eius fratres, heredes Johannis dou Glar pro Johanne dou Glar predicto, Andreas, filius quondam Aymoneti de Ussyn et eius fratres, Andreas, filius quondam Bernardi de Ussyn. ITEM circa octo sestariatas terre et territorii cum domibus intus situs jacentibus en Fallineyr, cuius fines sunt de prima parte pascua de Champlevy, de secunda res dicti Andree confitentis, moventes a Petro Borseyr, salvo exitu, de tercia res Johannis dou Glar, quas tenet dictus Andreas confitens. ITEM syoventeriam animalium minutarum²⁷⁸ in qua predecessores ipsorum confitencium tenebantur quondam dominis de Cly sequi in ipsorum alpe. ITEM inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, decem solidos monete serviciorum Cliti in festo Sancti Stephani et viginti solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per nobilem virum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Vulliermeto et Johanni de Molliners fratribus, predecessoribus ipsorum confitencium, et eorum heredibus et cui acciderit, recepto per Jacobum de Navillio notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo secundo, die sexta mensis novembris, ultra unam eminam silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis, quam faciunt super dicto molandino Petro Poudral heredi Pallanchon dou Goyl, et portitor servicii habere debet unum prandium cum dicto domino nostro seu eius castellano Cliti, ut inde canetur in dicto instrumento. ITEM faciunt cum dicto servicio unam fidelitatem homagii ligi melius quam alteri domino, quam reddit in manibus Petri Ducis, tunc commissarii, Bonifacius Johannes Sentonyn, pater dicti Andree confitentis, instrumento recepto per Gervasium de Mesneria notarium, cuius fidelitatis causa idem Bonifacius promisit esse fidelis erga prefatum dominum nostrum ducem et suos dictosque Andream et Petrum Columbe confitentes et eorum nepotes, de dicta fidelitate indampnes²⁷⁹ servare in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati. Et ultra premissa faciunt eidem domino nostro duci et suis ut supra de augmento imposto super dicto mollandino per dictum Petrum, tunc dominum de Cly, Petro Sentonini de Molliners et infantibus Johannis Trocta et eorum heredibus et cui acciderit, ut patet instrumento recepto per Jaquemetum Pocher notarium, **325 [614 verso]** levato de eius prothocollis per Johannem Duex de Castellione notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die vigesima mensis januarii, videlicet tria sestaria avene de reddictu in festo Sancti Michaelis, licet Glaudius Voudani in recognicione per eum de premissis recepta asseruit quod in manifesto Johannis Casey continebatur ordeum, tamen in albergamento, ut asserit idem Glaudius, continetur avena. ITEM eorum usum in pascuis et pasturagiis Alpis de Champlevy cum suis aliis consortibus dicte alpibus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM faciunt annuatim et debent eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro reytate ipsorum hospiciorum quondam remissa per dominos de Cly, videlicet quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM confitentur predicti confitentes, suis et quibus supra nominibus, se facere et debere annuatim prefato domino nostro duci et suis quibus supra pro quadam pecia nemoris vocati dou Boschet, per predecessores ipsorum confitencium acquisiti a domino de Cly, tres denarios servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit, et quod nemus confitetur se tenere in feudum a prelibato domino nostro duce, cuius nemoris fines dicuntur esse de prima parte Lo Chablo dou Chanton, vel tantum minus quantum dicti confitentes terminabunt, de secunda Loz Ronchacz deys Chappuyx, quod tenet Johannes de Bastiaz totaliter, de tercia prima vallis montis de Exchallo, de quarta La Clenda rerum de Felliner, de quinta via de Felliner, salva via. Et si alii fines forent in premissis non noceant. Asserentes dicti confitentes quod dictum nemus deffendere possunt et debent et perpetuo custodire ab omnibus personis et contra omnes personas, tam a dictis confitentibus quam ab aliis, sub pena decem solidorum pro qualibet arbore incisa vel per culpam devastata, cuius pene decem solidi sint et esse debeant dicto domino nostro duci et duodecim denarii dictis confitentibus, ex causa cuiusdam albergamenti de dicta pecia nemoris facti per nobilem virum dominum Bonifacium, quondam dominum de Cly, Vulliermeto et Johanni Sentonyn et eorum consortibus deys Molliners, recepti per Jacobum de Navillio notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo secundo, die sexta mensis novembris. ITEM dicti Andreas, Petrus et Johannes confitentes, videlicet ipse Johannes nominibus suo et eius fratrum ut supra per se confitentur se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra in festo Sancti Stephani, ultra medietatem serviciorum et tributorum **326 [615 recto]**

²⁷⁸ Per *minutorum*.

²⁷⁹ Per *indemnes*.

predictorum super dictis rebus, videlicet parte ipsarum earundem rerum per dominum Petrum, tunc dominum de Cly, de novo impositarum super dicta medietate, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. Et ulterius faciunt quatuor denarios servicii cum placito quando acciderit pro quadam pecia prati jacente en Felliner, loco dicto Riortes, extimata circa duo secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte res liberorum dicti Anthonii de Sentonyn, de secunda pascua, de tertia res Johannis dou Glar, quas tenet dictus Andreas confitens, de quarta exitus, de quinta pascua, quam peciam tenent dicti confitentes ab eodem domino nostro duce. ITEM dictus Andreas Bonifacii Moliner, confitens, confitetur per se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, vigore cuiusdam albergamenti eidem Andree facti per me dictum commissarium nomine prelibati domini nostri ducis Sabaudie, de tertia parte medietatis rerum premissarum ad finacionem dictorum Anthonii Yanini de Vullio et Vulliermete eius uxoris, instrumento inde per Martinum Foldon notarium die presenti recepto, videlicet duodecim denarios monete cursalis Auguste servicii annuatim in festo Sancti Stephani noviter augmentati, cum suo recto placito quando acciderit, non intendentes dicti confitentes aliquo modo per premissorum aliqua derogare divisionibus et partitis dudum inter eos vel eorum predecessores factis, sed illas prorsus volentes in suis semper robore et valore permanere, non obstantibus quibuscumque; protestantes, promittentes et renunciantes ut supra.

Petrus Cruse notarius.

37 - 1458, oct. 31 -

A Pâquier di Valtournenche in casa di Antonio e Giacomo Pertuset, testi Antonio Pertuset e Martino Duerches, Giacometto, figlio del defunto Giovanni dou Gler, per metà, e Pietro Colomba dei Molliners, per l'altra metà, anche a nome della moglie Giovanna, figlia di Amedeo dou Gler, confessano di tenere in feudo dal duca di Savoia i seguenti beni: sette case e un granaio al Gler, con relativi corti e piazze, prati e terre annesse; prati in località Pré du Plan, al Closet dou Gler, a Vagères, al Verney dou Gler, alla Cengla e al Boschet, a Pessey, con tre case, alla Balma Ortheyry, al Closet du Pessey, alias Passiour, alla Rayolla vicino al Plan Boschyn, al Closet du Molin, alle Cengles di Cortina, al Caczonet, al Bois des Clèves, alla Font di Mont Perron, alla Cengleta, al Champ des Leyx, con una casa e un *rascard*, alla Ruella, con una casa, al Clenal, a Lyares, con due case e un *rascard*, in località Excharo, con un *chenevier* e un *rascard*, al Champ Riond, al Lexer e a Les Vardes, al Crest, al Planer, al Pary, alla Clevetta, a Champlan, a Lordery, a Saixsan, a Champ Levet. Sono citati un albergimento di Bonifacio di Cly a Perroneto dou Gler, Giacomo Navillod notaio, del 28.6.1319, e un altro di Pietro di Cly a Umberto dou Gler, loro zio, Nicoletto Vacher notaio, del 3.4.1347.

- *Recognicio Jaquemeti, filii quondam Johannis dou Glar, et Petri, filii quondam Johannis Columbe, nomine suo et coniuncto Johanne eius uxoris, filie quondam Amedei dou Gler.*

327 [615 verso] ANNO ET INDICIONE QUIBUS SUPRA, die ultima mensis octobris, in Valletornenchia, videlicet in stupha domus Anthonii et Jacobi Pertuseti fratrum, sita in loco dicto Pasquier, presentibus ipso Anthonio Pertuseti et Martino de Duerches, testibus ad infrascriptis vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra recipientis, personaliter constituti **Jaquemetus, filius quondam Johannis dou Gler**, pro medietate, et Petrus Columbe deys Molliners, pro alia medietate, nomine suo et coniuncto Johanne eius uxoris, filie quondam Amedei dou Gler, pro qua promisit habere ratum et firmum et facere per eandem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quociescumque fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, clausulis et sollenitatibus in talibus requisitis et necessariis, gratis et sponte, quam melius, securius et liberius potuerunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque, causamque ipsius perpetue habituris, confessi fuerunt et palam ac publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifestaverunt et recognoverunt se tenere <velle>que et debere tenere ex nunc in perpetuum in rectum feudum a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus providorum virorum et commissariorum ad hec deputatorum, Johannis Casey, notarii, per jamdictos Johannem dou Gler, patrem dicti Jaquemeti confitentis, et Amedeum dou Gler, patrem dicte Johanne, et in manibus Glaudii Voudani notarii per dictum Johannem dou Gler, pro medietate, et Petrum Columbe confitentem, nomine suo et coniuncto dicte Johanne, pro alia medietate, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis et consuetis. ET PRIMO situm septem domorum et unius granerii jacencium in Villa dou Gler, simul contiguorum, cum earum curtibus et plateis infra confines et pecias infra proxime confinatos et descriptos. ITEM, ibidem, circa duo secatoria prati et tres sestariatas terre, quorum omium fines sunt de prima parte res dicti Jaquemeti confitentis, que fuerunt quondam Girodi dou Gler, de secunda exitus, de tertia res Laurencii Ansermeti, de quarta res dicti Jaquemeti confitentis, que fuerunt quondam dicti Girodi dou Gler, de quinta exitus de La Barmeta, de sexta res dicti Petri Columbe, de septima res Anthonii de Mollineyr, quas tenet Laurencius Anthonii Ansermeti de Lagriva, de octava res dicti Jaquemeti confitentis, **328** [616 recto] moventes ab Andrea de Molliners, de nona res dicti Jaquemeti confitentis, moventes a liberis Aymoneti dou Bic, una cum decima pecie predictae preconfinatae. ITEM circa tria secatoria cum dimidio prati jacencia in Prato dou Pleno,²⁸⁰ quorum fines sunt de prima parte res dicti Jaquemeti confitentis que fuerunt quondam Girodi dou Gler, de secunda Saxum de La Lescherolla, de tertia exitus, de quarta aqua foncium, una cum decima dicte pecie. ITEM ou Closet dou Gler circa medium secatorium prati cuius fines sunt de prima parte res dicti Jaquemeti confitentis, que fuerunt dicti Girodi dou Gler, de secunda exitus, de tertia via publica ville dou Gler, de quarta res dicti Petri Columbe, moventes a liberis dou Bic, una cum decima dicte pecie supra proxime confinatae. ITEM circa quatuor secatoria prati cum eorum decima, jacencia eys Vageres, quorum fines sunt de prima parte

²⁸⁰ Probabilmente per *Plano*.

exitus tendens ad Peccey, de secunda res Martini et Johannis Brunodeti²⁸¹ de Duerches et Martini eius nepotis, de tertia <res> Magni Andree de Ussyn, quas tenent Martinodus de Ussyn et eius cognati, de quarta res Martini de Duerches, de quinta res dictorum confitencium. ITEM circa tresdecim secatoria cum dimidio prati, jacencia ou Verney dou Gler cum decima eorundem, quorum fines sunt de prima parte res Martini de Duerches, de secunda res liberorum Petri de Ussyn, de tertia res dicti Petri Columbe confitentis, de quarta res Anthonii de Molliners et eius nepotis, quas tenet idem Petrus Columbe, de quinta res Brunodi Maczoc, quas tenent Johanninus Meyneti et nepotes sui, de sexta res Johannis de Ussyn prout solitus fuit tenere, de septima res Johannis Bastia prout eciam tenere solitus fuit, de octava res Andree de Columba prout possidere solet, de nona res Amedei Bonini Octonelli, prout pariter tenet, de decima res liberorum Aymoneti dou Bic, Andree de Navillio, fratris et nepotum suorum, de undecima exitus, de duodecima pratum fontis, quod tenet dictus Petrus Columbe presencialiter in feudum a liberis Aymoneti dou Bic. ITEM en Cengla et Boschet circa duodecim secatoria prati cum decima ipsorum, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda Lo Chanton de La Balmeta, de tertia res dictorum confitencium, de quarta eciam, vocate Peccey, una cum aqua fontis ibidem existentis. ITEM unam peciam prati cum situ trium domorum et decima eiusdem pecie, jacentem en Peccey, extimatam in spacio circa quindecim secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, moventes ab heredibus Johannis Pontron, de secunda pecia dictorum confitencium proxime confinata, de tertia exitus, de quarta Vallis dou Peccey, de quinta res Martini Brunodeti de Duerches. ITEM unam sestariatam terre cum decima eiusdem jacentem en La Balma Ortheyry, cuius fines sunt de prima parte res Martini Bruneti et de Duerches, de secunda Mons de La Corba, de aliis partibus res **329 [616 verso]** dictorum confitencium, quam peciam tenent a dicta Johanna confitenti, nomine cambii, liberi Aymoneti dou Bic, et ab eisdem tenent presencialiter liberi Johannis Bruneti. ITEM unam peciam prati cum eius decima jacentem ou Closet dou Peccey seu Passiour, extimatam circa quatuor secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte exitus, de secunda <via> de Chamoy, de tertia res Martini Bruneti et Jaquemeti eius consanguinei, de quarta res Martini de Duerches et Jacobi eius nepotis. ITEM ou Peccey supra exitum circa duo secatoria prati et pascue cum decima dicte pecie, quorum fines sunt de prima parte res Johanne predictae confitentis, moventes a liberis Aymoneti dou Bic, de secunda res dictorum confitencium, de tertia la Barma de Rola, de quarta Vallis dou Suppleyx, salvo exitu. ITEM circa tres eminatatas terre cum decima earum jacentem supra exitum dou Peccey, quarum fines sunt de prima parte exitus, de secunda res dicte Johanne confitentis, de tertia et quarta eciam. ITEM ibidem supra exitum dou Peccey circa tres eminatatas terre cum earum decima, quarum fines sunt de prima parte exitus, de secunda res dictorum confitencium, quas tenent ab heredibus quondam Johannis Pontron, de tertia res dicte Johanne confitentis. ITEM medietatem pro indiviso trium eminatatarum terre et territorii jacencium en La Rayolla juxta Planum Boschyn una cum ipsarum decima, quarum fines sunt de prima parte res dicte Johanne confitentis, de secunda pascua de Champlevy, de tertia res dicte Johanne confitentis, de quarta res dictorum confitencium. ITEM circa unum secatorium prati jacens loco dicto Closet dou Mollyn, inter aquas, in tribus peciis existentibus, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Petri Columbe confitentis, de tertia res Johannis Bastia, de quarta res dictorum de Columba, quas tenet dictus Jaquemetus confitens, de quinta Mons dou Pissiour, de sexta res molandini deys Molliners, cum decima eiusdem. ITEM unam peciam pascue et territorii jacentem loco dicto Cengles de Cortina, extimatam circa septem secatoria prati cum decima eorundem, quorum fines sunt de prima parte res liberorum Hosqueti, de secunda La Val de La Gombina, de tertia res Anthonii Hosqueti, de quarta prata de Cortina, de quinta Sappellum de Pera Pertuys, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Hosqueti de Monmeneys, qui proinde faciunt dictis confitentibus et suis quinque solidos et unum denarium servicii²⁸² annuales. ITEM decem secatoria prati, *terre et territorii*,²⁸³ jacentes loco dicto Caczonet, quorum fines sunt de prima parte res Anthonii Ryvery et eius fratrum, de secunda Vallis de Pieres, salvo exitu, de tertia Mons de Yrectes, de quarta res Anthonii et Ludovici Hosqueti, de quinta Vallis de Vallascheta, de sexta **330 [617 recto]** res Andree Molliner, de septima exitus, de qua pecia tenet in feudum a dicto Jaquemeto confitente circa medietatem Anthoninus Hosqueti alias Charles, qui pro inde facit annuatim novem solidos monete cursalis Auguste. ITEM medium secatorium prati jacens in nemore deys Cleves, cuius fines sunt de prima parte via tendens ad Monmeneys, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tertia res

²⁸¹ Per *Bruneti*.

²⁸² La parola *servicii* è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

²⁸³ Le parole *terre et territorii* sono aggiunte in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

Andree Hosqueti et cognatorum suorum, quas tenet Anthonius Hosqueti, de quarta res dicti Anthonii Hosqueti, quam peciam tenet in feudum a dicto Jaquemeto confitente dictus Anthonius Hosqueti, alias Charles, qui proinde facit annuatim tres solidos sex denarios monete cursalis Auguste servicii, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM circa tres quartanatas terre et prati jacentes in fonte de Mont Perron, cuius fines sunt de prima parte res Johannis de Colomba et eius fratrum, de secunda res dicti Jaquemeti confitentis, moventes ab heredibus Johannis Pontron, de tertia res dicti Jaquemeti confitentis. ITEM circa unam quartanatom prati et territorii jacentem loco dicto Cengleta, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Colombe et eius fratrum, de secunda res Petri Borser, de tertia res dicti Jaquemeti confitentis. ITEM circa tres sestariatas terre cum situ unius domus et rasquardi jacentes in Campo deys Leyx, quarum fines sunt de prima parte res Johannis de Colomba et eius fratrum, de secunda res dicti Jaquemeti confitentis, de tertia exitus, de quarta res Andree deys Molliners, de quinta res dicti Jaquemeti confitentis, de sexta res dictorum de Colomba. ITEM loco dicto Taillian circa tres eminatatas terre, quarum fines sunt de prima parte via tendens versus Monmeneys, de secunda res Anthonii Molliner, quas tenet dictus Jaquemetus confitens, de tertia res Laurencii de La Griva, quas tenet dictus Jaquemetus confitens, de quinta et quarta res Petri Borser, quas tenet dictus Petrus de Colomba confitens, de sexta eiam, quam peciam tenet a dicto Jaquemeto confitente nomine cambii Andreas Molliner. ITEM circa tres eminatatas terre, prati et territorii cum una domo intus sita jacentes en Ruella, quarum fines sunt de prima parte res Petri Borsier, de secunda res Bonini Octonelli, quas tenet Johannes Bastia, de tertia res Johannini Gorreti notarii, de quarta res dicti Jaquemeti confitentis, de quinta res dicti Petri Borsier, de qua pecia tenent circa medietatem a dicta Johanna confitente nomine cambii circa medietatem liberi Aymoneti Bic et illi de Navillio et, ab eisdem, ipsam tenet Johannes Gorreti notarius. ITEM circa duas sestariatas terre et medium secatorium prati jacentes ou Cleva, quarum fines sunt de prima parte res Johannini Gorreti notarii, de secunda exitus, de tertia **331 [617 verso]** <res> dicti Johannini Gorreti notarii, de quarta res dicti Jaquemeti confitentis, moventes ab heredibus Petri Pontron et res dicti Jaquemeti confitentis, moventes a liberis Andree de Lanera, quas duas sestariatas terre tenent nomine cambii a dicto Jaquemeto liberi Aymoneti Bic et illi de Navillio et, ab eisdem, ipsas tenet dictus Johanninus Gorreti notarius. ITEM circa unam eminatam terre cum situ duarum domorum et unius rasquardi jacentem loco dicto Lyares, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res dicti Johannini Gorreti, eiam de tertia, quam peciam cum situ tenent nomine cambii a dicto Jaquemeto confitenti dicti dou Bic et illi de Navillio et, ab eisdem, ipse Johanninus Gorreti. ITEM circa duo secatoria prati cum uno cheneverio et situ unius rascardi jacentibus loco dicto Excharo, quorum fines sunt de prima parte res Andree Perrodi de Allexon, de secunda res Anthonii Boyssonet et eius nepotum, quas tenet idem Andreas Perrodi de Allexon, de tertia res dicte Johanne confitentis, de quarta res Ansermini de Allexon et Laurencii, filii naturalis Anthonii Ansermeti alias Griva, de quinta res Anthonii de Flory, de sexta res Guilliermi Boyssonet et Johannini eius fratris ac Johannis eorum cognati, de septima via publica, de octava res Guilliermi Boyssoneti et eius fratris et cognati predictorum, de nona res Andree Perrodi de Allexon, quas tenet Laurencius Ansermeti, de decima res dicti Laurencii Ansermeti, de undecima Loz Trappax. ITEM en Champ Rion circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte res Ansermini de Allexon, de secunda res dicte Johanne confitentis, de tertia res liberorum Grossi Johannis, quas tenet Jacobus de Duerches, de quarta res Anthonii de Flory, de quinta res Laurencii Ansermeti, de sexta res Ansermini de Mayn, de septima res Laurencii Ansermeti, naturalis. ITEM circa unum secatorium prati et tres eminatatas terre jacentes loco dicto Lexers et Les Vardes, quorum fines sunt de prima parte res Anthonii de Flory, de secunda res Mathey Grossi Johannis, de tertia res Guilliermi Boyssoneti et eius fratris et nepotum, de quarta res Anthonii de Flory, de quinta res Johannis de Flory, de sexta res Anthonii Poudral, de septima res Andree Perrodi de Allexon, de octava res dicti Anthonii Poudral, de nona via publica, de decima res dicti Andree Perrodi, de undecima res dicti Anthonii de Flory, quas tenet Matheus Grossi Johannis, de duodecima res Anthonii de Flory, de tresdecima res Laurencii Anthonii Ansermeti, una cum situ unius rascardi ibidem existentis. ITEM circa unam eminatam terre jacentem loco dicto Ou Crest, cuius fines sunt undique res Petri Poudral et Petri Jacobi, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii dicti liberi Aymoneti Bic et illi de Navillio et, ab eisdem, ipsam tenent Anthonius Poudral et sui fratres. ITEM circa unam sestariatam tam terre quam prati jacentem ou Planer, cuius fines sunt de prima parte **332 [618 recto]** res Anthonii Poudral, de secunda res Andree Perrodi de Allexon, de tertia res dictorum de Poudral, salva via publica, de quarta res Petri Jacobi de La Monta, quam peciam tenent ab eisdem confitentibus Martinus et Laurencius fratres, filii quondam Anthonii Ansermeti, naturales, qui proinde faciunt annuatim eisdem confitentibus duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et, ab eisdem Ansermeti, ipsam

tenent in feudum Anthonius Poudral et eius fratres. ITEM circa unam eminentam terre, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Jacobi, et de aliis partibus res dicti Anthonii de Poudral et eius fratrum et Andree Ansermeti, cum suis aliis confinibus si qui sint, quam peciam tenent a dictis confitentibus dicti Martinus et Laurencius Ansermeti naturales et, ab eisdem, ipsam tenet Petrus Jacobi de La Monta. ITEM circa unam eminentam terre jacentem loco dicto Pary, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Poudral et fratrum suorum, de secunda et tertia res Anthonii de la Balmacy, de quarta res dictorum de Poudra, quam peciam tenent in feudum nomine cambii a dicta Johanna confitente liberi Aymoneti Bic et Andreas Ogerii et eius frater et nepotes, a quibus vero dou Bic et de Navillio ipsam tenent Anthonius Poudral et eius fratres. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem en La Cleveta, cuius fines sunt de prima parte res Laurencii Ansermeti, de secunda res Anthonii de Flory, de tertia res dictorum de Poudral, eciam de quarta, quam peciam tenent nomine cambii a dicta Johanna confitenti dicti dou Bic et de Navillio et, ab eisdem, ipsam tenent dicti de Poudral. ITEM circa duas sestariatas terre jacentes en Champlan, quarum fines sunt de prima parte res Johannini de Meynet et eius nepotum, de secunda res dictorum de Boyssonet, quas tenet Johannes Gorreti, de tertia res Laurencii Ansermeti, de quarta res Petri Balmacy et nepotum suorum, quas tenent Petrus Gorreti et eius frater, de quinta res Grossi Johannis, quas tenet Jacobus de Duerches, de sexta res Laurencii Ansermeti, cuius pecie tenent nomine cambii a dicta Johanna confitente Johanninus Meyneti et eius fratres et nepotes medietatem. ITEM dimidiam quartanatam prati et territorii jacentem loco dicto Lescheres, cuius fines sunt de prima parte res dicte Johanne dou Gler, de secunda res Anthonii de Flory, de tertia res Guilliemi Boyssoneti et eius fratris ac nepotum, quam peciam tenet dictus Petrus de Colomba confitens. ITEM unam sestariatam terre jacentem en Lordery, cuius fines sunt de prima parte res Perrodi Ansermeti, quas tenent Amedeus de Balmacy et eius fratres, de secunda res Mathey Grossi Johannis et fratrum suorum, quas tenet Jacobus de Duerches, de tertia res Johannini Meyneti, eius fratrum et nepotum, de quarta res Guilliemi Boyssoneti, eius fratris et nepotum suorum, de quinta **333 [618 verso]** res Ansermini Ansermeti, de sexta res Perrodi de Allexon, quas tenet dictus Amedeus de la Balmacy, de qua pecia tenent nomine cambii a dicta Johanna confitente dictus Johanninus Meyneti, eius frater et nepotes, circa medietatem. ITEM circa unam quartanatam <terre> jacentem in Campo Vallis, cuius fines sunt de prima parte res Andree de Columbe, de secunda res Petri Borsier, de tertia res Anthonii Molliner, quas tenet dictus Petrus Borsier, de quarta res dicti Andree de Columba, de quinta res Johannis Petri de Crista, quas tenet Andreas Johannis Andreveti, salva via publica, quam peciam tenet in feudum a dictis confitentibus Andreas de Columba predictus. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem en Sayxan, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Bonifacii de Flory, de secunda res dictorum de Poudral, de tertia res Anthonii de La Balmacy et fratrum suorum, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus nomine cambii dictus Anthonius Balmacie, eius frater et nipotes. ITEM ibidem circa unam quartanatam terre, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Poudral et eius fratrum, et de omnibus aliis partibus res Anthonii Balmacie, eius fratris et nepotum, quam peciam tenent nomine cambii dictus Anthonius Balmacy, nomine suo et fratrum suorum a dictis confitentibus. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem in Campo Levet, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Balmacy et eius fratris et nepotum, de secunda et tertia res dictorum de Poudral, de quarta dictorum de Balmacia, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii predicti de Balmacia, et si alii fines forent non noceant in premissorum aliquo. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra in summa omnibus inclusis ut supra, videlicet duos capones de redditu in festo Sancti Stephani, triginta solidos et quatuor denarios servicii monete servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit ut infra, videlicet pro duobus solidis, sex denariis dicti servicii, quinque solidos placiti, sic taxati in duobus instrumentis albergamentorum certarum rerum in premissis inclusarum, facti unus videlicet per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Perroneto dou Gler, cuius causam habent dicti confitentes, videlicet per medium, recepti per Jacobum de Navillio notarium, anno Domini millesimo tercentesimo decimo nono, die vigesima octava mensis junii, et ulterius per dominum Petrum, tunc dominum de Cly, Humberto dou Gler, avunculo dictorum confitentium, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die tertia mensis aprilis. Et pro aliis serviciis placitum consuetum more terre Cliti. ITEM duodecim solidos, duos denarios **334 [619 recto]** tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam reddit dictus quondam Petrus, patruus dicti Jaquemeti confitentis, et postmodum dictus Amedeus, pater dicte Johanne confitentis, qui illam reddidit in manibus Johannis Casey notarii pro tunc et commissarii ad hec deputati, nomine suo et Johannis, patris dicti Jaquemeti confitentis. ITEM cum dictus dominus Petrus,

tunc dominus de Cly, dederit ad rectum feudum Bonino et Girardo dou Gler duas fidelitates, in quibus dicto domino tenebantur pro decem solidis annualibus et viginti solidis placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti recepto per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo, die vigesima nona mensis decembris, HINC est quod dicti confitentes se confessi fuerunt tenere in rectum feudum ut supra veluti causam habentes Bonini predicti, abavi dicti Jaquemeti confitentis, videlicet unam dictarum fidelitatum et facere pro eadem eidem domino nostro duci Sabaudie videlicet quinque solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani et decem solidos placiti quando acciderit. ITEM tenent in feudum terciam partem unius ovis, in qua tercia parte Petrus, avus dicti Jaquemeti confitentis quondam, tenebatur domino de Cly, uno anno et alio non, pro qua faciunt eidem domino nostro et suis quibus supra octo denarios servicii in festo Sancti Stephani sine placito, ut inde patere dicitur instrumento quictacionis dicte tercie partis, facte per dominum Petrum dominum de Cly Petro dou Gler eorum avo, recepto per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta medii.²⁸⁴ ITEM duas partes unius ovis in <quibus> quolibet anno et alio non avus dicti Jaquemeti confitentis tenebatur predicto domino Petro domino de Cly, ultra aliam terciam partem supra declaratam, videlicet duos solidos, octo denarios servicii sine aliquo placito ut patet instrumento remissionis dictarum parcium, duarum facte per ipsum dominum Petrum, avum dicti Jaquemeti confitentis, recepto per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo die quinta maii. ITEM totam reytatem in qua Boninus dou Gler, abavus dicti Jaquemeti confitentis, dominis quondam de Cly tenebatur, videlicet duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis reytate facti per dictum dominum Petrum, dominum de Cly quondam, eidem Bonino, recepto per Nicolletum de Vacheria notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die decima quarta mensis septembris. ITEM dicti **335 [619 verso]** confitentes confitentur ut supra facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro suo jure alpibus et pascuorum de Champlevy, videlicet duos denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, non derogando divisionibus inter eos seu eorum predecessores de dictis rebus factis que remanent in eorum robore, premissis non obstantibus, quoniam sic volunt dicti confitentes. Protestantes, promictentes, renunciantes et de quibus ut supra. SUCCESSIVE anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima quinta mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, sita in loco de Pasquer, presentibus Jacobo de Duerches et Andrea Gaspardi, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, serie presencium cunctis ad perpetuam deducatur noticiam quod ibidem in presencia mis notarii et commissarii subsignati, more persone publice stipullantis et recipientis, personaliter constitutus Johannes Meyneti, nomine suo et coniuncto nepotum <suorum,> pro quibus ratum habere promisit, gratis et sponte quam melius et liberius potuit pro se et suis heredibus et causam habituris et per juramentum suum, premissa in quantum eum tangit ratificavit et approbavit, confitens se tenere et facere prout in precedenti manifesto describitur, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. SUBSEQUENTER vero anno et indicione ac loco prescriptis, presentibus Andrea Gaspardi et Martino Vulliermi de Losanchy, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Laurentius Ansermeti qui gratis et sponte quam melius potuit cum juramento ratificavit, confirmavit et approbavit omnia et singula in presenti manifesto descripta, confitens se tenere medietatem pecie predictae jacentis ou Planer, et inde facere eisdem confitentibus medietatem dictorum duodecim denariorum servicii, promictens contra premissa non venire quinyimo illa omnia observare de quibus et renunciatis ut supra. ITEM anno et indicione et ubi supra, die vigesima nona dicti mensis januarii, presentibus Amedeo de Poudral et Anthonio filio Martini Balmacie, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Anthonius de Balmacia et Amedeus de Balmacia eius nepos, videlicet ipse Amedeus nominibus suo et coniuncto eius fratrum, quam melius potuerunt cum juramento ratificaverunt et confirmaverunt contenta in presenti instrumento in quantum eosdem tangit, confitentes se tenere pecias prescriptas, nomine cambii, quemadmodum superius est expressum, promictens et renunciatis ut supra. DEINDE, ibidem, die penultima mensis jamdicti januarii, presentibus Martino Foldon et Guilliermo Gorreti notariis, testibus ad hec **336 [620 recto]** vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Anthonius Hosqueti qui, nominibus suo et coniunctis cognatorum et suorum consortium, cum juramento, promissionibus, renunciacionibus et sollenitatibus in talibus requisitis, quam

---

²⁸⁴ Sic.

melius potuit, laudando ratificavit et confirmavit in quantum eum suosque consortes tangere potest, omni semota fraude. POSTREMO vero anno et indicione premissis, die vigesima mensis februarii, in domo cure Anthesii, presentibus Martino Foldon notario et Aymoneto Banderer, testibus ad hec vocatis et rogatis, per hoc instrumentum cunctis id intuentibus fiat manifestum, quod ibidem personaliter constitutus Franciscus dou Bic, qui nomine suo et coniunctis fratrum suorum, pro quibus ratum habere promisit, quam melius potuit et eum tangit suosque fratres tangere potest, cum debitis clausulis, sollemnitatibus, renunciacionibus promissionibusque ad hec requisitis, pro se et suis heredibus et causam habituris, dictum manifestum omniaque in eodem comprehensa et descripta, laudavit, ratificavit penitus et confirmavit cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. De quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario et commissario infrascripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio et dictamine peritorum, facti tamen substantia non mutata.

Petrus Cruse notarius.

38 - 1458, oct. 31 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi Antonio Pellissier e Andrea Colomba, **Martino, figlio del defunto Giovanni Duerches**, e Giacomo, figlio del defunto Antonio Duerches, a nome anche di Andrea, figlio del defunto Bruno Carabo, riconoscono di tenere in feudo, come dalla precedente *reconnaissance* di Giacometto, fratello del suddetto Martino, per metà, e Bruno Carabo, per l'altra metà, prati e terreni siti a Pessey, tre fasci di fieno di *marescalcia*, dovuti al loro avo Andreveto di Duerches da quelli di Buisson (da loro ereditati da Giovanni e Bruno, figli di Andreveto, come da albergamento di Bonifacio di Cly al detto Andreveto, figlio di Pietro Duerches, Giacomo Navillod notaio, il 23.6.1323), altri terreni a Facebellaz, al Clos des Ruynes, parte dell'alpeggio di Champlève, beni alle Fontanettes, alla Cléva de Duerches, alla Balma.

- *Confessio Martini, filii quondam Johannini de Duerches, et Jacobi, filii quondam Andree de Duerches, nominibus suis et Andree, filii quondam Brunodi Caraboz.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die ultima mensis octobris, in **337** [620 verso] Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli sita in Pasquier, presentibus Anthonio Pelluczer et Andrea de Colomba, testibus ad hec vocatis et rogatis, cunctis per horum intuicionem appareat evidenter quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii infrascripti more persone publice stipullantis et recipientis ut supra, personaliter constituti Martinus, filius quondam Johannini de Duerches, et Jacobus, filius quondam Anthonii de Duerches, nominibus suis et Andree, filii quondam Brunodi Carabo, pro quo enim laudari et confirmari facere promiserunt quam primum fuerint requisiti, cum sollenitatibus et clausulis requisitis et ipsorum quilibet in quantum eum tangit, gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, dixerunt, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifestaverunt palam, clam et non occulte ac recognoverunt se, per juramenta sua super sanctis Dei scripturis per eorum quemlibet prestita, tenere velleque et debere tenere ac athenus tenuisse ad rectum et perpetuum feudum, nomineque recti et perpetui feudi, a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum genitori prefati domini nostri ducis, pro tunc comiti Sabaudie, facta per Jaquemetum, filium quondam dicti Johannini de Duerches, fratrem dicti Martini confitentis, pro medietate, et Brunodum Caraboz, patrem dicti Andree Caraboz, pro alia medietate, et hoc in manibus Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, et deinde in manibus Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii, per dictos Martinum, filium quondam Johannini de Duerches, nominibus suis et dicti Jacobi eius nepotis, pro medietate, et Andream Carabo predictum, pro alia medietate, videlicet res et possessiones subscriptas una cum ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus, cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis. ET PRIMO circa octo secatia prati, territorii et pascue jacencia loco dicto Peccey, quorum fines sunt de prima parte Lo Chablo, de secunda Loz Mont dou Peccey, salvo exitu, de tertia Loz Mont dou Glacier, de quarta Vallis dou Glacier. ITEM tres fassos inter fenum et palleam in quibus quondam de annuali marescalcia tenebantur et facere debebant Andreveto de Duerches, avo dictorum confitentium, illi de Boysson, videlicet predecessores Petri Rava, Stephani Andree Gaspardi de Noarsa, Petri Pages, filii quondam Petri Pestalin de Noarsa, Anthonii de Granges et eius fratrum, Johannis Bossonodi Pestallini et eius fratrum, Anthonii, filii quondam Andree de Laneyra, et eius fratrum, et que tres fassos feni²⁸⁵ **338** [621 recto] et eius fratrum consueverunt tenere quos eis quictaverunt quondam Johannis et Brunodi,²⁸⁶ filii quondam Andreveti de Duerches, et pure remiserunt quondam Perronetus Pesta, avus dicti Petri Pages et sui consortes de Boysson, ut de ipsa remissione constat publico instrumento per quondam Nicolletum de Vacheria notarium recepto sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo tercio, die decima mensis jullii. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per nobilem virum dominum Bonifacium, dominum de Cly, Andreveto, filio quondam Petri de Duerches, avo dicti Martini confitentis, et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Jacobum de Navillio notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo primo, die vigesima tertia mensis junii, et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, pro

²⁸⁵ Al posto delle parole *tres fassos feni* dovrebbe esserci il nome di una persona.

²⁸⁶ Per *Johannes et Brunodus*.

cuius sufferta faciunt et soliti sunt facere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quinque solidos monete suffertarum in festo Sancti Stephani. ITEM circa septem sestariatas terre et territorii jacentes loco dicto Facibella, quarum fines sunt de prima parte lo Clappey de Ussyn, de secunda aqua de Facibella, de tercia via tendens deys Saix ad Facibella, salvo exitu. ITEM eys Rovynes, loco dicto Clos, circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Johannini de Ussyn, de tercia torrens, de quarta res Jaquemini de Duerches. *ITEM*²⁸⁷ ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor solidos servicii monete serviciorum Cliti in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM unum faxum feni cum dimidio, inter fenum et palleas, quem tenere confitentur a prefato domino nostro duce et suis quibus supra de marescalcia annuali in quo dicti confitentes et eorum predecessores quondam domino de Cly tenebantur. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum quarteronum silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis et tres obolos servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. ITEM faciunt pro jure suo pascue et Alpys de Champlevy unum denarium servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM dicti Martinus Jaquemeti de Duerches et Jacobus eius nepos se tenere confessi fuerunt ut supra a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, res et possessiones infrascriptas cum earum fondis et finibus, ut supra. **339 [621 verso]** ET primo circa septem sestariatas terre et territorii jacentes loco dicto Fontanetes, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Andreveti dou Drap, quas tenet Andreas Johannis Johanne, de tercia torrens. ITEM circa unum secatorium prati et territorii jacens en La Cleva de Duerches, cuius fines sunt de prima parte res illorum de Verdellion, de secunda Jaquemini de Duerches, de tercia via deys Mollers.²⁸⁸ ITEM circa octo sestariatas terre et territorii jacentes loco dicto Balmaz, quarum fines sunt de prima parte Lo Chanton de la Balmeta, de secunda Mons de Super, de tercia pascua de Champlevy, de quarta exitus, una cum domibus infra dictas pecias supra confinatas existentibus. Et si alii fines sint in premissis non obsint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, novem solidos monete serviciorum in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, ut inde constat in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per nobilem virum dominum Petrum, dominum quondam Cliti, Johannino, filio quondam Andreveti de Duerches, patri dicti Martini confitentis, et eius heredibus et cui acciderit, recepti²⁸⁹ per Guillelmum de Eyviona notarium anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo nono, die duodecima mensis januarii. ITEM confitentur se tenere ut supra unum fassum cum dimidio inter fenum et palleas de marescalcia annuali quem quondam faciebat domino de Cly Martinus de Duerches, pro eundem dominum quictatum et remissum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum quarteronum silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis et tres obolos servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. Protestantes, promictentes et renunciantes ut in precedenti. SUBSEQUENTER, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die sexta mensis marci, apud Anthey, videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Andrea Aymoneti de Berczino et Laurencio Rigolleti notario, testibus ad hec vocatis et rogatis, cunctis harum serie ad perpetuam deducatur noticiam quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis dicti notarii et commissarii subsignati more persone publice ut supra recipientis, personaliter constitutus jam dictus Jacobus, filius quondam Andree de Duerches, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et per juramentum suum ut supra, se tenere confessus fuit a predicto domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, de recognicione dudum facta per dictum Andream Carabo, videlicet unam peciam pascue jacentem in Facibella supra Ussyn, cuius fines sunt de prima parte aqua de Facibella, de secunda res infantum Johannis Reyneri de Monmeneys, de tercia res liberorum Petri Hosqueti, de quarta res Johannini Gorreti, de quinta exitus, **340 [622 recto]** et si alii fines sint in premissis non obsint, extimatam circa quatuor modiatas terre cum suis fondis ut supra. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos servicii in festo Sancti Stephani et sex solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta pecia facti per nobilem virum Petrum dominum de Cly, pro tunc, Brunodo, avo dicti Andree Carabo, recepto per Girardum Botellier anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo quarto, die tercia mensis junii et ulterius facit de novo servicio augmentato, videlicet unum denarium servicii cum suo recto placito quando

²⁸⁷ La parola *ITEM* è cancellata.

²⁸⁸ Per *Mollyners*.

²⁸⁹ Per *receptum*.

acciderit, et hoc vigore cuiusdam realbergamenti per me dictum commissarium facti die presenti dicto Jacobo ad finacionem dicti Andree Carabo, recepti per Martinum Foldon notarium anno et die presenti.

Protestans, promictens et renuncians ut supra.

Petrus Cruse notarius.

39 - 1458, oct 31 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi Giovanni Bastia e Amedeo Poudral, i fratelli **Antonio e Andrea, figli del defunto Yanino di Vullio**, figlio del fu Andreveto di Crétaz, confessano di tenere in feudo terreni siti al Croset di Brengueil, alle Battendières, al Giomein, con parte del relativo alpeggio (confini: torrente di Anservigni, la Finestra Curta, la grande finestra del Monte Cervino,²⁹⁰ i pascoli della Barma, il torrente della Barma) e parte dell'alpeggio di Champlève.

- *Confessio Andree et Anthonii fratrum, filiorum quondam Yanini de Vullio, filii quondam Andreveti de Crista.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die ultima mensis octobris, apud Valletornenchiam videlicet in domo heredum Petri Carrelli sita in Pasquier, presentibus Johanne Bastia et Amedeo Poudral, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii infrascripti more persone publice ut supra stipullantis, personaliter constituti **Anthonius et Andreas fratres, filii quondam Yanini de Vullio**, filii quondam Andreveti de Crista, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste **341 [622 verso]** consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et palam ac publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt, se tenere, tenuisse velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum feudum a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione dudum facta antecessoribus prelibati domini nostri ducis in manibus quondam Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, per Yaninum de Vullio predictum, patrem dictorum confitentium, et sequenter in manibus Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii, per eundem Yaninum, videlicet res et possessiones subscriptas una cum ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis, ET primo unam peciam terre, prati de novali, jacentem in territorio de Brenguel, loco dicto Croset, extimatam circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Chinayl, de secunda via publica, de tertia res dictorum confitentium, que fuerunt Croseti, que pecia fuit quondam avo dictorum confitentium. ITEM unam peciam vernerii jacentem loco dicto Bactanderes, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Petri Perron de Crista, de tertia res dictorum confitentium que fuerunt quondam Andreveti Croseti, quas tenent dicti liberi Perron, de quarta Loz Chablo de la Rovinacy, tendens eys Rovys Stephani Berthodi et eius fratrum, quas duas pecias tenent in feudum a dictis confitentibus liberi dicti Petri Perron, qui inde faciunt dictis confitentibus et suis quibus supra annuatim quatuor solidos servicii et octo solidos placiti quando acciderit tam pro dictis rebus <quam> pro certis aliis. ITEM unam peciam prati jacentem en Brenguyll, loco dicto Croset subtus exitum, extimatam circa unam sestariatam terre prative, cuius fines sunt de prima parte torrens de Chinayl, de secunda res dictorum confitentium, de tertia exitus de super, que pecia fuit quondam Andreveti Croseti. ITEM unam peciam prati jacentem en Logiement extimatam circa quatuordecim secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua de Logiement et Loz Challecz, de tertia res dictorum confitentium moventes ab Andrea de Colomba et eius fratribus, de quarta pascua, de quinta res Johannis Petri de Crista, quas tenet Anthonius Peccion, de sexta aqua descendens de La Balma, de septima res Johannis Petri de Crista, de octava res dicti **342 [623 recto]** Anthonii Andreveti, de nona res Johannis Valleti et eciam de decima, de undecima res dicti Anthonii Johannis Petri, de duodecima domus inferior de Logiement, de tresdecima res Johannis Petri, quas tenent Johanninus Meynet et eius nepotes, de quatuordecima res Johannis Valleti, de quindecima exitus, una cum duabus domibus intus sitis et situ alterius domus in ruynam evente, salvo infra dictos confines exitu, que pecia alias fuit confessata in tribus peciis et que pecie fuerunt quondam Andree Croset et dictorum confitentium. ITEM circa sextum unius secatorii prati jacentis en Logiement, in pede pratorum de Logiement, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Valleti, de tertia eciam, de quarta res liberorum Petri Andreveti quas tenet Johannes, filius quondam Martini de Heryn, ITEM quartam partem cum quarta parte alterius quarterii medietatis pro indiviso pascuorum et pasturagiorum de Logiement, cuius fines sunt de prima parte aqua de Anservigni descendens, tendens a la Fenestra Curta et ex hinc tendendo ad Magnam Fenestram de Monservyn,

²⁹⁰ Colle del Teodulo.

tendendo ex hinc usque ad pascua Alpis de Balma, quam tenent heredes Perroneti de Cresto, tendendo ex hinc ad pratum dicti Perroneti, tendendo ab inde usque ad aquam descendentem de Balma, salvis pratis infra dictos confines existentibus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, pro predictis rebus et pascuis, usagia infrascripta. Et primo pro pascuis et pasturagiis de Logiement desuper manifestatis que fuerunt eorum quondam patris, unum seraceum cum quarto alterius seracei, sexaginta duas libras cum dimidia caseorum loco et nomine eiusdem seracei de reddictu in festo Sancti Michaelis, et pro aliis rebus sex solidos, quatuor denarios obolum servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, septem solidos, sex denarios tallie in festo Sancti Michaelis monete talliarum, unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, et pro sufferta medietatis alterius fidelitatis duos solidos, sex denarios monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani. ITEM confitentur se esse consortes cum aliis consortibus in pascuis et pasturagiis de Champlevy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, pro eorum jure servicii debiti pro dictis pascuis et pasturagiis, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, licet tamen in manifesto per Glaudium Voudani notarii recepto, non manifestaverunt nisi unum denarium quia tamen in albergamento sic continetur prout superius describitur. ITEM tenent in feudum ut supra quarterium unius ovis in quo predecessores dictorum confitencium **343 [623 verso]** quondam dominis de Cly tenebantur annis alternis, remisse et quietate Vulliello, abavo dictorum confitencium, per dominum Petrum, olim dominum de Cly, pro servicio annuali infrascripto domino faciendo, ut patet per instrumentum publicum manu Johannis Sancti Petri notarii receptum sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta maii. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani sine placito, ut patet instrumento predesignato. ITEM dicti confitentes pro se et suis quibus supra confessi fuerunt se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro aliquibus rebus superius confessatis et in dictis rebus inclusis, que res fuerunt dicti quondam Andree Croseti, videlicet undecim solidos, sex denarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani cum eorum recto placito quando acciderit more terre Cliti, et quinque solidos pro sufferta unius fidelitatis monete suffertarum eodem festo, ut patet instrumento albergamenti facti per nobilem Johannem Tornerii, vicecastellani Cliti, ad finacionem dicti Andreveti Croset de Crista dicto quondam Yanino, patri dictorum confitencium, et suis heredibus et cui perpetue acciderit, recepti per Johannem Got de Viviaco²⁹¹ notarium, anno Domini millesimo quatercentesimo secundo die quindecima mensis junii. Protestantes, promictentes et renunciantes ut supra. ITEM anno Domini millesimo quatercentesimo LIX, indicione septima die vigesima nona mensis januarii, in domo suprascripta illorum de Carrel, presentibus Johanne Machet et Andrea Johannis Martini de Herin, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Johannes et Anthonius fratres, filii quondam Perroni de Crista, nominibus suis et coniunctis fratrum et nepotum suorum, quam melius potuerunt pro se et suis heredibus et causam habituris in quantum eorum quemlibet tangit, laudaverunt, ratificaverunt penitus et confirmaverunt omnia et singula in presenti instrumento manifesti descripta modo et forma quibus supra, promictentes et renunciantes ut supra. De quibus omnibus premissis pecierunt et requisierunt dicti manifestatores per me notarium et commissarium subscriptum duo et plura eisdem fieri et tradi publica instrumenta, consilio et dictamine peritorum dictanda, seu tot quot fuerint requisita et necessaria, facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius.

---

²⁹¹ Vevey.

40 - 1458, oct. 31 -

A Valtourmenche in casa Carrel, testi Giovannino Gorret e suo figlio Guglielmo, notai, **Giovanni, figlio del defunto Giovanni Bastia dei Molliners**, confessa di tenere in feudo terre e prati siti a Pramonda (Plan du Pré Vieil), al Chanton, alla Leschy, ai Novis di Pramonda, al fondo dei Molliners e vicino alla strada che ivi conduce. Possiede il diritto di pascolo sui terreni di Pramonda, come dagli albergamenti fatti dai nobili Bonifacio e Goffredo di Cly al suo antenato Giovannino dou Melyn, Nicoletto di Cly notaio, nel 1290, da Bonifacio di Cly ad Andreveto, suo avo, Giovanni Munier notaio, nel 1326 e, Enrico Sermodi notaio, nel 1334. Ha inoltre la terza parte di un mulino sito al Plan di Maën sul torrente di Chignana, chiamato Le Moulin le plus Haut (*altius molendinum*), con diritto alle macine di Champlève; il feudo di Champagniasch, alias Sayxan, sito a Valmartin, il bosco a monte del villaggio dei Molliners e il diritto ai pascoli di Champlève.

344 [624 recto] - *Confessio Johannis filii quondam Johannini Bastia deys Molliners.*

ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC quinquagesimo octavo, indicione sexta, die ultima mensis octobris, apud Valletornenchiam videlicet in domo illorum Carrelli sita in Pasquier, presentibus Johannino Gorreti et Guilliermo eius filio notariis, testibus ad infrascripta specialiter peragenda vocatis et rogatis, per hoc publicum instrumentum cunctis liquide fiat manifestum quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii commissarii que infrascripti more persone publice stipullantis et recipientis ut supra, personaliter constitutus **Johannes, filius quondam Johannis Bastia** de Molliners, qui gratis et sponte non vi, non dolo, non metu nec aliqua fraudis specie vel machinacione ad hec inductus, circumventus nec oppressus, sed sciens, prudens et ex eius spontanea voluntate motus, quam melius, liberius et securius potuit et potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, dixit, confessus fuit palam et publice, tamquam si foret in vero judicio propterea evocatus, citatus vel adiornatus, manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum feudum, ac athenus tenuisse a prelibato domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castris Cliti et resorti eiusdem, de recognicione olim prelibato domino nostro, genitori eiusdem domini nostri ducis moderni, pro tunc comiti Sabaudie, facta in manibus Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, per Johanninum Bastiaz de Molliners, patrem dicti confitentis, et sequenter per eundem confitentem in manibus providi viri Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ad ea pro tunc deputati, videlicet res et possessiones subscriptas una cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis et conductibus, cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis. ET primo in Pramonda, loco dicto Plan de Pra Viel, circa unum secatorium cum dimidio prati cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tertia res Amedei Octonelli, de quarta res Guilliermi **345 [624 verso]** Boyssoneti, eius fratris et nepotum, una cum situ trium domorum ibidem sitarum. ITEM circa medium secatorium prati jacens retro Loz Chanton, cuius fines sunt de prima parte pascua de Champlevy, de secunda res dicti Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et nepotum, de tertia res dicti Amedei Octonelli, de quarta res dicti Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et nepotum, de quinta res dicti Amedei Octonelli. ITEM ibidem loco dicto La Leschy, circa medium secatorium prati et terre, cuius fines sunt de prima parte res dicti Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et nepotum, de secunda res dicti Amedei Octonelli, de tertia res eorundem de Boyssoneti, de quarta via. ITEM circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte pascua de Champlevy, de secunda res dicti Amedei Octonelli, de tertia res dicti Guilliermi Boyssoneti, eius fratris et nepotum. ITEM ibidem ante domos circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum de Boyssonet, de tertia res dicti Amedei, de quarta eciam. ITEM potest tenere bestias suas ad pascendum super pascuis de Pramonda omni anno. ITEM totam syoventeriam animalium ipsius in qua quondam dominus de Cly sequi tenebatur in eorum alpiibus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, duos solidos servicii annuatim in festo Sancti Stephani, et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobiles Bonifacium et Gocteffredum, quondam dominos de Cly, Johannino dou Mollyn quondam, cuius causam habet in tertia parte in dictis rebus excersandum²⁹² in Pramonda sioventeria et usu pascuorum predictorum pro jure suo rerum in dicto albergamento descriptorum, recepto per Nycolletum de Cly notarium sub anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo, die quindecima mensis ...²⁹³ Et

²⁹² Per exercendum.

²⁹³ Manca il nome del mese.

ulterius facit pro sufferta tercię partis unius fidelitatis melius annuatim in festo Sancti Stephani videlicet viginti denarios monete suffertarum. ITEM unam peciam prati jacentem en Pramonda, loco dicto Novis, extimatam circa duo secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda pascua de Champlevy, de terciā res illorum Boyssoneti, quas tenet Martinus Bruneti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobilem virum Bonifacium, quondam dominum de Cly, Andreveto, avo dicti confitentis, recepto per Johannem Mugnerii notarium, anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo quarto. ITEM tenere confitetur in feudum ut supra circa unum secatorium prati jacens in pede deys Molliners, cuius fines sunt de prima parte res Laurencii Ansermeti, de secunda exitus tendens ou Gler, de terciā Loz Gler, de quarta **346 [625 recto]** res Petri Boreser, quam peciam tenet nomine cambii a dicto confitente et suis dictus Laurencius Ansermeti. ITEM ibidem juxta carreriam deys Molliners circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte carreria molandini, de secunda res Petri Borser, quas tenet idem confitens, de terciā res Johannini Gorreti notarii, de quarta res Johannini de Meynet et eius fratrum, de quinta res Anthonii de Vullio et eius uxoris, quas tenet Petrus Borser, de sexta res Petri de Columba, de septima res dicti Petri Borser, de octava res dicti Petri de Colomba. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobilem virum Bonifacium, quondam dominum de Cly, Andreveto, avo dicti confitentis et suis, recepto per Henricum Sermodi notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo sexto, die duodecima mensis maii. ITEM sextam partem unius pecie insulle jacentis en Plan Mayn, loco dicto Navilliacz, cuiusquidem sextę partis fines sunt de prima parte res Andree de Colomba, de secunda res Jaquemeti dou Gler, de terciā res Andree Andreveti de Noarsa. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani et sexdecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti dicte pecie facti per dominum Petrum, olim dominum de Cly, Andreveto Guigniet et suis consortibus eorumque heredibus, recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo primo, die decima mensis maii. ITEM terciam partem pro indiviso unius molandini siti in plano de Mayn prope aquam descendentem de Chigniana, vocati Alcius Mollandinum, cum suis rippagiis, molentibus et usu mollerie de Champlevy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra quatuor monturerios silliginis et octo monturerios ordei de reddictu in festo Sancti Michaelis. ITEM facit annuatim pro jure suo cuiusdam reytatis per quondam predecessores eius acquisite a dominis de Cly et pro quodam feudo vocato de Champagniasch, alias Sayxan, quod feudum jacet en Valmartin, cuiusquidem prati fines sunt de prima parte et undique res liberorum Petri Poudral et Anthonii Balmaci, eius fratris et nepotum suorum, extimato dicto feudo circa unam eminentam prati, quam peciam tenet a dicto confitente dictus Anthonius Balmacy. Et pro nemore supra Villam deys Molliners quinque denarios, obolum servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, cuius nemoris fines sunt de prima parte Vallis dou Macelley, tendens versus lo Gler, de secunda Vallis de La May tendens en Felliner, de terciā res Petri Borser, de quarta, quinta **347 [625 verso]** et sexta prata antiqua de Molliners cum suis aliis confinibus. ITEM pro jure suo pasturagiorum de Champlevy unum denarium servicii in festo Sancti Stephani et, ultra premissa, facit annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo denarios tallie monete talliarum in festo sancti Michaelis. ITEM tenet sub premissis sexdecim denarios servicii annuatim in festo Sancti Stephani, cum dominio feudi et rebus²⁹⁴ super quibus fiunt quos eidem confitenti pro jure suo quinque solidorum et septem denariorum servicii per liberos Andree Aymoneti de Berczino debitorum Andreveto Guigniet et eius consortibus, faciunt dicti liberi pro sex secatoriis prati jacentibus versus Laz Charbonnery, loco dicto Pramonda, quod ipsi liberi tenent in feudum a dicto Andreveto et eius consortibus, quorum fines sunt de prima parte res liberorum Magni Andree de Ussino, de secunda res liberorum Andree Martini Charua, de terciā pascua de La Monta dou Lay, cum suis aliis confinibus si qui sint qui non obsint, que sex secatoria prati tenent ad retrofeudum a dicto Johanne Johanninus de Nuarsa et Jaquemetus eius cognatus. Protestans, promictens et renuncians ut in precedenti. DENIQUE vero anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima sexta mensis januarii, in domo dictorum Carrellorum supradescrpta, presentibus Andrea Gaspardi et Martino Vulliermi testibus ad hec vocatis et rogatis, serie presencium cunctis fiat notorium quod ibidem, ad

---

²⁹⁴ Per rerum.

instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra stipullantis, personaliter constitutus Laurencius, naturalis filius quondam Anthonii Ansermeti, qui gratis et sponte in quantum eum et suos tangere potest cum promissionibus, renunciacionibus, clausulis et sollicitatibus in talibus requisitis et necessariis, laudavit, grantavit, ratificavit penitus et confirmavit omnia et singula in presenti instrumento descripta sub modis et formis prescriptis. SEQUENTER, anno, indicione et loco supra proxime descriptis, die vigesima nona mensis januarii, presentibus Amedeo de Poudral et Ludovico dou Bic, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Anthonius de Balmacia et Amedeus eius nepos, filius Martini de Balmacia, videlicet dicti Amedeus nomine suo et fratrum suorum, et Anthonius²⁹⁵ nomine suo et dicti Martini eius patris, pro quibus ratum habere et tenere firmum promiserunt quam melius potuerunt, pro se et suis heredibus et causam habituris cum juramentis et clausulis necessariis, laudaverunt, ratificaverunt et approbaverunt <omnia et singula in presenti instrumento descripta> confitentes se tenere a dicto confitente ut supra describitur. Promictentes contra **348 [626 recto]** ea non venire, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. POSTREMO anno et indicione premissis, die tresdecima mensis februarii, in burgo Anthesii videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Thoma Martini dou Loz et Petro Anthonii Aymoneti dou Loz, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat omnibus hec intuentibus quod ibidem personaliter constitutus Jaquemetus, filius quondam Aymoneti Andreveti de Noarsa, nomine suo et coniuncto Johannini eius cognati, qui gratis et sponte quam melius potuit et debuit, cum juramento, ratificavit et confirmavit presens manifestum et omnia in eodem descripta, confitens se tenere dicta sex seccatoria prati superius ultimo confinata per modum supra descriptum, promictendo et renunciando ut supra. De quibus omnibus premissis dictus confitens peccit a me notario et commissario supra nominato et infra designato duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio et dictamine peritorum, substancia tamen facti non variata.

Petrus Cruse notarius.

---

²⁹⁵ I nomi *Andreas* e *Anthonius* vanno invertiti.

41 - 1458, nov. 3 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon e Clemente Brunodet, **Giovanni, figlio del defunto Andrea Hérin di Losanche, detto Machet**, a nome anche di Pietro, figlio del defunto Gerardo di Hérin, Andrea, Martino e Antonio, fratelli del suddetto Pietro, nipoti di Giovanni e figli di Gerardo, per una metà, Giovanni senior e il fratello Andrea, figli del defunto Martino Hérin (a nome anche del loro fratello Pietro e di Giacomo e Andrea, figli del fu Giovanni Hérin, figlio di Martino, loro nipoti) per l'altra metà, confessano di tenere in feudo i prati e le terre siti al Mont de Corriore in località Breuil col diritto di pascolare 20 mucche da latte coi loro vitelli, 10 tori e 50 ovini da latte, come da albergamento fatto da Pietro di Cly al loro avo Giovanni, detto Tappon,²⁹⁶ di Losanche, Giovanni di Saint Pierre notaio, il 13 maggio 1362. Possiedono altri feudi al Pont sotto il Giomein, con tre case, a Miserèche, vicino al Layet, al Challet di Yllia, al Chanton di Yllia, al Crest, alle Lesches, al Grangy, con una casa e una *chavanna*, al Mollineys, al Plan du Loz, vicino al lago con una casa, in località Ponteyl, alla Cleva du Loz, a Vagery, alla Servaz e Grangettes, con due case, alla Varda di Vullienç, a Biolliva (o Biollina), a Leysina, a Cleva Pallua (sulla strada per Chamois), alla Leys de Cenglaryn, e parecchi altri beni a Losanche, (albergamento di Bonifacio di Cly a Giovannetto e Giovanni, figli di Lorenzo di Losanche, a Perrino, figlio di Ogero di Heryn, e ad Andreveto di Bruneto di Heryn, Enrico Sermodi notaio, il 31 maggio 1322). Tengono anche la terza parte di un mulino sito a La Val sul torrente di Yllia, coll'uso delle macine di Champlève e sono consorti dell'alpeggio di Champlève.

- *Confessio Johannis filii quondam Andree de Heryn de Losanchy, dicti Machet, et suorum consortium.*

ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC^{mo} quinquagesimo octavo, indicione sexta, die tercia mensis novembris, in Valletornenchia videlicet in domo heredum Petri Carrelli, sita in loco qui dicitur Pasquier, presentibus Martino de Foldon notario et Clemente Brunodeti, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum per harum seriem fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii infrascripti ut supra stipullantis et recipientis, personaliter constituti **Johannes, filius quondam Andree de Heryn de Losanchy, 349 [626 verso] dictus Machet**, nomine suo et coniuncto Petri, filii quondam Girardi de Heryn, et Andree, Martini et Anthonii dicti Petri nepotumque dicti Johannis ac filiorum dicti Girardi, pro medietate rerum subscriptarum, nec non Johannes senior et Andreas, fratres, filii quondam Martini de Heryn, nominibus eciam suis nec non coniunctis Petri de Heryn, eorum fratris, et Jacobi et Andree, filiorum quondam Johannis de Heryn, filii quondam Martini de Heryn eorum nepotis, pro alia medietate, pro quibusquidem absentibus dicti supranominati Johannes Machet, Johannes et Andreas Martini de Heryn ratum et firmum habere promiserunt et per eosdem absentes laudari et confirmari facere omnia universa et singula in presenti instrumento contenta quociescumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec necessariis, qui vero gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero judicio propterea evocati, manifeste recognoverunt, per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, se tenere velleque debere tenere ex nunc impepetuum et se tenere consuevisse a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castris Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus providorum virorum Johannis Casey, notarii, per dictum Girardum, nomine suo et dicti Johannis confitentis, ac Martinum de Heryn, patrem dictorum Johannis, Johannis, Petri et Andree fratrum, facta in consorte cum Johanne Constantini et Petro Levreyr, et sequenter Glaudii Voudani, notarii, et commissariorum ad hec deputatorum, per Girardum et Johannem fratres, filios quondam Andree de Herin de Losanchi, et Johannem seniore, filium quondam Martini de Heryn nominibus suo, Johannis, Petri et Andree fratrum suorum, videlicet res et possessiones subscriptas. ET primo²⁹⁷ circa tria secatoria prati in pluribus particullis, jacentibus in Monte de Coreorum loco dicto Bruil, que particulle et pecie includuntur infra confines subscriptos, videlicet de prima parte aqua descendens de Anservigni, de secunda et tercia Les Lescheyres deys Maberges, de quarta pascua, de quinta aqua descendens dou Roysser. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, et, pro quinque partibus sufferte medie fidelitatis, duos solidos, unum denarium monete suffertarum eodem festo. **350 [627 recto] ITEM** tenere confitentur duas partes pro indiviso usus pasturagiorum viginti vacarum habencium lac et suorum

²⁹⁶ In altri documenti: *Tappo*.

²⁹⁷ La parola *primo* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

vitullorum, decem thoreanorum et quinquaginta ovium pariter lac habencium, in et super alpe et pascuis de Coreorum omni anno. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duas partes unius floreni boni auri et justii ponderis de servicio in festo Sancti Stephani et duas partes viginti solidorum placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dictis duabus partibus facti per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Johanni dicto Tappo de Losanchi, avo dictorum confitencium et suis heredibus utriusque sexus et cui acciderit, recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo secundo, die tresdecima mensis maii. ITEM in monte subtus Logiement, loco dicto Pont, circa decem secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte aqua de Bardoney, de secunda aqua descendens de Anservigny, de tertia res liberorum Johannis Barat, de quarta via publica de Logiement, cum situ tocius domorum ibidem existencium, una cum quadam pecia prati vocata Insulla. ITEM circa tria secatoria cum dimidio prati jacencia loco dicto Miserachy, quorum fines sunt de prima parte nemus seu Alpis dou Layet, de secunda res Martini Andree Aymonodi, de tertia et quarta via publica. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis en Yllia loco dicto Challec, cuius fines sunt de prima parte res Petri de Morant, fratres et nepotes suorum, de secunda res liberorum Johannis Constantini, de tertia res Yanini Nicolleti, de quarta res dictorum liberorum Johannis Constantini. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis loco dicto Balma, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda via publica seu exitus, de tertia res Yanini Nycolleti, de quarta eciam. ITEM circa unam quartanatum prati jacentem ou Chanton, cuius fines sunt de prima parte res Yanini Nycolleti, de secunda res liberorum Johannis Constantini, de tertia via de super, de quarta res dicti Yanini Nycolleti, ITEM circa unam quartanatum terre prative jacentem ou Chanton, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Douge,²⁹⁸ de secunda res illorum Johannis Constantini, de tertia eciam, de quarta res dictorum Morandorum, de quarta res liberorum Anthonii Douge. ITEM circa tres quartanatas prati jacentes ou Crest retro grangiam, quarum fines sunt undique res liberorum Johannis Constantini. ITEM circa quartum unius secatorii prati, jacentis loco dicto Lesche, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus res dictorum liberorum Johannis Constantini. ITEM **351 [627 verso]** circa tres quartanatas terre et prati jacentes supra domum grangie, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tertia res dictorum liberorum Johannis Constantini, de quarta res Yanini Nycolleti. ITEM circa unam sestariatam terre et prati jacentem ou Chanton de Yllia, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda pascua, de tertia res dictorum liberorum Johannis Constantini, de quarta res liberorum Martini de Heryn confitencium, moventes a Petro de Yans dou Peccey. ITEM ibidem circa unam quartanatum terre, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda et aliis partibus res liberorum Johannis Constantini. ITEM situm unius domus et unius chavanne jacentis loco dicto Grangy juxta exitus et res dictorum fratrum Martini de Heryn confitencium. ITEM unam peciolam territorii seu prati jacentem loco dicto Lavyel juxta res heredum Yanini de Losanchi et res Bonini Cappitani quondam. ITEM totam roydam in qua quondam dominis de Cly tenebantur predecessores dictorum confitencium. Et inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, prout infra. Et primo pro quadam pecia prati jacente in pratis Pontis de Miserachy, ultra octo denarios quos eidem faciunt heredes Petri Laner servicii, undecim solidos, quatuor denarios servicii annuales in festo Sancti Stephani et viginti solidos placiti quando acciderit, quinque solidos auxilii eodem festo et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam idem Martinus, pater dictorum confitencium, reddidit in manibus Petri Ducis, cuius fidelitatis causa promisit esse fidelis erga prefatum dominum nostrum ducem et suos quos supra in manibus quondam Johannis Casei notarii et commissarii ad hec deputati, ut patet instrumento albergamenti facti per dominum Petrum dominum de Cly Johanni, avo dictorum confitencium, et suis, recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo secundo, die decima quarta maii. Et est sciendum quod in dicto instrumento continetur quedam pecia jacens loco dicto Cenglung que post modum fuit eidem Martino remota per dominum de Cly, loco cuius reddidit eidem peciam prati jacentem en Miserachy supra confinatum, et pro aliis rebus faciunt annuatim sex solidos tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro remissione quarterii unius ovis in quo predecessores ipsorum confitencium quondam dominis de Cly tenebantur, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani sine placito, ut patet instrumento remissionis dicti quarterii facte **352 [628 recto]** per dictum dominum Petrum, olim dominum de Cly, Johanni Tappo, avo dictorum confitencium et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Johannem Sancti Petri notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii. ITEM

²⁹⁸ Per dou Ge.

confitentur se tenere in feudum ut supra circa quartum unius secatorii prati jacentis en Mollineyr, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda aqua descendens de Yllia, de quarta et tercia res liberorum Petri Vulliermi. ITEM circa unum secatorium prati jacens in Plano dou Loz, prope lacum, cuius fines sunt de prima parte res liberorum confitencium, de secunda res liberorum Martini de Galleys, de tercia res ditorum liberorum Martini de Heryn confitencium, de quarta et quinta aqua lacus, una cum situ unius domus jacentis ibidem cum suis curtibus et plateis jacentibus in medio rerum dicti Johannis confitentis et fratrum suorum. ITEM unam sestariatam terre jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Layou, de secunda res Johannis Galleys et suorum fratrum, de tercia res dicti Johannis Martini de Heryn confitentis et fratrum suorum, una cum situ unius domus cum suo exitu infra dictos confines existente. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem subtus lo mont, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Johannis Martini de Heryn confitentis et fratrum suorum, de aliis partibus res ditorum fratrum de Heryn confitencium. ITEM circa unam eminatam terre cum decima eiusdem jacentem loco dicto Ponteyl, cuius fines sunt de prima parte aqua de Yllia, de secunda res liberorum Anthonii Lano, quas tenet Petrus de Morant, de tercia res liberorum Anthonii Loge, de quarta res ditorum de Lano, quas tenet idem Petrus Morandi, quam peciam tenent nomine cambii a dictis fratribus filii quondam Martini de Heryn confitentis, liberi Anthonii de Lano et, ab eisdem, ipsam tenet dictus Petrus de Morant eiusque frater et nepotes. ITEM circa unum secatorium prati jacens en La Cleva dou Loz, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Andree Bleston et eius nepotum, de tercia res ditorum Morandorum, de quarta et quinta res liberorum Petri Maczoc, de sexta res ditorum de Bleston cum decima ipsius pecie. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis loco dicto Vagery, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Andree Vulliermi, de secunda eciam, de tercia res ditorum Morandorum, de quarta via publica. ITEM ibidem circa tercium quarterii unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res ditorum Morandorum, de secunda res liberorum **353** [628 verso] Johannini Vulliermi, de tercia exitus, de quarta res Petri Andree Vulliermi, cum ipsarum aquis, aquariciis et bonis usibus universis. ITEM circa duo secatoria prati et tres sestariatas terre una cum situ duarum domorum jacencium loco dicto Fornacz et Grangetaz, quorum fines sunt de prima parte exitus, de secunda res liberorum Petri Andree Challyon alias Maczoc, de tercia res liberorum Johannis Layou, de quarta res liberorum Petri Carrelli, de quinta res Johannis Brunodeti senioris, de sexta res liberorum Martini Galleys, de septima res ditorum Morandorum, de octava Loz Trapax, de nona exitus canalisis. ITEM unam peciam terre incultam jacentem en Vullienec, loco dicto La Varda, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda eciam, de tercia res Aymoneti de Banderer et eius fratrum, extimatam circa unam quartanatam terre. ITEM circa unam eminatam terre jacentem en Biollina, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Anthonii Callierot, de tercia eciam, de quarta et quinta pascua. ITEM circa tres eminatam terre, quarum fines sunt de prima parte exitus deys Leysieres, de secunda via publica, de tercia res dicti Anthonii Callierot, de quarta pascua. ITEM ibidem circa unam eminatam terre, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res dicti Jaquemeti de Heyn confitentis, de tercia exitus. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem loco dicto Leysina, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Andree Bleston et eius nepotum, de tercia Loz Griviacz. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes en Cleva Pallua, quarum fines sunt de prima parte via publica tendens versus Chamoys, de secunda res Andree Riveti et eius fratrum, de tercia res dicti Jaquemeti de Heryn confitentis, de quarta et quinta res Johannis Boclerot, de sexta res dicti Andree de Heryn et eius fratrum, des septima res dicti Jaquemeti de Heryn, quam peciam tenent a dictis confitentibus liberi Johannis Roveyon et, ab eis, ipsam tenet nomine cambii Anthonius Callieros. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem loco dicto Grangeta, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de Callierot, de secunda et tercia res Petri de Heryn, alias Curti, quas tenet Jaquemetus de Heryn, de quarta pascua, quam peciam tenent a dictis confitentibus liberi Johannis Roveon et, a dictis liberis, ipsam tenet Petrus Andree de Banderer in feudum. ITEM circa tres eminatam terre jacentes loco dicto Fornacz, quarum fines sunt de prima parte vallolia, de secunda res liberorum Martini Riveti, de tercia vallolia de Fontana, de quarta via publica. ITEM unam **354** [629 recto] eminatam terre jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda vallolia de Fontanea, de tercia Lo Beryacz. ITEM ibidem circa unam eminatam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andreveti de Heryn et Stephani eius fratris, de tercia Loz Beriacz. ITEM ibidem de subtus circa unam eminatam terre, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda vallolia Vallis Surde, de tercia res liberorum Petri Riveti. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem ou Chanton, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res dicti Jaquemeti de Heryn confitentis, de tercia via publica. ITEM unam peciam prati extimatam circa quatuor secatoria prati, pascue et verneti

cum una domo intus sita jacentem loco dicto Varanes subtus Brengon, cuius fines sunt de prima parte Vallis de Brengon, de secunda Loz Chanton Leve dou Goyl, de tercia pratum dou Tallon, de quarta fondus vallis, de quinta La Crugniena, de sexta res Johannis Roveyn, de septima res Johannis Carlon et Johannini Compere, de octava res Aymonodi dou Jany et nepotum suorum et Jaquemeti de Heryn; quas duodecim pecias supra proxime confinatas tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Johannis de Roveyn de Brengon, qui pro inde faciunt annuatim dictis confitentibus unam fidelitatem et duos solidos et sex denarios servicii in festo Sancti Stephani, ut patet publico instrumento per Johanninum Gorreti notarium recepto sub anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo, indicione octava, die ultima mensis novembris. ITEM circa unam quartanam terre jacentem supra La Leys de Cenglaryn, cuius fines sunt de prima parte res culte de Heryn, de secunda pascua, de tercia via publica. *ITEM*²⁹⁹ ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, novem solidos, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani monete serviciorum, cum suo recto placito quando acciderit, duos solidos, sex denarios tallie in festo Sancti Michaelis. Et ulterius debere confitentur pro pecia jacente eys Varanes unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino quam quodam Andreas, pater dictorum Girardi et Johannis confitencium, reddiderunt³⁰⁰ in manibus Petri Ducis tunc commissarii ad hec deputati, et, deffuncto dicto Andrea, dictus Girardus nomine suo et fratrum suorum ipsam reddidit in manibus quondam Johannis Casei, notarii et commissarii ut supra ad ea deputati, pro quodam servicio suprascripto faciunt et debent annuatim cum placito ut infra. Primo pro duodecim **355 [629 verso]** denariis eiusdem servicii duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti certarum rerum premissarum facti per nobilem Boniffacium, quondam dominum de Cly, Johanni, avo dictorum confitencium, et suis, recepto per Henricum Sermodi notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo septimo, die exitus mensis aprilis. ITEM pro aliis duodecim denariis eiusdem servicii, duos solidos placiti quando acciderit, ut patet per albergamentum certarum rerum predictarum, factum per eundem nobilem Boniffacium dominum de Cly, Johanneto et Johanni, filiis quondam Laurencii de Losanchy, et Perrino, filio Ogerii de Heryn, et Andreveto de Brunet de Heryn et eorum heredibus, receptum per dictum Henricum Sermodi notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo secundo, die ultima mensis maii. ITEM pro aliis duodecim denariis servicii predicti, duos solidos placiti quando acciderit, constante instrumento albergamenti rerum preincludarum, facti per dictum Petrum, olim dominum de Cly, Johanni, avo dictorum confitencium, et suis heredibus et cui perpetue acciderit, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo quadragesimo primo, die vigesima quarta mensis octobris. Et pro aliis duodecim denariis servicii eiusdem, duos solidos placiti quando acciderit, ut patet per instrumentum albergamenti aliquarum rerum premissarum facti per dominum Petrum, olim dominum de Cly, Johanni, avo dictorum confitencium, et suis heredibus et cui acciderit, receptum per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die quatuordecima mensis novembris. ITEM et pro quinque solidis eiusdem servicii, decem solidos placiti quando acciderit, constante instrumento albergamenti pecie suprascripte jacentis eys Varanes facti per nobilem Boniffacium, quondam dominum Cliti, Johanni, avo dictorum confitencium, et suis heredibus utriusque sexus et cui acciderit, recepto per Jacobum de Grangiis notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo quinto, die nona mensis jullii. ITEM pro duobus denariis eiusdem servicii, quatuor denarios placiti, ut legitur contineri in instrumento albergamenti certarum rerum ut supra includarum, facti per dominum Petrum, dominum de Cly, Johanni, avo dictorum confitencium, et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo tercio, die secunda mensis decembris. Et pro duobus denariis eiusdem servicii, placitum debitum more terre Cliti quando acciderit. ITEM tenere confitentur ut supra tercia³⁰¹ partem pro indiviso unius molandini siti loco dicto La Val, prope aquam descendentem de Yllia, in pede rerum filii dou Ge, cum suis mollentibus de Losanchy **356 [630 recto]** et rippagiis ac usu mollerie de Champlevy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam eminam avene et unam quartanam silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra pro et super omnibus rebus superius confinatis jacentibus en Yllia, ou Lo et en Heryn et en Losanchy, unam quartanam silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis, ultra servicia predicta. ITEM dicti Johannes, Petrus et Andreas de Heryn, fratres confitentes, nominibus suis et

²⁹⁹ La parola *ITEM* è cancellata.

³⁰⁰ Per *reddidit*.

³⁰¹ Per *terciam*.

quorum supra se tenere in feudum ut supra confitentur a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra, res et possessiones infrascriptas, cum earum fondis ut supra. ET primo circa unum secatorium prati jacens in partinenciis de Losanchy, loco dicto Pratum Vallis, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Barat, de secunda torrens, de tercia res liberorum Girardi Carrelli, de quarta res dicti Johannis Andree de Heryn et liberorum dicti Girardi. ITEM ibidem circa medium secatorium prati cuius dicuntur fines esse de prima parte res dicti Girardi Carrelli seu eius liberorum, de secunda torrens, de tercia et quarta res liberorum Johannis Brunodeti. ITEM unam domum jacentem in Villa de Losanchy, cuius fines sunt de prima parte platea communis, de secunda res Johannis Machet, de tercia res Johannis Brunodeti junioris, quas tenet idem Johannes Machet confitens, de quarta via publica. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem en La Cresta, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Anthonii Loge, de secunda res Johannis Brunodeti senioris quas tenent liberi Johannis de Layou, de tercia et quarta La Ruyna. ITEM circa unam eminentam terre et prati jacentem in loco dicto Crambyenes, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti junioris, de secunda res dictorum Morandorum, de tercia res Johannis Galleys, de quarta res liberorum Anthonii Loge, de quinta res Martini Jacobi de Heryn, de sexta res dicti Johannis Brunodeti junioris. ITEM circa unam eminentam prati et verneti jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Galleys, de secunda res liberorum Anthonii Loge, de tercia res dicti Johannis Galleys, de quarta res Andree Challion alias Maczoc, quas tenet Johannes de Rava, de quinta res Johannis Vulliermi, filii Martini Vulliermi. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes en Peccey, quarum fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Brunodeti senioris, de secunda res dictorum Morandorum, de tercia res Petri de Yans dou Peccey, quas tenet Petrus Martini de Heryn confitens, de quarta **357** [630 verso] via publica. Et si alii fines forent in premissis non obsint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et duodecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per Petrum Levrer, vicecastellanum Cliti, Martino, predecessori dictorum confitentium, et cui dare voluerit et si non daret suis herdibus utriusque sexus et cui acciderit, recepto per Johannem Muleti notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo tercio, die decima octava mensis novembris. ITEM confessi fuerunt dicti confitentes se tenere in feudum a prefato domino nostro duci et suis quibus supra, de recognicione dudum eidem domino nostro duci seu eius predecessoribus facta per Vulliermetam Dognini de Losanchy, nomine suo et suorum consortium, in manibus Johannis Casey notarii et commissarii quondam ad hec deputati, de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habent in dictis alpe et pascuis loci predicti de Yllia. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro jure suo usagiorum pro eisdem alpe et pascuis de Yllia debitorum, videlicet sexdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo jure quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito servicii dicte tocius alpis et pascuorum de Yllia quando acciderit, una cum eorum rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani ac rata placiti dicti servicii quando acciderit, dicto domino nostro duci et suis debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia quod quondam tenebat Johannetus Vullienccii largiato et vacato per quondam dominum Petrum dominum de Cly ad opus communitatum Villagiorum de Cengling, de la Roby, salvis Perreto et Saracino, de Losanchy, de Challoy, de Noarsa et de la Serva. Et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro pro dicta tota alpe et pascuis debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, eidem domino recognitorum in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ut supra ad hec deputati, asserentes dicti confitentes quod ipsi facere consueverunt annuatim pro jure suo dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii et placiti inde debiti pro dicto novali ut supra largiato, videlicet unum denarium servicii monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. Protestantes, promictentes, renunciantes et de quibus ut precedentis.

Petrus Cruse notarius.

42 - 1458, nov. 6 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Giovannino Gorret e Giovanni Aymonod, **Andrea, figlio del defunto Giovanni Bleston**, e Guglielmo, suo nipote, figlio di Giacomo Bleston, a nome anche di Andrea suo fratello, confessano di tenere in feudo come da precedente *reconnaissance* di Giovanni di Martino Bleston, padre e nonno di Andrea, diversi beni situati a Torterousa, al Verney Commun, al Moulin, ai Fioz, a Ronco Barnyo, alla Darbela, a Liares, con una casa, sotto il villaggio della Roby, al Clos, alla Lescherey Plana, al Pré de la By, alla Ryveta, all'Estollaz, al Gierby della Roby, alla Pissinaz, alias Mollinet, con case, corti e piazzali, al Mollinet, con un casale, al Plan du Loz, con la metà di una casa, a Pessey, con una casa, a Chanavon, ad Yllia inferiore, con una casa, al Chanton du Mont, con un casale, a Cléva Grossa. Possiedono anche un mulino sito al Loz, case e *chavannes* a Maberges (confini, il torrente di Corrioron, l'alpe del Layet, il torrente du Verynery). Hanno diritto all'alpeggio di Corrioron per otto vacche da latte e sette *beynions*,^{302(?)} tre *thoranos seu moions* (vitelloni) e venti capre da latte. Albergamento di Pietro di Cly a Giovanni Bleston, Giovanni di Saint-Pierre notaio, il primo febbraio 1370.

- *Confessio Andree filii quondam Johannis **Bleston** et Guilliemi eius nepotis, filii quondam Jacobi Bleston, suo et coniuncto nominibus Andree eius fratris.*

358 [631 recto] ANNO ET INDICIONE PREMISSIS, die sexta mensis novembris, apud Valletornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, sita in loco de Pasquier, presentibus Johannino Gorreti notario et Johanne Aymonodi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti more persone publice stipullantis et recipientis ut supra, personaliter constituti **Andreas, filius quondam Johannis Bleston**, et Guilliemus eius nepos, filius quondam dicti Jacobi Bleston, nominibus suis et coniuncto Andree, eiusdem Guilliemi fratris, pro quo promiserunt ratum habere et facere per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quocienscumque fuerint requisiti, cum promissionibus, juramentis et aliis clausulis ad hec necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, non vi, non dolo, non metu nec aliqua fraudis specie vel machinacione ad hec inducti, circumventi vel oppressi, sed eorum spontaneis voluntatibus moti, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et palam ac publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere tenereque velle et debere ac actenus tenuisse et ex nunc in perpetuum se tenere constituerunt ad rectum et perpetuum feudum a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum facta genitori prefati domini nostri ducis Sabaudie in manibus providorum virorum Johannis Casey **359** [631 verso] notarii, per Johannem Martini Bleston, patrem et avum dictorum confitentium, et sequenter Glaudii Voudani notarii et commissariorum ad ea specialiter deputatorum, per dictum Andream confitentem nomine suo et coniuncto Jacobi eius fratris, patris dictorum Guilliemi et Andree, videlicet res et possessiones subscriptas, una cum ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis. ET primo circa unam setoratam³⁰³ terre jacentem loco dicto Tortorosa, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Andree Vulliermi, de secunda res liberorum Anthonii Lano, de tertia via publica. ITEM ibidem circa unam eminatam terre, cuius fines sunt de prima parte res Jaquemeti Bascher moventes a liberis de Lano, quas tenent hiidem liberi, de secunda torrens, de tertia res Petri filii quondam Johannis Barat et eius fratris. ITEM ibidem circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Barat et eius fratris, de secunda res liberorum Anthonii Lanoz, de tertia torrens. ITEM circa medium secatorium prati et verneti jacens loco dicto Verney Communa, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Stephani Carrelli, de secunda res dicti Petri Barat et eius fratris, de tertia torrens, quas quatuor pecias tenent nomine cambii a dictis confitentibus liberi Anthonii Lano et ab eisdem de Lano ipsas tenent liberi Jaquemeti Bascher in feudum. ITEM loco dicto Mollyns circa unum secatorium prati et verneti, cuius fines sunt de prima parte res Martini Gaspardi et fratrum suorum, de secunda res Petri Perruqueti, de tertia res liberorum Anthonii Lano, de quarta torrens. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis loco dicto eys Fioz, cuius fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti, de secunda aqua mollandini de Losanchy, de tertia res dicti Petri Perruqueti, de quarta res

³⁰² O *beymons*.

³⁰³ Per *sestariatam*.

dictorum heredum Johannis Barat de La Roby, quas duas pecias supra proxime confinatas tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Anthonii Lano. ITEM circa tres eminentas terre jacentes loco dicto Ronco Barnyo, quarum fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti junioris, de secunda aqua de Yllia, de tertia res dicti Petri Perruqueti, de quarta res Petri Morandi et eius fratris et nepotum suorum, de quinta res Johannis Machet, quas tenet Anthonius de Morant, de sexta res dictorum Morandorum, de septima res liberorum Johannis Layou, quam peciam tenent a dictis confitentibus in feudum Petrus Morandi, Anthonius eius frater et Michael eorum nepos. ITEM en La Darbela circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Anthonii Lanoz, de secunda res Petri Morandi eius fratris **360 [632 recto]** et nepotum, de tertia res liberorum Johannis Barat et eius fratris, de quarta res dictorum Morandorum, de quinta res dictorum liberorum Anthonii Lanoz, de sexta res Petri Perruqueti. ITEM unam domum jacentem en Liares, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Perruqueti et de aliis partibus via publica, quam peciam cum dicta domo tenent a dictis confitentibus dicti liberi Anthonii Lano. ITEM ibidem circa unam sestariatam terre et expineti, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Barat, de secunda res Petri Perruqueti, de tertia eciam, de quarta Loz Gler, quam peciam tenent nomine cambii liberi Perruqueti de La Roby. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem subtus domos de La Roby, cuius fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti, de secunda res liberorum Anthonii Lano, de tertia et quarta via publica. ITEM circa unam eminentam prati jacentem loco dicto Clos, cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum Anthonii Lano, de secunda via publica, de tertia res dicti Petri Perruqueti. ITEM circa unum secatorium cum dimidio prati jacens loco dicto Leschery Plana, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res dicti Petri Perruqueti, de tertia res dictorum liberorum Anthonii Lano, de quarta res dictorum liberorum Johannis Barat, de quinta res liberorum Johannis Anthonii de La Roby, de sexta res Petri Perruqueti, de septima Crosium deys Lescheres. ITEM in prato de La Vy, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Perruqueti, de secunda res dictorum liberorum Johannis Barat, de tertia res dictorum liberorum Anthonii Lano, de quarta res dicti Petri Perruqueti. ITEM circa quartum unius secatorii prati, jacentem loco dicto Ryveta, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti junioris, de secunda res dicti Petri Perruqueti, de tertia res dictorum liberorum Anthonii Lano, de quarta res dictorum liberorum Johannis Barat. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentem retro clappetum, cuius fines sunt de prima parte Loz Clappey, de secunda res dictorum liberorum Johannis Barat, de tertia res dictorum liberorum Anthonii Lano. ITEM ibidem circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte Loz Clappey, de secunda res liberorum Johannis Anthonii de La Roby, de tertia res dictorum liberorum Anthonii Lano, quas septem pecias supra proxime confinatas tenent in feudum a dictis confitentibus dicti liberi Anthonii Lano. ITEM circa duas eminentas terre jacentes loco dicto Extollaz, quarum fines sunt de prima parte res Johannis Anthonii de La Roby, de secunda res liberorum dicti Johannis Barat, de tertia res dicti Petri Perruqueti. **361 [632 verso]** ITEM circa unam eminentam terre jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Petri Perruqueti, de tertia pasquerium, quas duas pecias tenent in feudum a dictis confitentibus liberi dicti Johannis Barat. ITEM circa quartum unius secatorii prati, jacentis loco dicto Gierbi prope La Roby, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Perruqueti, de secunda res liberorum Petri Maczoc, de tertia domus de La Roby, de quarta res Johannis Brunodeti junioris, quam peciam tenent a dictis confitentibus dicti liberi Anthonii Lano. ITEM circa tres sestariatas terre et duo secatoria prati cum domibus, curtibus et efficiis³⁰⁴ infra existentibus jacentes loco dicto Pissina alias Mollinet, quorum fines sunt de prima parte res Petri Morand eiusque fratris et nepotis, de secunda res Johannis filii Martini Galleys, de tertia res dictorum Petri Morand et fratris ac nepotum suorum, de quarta res Andree Martini de Herin, de quinta res liberorum Petri Rava et Petri Maczoc, de sexta res Johannis Brunodeti junioris et eius nepotum, de septima res liberorum Anthonii Johanneti Loge, de octava res dictorum Morandorum, de nona aqua de Yllia, de decima eadem, salva via infra dictos confines, cuius pecie tenent in feudum a dictis confitentibus Martinus Vulliermi et eius frater circa unam sestariatam terre. ITEM medium secatorium prati jacens en La Leschy, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Martini de Heryn, de secunda eciam, de tertia res dictorum Morandorum, de quarta via de subtus. ITEM circa sex partes unius secatorii prati jacentis loco dicto Mollinet, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Layou, de secunda aqua, de tertia res liberorum Johannis Brunodeti senioris, de quarta via publica de super, quam peciam tenent a dictis confitentibus Martinus Vulliermi et eius frater. ITEM unum casale jacentis ibidem cuius fines sunt undique res dictorum Morandorum, quod casale tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Anthonii de

---

³⁰⁴ Per edificiiis.

Lano et, ab eisdem, ipsum tenent Petrus Morandi, eius frater et nepos. ITEM, ibidem, circa unam eminentam terre prative, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res dictorum Morandorum, de tertia res dictorum confitencium, quam peciam tenent a dictis confitentibus Martinus et Petrus Vulliermi et eius frater, qui proinde faciunt eisdem confitentibus et suis decemocto denarios monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani, tam pro dictis tribus peciis quam <pro> decima ipsarum. ITEM circa unum secatorium prati cum medietate unius domus jacentem in Plano dou Loz, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Martini de Heryn, de secunda res Johannis Bruneti, de tertia res liberorum Johannis Layou, de quarta res Johannis Lano, quas tenent Johannes Machet, Anthonius Barat et plures alii, de quinta res dictorum liberorum Johannis **362** [633 recto] Layou, de sexta res dictorum liberorum Martini de Heryn, de septima lacus. ITEM ibidem circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Martini de Heryn, de secunda via publica, de tertia pascua, de quarta lacus, quas duas pecias tenet in feudum a dictis confitentibus liberi Martini de Heryn. ITEM circa unam eminentam terre jacentem in Balma Alba, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda res liberorum Anthonii Lano, de tertia pascua. ITEM circa medium secatorium prati et verneti jacentem loco dicto Avuonda, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum Morandorum, de tertia res liberorum Johannis Brunodeti senioris, de quarta res liberorum Anthonii Loge. ITEM terciam partem unius pecie prati jacentis loco dicto Peccey cum una domo, extimata dicta pecia quatuor secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte res Petri de Yans dou Peccey, quas tenet Yaninus Nycolleti, de secunda via publica, de tertia res dictorum Morandorum, de quarta res Martini Constantini et eius nepotum, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus filia Martini de Liolan, Johannes Johannis et Petrus filii quondam Petri de Liolan et filius Johannis de Liolan, eorum consanguineus. ITEM circa sextam partem unius secatorii prati, jacentis loco dicto Chavanon, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda res liberorum Anthonii Loge, de tertia aqua de Yllia. ITEM medietatem unius pecie pascue et unius domus jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda pascua, extimata circa medium secatorium prati. ITEM circa unam sestariatam terre et prati jacentem loco dicto Bassa Yllia, cuius fines sunt de prima parte res Yanini Nicolleti, de secunda res liberorum Johannis Constantini, de tertia res dictorum Morandorum, de quarta res dictorum liberorum Johannis Constantini. ITEM circa medium secatorium prati jacens ou Chanton dou Mont, cuius fines sunt de prima parte res dicti Yanini Nicolleti, de secunda via publica, de tertia res dicti Yanini. ITEM circa sextam partem unius secatorii prati, jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum Johannis Constantini, de secunda res liberorum Martini de Heryn. ITEM ibidem unum casale domus, cuius fines sunt undique res dictorum liberorum Johannis Constantini. ITEM circa medium secatorium prati jacens loco dicto en La Balma, cuius fines sunt de prima parte aqua et de aliis partibus res dictorum liberorum Johannis Constantini. ITEM sextam partem unius secatorii prati jacentis in Bassa Yllia, cum una domo intus sita, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de aliis partibus via et pascua, quas septem pecias cum casali et domo **363** [633 verso] prescriptas tenent in feudum a dictis confitentibus liberi dicti Johannis Constantini, qui eisdem inde faciunt annuatim quatuor solidos, unum fortem monete cursalis Auguste, tam pro dictis peciis, domo et casali, quam pro pascuis de Yllia. ITEM unam peciam novali jacentem loco dicto Cleva Grossa, extimatam circa unum secatorium prati, cuius fines sunt undique pascua, quam peciam tenent a dictis confitentibus liberi Johannis Guidreti, qui proinde faciunt duos solidos servicii monete cursalis Auguste. ITEM dicti confitentes se tenere ut supra confitentur a jamdicto domino nostro duce Sabaudie et suis ut supra quoddam molandinum jacens ou Loz cum rippagiis, existens infra res dictorum confitencium. ITEM circa octo secatoria prati cum seytiliis, antefactis et chavannis, jacencia loco dicto Maberges, quorum fines sunt de prima parte aqua de Coreorum, de secunda pascua Alpis dou Layet, de tertia res Andree de Villeta, quas tenet dictus Andreas Bleston, de quarta res dictorum confitencium, moventes a liberis Johannis Colombe, de quinta eciam, moventes a liberis Johannis Constantini, de sexta aqua descendens de Berynery. ITEM duas domos jacentes ibidem ultra aquam, supra pasturagia Alpis dou Layet, cum uno challecz, seytiliis et antefactis chavannis. ITEM dicti confitentes possunt et debent omni anno tenere super Alpe domini vocate de Coriorum ubi voluerint, pro pasturagiis dicte alpis, octo vaquas leytieres et septem beymons, tres thoranos seu moions et viginti capras leytieres. ITEM³⁰⁵ inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, unam libram cere in festo Sancti Stephani, tres quartanas cum dimidia, medium quarteronum silliginis pulcre et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis, viginti quinque

---

³⁰⁵ Per *ET*.

solidos tallie seu collete eodem festo, monete talliarum, centum unum solidos et obolum servicii monete serviorum in dicto festo Sancti Stephani, inclusa in dicto servicio una ove cum quarterio alterius ovis in quibus Johannes, filius quondam Martini Capitani, Martinus et Boninus, eius fratres, erga dominos de Cly quondam, uno anno et alio non, tenebantur, et placitum inde solitum quando acciderit, more placitorum terre Cliti. ET premissa manifestaverunt dicti confitentes nominibus suis et quibus supra, vigore cuiusdam instrumenti albergamenti facti tam per dictum quondam dominum Petrum, dominum de Cly, Johanni de Bleston ad finacionem Agnexone, filie quondam Martini Capitani dou Lo in Valletornenchia, et cui dare voluerit, et si non daret suis heredibus utriusque sexus videlicet femellis in deffectu heredum masculorum et cui perpetue et successive acciderit, recepti per Johannem Sancti Petri notarium publicum sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die prima mensis february, in quo instrumento placitum dicti servicii non est arrestatum, quam eciam **364 [634 recto]** albergamenti facti per Anthonium de Septimo, tunc castellanum Cliti, dicto Johanni Bleston et cui dare voluerit ut supra, recepti per Gervasium de Mesneria notarium, anno Domini millesimo octuagesimo septimo, die decima octava augusti, laudati et confirmati per illustrem genitorem prelibati domini nostri Sabaudie ducis, pro tunc comitem Sabaudie, et per eius litteras, datas Ypporigie die nona mensis januarii anno Domini millesimo nonagesimo primo, manu Johannis Bonbat eius secretarii signatas sigillique suo secreto in cera rubea sigillatas <ut> constat. ITEM dicti confitentes confessi fuerunt se tenere in rectum feudum a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, de recognicione dudum facta per Vulliermetam Dognini nomine suo et suorum consortium dicto domino nostro duci et suis, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem, videlicet jus eorum quod habent in dictis alpe et pascuis, de quo jure tenent unum usum a dictis confitentibus Johannes et Johannes Brunodeti fratres, Anthonius Guidret et eius fratres in feudum, ut asserunt hiidem confitentes. ITEM liberi Johannis Constantini tenent unum usum et ab ipsis ipsum tenent Johanninus Meynet et eius nepotes. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra pro jure suo usagiorum dictorum alpis et pascuorum, videlicet tres solidos, quatuor denarios servicii monete serviorum in dicto festo Sancti Stephani, cum jure suo quadraginta solidorum tocuis placiti quando acciderit, debitorum pro dicta tota alpe et pascuis de Yllia, cum eorum rata duorum solidorum et sex denariorum servicii in dicto festo Sancti Stephani ac rata placiti debiti pro dicto servicio eidem domino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et Villagiorum de Cengling, de La Roby, salvis Perreto et Saracino, de Losanchy, de Challoy, de La Serva et de Nuarsa. Et hoc in exonere sexaginta octo solidorum servicii monete serviorum dicto domino nostro duci et suis debitorum pro dicta tota alpe et pascuis de Yllia per dictam Vulliermetam Dognini eidem domino nostro duci et suis recognitorum nomine suo et suorum consortium in manibus dicti quondam Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, non intendentes dicti confitentes per premissa, divisionibus inter eos dudum factis vel eorum predecessorum, per quondam dominum de Cly de tota alpe et pascuis de Yllia, albergamento inde facto, recepto per quondam Jaquemetum Porcher de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die quinta mensis marcii. ET est sciendum quod dicti confitentes **365 [634 verso]** consueverunt solvere annuatim heredibus dicte Vulliermete Dognini pro sua rata dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii, ut supra debitorum pro dicto novali ut supra largiato, videlicet duos denarios obolum monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. Protestantes, promictens et renunciantes ut precedentibus. SUBSEQUENTER anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima sexta mensis januarii, apud Vallemtornenchiam in domo qua supra, presentibus Andrea Gaspardi et Ludovico Berthodi testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Paulus de Lanoy, nominibus suo et coniuncto in hac parte Johannes eius fratris, et Martinus Vulliermi, nominibus eciam suo et eius fratris, qui gratis et sponte quam melius potuerunt pro se et suis heredibus et causam habituris cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et clausularum solemnitatibus requisitis, laudaverunt, ratificaverunt, grantaverunt penitus et auctorizaverunt, in quantum eosdem tangit, omnia in presenti manifesto descripta, promictentes et renunciantes ut supra. DENIQUE eisdem anno, indicione et loco, die vero vigesima nona mensis januarii, presentibus Johanne Macheti et Andrea Piser, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Anthonius Barat, nominibus suo et coniuncto in hac parte Petri eius fratris, pro se et suis heredibus et causam habituris cum juramento ratificavit, confirmavit et approbavit omnia in hoc manifesto descripta, promictens in quantum eum tangit non contra venire sed illa

observare cum et sub omni juris et facti renunciacione pariter et cauthela. SUCCESSIVE, anno, indicione, die et loco supra proxime descriptis, presentibus Martino Foldon notario et Martino de Duerches, testibus ad hec vocatis et rogatis, serie presencium cunctis liquide fiat manifestum quod ibidem personaliter constitutus Aymonetus Guidret, nomine suo et Martini eius fratris, pro quo ratum habere promisit, per suum debitum juramentum quam melius potuit laudavit, ratificavit penitus et confirmavit omnia et singula in presenti manifesto descripta per modum et formam superius clarius descriptos, promictendo ut supra et renunciando equidem. ET ulterius, eisdem anno, die et loco, presentibus Johanne Machet et Aymoneto Guidreti testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, cunctis inthuitu presencium fiat manifestum quod ibidem personaliter constitutus Andrea Johannis Martini de Heryn, nominibus suo, patris et avunculorum suorum, pro quibus promisit de ratum habendo, pro se suisque heredibus et causam habituris et per juramentum suum quam melius potuit, laudavit, confirmavit penitus et confirmavit presens manifestum et omnia in eodem exarata cum promissionibus et clausulis requisitis et necessariis. ITEM ibidem, presentibus Johannino Gorreti notario et Andrea Colombe testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis **366** [635 recto] quod ibidem personaliter accedentes ad mei notarii infrascripti presenciam Petrus et Anthonius Morandi fratres, qui gratis et sponte quam melius potuerunt per sua juramenta, nominibus suis et Michaelis eorum nepotis, laudaverunt, ratificaverunt et confirmaverunt in quantum eos tangit presens manifestum et omnia in eodem descripta, modo et forma quibus supra. NOVISSIME vero anno, indicione et loco supra proxime allegatis, serie presencium cunctis ad perpetuam deducatur noticiam quod ibidem, in mis dicti notarii et commissarii subscripti testiumque videlicet Martini Foldon notarii et Johannis Lano presencia, personaliter constituti Martinus Constantini et Barthollomeus eius nepos, quam melius potuerunt pro se suisque heredibus et causam habituris, cum juramentis, laudaverunt, ratificaverunt et approbaverunt, in quantum ipsos concernit, omnia supra descripta, confitens se tenere a quibus supra confitentibus prout supra declaratur, promictentes et renunciantes ut supra; de quibus omnibus postulaverunt dicti confitentes nominibus et quibus supra a me dicto notario et commissario infrascripto duo et plura eisdem fieri et tradi publica instrumenta, seu tot quot fuerunt requisita et necessaria, consilio et dictamine sapiencium, facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius.

43 - 1459, jan. 29 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon e Giovanni Machet, **Giovanni, figlio del defunto Andrea Aymonod di Crépin**, riconosce di tenere in feudo, come da precedente *reconnaissance* di Antonio di Andrea Aymonod suo fratello, un appezzamento di terra sito al Champillon sopra Breil (Châtillon) e un altro a Ventoux, in fondo ai campi degli eredi del notaio Giovanni di Bosses.

- *Confessio Johannis filii quondam Andree Aymonodi de Crespyn.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima nona mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli, sita in loco de Pasquier, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Machet, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti more persone publice stipullantis et recipientis ut supra, personaliter constitutus **Johannes, 367 [635 verso] filius quondam Andree Aymonodi** de Crespyn, qui gratis et sponte pro se et suis heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, confessus fuit et publice velud in judicio, si ibidem foret, manifeste recognovit per suum juramentum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, se tenere velleque et debere ex nunc in perpetuum ad rectum feudum a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum facta per Anthonium, filium Andree Aymonodi de Crespyn eius fratrem, instrumento recepto per Martinum Frusta notarium anno et indicione ac die in eodem descriptis, videlicet res subscriptas cum suis fondis, juribus et partinenciis universis. ET primo unam peciam territorii de novali jacentem supra Bruyl, loco dicto Champillon, cuius fines sunt de prima parte rivus superior de Chameran tendens ex hinc ad Lexteriam de Goctrosa, tendendo ab inde ad montem de super fontem de Champillon et ex hinc ad novaliam Johannis de Martignion. ITEM unam peciam novalis jacentem in pede camporum heredum Johannis Bocza in loco de Ventoux, cuius fines sunt de prima parte via publica seu exitus tendentem³⁰⁶ ad pontem veterem, de secunda res Dominici Balma, quas tenet Glaudius Garini, de secunda³⁰⁷ res ecclesie de Castellione quas tenet curatus dicti loci, de quarta res heredum Johannis Bocza notarii, quam peciam tenet a dicto confitente Johannes Gautyer habitator Castellionis notarius, qui eidem confitenti facit annuatim duodecim denarios monete cursalis Auguste servicii cum placito quando acciderit, ut patet instrumento recepto per Andream de Nanto notarium anno et die in eodem descriptis et inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati ut dicitur contineri in instrumento albergamenti de premissis facti per nobilem virum Urbanum Nervi vicecastellanum pro tunc Cliti dicto Anthonio, fratri dicti confitentis, et suis, recepto per Anthonium de Spina notarium sub anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo, die in eodem contento. Protestans, promictens, renuncians ut precedentibus. De quibus omnibus premissis dictus confitens peciit et requisiiit a me subscripto notario et commissario duo et plura fieri et tradi publica instrumenta dictamine peritorum dictanda, facti tamen substancia non mutata.

Petrus Cruse notarius.

---

³⁰⁶ Per *tendens*.

³⁰⁷ Per *tercia*.

44 - 1459, jan. 30 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon e Amedeo Poudral, **Antonio (detto Pession), figlio del defunto Pietro Andreveti di Crista**, per metà, Andrea e Giacomo suoi nipoti, figli del defunto Giovanni di Pietro, a nome loro e di Giacomo e Giovanni loro nipoti, figli del defunto Giovanni (figlio del precedente Giovanni), riconoscono di tenere in feudo, come da precedente *reconnaissance* di Pietro Andreveti, terre e prati siti a Corrioron, in località Breuil, con una casa, a Miserachy, nei prati di Corrioron, al Giomein, diversi prati con due case, al Champax, al Chardoney, con due case, corti e piazzali, l'ottava parte dell'alpeggio del Giomein, con *chavannes*, cantine, abitazioni e *challecz*, (confini: il torrente del Cervino, il fondo di Anservigny, il colle del Teodulo, i pascoli di Bardoney, i prati della Barma). Sono consorti dell'alpeggio di Champlève, e hanno ereditato da Andrea Croset altri prati e una casa al Giomein in località Lesches.

368 [636 recto] - *Confessio Anthonii, filii quondam Petri Andreveti de Crista, pro medietate, necnon Andree et Jacobi eius nepotum, filiorum quondam Johannis Petri Andreveti de Crista, nominibus etiam suis et Jaquemeti ac Johannis fratrum, filiorum quondam Johannis, filii quondam dicti Johannis Petri Andreveti de Crista.*

ANNO ET INDICIONE SUPRA PROXIME descriptis, die penultima mensis januarii, in Valletornenchia, videlicet in domo illorum Carrelli, sita in Pasquerio, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo de Poudral, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra requirentis, personaliter constituti **Anthonius, filius quondam Petri Andreveti de Crista**, pro medietate, necne Andreas et Jacobus eius nepotes, filii quondam Johannis Petri Andreveti de Crista, nominibus suis et coniunctis Jaquemeti et Johannis eorum nepotum, filiorum quondam Johannis, filii quondam dicti Johannis Petri Andreveti de Crista, pro quibusquidem absentibus dicti Andreas et Jacobus promiserunt de ratum habendo et per eorum singullum laudari faciendo omnia et singula in presenti instrumento contenta quocienscumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, pro alia medietate, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque, causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua per eorum singulum super sancti Dei scripturis corporaliter prestita, [636 verso] confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc in perpetuum ad rectum feudum a prelibato domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum facta in manibus Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec specialiter deputati, per dictum quondam Petrum Andreveti, patrem et avum dictorum confitentium, et sequenter in manibus Glaudii Voudani notarii equidem et commissarii per dictos Johannem et Anthonium, filios quondam Petri Andreveti de Crista, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, *aquis, aquariciis*,³⁰⁸ rippaggiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus, iuribus et partinenciis universis et consuetis. ET primo circa duas quartanatas prati jacentis in partinenciis de Coreorum, loco dicto Bruyl, quarum fines sunt de prima parte domus de Bruyl, de secunda res liberorum Johannis Constantini et Johannis Martini de Heyryn et fratrum suorum, de tertia et quarta res liberorum Girardi de Heyryn. ITEM situm unius domus jacentis ibidem cum curtibus et plateis, cuius fines sunt de prima parte glarum, de secunda res liberorum Johannis Constantini, de tertia res liberorum Girardi de Heyryn. ITEM in pratis de Bruyl circa quartum unius secatorii prati cuius fines sunt de prima parte glaretum, de secunda, tertia et quarta res liberorum Martini de Heryn et Johannis Constantini. ITEM circa medium secatorium prati jacentem ibidem juxta draheriam de Miserachy, cuius fines sunt de prima parte draheria et de aliis partibus res liberorum Girardi de Heryn, quas tres pecias cum earum situ tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Martini de Heyryn. ITEM circa unum secatorium prati jacens in pratis de Coreorum, cuius fines sunt de prima parte glaretum, de secunda res liberorum Martini de Heryn, de tertia res liberorum Jacobi Levreyr. ITEM ibidem circa medium secatorium prati cuius fines sunt de prima parte lo Chablo liberorum Jacobi Levreyr, de secunda res eorundem liberorum, de tertia res liberorum Martini de Heryn, quas duas pecias tenent a confitentibus in feudum dicti liberi Martini de Heryn et eisdem confitentibus faciunt annuatim XXV solidos monete cursalis Auguste. ET inde facere et

³⁰⁸ Ripetuti.

debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, pro cuius sufferta faciunt annuatim ipsi domino et suis quinque solidos **369** [637 **recto**] monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani. ITEM en Logiement circa unum secatorium prati antiquum cum duabus domibus intus sitis, curtibus et plateis earundem, quorum omnium fines sunt de prima parte res liberorum Yanini de Vullyo. de secunda et tertia res Johannis Valleti. ITEM circa quatuor secatoria prati jacencia ibidem, quorum fines sunt de prima parte torrens de Bardoney, de secunda res confitencium moventes a Petro Perroni de Crista, de tertia res dictorum confitencium, moventes a Johanne Pertuseti, et liberorum Petri Carrelli et Johannini Meyneti et eius nepotum. ITEM circa unum secatorium prati jacens ibidem, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, moventes a liberis Petri Perroni, de secunda res liberorum Petri Carrelli, moventes a liberis Petri Bic, de tertia ruyna, de quarta res dicti Johannis Valleti, de quinta torens.³⁰⁹ ITEM circa unum secatorium prati et pascue jacens ou Champax supra crestum, cuius fines sunt de prima parte aqua de Chinal, de secunda via publica, de tertia Loz Chablo. ITEM unam peciam prati et ruyne jacentem loco dicto Chardoney, cum situ duarum domorum, curtibus et plateis earundem, quorum omnium fines sunt de prima parte torrens Vallistornenchie, de secunda res Johannis et Petri Gorreti fratrum, de tertia Vallis de Chardoney, de quarta res Guilliemi Boyssoneti, eius fratris et nepotis, de quinta res Amedei Octonelli, de sexta res liberorum Johannis Pertuseti et Andree Maczoc, de septima res dictorum confitencium, quas tenent liberi Brunodi Maczoc, quam peciam tenent ab eisdem confitentibus dicti liberi Brunodi Maczoc. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quinque solidos, septem denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum eorum recto placito quando acciderit, tres solidos, octo denarios tallie seu collete monete talliarum in festo Sancti Michaelis. ITEM octavam partem pro indiviso cum suis consortibus tocuis Alpis de Logiement pascuorumque et pasturagiorum eiusdem cum chavannis, freyderiis, edificiiis et challecz que habent ibidem, quorum alpibus et pascuorum fines sunt de prima parte aqua descendens de Monte Servino, tendendo ad fondum de Anservigny, de secunda Fenestra Montis Servini, de tertia pascua de Bardoney, de quarta prata de Balma, que tenet Johanninus de Perreria cum suis aliis consortibus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum seracium pulcrum et receptibilem de redditu in festo Sancti Michaelis, vel de caseo sufficienti ad vallorem dicti seracei, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto **370** [637 **verso**] placito quando acciderit. ITEM confitentur se esse consortes in pascuis et pasturagiis de Champlevy prout sunt et fuerunt alii consortes dicte alpibus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro eorum jure servicii debiti pro eisdem pascuis, videlicet unum denarium servicii in festo Sancti Stephani cum eorum recto placito quando acciderit. ITEM confessi fuerunt debere eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, ultra servicia et omnia predicta in dicto festo Sancti Stephani ex quadam impositione predecessoribus dictorum confitencium facta per quondam dominum Petrum de Cly, ut asserunt dicti confitentes et solvere consueverunt, videlicet duodecim denarios servicii cum placito quando acciderit. ITEM confessi fuerunt se debere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra pro quadam ove quam soliti erant facere eorum predecessores quondam dominis de Cly, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani sine aliquo placito, ut patet instrumento publico remissionis facte de dicta ove per quondam dominum Petrum dominum de Cly, recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii. ITEM confessi fuerunt dicti confitentes se tenere in rectum feudum ut supra ad eodem domino nostro duce et suis de bonis quondam Andree Croset per dictum Johannem recognitis in manibus dicti Johannis Casey eidem genitori prefati domini nostri ducis moderni pro tunc comiti Sabaudie, quandam peciam prati cum domicillio intus sito ac decimam eiusdem, jacentem ou Logiement loco dicto Lesches extimatam circa quinque secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte torrens de Bardoney, de secunda res Yanini de Vullio, quas tenet Johannes Valleti, de tertia res eiusdem Johannis Valleti de Challoy, de quarta pascua, una cum fondis, finibus et partinenciis ut supra. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, viginti duos solidos servicii monete serviciarum Cliti in festo Sancti Stephani, cum eorum recto placito quando acciderit more terre Cliti. ET premissa manifestaverunt dicti confitentes vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de premissis rebus facti ad finacionem quondam Andree Croset predicti per nobilem Johannem Tornerii, vicecastellanum Cliti, dictis Johanni et Anthonio Petri Andreveti de Crista et suis, recepto per Johannem Got de Viviaco notarium sub anno Domini millesimo

---

³⁰⁹ Per torrens.

tercentesimo³¹⁰ secundo, die XIX mensis junii. Protestantes, promictentes et renunciantes ut in precedenti.
371 [638 recto] SUCCESSIVE, vero eisdem anno et indicione, die et loco premissis, presentibus Martino Foldon et Guilliermo Gorreti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Symondus et Johannes Maczoc fratres, qui, quam melius potuerunt et possunt pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, in quantum eos tangit, laudaverunt, ratificaverunt et approbaverunt omnia in presenti instrumento manifesti comprehensa, confitentes se tenere et facere ut superius exprimitur. Promictens insuper contra eadem non venire sed illa omnia observare renunciando omnibus excepcionibus, juribus et patrie consuetudinibus quibus contra premissa dici posset vel quomodolibet opponi, de quibus omnibus premissis dicti confitentes pecierunt et requisierunt a me dicto notario et commissario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta consilio et dictamine peritorum facti tamen substancia non mutata seu tot quot fuerunt requisita et necessaria.

Petrus Cruse notarius.

---

³¹⁰ Errore del copista per *quatercentesimo* come risulta da altri atti gestiti dal vicecastellano Jean de Tornier.

45 - 1458, nov. 7 -

In casa Carrel a Pâquier, testi il notaio Foldon e Pietro Perruquet, **Antonio, figlio del defunto Giovannetto Loge di Losanche**, anche a nome dei suoi fratelli Antonio, Giovanni e Andrea, riconosce di tenere in feudo terre e prati siti a al Ronc Baruc di Yllia, alle Fontane, a Lanyer, ad Avonda, a Losanche, a Ronchères, ad Arsines, alla Roby vicino al Masso di Loz (*Saxum dou Loz*), alle Granges, con la metà di una casa, alle Clèves di Loz, alle Tolles, alla Fonte di Losanche, a Losanche, con un casale, la terza parte di un mulino sito a Losanche. Hanno anche parte all'alpe di Yllia.

- *Confessio Anthonii filii quondam Johannis Loge de Losanchy, suo et coniunctis nominibus Anthonii, Johannis et Andree fratrum suorum.*

ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC quinquagesimo octavo, indicione sexta, die septima mensis novembris, in Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli sita in dicto loco de Pasquer, presentibus Martino Foldon notario et Petro Perruqueti, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, serie presencium cunctis liquide fiat manifestum quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti more persone publice stipullantis et recipientis vice nomine et ad **372 [638 verso]** <opus> quorum supra, personaliter constitutus **Anthonius**, filius quondam Johanneti **Loge** de Losanchy, nominibus suo et coniunctis Anthonii, Johannis et Andree fratrum suorum, pro quibus promisit habere ratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia in presenti instrumento contenta et descripta quocienscumque fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis in talibus requisitis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, gratis et ex eius spontanea ac gratanti voluntate motus, quam melius, securius et liberius potuit et potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit et publice, tamquam si esset in vero iudicio propterea evocatus, manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum et perpetuum feudum a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra, ad causam sui castris Cliti et resorti eiusdem, de recognicione dudum in manibus Glaudii Voudani, notarii et commissarii ad hec deputati, prefato domino nostro duci seu eius predecessori facta per dictum Anthonium, filium quondam Johanneti de Loge, videlicet res et possessiones subscriptas. ET primo circa unam bonam modiatam terre prative jacentem en Yllia, loco dicto Ronc Barut, cuius fines sunt de prima parte La Lex dou Pecceys, de secunda res Petri Morandi, fratris et nepotis <eius>, de tertia res liberorum Johannis Constantini, de quarta vallolium des Rous, una cum domibus intus sitis. ITEM totam roydam in qua predecessores dicti confitentis et eius fratrum erga prefatum dominum nostrum ducem Sabaudie teneri possent et quondam dominis de Cly tenebantur. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam fidelitatem ligiam melius quam alteri domino, quam avus dicti confitentis eiusque fratrum reddidit in manibus Petri Ducis, commissarii pro tunc ad hec deputati, et postmodum dictus Anthonius Loge ipsas reddidit in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ut supra, et quatuor solidos servicii monete serviciorum Cliti in festo Sancti Stephani,³¹¹ cum eorum recto placito quando acciderit. ITEM tenere confitentur in feudum ut supra circa medium secatorium prati jacens en Fontanes de Yllia, cuius fines sunt de prima parte res liberorum quondam Petri et Martini fratrum, filiorum quondam Andree Vulliermi, de secunda res Martini Gaspardi et suorum fratrum, de tertia res Johannis Brunodeti senioris, quas tenet Yaninus de Nicollet, de quarta res dictorum Morandorum, de quinta res dicti confitentis et eius fratrum, moventes a Martino de Lyolan et suis nepotibus. ITEM circa unam quartanatam terre et prati jacentem eys Lanier, cuius fines sunt **373 [639 recto]** de prima parte res Johannis Brunodeti senioris, de secunda via publica, de tertia res liberorum Johannis Maczoc. ITEM circa medium secatorium prati et verneti jacens en Avonda, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Yllia, de secunda via publica, de tertia res liberorum Johannis Brunodeti senioris. ITEM circa unam sestariatam terre jacentis supra Villam de Losanchy, cuius fines sunt de prima parte res dictorum liberorum Johannis Brunodeti senioris, de secunda res liberorum Johannis Loge, de tertia eciam, de quarta via publica. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en Roncheres, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Petri et Anthonii Morandi et eorum nepotis, de tertia res liberorum Stephani de Challo, de quarta res Johannis filii quondam Petri Rava, quam peciam tenent in feudum a dicto confitente et eius fratribus liberi Girardi de Trossarou, qui proinde faciunt dicto confitenti et eius fratribus quatuor

³¹¹ Le parole *in festo Sancti Stephani* sono aggiunte in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

denarios servicii et, a dictis fratribus seu eorum patre quondam, ipsam tenent liberi Stephani Carrelli de Challoy nomine cambii. ITEM unam quartanatum prati jacentem loco dicto eys Arsines, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Guerra, de secunda res infantum Johannis Constantini, de tertia res liberorum Johannis Layou, quam peciam tenent a dicto confitente et eius fratribus dicti liberi Johannis Layou. ITEM circa unam eminentam terre prative jacentem loco dicto Arsines, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Petri Maczoc, de secunda res dictorum Morandorum, de tertia res liberorum dicti Martini Galleys, de quarta res liberorum dicti Johannis Layou. ITEM ibidem circa quartum unius secatorii prati <cuius> fines sunt de prima parte res Johannis Guerra, de secunda res dictorum Morandorum, eciam de tertia, de quarta res liberorum Petri Maczoc, de quinta res liberorum dicti Martini Galleys. ITEM circa unam quartanatum prati jacentem in pratis de Laval, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda res dictorum liberorum Martini Galleys, de tertia res liberorum Johannis Vulliermi. ITEM en La Roby, prope Saxum dou Loz, circa unam quartanatum prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda res Johannis Brunodeti junioris, de tertia res liberorum Johannis Lanoz, quam peciam tenet a dicto confitente et eius fratribus Brunodus Coppacz, et, ab eodem Brunodo, ipsam tenet Paulus de Lanoz. ITEM unam eminentam terre prative sitam loco dicto In Grangiis ou Loz, una cum medietate situs unius domus, quorum domus et grangiarum fines dicuntur esse de prima parte domus grangiarum, de secunda res Johannis Brunodeti junioris, de tertia **374 [369 verso]** res liberorum Petri Maczoc. ITEM unam eminentam terre jacentem in Clevis dou Loz, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Morandorum, de secunda eciam, de tertia res Johannis Brunodeti junioris et eius nepotum, de quarta res Johannis Machet, quas tenet Anthonius Morandi. ITEM eys Tolles, circa unam quartanatum prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti senioris, de secunda res liberorum Martini Galleys, de tertia res liberorum Patri Maczoc. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentis prope fontem de Losanchy, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res Johannis Brunodeti junioris et eius nepotum, de tertia via publica, de quarta res dicti confitentis et eius fratrum, moventes a Brunodo Layou, de quinta res liberorum Martini Galeys. ITEM unum casale domus jacens in Villa de Losanchy, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti junioris et eius nepotum, de secunda res liberorum Martini et Andree de Heryn, de tertia res liberorum Johannis Constantini. ITEM terciam partem pro indiviso unius molandini jacentem in Villa de Losanchy cum aquis, conductibus, molentibus, molleria et usu nemorum ad opus dicti molandini, quam terciam partem dicti molandini tenent in feudum a dicto confitente et eius fratribus liberi Martini de Heryn et Girardi de Trossarou, qui proinde faciunt eidem confitenti et eius fratribus tres denarios servicii et unam eminentam avene de reddictu. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos, quatuor denarios obolum servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, et tresdecim solidos, sex denarios tallie seu collete in festo Sancti Michaelis monete talliarum, unum sestarium avene et tres quartanas silliginis pulcre et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis et placitum dicti servicii quando acciderit. ITEM dictus confitens nomine suo et quorum supra se tenere confitetur in rectum feudum ut supra de recognitione dudum facta per Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consorcium dicto domino nostro pro tunc comiti Sabaudie in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem videlicet jus suum quod habent in eisdem alpe et pascuis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro jure suo usagiorum dictorum alpium et pascuorum, sexdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo jure quadraginta solidorum placiti debiti pro dicta tota alpe et pascuis de Yllia quando acciderit, et cum rata ipsorum duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, et placiti inde debiti quando acciderit, dicto domino nostro duci **375 [640 recto]** debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia quod quondam tenebat Johannetus Vullienccii de Losanchy vacato et largiato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et Villagiorum de Cenglung, de La Roby, de La Serva et de Noarsa. Et hoc in exoneratione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci debitorum pro tota alpe et pascuis de Yllia per dictam quondam Vulliermetam Dognini, eidem domino recognitorum nomine suo et suorum consortum in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec tunc deputati. Confitens, asserens idem recognoscens suo et quibus supra nominibus quodolvere consuevit annuatim pro suo jure dictorum duorum solidorum et sex denariorum servicii et placiti ipsorum quando acciderit, videlicet unum denarium monete cursalis Auguste servicii, cum suo recto placito quando acciderit. Protestans, promictens et renuncians ut supra. SUBSEQUENTER anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima nona mensis januarii, in loco supra descripto, presentibus Andrea de Colomba et Johanne Machet, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum

fiat universis quod ibidem ad instanciam mis notarii ut supra, presonaliter constitutus Andreas Girardi de Trossarou, qui gratis et sponte, nominibus suo et coniunctis fratrum suorum, cum juramento, in quantum eum eiusque fratres tangit, ratificavit et confirmavit <omnia in presenti instrumento descripta>, confitens tenere <quod> ut supra describitur, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. DEINDE anno, indicione, die et loco premissis, presentibus Amedeo de Poudral et Johanne Bardoney, testibus pro infrascriptis vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Andreas Johannis Martini de Heryn, nominibus suo, dicti eius patris et avuncolorum, pro quibus ratum habere promisit, gratis et sponte pro se et suis heredibus et causam habituris, cum juramento ratificavit et approbavit, in quantum eum, eius patrem et dictos suos avunculos tangere potest, omnia et singula in presenti instrumento contenta et descripta, promictens contra premissa non venire, sed illa observare et adimplere, renunciando omni excepcioni dictarum promissionum, juramenti et obligationum non factarum et omni alii juri canonico et civili quibus contra premissa dici possent vel quomodolibet opponi, de quibus omnibus premissis dictus confitens nomine suo et quorum supra, peciit et requisit per me notarium et commissarium subsignatum duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, dictamine peritorum dictanda, facti tamen substancia in aliquo non mutata.

Petrus Cruse notarius.

46 - 1459, jan. 29 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi i notai Foldon e Lorenzo Rigollet, **Antonio figlio del defunto Giovanni di Andreveto Bossonin della Roby, detto Barat**, a nome anche del fratello Pietro, confessa di tenere in feudo i terreni e i prati siti al Tercey di Corrioron, il diritto all'uso dei pascoli del Tercey per otto vacche da latte e tre tori. Altri beni al Pré Riond (*pratum rotundum*) di Corriore, a Cugnyon, à Leschy, al Croset, a Torterousa, alla Glarena, al Syou (o Darbella), al Clos sotto la Roby, alla Leyveta, al Crest dell'Estollaz, al Ronc di Yllia inferiore, alla Lex Noire (*Lex neyry*), ai Fyou, al Sappel di Yllia con 4 case, alla Roby con tre case, la metà di un forno alla Roby, (albergamento di Pietro di Cly, Nicoletto Vacher il 2.5.1340), ancora prati al Jacz di Corrioron. Altri beni provengono loro da Andreveto Croset di Crétaz: prati al Tercier del Giomein con diritto a pascolare nove vacche e un torello (Andreveto e Martino fratelli, figli di Bossonino della Roby) e ancora altri pascoli con una casa al Crétaz (alias Tercier) del Giomein.

376 [640 verso] - *Confessio Anthonii filii quondam Johannis Andreveti Bossonini de La Roby, dicti Barat, nominibus suo et Petri eius fratris.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima nona mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in domo heredum Petri Carrelli sita in Pasquier, presentibus Martino Foldon et Laurencio Rigoleti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instantiam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis, personaliter constitutus **Anthonius, filius quondam Johannis Andreveti Bossonini de La Roby, dictus Barat**, nominibus suis³¹² et coniuncto Petri eius fratris, pro quo promisit habere ratum et firmum et facere per eundem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta et descripta cum sollempnitatibus requisitis quam primum fuerit requisitus, per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit et publice, tamquam si esset in vero iudicio coram suo iudice competenti judicialiter evocatus propter hec palam et publice et non occulte, confessus fuit et manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ac actenus tenuisse ex nunc imperpetuum se tenere constituit in rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castris Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati facta illustri bone memorie domino nostro Amedeo, genitori prelibati **377** [641 recto] domini nostri ducis moderni, pro tunc comiti Sabaudie, per dictum Johannem, filium quondam Andreveti Bossonini, patrem dictorum confitentium, subsequenter in manibus Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ut supra, per eundem Johannem, videlicet res et possessiones subscriptas cum eorum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et partinenciis universis et consuetis. ET primo circa ...³¹³ secatoria prati jacencia in territorio de Coreorum loco dicto Tercey, quorum fines sunt de prima parte torrens, de secunda pasturagia dou Tercey de Logiement, de tertia res dicti confitentis et eius fratris, quas tenet ab heredibus Jacobi Leporarii. ITEM usum suum ad ponendum super pascuis de Tercey, quolibet anno, octo vaquas cum tribus thoranis et non ultra. ITEM circa tertium unius secatorii prati jacentis ibidem in Coriorum, loco dicto Pratum Rotundum, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res liberorum Petri Leporarii, de tertia pascua de Coreorum. ITEM ibidem, loco dicto Cugnyon, circa tertium unius secatorii prati <cuius fines sunt de prima parte> res liberorum Petri Leporarii, de secunda mons, salva pascua, de tertia res dictorum confitentium, una cum situ trium domorum jacencium infra premissas pecias, quas duas pecias supra proxime confinatas cum domibus predictis tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Martini de Heryn, qui proinde faciunt annuatim dictis confitentibus quinque solidos monete cursalis Auguste. ITEM circa tertium unius secatorii prati jacentis en La Leschy, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res liberorum dicti Petri Leporarii, de tertia res liberorum dicti Martini de Heryn, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus dicti liberi Martini de Heryn sub servicio predicto. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ibidem, loco dicto Croset, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res liberorum dicti Petri Leporarii, de tertia res liberorum dicti Martini de Heryn, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus hiiidem liberi Martini de Herin sub servicio

³¹² Per suo.

³¹³ Manca il numero.

predicto. ITEM circa medium secatorium terre et prati jacens en Tortotosa, subtus Losanchy, cuius fines sunt de prima parte res Martini Bascher, de secunda torrens, de tercia res dictorum confitencium. ITEM circa tercium unius secatorii prati jacentis en Glarena, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Petri Perruqueti, quas tenet Andreas Andreveti, de tercia res dictorum confitencium, de quarta eciam. ITEM circa **378 [641 verso]** medium secatorium prati jacens ou Fyou seu en La Darbella, cuius fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti, quas tenet idem Andreas Andreveti, de secunda res Petri et Anthonii Morandi et eorum nepotis, de tercia et quarta res Johannis Lano et eius fratris, quas tenet ibidem Anthonius Morandi. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentem ou Clos subtus La Roby, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Anthonii confitentis, de tercia res Pauli de Lanoz, de quarta res dicti Andree Andreveti, de quinta res dicti Pauli de Lanoz. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis in prato ...³¹⁴ Micholeti,³¹⁵ cuius fines sunt de prima parte res dicti Pauli de Lano, de secunda res dicti Johannis Brunodeti, de tercia eciam, de quarta res dicti Pauli de Lano. ITEM circa medium secatorium prati jacens retro loz Clappey loco dicto Leyveta, cuius fines sunt de prima parte clappetum, de secunda, tercia et quarta res dictorum de Lano, quas tenet Johannes Machet. ITEM ou Crest de Lestollaz circa sextum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte clappetum, de secunda res dictorum liberorum de Lano, de tercia res Johannis Anthonii de La Roby, quas tenet Andreas de Layou. ITEM eys Lescheyres circa tres quartanatas terre et prati, quarum fines sunt de prima parte loz Clappey, de secunda res Johannis Anthonii de La Roby, quas tenet Andreas de Layou, de tercia pascua. ITEM circa duas sestartas terre jacentes in Bassa Yllia, loco dicto Ronc, quarum fines esse dicuntur de prima parte Ruyna, de secunda via publica, de tercia res liberorum Johannis Anthonii de La Roby, quam peciam tenet nomine cambii a dictis confitentibus Andreas Gaspardi. ITEM circa unum secatorium prati et pasturagii jacens loco dicto Lex Neyry, cuius fines sunt de prima parte mons et de omnibus aliis partibus pascua. ITEM circa unam quartanatom terre jacentem en Tortorosa, cuius fines sunt de prima et secunda parte res Martini Bastyer,³¹⁶ de tercia res dictorum confitencium. ITEM unam peciam prati que alias esse sollebat terra, jacentem ibidem, extimatam circa unam quartanatom, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda et tercia res dictorum confitencium, de quarta res dictorum de Gaspard, de quinta res liberorum Martini de Heryn. ITEM circa tres eminentas terre jacentes loco dicto Glarena, quarum fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Petri Perruqueti, quas tenet Andreas Andreveti, de tercia res liberorum Anthonii de Lano, de quarta eciam. ITEM circa unam quartanatom terre jacentis **379 [642 recto]** ou Fyou, cuius fines sunt de prima parte res Johannis, filii quondam Martini Galleys, de secunda res liberorum Anthonii Loge, de tercia res Andree Bleston et eius nepotis et de aliis partibus res dicti Johannis Galleys, quam peciam tenent a dictis confitentibus in feudum liberi dicti Martini Galleys, qui pro inde faciunt eisdem confitentibus annuatim duodecim denarios servicii monete cursalis Auguste annuales. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes loco dicto Bassa Yllia, subtus Lo Sappel, cuius fines sunt de prima parte sappellum, de secunda via publica, de secunda³¹⁷ res liberorum Johannis Constantini, de quarta et quinta pascua, una cum situ duarum domorum ibidem sitarum, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus dicti liberi, qui proinde faciunt eisdem confitentibus annuatim duodecim denarios servicii monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani. ITEM situm quatuor domorum sitarum infra possessiones et pecias supra proxime confinatas, una cum curtibus de L'Estollaz. ITEM situm trium domorum jacencium in Villa de La Roby cum situ unius porcy, cuius porcy fines sunt de prima parte via publica, de aliis partibus res dictorum de Lanoz, cum curtibus et plateis dictarum domorum. ITEM medietatem pro indiviso unius furni et curtium eius, jacentem en La Roby, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus res dictorum confitencium. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, unam quartanam et unum quarteronum silliginis pulcre et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis, septem solidos servicii monete serviorum castri Cliti in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, sex solidos, quatuor denarios tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis. Et ulterius debent annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro ipsis rebus unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, pro qua facit annuatim, donec reddiderit seu se velle reddere debite presentaverit, quinques solidos monete suffertarum. Et premissa manifestaverunt hiidem confitentes virtute cuiusdam instrumenti albergamenti de premissis rebus facti per dominum

---

³¹⁴ Illeggibile.

³¹⁵ Sic.

³¹⁶ Per *Bascher*.

³¹⁷ Per *tercia*.

Petrum dominum de Cly, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo, die secunda mensis maii. ITEM unam peciam prati jacentem loco dicto Jacz de Coreorum extimatam circa quinque quartanatas territorii et novalis, cuius fines sunt de prima parte Pont des **380** [642 verso] Coreorum, de secunda alpis vetus, de tertia res Martini Bastyer, de quarta pascua, quam peciam tenent a dictis confitentibus in feudum dictus Martinus Bascher, qui proinde facit eisdem annuatim quatuor solidos servicii cum placito quando acciderit. ITEM circa unam quartanatom terre jacentem en La Roby supra L'Estollacz, cuius fines sunt de prima parte Lasty supra domos de Lestollacz, de secunda res dictorum confitencium, de tertia loz Clappey, de quarta pascua. ITEM totam roydam cum servitute eiusdem in et pro qua ipsorum predecessores accedere tenebantur in negociis et operibus quondam dominorum de Cly. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, septem solidos servicii monete serviciarum in festo Sancti Stephani et quatuordecim solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Bossonino de La Roby, abavo dictorum confitencium et suis, recepto per Nycoletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die octava mensis decembris. ITEM confitentur facere eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro tertia parte unius ovis in qua predecessores sui quondam tenebantur dominis de Cly, per dominum Petrum olim dominum de Cly remisse et quietate Andree, patruo dictorum confitencium, et Martino, fratri dicti Andreveti, instrumento inde recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii, videlicet sexdecim denarios servicii monete serviciarum in festo Sancti Stephani sine placito, ut docet per instrumentum supra proxime designatum. ITEM de recognicione dudum quondam in manibus Johannis Casey notarii et commissarii pro tunc facta per dictum Johannem et sequenter eciam in manibus Glaudii Voudani, equidem notarii et commissarii, videlicet res et possessiones infrascriptas que quondam fuerunt Andreveti Croset de Crista. ET primo unam peciam prati jacentem en Logiement, loco dicto Tercey, extimatam circa duo secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte res liberorum Martini, de secunda torrens, de tertia res dictorum confitencium, de quarta via publica. ITEM usum suum novem vacarum et unius torelis supra tercerium pascuorum de Logiement, et si alii fines forent in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, septem solidos servicii monete serviciarum in festo Sancti Stephani **381** [643 recto] et quatuordecim solidos placiti quando acciderit. Et est in deducione quantitatis servicii³¹⁸ quam dictus quondam Andrevetus Croset faciebat³¹⁹ eidem domino pro omnibus feudis que ab eodem tenebat, ut inde premissa patent instrumento infeudacionis facte per dominum Petrum, quondam <dominum> de Cly, Andreveto et Martino fratribus, filiis quondam Bossonini de La Roby et suis, recepto per Johannem Sancti Petri notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo sexto, die vigesima secunda mensis februarii. ITEM confessi fuerunt se tenere in rectum feudum ut supra a prefato domino nostro duci et suis quibus supra de recognicione dudum facta quondam inclite memorie illustrissimo domino nostro genitori prelibati domini nostri ducis moderni, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ut supra deputati per Vulliermetam Dognini de Losanchy, nomine suo et suorum consortium, de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habent in dictis alpe et pascuis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, pro dicto suo jure, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani cum jure suo quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito debito³²⁰ servicii dicte tocius alpis et pascuorum de Yllia quando acciderit unacum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani cum sua rata placiti³²¹ dicti servicii quando acciderit, dicto domino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum Villagiorum de Cengling, de la Roby, salvis Perreto et Saracino, de de³²² Losanchy, de Challoy, de La Serva et de Noarsa. Et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci pro dicta tota alpe et pascuis de Yllia debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, eidem domino seu eius predecessoribus recognitorum in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, asserentes ipsi confitentes quod ipsi

³¹⁸ La parola *servicii* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

³¹⁹ La parola *faciebat* è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

³²⁰ La parola *debito* è cancellata.

³²¹ La parola *placiti* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

³²² Ripetuto.

facere consueverunt dicto domino nostro duci pro dicto suo jure dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii debitorum pro dicto novali, videlicet unum denarium servicii monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM dictus Anthonius confitens nomine suo et quo supra, se tenere confitetur ut supra unam peciam prati **382 [643 verso]** jacentem en Logiement, loco dicto Loz Crestacz seu Tercier, cum domicillio intus sito, quorum omnium fines sunt de prima parte torrens, de secunda res dicti confitentis et eius fratris, quas tenent ab eodem domino, de tertia pascua, de quarta res eorundem confitencium, quas tenent ab eodem domino, quam peciam asserit alias esse suum allodium, sed illam presencialiter de feudo domini recognoscere volunt. ITEM et generaliter omnes res preconfinitas et descriptas, et si alii fines sint non obsint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, ultra usagia, servicia ac fidelitates et tributa predeclarata, duodecim denarios servicii monete cursalis Auguste noviter augmentati annuatim in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. Et hoc vigore et pretextu cuiusdam instrumenti albergamenti per me dictum commissarium nomine prefati domini facti dicto Anthonio confitenti, nomine suo et Petri eius fratris recipienti, et eorum heredum utriusque sexus et cui dare voluerint et cui perpetue et successive acciderit secundum tenorem et punctum franchesiarum Vallistornenchie, constante inde instrumento publico manu Martini de Foldon notarii, recepto anno, indicione, die et loco presentibus. Protestantes, promictentes, renunciantes ut supra. SUBSEQUENTER anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima sexta mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in dicta domo illorum Carrelli supra descripta, presentibus Petro Andree Vulliermi et Martino Petri Vulliermi testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Andreas Gaspardi, nominibus suo et Francisci eius fratris, pro quo promisit ratum habere pro se eiusque heredibus et causam habituris, quam melius potuit et potest, cum juramento, laudavit, ratificavit penitus et confirmavit omnia et singula in presenti instrumento contenta in quantum eos tangere potest, cum et sub omnibus promissionibus, renunciacionibus et clausulis requisitis ad taliis³²³ et necessariis. SUCCESSIVE, eisdem anno, indicione et loco, die vero decima nona mensis januarii, presentibus Johanne Machet et Johanne Bardoney testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Andreas, filius quondam Martini de Heryn, nominibus suo et coniunctis in hac parte dicti eius patris et avunculorum suorum, fratrumque dicti eius patris, qui cum juramento, promissionibus, renunciacionibus et clausulis ad consimilia requisitis, in quantum eum eiusque patrem et avunculos tangit, ratificavit, laudavit et confirmavit omnia predescripta, confitendo se tenere a dictis confitentibus et facere ut inde superius est lacius expressum. DEINDE **383 [644 recto]** die penultima dicti mensis januarii, ubi supra, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Lanoz testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, per harum seriem cunctis liquide appareat evidenter quod ibidem personaliter constituti Martinus Constantini et Barthollomeus eius nepos, qui pro se et suis heredibus et causam habituris et per juramenta sua, quam melius potuerunt et possunt in quantum sua interest, laudaverunt, ratificaverunt penitus et confirmaverunt omnia in presenti instrumento recognicionis descripta, promictentes contra eadem non facere, dicere vel venire, sed illa observare in nulloque contra facere volenti aliquialiter consentire, renunciando equidem omnibus excepcionibus et juribus ac patrie consuetudinibus quibus contra premissa dici posset vel opponi. De quibus omnibus premissis preceptum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta consilio et dictamine sapiencium, facti tamen substancia non mutata.

Petrus Cruse notarius.

---

³²³ Per talia.

47 - 1458, nov. 8 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon e Martino fu Giovanni Frutaz, **Andrea figlio del defunto Giovanni di Bruno Layou**, confessa di tenere in feudo terre e prati siti al Brengueyl, alla Manda, ad Arsines, alla Coppa nel Plan du Loz e a Frachey.

- *Confessio Andree, filii quondam Brunodi Layou de Valletornenchia.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die octava mensis novembris, apud Valletornenchiam videlicet in domo illorum Carrelli sita in Pasquier, presentibus Martino Foldon notario et Martino, filio quondam Johannis Frusta, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra stipullantis, personaliter constitutus **Andreas, filius quondam Johannis**³²⁴ **Brunodi Layou**, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum **384 [644 verso]** successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit et publice, tamquam si esset in vero judicio propterea evocatus, manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ac actenus tenuisse ex nunc imperpetuum se tenere consuit ad rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum facta illustrissimo domino nostro domino Amedeo, genitori prefati domini nostri moderni, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus Johannis Casey notarii et commissarii deputati ad hec, per dictum Johannem eius patrem, et similiter in manibus Glaudii Voudani, commissarii equidem, per eundem Johannem eius patrem, videlicet res et possessiones subscriptas una cum omnibus et singulis fondis, finibus, partenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis. ET primo quartam partem pro indiviso cum eius fratribus et nepotibus trium secatoriorum prati et territorii jacencium en Brengueyl, quorum fines dicuntur esse de prima parte Cleva Coctini, que est illorum Bernardi, de secunda pascua de Yllia, de tertia exitus de super. ITEM circa quartam partem unius eminate terre et prati jacentis en La Manda, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Johannis Cochet, de quarta³²⁵ res Johannis Perruqueti. ITEM quartam partem largii vel circa unius secatorii, cum quarto alterius secatorii prati jacentis in Monte Rotondo, cuius tocius pecie fines sunt undique pascua. ITEM quartam partem duorum secatoriorum prati et territorii jacencium in Plano Nemore, quorum fines sunt de prima et secunda partibus res Yanini Nycolleti, de tertia via publica, de quarta res Petri et Anthonii Morandi fratrum et Michaelis eorum nepotis, de quinta pascua de Champlevy. ITEM en Arsines circa quartum unius secatorii <prati> cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Martini Johannis Constantini et Barthollomei eius nepotis, quas tenet Michael Morandi, de secunda res eorundem de Morand. ITEM quartam partem unius eminate terre jacentem en La Coppa in plano dou Loz, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus pascua. ITEM quartam partem duorum secatoriorum cum dimidio prati jacencium loco dicto Frachey, quorum fines sunt de prima parte pascua de Champlevy, de secunda res **385 [645 recto]** infantum Petri Carrelli, de tertia pascua, de quarta res liberorum Petri Carrelli, quam quartam partem tenent nomine cambii a dicto confitente liberi Stephani et Petri Carrelli. Et si alii fines sint in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum solidum cum quarta parte septem denariorum oboli servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, unum solidum, sex denarios tallie sive collete in festo Sancti Michaelis et unum quarteronum cum dimidio et quartam partem medii monturerii silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis, et quartam partem quindecim denariorum monete cursalis Auguste pro jure suo sufferte quinte partis unius fidelitatis et quinque denarios pro quarta parte viginti denariorum debitorum pro sufferta tercie partis unius alterius fidelitatis in festo Sancti Stephani. ITEM tenet in feudum a dicto domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, de recognitione dudum facta per Vulliermetam Johannis Dognini de Losanchy, nomine suo et suorum consortium in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii pro tunc ad hec deputati, recipientis nomine illustrissimi domini nostri domini Amedei pro tunc comitis Sabaudie, de tota alpe et pascuis de Yllia, videlicet quartam partem tocius juris quod quondam habebat Johannes Layou, eius quondam pater. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra,

³²⁴ La parola *Johannis* è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

³²⁵ Per *secunda*, oppure mancano le altre due parti.

quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum sua rata quadraginta solidorum placiti debiti pro dicta alpe et pascuis de Yllia quando acciderit, una cum sua rata duorum <solidorum>, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani, placiti inde debiti quando acciderit, dicto domino nostro duci debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum Villarum de Cenglung, de la Roby, salvo Perreto et Saracino, de Losanchy, de Chalio, de La Serva et de Noarsa. Et hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci debitorum pro dicta tota alpe et pascuis de Yllia et per dictam Vulliermetam Dognini eidem domino nostro duci in manibus cuius supra recognitorum nomine suo et suorum consortium, dicens idem confitens, nomine suo proprio, quod ipse fecerit et facere consueverit pro suo jure dictorum duorum solidorum et sex denariorum servicii et placiti eorundem pro dicto novali, ut prefertur vacato, videlicet quartum unius denarii monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. Promictens, protestans **386 [645 verso]** et renuncians ut in precedenti. ITEM, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vicesima sexta mensis januarii, in domo suprascripta, presentibus Andrea Gaspardi et Martino Vulliermi testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Johannes, filius quondam Petri Carrelli, nominibus suo et nepotum suorum, et Andreas, filius quondam Stephani Carrelli, qui gratis et sponte, quam melius potuerunt et sanius intelligi possunt, cum juramento ratificaverunt, laudaverunt et confirmaverunt in quantum eos tangit omnia in presenti manifesto descripta, promictentes non contra venire sed illa observare cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. De quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio et dictamine peritorum, facti tamen substantia non variata.

Petrus Cruse notarius.

48 - 1458, nov. 8 -

Subito dopo l'atto precedente si costituiscono **Pietro e Giovanni figli di Giovanni di Bruno Layou e Margherita**, moglie di Martino, figlio del suddetto Giovanni, come amministratrice dei figli Pietro e Amedeo, che confessano di tenere in feudo terre e prati siti al Brengueyl, alla Manda, al Mont Riond (*Monte rotondo*), al Plan du Bois (*Plano nemore*), ad Arsines, alla Coppaz nel piano di Loz, a Frachey, ed hanno parte all'alpe di Yllia.

- *Confessio Petri et Johannis fratrum, filiorum quondam Johannis Brunodi Layou, nominibus suis et Martini eorum fratris.*

ANNO DOMINI, INDICIONE, DIE ET loco, coram testibus in proximo precedenti manifesto descriptis, noverint universi et singuli presentes inspecturi, quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii infrascripti more persone publice ut supra stipullantis, personaliter constituti **Petrus et Johannes fratres, filii quondam Johannis Brunodi Layou**, ac Margareta, uxor Martini, filii quondam dicti Johannis **387 [646 recto]** Layou tamquam gubernatrix et administratrix propter absenciam dicti Martini eius viri ad provincias allienas dudum translati, Petri et Amedei, eorundem Martini et Margarete coniugum filiorum, necnon ipsi omnes suis et coniunctis nominibus in hac parte dicti Martini absentis, pro quo promiserunt habere et tenere ratum et firmum et facere per eundem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quocienscumque fuerint requisiti post tamen redditum eiusdem, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et tenere debere ex nunc imperpetuum ad rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim illustrissimo principi domino nostro Amedeo, pro tunc comiti Sabaudie, facta in manibus quondam Johannis Casey, notarii et commissarii tunc ad ea deputati, per dictum Johannem Layou, patrem eorundem confitentium, et sequenter in manibus Glaudii Voudani, commissarii equidem, per Andream, filium Johannis Layou nomine dicti Johannis eius patris, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus, juribus et pertinenciis universis et consuetis. ET primo tres partes pro indiviso cum Andrea eorum fratre trium secatoriorum prati et territorii jacencium en Brenguyll, quorum fines dicuntur esse de prima parte Cleva Coctini, que est illorum Bernardi, de secunda pascua de Yllia, de tercia exitus de super. ITEM tres partes vel circa unius eminate terre et prati jacentis en La Manda, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Johannis Cochet, de secunda pascua de Yllia, de tercia res dicti Johannis Cochet, de quarta res dicti Johannis Perruqueti. ITEM tres partes largii unius secatorii prati vel circa cum tribus partibus quarti alterius secatorii prati jacentis in Monte Rotondo et enim³²⁶ fines **388 [646 verso]** dicuntur esse de prima parte pascua et de omnibus aliis eciam. ITEM tres partes duorum secatoriorum prati et territorii jacencium in Plano Nemore quorum fines dicuntur esse de prima et secunda partibus res Yanini Nycoleti, de tercia via publica, de quarta res Petri Morandi et eius fratris et nepotis, de quinta pascua de Champlevy. ITEM en Arsines circa tres partes unius secatorii prati cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Martini Johannis Constantini et Barthollomei eius nepotis, quas tenet Michael Morandi, de secunda res eorundem de Morand, de tercia res heredum Johannis Pertuseti, de quarta res eorundem de Morand. ITEM tres partes unius eminate terre jacentis en La Coppaz in Plano dou Loz, cuius fines tocius pecie sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus pascua. ITEM tres partes duorum secatoriorum prati cum dimidio jacencium loco dicto Frachey, quorum fines sunt de prima parte pascua de Champlevy, de secunda res infantum Petri Carelli, de tercia pascua, de quarta res liberorum Petri Carrelli, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii liberi Petri et Stephani Carrelli, et si alii fines sint in premissis non noceant, una cum omnibus et singulis fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, cunctisque aliis bonis usibus juribus universis et consuetis ipsarum rerum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos et tres *denarios*³²⁷ partes septem denariorum oboli

³²⁶ Probabilmente per *cuius*.

³²⁷ La parola *denarios* è cancellata.

servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani, cum eorum recto placito quando acciderit et quatuor solidos, sex denarios tallie monete talliarum sive collete in festo Sancti Michaelis, quatuor quarteronos cum dimidio et tres partes medii monturerii silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis, undecim denarios cum medio obolo pro eorum jure sufferte, videlicet trium parcium quinte partis unius fidelitatis annuatim in festo Sancti Stephani et quindecim denarios monete suffertatis³²⁸ pro tribus partibus viginti denariorum, debitorum pro sufferta tercie partis alterius fidelitatis in eodem festo. ITEM se tenere in feudum ut supra confitentur de recognicione quondam facta jamdicto domino nostro, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus Johannis Casey per Vulliermetam Dognini de Losanchy de tota Alpe de Yllia et pascuis eiusdem, videlicet tres partes juris et rationis quas quondam habebat idem Johannes eorum pater et sequenter nunc dicti confitentes. ET inde facere et debere **389 [647 recto]** annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, videlicet duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo jure quadraginta solidorum placiti debiti pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya quando acciderit, una cum eorum rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in festo Sancti Stephani ac eorum placiti quando acciderit, debitorum eidem domino nostro duci Sabaudie pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vullienici de Losanchy, largiato et vacato per quondam dominum Petrum dominum de Cly ad opus communitatum villagiorum de Cengling, de la Roby et de Noarsa. Et hoc in exoneratione sexaginta octo solidorum servicii dicto domino nostro duci debitorum pro dicta tota alpe et pascuis de Yllya, debitorum, et per dictam quondam Vulliermetam Dognini eidem domino recognitorum nomine suo et suorum consortum in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, confitentes et dicentes ulterius dicti manifestantes, nominibus suis et coniunctis quorum supra, quod ipsi faciunt et facere consueverunt annuatim pro jure suo dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii ut supra debitorum placitique eorundem quando acciderit, videlicet tres partes unius denarii monete cursalis Auguste servicii annuatim in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. Protestantes, promictentes et renunicantes ut in precedenti. SUCCESSIVE, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vigesima sexta mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in loco supra proxime descripto, presentibus Andrea Gaspardi et Martino Vulliermi testibus ad hec vocatis et rogatis, notum serie presencium fiat universis quod ibidem presonaliter constitutus Johannes, filius quondam Petri Carrelli, nominibus suo et coniunctis fratrum et nepotum suorum pro quibus ratum habere promisit, et Andreas Stephanini Carrelli, qui gratis et sponte cum juramento laudaverunt omnia et singula in presenti instrumento contenta, confitentes se tenere ut supra nomine cambii a dictis confitentibus tres partes pecie supraconfinatae, jacentis loco dicto Frachey, promictentes et renunciantes ut supra. De quibus omnibus supradictis preceptum fuit per me notarium et commissarium infrascriptum fieri et tradi duo et plura publica instrumenta consilio et dictamine peritorum, facti tamen substancia non mutata, videlicet duo prima sumptibus dictorum confitencium, quorum unum sit ad opus dicti domini nostri ducis, et reliquum ad opus dictorum confitencium.

Petrus Cruse notarius

---

³²⁸ Per *suffertarum* o *sufferte*.

49 - 1459, aug. 11 -

A Verrayes, nell'abitazione di Pietro Myaczot (detta *Infernet*) testi il vicario Giacomo di Strambineto, Giovanni di Lorenzo Aymonod, detto Magnyon, e Ludovico Mydone, **Giovanni, figlio di Andrea Ansermet**, debole e malato, per un terzo, Giovanni, figlio del defunto Pietro Ansermet, per un altro terzo, e Ludovico, figlio emancipato di Antonio di Pietro Ansermet, per l'ultimo terzo, confessano di tenere in feudo prati e terre siti a Crépin di Valtournenche (alla Rossery, alla Cleva di Ponteyl, alla Lavenchy, alle Cleve, alle Rayes, alle Guvères, alle Battendières, nei prati di Crépin con casa e aia, a Lyortères, alle Golletes, al Clos Canal) a Pramonda, con casa, parte degli alpeggi di Crépin, di Vachary e Lyortères (albergo di Bonifacio e Pietro di Cly a Lorenzo Scandole, antenato della moglie di Pietro Ansermet, Nicolet Vacher notaio, il 6.11.1339) un dodicesimo del Grand Moulin sito in località La Val, altri beni a Montmené, al Clos du Lay o des Sapeys, alle Ruynes sotto il Mont de Clus, alla Fontana, (albergo di Bonifacio di Cly ad Ansermeto loro antenato, Enrico Sermodi notaio, nel 1324) al Bois du Clévas. Da parte della loro nonna Guglielmetta, figlia di Umberto di Crépin, tengono in feudo altri beni a Crépin con case (alla Rossery, alle Clevettes, alla Lavenchy, alle Rayes, alle Guvères, al Crou, al Berczinasch, alle Clèves sotto Crépin) e hanno diritto ai suoi alpeggi. Hanno parte con altri consorti al Grand Moulin (*Grossum molendinum*) sito a La Val sul torrente di Yllia, con diritto alle macine di Champlève. Possiedono ancora, insieme ad altri parenti, un quarto del mulino della Meysonnasse, diritti sull'alpeggio di Chignana e altre terre a Maën, oltre alla facoltà di costruire un mulino sul torrente di Cignana.

390 [647 verso] - *Confessio Johannis, filii Andree filii quondam Petri Ansermeti, pro tercia parte, et Johannis filii quondam Petri Ansermeti, pro alia tercia parte, necnon Ludovici filii Anthonii Ansermeti, emancipati ab eius patre.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vero undecima mensis augusti, apud Varayam videlicet in domo illorum Petri Myaczot vocata *Infernet*, presentibus Jacobo de Strambinelo, vicario eiusdem loci, et Johanne Laurencii Aymonodi, dicto Magnyon, ac Ludovico Mydene, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis, personaliter constituti **Johannes, filius quondam Petri Ansermeti**, hominis debilis et in senectute constituti, pro quo promisit idem Johannes habere ratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quociescumque fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, pro tercia parte, nec non Johannes, filius quondam Petri Ansermeti pro alia tercia parte, et Ludovicus, filius Anthonii Petri Ansermeti, velud emancipatus et causam habens a dicto eius patre, prout inde de ipsa emancipacione et causa constare dicitur instrumento publico manu Johannis Meyneti notarii recepto sub anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die decima mensis augusti, pro alia tercia parte, qui gratis et sponte, non vi, non dolo, non metu nec aliqua fraudis specie vel machinacione ad hec inducti, circumventi vel oppressi, sed scientes et prudentes et suis spontaneis voluntatibus moti, quam melius, liberius **391 [648 recto]** et securius potuerunt et possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero judicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ac acthenus tenuisse ad rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione dudum facta in manibus quondam Johannis Casey et Glaudii Voudani, notariorum et commissariorum ad hec deutorum, per dictum Petrum Ansermeti eorum patrem et avum, videlicet res et possessiones subscriptas, cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis. ET primo circa unam quartanatam prati jacentem en Rossery, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Martini Andree Aymonodi, de tercia res dictorum confitencium, de quarta res Johannis Pertuseti. ITEM circa unam eminatam terre jacentem in Cleva dou Ponteyl, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus res dictorum confitencium. ITEM circa tres quartanatas prati et terre jacentes en La Lavenchy, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Pertuseti, de aliis partibus res Clementis et Johannis Aymonodi. ITEM circa tres eminatas terre et unam quartanatam prati jacentes loco dicto Cleves subtus villam, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res heredum Petri Fabri, de tercia

torrens, de quarta res dictorum heredum Petri Fabri, de quinta res Johannis Perruqueti. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem loco dico Coayes, cuius fines sunt de prima parte res Andree Johannis Aymonodi, de secunda res dictorum confitencium, de tertia res heredum Petri Fabri. ITEM circa mediam quartanatam terre jacentem en La Lavenchy, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res heredum Petri Fabri, de tertia res dictorum confitencium, de quarta res Martini Andree Aymonodi, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus heredes Petri Fabri. ITEM circa unum secatorium prati jacens eys Guveres, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res heredum **392** [648 verso] Petri Fabri, de tertia eciam, de quarta res Johannis Perruqueti, de aliis res dictorum confitencium. ITEM circa medium secatorium prati et territorii jacentis loco dicto Bactanderes, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Amedei Laurenczodi, de tertia res heredum Petri Fabri. ITEM circa mediam quartanatam prati jacentem in pratis de Crespyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum Martini de Heyryn, de tertia res dictorum confitencium, eciam de quarta, de quinta res infantum Martini de Heyryn, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus Martinus et Laurencius Ansermeti naturales, et ab eisdem ipsam tenent liberi Martini de Heryn. ITEM circa mediam quartanatam prati jacentem ibidem supra viam, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Perruqueti, de secunda res Johannis Aymonodi et Clementis Aymonodi, quas tenent heredes Petri Fabri, de tertia res dictorum confitencium. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem en Lyorteres, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Aymonodi, de secunda eciam, de tertia res dictorum confitencium. ITEM, ibidem, circa unam quartanatam prati, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res infantum Johannis Johannis Aymonodi, de tertia res dictorum confitencium. ITEM circa unam quartanatam prati jacentem en Lyorteres, cuius fines sunt de prima parte via publica tendens versus Alpe de Lyorteres, de secunda domus Amedei Laurenczodi, de tertia pascua cum casali domus intus site. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en Rossery, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Perruqueti, de secunda res dictorum confitencium, de tertia Loz Clappey de Cugnyon, de quarta pascua, de quinta exitus, de sexta res Anthonii Laurenczodi. ITEM mediam quartanatam cheneverii jacentis en Crespyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Andree Aymonodi, de tertia Loz Trappax. ITEM circa tres quarterios unius secatorii prati jacentis loco dicto Golletes, quorum fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti, quas tenet Andreas Aymonodi, de aliis pascua. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem supra Villam de Crespyn, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res filiarum Martini Johannini, de tertia res Amedei Laurenczodi. ITEM circa tertium unius secatorii prati **393** [649 recto] et tres eminentas terre jacentes in Closo Canal, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictarum filiarum Martini Johannini, de tertia et quarta res heredum Andree Aymonodi. ITEM circa tria secatoria prati et territorii jacencia en Lyortes,³²⁹ quorum fines sunt undique pascua. ITEM situm medie domus cum curtibus et plateis jacencium in pratis de Crespyn justa res dictorum confitencium et pascua. ITEM situm unius domus et trium casalium jacencium in Villa de Crespyn, quorum fines sunt de prima parte via publica canalis, de secunda et aliis partibus res dictorum confitencium. ITEM in Prato Monda circa tria secatoria prati cum domicillio intus sito, quorum fines sunt de prima parte res heredum Johannis Andreveti, de secunda et tertia eciam, de quarta res liberorum Brunodi Octini, de quinta res Johannis et Pauli de Lanoz, de sexta eciam, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus Guilliermus Boyssoneti, eius frater et cognati, qui faciunt annuatim dictis confitentibus quatuor solidos, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et pro sufferta quinque solidos, et, ab eisdem de Boyssonet, ipsam tenent Anthonius de Balmacia et eius nepotes nomine cambii, et, a dictis de Balmacia, ipsam tenent liberi Brunodi Octini. ITEM totam roydam hospicii dicti quondam Perroneti de Losanchy in qua dicti confitentes racione dictarum rerum tenere possent a prefato domino nostro. ITEM usum animalium dictorum confitencium in et super pascuis et pasturagiorum de Crespyn, de Vachery et de Lyorteres prout alii consortes pascuorum predictorum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo solidos, quinque denarios cum obolo servicii in festo Sancti Stephani, tam pro servicio antiquo quam pro alio consueto, cum placito quando acciderit prout infra: sexdecim denarios cum octo partibus trium denariorum tallie in festo Sancti Michaelis et octo partes unius fidelitatis melius quam alteri domino, pro qua faciunt annuatim quatuor solidos, quatuor denarios cum octava parte trium obolorum monete suffertarum in festo Sancti Stephani. Et de placito, videlicet pro quatuor solidis dicti servicii, octo solidos placiti taxati in instrumento albergamenti certarum rerum supra confinatarum facti per nobiles Goctefredum et Petrum,

---

³²⁹ Per Lyorteres.

dominos de Cly quondam, Laurenczeto Scandole, abavo uxoris dicti quondam Petri Ansermeti, patris **394** [649 verso] dictorum confitencium, recepto per Nycoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo nono, die decima sexta mensis novembris. Et pro alio servicio placitum secundum consuetudinem terre Cliti. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro reytate in qua predecessores sui quondam dominis de Cly tenebantur, videlicet sexdecim denarios servicii cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM faciunt annuatim pro duodecima parte grossi molandini siti loco dicto La Val, in pede rerum Doge,³³⁰ unam eminam avene et mediam quartanam silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis. ITEM de recognicione olim facta in consorcia per dictum Petrum Ansermeti cum quondam Anthonio Ansermeti et Johanne eius fratre, Petro eius nepote, Petro Ansermeti et eius fratribus, in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ut supra, et post modum per eundem Petrum, patrem dictorum confitencium in manibus dicti Glaudii Voudani ut supra, videlicet res et possessiones subscriptas. ET primus subtus Monmeneyns circa medium secatorium prati loco dicto Ruynays subtus Montem dou Clus, cuius fines sunt de prima parte res Mathey et Petri Grossi Johannis de Mayn, de secunda res Anthonii filii quondam Aymoneti Ansermeti, de tercia res filiorum jamdictorum dicti Grossi Johannis, de quarta via publica. ITEM ou Clos de Lay, alias deys Sapeys, circa largum duorum secatoriorum prati, quorum fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Johannini Gorreti notarii, de tercia res Andree Hosqueti, quas tenet Johannes Lano, de quarta res Martini et Laurencii Ansermeti fratrum. ITEM circa unam quartanatam cum dimidia prati jacentem ibidem eys Ruynes subtus Montem de Clus, quarum fines sunt de prima parte res liberorum Anthonii Gorreti, de secunda Mons dou Clus, de tercia res infantum Grossi Johannis Ansermeti, quam peciam tenet a dictis confitentibus nomine cambii Andreas Perrodi Ansermeti, et, a dicto Perrodo, ipsam tenent liberi Anthonii Gorreti, qui sibi faciunt octo denarios servicii. Quas duas pecias superius confinatas tenent a dictis confitentibus nomine cambii Andreas Perrodi Ansermeti et eius fratres. ITEM quartam partem sioventerie hospicii eorum patris in et pro qua eorum avus abavusque et eius successores sequaces erant dominorum de Cly in eorum alpiibus cum eorum bestiis minutis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, **395** [650 recto] quindecim danarios servicii in festo Sancti Stephani cum duobus solidis, sex denariis placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis et aliis, facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Ansermeto dou Mayen, avo dictorum confitencium et suis heredibus, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo quatercentesimo vigesimo quarto, die vicesima mensis novembris. ITEM quartam partem duorum secatoriorum prati et verneti jacencium en La Fontana, supra campos, quorum fines sunt de prima parte Mons deys Rayes de Fellignyon, de secunda exitus tendens eys Poses, de tercia res liberorum Petri de Flory, de quarta res Petri Jacobi de La Monta, de quinta res Andree Perrodi Ansermeti, salvo infra dictos confines exitu, quam peciam tenent a dictis confitentibus nomine cambii Martinus et Laurencius Ansermeti, et, a dicto Martino et Laurencio, tenent eandem heredes Perrodi Ansermeti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, dicto Ansermeto, avo dictorum confitencium et suis, ut asserunt, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo septimo, indicione ..., die ..., mensis ...³³¹ ITEM quartam partem pro indiviso cum aliis Ansermetis unius pecie territorii et nemoris jacentem loco dicto ou Bosc dou Clevaz, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res illorum de Balmacia et Allexone, filie quondam Andree de Fellignyon, de secunda Mons dou Chanet, de tercia Pra Moron Seytyou, de quarta les Rous de Logia, de quinta et sexta res liberorum Grossi Johannis de Mayn, quam quartam partem nomine cambii tenent a dictis confitentibus idem Andreas Perrodi Ansermeti eiusque avunculi. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus <supra> sex denarios servicii³³² in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM quartam partem duarum parcium unius ovis, cum quarta parte none partis alterius ovis, in quibus quondam Ansermetus dou Mayn, eorum avus, dominis de Cly tenebatur, per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, quondam dicto Ansermeto remissarum prout inde **396** [650 verso] de dicta remissione constat publico instrumento per Johannem Sancti Petri notarium recepto anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii. ET inde

³³⁰ Per dou Ge.

³³¹ Mancano le date.

³³² La parola *servicii* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, novem denarios cum quarta parte trium obolorum servicii in festo Sancti Stephani sine placito, quia sic continetur in dicto instrumento. ITEM dicti confitentes confitentur se tenere in feudum ut supra de bonis quondam Vulliermete eorum ave, filie quondam Humberti de Crespyn, res infrascriptas jacentes in partinenciis de Crespyn. ET primo circa unam bonam quartanatum prati jacentem loco dicto Rossery, cuius fines sunt de prima parte res Johannis et Clementis Johannis Aymonodi et Guilliermi eorum fratris, de secunda res Johannis Perruqueti, de tertia res Martini Andree Aymonodi, moventes a dictis confitentibus, de quarta res dicti Johannis Perruqueti, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus, nomine cambii, idem Martinus Andree Aymonodi. ITEM circa unam eminentam prati jacentem ibidem subtus peciam preconfinatam, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Perruqueti, de secunda res infantum Johannis Aymonodi, de tertia res dicti Johannis Perruqueti, de quarta eciam, de quinta res dictorum confitencium moventes ab infantibus Berthodi Regis, quam peciam <tenent> hiidem confitentes. ITEM circa unam bonam eminentam prati jacentem eys Clevetes, cuius fines sunt de prima parte res confitencium de feudo domini, de secunda res dicti Johannis Perruqueti, de tertia et aliis partibus res liberorum Johannis Aymonodi de Crespyn. ITEM circa unam bonam quartanatum prati jacentem ou Greleroz, cuius fines dicuntur esse de prima parte res Johannis Perruqueti, de secunda res infantum Johannis Aymonodi, quas tenent dicti confitentes, de tertia res dictorum confitencium, de quarta res Amedei Anthonii Laurenczodi. ITEM circa unum bonum secatorium prati jacens en La Lavenchy, cuius fines sunt de prima parte res Martini Andree Aymonodi, de secunda via publica, de tertia res heredum Petri Fabri, moventes a dictis confitentibus, de quarta torrens. ITEM unam peciam vernerii jacentem in Fontana Voland, cuius fines sunt undique pascua. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentem eys Coayes, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Johannis Andree Aymonodi, de tertia res Johannis Perruqueti, de quarta res heredum Petri Fabri, de quinta res Johannis Mistral. **397 [651 recto]** ITEM circa duos quarterios prati jacentes ou Pontacz, quorum fines sunt de prima parte via publica de super, de aliis partibus res dicti Johannis Perruqueti, quam peciam tenet a dictis confitentibus nomine cambii idem Johannes Perruqueti. ITEM circa unum bonum secatorium prati jacens eys Guveres, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Johannis Perruqueti, de tertia res Martini Andree Aymonodi, de quarta res heredum Petri Fabri, de quinta via publica, de sexta res infantum Johannis Aymonodi, de qua pecia tenent a dictis confitentibus heredes Petri Fabri circa medietatem. ITEM circa tertium unius secatorii prati jacentis eys Croux, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res liberorum Martini de Heryn, de tertia res Petri Perruqueti, quas tenet Andreas Andreveti, de quarta res eiusdem Andree Andreveti, quam peciam tenent a dictis confitentibus Martinus et Laurencius Ansermeti in feudum, et, ab eisdem, ipsam tenent liberi Martini de Heryn de Losanchy. ITEM circa quartum trium secatoriorum prati jacencium eys Lescheyres, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda et aliis partibus res Petri Perruqueti, quas tenet Andreas Andreveti. ITEM circa unam bonam quartanantam prati jacentem ou Berczinasch, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Aymonodi, de secunda et aliis partibus res dicti Andree Andreveti, que fuerunt Petri Perruqueti. ITEM in pratis de Crespyn, supra viam, circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum confitencium, de tertia res dicti Petri Perruqueti, quas tenet idem Andreas Andreveti. ITEM ou Vallarey circa unum quarteronum prati cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Andree Hosqueti, de tertia pascua, de quarta res heredum Andree Fabri, de quinta res Johannis Perruqueti. ITEM situm unius domus cum suis curtibus et plateys site in pratis de Crespyn, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitencium, de secunda res Amedei Laurenczodi, de tertia res Petri Perruqueti, quas tenet dictus Andreas Andreveti. Quas quatuor pecias supra confinatas, cum situ dicte domus, tenent in feudum a dictis confitentibus dicti Martinus et Laurencius Ansermeti, et, ab eisdem, ipsam tenent liberi Martini de Heryn. ITEM unam peciam campi et terre jacentem eys Cleves, subtus Villam de Crespyn, extimatam circa tres bonas eminentas terre, quarum fines sunt de prima parte via publica, **398 [651 verso]** de secunda res liberorum Johannis Aymonodi, de tertia res dictorum confitencium, de quarta torrens, de quinta res liberorum Johannis Aymonodi. ITEM unam peciam territorii jacentem in pratis de Crespyn eys Planycz, loco dicto Supplycz, cuius fines sunt de prima parte Lex Golletes, de secunda exitus tendens versus fontem, de tertia pascua, extimatam circa tres quarteronos unius secatorii prati, de qua pecia tenent in feudum a dictis confitentibus Laurencius et Martinus Ansermeti circa medietatem, quam ab eisdem tenent libery Martini de Heryn. ITEM unam peciam terre et vernerii jacentem loco dicto Ronc, extimatam circa quinque quartanatas terre, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res dictorum confitencium, de tertia res Johannis Perruqueti, de

quarta res Johannis Martini Coutellerii. ITEM circa unam bonam eminentam terre jacentem en La Golleta cum situ unius domus et quodam rasquardo, curtibus et plateys, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Perruqueti, de tertia res filiarum Martini Johannini, de aliis partibus res dictorum confitentium. ITEM circa tres quarteronos terre in quibus erat situs unius domus, jacentes in Villa de Crespyn subtus viam, cuius fines sunt de prima parte res Martini Andree Aymonodi, de secunda res infantum Johannis Aymonodi, de tertia res Johannis Perruqueti, de quarta via publica. ITEM confitentur dicti confitentes se esse consortes, prout dicta eorum ava, in alpe et pascuis de Lyorteres, de Crespyn et de Vachary, quorum alpis et pascuorum fines sunt de prima parte Pons de Crespyn, de secunda Rossery, de tertia Mons de Rossery, de quarta Los Becques de Panquera, de quinta Fenestra de Chynyana et ex hinc alpis et pascua Johannis Mistralis, de sexta torrens descendens de Monte Servino, cum suis aliis confinibus si qui sint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor solidos tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis et quindecim denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. De quibus quatuor solidis tallie dicti Martinus et Laurencius faciunt eidem domino nostro duci in exoneracione dictorum confitentium, ut asserunt ipsi confitentes, videlicet duos solidos. ITEM tenent jus suum pro indiviso cum suis consortibus unius molandini vocati Grossum Molandinum, situm loco dicto La Val, prope aquam descendentem de Yllya in pede pratorum filiorum dou Gey, cum suis molentibus, rippaggiis et usu mollerie de Champlevy. ET inde facere et debere **399 [652 recto]** annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam quartanam silliginis et unam eminentam ordei de censu in festo Sancti Michaelis, de quibus quartana silliginis et emina ordei dicti Martinus et Laurencius Ansermeti faciunt eidem domino nostro duci et suis, in exoneracione dictorum confitentium, medietatem, ut asserunt iam dicti confitentes. ITEM dicti confitentes confitentur se facere annuatim eidem domino nostro duci et suis ex causa reytatis et casarie per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, predecessorum dictorum confitentium quictatarum et remissarum instrumento recepto per Nycolletum de Vacheria notarium publicum sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die decima mensis septembris, videlicet quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti, sic taxati in dicto instrumento pro eorum jure, et hoc in exoneracione unius floreni boni valloris viginti solidorum monete serviciarum per dictum confitentem Petrum, filium quondam Johannis Bonifacii Ansermeti, nomine suo et suorum consortium, ex causa remissione dictarum reytatis et casarie ut premissis, dictis Ansermeto et eorum consortibus facte in manibus quondam Joahnnis Casey notarii et commissarii, ut supra recognitarum. ITEM de recognicione dudum in manibus dicti Johannis Casey facta per dictum Petrum Ansermeti in consorcia cum aliis Ansermeti, suis pro tunc consortibus, res subscriptas cum earum fondis ut supra. ET primo quartam partem duodecime partis pro indiviso alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chignyana, quorum alpis et pascuorum fines dicuntur esse de prima parte Valloly Ursyn, de secunda reytata, de tertia Pons de Fellignyon, de quarta pascua de Cortina, de quinta summitas moncium, de sexta Fenestra de Vachery et pasturagium de Crespyn, quam quartam partem dicte duodecime partis tenent in feudum a dictis confitentibus dicti Martinus et Laurencius Ansermeti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, sexdecim denarios servicii monete serviciarum in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, quatuordecim denarios cum quarto unius denarii tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis. ITEM confitentur facere eidem domino nostro duci et suis quibus supra super omnibus eorum rebus, ultra predicta servicia supra declarata, videlicet sex denarios cum quarto alterius denarii servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM unam peciam prati jacentem in Ruynis **400 [652 verso]** subtus montem dou Clus extimatam circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Mathey et Petri Grossi Johannis Ansermeti, de secunda res liberorum Anthonii Gorreti, quam peciam tenent a dictis confitentibus in feudum Martinus Ansermeti et, ab eodem, ipsam tenent libery Johannis Colombe. ITEM circa duo secatoria prati et verneti jacencia ibidem, quorum fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Ansermini Aymoneti Ansermeti, de quarta³³³ res liberorum Johannis Hosqueti et Andree eorum consanguinei, quas res Andreas Hosqueti tenet in feudum a dictis confitentibus³³⁴ Martinus et Laurencius Ansermeti et a dicto Martino de dicta pecia tenet idem Johanninus Gorreti circa unam quartanam terre et unam eminentam verneti. ITEM quartam partem syoventerie sui tocus hospicii in et pro qua dictus

³³³ Per tertia.

³³⁴ Il documento sembra contenere molti errori di copiatura e dimenticanze varie. Anche in questo caso sembra mancare a questo punto la frase ... *et a dicto Andrea tenent in feudum dictam peciam* ...

quondam Ansermetus de Mayn et eius predecessores sequi tenebantur cum eorum bestiis minutis in alpibus quondam dominorum de Cly. ITEM circa mediam quartanatum prati jacentem en La Rua de Mayn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Laurencii Ansermeti, de tercia res heredum Johannis Pertuseti alias Pellicier, quam peciam tenet nomine cambii Andreas Perrodi Ansermeti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quindecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos, sex denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti per dictum Henricum Sermodi notarii recepto. ITEM dicti confitentes confessi fuerunt se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro jure suo usagiorum unius pecie prati et verneti jacentis in Fontana supra campos, de qua pecia tres quarterii venerunt in partem Aymoneti Ansermeti et alius quarterius patri dictorum confitencium spectabat, cuius enim quarterii fines esse dicuntur de prima parte pascua deys Rayes, de secunda res infantum Petri de Flory et Johannis filii quondam Bonifacii de Flory, de tercia res Petri Jacobi de La Monta, de quarta res Andree Perrodi Ansermeti et eius avunculorum, salvo exitu infra dictos confines existente, videlicet quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti supra secundo designato, recepto per Henricum Sermodi notarium. ITEM medietatem pro indiviso cum liberis Aymoneti Ansermeti **401 [653 recto]** unius pecie territorii et nemoris jacentis loco dicto Bosc dou Cleva, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Balmacy eiusque fratris et nepotum suorum et Allexone, filie quondam Andree de Fellignyon, de secunda montes, de tercia Vallis de Valgrossa, de quarta via nemorum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM confitentur quod possunt facere super torrente de Chignyana et de Croses unum molandinum pro molendo bladum suum quando fuerit necesse. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam quartanam cum dimidia ordei de reddictu in festo Sancti Michaelis, ut patet per instrumentum albergamenti inde facti per quondam dominum Petrum dominum de Cly dicto quondam Ansermeto, receptum per quondam Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die XVII mensis januarii. Quam quartanam cum dimidia ordei debent solvere annuatim eidem domino pro eisdem confitentibus Martinus et Laurencius Ansermeti. ITEM quartam partem duarum parcium unius ovis cum quarta parte none partis alterius ovis in quibus dicti quondam Ansermetus, eorum avus, domino de Cly tenebatur, eidem Ansermeto remissarum, ut patet instrumento recepto per Johannem Sancti Petri notarium superius designato, novem denarios cum quarta parte trium obolorum servicii in festo Sancti Stephani sine placito, quia sic in dicto instrumento continetur. ITEM medietatem duodecime partis pro indiviso alpibus, pascurum et pasturagiorum de Chignyana, salvo in premissis rebus de Chignyana jure partinenti domino comite Challandi. Quam medietatem duodecime partis alpibus et pascurum tenent a confitentibus in feudum dicti Martinus et Laurencius Ansermeti, et, ab eisdem, ipsam tenent Andreas Perrodi Ansermeti et eius fratres et avunculli. ITEM circa unam quartanatum prati jacentem en Chonchena cum duobus challecz, freyderiis et chavannis, cuius fines sunt de prima parte res infantum Johannis Hosqueti, de secunda res illorum de Balmacia, de tercia res Johannis Jacobi de La Monta, de quarta charrerria cum suis exitibus, quas res tenent dicti Martinus et Laurencius et, ab eisdem, tenent dicti Andreas Perrodi Ansermeti et eius patris. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, viginti denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, viginti quinque libras casei in festo Sancti Michaelis **402 [653 verso]** quindecim denarios tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, de quo caseo supra proxime descripto dicti Perrodus Ansermeti et eius fratres debent servare indemnes a dictis confitentibus Martinumque et Laurencium Ansermeti erga prelibatum dominum nostrum ducem et suos quos supra, et hoc vigore unius instrumenti albergamenti de dicta duodecima parte alpibus et pascurum de et aliis de Chignyana facti per dominum Petrum dominum de Cly dicto Ansermeto de Mayn et eius heredibus et cui acciderit, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die vigesima quinta mensis marci. ITEM dicti confitentes confitentur se facere eidem domino nostro duci et suis quibus supra super suis rebus, ultra predicta servicia, sex denarios cum quarto alterius denarii servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. ITEM dicti confitentes se facere confitentur annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra ex causa reytatis et casarie de qua supra fit mencio, videlicet quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti quando acciderit. ITEM dicti confitentes facere se confitentur ut supra, ultra predicta, quindecim denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, super rebus dicte quondam Vulliermete de Crespy, eorum ave, superius

declaratis et confinatis, quos faciunt et solverunt in exoneracione dictorum confitentium eidem domino nostro duci seu eius castellanis Cliti dicti Martinus et Laurencius Ansermeti, ut asserunt ipsi confitentes. ITEM quartam partem tercię partis molandini de La Meysonacy cum quarta parte tercię partis aque rippagii et conductus eiusdem. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam quartanam cum dimidia ordei in festo Sancti Michaelis, quam quartanam cum dimidia ordei faciunt pro dictis confitentibus et suis Andreas Perrodi Ansermeti et eius avunculli jamdicto domino nostro et suis quibus supra, ut patet instrumento publico per Johannem Muleti notarium recepto anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo nono, die vicesima quinta mensis maii. ITEM de bonis quondam Anthonii Ansermeti, que fuerunt quondam Johanneti Fierna, unam peciam territorii et nemoris de novali jacentem ad Fierna, loco dicto La Posa de Fierna, cuius fines sunt de prima parte via publica tendens versus Antey, de secunda terminum positum ibidem en La Posa tendens in pede montis, de terciā terminus positus in pede dicti montis, de quarta pes moncium tendens ad Ruynam Vanon, de quinta res dictorum confitentium, quam nesciunt et dicunt **403 [654 recto]** extimare cum sit inculta. ITEM quartam partem pro indiviso cum Johanne Mistralis, Petro de Fierna et Johanne Pontacz, unius pecie territorii et nemoris de novali jacentis ibidem, cuius tocus pecie fines dicuntur esse de prima parte via publica, de secunda exitus tendens versus domos illorum Ogerii de Navillio, de terciā res Johannis Mistralis, de quarta pes moncium de Extirol, de quinta res dictorum confitentium, quam peciam territorii et nemoris cum quarta parte alterius pecie territorii ultimo confinate tenent in feudum a dictis confitentibus, ut asserunt, Martinus et Laurencius Ansermeti. Et si alii fines sint in premissis non obsint, una cum suis fondis ut supra. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuordecim denarios, obolum servicii in festo Sancti Stephani, ex una parte, et tres denarios obolum cum quarta parte alterius oboli servicii ex altera, pro quarta parte alterius dicti novali de Col de Chyevre, superius recognite in festo Sancti Stephani et tres solidos cum obolo placiti quando acciderit; quos quatuordecim denarios servicii cum obolo, ex una parte, et tres denarios cum quarta parte alterius oboli servicii, ex altera, dicti Laurencius et Martinus Ansermeti, consanguinei dictorum confitentium, solve et facere debent annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra in exoneracione dictorum confitentium. Non intendentes dicti confitentes nec eorum alter per premissa sive aliqua premissorum derogare nec preiudicare suis divisionibus et partitis dudum inter ea vel eorum predecessores factis de omnibus eorum bonis, quinymo volentes illas, premissis non obstantibus, in suis robore et vallore perpetuo perdurare. Protestantes, promictentes et renunciantes ut supra. Successive, anno et indicione premissis, die vero decima octava mensis jullii, in Valletornenchia videlicet in domo Andree Johannis Petri Passerini, presentibus Johanne Grueti et Martino Foldon notario, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Guillermus Boyssoneti, qui, nominibus suo et coniunctis Johannini eius fratris et Johannis eius cognati, quam melius potuit et potest, pro se suisque heredibus successoribus universis, cum juramento, ratificavit et confirmavit que superius scripta sunt, licet nondum jurata forent per confitentes, asserentes nominibus suo et quorum supra se tenere a dictis confitentibus feudum de La Berra, pro quo facit eisdem confitentibus quatuordecim solidos, promictentes contra premissa non venire, quinymo **404 [654 verso]** illa observare, renunciando omnibus excepcionibus, juribus et consuetudinibus quibus contra premissa dici posset vel opponi, de quibus omnibus premissis ut supra. ITEM ibidem non obstante juramento nondum per confitentes prestito, lecto tamen de verbo ad verbum tenore supradcriptorum Ansermino Ansermeti et Andree Perrodi Ansermeti ibidem presentibus ipsi enim et ipsorum cuilibet in quantum eum tangit, cum debitis promissionibus juramentis et renunciacionibus ac clausulis et sollempnitatibus ad talia requisitis, ratificaverunt, confirmaverunt et approbaverunt quantum melius potuerunt presens manifestum et omnia in eodem contenta, confitentes se *facere*³³⁵ tenere a confitentibus pecuniarum premencionatarum prout superius laciis est exaratum; de quibus omnibus et singulis premissis dicti confitentes pecierunt et requisierunt eisdem per me notarium et commissarium infrascriptum duo et plura fieri et tradi publica instrumenta dictamine peritorum, facti tamen substantia non mutata.

Petrus Cruse notarius.

³³⁵ La parola *facere* è cancellata.

50 - 1458, nov. 10 -

A Valtourmenche in casa degli eredi di Pietro Carrel, sita a Pâquier vicino alla chiesa, testi il notaio Foldon e Andrea di Giovanni di Pietro Passerini, **Giovanni, figlio del defunto Pietro Carrel**, a nome anche dei fratelli Giovannino e Stefano e dei nipoti Andrea e Pietro, figli del defunto Giovanni di Pietro Carrel, eredi tutti di Guglielmetta, figlia di Pietro Moschy, madre dei suddetti Giovanni, Stefano e Giovannino, per un terzo; **Giovannino, figlio del defunto Antonio Meynet** e di Cecilia, anche lei figlia di Pietro Moschy, agente a nome anche del fratello Giovanni e di Giacomo, figlio del defunto Bonifacio Meynet, a nome anche dei fratelli Giovannino, Giovanni e Francesco, e i suddetti Giovannino e Giacomo a nome anche di Andrea figlio del fu Bonino Meynet loro nipote, per un altro terzo, ed infine **Giacomo ed Antonio, figli del defunto Giovanni Pertuset** e di Agnesona, terza figlia del suddetto Pietro Moschy, per l'ultima terza parte dei beni del suddetto Moschy, confessano di tenere in feudo prati e terreni siti al Giomein, con due case, al Jacet, con una casa nuova, a Valleyly, al Bardoney, ai Fariners, al Cré du Pont, a Champlève, alle Leschères di Champlève, nel bosco dietro Champlève, a Pâquier, con una casa, a Cortillas, a Golla di Chavanna, al Barraczon, al Tepponey, a Chaloz, con tre case, a Champmarer, al Verney. Hanno parte all'alpeggio del Giomein, a quello di Champlève e al Champ dou Cet (albergamento del signore di Cly,³³⁶ Giovanni Beneveys notaio, *tercio ydus* di dicembre³³⁷ del 1304).

- *Confessio heredum Petri Carrelli pro tercia parte rerum infrascriptarum, et Johannini, filii quondam Anthonii Meyneti, eius nepotis, pro alia tercia parte, necnon Anthonii et Jacobi fratrum, filiorum quondam Johannis Pertuseti, pro alia tercia parte, de bonis quondam Petri Moschy.*

IN NOMINE DOMINI AMEN. ANNO eiusdem Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die decima mensis novembris, apud **405 [655 recto]** Valletornenchiam videlicet in domo heredum Petri Carrelli confitencium infrascriptorum que est situata in loco de Pasquier prope ecclesiam dicti loci, presentibus Martino de Foldon notario et Andrea Johannis Petri Passerini, testibus ad hec vocatis et rogatis, serie huius viri presentis et publici instrumenti, cunctis id intuentibus et inspecturis, liquide fiat manifestum quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra stipullantis, personaliter constituti **Johannes, filius quondam Petri Carrelli**, nominibus suo et coniunctis Johannini et Stephani, eius fratrum, ac Andree et Petri, eius nepotum, filiorum quondam Johannis Petri Carrelli, et videlicet ut causam habentes ipse Johannes confitens, Andreas et Petrus eius nepotes predicti in bonis quondam Johannis, filii quondam Martini Carrelli, eciam ipsi omnes de Carrel veluti causam habentes, heredes et tegnyores Vulliermete, filie quondam Petri Moschy, eorundem Johannis confitentis Stephani et Johannini prenominatorum matris, pro tercia parte feudi et rerum inferius confinatarum, et Johanninus, filius quondam Anthonii Meynet et Secillie eius matris, filie quondam Petri Moschy, nominibus eciam suo et coniunctis Johannis eius fratris ac Jacobus, filius quondam Bonifacii Meynet, nominibus suo et coniunctis Johannis, Johannis et Francisci fratrum suorum, filiorum quondam dicti Bonifacii Meynet, necnon ipsi ambo Johanninus et Jacobus confitentes nomine Andree, filii quondam Bonini Meyneti eiusque Johannini nepotis, pro alia tercia parte, pro quibusquidem omnibus absentibus supra specificè nominatis dicti omnes supra confitentes promiserunt habere et tenere rectum, gratum et firmum et facere per eosdem et eorum singillum laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento comprehensa et descripta quociescumque fuerint requisiti cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis. Ac eciam Jacobus et Anthonius fratres, filii quondam Johannis Pertuseti de Chalio et Agnexone, filie quondam Petri Moschy, tamquam causam habentes dicte eorum matris pro reliqua tercia parte, qui omnes non vi, non dolo, non metu nec aliqua fraudis specie vel machinacione ad hec inducti, circumventi vel oppressi, sed scientes, prudentes et spontanei de iuribusque suis in hoc facto ad plenum certifficati, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de iure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et in posterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, confessi fuerunt et manifeste recognoverunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propter ea evocati, manifeste recognoverunt per juramenta sua super sanctis **406 [655 verso]** Dei scripturis per ipsorum quemlibet prestita, se tenere velleque et debere tenere et ex nunc imperpetuum se tenere consituerunt ad rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione dudum facta in manibus quondam Johannis Casey notarii per dictam

³³⁶ Probabilmente Goffredo I o Bonifacio di Cly.

³³⁷ 11 dicembre.

Secilliam, matrem dicti Johannini Meyneti et eius sorores, et deinde in manibus Glaudii Voudani, equidem notarii, et commissariorum ad hec deputatorum pro tunc, per dictum Johannem Petri Carrelli, nomine suo et dicte eius matris, Bonifacium Meyneti, causam habentem dicte Secillie eius matris, nomine suo et suorum fratrum ac nepotum, et Anthonius Johannis Pertuseti, nomine suo et causam habens dicte Agnexone eius matris ac nomine Jacobi eius fratris, jam supra nominatorum, videlicet res et possessiones subscriptas, una cum earum et singule ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis. ET primo unam peciam prati jacentem in pede pratorum de Logiement, extimatam circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Valleti de Challoy, de secunda via publica dou Bardoney, de tercia res Anthonii, filii quondam Petri Andreveti de Crista, de quarta res dicti Johannis Valleti. ITEM unam peciam prati jacentem ou Jacet, extimatam circa unum secatorium cum dimidio prati cum domo intus sita, cuius fines sunt de prima parte res dicti Johannis Valleti, de secunda res dicti Anthonii Petri Andreveti, de tercia pascua. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem ou Jacet, extimatam circa quatuor secatoria prati cum quarto alterius secatorii, una cum domo nova intus sita, cuius fines sunt de prima parte res Yanini de Vullyo, quas tenet Johannes Valleti, quas tres pecias tenent in feudum, a dictis confitentibus, heredes Johannis Petri Andreveti et Anthonius Petri Andreveti et, a dictis heredibus Johannis Petri Andreveti, tenent terciam partem dicti de Meynet, spacio duorum secatoriorum prati, qui proinde faciunt dictis confitentibus viginti septem solidos bone monete cursalis Auguste. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes en Vallelly, quarum fines sunt de prima parte via publica tendens versus Losanchy, de secunda res Martini et Aymoneti Guidret, de tercia res dictorum Jacobi et Anthonii Pertuseti confitencium, de quarta via pontis, quam peciam tenent dicti infantes Petri Carrelli confitentes. ITEM unam peciam prati **407 [656 recto]** jacentem in Croso Pontis, cuius fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tercia, quarta et quinta res dicti Johannis Valleti, et est extimata dicta pecia circa tercium unius secatorii prati, quam peciam tenent dicti infantes Petri Carrelli. ITEM unam peciam prati jacentem en Champlevy extimatam circa ...³³⁸ cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Victa, de tercia Ruyna, de quarta pascua. ITEM unam peciam prati jacentem eys Lescheres de Champlevy, extimatam circa unum secatorium prati, loco dicto Fiou, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Vallet, de secunda res infantum Petri Carrelli, de tercia res dicti Johannis Valleti, de quarta Loz Crey. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem extimatam circa dimidium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Bruneti Berthodi, eius fratris et nepotum suorum, de secunda Loz Crey, de tercia res dicti Bruneti Berthodi, eius fratris et nepotum, de quarta res dictorum liberorum Petri Carrelli, de quinta res dicti Johannis Valleti, de sexta res dictorum liberorum Petri Carrelli, de septima res eorundem de Berthod, de octava res dictorum Johannis de Pertuseti confitencium, de nona res dictorum Carrelli confitencium, de decima peciam, quam peciam tenent nomine cambii a dictis liberis Johannis Pertuseti, dicti Brunetus Berthodi, eius frater et nepotes. ITEM quinque cartanas silliginis de marescalcia annuali de quibus Andreas Guerra faciebat super suo hospicio unum sestarium, unum quarteronum cum dimidio silliginis, et illi de La Serva faciebant duo quarteronos silliginis cum dimidio dicto quondam Andree Guerra, predecessori dictarum filiarum de Moschy, per dominum de Cly quondam remissas. ITEM tercium unius secatorii prati jacentis in Prato Crena, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res illorum Berthodi, de tercia et quarta res Andree Victa, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Pertuseti. ITEM ibidem circa tercium unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res illorum Berthodi, de tercia res Martini et Aymoneti Guidreti, quas duas pecias tenent ad retrofeudum a dictis confitentibus dicti liberi Johannis Pertuseti nomine cambii. ITEM unam peciam nemoris cum eius fondis, jacentem retro Champlevy, cuius fines sunt de prima parte res Clementis Brunodeti, de secunda res Michaelis Morandi, de tercia res Yanini Nycolleti, de quarta et aliis pascua. ITEM circa tres quartanatas terre cum situ unius domus jacentis en Pasquier, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Victa, de tercia res Johannis Valleti, de quarta res illorum Meyneti, de quinta res dicti **408 [656 verso]** Andree Victa, quam peciam tenent dicti Meyneti. ITEM ou Cortillacz circa tres eminatatas terre, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Bruneti Berthodi, eius fratris et nepotum, de tercia res dicti Johannis Valleti, de quarta res liberorum Petri Carrelli, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Pertuseti. ITEM circa tres sestariatas terre et unum secatorium prati jacentem en Golla de Chavanna Vicz,³³⁹ quarum fines sunt de prima et secunda partibus

³³⁸ Manca il dato.

³³⁹ Per Vieilly.

res illorum Berthodi, de tertia et quarta res dictorum confitencium, de quinta pascua, cum situ unius domus intus site, quam peciam tenent liberi Petri Carrelli confitencium. ITEM ou Barraczon circa duas sestariatas cum eminata terre et unum secatorium prati, quorum fines sunt de prima parte res eorundem Berthodi, de secunda pascua, de tertia res dictorum confitencium, de quarta res illorum Berthodi, quam peciam tenent dicti de Meynet. ITEM circa duas partes unius secatorii prati jacentes en Logiement,³⁴⁰ cuius fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tertia res liberorum Petri Carrelli, de quarta eiam, quam peciam tenent a dictis confitentibus liberi Johannis Petri Andreveti et Anthonius Petri Andreveti, et, ab eisdem, tenent ad retrofeudum dicti Carrelli. ITEM totam roydam hospicii et rerum quondam Martignioni de Pasquier in qua idem Martignionus dominis de Cly quondam tenebatur. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem en Pasquier, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Andree Victa, de tertia res illorum Berthodi, de quarta Loz Chanton de Pasquier, quam peciam tenent dicti liberi Johannis Pertuseti et liberi Petri Carrelli. ITEM circa tres sestariatas terre jacentes ou Baraczon, quarum fines sunt de prima parte res illorum Berthodi, de secunda pascua, de tertia res eorundem de Berthod, de quarta pascua et res dictorum confitencium cum situ duarum domorum, quam peciam tenent dicti Meyneti. ITEM circa duo secatoria cum dimidio prati jacencia ou Tepponey, quorum fines sunt de prima parte res Johannis Valleti, de secunda Loz Tepponey de Arlye, de tertia Lescheria, de quarta via publica, de quinta res dicti Johannis Valleti, quam peciam tenent liberi Johannis Pertuseti et liberi Petri Carrelli, et, a dictis liberis Petri Carrelli, tenet Johannes Valleti circa dimidium secatorium prati. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes in Pasquier quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tertia res dicti Andree Victa, quam peciam tenent dicti de Meynet. ITEM circa unam eminatam terre jacentem eys Crestes, cuius fines sunt de prima parte res illorum Berthodi, de secunda eiam, que moventur **409 [657 recto]** ab illis Carrelli, de tertia et quarta res eorundem Berthodi, quam peciam tenent in feudum a dictis Carrelli confitentibus Brunetus Berthodi eiusque frater et nepotes. ITEM situm trium domorum jacencium en Challos cum earum curtibus et plateis, quarum fines sunt de prima parte via, de secunda res dicti Johannis Valleti, de tertia res dictorum confitencium, de quarta res Andree Stephanini Carrelli, quas domos tenent omnes dicti confitentes. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis en Lescheyres de Champlevy, cuius fines sunt de prima parte Loz Tepponey de Arlie, de secunda res Johannis Valleti, de tertia res illorum Berthodi, quam peciam tenent dicti Meyneti confitentes. ITEM ibidem circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Valleti, de secunda res Andree Victa, de tertia res illorum Stephani et Petri Carrelli, de quarta res dicti Johannis Valleti, quam peciam tenent dicti liberi Petri Carrelli. ITEM circa tria secatoria prati jacencia en Campmarer, quorum fines sunt de prima parte res Johannete et Johanne, filiarum quondam Martini Johannini et eorum nepotum, de secunda res liberorum Petri Carrelli, de tertia clappetum, de quarta Crestum de Champmarer, de quinta mons de subtus, de sexta res Anthonii Poudral et eius fratrum, quam peciam tenent omnes dicti confitentes. ITEM medietatem pro indiviso unius pecie terre et prati jacentis eys Verney, extimate circa unum secatorium prati et tres eminatas terre, quarum fines undique sunt res dictorum liberorum Petri Carrelli, quam medietatem dicte pecie tenent a confitentibus liberi Petri Carrelli et Andreas Stephanini Carrelli, videlicet quilibet medietatem. Qui proinde faciunt eidem decem octo denarios. ITEM circa tres quartanatas terre et prati jacentes supra Challos, quorum fines sunt undique res dictorum confitencium, quam peciam tenent liberi Johannis Pertuseti. ITEM quarterium cum medietate alterius quarterii tocus medietatis alpis, pascuorum, pasturagiorum et seytiliarum de Logiement, quod quarterium tenent a confitentibus Anthonius Petri Andreveti de Crista cum certis aliis rebus, ceterum medium quarteronum tenent a dictis confitentibus nomine cambii liberi Petri Perron, et, ab eisdem, Andreas et Petrus Columbe et eorum nepotes, et, a dictis Andrea et Petro Columbe, ipsam tenent dicti fratres et nepotes de Carrelli confitentes. ITEM circa tres eminatas terre jacentes ou Champ dou Cet, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res illorum Berthodi **410 [657 verso]** de tertia via publica, de quarta res Andree Victa, quam peciam tenent ipsi omnes confitentes. ITEM confitentur se esse consortes in alpe, pascuis, pasturagiis et partinenciis de Champlevy, prout alii consortes dicte alpis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro sufferta trium fidelitatum eidem domino nostro duci Sabaudie debitarum per dictos confitentes, quindecim solidos monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani et decem octo solidos, sex denarios tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, viginti duos solidos et quinque denarios monete serviciorum in festo Sancti Stephani, unum seraceum cum dimidio, seu tres quarteronos casei pulcri et receptibilis loco dicti

³⁴⁰ Le parole *jacentes en Logiement* sono aggiunte in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

seracey cum dimidio, de reddictu in festo Sancti Michaelis, videlicet seraceum pro pascuis de Logiement predictis, et placitum debitum ratione dicti servicij prout infra. Et primo videlicet pro sex denariis servicij jamdicti, duodecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum de Cly, recepti per Johannem de Beneveys notarium anno Domini millesimo tercentesimo quarto, tercio ydus decembris;³⁴¹ et ex alia parte pro decem octo denariis eiusdem servicij, tres solidos recti placiti, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum de Cly recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo nono, die secunda exitus mensis decembris, aliunde pro XII denariis dicti servicij, duos solidos recti placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per nobilem Bonifacium, dominum de Cly, Andree Martini de Chalio et suis heredibus, recepto per dictum Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo, die quindecima mensis februarii; et ex alia, pro duobus solidis eiusdem servicij, quatuor solidos recti placiti, sic taxati in instrumento albergamenti facti per nobilem Petrum, dominum de Cly quondam, Andree Gorra de Chalio et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo primo, die *vicesima*³⁴² mensis novembris XV; pro sex vero denariis servicij eiusdem, duodecim denarios placiti quando acciderit, ut in instrumento albergamenti de premissis facti per nobilem quondam Bonifacium dominum de Cly Andree, filio quondam Martini de Chalio et suis heredibus et cui acciderit, recepti per Jacobum de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo primo, die XVIII mensis novembris. ITEM eciam pro XII denariis eiusdem servicij, duos solidos recti placiti quando acciderit, sic taxati in quodam instrumento albergamenti **411 [658 recto]** recepto per dictum Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die nona mensis januarii. Et pro residuo dicti servicij placitum debitum quando acciderit more terre Cliti. ITEM in pede pratorum de Logiement unam peciam prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda via publica, de tertia res heredum Yanini de Vullio, de quarta res Johannis Valleti, extimatam circa unum secatorium prati antiqui. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res dicti Johannis Valleti, de tertia et quarta res liberorum Petri Andreveti, extimatam circa unum secatorium cum dimidio. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res infantum Yanini de Vullio, de secunda res Johannis Valleti, de tertia res liberorum Petri Andreveti, quam dicunt se nescire extimare. ITEM unam peciam prati jacentem ibidem ou Bardoney, cuius fines sunt de prima parte res dicti Johannis Valleti, de aliis partibus res liberorum Petri Andreveti, nesciunt ut dicunt extimare eandem. ITEM unam peciam prati jacentis en Logiement, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Petri Andreveti, de secunda Loz Challecz, de tertia et quarta res dicti Johannis Valleti, et nesciunt eciam extimare. ITEM unam peciam prati jacentem eys Fariners, cuius fines sunt de prima parte pascua de Logiement, de secunda res liberorum Petri Carrelli, de tertia res dicti Johannis Valleti, extimatam unum secatorium prati antiquum vel circa. ITEM unam peciam prati jacentem in prato dou Varty, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res liberorum Petri Carrelli, de tertia exitus, extimatam circa unum secatorium prati. ITEM quartam partem unius pecie prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda et aliis partibus eciam, et nesciunt extimare. ITEM situm et fundamentum duarum domorum jacencium en Logiement, quarum fines sunt undique res infantum Petri Andreveti; quas octo pecias prati cum situ duarum domorum superius confinatarum tenent in feudum a dictis confitentibus, cum aliis rebus superius designatis sitis en Logiement et quarterio medietatis omnium pascuorum de Logiement, liberi Petri Andreveti, qui proinde faciunt dictis confitentibus viginti septem solidos monete cursalis Auguste. ITEM dicti confitentes, nominibus suis et quorum supra, ac Martini et Aymoneti Guidreti, liberorum Johannis Pertuseti, liberorum **412 [658 verso]** Petri Carrelli, Andree Stephani Carrelli, Bruneti Berthodi, eius fratris et nepotum, Johannis Brunerii et Johannini eius fratris, Andree Victa, Johannis Valleti de Chalio, Martini, filii quondam Anthonii dou Peccey et Johannis eius nepotis et fratris sui, heredi Yanini de Vullio, Johannis et Anthonii fratrum, filiorum quondam Petri Andreveti de Crista, Martini Perron, pro quibus promiserunt habere et tenere ratum, gratum et firmum, et facere per eosdem laudari et confirmari omnia in presenti instrumento necessariis. Confitentur se tenere ut supra totum pasturagium et territorium de Champmarer in locis, partinenciisque et circumstanciis de Champmarer, consistentibus infra subscriptos confines, videlicet de prima parte torrens descendens de Monte Servino, de secunda Vallis

³⁴¹ Undici dicembre.

³⁴² La parola *vicesima* è cancellata.

Ursyn, a ponte de Croses insuper usque ad confines pasturagii de Chignyana, de *sexta*³⁴³ tertia dictum pasturagium de Chignyana supra Champmarer, ex nunc, tendendo inferius per pedem de Rossery, usque ad locum pontis veteris de Crespyn, una cum suis iuribus et partinentiis universis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, octo solidos servicii monete servicii in festo Sancti Stephani, et sexdecim solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dictis rebus facti per dominum Petrum, tunc dominum de Cly, Johanni Moschy, patruo dicti Petri Moschy patris dictarum filiarum, nomine suo et omnium aliorum consortium suorum et eorum heredum et cui acciderit, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die decima nona mensis januarii, de quo servicio faciunt annuatim et solvere debent confitentibus et suis dicti consortes prout infra. Et primo illi de Balmacia, pro Johanne Grimodi eorum patre, quatuor denarios servicii, et pro Berthodo, eorum patruo, duos denarios servicii; liberi Johannis Pertuseti sex denarios servicii; Johannes et Anthonius, filii quondam Petri Andreveti de Crista, duos denarios servicii; heredes Yanini de Vullio, quinque denarios servicii; Johannes Valleti de Chalio, undecim denarios servicii; Brunetus Berthodi eius frater et nepotes, novem denarios servicii; Andreas Victa, novem denarios servicii; Johannes Martini de Lyolan, filii quondam Anthonii dou Peccey, sex denarios servicii; infantes Petri Perron, septem denarios servicii; Martinus Guidret et eius frater, sex denarios servicii. Et pro Johanne Douczan, cuius sunt heredes, tres denarios servicii; liberi Petri Carrelli, sex denarios **413 [659 recto]** servicii; Andreas Stephani Carrelli, sex denarios servicii; liberi jamdicti Petri Carrelli pro Vulliermeta, filia quondam Petri Moschy, quatuor denarios obolum cum tercio alterius oboli servicii; Johanninus Meyneti eiusque nepotes totidem et liberi Johannis Pertuseti pro eorum matre, filia dicti quondam Petri Moschy, similiter quatuor denarios obolum cum tercio unius oboli servicii, dicentes et asserentes ipsi confitentes quod ipsi manifestantes et eorum consortes utentes et uti volentes <de> premissis, possunt dictas res defendere ab omnibus aliis et predictas non contribuere volentibus. ITEM idem dominus noster dux et sui possunt et debent apponere seu apponi facere bampnum quindecim solidorum et sex denariorum illis qui aliquo modo in hoc territorio infra dictos confines intrabit vel pascet³⁴⁴ absque voluntate dictorum confitentium et suorum consortium, de quibus quinque solidis, sex denariis sint accusati. ITEM quod si aliqua novallia cultivanda reperientur infra dictos confines, data usque ad diem albergamenti supra designati per dominos de Cly, vel eorum predecessores, aliquibus personis, quod illa remaneant suis acquiritoribus perpetuo pro usagiis sibi statutis domino persolvendis. ITEM quod dictus dominus de Cly nec sui ex tunc alicui novallium infra dictos confines dare possint nec debeant. ITEM quod dicti confitentes avanterii pro se et suis ex nunc imperpetuum habentur auctoritatem et mandatum speciale dictos suos consortes et suos et omnes huic contribuentes et eorum quemlibet pignorandi de rata dicti usagii et compellendi. ITEM quod si contingeret aliquem intervenire, contribuere nolentem, pars illius intelligatur totaliter esse dictorum avanteriorum et suorum et nichillominus licet dictis avanteriis et suis predictum bampnum auctoritate domini cuilibet ponere, prout in dicto instrumento albergamenti lacius continetur. ITEM dicti confitentes prout supra quilibet pro tertia parte, confessi fuerunt se tenere ut supra unam peciam prati et pascue jacentem in Bosco Nigro cum medietate unius domus, et sunt fines de prima parte aqua descendens de Yllya, de secunda planum nemus, de tertia res Petri Johannis et Johannini, filiorum quondam Martini Vulliermi, de quarta Loz Lays de Champlevy tendens in Yllya, de quinta pes Prati Plani de La Manda, de sexta Bassa Yllya, extimatam circa duo secatoria prati inculta. ITEM in Bassa Yllya ultra nemus circa quatuor eminentas terre, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda et tertia res liberorum Martini Vulliermi, **414 [659 verso]** de quarta eiam, quas duas pecias tenent a confitentibus predictis Martinus, Franciscus et Andreas Gaspardi de Losanchy, qui inde faciunt duo sestaria silliginis et quatuor solidos ...³⁴⁵ uno denario monete cursalis Auguste annuali, et talliam infrascriptam. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, viginti denarios tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, viginti octo denarios servicii monete servicii in festo Sancti Stephani, cum eorum placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM de recognitione dudum facta in manibus dicti Johannis Casey notarii et commissarii ut supra prefato domino nostro domino Amedeo, pro tunc comiti Sabaudie, per Anthonium et Johannem fratres, filios quondam Andree Valleti de Chalio, nominibus ipsorum et dictarum filiarum Petri Moschy, videlicet res et possessiones subscriptas. ET primo unum sestarium silliginis de redditu in quo annuatim sibi

³⁴³ La parola *sexta* è cancellata e soprascritta con *tercia*.

³⁴⁴ Per *intrabunt vel pascent*.

³⁴⁵ Illeggibile.

tenentur Johannes et Paulus filii quondam Anthonii Lanoz pro Perroneto Baudini de Roby, eorum abavo. ITEM octo monturerios siliginis de reddictu annuatim dictis confitentibus <quos faciunt> heredes Johannis Barat pro Bossonino de La Roby, abavo dicti Johannis. ITEM quatuor monturerios siliginis de reddictu annuali quos facit dictis confitentibus Johannes Anthonii de La Roby pro Johanne et Grimodo de La Roby. ITEM unam quartanam siliginis de reddictu annuali in qua eisdem tenentur annuatim Petrus Morandi et eius frater, filii quondam Andree Vulliermi de Losanchy et Michael eorum nepos, filius quondam Andreveti Vulliermi de Losanchy. ITEM unam quartanam silliginis de reddictu annuali in qua sibi annuatim tenentur Andreas filius quondam Johannis Bleston et eius nepotes. ITEM duodecim denarios servicii cum placito quando acciderit in quibus sibi tenentur annuatim predicti Johannes Barat, Johannes et Anthonius fratres de Morand et eorum nepos et liberi Johannis Bleston pro rata dicti redditus siliginis cum dominio et proprietate rerum pro et super quibus fiunt. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos et tres denarios servicii monete serviciarum in festo Sancti Stephani, medietatem unius fidelitatis pro qua nomine sufferte faciunt annuatim eidem domino nostro duci in festo Sancti Stephani duos *denarios*³⁴⁶ solidos, sex denarios monete suffertarum et quatuor solidos, tres denarios tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, ac quatuor solidos, sex denarios placiti quando acciderit, sic taxati **415 [660 recto]** in instrumento albergamenti de premissis rebus, facti cum certis aliis per quondam dominum Eballum de Challand, dominum Montis Joveti, Johannino, filio Martini de Challoy et eius heredibus et cui acciderit, recepto per Perronetum de Salero notarium, anno Domini millesimo tercentesimo duodecimo, die XV mensis septembris. ITEM vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de subscriptis rebus facti per nobilem Bonifacium dominum de Cly Andreveto, filio quondam Johannis de Challoy et eius heredibus et cui acciderit, recepti per Jacobum de Navillio notarium anno Domini millesimo tercentesimo decimo septimo, die quinta mensis novembris. ITEM et vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de rebus subscriptis facti per dominum Petrum, dominum de Cly, Johanni et Petro Moschy et Valletto, filio quondam Johannis Challoy, ac Petro eius fratri et eorum heredibus et cui acciderit, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo quarto, die XXV mensis marcii. ITEM medietatem pro indiviso cum Johanne Valletti rerum subscriptarum. Et primo <medietatem> unius pecie terre prative jacentis in parrochia Varaye in Pra Millyan in loco dicto Barthollomer, extimata tota pecia circa unam quartanam, cuius fines tocius pecie sunt de prima parte res Petri Myaczot, de secunda, tertia et quarta res heredum Jaquemini Gibellini Myaczot. ITEM unius pecie terre prative jacentis supra domos de Pramillian, extimata tota pecia circa unam eminentam, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res heredum Jaquemini Gibellini Myaczot, de secunda eiam, moventes a Petro de Myaczot, de tertia res heredum Jaquemini Gibellini, de tertia³⁴⁷ via publica, de quinta res eorundem heredum Jaquemini Gibellini et via publica. ITEM unius pecie jacentis loco dicto Plana subtus viam, eximatam tota pecia circa unam eminentam, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannis Cullat, de tertia res heredum dicti Jaquemini, de quarta res Martini Facii Morelli et Petri Michaelis Morelli, eius cognati, salva via publica, de quinta fossatum. ITEM unius pecie terre prative jacentis loco dicto Pasquier, extimata dicta tota pecia circa unam eminentam terre, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res heredum³⁴⁸ Jaquemini Gibellini Myaczot, moventes a Petro Brunodi Vallichon de Pael, de secunda vallis, de tertia res dictorum heredum Jaquemini Gibellini Myaczot, moventes ab illis de Pissina, de quarta res heredum Jaquemini Gibellini. ITEM unius pecie **416 [660 verso]** terre jacentis en Pleyn, juxta Lo Chablo et res Petri de Fenyel, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte Lo Chablo, de secunda, tertia et quarta res Petri de Myaczot, extimata tota pecia circa unam eminentam, quam peciam tenent a Jaqueminio Gibellini Petrus Myaczot et eius frater. ITEM unius pecie terre jacentis in loco dicto Campus Udrici, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res heredum Aymoneti Basset de Visinal, de secunda res ecclesie Varaye, de tertia res Grimodi Petri Martini de Somon, de quarta res Petri Andreveti Janelli, de quinta res Johannis Saluardi, extimata tota pecia vacolli circa tres eminentas terre. ITEM unius pecie terre jacentis en Meysoncel, extimate circa unam quartanam, cuius fines sunt undique res Petri de Myaczot, que fuerunt quondam illorum dou Planderey, quam peciam tenent ab heredibus Petri Jaquemini Gibellini, Petrus de Myaczot. ITEM unius pecie terre jacentis loco dicto Cresta, extimata tota pecia circa unam quartanam, cuius tocius pecie fines sunt de prima et secunda partibus via publica, de tertia res illorum

³⁴⁶ La parola *denarios* è cancellata.

³⁴⁷ Per *quarta*.

³⁴⁸ La parola *heredum* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

dou Planderey, quas tenet idem Petrus de Myaczot, de quarta res Aymoneti de Visinal, dicti Basset, et Martini Theodoli, quam peciam tenet a dictis heredibus Jaquemini Gibellini Myaczot idem Petrus Myaczot. ITEM unius pecie terre, territorii, nemoris et vacolli, jacentis ou Costal supra Pleyn, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res heredum Jaquemini Gibellini Myaczot, de secunda res Petri de Myaczot, de tercia res Petri Cantellini, de quarta res illorum dou Planderey, quas tenet idem Petrus de Myaczot. ITEM unius pecie territorii et nemorum jacentis ibidem cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res Vuillermeti de Visinal, de secunda res Petri Cantellini, de tercia Loz Chablo, quas duas pecias nesciunt extimare cum non sint culte. ITEM unius pecie prati jacentis en Champtornys, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res prioratus Chambave, quas tenet idem prior, de secunda res Anthonii Marquisii et eius cognatorum, de tercia res Brunodi de Ieyso, moventes a dicto Jaquemino Gibellini Myaczot. ITEM unius pecie prati jacentis ibidem, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res prioratus Chambave, de secunda res Petri Lucat, de tercia rivus herbalis. ITEM unius pecie prati jacentis ibidem, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res deys Voudans, de secunda res infantum Gaudini, quas tenet Petrus Lucat, de tercia res **417 [661 recto]** Johannis de Exerto, que fuerunt Johannis dou Tous, de quarta res quondam Brunodi de Septimian. ITEM unius pecie prati jacentis ibidem, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte res heredum Guidonis Petri Martini et Grimodi Petri Martini, de secunda res quondam Jaquemeti de Somon, quas tenet Vulliermus Johannis Jaquemodi, de tercia res illorum de Rapp, quas tenent illi dou Marquix, de quarta res prioratus Chambave, quas quatuor pecias ultimo confinatas tenet, a dictis heredibus Jaquemini Gibellini, Brunodus de Jeyso; quam medietatem dictarum quindecim peciarum tenent in feudum a dictis confitentibus heredes dicti Jaquemini Gibellini Myaczot; et si alii fines sint in premissis non noceant, una cum suis fondis ut supra. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra tres solidos servicii monete servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, et medietatem unius fidelitatis melius quam alteri domino. Promicentes, protestantes et renunciantes ut in precedenti. Sequenter, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vicesima quarta mensis januarii, apud Vallemtornenchiam videlicet in domo jamdictorum de Carrel supra descripta, presentibus Amedeo Poudral et Andrea Passerini, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii testiumque premissorum presencia, personaliter constituti Anthonius de Balmacia, Amedeus eius nepos, videlicet ipse Amedeus nomine suo et fratrum suorum, pro quibus ratum habere promisit, cum debitis promissionibus ratificaverunt quam melius potuerunt et confirmaverunt presens suprascriptum manifestum, confitentes se facere et esse consortes alpis supra mencionate, ut superius declaratur, promicentes et renunciantes ut supra. Successive, anno, indicione et loco supra proxime dictis, die vicesima sexta mensis januarii, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Johannes Valleti de Chalho qui gratis et sponte quam melius potuit et potest, cum juramento pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, laudavit, grantavit, ratificavit penitus et confirmavit omnia et singula in presenti instrumento manifesti descripta, confitendo se facere eisdem confitentibus, pro jure suo consorcie dicte alpis, undecim denarios servicii ut supra est descriptum, renuncians et promicentis ut precedentibus. DEINDE eidem anno, indicione, die et loco supra proxime descriptis, presentibus **418 [661 verso]** Andrea Gaspardi et Martino Vulliermi testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint universi quod ibidem personaliter constitutus Anthonius Peccyon, qui pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque cum juramento, promissionibus et clausulis in quantum eum tangere potest, laudavit, grantavit et ratificavit supradescripta, confitens se facere et tenere ut superius mencionatum est, renunciando omnibus excepcionibus, juris et patrie consuetudinibus quibus contra premissa dici posset vel opponi. DEMUM, anno, indicione, die, loco preallegatis, presentibus Ludovico Berthodi et Martino Brunodeti testibus ad infrascripta rogatis, serie presencium cunctis fiat manifestum quod ibidem constituti personaliter Andreas Gaspardi et Johannes Francisci Gaspardi, videlicet ipse Johannes nomine dicti sui patris pro quo prout ut dicit ratum habere, qui quam melius potuerunt pro se et suis, pridem intervenientibus debitis juramentis, ratificaverunt, confirmaverunt et laudaverunt presens manifestum suprascriptum et omnia in eodem contenta, confitentes se facere de premissis reddictu et servicio supramencionatis ut infra: videlicet ipse Andreas quartum eorundem reddictus et servicii et Franciscus residuum, cum tamen omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. POSTquam ibidem presentibus Paulo de Lano et Anthonio Peccyon, testibus ad infrascripta, notum cunctis illucescat quod personaliter constitutus Andreas Carrelli, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuit, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine,

nomnibus suis et coniuuctis fratrum suorum, pro se et suis heredibus et causam habituris et per iuramentum suum super sancti Dei scripturis corporaliter prestitum, laudavit, grantavit, ratificavit, confessus fuit et confirmavit omnia et singula per Johannem eius avunculum nomine suo facta in presenti manifesto superius clarius descripta, confitens se et eius fratres tenere et facere eidem domino nostro duci et suis quibus supra prout superius clarius exprimitur in quantum pro rata eius et dictorum suorum fratrum tangere potest. Promictens et renuncians ut precedentibus. DENIQUE anno et indicione supra proxime descriptis, die vicesima nona mensis januarii, ubi supra, presentibus Ludovico Bic et Amedeo Poudral testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint universi hec inspecturi quod ibidem jamdicti Anthonius de Balmacia et Amedeus eius nepos, nomnibus Jacobi, filii pupili quondam Martini Balmacie, premissa ut ipsi superius in precedenti ratificacione, confirmaverunt. Subsequenter vero anno, indicione, die et loco proxime scriptis, presentibus Johanne Machet et Andrea Martini de Heyryn testibus ad hec vocatis et rogatis, notum liquide cunctis **419 [662 recto]** fiat quod ibidem personaliter consituti Johannes et Anthonius fratres, filii quondam Perroni de Crista, nomnibus suis et coniuuctis in hac parte suorum fratrum et nepotum, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se et suis heredibus et causam habituris, cum iuramentis, promissionibus, sollicitatibus et clausulis necessariis requisitis, in quantum ipsos eorumque fratres et nepotum tangit et tangere potest, laudaverunt, grantaverunt et ratificaverunt omnia in presenti manifesto descripta et contenta, omni semota fraude. ECIAM ibidem assistens Aymonetus Guidret, nomine suo et coniuucto Martini eius fratris, pro quo promisit de rato, qui gratis et sponte pro se et suis, debito suo interveniente iuramento, quam melius potuit, laudando et ratificando presencia in hac recognitione precedenti descripta, confessus fuit se et fratrem suum esse consortes cum dictis confitentibus et aliis consortibus in pasturagio et territorio de Champmarer, et inde facere servicia supra declarata modo quo supra. Promictens contra ea non venire, renunciando omni juris et facti excepcioni qualibet, rejecta fraude. POSTREMOque, anno et indicione ac loco supradictis, die penultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon et Guilliermo Gorreti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Jacobus et Andreas fratres, filii quondam Johannis Petri Passerini, nomnibus suis et coniuuctis in hac parte eorum nepotum, gratis et sponte pro se suisque heredibus et causam habituris, cum iuramentis requisitis, quam melius potuerunt et possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, laudaverunt, grantaverunt, ratificaverunt et confirmaverunt in quantum eos tangit et tangere potest, omnia in presenti recognitione descripta et confinata ac comprehensa, promictentes contra eadem non venire sed illa observare cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. ULTERIUSQUE, anno, indicione, die et loco ac coram testibus premissis, per harum inspeccionem cunctis appareat evidenter quod ibidem in mis notarii et commissarii sussignati ut supra stipullantis testiumque premissorum presencia, personaliter consituti Johannes et Paulus de Lanoz, fratres, Andreas Bleston, nomine suo et suorum nepotum, et Andreas ac Anthonius fratres, Yanini de Vullyo quondam filii, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue **420 [662 verso]** habituris, et per iuramenta sua super sancti Dei scripturis corporaliter prestita, in quantum quemlibet ipsorum tangit, laudaverunt, grantaverunt, ratificaverunt penitus et confirmaverunt omnia ut supra in presenti manifesto descripta, confitentes enim se ipsorum quilibet tenere et facere eisdem confitentibus prout superius lacius pleniusque describitur. Promictentes insuper contra predicta non venire, quinymo illa observare cum et sub omni juris et facti renunciacione pariter et cauthela necessariis et requisitis. Nuperrime autem, eisdem anno et indicione ac loco, die ultima mensis januarii, presentibus Martino Foldon notario et Amedeo de Poudral testibus ad hec vocatis, ibidem Andreas Victaz quam melius potuit et ipsum tangit, pro se eiusque heredibus et causam habituris cum iuramento laudavit, ratificavit, grantavit et omologavit omnia supra descripta, promictens et renuncians ut supra. ITEM ibidem, presentibus Andrea Anthonii Mollineyr et Ansermino de Mayn testibus ad hec vocatis et rogatis, serie presencium cunctis fiat manifestum quod ibidem personaliter constituti Brunetus et Johanninus Berthodi fratres et Ludovicus Berthodi, eorum nepos, nomnibus suis et heredum Johannis Berthodi, pro quibus ratum habere promiserunt, quam melius et liberius potuerunt pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, cum debitis iuramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, laudaverunt, grantaverunt, ratificaverunt penitus et confirmaverunt presens manifestum omniaque in eodem descripta in quantum eos concernere videntur, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria, pariter et cauthela. ITEM anno, indicione, die et loco premissis,

presentibus Martino Foldon notario et Amedeo Poudral testibus ad hec vocatis et rogatis, cunctis pandeat evidenter manifestum quod ibidem personaliter constituti Petrus, filius Petri Morandi, et Anthonius Morandi ac Michael Morandi, eiusdem Anthonii nepos, videlicet ipse Petrus nomine sui patris, pro quo promisit habere ratum, cum juramentis debitis pro se et suis heredibus successoribus <et> causam habituris, quam melius potuerunt laudaverunt, ratificaverunt penitus et confirmaverunt presens manifestum omniaque in presenti instrumento contenta, confitentes se facere et debere dictis confitentibus et suis quibus supra prout superius declaratur. Promictentes et renunciantes ut supra. POSTMODUM, anno et indicione predictis, die XIII menses februarii, in burgo Anthesii, videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Laurencio Rigolleti notario et Aymoneto Banderer testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, **421 [663 recto]** notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Anthonius, filius quondam Johannis Anthonii de La Roby, qui gratis et sponte pro se et suis, nomine suo et fratrum suorum, ratificavit, confirmavit et approbavit omnia predicta in quantum eum tangere possunt, protestando, renunciando et promictendo ut supra. ITEM dicto anno et indicione, die decima nona mensis aprilis, apud Varayam, videlicet in domo Inferneti, presentibus Martino Cavorsin de Dorina et Johanne Creston testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter contituti Michael et Petrus de Liex et Petrus Panier, nominibus suis et eorum uxorum, filiarum quondam Jaquemini Gibellini Myaczot, velud heredes et causam habentes dicti Jaquemini Gibellini Myaczot, pariter ratificaverunt et confirmaverunt, confitentes pro se et suis quibus supra se tenere tres partes medietatis rerum preconfinarum jacencium in parrochia Varaye, et inde facere tres partes usagii premencionati; datum ut supra. NOVISSIME vero anno et indicione premissis, die vero decima octava mensis jullii, apud Vallemtornenchiam videlicet in domo Andree Johannis Passerini, presentibus Johanne Grueti notario et Anthonio Peccyon testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Petrus Johannis Barat de La Roby, nomine suo et coniuncto Anthonii eius fratris, pro quo promisit habere ratum, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se et suis laudavit, ratificavit et confirmavit predictam recognitionem, confitendo se facere nomine suo et quo supra dictis confitentibus et suis octo monturerios siliginis suprascriptos annuatim. Promictentes contra ea non venire, renunciando omnibus excepcionibus et juribus quibus contra premissa dici posset vel opponi; de quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio sapientis, facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius.

51 - 1458, nov. 9 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon e Antonio Barmasse, **Andrea, figlio del defunto Perrodo Ansermet**, a nome anche del fratello Giovanni, riconosce di tenere in feudo come da precedente *reconnaissance* di Perrodo, figlio di Aymonet Ansermet, prati e terreni siti all'Espiney di Facebellaz, a Moncorner, al Darbeley, alle Ruynes di Monbel (albergamenti fatti da Bonifacio di Cly a Perronino di Montmené, Enrico Sermodi notaio, il 1.6.1330; da Pietro di Cly a Guglielmo e Raniero di Montmené, Nicoletto Vacher notaio, il 17.7.1348; ad Andrea di Montmené, bisnonno di Martino e Giovanni di Montmené, da Goffredo di Cly, Nicoletto di Cly il 1.10.1293).

- *Confessio Andree filii quondam Perrodi Ansermeti, nomine suo et veluti causam habentis Johannis eius fratris.*

422 [663 verso] ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC^{mo} quinquagesimo octavo, indicione sexta, die nona mensis novembris, apud Valletornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli sita in loco dicto Pasquier, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Balmacie, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii infrascripti ut supra stipullantis et recipientis vice nomine et ad opus ut supra, personaliter constitutus **Andreas, filius quondam Perrodi Ansermeti**, tam nomine suo proprio quam causam habens a Johanne eius fratre, ut inde de ipsa causa constare asserit instrumento publico per Johannem de Quercu notarium, recepto anno et die in eodem descriptis, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit et publice, tamquam si esset in vero iudicio propterea evocatus, manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ac athenus tenuisse et ex nunc imperpetuum se tenere consuit ad rectum et perpetuum feudum, nomineque recti et perpetui feudi, a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum prefato domino nostro duci Sabaudie, pro tunc comiti Sabaudie, facta in manibus honesti viri Johannis Casey notarii quondam et commissarii ad hec deputati, per Martinum de Monmeneys, nominibus suo et Johannis eius fratris, in consorcia cum Johanne Reynerii et eorum consortes de Ansermetis, et deinde in manibus Glaudii Voudani notarii et commissarii ad hec per prefatum dominum nostrum duce deputati, per Perrodum, patrem dicti confitentis, filium quondam Aymoneti Ansermeti, causam habentem a Johanne Vulliermini de Monmeneys, videlicet res et possessiones subscriptas, cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus. ET primo tria secatoria expineti jacencia in Lespiney de Faciballa, quorum fines sunt de prima parte Moncorner tendens eys Sex, de secunda res Johannini Gorreti notarii, de tercia res Anthonii et Francisci fratrum, filiorum quondam Johannis Reynerii de Monmeneys et suorum nepotum, de quarta via tendens en Monmeneys, quam peciam tenent nomine cambii a dicto confitente liberi **423** [664 recto] Osqueti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, quindecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos et sex denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Vulliermo de Monmeneys, nomine suo et dicti Reynerii et suis heredibus et cui acciderit, recepto per dictum Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo octavo, die sexta marcii. ITEM circa tria secatoria prati et terre ac expineti jacencia en Moncorner, quorum fines sunt de prima parte Vallis de Moncorner, de secunda via tendens ou Chanton Vallis, de tercia Balma de Moncorner, de quarta res Martini de Navillio et suorum nepotum, de quinta res liberorum Johannis Reynerii, de sexta eciam, de septima res liberorum Petri Osqueti et aliorum Hosquetorum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus et certis aliis facti per quondam nobilem Bonifacium, dominum de Cly, Perronino de Monmeneys et suis heredibus, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo, die prima mensis junii. ET, ex alia parte, pro medietate duorum secatoriorum prati cum dimidio in premissis tribus secatoriis, videlicet duos solidos, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani et quinque solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti inde pro premissis et certis aliis, dudum facti per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Vulliermino de Reynerio de Monmeneys et suis heredibus et cui vel quibus acciderit, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die septima mensis jullii. ITEM unam peciam prati et novalii jacentem loco dicto Moncorner, ad

extimacionem unius secatorii prati, supra La Balma Marczola, infra confines superius in pecia preconfinata de Moncorner existentes, ultra aliam extimacionem. ITEM loco dicto ou Darbeley circa duo secatoria prati et territorii, quorum fines sunt de prima parte Vallis dou Colliour tendens a Facibella, de secunda Crestonum deys Ryanes, de tercia Vallis de Moncorneyr, de quarta res Anthonii Reynerii et eius fratrum, de quinta mons Pedis dou Darbelley. ITEM totam illam syoventeriam hospiciorum dictorum Martini et Johannis de Monmeneys in qua quondam Vullierminus, eorum pater, tenebatur sequi cum suis bestiis in alpibus domini de Cly. ET inde facere et debere annuatim eidem **424 [664 verso]** domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, sex solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani et unam libram cere de reddictu in dicto festo ac duodecim solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per dictum dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Vulliermino de Monmeneys predicto et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die undecima mensis decembris. ITEM unam eminam silliginis, mediam libram piperis et tres denarios annuales, in quibus quondam Andreas de Monmeneys, preavus dictorum Martini et Johannis, quondam dominis de Cly tenebatur annuatim. ITEM, in Ruynis de Monbel, circa tria secatoria prati, quorum fines sunt de prima, secunda et tercia partibus res Johannini Gorreti notarii, de quarta res Anthonii Petri Andreveti, dicti Pecion, quam peciam tenet dictus Johanninus Gorreti notarius in feudum a dicto confitente, qui proinde facit quinque solidos annuales; reliquas vero pecias supra confinatas tenent in feudum a dicto confitente Johannes Lanoz, causam habens ab Andrea Hosqueti, liberi Andree Johannini Hosqueti et eorum patrum nomine cambii. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, quinque solidos servicii in festo Sancti Stephani, decem solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per Gotheffredum, quondam dominum de Cly, pro se et Bonifacio eius fratre, Andree de Monmenys et eius heredes et cui ab eis acciderit, recepto per Nycolletum de Cly notarium anno Domini millesimo tercentesimo³⁴⁹ nonagesimo tercio, die mercuri vigesima prima mensis octobris, et portitor servicii debet habere prandium secundum quod in dicto instrumento continetur. ITEM confitetur se facere annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra, pro duodecima parte unius ovis in qua quondam Vullierminus de Monmeneys, pater dictorum Martini ac Johannis, dominis de Cly, tenebatur, data et remissa ad feudum dicto Vulliermino de Monmeneys et suis heredibus et cui acciderit per dictum dominum Petrum dominum de Cly, instrumento recepto per quondam Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii, videlicet tres denarios cum obolo servicii in festo Sancti Stephani sine placito, ut per dictum instrumentum apparet. ET ultra premissa confitentur se facere et debere eidem domino nostro duci et suis ut supra, unam fidelitatem melius quam alteri domino, pro cuius sufferta solvere consuevit omni anno in festo Sancti **425 [665 recto]** Stephani, quinque solidos monete suffertarum. ITEM dictus confitens, causam habens ut supra, confessus fuit se facere et debere annuatim prefato domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor denarios cum obolo servicii in festo Sancti Stephani et novem denarios placiti quando acciderit, et hoc in exoneracione quictacionis dudum facte per dictum dominum Petrum dominum de Cly dictis Martino et Johanni de Monmeneys, seu eorum predecessibus, de reytate et casaria in quibus predecessores dictorum Martini et Johannis erga dictum dominum de Cly tenebantur, ut de ipsa quictacione reytatis et casarie constare dicitur publico instrumento per dictum Nycoletum de Vachary notarium, recepto sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die tresdecima mensis septembris, et eciam in exoneracione unius floreni boni, ad rationem viginti solidorum, servicii et duorum florenorum bonorum ad rationem predictam placiti domino nostro debitorum occasione dicte quictacionis per Ansermetum dou Mayen et eius consortes. ET est sciendum quod dicti quatuor denarii cum obolo servicii ultimo confessati, alias recogniti fuerunt in consorcia per Anthonium, Petrum et Petrum Ansermeti, nominibus suis et suorum consorcium in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii pro tunc et commissarii ut supra deputati. Protestans, promictens et renuncians ut supra. Quemquidem omnia suprascripta Johanninus Gorreti notarius, quam melius potuit et potest, pro se et suis in quantum eum tangit cum juramento ratificavit et confirmavit, confitens se tenere et facere ut supra; datum ubi supra, presentibus Andrea Colombe et Andrea Piser testibus ad hec vocatis, die vigesima nona mensis januarii, anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono.

Petrus Cruse notarius.

³⁴⁹ Per *ducentesimo*. Infatti i fratelli Goffredo e Bonifacio di Cly compaiono nei documenti tra il 1262 e il 1310.

52 - 1458, nov. 9 -

A Valtourmenche in casa Carrel, testi il notaio Foldon e Antonio Barmasse, **Ansermino, figlio del defunto Aimonetto Ansermet**, Andrea, figlio del fu Perrodo Ansermet, a nome anche del fratello Giovanni, e ambedue anche a nome di Giovanni, fratello del suddetto Ansermino, confessano di tenere infeudo, come da antica *reconnaissance* di Antonio e Pietro Ansermet e dei fratelli Perrodo, Ansermino e Giovanni, figli di Aymonetto, prati e terre siti alle Ruyne del monte di Clus (albergamento di Bonifacio di Cly ad Ansermeto di Maën, bisnonno dei suddetti confessanti, Enrico Sermodi notaio, il 20.11.1324) e alla Fontana sur Les Champs, oltre al diritto di costruire un mulino sul torrente di Chignana e di Croses, per uso proprio. Confessano anche alcuni beni pervenuti da Giovanna di Perroneto di Losanches, siti a Crépin (alle Clevettes di Pontey, sulla strada di Pontey, nei prati di Crépin, alla Leschery, parte agli alpeggi di Crépin. Lyortères e Vachéry, al Carteras di Lyortères, a Lyortères, con fienile e *chavanna*, e alla Traversa).

- *Confessio Ansermini, filii quondam Aymoneti Ansermeti, et Andree, filii quondam Perrodi Ansermeti, causam habentis ipsius Andree a Johanne eius fratre, etiam eorum amborum nominibus suis et coniunctis in hac parte Johannis, fratris dicti Ansermini, filii quondam Aymoneti Ansermeti.*

426 [665 verso] ANNO DOMINI MILLESIMO CCC^{mo} quatercentesimo³⁵⁰ quinquagesimo octavo, indicione sexta, die nona mensis novembris, apud Valletornenchiam videlicet in domo illorum Carrelli sita in loco qui dicitur Pasquier, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Balmacie, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti supra requirentis, personaliter constituti jamdicti **Anserminus, filius quondam Aymoneti Ansermeti**, necne Andreas, filius quondam Perrodi Ansermeti eius nepos, videlicet ipse Andreas tam nomine suo et tamquam causam habens a Johanne eius fratre, de qua asserit constare instrumento publico per Johannem de Quercu notarium recepto anno et diebus in eodem contentis, etiam ipsi ambo nominibus suis et coniuncto in hac parte Johannis, filii quondam Aymoneti Ansermeti fratris dicti Ansermini, pro quo enim Johanne promiserunt de rato habendo et de faciendo laudari et confirmari omnia in presenti instrumento contenta quociescumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere tenereque velle et debere ex nunc imperpetuum, ac actenus tenuisse ad rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum in manibus Johannis Casey notarii et commissarii pro tunc ad hec deputati, per Anthonium et Petrum Ansermeti fratres et eorum consortes de Ansermetis, et deinde in manibus providi viri Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ut supra deputati, per Perrodum, Anserminum et Johannem fratres, filios quondam Aymoneti Ansermeti, et ipsorum quilibet pro tercia parte, videlicet res et possessiones subscriptas una cum suis fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis. ET primo circa unum secatorium prati et territorii jacens in Ruynis subtus Montem dou Clus, cuius fines sunt **427** [666 recto] de prima parte res liberorum Grossi Johannis, de secunda res Anthonii Ansermeti, de tercia Mons dou Clus, quam peciam tenet idem Anserminus confitens. ITEM quartam partem syoventerie ipsorum hospicii in et pro qua eorum pater et predecessores sequi tenebantur in alpiibus quondam dominorum de Cly cum eorum bestiis minutis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, quindecim denarios servicii monete servicii castrum Cliti in festo Sancti Stephani et duos solidos, sex denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dictis rebus et certis aliis facti per dominum Bonifacium, dominum de Cly quondam, Ansermeto de Mayen, abavo dictorum confitencium et suis, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo quarto, die vigesima mensis novembris. Et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam dictus quondam Aymonetus, patruus dictorum confitencium, reddidit in manibus Petri Ducis, tunc commissarium ad hec deputati, et, ipso mortuo, dictus quondam Perrodus Ansermeti eandem fidelitatem reddidit in manibus dicti Johannis Casey notarii et

³⁵⁰ Ripetuto.

commissarii ut supra, nominibus suo et suorum consortium. ITEM unam peciam vernerii, pro indiviso cum aliis Ansermetis, extimatam circa unum secatorium cum dimidio vernerii vel circa, jacentem loco dicto Fontana supra campos, cuius fines sunt de prima parte Mons deys Poentiers, de secunda exitus, de tertia res liberorum Petri de Flory, de quarta res Petri Jacobi de La Monta, de quinta res seu prata dictorum confitencium. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissa pecia facti et certis aliis rebus dicto Ansermeto, avo dictorum confitencium et suis, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vigesimo septimo, die ..., mensis ...³⁵¹ ITEM confitentur dicti confitentes quod ipsi et alii Ansermeti sui consortes possunt facere super torrentem de Chigniana et de Croses unum molandinum pro molendo eorum bladum quando fuerit necesse. ET inde facere et debere annuatim jamdicto domino nostro duci et suis quibus supra, pro eorum jure dicte eorum potestatis, unam quartanam cum dimidia ordeï de reddictu in festo Sancti Michaelis, ut inde constat per albergamentum inde factum per dictum dominum Petrum, quondam dominum de Cly, dicto Ansermeto et suis, recepto per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die decima septima **428 [666 verso]** mensis januarii. ITEM quartam partem duarum parcium unius ovis, cum quarta parte none partis alterius ovis, in quibus quondam Ansermetus de Mayn predictus, avus dictorum confitencium, domino de Cly quondam tenebatur, eidem quondam Ansermeto per dictum dominum de Cly remissarum, constante instrumento recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, novem denarios, cum quarta parte trium obolorum servicii in festo Sancti Stephani, sine placito quia sic continetur in predicto instrumento. ITEM de bonis quondam Johanne, filie quondam Perroneti de Losanchy, alias per Petrum Ansermeti et dictum Perrodum, nomine suo et eius fratrum, recognitis in manibus dicti Johannis Casey, res et possessiones subscriptas, una cum eorum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis et cunctis suis bonis usibus universis. ET primo circa tres quartanatas terre jacentes eys Clevectes supra Ponteyl, in territorio de Crespyn, quarum fines sunt de prima parte res Johannis Perruqueti, de secunda res filiarum Johannini Guidret, de tertia res Johannis et Clementis Aymonodi, de quarta res dicti Johannis Perruqueti, quam decimam tenet a dictis confitentibus nomine cambii dictus Petrus Ansermeti, et, ab eodem, ipsam tenent Martinus Guidret et eius frater, qui proinde faciunt annuatim quatuor denarios servicii. ITEM circa medium secatorium prati jacens supra viam de Ponteyl, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Martini Guidret et eius fratres, de tertia res Johannis Fabri, quam peciam tenent nomine cambii a dicto confitente dictus Petrus Ansermeti et, a dicto Petro, ipsam tenent liberi Petri et Andree Fabri, qui proinde faciunt annuatim quindecim denarios servicii. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis supra viam pratorum de Crespyn, cuius fines sunt de prima parte res Petri Perruqueti, quas tenet Andreas Andreveti, de aliis partibus res liberorum Petri Ansermeti. ITEM circa unum secatorium prati jacens ibidem loco dicto La Leschery, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum liberorum Petri Ansermeti, de tertia res liberorum Martini de Heryn, de quarta pascua, de quinta res dictorum liberorum Petri Ansermeti, de sexta res liberorum Johannete Fabri, filie quondam Martini Johannini, de septima res liberorum Andree Fabri. ITEM terciam partem jurium que quondam tenebat Martinus Ansermeti, pater dictorum confitencium, in pascuis et pasturagiis de Lyorteres et de Vachery et de Crespyn. *ITEM*³⁵² ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro **429 [667 recto]** duci et suis quibus supra, duodecim denarios, obolum servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti, sex denarios obolum cum nona parte trium obolorum sufferte unius fidelitatis ligie, monete suffertarum, in dicto festo, et duos denarios cum nona parte trium denariorum tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis. ITEM de bonis quondam Vulliermete, filie quondam Humberti de Crespyn, matris dictorum quondam Petri et Anthonii Ansermeti, jacentibus ou Carteras de Lyorteres, quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Aymonodi, de secunda res liberorum Petri Ansermeti, de aliis partibus res dictorum liberorum Johannis Aymonodi. ITEM unum pallierium cum una chavanna jacens en Lyorteres ante domum Anthonii Laurenczodi, cum curtibus et chalecz ac plateys, cuius fines sunt de prima parte pascua, de aliis partibus res liberorum Johannis Aymonodi. ITEM circa medium secatorium prati jacens en La Traversa, cuius fines sunt de prima parte

³⁵¹ Mancano i dati.

³⁵² La parola *ITEM* è cancellata.

res liberorum Johannis et Andree Aymonodi, de secunda pascua, de tercia res liberorum Johannis Aymonodi. ITEM circa unam quartanatam cum dymidia prati jacentem en La Lescheta, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res liberorum Johannis Aymonodi, de tercia res liberorum Andree Fabri, de quarta res dictorum liberorum Petri Ansermeti. ITEM circa medium bonum secatorium prati jacentis en La Leschetaz, cuius fines sunt de prima parte pascua et de aliis partibus res dictorum liberorum Johannis Aymonodi. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis en Sirey Deracz³⁵³ cuius fines sunt de prima parte res Amedei Laurenczodi et fratrum suorum, de secunda pascua, de tercia carreria. ITEM circa duas partes unius secatorii prati jacentis ou Pary, cuius fines sunt de prima parte carreria tendens ad domos, de secunda pascua, de tercia res Amedei Laurenczodi. ITEM medium secatorium prati vel circa jacens subtus les chavannes, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis Aymonodi, de secunda res liberorum Andree Fabri, de tercia pascua, de quarta domus liberorum Johannis et Andree Aymonodi; quas octo pecias supra proxime confinatas tenent nomine cambii a dictis confitentibus liberi Petri Ansermeti; constat de dicto cambio instrumento publico per Johannem Muleti notarium recepto sub anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo nono, die vigesima quinta mensis maii; et si alii fines sint in **430 [667 verso]** premissis non obsint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, quindecim denarios servicii in festo Sancti Stephani monete serviorum, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM confessi fuerunt dicti confitentes, pro se et suis quibus supra, se facere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra super omnibus rebus eorundem confitencium, ultra predicta servicia, sex denarios cum quarta parte unius denarii servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, et quindecim denarios tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM confitentur se facere annuatim dicto domino nostro duci et suis, pro parte sibi contingenti de reytate in qua quondam Perronetus de Losanchy, et sequenter dicta Johanna eius filia, dominis de Cly tenebantur, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. Protestantes, promictentes et renunciantes ut supra. SUBSEQUENTER vero anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die quindecima mensis februarii, apud Anthey videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon notario et Francisco dou Filley testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Johannes, filius quondam Aymoneti Ansermeti, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque cuasamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sancti Dei scripturis corporaliter presitutum, confessus fuit se tenere a domino nostro duce et suis quibus supra, et, in quantum eum tangit, facere eidem et debere videlicet res et possessiones, servicia et tributa superius descripta, laudando et ratificando omnia per dictos Anserminum, eius fratrem, et Andream, eius nepotem, superius facta et gesta nomine suo, promictentes contra ea non venire renunciando ut supra.

Petrus Cruse notarius

---

³⁵³ Lettura incerta.

53 - 1458, nov. 13 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Guglielmo Carrel e Lorenzo Ansermet della Griva, **Pietro, figlio del defunto Grosso Giovanni Ansermet** a nome anche del fratello Matteo, riconosce di tenere in feudo come da precedente *reconnaissance* dei fratelli Antonio e Pietro Ansermet di Maën, i beni siti a Ruynes sotto il Mont dou Clus, (albergamento di Bonifacio di Cly ad Ansermeto di Maën, Enrico Sermodi notaio, il 20.11.1324), alla Fontana sur les Champs, al Bois de La Cleva, l'autorizzazione a costruire un mulino per uso proprio sul torrente di Chignana, parte dell'alpeggio di Chignana, prati a Chignana Viely, al Grand Morsel, al Fossal, a Pra Flory, vicino al ponte di Chignana. Dai beni pervenuti loro da Bruna, moglie di Giovanni di Montmené e madre di Giovanni e Pietro di Montmené, riconoscono feudi siti al Clos de Ruynes e al Saller di Montmené.

- *Confessio Petri, filii quondam Grossi Johannis Ansermeti, nominibus suo et Mathei eius fratris.*

ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC^{mo} **431 [668 recto]** quinquagesimo octavo, indicione sexta, die tresdecima mensis novembris, in Valletornenchia, videlicet in domo illorum Carrelli sita in loco de Pasquier, presentibus Guilliermo Gorreti notario et Laurencio Ansermeti de La Griva, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum serie presencium fiat universis quod ibidem, ad instanciam cuius supra ut supra requisiti, personaliter constitutus **Petrus filius quondam Grossi Johannis Ansermeti**, nominibus suo et coniuncto Mathey eius fratris, pro quo eciam juratus promisit de rato habendo et faciendo laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quociescumque fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte, non vi, non dolo, non metu nec aliqua alia fraude specie vel machinacione ad hec inductus, circumventus vel oppressus, sed sciens, prudens et ex eius spontanea voluntate motus, quam melius, liberius, securius et vallidius potuit, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit palamque et publice, velud si esset in vero iudicio propterea evocatus, manifeste recognovit per dictum suum juramentum se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum feudum nomineque recti feudi, a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione dudum in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati prefato domino nostro duci sive eius inclito genitori, pro tunc comiti Sabaudie, facte, per Anthonium Ansermeti de Mayn, Petrum eius fratrem, Petrum eius nepotem, filium quondam Bonifacii Ansermeti, patruum dicti confitentis, nomine suo et dicti eius fratris, et Petrum Aymoneti Ansermeti, nominibus suo proprio et coniunctis Ansermini, Martini, Johannis et Anthonii, filiorum quondam Aymoneti Ansermeti eiusdem Petri fratrum, et deinde in manibus Glaudii Voudani notarii equidem et commissarii ad hec deputati, per dictum Matheum, filium quondam Grossi Johannis Ansermeti, nomine suo et dicti Petri confitentis eius fratris, videlicet res et possessiones infrascriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis ipsarum rerum. ET PRIMO circa medium secatorium prati jacens eys Ruynes subtus **432 [668 verso]** montem dou Clus, cuius fines sunt de prima parte via de super, de secunda res Petri Gorreti, de tertia res Ansermini Ansermeti, de quarta res Petri Colombe. ITEM ibidem circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte res dicti Ansermini, de secunda Mons dou Clus, de tertia res dicti Petri Gorreti. ITEM ibidem circa unum secatorium verneti, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda exitus tendens eys Sappeys, de tertia res Laurencii Ansermeti, de quarta res dicti Ansermini Ansermeti, de quinta res dicti Petri Gorreti. ITEM quartam partem syoventerie hospicii ipsorum fratrum in et pro qua ipsorum predecessorum³⁵⁴ sequi tenebantur in alpibus quondam dominorum de Cly cum eorum bestis minutis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quindecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos, sex denarios recti placiti quando acciderit, sic taxati pro eorum rata in instrumento albergamenti per quondam Bonifacium dominum de Cly Ansermeto de Mayen predicto et suis heredibus <facto,> recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo quarto, die vicesima mensis novembris. ITEM unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam dictus quondam Aymonetus, pater dicti confitentis, reddidit in manibus Petri Ducis, tunc commissarii ad hec deputati, et, ipso Aymoneto mortuo, dictus Perrodus eam reddidit in manibus dicti Johannis Casey nomine suo et consortium suorum. ITEM

---

³⁵⁴ Per ipsi predecessores.

quintam partem pro indiviso unius pecie vernerii jacentis in Fontana supra campos, cuius fines sunt de prima parte Loz Beriecz,³⁵⁵ de secunda res Andree Ansermeti, de tertia res liberorum Petri de Flory, de quarta res Petri Jacobi de La Monta, salvo infra dictos confines exitu. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor denarios servicii monete servitorum castris Cliti in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti quando acciderit. ITEM circa duo secatoria territorii et nemoris jacencium ou Bosc dou Cleva, quorum fines sunt de prima parte Mons dou Chanet, de secunda res Anthonii Balmacy et eius nepotum, de tertia Vallis de Pramoron, de quarta res Laurencii Ansermeti, de quinta res dicti confitentis. Pro quibus eidem domino et suis facere et debere confitetur annuatim sex denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM possunt facere ipse confitens et eius frater cum suis consortibus supra torrente de Chignyana et de Croses unum molandinum pro molendo eorum **433 [669 recto]** bladum quando eis fuerit necesse. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam quartanam ordeis in festo Sancti Michaelis, ut patet per albergamentum per dictum dominum Petrum quondam dominum de Cly <factum> dicti Ansermeto de Maen, receptum per Jacobum de Grangiis notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die decima septima mensis januarii. ITEM quartam partem duarum parcium unius ovis cum quarta parte none partis alterius ovis in quibus quondam Ansermetus de Mayen predicto domino de Cly tenebatur, eidem Ansermeto per dictum dominum de Cly remissis, ut patet per instrumentum receptum per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, novem denarios cum quarta parte trium obolorum servicii in festo Sancti Stephani sine placito, quia sic in dicto instrumento continetur. ITEM medietatem duodecime partis pro indiviso alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chignyana. ITEM en Chignyana eys Lesches circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Anthonii Balmacie et eius nepotes, de tertia res Anthonii Osqueti, de quarta res Anthonii Poudral et eius fratrum. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis en Chignyana Viely, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res Anthonii Balmacie et eius nepotum, de tertia pascua. ITEM circa medium secatorium prati jacens ou Grand Morsel, cuius fines sunt de prima parte res Petri Jacobi de La Monta, de secunda res Aymoneti Jacobi, quas tenet Anthonius Charles, de tertia pascua, de quarta res Anthonii Balmacie et eius nepotum, de quinta La Ryana. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ou Fossal, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tertia res Anthonii Balmacie et eius nepotum. ITEM ou Beryas circa quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Anthonii Hosqueti, de tertia res Anthonii Balmacie et eius nepotum, de quarta res Johannis Jacobi de La Monta, quas tenent Amedeus Poudral et eius frater. ITEM unam peciam prati seu pascue jacentem in Pra Flory, juxta res aliorum consortum de Chignyana. ITEM unam peciam prati jacentem prope pontem de Chignyana, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda torrens, salvo in et super premissis rebus de Chignyana jure partinenti domino comite Challandi. ET **434 [669 verso]** inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, viginti quinque libras caseorum in festo Sancti Michaelis, decem denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit et quatuor denarios cum quarto alterius denarii tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM confitetur dictus confitens, nomine suo et quo supra, se debere et facere annuatim eidem domino nostro et suis quibus supra de servicio, ut asserit, super omnibus rebus dictorum fratrum, ultra predicta servicia, sex denarios cum quarta parte alterius denarii servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti. ITEM dictus confitens, nomine suo et quo supra, confessus fuit se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quinque denarios servicii in festo Sancti Stephani et decem denarios placiti quando acciderit, et hoc in exoneracione unius floreni servicii, valloris viginti solidorum, servicii annualis, et duorum florenorum dicti valloris placiti quando acciderit, dicto domino nostro duci debitorum per dictum confitentem et eius fratrem et eorum consortes ex causa quictacionis reytais et casarie per quondam dominum Petrum dominum de Cly predecessoris dicti confitentis et suorum consortum facte, ut constat publico instrumento recepto per Nycoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die XIII mensis septembris, olim confessatis in consorcia per Anthonium et Petrum Ansermeti fratres, nominibus suis et suorum consortum, in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati. ITEM de recognicione Petri, filii quondam Bonifacii de Mayen, nomine suo et Johannis eius fratris, olim facta in manibus

---

³⁵⁵ Altrove *Beriacz*.

providi viri Johannis Casey jamdicti de bonis Brune, matris eorundem Johannis et Petri filiorum quondam Johannis de Monmeneys, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus et partinenciis universis ut supra. ET primo circa unum secatorium prati jacens eys Clos deys Ruynes, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Johannis Dursyn, quas tenebat Anthonius Petri Andreveti, de tertia via publica, de quarta res Andree Colombe, quam peciam tenet a dicto confitente et eius fratre liberi Johannis Pertuseti, causam habentes a Brunodo Pasquet, qui proinde faciunt eidem confitenti et eius fratri duodecim denarios servicii et, ab eisdem, illam tenet Johannes Gorreti notarius, qui dictis liberis facit XIII denarios servicii. ITEM circa unam modiatam terre et territorii jacentis ou Sac, alias Senturyn, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Reynerii et eius fratrum, de secunda res liberorum Petri Hosqueti, de tertia Lo Pysson, de quarta Vallis dou Crest, tendendo ad Campum de Monmeneys, de **435** [670 recto] quinta Campus dou Saler tendendo ad viam dou Planet, quam peciam tenent liberi Petri Hosqueti et eorum consanguinei nomine cambii a dicto confitente. ITEM totam illam syoventeriam, cum eius servitute, in qua quondam Johannes de Monmeneys pro eius hospicio sequi erat solitus cum suis bestiis in alpibus quondam dominorum de Cly. ITEM unam peciam territorii et gerbii jacentem eys Monmeneys, alias ou Saller, extimatam circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte via tendens de Balmeta ad Monmeneys, de secunda Vallis dou Expyn, de tertia Loz Trapax tendens ad Monmeneys, de quarta res liberorum Petri Hosqueti et eorum consanguinei, et si alii fines forent in premissis non obsint. ITEM omnes et singulas res quas quondam Bruna, filia quondam Johannis de Monmeneys, ava paterna dicti confitentis, tenebat a quondam dominis de Cly. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo solidos, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. Protestans, promictens et renuncians ut supra. SUBsequenter anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, inicie septima, die vicesima sexta mensis januarii, ubi supra, presentibus Andrea Gaspardi et Johanne Carrelli, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Anthonius et Jacobus fratres, filii quondam Johannis Personeti³⁵⁶ qui gratis et sponte pro se et suis et per juramenta sua in quantum eos tangit, laudaverunt, ratificaverunt penitus et confirmaverunt omnia in presenti manifesto descripta et comprehensa, confitens³⁵⁷ se tenere a dictis confitentibus peciam supra confinatum jacentem eys Clos deys Ruynes et pro eadem facere dictos duodecim denarios servicii ut supra. Promictentes et renunciantes ut supra.

Petrus Cruse notarius.

---

³⁵⁶ Per *Pertuseti*.

³⁵⁷ Per *confitentes*.

54 - 1458, nov. 13 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi Pietro Borsier e Lorenzo Ansermet, **Francesco figlio del defunto Giovanni Reyner di Montmené**, a nome anche del fratello Antonio e del nipote Giovanni, figlio del loro defunto fratello Pietro, confessano di tenere in feudo terre e prati siti a Montmené, sopra il canale, (albergamento di Pietro di Cly a Reynerio di Montmené nel 1345) a Cortina, in località Cleva de Franchey, (albergamento di Bonifacio e Goffredo di Cly a Giovanni di Andrea di Montmené, Nicoletto di Cly notaio, il martedì prima della festa di San Matteo³⁵⁸ del 1298) a Hersa (alla Comba, al Plan, alla Cartana) con parte dell'alpeggio e le sue costruzioni (*chavannarum, seytiliorum et domorum*) (confini: i Sayx, verso la Balma dou Matex, il vallone di Hersa verso il monte del Crest, la cima del Sarrion verso la cima di Barescon, la cima di Quatretors, la fonte di Glavyn verso il monte Corner). Possiedono anche feudi a Riorières, verso la Balma Extreyta e la Balma Orcheyry, al Closet, verso il vallone di Montcorneyr e il Chastellar, al Champ de Marion, alle Varde, all'Epiney di Facebella, al Montcorner, oltre al diritto ad usare le acque del torrente di Chignana e Cortina per irrigare i loro beni di Montmené e Saix.

- *Confessio Francisci, filii quondam Johannis Reynerii de Monmeneys, nominibus suo et Anthonii eius fratris necnon Johannis eius nepotis.*

436 [670 verso] ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC^{mo} quinquagesimo octavo, indicione sexta, die decima tertia mensis novembris, apud Valletornenchiam, in domo heredum Petri Carrelli sita in loco dicto Pasquier, presentibus Petro Borsier et Laurencio Ansermeti, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum serie presencium fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra stipullantis et requirentis, personaliter constitutus **Franciscus, filius quondam Johannis Reyner** de Monmeneys, nominibus suo et Anthonii eius fratris ac Johannis eorum nepotis, filii quondam Petri Reyner de Monmeneys eorum quondam fratris, pro quibus fratre et nepote absentibus promisit idem Franciscus habere ratum, gratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quocienscumque fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, dixit, confessus fuit et palam ac publice, tamquam si esset in vero iudicio propterea evocatus, manifeste recognovit per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ac se tenere consueverunt³⁵⁹ ad rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prelibato domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castris Cliti et resorti eiusdem, de recognicione dudum facta precelso principi domino nostro Amedeo, pro tunc comiti Sabaudie genitorique prelibati domini nostri ducis, in manibus honestorum virorum Johannis Casey notarii, per Johannem Reyner de Monmeneys, patrem dicti confitentis, et sequenter in manibus Glaudii Voudani notarii equidem et commissariorum ad hec deputatorum, per dictum Anthonium, filium quondam Johannis Reyner de Monmeneys, nominibus suis et coniunctis Petri et Francisci eius fratrum, videlicet res et possessiones subscriptas una cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, ingressibus, egressibus, rippagiis et conductibus, cunctisque aliis bonis usibus universis. ET primo totam illam syoventeriam cum suis servitutibus in qua quondam eius avus tenebatur sequi **437** [670 recto]³⁶⁰ cum suis bestiis in alpiibus quondam dominorum de Cly. ITEM unam sestariatam terre et unam sestariatam territorii jacentem en Monmeneys supra canalem, quarum fines sunt de prima parte Vallis Varnerii, de secunda res liberorum Petri Hosqueti, de tertia res dictorum confitencium, de quarta res Andree, filii quondam Martini Hosqueti, et eius cognatorum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, quatuor solidos servicii in dicto festo Sancti Stephani et octo solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti per dictum dominum Petrum, dominum de Cly, facti Reynerio, avo dictorum confitencium et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die vicesima tertia mensis octobris. ITEM in augmentum feudi en Cortyna, loco dicto Cleva de Framuchey, circa tria secatoria prati et pascue, quorum fines dicuntur esse de prima parte exitus, de secunda fons supra dictum pratum, de tertia Loz Beriacz supra

³⁵⁸ Martedì 16 settembre.

³⁵⁹ Per *consuevit*.

³⁶⁰ Per un errore del copista, qui la numerazione riprende dal *folio* 670, invece del 671. Nella trascrizione viene mantenuta la numerazione originale.

domum, cum situ unius domus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam fidelitatem melius quam alteri domino, pro qua facit ipse et sui frater et nepotes qui supra annuatim de sufferta quinque solidos monete suffertarum in festo Sancti Stephani et hoc vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de dicta pecia facti per Bonifacium et Gocteffredum condminos de Cly, Johanni, filio quondam Andree de Monmeneys, et eius heredibus et cui acciderit, recepti per Nycolletum de Cly notarium, anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo octavo, die martis ante festum Sancti Mathey.³⁶¹ ITEM circa duo secatoria prati jacencia en Hersa, loco dicto Comba, quarum fines sunt de prima parte res Andree Hosqueti, quas tenet Johannes Lanoz, de secunda pascua, de tertia res liberorum Petri Hosqueti, de quarta pascua. ITEM circa unum secatorium prati jacens ibidem in loco dicto Plan, cuius fines sunt de prima parte res Andree Hosqueti et eius cognatorum, quas tenet Johannes Lano, de secunda pascua seu prata, de tertia res Andree de Verdillyon et fratrum suorum, de quarta res liberorum Andree Hosqueti et liberorum Johannis de Verdillion. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ibidem loco dicto Cartanan, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res liberorum Petri Hosqueti, de tertia res Andree Hosqueti quas tenet idem Johannes Lano. ITEM tres partes pro indiviso cum Johanne de Verdillyon et suis consortibus unius quarterii tocuis **438 [670 verso]** tocuis³⁶² Alpis de Hersa et pasturagiorum dicte alpis et chavannarum, seytiliorum et domorum ibidem sitarum, quorum alpis et pascuorum fines sunt de prima parte Loz Sayx Ault, tendens ad Balmam deys Maczoc, de secunda Vallis de Hersa tendens ad Montem Crest, de tertia Ruyna dou Sarron tendens ad Cymam de Varescon, de quarta Cyma de Quatretores, de quinta Fons de Glavyn tendens ad Montem Corner. ITEM possunt capere, in augmentum feudi supra proxime declarati, in loco alteri non dato a Clappeto de Ussyn de Val insuper versus Vallemtornenchiam usque ad extimacionem unius secatorii prati. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, viginti solidos servicii monete servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis, facti per nobilem Petrum dominum de Cly Reynerio de Monmeneys, avo confitencium predictorum, et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Guilliermum de Eyviona notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo nono, die undecima mensis januarii. ITEM dictus confitens, nomine suo et quibus supra, se tenere confitetur in feudum a prefato domino nostro duce et suis quibus supra res infrascriptas cum suis fondis ut supra. ET primo circa tria secatoria prati et territorii jacencia³⁶³ en Crocteres quorum fines sunt de prima parte Balma Extreyta, de secunda Balma Ortheyry, de tertia aqua de Chignyana, de quarta res liberorum Petri Hosqueti tendentem ad Balmam Strictam. ITEM circa unum secatorium cum dimidio prati jacens ou Closet, cuius fines sunt de prima parte Vallis de Moncorneyr, de secunda res Johannis filii Andree Hosqueti, que jacent ou Chastellar, de tertia eciam, quas tenet Martinus, filius Anthonii Hosqueti et eius cognatus, de quarta exitus de super. ITEM circa duas sestariatas terre jacentes in Campo de Marion, quarum fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de omnibus aliis partibus res Andree Hosqueti et cognatorum suorum, una cum situ unius domus, quas tenet dictus Johannes Lanoz. ITEM loco dicto Vardes circa sextam partem unius secatorii prati cuius fines sunt undique res dictorum Hosquetorum, quam peciam tenet a dicto confitente et suis nomine cambii Anthonius Hosqueti de Monmeneys, dictus Charles. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro dictis rebus et aliis si quas teneat de rebus quondam Martini de Lyares, ex una parte, pro tertia parte et jure suo servicii debiti per quondam filios dicti Martineti, duos solidos quatuor denarios dicti servicii in festo Sancti Stephani, quatuor solidos, octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati **439 [671 recto]** in instrumento albergamenti de certis rebus, facti per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, matri filiorum dicti Martineti et suis, recepto per Nycoletum de Vacheria notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo octavo, die nona mensis junii, et, ex alia parte, quatuor solidos, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani, octo solidos, octo denarios placiti quando acciderit, inclusa fidelitate si pridem deberetur, ut patet instrumento albergamenti de predicta tertia parte rerum quondam dicti Martineti, facti per prefatum dominum Petrum dominum de Cly Reynerio, avo dicti confitentis, et suis heredibus et cui acciderit, recepto per Guilliermum de Eyviona notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo quinto, die secunda mensis octobris. Et, ultra premissa, faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis unam quartanatam silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis et quatuor denarios tallie seu collete

³⁶¹ Martedì 16 settembre.

³⁶² Ripetuto.

³⁶³ La parola *jacencia* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

in festo Sancti Michaelis. ITEM dictus confitens nomine quo supra se tenere confitetur in feudum ut supra de recognitione eidem domino nostro duci Sabaudie, pro tunc comiti, facta per Johannem Reyner eius patrem in consorte cum Martino, filio quondam Vulliermi de Monmeneys in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ut supra, et sequenter in manibus Glaudii Voudani, per dictum Anthonium Reyner, nomine suo et fratrum suorum ut supra divisim et per se videlicet res et possessiones subcriptas cum earum fondibus, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis. ET primo unam peciam territorii jacentem in loco dicto Expiney de Facybella extimatam circa largum trium secatoriorum prati sive territorii cum dimidio, cuius fines sunt de prima parte res Johannini Gorreti salvo exitu, de secunda Vallis de Facyballa, de tertia via tendens en Monmeneys, de quarta res liberorum Petri Hosqueti, que pecia alias fuit confessata in duabus peciis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quindecim denarios servicii in festo Sancti Stephani, duos solidos, sex denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti pro jure suo facti de premissis per dominum Petrum, olim dominum de Cly, Vulliermo de Monmeneys, suo et Reynerii predicti nominibus et suis, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo octavo, die sexta mensis marcii. ITEM circa unum secatorium prati et unam sestariatam terre jacentes en Moncorneyr, cuius fines sunt de prima parte via tendens ou Chanton vallis, de omnibus aliis partibus res Andree Hosqueti et cognatorum suorum. **440 [671 verso]** ITEM ibidem circa unam sestariatam territorii, cuius fines sunt de prima parte res Andree Hosqueti et cognatorum suorum, de secunda Vallis de Moncorneyr. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro una parte, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani, duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati pro jure suo in quodam publico instrumento albergamenti facti pro tertia parte dictarum rerum per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Perronino de Monmeneys et suis heredibus, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo, die decima mensis junii, et, ex alia parte, pro suo jure duorum sestariorum prati cum dimidio, infra dictos confines de Facyballa existentes, duos solidos cum dimidio servicii in festo Sancti Stephani et quinque solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum dominum de Cly Vulliermo et Reynerio de Monmeneys et suis, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo. ITEM dictus confitens, nomine suo et quo supra, confessus fuit suo juramento ut supra se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus <supra>, novem denarios servicii in festo Sancti Stephani, et decem octo denarios placiti quando acciderit. Et hoc in exoneracione unius floreni, valloris viginti solidorum, servicii annualis et duorum florenorum dicti valloris placiti, dicto domino nostro duci debitorum per dictos confitentes et eorum consortes ex causa quictacionis reytatis et casarie per quondam dominum Petrum dominum de Cly predecessoribus dicti confitentis eiusque fratris et nepotum et suorum consortum facte, ut constat publico instrumento recepto per dictum Nycolletum de Vacheria notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die decima tertia mensis septembris, et confessatorum in consorcia per Anthonium et Petrum Ansermeti fratres, nominibus suis et suorum consortum, in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati. ITEM tenere confitetur in feudum ut supra transitum, rippagium et conductum aque, una cum aqua prout infra, rippagioque, rippa et cunctis bonis usibus ad tallia partinentibus, videlicet quod dictus confitens et sui qui supra possint et eis licitum sit capere et conducere de aqua de Chignyana et de Cortines quo conducere voluerint ipsam aquam pro eorum necessitatibus, ad voluntatem cuiuslibet ipsorum, pro adaquando possessiones dictorum confitentium in loco de Monmeneys et de Sayes, ad faciendum quidquid de ipsa aqua facere voluerint et conducere, cum omnimoda potestate faciendi rivum seu rippagium et alia ad talia omnia necessaria et cum omni jure dicte aque et rippe, emendendo dampnum **441 [672 recto]** dampnifficatis. Et si alii fines forent in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, unum denarium servicii monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani et duos denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per Berthollomeum Pennaczon, vice castellanum Cliti, Petro Reyner predicto, recipiente nominibus suo et suorum fratrum et eorum heredum et cui dare, vendere aut alias permutare voluerint, salvis ecclesia, hospitali, domino pari terre, et si non darent vel aliter alienarent eorum heredibus masculis et, in deffectu masculorum, femellis et cui perpetue et successive acciderit, recepto per Petrum de Vaserio notarium anno Domini millesimo quatercentesimo vicesimo quarto, die duodecima mensis junii. Protestans, promictens et renuncians ut supra. DEINDE anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die

vicesima nona mensis januarii, in loco suprascripto, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Machet testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam cuius supra, personaliter constitutus jamdictus Anthonius Reynerii, volens observare que superius fuerunt per dictum confitentem eius fratrem nomine suo conventa et promissa, maxime ubi promisit per eum laudari facere in presenti instrumento contenta cum pridem foret requisitus, gratis igitur et sponte, quam melius potuit et potest, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, laudavit, grantavit, omologavit, ratificavit et confirmavit omnia et singula supra per eius fratrem nomine suo facta ac in presenti instrumento contenta et descriptum,³⁶⁴ confitens se tenere et facere prefato domino nostro duci et suis quibus supra pro sua rata sibi pertinente, prout superius exprimitur; promittendo eciam omnia predicta habere et tenere rata, grata et firma et contra ea non facere, dicere vel venire, renunciando omni excepcioni dictarum laudacionis, confessionis, promissionis et obligacionis non factarum et omni alii juri canonico et civili quibus contra premissa dici posset vel opponi; de quibus omnibus premissis jussum fuit michi notario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, seu tot quot fuerunt requisita et necessaria, consilio et dictamine sapientis, facti tamen substancia non mutata.

Petrus Cruse notarius

---

³⁶⁴ Per *descripta*.

55 - 1458, nov. 13 -

Allo stesso luogo ed alla stessa ora, Pietro figlio del defunto Andrea di Guglielmo Margarone, alias Borsier, riconosce tenere in feudo prati e terre siti al Plan di Maën (un'isola a Navillias con prati e *verney*) (albergamento di Bonifacio di Cly al suo avo Bonino, Sermodi notaio, il 22.11.1324), a Pieres, alle Leysectes, all'Acquist sopra Falliner, al Plan di Maën, al Mont Perron, oltre a tre parti di un mulino, chiamato Petit Moulin, nel piano di Maën sul torrente di Chignana, con diritto alle macine di Champlève. E' consorte dell'alpeggio di Champlève.

442 [672 verso] - *Confessio Petri, filii quondam Andree*³⁶⁵ *Vulliermi Margarone, alias Borsier.*

ANNO, INDICIONE, DIE, LOCO ET coram testibus premissis, videlicet Francisco Reynerii et Laurencio Ansermeti, cunctis harum inspeccione ad noticiam deducatur perpetuam, quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra requirentis, personaliter constitutus **Petrus, filius quondam Andree Vulliermi Margarone**, dicti Borsier, qui gratis et animo gratanti, mente eius deliberata, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, confessus fuit et palamque publiceque, velud si esset in vero iudicio coram suo iudice competenti debite evocatus, manifestavit et recognovit per suum juramentum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, se suosque predecessores acthenus tenuisse velleque et debere tenere ac se ex nunc tenere constituit ad rectum et perpetuum feudum a jamdicto domino nostro Sabaudie duce suisque heredibus quibus supra, ad causam sui castris Cliti et resorti eiusdem, de recognitione olim facta prelibato domino nostro duci Sabaudie eiusve predecessori in manibus quondam viri providi Johannis Casey notarii pro tunc et commissarii ad hec deputati, per Vulliermum Margarone, avum dicti confitentis, et sequenter in manibus honesti viri Glaudii Voudani notarii equidem et commissarium ut supra deputati, per eundem Petrum confitentem, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, **443 [673 recto]** arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis. ET primo unam peciam insule jacentem in Plano Mayn, loco dicto Navillias, extimatam circa octo secatoria prati et verneti atque territorii, cuius fines sunt de prima parte carreria tendens ou Gler, de secunda res illorum de Navillio et Aymoneti Bic, quas tenet Petrus Colombe, de tertia res Martini Johannini de Duerches et eius nepotis, quas tenet Johanninus Gorreti notarius, de quarta via publica, de quinta Loz Glarey comune, que pecia alias fuit acquisita in duabus pecciis, salva infra dictos confines aqua torrentis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, ex una parte, sic taxati in instrumento albergamenti cuiusdam partis dicte insule facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Bonino, abavo dicti confitentis, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo quarto, die vicesima secunda mensis novembris, et, ex alia parte, quatuor solidos servicii in festo Sancti Stephani et octo solidos placiti quando acciderit, sic taxati ut contineri dicitur in instrumento albergamenti alterius partis dicte insule, facti per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Vulliermo, avo dicti confitentis et suis, recepto per Johannem Sancti Petri notarium, anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo primo, die duodecima maii. ITEM circa unam eminentam terre prative jacentem loco dicto Pieres, cuius fines sunt de prima parte res Petri Gorreti, de secunda res Johannini Gorreti notarii, salvo exitu, de tertia via publica. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani monete serviciorum et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati ut dicitur in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per dominum Bonifacium, quondam dominum de Cly, Vulliermeto deys Molliner et suis, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo septimo, die decima sexta mensis januarii. ITEM totam sioventeriam cum omni servitute et vinculo eiusdem, in et pro qua ipse confitens et eius predecessores quondam dominis de Cly tenebantur sequi in alpibus dictorum dominorum. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem loco dicto Leysectes, cuius fines sunt de prima parte res deys Leysectes, de secunda **444 [673 verso]** vallolya, de tertia Loz Griviacz, de quarta alia vallolya et Loz Griviacz. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor solidos servicii in festo Sancti Stephani et octo solidos placiti quando acciderit, sic taxati ut dicitur in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, eidem Vulliermo, avo dicti confitentis et suis, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo

³⁶⁵ La parola *Andree* è aggiunta al margine destro con un segno di richiamo.

tercentesimo quadragésimo quinto, die secunda mensis decembris. ITEM duo sectoria prati jacencia loco dicto Acquist, supra Fallinier, quorum fines sunt de prima parte res Andree Colombe deys Molliners, salvo exitu, de secunda pascua, de tertia Vallis de Maczolley, quam peciam tenent in feudum a dicto confitente liberi Johannis Columbe, et quam peciam tenet de presenti idem confitens ut asserit. ITEM circa unum secatorium prati jacens in Plano Mayn, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Bastiaz, de secunda exitus deys Molliners, de tertia pascua de Champlevy, de quarta res Johannini Gorreti salvo exitu, quam peciam tenet a dicto confitente nomine cambii Johannes Bastia. ITEM circa quatuor sestariatas terre jacentes en Monperron, quarum fines sunt de prima parte exitus, de secunda res Johannis dou Glar, quas tenet Johannes de Ussyn, de tertia montes, de quarta res Laurencii Ansermeti, quas tenet Andreas filius Anthonii deys Molliners, quam peciam tenet nomine cambii a dicto confitente dictus Andreas deys Molliners, et si alii fines sint non obsint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos, sex denarios servicii in festo Sancti Stephani monete servitorum, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM terciam partem pro indiviso unius molandini vocati Parvum Molandinum, quod jacet in Plano Mayn prope aquam descendantem de Chignyana cum suis rippagiis et usu mollerie de Champlevy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unam eminam silliginis et octo monturerios ordeï seu avene de redditu in festo Sancti Michaelis. ITEM confitetur se esse consortem in alpe et pascuis de Champlevy prout alii consortes dicte alpis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum denarium servicii in festo Sancti Michaelis, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. Protestans, promictens et renuncians ut precedentibus. DEINDE anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vicesima nona mensis januarii, in Valletornenchia in domo illorum Carrelli quo supra describitur, presentibus Johanne Machet **445 [674 recto]** et Andrea de Trossarou testibus ad hec vocatis et rogatis, notum serie presencium fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Andreas de Colomba qui, pro se et suis et per suum juramentum, quam melius potuit in quantum sua interest, premissa ratificavit et confirmavit, confitens eidem confitenti facere duos denarios; promictens ut supra. SUCCESSIVE, anno, indicione, die et loco supra proxime descriptis, presentibus Andrea Colombe et Anthonio Barat, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat omnibus quod ibidem constitutus Andreas des Molliners qui hoc manifestum, in quantum eum tangit, ratificavit cum juramento et confirmavit, pro se et suis heredibus et causam habituris, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. ECIAM eisdem anno et indicione predictis, die vicesima mensis jullii, apud Varayam, videlicet in domo Inferneti, presentibus Martino Frusta notario et Anthonio Reynerii, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Johannes Bastia qui, quam melius potuit, pro se et suis cum juramento ratificavit et approbavit in quantum eum tangit omnia suprascripta, promictens et renuncians ut supra.

Petrus Cruse notarius.

56 - 1459, jan. 9 -

A Valtourmenche in casa Carrel, testi i notai Foldon e Guglielmo Gorret, **Antonio detto Pession, figlio del defunto Pietro Andreveti di Crista**, a nome anche della nipote Caterina, figlia di Pietro Gras e moglie di Pietro Conderan di Roisan, per un terzo, Lorenzo, figlio del defunto Antonio Ansermet, a nome di Pietro del fu Giovanni des Molliners (abitante di Mazod di Nus), per altre due parti, confessano tenere in feudo terre e prati siti al Mermesch e al Prè du Pont, alla Cengleta di Mont Perron, al Pessey dou Fontaney, al Bois des Clèves, al Molliners, a Pessey, al Maczolley, al Chenevier della piana di Maën, con una casa, al Mollin, al Pisoner e al Caczonet, al Croux, al Carteras della Comba. Possiedono inoltre un terzo del mulino sito sul torrente di Chignana, con diritto alle macine di Champlève; sono anche consorti dell'alpeggio di Champlève e hanno parte all'alpe di Hersa colle relative abitazioni.

- *Confessio Anthonii dicti Peccyon, filii quondam Petri Andreveti de Crista, nomine suo et velud causam habens Catherine eius nepotis, filie quondam Petri Gras, uxoris Petri Conderan, habitatoris Roysani, ut asserit contineri de ipsa causa publico instrumento recepto per Johannem Saluardi, pro tertia parte, et Laurencii, filii quondam Anthonii Ansermeti, nomine Petri filii quondam Johannis deys Molliners, habitatoris ad Maczo, causam habentis ut supra.*

446 ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC^{mo} [674 verso] quinquagesimo nono, indicione septima, die penultima mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli sita in loco de Pasquier, presentibus Martino Foldon et Guilliermo Gorreti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, noverint universi et singuli ad quos presentes pervenerunt, quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti more publice persone ut supra stipullantis, personaliter constituti **Anthonius, dictus Peccyon, filius quondam Petri Andreveti de Crista**, nomine suo et velud causam habens a Catherine eius nepote, filia quondam Petri Grax, uxore Petri Conderan habitatoris Roysani, ut de ipsa causa constat ut asserit publico instrumento recepto per Johannem Saluardi notarium, anno et die in eodem descriptis, pro tertia parte, et Laurencius, filius quondam Anthonii Ansermeti, nomine Petri filii quondam Johannis deys Molliners, habitatoris ad Maczo, terre de Nus, velud eciam suo proprio quam causam habentis dicti Petri Pontron a Martino Pontron eius nepote, constante ut asseritur instrumento publico manu Petri de Rovorey notarii publici recepto, pro duabus partibus, pro quo enim Petro Pontron absente promisit ipse Laurencius habere ratum et firmum et facere per eundem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quocienscumque fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua per eorum quemlibet prestita super sanctis Dei scripturis, dixerunt, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero judicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum feudum a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum facta in manibus quondam Johannis Casey notarii pro tunc et commissarii ad hec deputati facta³⁶⁶ per Petrum Gracz, nomine suo et eius fratrum anno Domini millesimo quatercentesimo septimo, die vicesima secunda mensis januarii, et sequenter in manibus honesti viri Glaudii Voudani notarii equidem et commissarii, per Anthonium Peccion confitentem predictum, nomine suo et dicte eius nepotis, pro tertia parte, ac dicti Petri Pontron deys Molliners habitatoris ad Maczo terre de Nuns, causam ut **447** [675 recto] supra habentis, anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo septimo, indicione quindecima, die nona mensis novembris, videlicet res et possessiones subscriptas una cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis. ET primo circa quartum unius secatorii prati jacentis ou Mermesch, cuius fines sunt de prima parte res Johanne, filie quondam Amedei dou Gler, uxoris Petri de Colomba, de secunda res Johannis Bastia, de tertia et quarta res Laurencii Ansermeti, moventes a dicto Petro confitente, de qua pecia tenet in feudum a dicto Petro Pontron ipse Laurencius circa duas partes et eciam a dicto Anthonio Peccyon confitente tenet aliam terciam partem, nomine cambii, idem Laurencius confitens. ITEM circa medium secatorium prati jacens ibidem in Prato Pontis, cuius fines sunt de prima parte res Petri Borser, de secunda res Johannis Bastia, de tertia res dicti Petri Borser et de aliis partibus res dicti Anthonii confitentis, quas tenet idem Laurencius Ansermeti. ITEM, ibidem, circa tercium unius

³⁶⁶ Ripetuto.

secatorii prati cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Borser, de secunda res Andree filli quondam Anthonii Molliner, de tercia res Jaquemeti dou Gler et Johannete eius consanguinee, de quarta res dicti Jaquemeti dou Gler, de quinta res dicti Laurencii de La Griva, moventes a dicto Anthonio confitente; quas duas pecias tenet dictus Laurencius Ansermeti, videlicet duas partes earum in feudum a dicto Petro et terciam partem a dicto Anthonio confitente, nomine cambii. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani et octo denarios placiti, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per dominum Petrum dominum de Cly Johanni Pontron, patri dicti Petri Pontron, et suis, recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo nono, die vicesima sexta mensis augusti. ITEM confessus fuit se facere eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro eisdem peciis, licet non contineatur in instrumento albergamenti predesignati, videlicet quatuor denarios tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM dicti confitentes confessi fuerunt se tenere in feudum a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra unam eminentam prati jacentem en Monperron, loco dicto Cengleta, cuius fines sunt de prima parte res Johannis dou Gler, quas tenet Johannes Magni Andree de Ussyn, de secunda res dicti Laurencii, supra nomine quo supra confitentis, moventes a dicti Anthonio confitente, de tercia **448 [675 verso]** Lo Mont, de qua pecia tenet dictus Laurencius a dicto Anthonio confitente terciam partem nomine cambii et, a dicto Petro Pontron confitente, duas partes. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum caponem de redditu, decem octo denarios servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM ou Peccey dou Fontaney circa quinque secatoria prati, quorum fines sunt de prima parte res Jaquemeti dou Gler, de secunda Loz Pyson tendens ad res Johannis dou Gler, de tercia vallis, de quarta Loz Chanton de super, vocatum Pratum Boschyn, de qua pecia tenet idem Laurencius confitens duas partes et terciam partem tenet dictus Jaquemetus dou Gler, qui inde facit duodecim denarios servicii annuatim in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. ITEM totam illam syoventeriam cum omni accione et servitute eiusdem in et pro qua Johannes Pontron tenebatur, ut erat usitatus, pro suo toto hospicio sequi in alpiibus quondam dominorum de Cly cum suis bestiis. ITEM ad extimacionem unius sestariate terre³⁶⁷ et novali ad claudendum et deffendendum in loco alteri non dato ad minus dampnum alterius, quam extimacionem asserunt per ipsos fuisse captam in loco appellato Nemore de Cleves ultra vallem, ex cadro de Monperron, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Johannis de Colomba, de secunda vallis, de tercia exitus tendens versus Loz Chatonet, de quarta Loz Beryacz, et si alii fines sint in premissis non noceant; de qua pecia tenet medietatem dictus Anthonius confitens et Jacobus Johannis Petri et eius fratres et nepotes aliam medietatem. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor solidos servicii in festo Sancti Stephani et octo solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per dictum dominum Petrum dominum de Cly Johanni, filio quondam Michelleti deys Molliners, avo Petri Pontron, recepto manu Nycolleti de Vacheria notarii publici, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die tresdecima mensis decembris. ITEM totam illam syoventeriam cum servitute et accione eiusdem in et pro qua quondam Brunetus Michelleti deys Molliners, frater avi dicti Petri Pontron, pro rebus sui hospicii sequi tenebatur cum eius bestiis in alpiibus quondam dominorum de Cly. ITEM medietatem unius secatorii prati et novali jacentem loco dicto Molliners in pede carreriarum **449 [676 recto]** juxta res dictorum confitencium et illorum de Molliners. ITEM medietatem unius secatorii prati de novalli jacentis ou Peccey in Plano Boschyn, cuius fines sunt de prima parte Vallis dou Pissonet, de secunda res Jaquemeti dou Gler, de tercia res illorum deys Molliners, de quarta exitus et via, quam peciam tenet dictus Anthonius Peccyon confitens pro sua tercia parte et idem Laurencius a dicto Petro Pontron pro duabus partibus ad feudum. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor solidos servicii in festo Sancti Stephani et octo solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per dictum <Petrum> dominum de Cly suprascripto Brunodo, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die undecima mensis decembris. ITEM terciam partem pro indiviso cum Petro Borserii unius molandini siti juxta torrentem de Chignyana cum monturis³⁶⁸ sui hospicii, aqua, rippagiis et usu mollerie de Champlevy pro ipso molandino. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis

³⁶⁷ La parola *terre* è aggiunta nel margine destro con un segno di richiamo.

³⁶⁸ O *monturibus*.

quibus supra, unam eminam silliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis et octo monturerios avene de reddictu eodem festo, de quibus usagiis idem Anthonius confitens facit ut asserit annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra dictam eminam silliginis et dictus Petrus Pontron, seu dictus Laurencius pro eo, dictos octo monturerios avene. ITEM circa tres quartanatas prati jacentis in Comba, quorum fines sunt de prima parte res Petri Borser, de secunda res Johannini Meynet eiusque fratrum et nepotum, de tertia res dicti Petri Borser, de quarta res Anthonii Yanini de Vullyo, quas tenent liberi Johannini de Colomba, de quinta res dicti Petri Borser, de sexta res dicti Petri de Colomba salvo exitu. ITEM circa unum secatorium prati jacens ou Maczolley, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri de Colomba, de secunda res Johannis Bastia, de tertia res Andree, filii quondam Anthonii Molliner, de quarta La Balmeta, de quinta res Amedei, filii quondam Bonini Octonelli, de sexta res Petri de Colomba; de qua pecia tenet dictum Laurencius circa duas partes et, ab eo, ipsas duas partes tenet dictus Johannes Bastia. A dicto vero Anthonio confitente tenet terciam partem in feudum dictus Johannes Bastia. ITEM circa unam quartanatom terre jacentem ou Plan, loco dicto Chenevier, cuius fines sunt de prima parte res dicti Laurencii, de secunda res Petri Borser, de tertia res dicti Amedei Octonelli, de quarta res dicti Johannis Bastia, de quinta res dicti Amedei Octonelli, de sexta **450 [676 verso]** via publica, de qua pecia tenet a dicto Anthonio confitente dictus Laurencius Ansermeti terciam partem et, a dicto Petro Pontron, duas partes. ITEM situm unius domus site ibidem infra dictos confines, quem situm tenet a dicto Anthonio confitente Anthonius Yanini Lalamant et, ab eodem, ipsum tenet Petrus de Borser. ITEM unam peciolam orti jacentem ibidem, cuius fines sunt de prima parte res dicti Petri Borser, de secunda res Johannis Bastia, de tertia et quarta via publica, quam peciam tenet dictus Laurencius pro duabus partibus a dicto Petro Pontron et, a dicto Anthonio confitente nomine cambii, pro tertia parte, ac, a dicto Laurencio, Johannes Bastia. ITEM totam syoventeriam Magni Johannis deys Molliners pro qua erat sequens cum suis bestiis in alpibus dominorum de Cly. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor solidos servicii cum suo recto placito quando acciderit et quatuor denarios tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM unam peciam insulle jacentem in Plano Mayn extimatam circa unum secatorium <prati> cuius fines sunt de prima parte res Martini de Duerches et eius nepotum, de secunda res Amedei Octonelli, de tertia res liberorum Aymoneti Bic, de quarta res dicti Petri Borser, salva pecia de qua pecia tenet duas partes dictus Laurencius a dicto Petro Pontron et terciam partem a dicto Anthonio confitente nomine cambii, et, ab eodem Laurencio, tenet in feudum Johannes Gorreti notarius. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. ITEM confitentur se esse consortes in alpe et pascuis de Champlevy, de quo pasturagio tenet a dicto Petro confitente idem Laurencius Ansermeti circa duas partes. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. ITEM confitentur facere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis quibus supra, pro jure suo Boscheti deys Molliners, videlicet tres obolos servicii cum placito quando acciderit. ITEM faciunt annuatim pro duabus partibus tercie partis unius ovis in quibus quondam avus ipsorum confitencium dominis de Cly quondam tenebantur ad feudum, datis et remissis Johanni, avo dictorum confitencium per dominum Petrum olim dominum de Cly, ut patet instrumento publico per Johannem Sancti Petri notarium recepto anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis **451 [677 recto]** maii, videlicet undecim denarios servicii sine placito. ITEM de bonis quondam Petri Veyreti res infrascriptas cum suis fondis ut supra. Et primo unam peciam prati jacentem loco dicto Loz Mollin, cuius fines sunt de prima parte res dictorum Anthonii confitentis et Laurencii Ansermeti, que res moventur a dicto Petro confitente, de secunda res Johannis Bastiaz, de tertia via publica, de quarta res Petri Borseri, de quinta res dicti Johannis Bastia. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per dominum Bonifacium dominum de Cly Vulliermo dou Mollyn, avo Petri Veyret, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo secundo die sexdecima mensis augusti, et ulterius debent medietatem unius fidelitatis homagii quam alteri domino. ITEM totam syoventeriam hospicii quondam Petri de Molendino alias Veyret in qua ipse Petrus et eius predecessores sequi tenebantur et erant sequentes cum eorum bestiis in alpibus quondam dominorum de Cly. ITEM circa unam eminam terre jacentem loco dicto Pisoner, cuius fines sunt de prima parte aqua torrentis de Chignyana, de secunda res Laurencii Ansermeti sepedicti, que moventur a dicto Petro confitente, de tertia et quarta res dicti Laurencii Ansermeti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos servicii in festo

Sancti Stephani et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per dominum Petrum, dominum quondam de Cly, Petro Veyret, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die undecima mensis decembris. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem loco dicto Caczonet, cuius fines sunt de prima parte res Johannis dou Gler, que moventur a dicto confitente, de secunda res heredum *Petri*³⁶⁹ Johannis dou Gler, de tertia exitus, de quarta vallis et Loz Mont. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dominum Bonifacium, quondam dominum de Cly, Vulliermo de Molandino, recepto per Henricum Sermodi notarium, anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo sexto, die septima mensis jullii. ITEM circa unam sestariatam terre culte et circa largum octo secatoriorum vacolli, jacentem supra **452 [677 verso]** Montem Balme Close, quorum fines sunt de prima parte res dicti Anthonii confitentis, moventes a dicto Anthonio Petro Pontron, de secunda aqua de Chigniana, de tertia Mons de Chanet, de quarta res Petri Borserii, de quinta res heredum Johannis Pertuseti, de sexta res Brunodi Maczot. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti facti per dictum dominum Bonifacium, quondam dominum de Cly, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo primo die decima mensis maii. ITEM sextam partem pro indiviso unius molandini siti in Valletornenchia in torrente descendente de Chigniana, cum monturis hospicii dicti Veyret et usu molerie de Champlevy pro dicto molendino neccessario. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis quibus supra, unam quartanam siliginis et quatuor monturerios ordei de reddictu in festo Sancti Michaelis, de quibus usagiis dictus Petrus Pontron facit, seu idem Laurencius Ansermeti pro eo, domino nostro duci et suis ut supra dictam quartanam siliginis, et dictus Anthonius dictos quatuor monturerios ordei annuales. ITEM faciunt annuatim pro tertia parte quarterii unius ovis in qua quondam Petrus Veyreti dominis de Cly tenebatur, remissa et ad feudum donata predicto Petro Veyret per dictum dominum Petrum dominum de Cly, instrumento publico per Johannem Sancti Petri notarium, recepto sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quindecima mensis maii, quinque denarios obolum servicii in festo Sancti Stephani sine placito. Et ultra premissa faciunt annuatim dicto domino nostro duci et suis pro premissis rebus, duos solidos tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro premissis omnibus rebus ut premissa servicia et pro una pecia territorii et vacolli, jacente eys Mollines loco dicto eys Glarens, quam tenent a dicto domino, cuius fines sunt de prima parte res illorum de Mollines salvo exitu, de secunda res dicti Anthonii confitentis, salva via publica, de tertia res Johannini Gorreti notarii, de quarta res Johannis Bastia, que moventur a Petro Borser, salvo exitu, extimate circa largum quinque secatoriorum prati, quam peciam tenet a dicto Petro Pontron dictus Laurencius Ansermeti pro duobus partibus et Johanninus Gorreti notarius a dicto Anthonio confitente terciam partem, videlicet sex denarios servicii in festo Sancti Stephani cum placito quando acciderit. ITEM faciunt annuatim **453 [678 recto]** eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro jure dicti quondam Aymoneti pasturagiorum de Champlevy, in quibus idem Aymonetus erat consors, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM idem Anthonius confitens,³⁷⁰ nomine suo et eius nepotis, se tenere ut supra quinque secatoria prati, terre et territorii, cum domicilio intus sito, jacencia ou Croux quorum fines sunt de prima parte res dicti Anthonii confitentis et eius nepotis, de secunda eciam, de tertia res Johannis et Petri, filiorum quondam Anthonii Gorret, de quarta Nemus Nigrum, de quinta La Cleva, de aliis partibus exitus, de qua pecia tenent a confitente hiidem heredes Johannis de Crista et eorum avunculus medietatem, pro qua faciunt annuatim dictis confitentibus septem solidos servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuordecim solidos servicii monete servciorum in festo Sancti Stephani et viginti octo solidos placiti quando acciderit, sic taxati, et est sciendum quod portitor servicii debet habere unum prandium cum dicto domino. Et premissa manifestavit vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de premissa pecia facti per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, Johanni, patri dicti Petri confitentis, recepti per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo tercio, die vicesima nona mensis januarii. ITEM circa tria secatoria prati de novali jacencia ou Crous, loco dicto Rous,

---

³⁶⁹ La parola *Petri* è cancellata.

³⁷⁰ Per *confitetur*.

quorum fines sunt de prima parte Loz Chablo de Champax, de secunda via dou Crestacz, de tercia res dicti Anthonii et eius nepotum, salvo exitu, de quarta res dictorum confitentium. ITEM circa duo secatoria prati jacencia ibidem, quorum fines sunt de prima parte res dicti Anthonii confitentis et eius nepotis, salvo exitu, de secunda Loz Chablo, de tercia res dicti Anthonii confitentis et eius nepotis, de quarta Loz Ronc, de quinta Loz Chablo, de sexta exitus de Pra Monda, de septima res dicti confitentis et nepotum suorum, que fuerunt Bonifacii Boyssoneti; de quibus duabus peciis tenent a dictis confitentibus in feudum liberi Johannis Petri Andreveti medietatem, pro qua faciunt dictis confitentibus et suis decemocto denarios servicii cum suo recto placito quando acciderit. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. ITEM unam peciam terre, prati et pascue jacentem eys Rovynes, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Mathey et Petri fratrum, filiorum quondam Grossi **454 [678 verso]** Johannis de Mayn salvo exitu, de tercia res Johannini Gorreti notarii, cum situ unius domus intus site curtibusque et plateys eiusdem, extimatam circa duo secatoria prati. Quam peciam tenet a dicto Anthonio confitente idem Johannes Gorreti notarius. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani et quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per nobilem Bonifacium, dominum de Cly, avo Petri Veyret, recepto per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo secundo, die sexdecima mensis augusti, et ulterius medietatem unius fidelitatis ligie melius quam alteri domino. ITEM circa duo secatoria prati jacencia in Hersa, loco dicto La Comba, quorum fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Anthonii Reynerii de Monmeneyns et eius fratrum, de tercia pascua, de quarta res Andree de Ussyn et eius fratrum. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ibidem en Carteras, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Reyner et eius fratrum, de secunda pascua, de tercia res heredum Johannis de Verdellion, de quarta res Michaelis Hosqueti et eius fratrum. ITEM tres quarterios quarte partis alpis, pasturagiorum et pascuorum, seytiliorum, chavannarum, domorum et partinenciarum de Hersa, quorum omnium fines sunt de prima parte Loz Sax, aut tendens versus Balmam dou Matex, de secunda Par Vullien, tendens ad Montem Crest, de quarta³⁷¹ Loz Chanton de Monte Crest, tendens en Serion, de quarta La Sea de Vareson, de quinta Fontana de Glavyn, tendens ad summum Montis Corner, una cum suis nemoribus et aquis et bonis usibus; de quibus rebus de Hersa tenent a dicto Anthonio confitenti heredes Johannis Petri Andreveti, Andreas Martini Hosqueti et eius consanguinei, Michael Hosqueti et eius fratres, nomine cambii, a dicto Anthonio confitente omnes res predictas que fuerunt permutate per Petrum Veyret illis de Hosquet. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, decem septem solidos servicii in festo Sancti Stephani et triginta quatuor solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus ultimo confessatis, facti per dictum dominum Petrum, dominum pro tunc de Cly, Petro Brunodi de Molliners, dicto Veyret, recepto per Guiliermum de Eyviona notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quinquagesimo nono, die undecima mensis januarii, de quibus usagiis debitis per dictum Petrum Pontron dictus Laurencius Ansermeti debent servare indampner³⁷² dictum Petrum Pontron et suos erga prefatum dominum nostrum ducem eiusque successores, ut inde asserit idem Laurencius, et confitetur verum esse eciam contineri **455 [769 recto]** instrumento recepto per Petrum de Rovorey notarium. Protestant, promictentes et renunciantes ut supra. SUCCESSIVE, anno, indicione, die, loco et coram testibus premissis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Jacobus et Andreas fratres, filii quondam Johannis Petri Andreveti de Crista, Jaquemetus dou Gler et Johanninus Gorreti notarius, qui gratis et sponte pro se suisque heredibus et causam habituris et per juramenta sua, laudaverunt, confirmaverunt et ratificaverunt omnia et singula in presenti supra descripto manifesto descripta in quantum eorum quemlibet tangit, promictentes contra predicta non venire, sed illa omnia observare et adimplere, renunciantes omnibus excepcionibus et juribus ac patrie consuetudinibus quibus contra premissa dici posset quomodolibet vel opponi, de quibus ut supra. ITEM eisdem anno et indicione, die quarta mensis junii, apud Varayam, videlicet in domo Inferneti, presentibus Martino Frusta et Johanne Carlon testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constitutus Johannes Bastia qui pro se et suis heredibus et causam habituris cum juramento laudavit, ratificavit penitus et confirmavit omnia prescripta in quantum eum tangere potest, promictens et renuncians ut supra.

Petrus Cruse notarius.

³⁷¹ Per *tercia*.

³⁷² *Sic*.

57 - 1458, nov. 14 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi Giacomo Vittaz e Giovanni figlio di Giovannino Meynet, **Andrea, figlio del defunto Giovanni di Duerches, alias Berdellyon**, anche a nome dei fratelli Pietro, Martino, Giovanni, Antonio e Andrea, per un mezzo, Martino, figlio del defunto Bruneto di Duerches, agente anche a nome dei nipoti Giovanni Senior, Giovanni junior, Giacomo, Michele e Nicola, figli del defunto Giovanni di Bruneto di Duerches, per un quarto, e Giacomino, figlio del defunto Pietro di Duerches, per l'altro quarto, confessano di tenere in feudo terre e prati siti alla Cleva sotto le case di Duerches, al Clos oltre il ponte, al Pissonet di Pessey, a Pleoles, sopra il paese, al Champ de Suys, al Paniczon. Sono consorti dell'alpeggio di Champlève. (Albergamento di Bonifacio di Cly a Pietro e Guglielmetto di Duerches, Martino di Armencia notaio, nel 1303; poi a Giacomo di Duerches, nonno del Giovanni confessante, Enrico Sermodi notaio, il 8.11.1322).

- *Confessio Andree, filii quondam Johannis de Duerches, alias Verdellyon, et eius consortium infrascriptorum.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione sexta, die quatuordecima mensis novembris, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli sita in loco de Pasquier, presentibus Jacobo Berta et Johanne, filio Johannini Meyneti, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, **456 [769 verso]** notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii more quo supra stipullantis et recipientis, personaliter constituti **Andreas, filius quondam Johannis de Duerches, alias Verdellion**, nominibus suo et coniuncto in hac parte Petri, Martini, Johannis, Anthonii et Andree fratrum suorum, pro medietate, et Martinus, filius quondam Bruneti de Duerches, nomine suo et coniuncto Johannis senioris, Johannis junioris, Jacobi, Michaelis et Nycolay fratrum, eius nepotum, filiorum quondam Johannis Bruneti de Duerches, pro quarta parte, nec non Jaqueminus, filius quondam Petri de Duerches, pro alia quarta parte, pro quibusquidem absentibus promiserunt supranominati Andreas et Martinus habere et tenere ratum, gratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quociescumque fuerint requisiti, cum clausulis et sollemnitatibus ad talia necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, eorum propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, dixerunt, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ac se tenere constituerunt ad rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognicione olim inclito genitori prefati domini nostri ducis Sabaudie, pro tunc comiti Sabaudie, facta per Brunetum de Duerches, patrem dicti Martini confitentis, nomine suo et dicti Jaquemini eius nepotis, et Johannem Brunodi de Duerches alias Verdellion in manibus providi viri Johannis Casey notarii quondam et commissarii ad hec deputati, et sequenter in manibus providi viri Gladii Voudani, notarii equidem et commissarii ut supra deputati, per dictos Johannem, filium quondam Brunodi de Duerches alias Verdellyon, pro medietate, Martinum, filium quondam Bruneti de Duerches, nomine suo et Johannis eius fratris, pro quarta parte, ac Jaqueminum, filium quondam Petri de Duerches, pro alia quarta parte, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis ipsarum rerum. ET primo circa duo secatoria prati jacencia **457 [680 recto]** subtus Villam de Duerches, loco dicto Cleva, quorum fines sunt de prima parte res Martini Johannini de Duerches et Jaquemini eius nepotis, quas tenet idem Jaqueminus, de secunda torrens, de tertia via publica. ITEM ibidem circa unum bonum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda Loz Ronchat, de tertia torrens, de quarta res Martini Johannini et eius nepotum, quas tenet dictus Jaqueminus. ITEM circa unum secatorium prati jacens ultra pontem de Duerches, loco dicto Clos, cuius fines sunt de prima parte pons, de secunda via publica, de tertia res Andree Caraboz, quas tenent Martinus Johannini de Duerches et eius nepotes, de quarta torrens. ITEM circa unam modiatam terre, si esset terra culta que est pascua, jacentem en Peccey, loco dicto Pissonet, cuius fines sunt de prima parte res dictorum confitentium, de secunda res Andree Carabo, quas tenet dictus Martinus Johannini de Duerches et Jacobus eius nepos et dictus Martinus confitens, de tertia res Martini Johannini et eius nepotis, de quarta res Johannis, filii quondam Amedei dou Gler, de quinta res Martini Johannini et eius nepotum, de sexta fondus vallis, salvo exitu ibidem consueto et solito. ITEM unam peciam novalli, clappeti et vacolli cum nemore intus sito, jacentem supra Duerches loco dicto

Pleoles, cuius fines sunt de prima parte prata de Pleoles, que tenent dicti confitentes, de secunda Loz Chablo de Bery Bonenyacz, de tercia clausura antiqua, res Martini Johannini de Duerches et eius nepotum, de quarta Loz Chablo dou Pisonet, extimatam circa quatuor secatoria terre, territorii et novalli. ITEM tria faxes feni de marescalcia que predecessores dictorum confitentium facere solebant quondam dominis de Cly, quictata et remissa dictis suis predecessoribus per nobilem Bonifacium quondam dominum de Cly, ut patet publico instrumento manu Martini de Armencia notarii recepto, anno Domini millesimo tercentesimo tercio, die vicesima mensis decembris. ITEM totam illam decimam quam Perrerus de Duerches et Sentoninus eius filius tenere solebant en Duerches. ITEM totam decimam predictarum rerum jacencium en Duerches. ITEM duas partes pro indiviso decime nascencium de Duerches. ITEM decimam unius pecie terre jacentis in Plano de Pleoles, extimate circa unam sestariatam, quam peciam <tenent> Martinus Johannini de Duerches et eius nepotes. ITEM decimam unius pecie prati jacentem en Preles, extimate circa medium secatorium prati, quam peciam tenent dicti Martinus de Duerches et eius nepotes. ITEM decimam omnium nascencium dicti Martini de Duerches et **458 [680 verso]** eius nepotum. ITEM decimam nascencium Andree Caraboz loci de Duerches. ITEM decimam unius pecie terre extimate circa unam eminatam, jacentem loco Champ de Suyx, quam peciam tenent dicti Martinus et eius nepos. ITEM decimam unius pecie prati jacentis ibidem, extimate circa medium secatorium prati, quam peciam tenent hiidem Martinus de Duerches et eius nepos. ITEM decimam duarum peciarum terre jacencium en Panyczon, extimatas circa duas sestariatas terre, quas pecias tenent liberi Andree Johanneti de Ussyn, et, ab illis, ipsas tenent Anthonius Badinolla et Andreas Hosqueti et Boninus, filius Girardi de Letri. ITEM unam peciam terre jacentem supra Villam de Duerches, loco dicto Champ de Suys, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dicti Martini Johannini et eius nepotes, de tercia carreria de Balma, de quarta res dicti Martini et eius nepotum, de quinta res dicti confitentis. ITEM usum eorum animalium in pascuis et pasturagiis de Champlevy, prout alii consortes dicte alpis; et si alii fines forent in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, duos quarteronos siliginis de redditu in festo Sancti Michaelis, decem solidos, tres denarios servicii in festo Sancti Stephani, incluso servicio debito pro pascuis de Champlevy, cum eorum placito quando acciderit prout infra. Et ulterius debens duas fidelitates ligias melius quam alteri domino, quarum reddidit in manibus quondam Petri Ducis, commissarii inde deputati, per instrumenta manu Gervasii de Mesneria notarii recepta, videlicet Brunodus de Duerches supra nominatus, unam, et aliam Petrus, frater dicti Bruneti. Et per consequens dictus Brunetus, nomine suo et suorum nepotum, eandem reddidit in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii predicti domini nostri ducis pro tunc; de placito vero debito pro dicto servicio faciunt ut infra. ET primo pro sex denariis eiusdem servicii duodecim denarios placiti, ut patet per albergamentum certarum rerum supra inclusarum, factum per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Petro et Vulliermeto de Duerches, eorundem confitentium predecessoribus, et cui acciderit, receptum per Martinum de Armencia notarium anno Domini millesimo tercentesimo tercio, supra designatis. ITEM pro tribus solidis eiusdem servicii, sex solidos placiti, ut patet per instrumentum albergamenti decime predictae, facti per dictum nobilem Bonifacium, dominum quondam de Cly, Jacobo de Duerches, avo dicti Johannis confitentis **[681 recto]** et suis heredibus, receptum per Henricum Sermodi notarium anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo secundo, die octava mensis novembris. ITEM pro duobus solidis eiusdem servicii, quatuor solidos placiti quando acciderit, ut patet per albergamentum dictarum rerum supra inclusarum, factum per dominum Petrum, dominum de Cly, Jaquemeto de Duerches et suis heredibus et cui acciderit, receptum per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die octava mensis maii. ITEM pro duobus solidis eiusdem servicii, sex solidos placiti quando acciderit, ut per albergamentum patet, factum de certis rebus prescriptis per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Jaquemeto de Duerches et eius heredibus et cui acciderit, receptum per Nycoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo nono, die quarta mensis iulii. Et pro aliis viginti uno denariis servicii, placitum consuetum more terre Cliti. De quibus omnibus tributis, serviciis et redditibus dicti Johannis, Martinus et Jaqueminus debent medietatem pro eorum jure ipsarum rerum, et dictus Andreas sui que fratres de Verdelyon, aliam medietatem, non intendentes dicti confitentes nominibus suis et quorum supra per premissa derogare divisionibus inter eosdem confitentes dudum factis et eorum predecessoribus, sed premissis non obstantibus in suis semper robore et valore et firmitate sint durature. Protestantes, promictentes et renunciantes de quibus in precedentibus.

Petrus Cruse notarius.

58 - 1458, nov. 14 -

Stesso luogo e ora, testi Andrea Levrier e Giacomino di Duerches, **Andrea, figlio del defunto Giovanni Berdellyon di Duerches**, confessa di tenere in feudo un appezzamento di *novailloz* sito ad Antey in località Pra Vullien.

- *Confessio Andree, filii quondam Johannis Verdellyon de Duerches.*

ANNO, INDICIONE, DIE ET LOCO quibus supra proxime, presentibus Andrea Levrier et Jaquemino de Duerches, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii sussignati **459 [681 verso]** more persone publice stipullantis et recipientis ut supra, personaliter constitutus Andreas, filius quondam Johannis de Verdellyon, de Duerches, parrochie Vallistornenchie, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit et publice, tamquam si esset in vero judicio propterea evocati, manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ac athenus tenuisse ad rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prefato domino nostro duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognitione olim facta in manibus discreti viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii ad hec deputati pro tunc, per dictum Johannem de Verdellyon eius patrem videlicet res et possessiones subscriptas cum suis fondis et partinenciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus universis. ET primo unam peciam novalis jacentem in parrochia de Anthey, loco dicto Pra Vullien, cuius fines sunt de prima parte res dicti confitentis moventes ab heredibus Petri dou Drap, de secunda fondus vallis de Pertelli, de tercia Loz Leyser de Clonges, de quarta Cyma montis de Cresto, de quinta fondus Vallis de Hersa, de sexta res dicti confitentis, moventes ab illis dou Drap, cum suis aliis confinibus si qui sint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, quinque solidos et unum denarium servicii in festo Sancti Stephani, cum placito consueto more terre Cliti, et unam fidelitatem ligiam melius quam alteri domino, pro qua facit dicto domino donec illam reddiderit seu presentaverit, quinque solidos monete suffertarum in festo Sancti Stephani, et hoc manifestavit idem confitens vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de premissis facti per nobilem Urbanum Nervi, pro tunc vicecastellanum Cliti, dicto confitenti et cui vel quibus dare, vendere vel aliter alienare voluerit semel et pluries, salvo forciori domino ipso confitente, et si non daret vel ut supra allienaret, eius heredibus utriusque sexus et cui vel quibus perpetue et future acciderit, recepti per Perronetum Vullieti notarium anno Domini millesimo quatercentesimo vicesimo nono, die quarta mensis decembris. Protestans, promictens <et> renuncians ut supra.

Petrus Cruse notarius.

59 - 1458, nov. 14 -

Stesso luogo e ora, testi Fra Andrea Barmasse e Antonio Pertuset alias Pellicier, **Giovanni figlio del defunto Martino Gal**, riconosce di tenere in feudo dal duca di Savoia, come da precedente *reconnaissance* del padre Martino nelle mani del notaio Claudio Vaudan, un mulino, completo di grosso mortaio per il grano e di macina, e la facoltà di costruire macine e mortai a Valtournenche, dalla chiesa in su, con acque e condotte relative da scegliere liberamente sui torrenti locali. Il mulino si trova nel vallone di Losanche sul torrente di Yllia e fu albergato al padre del confessante il 21 maggio 1431 dal castellano Urbano Nerves.

460 [682 recto] - *Confessio Johannis, filii quondam Martini Galleys, de Valletornenchia.*

ANNO, INDICIONE, DIE ET LOCO predictis, presentibus honesto viro fratre Andrea de Balmacia, ordinis fratrum minorum Angustensis dyocesis, et Anthonio Pertusety, dicto Pelicier, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum harum inspecione cunctis fiat liquide quod ibidem, ad instanciam mis notarii ut supra requirentis, personaliter constitutus **Johannes, filius quondam Martini Galleys**, qui gratis et sponte, non vi non dolo, non metu nec alia fraudis specie vel machinatione ad hec inductus, sed ex sua grantanti voluntate motus, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit palam et publice, tam si in judicio coram suo competenti iudice propter hec evocatus foret, manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ac actenus tenuisse ex nuncque se tenere constituit ad rectum et perpetuum feudum a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione olim facta in manibus providi viri Glaudii Voudani, notarii pro tunc et commissarii extentorum Cliti recipientis nomine et ad opus prefati domini nostri ducis eiusque genitoris incliti, per Martinum Galleys, patrem dicti confitentis, videlicet unum molandinum, unam pilam pro pilando et frangendo granum et unam molam pro molando, una cum situ ipsorum molandini, mole, pile, et moleria Vallistornenchie pro faciendo molas, ubi facere voluerit in torrentibus seu aquis dicti loci Vallistornenchie, videlicet ab ecclesia eiusdem loci insuper, una cum aqua, rippagiis et conductibus ipsius **461 [682 verso]** aque ad opus ipsorum molandini, pile, mole et pilantes, molentes in ipsis molandino et pila et mola molerie pilare et molare volentes, concordando unicuique persone quibus occasione premissorum dampnum inferretur. Quod molandinum situm est in Valle de Losanchy eys Cleves, in torrente descendente de Yllia, quorum molandini et situs fines sunt de prima parte et omnibus aliis partibus res dicti confitentis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis quibus supra, sex denarios monete cursalis Auguste servicii annuatim in festo Sancti Stephani et duodecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per nobilem Urbanum Nervy, vicecastellanum pro tunc Cliti, patri dicti confitentis et suis infantibus utriusque sexus, videlicet femellis in deffectu masculorum et cui ab ipsis infantibus acciderit et cui dare voluerit, salvis ecclesia, hospitali et maiori domino ipso confitente, recepto per Johannem Gorreti notarium anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo primo, die vicesima prima mensis maii. Protestans, promictens et renuncians ut in precedenti.

Petrus Cruse notarius.

60 - 1459, jan. 30 -

A Valtournenche in casa degli eredi di Pietro Carrel, testi il notaio Foldon e Giovanni Lanoz, **Giovanni figlio del defunto Andrea di Giacomo della Monta**, per metà, Antonio, figlio di Pietro di Giacomo della Monta, per un quarto, Amedeo, figlio di Giovanni Poudral, detto Baron, (a nome anche del fratello Giovanni e delle loro mogli Guglielmetta e Giovanna, figlie del defunto Giovanni di Giacomo della Monta), per l'ultimo quarto, riconoscono di tenere in feudo terre e prati siti al Bery, alla Montaz, con sei case, al Cré di Ussin, alla Crosa, alla sommità dei campi di Valmartin, all'isola della Maisonnasse, al disotto del Bery, in cima alle Closas, con *clappey* e *verney*, al Ronc dou Rey, a Pramoron; sono consorti dell'alpeggio di Champlève, come da albergamento di Pietro di Cly ad Andrea, figlio di Nicoletto della Montaz, bisnonno dei dichiaranti (Nicoletto Vacher notaio il 22.3 1347), e da altro albergamento fatto ad Andrea da Bonifacio di Cly il 9 giugno 1329. Possiedono anche un dodicesimo dell'alpeggio di Chignana, terreni alla Fossa di Chignana, al Grand Morsel, a Champtonas, al Plan de Lyarey, alle Lesches, al Beriacz, alla Pontelli, alla Battendières e a Chignana, con tre case.

- *Confessio Johannis, filii quondam Andree Jacobi de La Monta, pro medietate, et Anthonii, filii Petri Jacobi de La Monta, nomine dicti eius patris, pro quarta parte, ac Amedei, filii Johannis, dicti Baron, de Poudral, nominibus suo et Johannis eius fratris, Vulliermete et Johanne eorum uxorum, filiarum quondam Johannis de La Monta, pro alia quarta parte.*

462 ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC^{mo} [**683 recto**] quinquagesimo nono, indicione septima, die penultima mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo heredum Petri Carrelli de Chalho, que domus est sita prope ecclesiam eiusdem loci in loco qui dicitur Pasquier, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Lanoz, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, noverint universi et singuli hanc cartam <inspecturi> quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra requirentis, personaliter constituti iamdicti **Johannes, filius quondam Andree Jacobi de La Monta**, pro medietate rerum infrascriptarum, et Anthonius, filius Petri Jacobi de La Monta, nominibus suo et dicti Petri eius patris, pro quarta parte, nec non Amedeus, filius Johannis Poudral, dicti Baron, nominibus eciam suo et Johannis eius fratris, Vulliermete et Johanne eorum uxorum, filiarum quondam Johannis Jacobi de La Monta, pro alia quarta parte, pro quibus enim absentibus predictis iamdicti Anthonius et Amedeus et quilibet ipsorum in quantum eum tangit, promiserunt de ratum habendo et faciendo per eosdem absentes laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta, comprehensa et descripta quam primum fuerint requisiti, et hoc sub et cum debito effectu, clausulisque et juramentis, sollemnitatibus in talibus requisitis et necessariis, suis propriis sumptibus et expensis, qui gratis et sponte, quam melius, forcius, validius et securius potuerunt et possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus, successoribus et causam habituris quibuscumque, dixerunt, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste et palam recognoverunt, per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter per eorum singulum prestita in manibus mis dicti notarii et commissarii, se tenere olimque tenuisse ac tenere velle et debere ex nunc imperpetuum ad rectum feudum a sepredicto domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognitione olim illustrissimo bone memorie domino nostro Amedeo, pro tunc comiti Sabaudie, facta in manibus providi viri Johannis Casey notarii et commissarii pro tunc ad ea deputati recipiendum, per dictum Andream Jacobi de La Monta, nominibus suo, Johannis, Petri et Aymoneti eius fratrum et, sequenter, in manibus Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ut supra, per eundem Andream, nomine suo et dictorum eius fratrum ut supra, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus, cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis. ET primo ou Bery circa quinque secatoria prati et verneti, quorum **463** [**683 verso**] fines sunt de prima parte exitus, de secunda aqua descendens dou Crous, de tercia res Johannis et Petri Anthonii Gorreti, de quarta res heredum Perroni de Crista, salvo Loz Chablo, quam peciam tenet idem Johannes confitens in suis manibus. ITEM circa tria secatoria prati et septem sestariatas cum eminata terre, salva via in medio dicte pecie, jacencia en La Monta, quorum fines sunt de prima parte aqua de Chynuyt,³⁷³ de secunda res Martini Balmacie, de tercia res Johannis Pertuseti et Brunodi Maczoc, de quarta via publica, de quinta res dicti Martini Balmacie, de sexta eciam, de septima res heredum Johannis Pertuseti, de octava res liberorum Johannini Hosqueti, que fuerunt Petri Grapex,³⁷⁴ de nona res

³⁷³ Per Cheneyl.

³⁷⁴ Per Grappes.

heredum Johannis Pertuseti, de decima res heredum Brunodi Maczoc et heredum Johannis Pertuseti, de undecima La Rovinacy, de duodecima res dictorum de Hosquet, de tresdecima res dictorum confitencium, moventes ab heredibus Martini Raffor, de quatuordecima res dictorum Hosquetorum, de quindecima via publica, de sexdecima exitus tendens ad aquam de Chynayl, salvis exitibus infra dictos confines existentibus, unam cum situ sex domorum jacencium infra dictos confines, cum suis curtibus; quam peciam tenent dicti confitentes et, a dicto Johanne confitente, tenet in feudum Guilliernus Gorreti notarius circa unum secatorium prati et quinque quartanatas terre et medietatem unius rascardi et stabuli; item ab Amedeo de Poudral confitente tenet ipse Guilliernus in feudum de eadem pecia circa unam sestariatam, tam terre quam prati; et magis ab eodem Johanne confitente tenet Andreas Johannis Petri Andreveti de Crista tres sestariatas terre. ITEM confitentur tenere sextam partem unius secatorii prati jacentis in Cresto de Ussyn, cuius fines sunt de prima parte res heredum Petri Perroni, de aliis partibus via publica, quam peciam tenent a confitentibus filie Martini Raffor, et a dictis filiabus tenent Anthonius Balmacie et, ab eodem, Aymonetus de Vullio. ITEM circa unam eminentam terre jacentem in Cresto de Ussyn, cuius fines sunt de prima parte res illorum Hosqueti, de secunda res Anthonii Petri Andreveti de Crista, de tertia via publica, quam peciam tenent nomine cambii liberi Bonifacii et Johannis Johannodi pro filiabus Martini Raffor, et nunc tenent heredes Aymoneti Bic nomine cambii a dictis liberis Johannodi. ITEM circa unum secatorium prati cum dimidio et unam eminentam terre jacentem loco dicto La Crosa, quorum fines sunt de prima parte res heredum Brunodi Maczoc, de secunda res Anthonii Petri Andreveti de Crista, de tertia torrens, de quarta et quinta exitus, de sexta res illorum Hosqueti, que fuerunt Petri Grappes, quam peciam tenent idem Amedeus confitens, eius frater et uxores. ITEM circa tres quartanatas terre jacentes supra Valmartin in summo camporum, quarum fines sunt **464 [684 recto]** de prima parte res liberorum Petri de Flory, de secunda via tendens versus Chigniana, de tertia exitus, de quarta eciam, quam peciam tenet idem Petrus Jacobi confitens. ITEM circa duo secatoria prati et clappeti cum vernis, jacencia loco dicto Insula de La Meysonacy, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res infantum Anthonii Gorret, de tertia res illorum de Balma et ultra torrentem, salvo torrente, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Johannis Gorreti. Et est sciendum quod iste due possessiones ultimo confinate sunt de bonis Johannis Regis de La Meysonacy. ITEM unam peciam territorii jacentem subtus Loz Bery, extimatam circa duo secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte Parvum Bery, de secunda torrens de Chinayl, de tertia res Guillierni Boyssoneti et eius fratrum et cognatorum et illorum Meyneti, quam peciam tenet idem Johannes confitens. ITEM teciā partem pro indiviso unius pecie territorii et vernerii jacentis in summo deys Closacz, extimata tota pecia circa duas sestariatas cum eminenta terre, cuius fines sunt de prima parte Vallis dou Chardoney, de secunda via publica carpentatorum, de tertia res Johannini Meyneti et nepotum suorum, de quarta exitus, quam teciā partem tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Johannis Gorret et, ab eisdem, ipsam tenent illi de Meynet. ITEM, de dictis bonis Johannis Regis, teciā partem pro indiviso unius pecie terre et nemorum jacentis ou Ronc dou Rey, extimate circa unam sestariatam sine nemore, cuius fines sunt de prima parte res illorum Meyneti, de secunda Loz Chablo, de tertia res liberorum Anthonii Gorreti, de quarta res illorum Meyneti, quam teciā partem tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Johannis Gorreti. ITEM circa unum secatorium prati et unam sestariatam terre jacentem loco dicto Pramoron, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res illorum de Balmacia, de tertia pascua, de quarta eciam, quam peciam tenet Petrus Jacobi confitens. ITEM confitentur se esse consortes in alpe, pascuis et pasturagiis de Champlevy. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro jure suo dicte alpis, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM confitentur se facere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra pro omnibus aliis rebus superius confinatis, viginti septem solidos, duas partes duorum denariorum servicii in festo Sancti Stephani cum eorum recto placito quando acciderit prout infra, viginti solidos tallie seu collete in festo Sancti Michaelis, monete talliarum, et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam quondam reddidit in manibus Petri Ducis, Jacobus,³⁷⁵ pater dictorum confitencium, ut patet **465 [685 verso]** per instrumentum receptum per Gervasium de Mesneria notarium anno Domini millesimo tercentesimo octuagesimo septimo, die vicesima mensis februarii; nunc vero pro dicta fidelitate faciunt, donec fuerit reddicta seu presentata ad reddendum, prout est in talibus usitatum, quinque solidos pro sufferta in festo Sancti Stephani; et de placito ut infra videlicet pro quatuor solidis, sex denariis eiusdem servicii, novem solidos placiti, ut patet

³⁷⁵ La parola *Jacobus* è aggiunta in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

per albergamentum certarum rerum supra inclusarum et confinatarum, factum per dominum Petrum, dominum de Cly quondam, Andree, filio quondam Nicholeti de La Monta, preavo dictorum confitencium et suis, receptum per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die XXII mensis marcii. ITEM pro tribus obolis eiusdem servicii, tres denarios eiusdem placiti quando acciderit, ut patet per albergamentum per dictum dominum Petrum, dominum de Cly, factum Andreveto, preavo dictorum confitencium et suis, receptum per Nycoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die quarta mensis marcii. ITEM pro decem septem solidis dicti servicii, triginta quatuor solidos placiti quando acciderit, ut pater per albergamentum certarum rerum supra inclusarum, factum per quondam dominum Petrum, dominum de Cly, Andreveto, preavo dictorum confitencium et suis, receptum per Nycoletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die octava mensis maii. ITEM pro octo denarios servicii jamdicti, sexdecim denarios placiti pro tertia parte territorii jacentis ou Ronc, constante instrumento albergamenti tocius pecie predicte facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Andree de La Meysonacy, cuius causam habent dicti confitentes pro tertia parte, receptum per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo vicesimo nono, die X mensis junii. ITEM pro duobus solidis et tribus denariis dicti servicii, quatuor solidos et sex denarios placiti quando acciderit, ut inde constat per albergamentum factum de certis rebus supra inclusis per prefatum dominum Petrum, olim dominum de Cly, dicto Andreveto, preavo dicti confitentis, receptum per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo septimo, die quatuordecima mensis januarii, et pro residuo dicti servicii placitum quando acciderit more terre Cliti. ITEM faciunt pro duabus partibus medietatis unius ovis in quibus predecessores dictorum confitencium dominis de Cly tenebantur, remisse Jacobo avo dictorum confitencium per dominum Petrum quondam dominum de Cly, ut patet per instrumentum dicte remissionis factum per Johannem Sancti Petri notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo **466 [685 recto]** die quinta mensis maii, videlicet sexdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani sine placito, quia sic continetur in dicto instrumento. ITEM dicti confitentes confitentur se tenere ut supra duodecimam partem pro indiviso tocius alpis, pascuorum et pasturagiorum de Chigniana prout dicta pascua confinantur et percipiuntur per consortes dicte alpis, quam³⁷⁶ tenent ipsi Amedeus et Petrus confitentes medietatem et, a dicto Johanne confitente, aliam medietatem illi de Gorret. ITEM circa medium secatorium prati jacens in territorio de Chigniana, loco dicto Fossal, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res dictorum confitencium et illorum de Balmacia, de tertia res illorum de Osquet, de quarta res illorum de Balmacia, quam <peciam> tenet Petrus Jacobi confitens. ITEM circa sextam partem unius secatorii prati jacentis loco dicto Cor, cuius fines sunt de prima parte pascua, de aliis partibus res illorum Hosqueti, quam peciam tenent filie Johannis Fructier. ITEM circa medium secatorium prati jacens loco dicto Gros Morsel, cuius fines sunt de prima parte res illorum de Balmacia, de secunda La Ryana, de tertia res Mathey Grossi Johannis et fratrum suorum, de quarta pascua, quam peciam tenet dictus Amedeus confitens eiusque frater et uxores. ITEM circa medium secatorium prati jacens ou Grant Morsel, cuius fines sunt de prima parte res Mathey Grossi Johannis et fratrum suorum, quas tenet Jacobus de Duerches, de secunda res infantum Aymoneti Ansermeti, de tertia res Anthonii Hosqueti, de quarta res illorum Hosqueti, quam peciam tenent dicti de Poudral et eorum uxores. ITEM circa medium secatorium prati jacens loco dicto Champtonacz, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Poudral et eius fratrum, de secunda res Ansermini Aymoneti Ansermeti, de tertia res illorum de Balmacia et fratrum suorum, de quarta res dicti Aymoneti Ansermeti, de quinta pascua, de sexta res Johannis de Villeta, quas tenet Andreas Perrodi Ansermeti, quam peciam tenet a dictis confitentibus idem Anserminus Ansermeti. ITEM circa quintam partem unius secatorii prati jacentis in Plano de Lyarey, cuius fines sunt de prima parte res infantum Petri de Flory, de secunda res illorum de Balmacia, de tertia pascua, de quarta res Allexone Andree de Fellignon, quas tenet Andreas Perrodi Ansermeti, quam peciam tenent dicti de Poudral. ITEM circa medium secatorium prati jacens loco dicto Lesches, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Mathey Grossi Johannis et eius fratrum, de tertia res Anthonii Hosqueti, quam peciam tenet idem Petrus Jacobi confitens. ITEM circa unum secatorium prati jacens ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res infantum Johannini Hosqueti, **467 [685 verso]** de tertia res illorum de Poudral, de quarta pascua, de quinta res illorum de Balma, de sexta torrens, quam peciam tenet idem Petrus Jacobi. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis loco dicto Beriacz, cuius fines sunt de prima parte res illorum Hosqueti, de secunda La Drayry,

---

³⁷⁶ Per cuius.

de tertia res infantum Mathey Grossi Johannis, de quarta res illorum de Balmacia, quam peciam tenent dicti de Poudral. ITEM circa medium secatorium prati jacens en La Pontelli, cuius fines sunt de prima parte res illorum de Poudral, de secunda La Drayry, de tertia res illorum de Balmacia, de quarta res illorum de Poudral, de quinta res Ansermini Aymoneti Ansermeti, quam peciam tenent a quondam Aymoneto de La Monta Anthonius de Poudral et eius fratres. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res illorum de Balmacia, de tertia torrens, quam peciam tenent idem Amedeus, eius frater et uxores. ITEM circa decimam partem unius secatorii prati jacentis en La Bactandery, cuius fines sunt de prima parte res Johannini Hosqueti, de secunda res infantum Aymoneti Ansermeti, de tertia res illorum de Poudral. ITEM jus confitencium pratorum de Prato Flori, quod nesciunt declarare quia est in pascua, salvo in premissis jure partinenti dominis de Montejeveto in Chigniana. ITEM circa tertium unius secatorii prati jacentis subtus La Pontelli, cuius fines sunt de prima parte res illorum Hosqueti, de secunda res illorum de Balmacia, de tertia aqua descendens de Chigniana, quam peciam tenet Petrus Poudral a Petro Jacobi de La Monta. ITEM situm unius domus jacentis en Chigniana subtus iter, cuius fines sunt de prima parte res Aymoneti Ansermeti et suorum fratrum, de secunda res illorum de Poudral, cum curtibus et plateys dicte domus et loz challecz, quam tenent dicti de Poudral et eorum uxores. ITEM duas domos jacentes ibidem supra iter de Chigniana cum curtibus et plateis et loz challecz, quarum fines sunt de prima parte pascua, de secunda mons, de tertia res illorum de Poudral, de quarta res illorum de Balmacia, salvo exitu, quas tenet Petrus Jacobi confitens. Et si alii fines sunt in premissis non obsint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quinquaginta quinque libras casei boni, pulcri et receptibilis de redditu in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, sex denarios tallie in festo Sancti Michaelis. ITEM dicti confitentes confitentur se facere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra decem octo **468 [686 recto]** denarios servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani et tres solidos placiti quando acciderit. Et hoc in exoneracione unius floreni, valore viginti solidorum, servicii annui et duorum florenorum predicti valloris pro quolibet, placiti, domino debitorum per dictos confitentes, nominibus quibus supra, et eorum consortes, ex causa quictacionis reytatis et casarie per quondam dominum Petrum dominum de Cly predecessoribus dicti confitentis et eorum consortium facte, patente instrumento publico manu Nycolleti de Vacheria notarium recepto sub anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo, die tresdecima mensis septembris et confessatos in consorcia per Anthonium et Petrum Ansermeti fratres, nominibus suis et consortium suorum, in manibus dicti quondam Johannis Casey notarii; non intendentes dicti confitentes per premissa derogare divisionibus inter eosdem confitentes, sive eorum predecessores, de premissis factis. Et ultra premissa omnia, dictus Johannes Andree de La Monta per se confitetur se facere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra sex denarios monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, et hoc ex causa cuiusdam realbergamenti per me dictum commissarium eidem facti de certis rebus preconfessatis et confinatis, constante instrumento publico recepto per Martinum Foldon notarium anno nuper decurso, die decima mensis novembris. Protestantes, promictentes et renunciantes ut in precedenti. SUBsequenter anno, indicione, die, loco et coram testibus premissis, ibidem personaliter constituti Guilliernus Gorreti notarius et Andreas Johannis Petri Andreveti de Crista, qui gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallisauguste consuetudine, pro se suisque heredibus et causam habituris, cum juramentis ratificaverunt et confirmaverunt in quantum eorum quemlibet tangit manifestum suprascriptum, confitentes se tenere a dictis confitentibus: videlicet ipse Guilliernus a dicto Johanne confitente <unum> secatorium prati et quinque quartanatas terre cum medietate rascardi et stabuli in secunda pecia supra confinata descriptos, et a dicto Amedeo Poudral eciam unam sestariatam terre quam prati; et ipse Andreas a dicto Johanne confitente tres sestariatas terre supra confinatas per modum superius expressum, promictentes contra predicta non venire quinyimo illa observare. ECIAM eisdem anno, indicione, die, loco et coram testibus quibus supra, ibique Johanninus Gorreti notarius, Johannes et Petrus eius nepotes et quilibet eorum in quantum eos tangit, cum juramentis laudaverunt, grantaverunt, ratificaverunt penitus et confirmaverunt omnia et singula in presenti manifesto descripta, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. **469 [686 verso]** DEINDE anno et indicione predictis, die decima octava mensis jullii, in Valletornenchia, videlicet in domo Andree Passerini, presentibus Johanne Grueti notario et Anthonio Peccyon testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constituti Anserminus Ansermeti et Amedeus Poudral, videlicet ipse Amedeus nomine sui patris, Anthonii et Petri eius avuncullorum, in quantum eorum quemlibet tangit, pro

se et suis et per juramenta sua laudaverunt, ratificaverunt et confirmaverunt omnia in suprascripto manifesto contenta. Promittentes et renunciantes ut supra. Datum ut supra.

Petrus Cruse notarius.

61 - 1459, jan. 31 -

A Valtournenche in casa Carrel, testi il notaio Martino Foldon, Antonio Hosquet e Bruno Berthod, **i fratelli Antonio e Giacomo, figli del defunto Giovanni Pertuset alias Pellissier**, per un terzo, Giovanna figlia del defunto Giovanni Levrier e moglie di Antonio Poudral, per un altro terzo, ed infine tutti i suddetti a nome dei fratelli Giacomo, Aimonetto e Giovanni, figli del defunto Pietro di Giacomo Levrier, e dei loro nipoti (figli del fu Nicola di Pietro Levrier) per l'ultimo terzo, confessano di tenere in feudo terre e prati siti all'alpeggio di Corriore per il pascolo di venti mucche da latte coi loro vitelli, dieci manzi e cinquanta pecore da latte.

- *Confessio Anthonii et Jacobi fratrum, filiorum quondam Johannis Pertuseti alias Pellicier de Valletornenchia, et Johanne, uxoris Anthonii Poudral, ac heredum Petri Jacobi Leporarii.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die ultima mensis januarii, apud Vallemtornenchiam, videlicet in domo illorum Carrelli, presentibus Martino Foldon notario et Anthonio Hosqueti ac Bruneto Berthodi, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra requirentis, personaliter constitutus³⁷⁷ **Anthonius et Jacobus fratres, filii quondam Johannis Pertuseti alias Pellicier**, de eodem loco, pro tercia parte, nec non Johanna, filia quondam Johannis Levreyr, uxor Anthonii Poudral, et **470 [687 recto]** specialiter dicta Johanna de licencia, consensu et voluntate dicti Anthonii eius viri presentis ibidem et eidem in quantum ad hec licentiam et auctoritatem prestantis et faventis, pro alia tercia parte, nec non ipsi omnes nominibus Jacobi, Aymoneti et Johannis fratrum, filiorum quondam Petri Jacobi Leporarii et nepotum suorum, filiorum quondam Nycolay, eorundem Jacobi, Aymoneti et Johannis quondam fratris, pro reliqua tercia parte, pro quibus enim Jacobo, Aymoneto et Johanne et eorum nepotibus absentibus promiserunt dicti de Pellicier et Johanna predicta habere ratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quam pridem forent requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus, successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, dixerunt, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero judicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ac acthenus tenuisse et ex nunc se tenere constituerunt ad rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi a prefato domino nostro et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione dudum in manibus Glaudii Voudani facta per Petrum, filium quondam Jacobi Levreyr nomine suo, pro tercia parte, et nomine dicte Johanne confitentis pro <alia> tercia parte, et Anthonium filium Johannis Pertuseti nomine dicti Johannis eius patris, videlicet res subscriptas cum suis fondis et partinenciis, ac bonis usibus universis. ET primo terciam partem pro indiviso usus et pasturagii viginti vacharum lac habencium cum suis vitulis et decem thoranorum ac quinquaginta ovium habencium lac in et super alpe et pascuis de Coreorum omni anno, de qua tercia parte tenent heredes Girardi de Trossaiou jus eisdem Anthonio et Jacobo partinens in feudum ab eisdem. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, terciam partem unius floreni boni auri et justii ponderis de servicio in festo Sancti Stephani et terciam partem viginti solidorum placiti quando acciderit, ad tantum taxati ut dicitur in instrumento albergamenti facti per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, Johanni dicto Tappon et suis, recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo sexagesimo secundo, die quatuordecima mensis maii. Sequenter, anno et indicione **471 [687 verso]** premissis, die decima octava mensis jullii, in Valletornenchia, videlicet in domo Andree Johannis Petri Passerini, presentibus Martino Foldon et Johanne Grueti notariis, testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, noverint universi quod ibidem personaliter constituti Andreas de Trossarou, nominibus suo et fratrum suorum, et Johannes, filius Johannis Machet, nomine sui patris, pro quibus promiserunt ratum habere, cum juramentis et promissionibus requisitis, in quantum eos tangit, ratificaverunt, confirmaverunt et approbaverunt omnia suprascripta, confitentes se tenere a dictis Pellicieriis prout supra describitur. Promicentes et renunciantes ut supra. De quibus omnibus premissis preceptum est michi notario et commissario infrascripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio et dictamine sapientis, facti tamen substancia non mutata.

Petrus Cruse notarius.

---

³⁷⁷ Per constituti.

62 - 1459, feb. 16 -

Ad Antey nella casa parrocchiale, testi il notaio Foldon e Aimonetto Bandéré, i **fratelli Bonino e Giovanni, figli del defunto Pietro Ravaz**, figlio di Perroneto Guigniet dei Molliners, come da antica *reconnaissance* di Andreveto Guigniet, anche a nome di Giuliano, figlio del fu Andrea di Pietro Ravaz, per metà, e di Pietro, figlio del defunto Bruno Guigniet per l'altra metà (*reconnaissance* di Pietro Rava, figlio di Perroneto Guigniet, e di Pietro, figlio di Bruno Guigniet, nel 1437), confessano di tenere in feudo terre e prati siti alla Monta dou Chardoney (tra i confini è citato il mulino della Maisonnasse), a Pramonda, al Plan de Maën, con un'isola sotto Navilliaz, a Champreguiaches (sito a Valmartin in località Saix), al bosco di Molliners sopra il paese e a Pleoles sur la Cléva. Sono citati un albergamento di Pietro di Cly ad Andrea Guigniet del 1371 e un altro fatto da Bonifacio di Cly a Perronino Guigniet, loro avo, il 5 luglio 1335, Giacomo Granges notaio.

- *Confessio Bonini et Johannis fratrum, filiorum quondam Petri Rava, filii quondam Perroneti Guigniet deys Molliners, nominibus suis ac coniuncto Julliandi, filii quondam Andree Petri Ravaz, pro medietate, et ut causam habentes Petri, filii quondam Brunodi Guigniet, pro alia medietate.*

ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC^{mo} quinquagesimo nono, indicione septima, die sexdecima mensis februarii, apud Anthey videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon notario et Aymoneto Banderer, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii ut supra recipientis, personaliter constituti **472 [688 recto]** jamdicti **Boninus et Johannes fratres, filii quondam Petri Rava**, filii quondam Perroneti Guigniet deys Molliners, nominibus suis et coniuncto Julliandi, filii quondam Andree Petri Ravaz, pro medietate, et ut causam habentes a Petro, filio quondam Brunodi Guigniet, pro alia medietate, de qua causa asserunt contineri publico instrumento receptu manu ...³⁷⁸ notarii publici, pro quo enim Julliando absente promiserunt habere et tenere ratum, gratum et firmum et facere per eundem laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quociescumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ac acthenus tenuisse in rectum et perpetuum feudum a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, de recognitione dudum in manibus honestorum virorum Johannis Casey notarii quondam et commissarii ad hec deputati, facta per Andrevetum Guigniet deys Molliners, et sequenter Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii, per Petrum Rava, filium quondam Perroneti Guigniet, pro medietate, et nomine Petri, filii quondam dicti Brunodi Guigniet, pro alia medietate, sub anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo septimo, indicione quindecima, die septima mensis augusti, res et possessiones subscriptas cum suis universis fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus, cunctisque aliis bonis usibus et iuribus universis et consuetis. ET primo unam peciam territorii et novali jacentem in pede de La Monta dou Chardoney, extimatam circa tria secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda munerecia molandini de La Meysonaci, de tercia via, de quarta riva torrentis, quam peciam tenent a confitentibus predictis ut supra in feudum heredes Perrodi Ansermeti, pro qua faciunt eisdem confitentibus annuatim duos solidos servicii cum placito. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito **473 [688 verso]** quando acciderit, more terre Cliti. ITEM tenent tresdecim denarios servicii annuales, quos eisdem confitentibus faciunt annuatim liberi Andree Aymoneti de Berczino pro jure dictorum confitencium, quinque solidos et septem denarios servicii annuales per eosdem liberos debitos eisdem confitentibus et suis consortibus pro sex secatoriis prati jacentibus en Pra Monda, que dicti liberi Andree Aymoneti tenent in feudum a dictis confitentibus et consortibus suis, una cum dominio pro rata dictorum tresdecim denariorum, rerum et prati pro quibus fuerit, quorum sex secatoriorum prati fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Andree Bernardi de Ussyn, de tercia res heredum Johannis Andreveti de Noarsa, de quarta La Monta dou Lay, quam tenent heredes Andree Martini de Charua, de quinta res infantum Johannini Hosqueti et nepotum suorum, de sexta res dictorum Hosquetorum. ET inde

³⁷⁸ Manca il nome.

facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo denaros servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti monete serviorum. ITEM sextam partem pro indiviso unius pecie insule jacentis in Plano Mayn subtus Loz Navilliacz, cuius tocius pecie fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Petri Borsier, de tertia res Andree Ogerii et heredum Aymoneti Bic, de quarta res heredum Johannis Petri Andreveti de Crista, quam sextam partem tenet in feudum a dicto confitente Boninus Octonelli, qui proinde facit annuatim dictis confitentibus quindecim denarios servicii cum placiti quando acciderit. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani, et sexdecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de dicta pecia facti Andrea Guigniet predicto et suis consortibus per dominum Petrum, quondam dominum de Cly, recepto per Johannem Sancti <Petri> notarium anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo primo, die duodecima mensis maii. ITEM faciunt annuatim eidem domino et suis unum obolum servicii in festo Sancti Stephani cum jure suo reytatis suorum predecessorum, quictate per quondam dominos de Cly, cum placito quando acciderit. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro quodam feudo vocato de Champergniaches quod jacet in Valmartin loco dicto Sayx, cuius feudi fines sunt undique res Anthonii Poudral et eius fratrum et res Petri Balmacie et eius fratrum, quod extimatur circa unam eminentiam prati, videlicet unum denarium servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro jure suo nemorum deys Molliners **474 [689 recto]** supra villam, tres obolos servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit; fines enim dicti nemoris sunt de prima parte Lo Chablo dou Chanton, vel prout terminatur, de secunda Roncus dou Chappuyx, quem tenent Boninus Octonelli et Johannes Bastia, de tertia prima vallis Montis de Challos, salva via, quod jus suum dicti nemoris confitentur se tenere in feudum nomine quo supra a dicto domino nostro duce et suis quibus supra et ulterius faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis ut supra super rebus premissis quatuor denarios tallie in festo Sancti Michaelis monete talliarum, et unam fidelitatem ligiam melius quam alteri domino quam reddidit dictus quondam Andrevetus Guigniet in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati. ITEM unam peciam terre et territorii ac prati jacentem loco dicto Pleoles en La Cleva, cum nemore ibidem existente, cuius fines sunt de prima parte res Martini et Johannis Bruneti de Duerches, de secunda Vallis dou Pisonet, de tertia res Johanne Amedei dou Gler, uxoris Petri de Colomba, de quarta res Martini Johannini de Duerches et Jaquemini eius nepotis, filii quondam Andree de Duerches, et si alii fines sint in premissis non noceant, una cum suis fondis et partinenciis universis ut supra. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, septem denarios servicii in festo Sancti Stephani et quatuordecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti inde facti per Bonifacium dominum de Cly Perronino Guigniet, avo dictorum confitentium et suis, recepto per Jacobum de Grangiis notarium anno Domini millesimo tercentesimo trigesimo quinto, die quinta mensis jullii. Promictentes, protestantes et renunciantes ut in precedenti. SUBsequenter anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die decima octava mensis jullii, apud Vallemtornenchiam in domo Andree Johannis Passerini, presentibus Martino Foldon et Johanne Grueti notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem personaliter constitutus Andreas Perrodi Ansermeti qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et potest, pro se et suis cum juramento ratificavit, confirmavit penitus et approbavit in quantum eum et suos tangit, omnia supra descripta, promictendo contra eadem non venire quinyimo illa observare sub et cum consimilibus renunciacionibus et promissionibus requisitis et necessariis. Datum ut supra.

Petrus Cruse notarius.

63 - 1459, feb. 20 -

Ad Antey nella casa parrocchiale, testi il notaio Foldon e Aimonetto Bandéré, **Martino figlio del defunto Andrea Oger** anche a nome dei fratelli Giovannino e Giovanni e di Andrea, loro nipote, figlio del fratello Giacomo, nonché Guido anche a nome del padre Martino Oger, vecchio e malato, e molti altri consorti, confessano di tenere in feudo prati e terre siti a Vallollies di Crétaz, al Crest Orsyn, ai Croses, al Champax sopra Crétaz, e alla Roby; possiedono un mulino, sul torrente discendente da Corriore verso Croses, ad uso degli abitanti di Crétaz e della Montaz e il diritto alle macine di Champlève, l'alpeggio di Cortina, (confini: i pascoli di Hersa, il Monte di Hersa, il Mont Corner, la Balma Struta, il torrente di Chignana, i pascoli di Chignana, le sommità dei monti). Possiedono anche i prodotti di una *marescalcia* (dovuta da diversi abitanti di Chaloz) proveniente loro da parte di Bonifacio di Cly con albergimento del 1314, Giovanni Benevix notaio.

- **475 [689 verso]** *Confessio Martini, filii quondam Andree Ogerii, nominibus suo et Johannini ac Johannis, eius fratrum, nencon Andree, filii quondam Jacobi filii quondam dicti Andree Ogerii, Francisci dou Bic et Micholeti Junodi de Septumiano et consortium suorum ut supra.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vicesima mensis februarii, apud Anthesium videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon notario et Aymoneto de Banderer, testibus ad hec vocatis et rogatis, cunctis hec intuentibus ad perpetuam deducatur noticiam quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti more ut supra stipullantis, personaliter constituti **Martinus, filius quondam Andree Ogerii** nominibus suo et coniuncto Johannini et Johannis eius fratrum, nec non Andree, filii quondam Jacobi filii quondam dicti Andree Ogerii eius nepotis, et Guido, filius Martini Ogerii, debilis et senectute inventerati,³⁷⁹ nomine dicti Martini eius patris, Michael, filius quondam Stephani Ogerii, nominibus <suo> et Martini eius fratris, Johannes Ogerii nominibus eciam <suo> et Johannis eius fratris ac Vincencii, filii quondam ...³⁸⁰ Ogerii, nominibus eciam ipsi omnes Ogerii, Mermete, Francesie et Catherine, filiarum quondam Guidonis Ogerii in quantum eas tangere posset, pro medietate rerum infrascriptarum, nec non Franciscus, filius quondam Aymoneti Bic, nominibus suo, Ludovici et Anthonii fratrum suorum absencium, atque Micholletus, filius quondam Bonifacii Junodi de Septimiano, et Anthonius, filius quondam Johannis Junodi, nomine suo et coniuncto in hac parte Martini eius fratris, pro quibusquidem absentibus promiserunt dicti supra mencionati habere et tenere ratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari **476 [690 recto]** omnia et singula in presenti instrumento contenta quociuscumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus, clausulis et aliis solitis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, qui gratis et sponte, non vi, non dolo, non metu nec aliqua fraudis specie vel machinacione ad hec inducti, circumventi vel oppressi, sed scientes, prudentes et spontanei, de iuribusque suis in hoc facto ad plenum certificati, quam melius, liberius et securius potuerunt et possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prelibato domino nostro Sabaudie duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione dudum facta in manibus honestorum virorum Johannis Casey, notarii quondam et commissarii pro tunc ad hec deputati, per Johannem Ogerii nomine suo et fratrum suorum, Brunodum Bic, avum dicti Francisci et suorum fratrum, nominibus suo et tutorio Johannis, filii quondam Martini Raffor, avunculli materni dictorum Micholeti, Anthonii et Martini Junodi confitencium, et sequenter Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ut supra, per Andream, filium quondam Andreveti Ogerii, dictum Berlo,³⁸¹ nomine suo et coniuncto Martini eius fratris, Stephani Johannis et Johannis, Vincencii et Guidonis fratrum, filiorum quondam Johannis Ogerii, eorundem Andree et Martini nepotum, videlicet res et possessiones subscriptas cum ipsarum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus, cunctisque aliis bonis usibus universis. ET primo circa unum secatorium prati jacens in territorio de Crista, loco Vallollies, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Chinayl, de secunda via publica tendens ou Champax, de tercia

³⁷⁹ Per *inveterati*.

³⁸⁰ Manca il nome.

³⁸¹ Le parole *dictum Berlo* sono aggiunte in fondo alla pagina con un segno di richiamo.

exitus juxta res Andree Johannini Hosqueti et fratrum suorum, de quarta via de subtus tendens ad dictam aquam, quam tenet idem Martinus Ogerii, suo et quibus supra nominibus. ITEM circa unam sestariatam terre jacentem ou Crest Orsyn, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Anthonii Petri Andreveti, de tercia res Petri Grappes, quas nunc tenent liberi Andree Johannini Hosqueti et eorum cognati, de quarta res Aymoneti Jacobi de Laz Monta, quas tenet Andreas, filius quondam Petri Andreveti **477** [690 verso] et eciam de quinta. ITEM circa medium secatorium prati jacens en Croses, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res dictorum dou Bic fratrum, de tercia res Anthoni Petri Andreveti, de quarta exitus tendens versus Croses, de quinta res dictorum dou Bic fratrum, quas tres pecias tenent a dictis confitentibus dicti Micholletus, Anthonius et Martinus Junodi et, ab eisdem, ipsas tenent dicti fratres dou Bic nomine cambii, ut asserunt dicti confitentes. ITEM omnes aquas *labentes* labentes³⁸² et venientes a locis de Chaloz, de Champlevy versus locum dou Goyl, in qualibet ebdomada tribus diebus. ITEM³⁸³ ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani monete serviorum, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM confitentur se tenere in feudum ut supra unum molandinum situm in Valletornenchia juxta torrentem descendente de Coreorum versus Croses, cum molentibus hospiciorum habitatorum in Villagiis de Crista, de La Monta et hospicii quondam Pallanchon dou Goyl, cum rippagiis et usu molerie de Champlevy pro dicto molandino. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum sestarium avene de reddictu in festo Sancti Michaelis ultra unum sestarium siliginis annuale, quod faciunt pro dicto molandino heredes Vulliermete Pallanchon, de mandato quondam domini de Clito. ITEM confitentur dicti confitentes se tenere ut supra in augmentum feudi sub alio usagio, ut dicitur, quandam peciam prati, pascue, territorii et novalis jacentem loco dicto Champax supra Cristam, cuius fines sunt de prima parte aqua descendens de Chinayl, de secunda Loz Chablo dou Tornet, de tercia via tendens versus Loz Croz supra Tornetum, de quarta Loz Chablo descendens dou Croux et veniens ad dictam aquam, extimatam circa duodecim secatoria prati et territorii. ITEM dicti confitentes suis et quibus supra nominibus confitentur se tenere ut supra res infrascriptas, cum suis fondis et partinenciis universis ut supra. Et primo duo sestaria silliginis annualia de marescalcia quondam dominis de Cly debita per infra nominatos, de quibus: Valletus de Pasquier <et> Martinus eius frater, faciebant unum sestarium, Vulliermus Avoyer dou Goyl mediam quartanam, predecessores ipsorum confitencium mediam quartanam, Andreas Johannete de Chalho unam quartanam, Stephanus de Chalho unam eminam. ITEM tres fassos feni cum tercia parte alterius faciculli³⁸⁴ et medium facicillum pallearum annualia de marescalcia quondam dominis de Cly debita per infrascriptos, de quibus: Martinus de Chalho facit unum facicillum, Boninus de Petris medium facicillum, Andreas Johannete de Chalho quartam partem **478** [691 recto] unius fassiculli, Stephanus de Chalho medium fassiculum, uxor Johannodi de Chalho tercium unius fassiculli, Brunodus de La Roby et eius consortes medium fassicillum, Johannetus de Crista et eius frater quartam partem unius fassiculli, illi dou Loz totidem, uxor Perrodi Molliner medium fassum pallee, quam marescalciam silliginis, feni et pallearum faciunt et facere tenentur dictis confitentibus heredes omnium supra nominatorum ex causa cuiusdam albergamenti inde facti de ipsis siligine, feno et palleis per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Martineto, filio quondam Michaelis de Crista, predecessori dictorum confitencium, et suis heredibus et cui ab eis acciderit, recepto instrumento eiusdem albergamenti per Johannem de Benevyx notarium sub anno Domini millesimo tercentesimo quatuordecimo, kalendas jullii. ITEM dicti confitentes se tenere confitentur ut supra medietatem cuiusdam pascue jacentis en La Roby, cuius fines sunt de prima parte Lo Chablo, de secunda Lo Berias de La Roby, de tercia Laberiour, de quarta Mons de Cortillas. ITEM medietatem unius pecie pascue jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte Bassa Roby, de secunda Lo Chablo deys Bonions, de tercia Lo Clergion. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres solidos servicii in festo Sancti Stephani, sex solidos placiti quando acciderit, sic in ipso instrumento supra designato taxati et arrestati, cuiusquidem instrumenti tenor est de verbo ad verbum inferius insertus; de qua marescalcia infranominati confessi fuerunt debere ipsis confitentibus Aymoneto, Martino, Nicholletto et Anthonio et quibus supra, primo: Stephanus, Anthonius, Johanninus et Johannes fratres, filii quondam Petri Carrelli, Andreas, filius quondam Johannis Carrelli, et eius fratris et eorum nepotes, Petrus Carrelli unam quartanam silliginis et quartum unius fassi fenis, et

³⁸² Ripetuto e cancellato.

³⁸³ La parola *ITEM* è cancellata.

³⁸⁴ Per *fassiculi*.

Andreas, filius quondam Stephani Carrelli et eius fratres, totidem pro Stephano de Challoy. ITEM Stephanus, filius quondam Petri Berthodi et eius fratres et Andreas Victa quartum unius fassi feni pro Andrea Johannete de Challoy; heredes Petri Balmacy et alii de Balmacia, pro Vuillermo Avoyer dou Goyl, mediam quartanam siliginis. ITEM heredes Petri Balmacie et nepotes Anthonii Boyssoneti et eius nepotes pro heredibus Andreveti de La Monta, quem faciebant dicti heredes Andree de La Monta pro Brunodo de Petris, medium fassicullum; Johannes Barat de La Roby, Petrus Morandi, pro consortibus de La Roby, medium fassum; Andreas et Jacobus Bleston pro illis dou Loz quartum unius fassi; Michael Petri Hosqueti et eius fratres, Andreas, filius quondam Martini Hosqueti, Anthonius, filius quondam Anthonii Hosqueti, Anthonius et Johannodus fratres, filii quondam Johannodi Hosqueti et eorum nepotes, **479** [691 verso] filii Andree Johannini Hosqueti consanguinei dicti Michaelis Hosqueti, Petrus Ansermeti, Perrodus Ansermeti, Anserminus et Johannes fratres Ansermeti et nepotes, pro Perrodo Molliner, medium fassum pallearum. ITEM dicti confitentes, pro Johanne de La Crista et eius fratre, quartam partem unius fassi feni et mediam quartanam silliginis. ITEM tenentes et possidentes res et bona Johannodi de Challoy, terciam partem unius fassi feni. ITEM tenere confitentur ut supra dicti confitentes quandam alpem cum pratis, domibus, seytiliis, pasturagiis jacentem loco dicto Cortina, quorum fines sunt de prima parte pasturagium de Hersa, de secunda montes de Hersa, de tercia Mons Corner, de quarta Balma Stricta, de quinta aqua de Chigniana, de sexta prata et pasturagium de Chigniana, de septima mons seu les areste moncium. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum capponem de reddictu in festo Sancti Stephani, viginti solidos, sex denarios servicii eodem festo, unam fidelitatem homagii ligii, pro qua faciunt annuatim de sufferta quinque solidos eodem festo, monete suffertarum, et quadraginta solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti premissarum rerum facti per dominum Petrum dominum de Cly, olim militem, Andreveto Berlo de Crista et Bonichono eius consanguineo et eorum heredibus et cui acciderit, recepto per Nycolletum de Vacheria notarium, anno Domini millesimo tercentesimo quadagesimo octavo, die vicesima mensis augusti. ITEM quod ipsi possunt custodire ab intrante mense maii usque ad Sanctum Andream unam peciam pascue jacente loco dicto Vontrons,³⁸⁵ cuius fines sunt de prima parte mons de Vontrons, de secunda aqua de Chigniana, de tercia La Leschery, de quarta summitas dou Beriacz. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani et sexdecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti inde facti per dominum Petrum quondam dominum de Cly Andreveto dou Berlo, patruo predictorum confitencium et suis, recepto per Johannem Duecz de Castellione notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadagesimo quarto, die vigesima quarta mensis octobris, de quibus tribus debitis pro marescalcia pro alpe et pascuis pratorum de Cortina et deys Vontrons supra declararata, faciunt dicti fratres dou Bic, Micholletus, Martinus et Anthonius Johannodi, duodecim solidos, unum denarium servicii, medium capponem et totam suffertam, et dicti Andreas et Martinus et eorum nepotes residuum. ITEM dicti Micholletus, Martinus et Anthonius Johannodi confessi fuerunt per se facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra **480** [692 recto] quinque solidos servicii monete serviciarum in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, super rebus infrascriptis quas tenent in feudum a Brunodo Bonifacii de Champagnio nomine Brunodi Bonifacii. ET primo super una pecia prati cum decima jacente en Cortina loco dicto Crenes, extimata circa medium secatorium, cuius fines sunt de prima parte res Andree Andreveti, quas tenet Johannes Lano nomine cambii ab eodem, de secunda res Johannis de Ussyn, quas tenet Anthonius Hosqueti de Monmeneys, de tercia res dictorum Hosquetorum. ITEM super una pecia jacente loco dicto Meal cum decima, extimata circa medium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Andree Hosqueti, quas tenet Johannes Lano, que fuerunt Vulliermi de Monmeneys, de secunda res dictorum Hosquetorum, de tercia res Anthonii Reyner et fratrum suorum. ITEM super una pecia jacente en Facibela extimata circa tria secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte res liberorum Aymoneti Ansermeti, de secunda res dicti Martini Ogerii et fratrum suorum atque nepotum, que fuerunt Vulliermi deys Molliners, de tercia eciam, que fuerunt <illorum> de La Meysonacy, de quarta res dictorum de Navillio, que fuerunt Heustacii deys Molliners, de quinta eciam, que erant quondam Martini Raffor, moventes a domino Castellionis. ITEM super una pecia prati jacente in Plano deys Jacz de Cortina, extimata circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, de secunda res dictorum Hosquetorum, de tercia Les Cengles, de quarta res Bonini dou Gler, quas tenet idem Anthonius Hosqueti, de quinta res dicti Anthonii Hosqueti, de sexta res dicti Andree Hosqueti et eius

³⁸⁵ O Voutrous.

cognatorum, des septima res heredum Martini Raffor, que fuerunt Bonini dou Gler. ITEM super una pecia prati jacente eys Jacz de Cortina, extimata circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii Hosqueti, que fuerunt illorum deys Molliners, de secunda Les Cengles, de tercia Vallis dou Vaser, de quarta res liberorum Aymoneti Ansermeti, una cum decima et decimaciones dictarum peciarum. ITEM dictus Franciscus, nomine suo et quorum supra, confitentur se esse consortes in pascuis et pasturagiis de Champlevy prout alii consortes, et si alii fines sint in premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani pro jure suo servicii debiti pro dictis pascuis, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. Protestantes, promictentes et renunciantes ut in precedenti.

Petrus Cruse notarius

64 - 1459, feb. 20 -

Ad Antey nella casa parrocchiale, testi il notaio Martino Foldon e Aymonetto Bandéré, **Leuta**,³⁸⁶ **figlio del defunto Andrea Brunod di Ussin**, a nome anche dei fratelli Giovannino, Giovanni e Innocenzo, per un quarto, Martino, figlio di Aymonetto di Ussin, a nome anche del fratello Grato e di Martino, figlio di suo fratello Giovanni, Giovanni Berthod e consorti, per un altro quarto, Giovanni, figlio di Giovannodo di Ussin, per un altro quarto, e infine Antonio, figlio di Andrea di Giovannino di Ussin, per l'ultimo quarto, confessano di tenere in feudo prati e terre siti al Bioley di Ussin, al Crous di Ussin, a Val Majeur sopra Liex, a Challion, con la metà di una casa, a Noczan, all'Envers des Condemines, a Loz. Sono consorti dell'alpeggio di Champlève. Martino tiene in feudo un mulino sito al Clappey di Ussin che un tempo era vicino al ponte di Duerches ma che era stato spostato a causa di una frana. Antonio tiene un altro mulino al Clappey di Ussin (*cum situ grani, oley et canapi*).

481 [692 verso] - *Confessio Leute, filie*³⁸⁷ *Andree, filii quondam Brunodi de Ussyn, nominibus suo Johannini, Johannis et Nocentis eius fratrum et ceterorum de Ussyn eius consortum prout infra.*

ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC^{mo} quinquagesimo nono, indicione septima, die vicesima mensis februarii, apud Anthey, videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon notario et Aymoneto de Banderer, testibus ad hec vocatis et specialiter rogatis, serie huius instrumenti cunctis id intuentibus ad perpetuam deducatur noticiam, quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii infrascripti ut supra requirentis, personaliter constitutus Leuta, filius quondam Andree Brunodi de Ussyn, nominibus suo, Johannini et Johannis ac Nocentis eius fratrum, pro quarta parte, Martinus, filius quondam Aymoneti de Ussyn, nomine suo et Grati eius fratris, Martini, filii quondam Johannis de Ussyn filii dicti quondam Aymoneti de Ussyn, Johannis, Berthodi, Stephani et Martini, filiorum quondam Aymoneti de Ussyn, atque Johannodi, Ludovici et Michaelis, filiorum quondam Petri de Ussyn, pro quarta parte, et Johannes, filius quondam Johannodi de Ussyn, pro quarta parte, nec non Anthonius, filius quondam Andree Johannini de Ussyn, pro alia quarta parte, pro quibusquidem absentibus promiserunt dicti supra constituti de ratum habendo et faciendo per eosdem et eorum quemlibet laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quocienscumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis **482 [693 recto]** Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque tenere debere ac acthenus tenuisse ex nunc imperpetuum, per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita in rectum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione dudum illustrissimo principi et domino domino nostro duci³⁸⁸ Sabaudie, genitori prefati domini nostri ducis Sabaudie et suis, per Brunodum de Ussyn, patrem dicti Andree confitentis, nome suo et Johannini de Ussyn eius fratris <facta> in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ad hec deputati, et deinde in manibus Glaudii Voudani, per Andream Brunodi de Ussyn et Andream, filium quondam Aymoneti Brunodi de Ussyn, nomine suo, Petri, Jacobi, Johannis, Martini, Grati, Brunodi et Anthonii, eius fratrum, et Martini eorum nepotum, Johannem, filium quondam Johannini de Ussyn, ac Anthonium, filium quondam Andree Johannini de Ussyn, nomine suo, Martini, Johannis et Johannis eius fratrum, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, cunctisque aliis bonis usibus universis. ET primo unam peciam prati jacentem en Ussyn, loco dicto ou Biolley, extimatam circa duo secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Johannini Gorreti notarii, salvo exitu, de tertia res dictorum confitencium. ITEM en Ussyn, loco dicto Crous, circa octo sestariatas terre et ruyne, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree, filii quondam Johannis dou Drap et eius fratrum, salvo exitu, quas tenent dicti confitentes, de tertia res Jaquemini Petri de Duerches, salvo exitu, de quarta et quinta res dictorum confitencium. ITEM circa unam quartanatam terre jacentem supra Liex, loco dicto Val Maiour, cuius fines sunt de prima parte clappetum, de secunda res dictorum confitencium, de tertia pascua, quam

³⁸⁶ Leota.

³⁸⁷ Per *filii*.

³⁸⁸ Per *comiti*, si riferisce infatti ad Amedeo.

peciam tenent in feudum a dictis confitentibus Andreas de Liex et Johannes Fabri, qui proinde faciunt unum quarteronum silliginis annualem. ITEM circa unum secatorium prati et quatuor sestariarum cum eminenta terre cum media domo, jacentes loco dicto Challion, quorum fines sunt de prima parte res liberorum Jaquemini et Johannis filiorum quondam ...³⁸⁹ et cognatorum suorum, de secunda, tercia et quarta res Petri et Johannis, filiorum quondam Johannis Octini dou Loz, de quinta rivus herbalis, de sexta Loz Chablo, de septima res Jaquemeti dou Loz et nepotum suorum et liberorum Martini, filii quondam Johannis dou Lo et Anthonii dou Loz atque Andree dou Loz, dicti Pelluchot, de qua pecia tenent in feudum nomine cambii **483 [693 verso]** a dictis confitentibus Johannes Andree Aymoneti de Berczin et eius fratres circa unum secatorium prati cum dimidia domo et circa tres eminentas terre, et liberi Johannis Octini dou Lo tenent in feudum a confitentibus predictis circa duas sestariatas terre. ITEM unam peciam terre jacentem loco dicto Noczan, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda res liberorum Andree Johannis Ussyni et liberorum Johannis Petri de Ussyn alias dou Drap, quas tenet Brunodus Banderer, de tercia res Petri Laurenczeti dou Loz, quas tenet Petrus Johannis Octini, et est extimata prout infra, quam peciam tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Johannis Octini dou Lo et Petrus Octini dou Lo. ITEM unam peciam terre jacentem en Lenvers deys Condimines, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda exitus, de tercia res Johannis Petri Laurenczeti, quas tenet Brunodus Banderer, de quarta res Petri Octini dou Loz, Petri et Martini, filiorum quondam Johannis Octini dou Loz, eius nepotum. Et sunt extimate dicte due pecie ultimo confinate circa duo secatoria cum tribus quarteriis alterius secatorii et duas modiatas terre et territorii, de qua pecia ultimo confinata tenent in feudum a dictis confitentibus Petrus et filii quondam Johannis Octini et Petrus Octini dou Loz, eorum patruus, medietatem dicte pecie, de dictis vero rebus jacentibus in territorio dou Loz et en Lenvers deys Condemines tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Jaquemeti Boujat et eius nepotes, in pluribus particullis, circa quinque sestariatas terre et tres quarterios unius secatorii prati, que pecie in pluribus particullis sunt declarate, que sunt hec, prout Paulus de Boujat, nomine suo et Andree et Johannis cognatorum suorum, asseruit et cum juramento ratificavit ac laudavit. Et primo in territorio dou Lo, loco dicto Poentier, circa unam eminentam terre et territorii, cuius fines sunt de prima parte res liberorum dictorum Jaquemeti et Johannis Boujat et suorum cognatorum, de secunda res liberorum Girardi deys Ayoux, de tercia res Petri Octini dou Loz, de quarta res Jaquemini dou Lo. ITEM idem supra viam de Noczan, loco dicto Pratum de Seterol, circa unam sestariatam terre, cuius fines sunt de prima parte via tendens ad Noczan, de secunda res liberorum Andree et Anthonii Jaquemeti dou Loz, de tercia res dictorum liberorum de Boujat, de quarta res liberorum Johannis senioris dou Loz. ITEM unam bonam quartanatum jacentem en La Lex, cuius fines sunt de prima et secunda partibus res dictorum liberorum de Boujat et suorum cognatorum, de tercia res Petri et Martini, filiorum quondam Octini dou Loz, quas tenent dicti liberi de Boujat, de quarta exitus dou Loz, tendens dou Lo ad Noczan. ITEM unam peciam prati et gierbii jacentem en Condemines et ou Fornacz, extimatam **484 [694 recto]** circa unum secatorium prati in largo inter totum, cuius fines sunt de prima parte res Brunodi Banderer, de secunda res liberorum Petri Laurenczeti, de tercia res dictorum liberorum de Boujat, de quarta Loz Chablo et res dictorum de Boujat, de quinta res Petri Octini et eius fratris et Petri, filii quondam Anthonii dou Loz. ITEM ibidem in Prato Perrola circa unam sestariatam et quartum unius secatorii prati, cuius fines sunt de prima parte rivus herbalis, de secunda res Petri Octini dou Loz et Martini eius fratris, de tercia et quarta res liberorum Petri Laurenczeti. ITEM circa dimidium secatorium prati jacens en Grangia Nova, cuius fines sunt de prima parte res Petri Laurenczeti, de secunda et tercia res liberorum Andree dou Loz. ITEM circa unam eminentam territorii jacentem en Peccey, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Boujat, de secunda res liberorum Johannis Octini, de tercia res eorundem de Boujat, de quarta via de Noczan. ITEM totam aquam Pissine dou Lo in qualibet quindena, die dominico, videlicet una quindena ab aurora usque ad meridiem et in alia quindena a meridie usque ad solis occasum, <de> quibus dicti liberi de Boujat faciunt dictorum confitencium duos solidos minus uno denario, cum suo recto placito quando acciderit, ut constat publico instrumento per Johannem Muleti notarium recepto, anno Domini millesimo quatercentesimo nono, die secunda mensis jullii. ITEM totam roydam et syoventeriam in quibus eorum predecessores quondam dominis de Cly tenebantur. ET inde facere et debere annuatim, eidem domino nostro duci et suis quibus supra, tres monturerios siliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis, quatuor solidos servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, decem novem solidos, octo denarios tallie in festo Sancti Michaelis, et duas fidelitates homagii

---

³⁸⁹ Manca il nome.

ligii melius quam alteri domino, quas dictus Brunodus et Johanninus fratres, reddiderunt in manibus quondam Petri Ducis, dicti domini nostri commissarii, et causa earundem fidelitatum promiserunt esse fideles erga prefatum dominum nostrum ducem et suos in manibus dicti quondam Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, quibus enim Brunodo et Johannino mortuis, unam de dictis fidelitatibus reddidit Johannes Johannini de Ussyn, nomine suo et eius nepotum in manibus Menfredi Gilliat, ut asserit, pro tunc vicecastellani Cliti, ut asserunt contineri pubblico instrumento per Johannem Saluardi notarium recepto sub anno Domini millesimo quatercentesimo decimo octavo, die vicesima nona mensis decembris. ITEM confitentur esse consortes in alpe et pascuis de Champlevy prout alii consortes dicte alpis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro eorum jure servicii **485** [694 verso] inde debiti pro dictis pascuis, unum denarium servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM dictus Martinus, filius quondam dicti Aymoneti de Ussyn, nomine suo et fratrum suorum atque nepotum, confessus fuit se tenere in feudum ut supra a dicto domino nostro duci et suis quibus supra quoddam molandinum situm in Clappeto de Ussyn, licet alias fuerat situm prope pontem de Duerches, quod fuit a loco ubi erat separatum et in locum ubi nunc est, causantibus ruynis, confectum et repositum, et sunt fines de prima parte via publica, de secunda res dictorum confitencium, cum aqua, rippagiis, monturis et aliis partinenciis dicti molandini eidem molandino partinentis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, novem denarios monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani de servicio, cum suo recto placito quando acciderit, et hoc manifestavit vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de dicto molandino facti per Glaudium Voudani notarium, tunc vicecastellanum Cliti, patri dictorum confitencium et suis fratribus, recepti per Petrum de Rovorey notarium, sub anno Domini millesimo quatercentesimo trigesimo tercio, die in eodem descripto. ITEM dictus Anthonius, filius quondam Andree de Ussyn, nomine suo proprio, se tenere confitetur ab eodem domino nostro duci et suis quibus supra, quoddam alium molandinum situm in loco dicto Clappetum de Ussyn, cum situ mole grani, oley et canapi, cuius fines sunt de prima parte via publica tendens in Valletornenchia, de secunda res dicti Anthonii confitentis, una cum rippagio et conductu aque eidem necessariis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios monete cursalis Auguste servicii, solvendos quolibet anno in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti. ET premissa manifestavit idem confitens vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de dicto molandino facti dicto confitenti et suis, recepti per Andream Aymoneti de Berczino notarium anno Domini millesimo quatercentesimo ... die ... mensis ..., ³⁹⁰ per nobilem Aymonem de Puczeto pro tunc vicecastellanum Cliti. ITEM magis dictus Leota de Ussyn suo et Johannini et Nocentis fratrum suorum absencium, pro quibus promisit ratum habere ut supra, confitetur se tenere ut supra de bonis Johannis de Putacio quondam finatis, unam peciam terre et territorii de novali jacentem versus Pra Bornel in Cleva Molandini cum domicilio intus <sito>, fines sunt de prima parte torrens descendens de Valletornenchia, de secunda via veniens de Castellione, de tertia res liberorum Brunodi Octini, de quarta res liberorum Johannis dou Filley, de quinta res Bartholomei **486** [695 recto] Brunodi Octini, cum suis fondis et partinenciis suis universis, extimatam circa quatuor secatoria prati et quinque quartanas terre culte, quatuor sestariatas terre inculte, et si alii fines sunt de premissis non noceant. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos, sex denarios servicii antiqui, in festo Sancti Stephani, et quinque solidos placiti quando acciderit, nec non duos denarios novi servicii eodem festo, et quatuor denarios placiti, sic taxati in instrumento albergamenti de ipsa pecia facti dicto Andrea Bernardi et suis heredibus et cui acciderit per dictum vicecastellanum Cliti, recepto per dictum Glaudium Voudani notarium et commissarium ad hec deputatum sub anno, indicione et die in eodem descriptis. ITEM dictus Leota, nomine suo et quorum supra, tenere confitetur a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra quandam peciam prati et novali jacentem in partinenciis de Ussyn, loco dicto Campus Molandini, extimatam circa dimidium secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte res infantum quondam Aymoneti de Ussyn, salvo exitu, de secunda res Johannis de Ussyn, de tertia via publica. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro usagiis serviciiis, redditibus et placitis pro dictis rebus debitis et fieri consuetis. ... ³⁹¹ Et ulterius pro duobus denariis servicii in quolibet festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. Et premissa manifestavit dictus Leota vigore cuiusdam instrumenti albergamenti

³⁹⁰ Mancano le date.

³⁹¹ Mancano alcuni dati. Da qui fino alla fine del documento cambia la mano del copista, la scrittura è più corsiva e di probabile mano del notaio.

eidem et dictis suis fratribus facti per nobilem Johannem Virardi, pro tunc vicecastellanum Cliti, et suis heredibus et cui acciderit, constante instrumento recepto per Vincencium Ogerii notarium publicum, sub anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo octavo, indicione quinta die secunda mensis jullii. Protestantes, promictentes et renunciantes ut supra. De quibus omnibus dicti confitentes requisierunt fieri per me dictum notarium et commissarium ut supra duo publica instrumenta et plura si forent neccessaria eorundem propriis sumptibus et expensis prout supra. Consequenter anno et indicione predictis die vigesima prima mensis februarii ubi supra proxime, presentibus Martino Foldon notario et Martino Fruste pro testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit ...³⁹²

Petrus Cruse notarius

---

³⁹² La frase da *Consequenter* a *notum sit* è cancellata. Segue una nota del notaio: *alibi est confessio scripta videlicet in libro Tornionis*. Poi un'altra frase cancellata: *vide folio II^C LX que in eodem continentur, quia sunt de presenti manifesto et michi dicto commissario sic verum esse constat*.

65 - 1459, feb. 20 -

Ad Antey nella casa parrocchiale, **Micheletto, figlio del defunto Bonifacio Johannodo di Septumian**, sia a nome suo sia come avente causa del Piccolo Pietro, figlio di Martino di Amedeo di Marcillie, e di Giovanna, sua madre, figlia del defunto Martino Raffor di Torgnon, per due terzi, e Antonio, figlio di Giovanni Johannodi, a nome suo e di Martino suo fratello, per un altro terzo, confessano di tenere in feudo alcuni beni siti al Giomein in località Fariner, e una parte del suddetto alpeggio.

487 [695 verso] - *Confessio Michelleti, filii quondam Bonifacii Johannodi, et Anthonii, filii quondam Johannis Johannodi, nomine suo et Martini eius fratris, causam habencium Parvo Petro, filio quondam Martini Amedei de Marcillie, qui causam habet a Johanna eius matre, filia quondam Martini Raffor.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vicesima mensis februarii, in burgo Anthesii, videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Martino Foldon notario et Aymoneto de Banderer, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii infrascripti more persone publice stipullantis et recipientis ut supra, personaliter constituti **Michelletus, filius quondam Bonifacii Johannodi** de Septimiano, tam nomine suo proprio quam causam habens a Parvo Petro, filio quondam Martini Amedei de Marcillie, pariter causam habens a Johanna eius matre, filia quondam Martini Raffor de Tornion, asserens de ipsa causa fidem fieri per instrumentum receptum per Martinum Frusta notarium, pro duabus partibus, nec non Anthonius, filius quondam Johannis Johannodi nominibus eciam suo et Martini eius fratris, pro quo eius fratre promisit habere ratum et firmum et per eundem facere laudari **488** [696 recto] et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quam pridem fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, pro alia tercia parte, gratis et sponte, quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque debere tenere ex nunc imperpetuum in rectum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prelibato domino nostro duce et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognitione dudum facta in manibus quondam Johannis Casey, notarii pro tunc et commissarii ad hec deputati, per Brunodum Bic, tutorem et tutorio nomine Johannis, filii quondam Martini Raffor, fratris dicte Johanne, et sequenter in manibus Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ad ea deputati, per dictum Parvum Petrum, filium quondam Martini Amedei de Marcillie, nomine suo et coniuncto Johanne eius matris, filie quondam Martini de Raffor de Tornion, pro tercia parte, et Nicholletum Johannodi, pro tercia parte, ac Martinum filium quondam Johannis Johannodi de Septimian, nomine suo et coniuncto Anthonii eius fratris, pro alia tercia parte, videlicet res et possessiones subscriptas. ET primo unam peciam prati jacentem en Logiement, loco dicto Fariner, extimatam circa sex secatoria prati, cum domibus, freyderiis, challec et domicilliis ibidem sitis, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Johannis Valleti, de tercia aqua Parve Vallis, de quarta res Anthonii Petri Andreveti de Crista et heredum Johannis Petri Andreveti. ITEM medium quarterium pro indiviso alpis et pasturagiorum de Logiement cum quarta parte alterius medii quarterii, quas tenent in feudum a dictis confitentibus liberi Petri Carrelli, de quibus rebus illi Grossi Brunodi tenent a dicto Nicholletto, causam habente ut supra, terciam partem. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, sexaginta duas libras cum dimidia casei pulcri et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis, viginti solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, more terre Cliti, et duos solidos, sex denarios pro sufferta medietatis unius fidelitatis monete suffertarum, et hoc in exoneracione serviciorum et usagiorum annualium in quibus tam pro premissis quam aliis rebus **489** [696 verso] quas quondam tenebat a quondam domino de Cly ipse Andreas Croset, tenebatur. Protestantes, promicentes et renunciantes ut in precedenti.

Petrus Cruse notarius

66 - 1459, feb. 26 -

Ad Antey, nella casa parrocchiale, testi Andrea di Aimonetto Berzin e il notaio Foldon, Antonio, figlio del defunto Giovanni di Antonio della Roby, anche a nome dei fratelli Pietro, Giovanni, Dionisio, Ludovico, Vincenzo, Martino e Giuliano, confessa di tenere in feudo terre e prati siti al Gleys di Chessin, con un'isola e tre case, (albergamento di Pietro di Cly al loro nonno Antonio, il 13.1.1375), a Covalou, a Torterousa, alla Roby, all'Estolaz, con una casa, dietro al Clappey, al Roux di Yllya, alla Roby, con una casa, un rascard, un granaio, aie e piazzali, alla Cleva Grossa, con altre tre case con aie e piazzali. Sono anche consorti dell'alpeggio di Yllia.

- *Confessio Anthonii, filii quondam Johannis Anthonii de La Roby, nomine suo et Petri, Johannis, Dyonisii, Ludovici, Vincencii, Martini e Julliandi eius fratrum.*

ANNO DOMINI MILLESIMO quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vicesima mensis februarii, in burgo Anthesii, videlicet in domo cure dicti loci, presentibus Andreas Aymoneti de Berczino et Martino Foldon notario, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis et recipientis, personaliter constitutus **Anthonius, filius quondam Johannis Anthonii de La Roby**, nominibus suo et coniunctis Petri, Johannis, Dyonisii, Ludovici, Vincencii, Martini et Julliandi eius fratrum, pro quibus habere promisit ratum et firmum et facere per eorum singulum laudari et confirmari omnia et singula in presenti instrumento contenta quociescumque fuerit requisitus, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum, suis propriis sumptibus et expensis, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum **490 [697 recto]** suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit et publice, velud si esset in vero iudicio propterea evocatus, manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione dudum facta illustrissimo principi et domino domino nostro Sabaudie pro tunc comiti, genitori illustrissimi domini nostri prefati, in manibus quondam Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, per dictum Johannem Anthonii de La Roby, patrem dicti confitentis et eius fratrum, eciam per eundem in manibus Glaudii Voudani, notarii equidem et commissarii ad premissa deputati, videlicet res et possessiones subscriptas cum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis et consuetis ipsarum rerum. ET primo unam peciam prati et insule, cum tribus domibus intus sitis, jacentem loco dicto Gleys subtus Cheyssyn, extimatam circa septem secatoria prati, cuius fines sunt de prima parte via publica Pontis de Tornion, de secunda via publica tendens versus Serian, de tercia res infantum Brunodi Octini, de quarta torrens; et si alii fines sint in premissis non obsint. Et inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, unum florenum boni auri et justii ponderis cum dimidio de servicio in festo Sancti Stephani et tres florenos recti placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis rebus facti per dominum Petrum, olim dominum de Cly, militem, Anthonio de La Roby, avo dictorum confitentium, et eius uxori dum vixerit et suis heredibus utriusque sexus et cui acciderit, recepti per Johannem Sancti Petri notarium publicum, anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo quinto, die tresdecima mensis januarii; et unam fidelitatem homagii ligii melius quam alteri domino, quam fidelitatem predictus quondam eius pater reddidit in manibus quondam Johannis Casey, pro tunc commissarii ad hec deputati. ITEM dicti confitentes tenere confitentur ut supra unam eminentam terre jacentem in Tortorosa, et sunt fines: primo torrens, de secunda res liberorum Stephani Carrelli, de tercia res heredum Jaquemeti Bascher, de quarta res Martini Petri Vulliermi, quam peciam tenent in feudum confitens³⁹³ Andree Stephanini Carrelli, qui faciunt decem octo denarios servicii et unum quarteronum silliginis. ITEM ibidem circa unam eminentam terre **491 [697 verso]** et sunt fines primo via publica, de secunda et aliis partibus res heredum Jaquemeti Baschier, quam peciam tenet in feudum a confitentibus dicti liberi Jaquemeti Baschier, qui facit³⁹⁴ decem octo denarios servicii monete cursalis et unum quarteronum siliginis. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en La Roby, fines primo et secundo res liberorum Anthonii Lano, de tercia res Petri Morandi, eius fratris et

³⁹³ Probabilmente per *consortes*.

³⁹⁴ Per *faciunt*.

nepotum suorum, quam peciam tenet a confitentibus Andreas Layou. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en Lestolla, et sunt fines primo res infantum Andree Martini Vulliermi de Losanchy, de aliis partibus res infantum Anthonii Lano, quam peciam tenent nomine cambii a confitentibus dicti liberi Anthonii Lano. ITEM ibidem circa unam sestariatam terre et octavam partem unius secatorii prati, fines primo res Petri Perruqueti, de secunda et tertia res Johannis Lano, de tertia res liberorum Johannis Barat, salvo Lo Trapax. ITEM circa duas sestariatas terre jacentes in Ylly³⁹⁵ es Rous, et sunt fines primo via tendens ad alpe, de secunda res heredum Johannis Barat, de tertia pascua, de quarta res Petri de Morant, eius fratris et nepotum. ITEM circa duodecimam partem unius secatorii prati jacentis in Tortorosa, fines primo res heredum Johannis Barat, de secunda res heredum Jaquemeti Baschier, de tertia res dictorum heredum Johannis Barat, quam peciam tenet³⁹⁶ nomine cambii a confitentibus heredes Johannis Barat. ITEM en La Roby circa tres partes unius secatorii prati, fines primo res Petri Perruqueti, de secunda res Johannis Lano, de tertia et quarta res dicti Petri Perruqueti. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis en Lestolaz, et sunt fines primo res heredum Johannis Barat, secundo pascua, de tercio res Johannis Lano, de quarto res dicti Johannis Barat. ITEM ibidem circa quartum unius secatorii prati, fines primo res heredum Johannis Barat, de secundo res Johannis Lanoz, de tercio clappetum. ITEM ibidem circa duodecimam partem unius secatorii prati cum situ unius domus, fines primo res dictorum heredum Johannis Barat, de secundo res Johannis Lanoz. ITEM retro Loz Clapey circa quartam partem unius secatorii prati, fines de primo res confitentium, de secunda et aliis partibus res Johannis Lano. ITEM circa medium secatorium prati jacentem loco dicto Roux, fines primo pascua, de secunda res heredum Johannis Barat, una cum situ unius domus et curtibus eiusdem. ITEM circa unam eminentam terre jacentem en Lestollaz in summo Leschiarum, fines primo res Johannis Lano, de secunda res heredum Johannis Barat, de tertia res heredum Johannis Layou, de quarta pascua. ITEM situm unius domus et unius rascardi et **492 [698 recto]** medietatem unius granerii cum curtibus et plateys jacencium in Villa de La Roby, fines primo res Johannis Lanoz, de secunda et tertia res Petri Perruqueti, de quarta res heredum Johannis Barat, fines rascardi sunt primo res dicti Petri Perruqueti, de secunda et tertia res Johannis Lano, fines granerii sunt primo res Johannis Barat, de secunda res Petri Perruqueti, de tertia res Johannis Lanoz. ITEM situs medie domus jacentis ou Liars en La Roby cum curtibus, fondis, exitibus et plateys. ITEM circa quinque secatoria prati cum situ trium domorum cum suis curtibus et plateys jacencium en La Cleva Grossa, fines primo, secundo et tercio pascua, de quarta res Martini Guidreti et eius fratrum, quam peciam tenent dicti confitentes, reliquas vero pecias jacentes en La Roby tenent heredes Johannis Layou, qui proinde faciunt tresdecim solidos servicii monete cursalis Auguste cum placito, ut plenius constat instrumento recepto per Martinum Frusta notarium. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, unum quarteronum siliginis de reddictu in festo Sancti Michaelis, quinque solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, quatuor solidos, duos denarios tallie in festo Sancti Michaelis monete talliarum et unam fidelitatem melius quam alteri domino, pro qua sufferta facit et facere consuevit ipse et eius fratres ac eorum predecessores quinque solidos de sufferta monete suffertarum in festo Sancti Stephani. ITEM totam roydam sui hospicii cum servitute eiusdem in qua quondam dominis de Cly predecessores dictorum confitentium tenebantur. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quinque solidos servicii monete serviciorum in festo Sancti Stephani et decem solidos placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti de premissis facti per dominos de Cly avo dictorum confitentium, recepto per Nycoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo sexto, die tertia mensis februarii. ITEM faciunt eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro sexta parte unius ovis in qua quondam eorum predecessores tenebantur domino de Cly, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani sine placito aliquo, ut patet quodam publico instrumento dicte remissionis facte per dominum Petrum dominum de Cly militem, avo dictorum confitentium, recepto per Johannem Sancti Petri notarium anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii. ITEM confitetur nomine suo et quorum supra se tenere ab eodem domino nostro duci et suis quibus supra, de recognitione quondam facta in manibus dicti Johannis Casey notarii et commissarii ut supra per Vulliermetam Dognini de Losanchia **493 [698 verso]** nomine suo et suorum consortium, de tota Alpe de Yllya et pascuis eiusdem, videlicet jus suum quod habet in dictis alpe et pascuis. ET inde facere et debere prefato domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, sexdecim

³⁹⁵ Yllya.

³⁹⁶ Per tenent.

denarios servicii in festo Sancti Stephani cum jure suo quadraginta solidorum placiti quando acciderit, sic taxati et debiti pro placito tocus servicii dicte tocus alpis et pascuorum de Yllia, una cum sua rata duorum solidorum, sex denariorum servicii in dicto festo Sancti Stephani, cum sua rata placiti dicti servicii quando acciderit, dicto domino debitorum pro quodam novali jacente in pascuis de Yllia, quod quondam tenebat Johannetus Vulliencii de Losanchy largiato et vacato per quondam dominum de Cly ad opus communitatum et villagiorum de Cenglung, de La Roby, salvo Perreto et Saracino, de Challo, de La Serva et Noarsa. ET hoc in exoneracione sexaginta octo solidorum servicii, dicto domino pro dicta tota alpe et pascuis de Yllia debitorum per dictam quondam Vulliermetam Dognini, nomine suo et suorum consortium, eidemque domino recognitorum in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissarii ut supra. Asserens dictus confitens, nomine suo et quorum supra, quod ipsi faciunt et facere consueverunt eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro jure suo dictorum duorum solidorum, sex denariorum servicii debitorum pro dicto novali ut supra largiato, videlicet unum denarium monete cursalis Auguste servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit. ITEM tenent ut supra unam peciam novalis jacentem in pede de Cheyssyn, loco dicto Covalou, extimatam circa duas sestariatas cum eminenta terre, cuius fines sunt de prima parte via publica de subtus, de secunda res dictorum confitentium que fuerunt Johannis Andreveti, de tertia et quarta pascua, de quinta insulla Petri de Expallion, et si alii fines sint in premissis non obsint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duodecim denarios servicii monete cursalis Auguste in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit; et premissa manifestavit idem confitens nomine suo et quorum supra, vigore cuiusdam instrumenti albergamenti de premissa pecia ultimo confinata facti per Gladium Voudani notarium, pro tunc vicecastellanum Cliti, eidem Anthonio, avo dictorum confitentium, recepti per Anthonium De Spina notarium anno et die in eodem descriptis. Protestantes, promittentes et renunciantes ut supra. SEQUENTER vero anno et indicione premissis, die decima octava mensis jullii, in Valletorenchia videlicet in domo Andree Johannis Petri Passerini, presentibus Martino Foldon et Johanne Grueti notariis, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem in mis dicti notarii et commissarii **494 [699 recto]** subscripti testiumque premissorum presencia, personaliter constitutus Petrus, filius quondam Johannis Barat, qui gratis et sponte quam melius potuit et potest, cum juramento, nomine suo et Anthonii eius fratris, pro quo promisit habere ratum, ratificavit et confirmavit presens manifestum in quantum eum tangit, confitens se et dictum eius fratrem tenere prout supra cum sollemnitatibus et clausulis in talibus requisitis. De quibus omnibus et singulis premissis, dictus confitens suo et quibus supra nominibus pecierunt et requisierunt³⁹⁷ a me dicto notario et commissario duo et plura fieri et tradi publica instrumenta, consilio sapiencium, facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius

---

³⁹⁷ Per requisiverunt.

67 - 1459, maii 1 -

A Verrayes nella casa dell'*Infernet*, Giovanni figlio di Martino Gal di Valtournenche, riconosce alcuni feudi che possiede al Lanyel e una parte del mulino di Val.

- *Recognicio Johannis, filii quondam Martini Galleys de Valletornenchia.*

ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC^o quinquagesimo nono, indicione septima, die prima mensis maii, apud Varayam, videlicet in domo Inferneti eiusdem loci, presentibus Martino Foldon et Francisco Franquini notariis, testibus ad hec vocatis et rogatis, notum fiat universis quod ibidem, ad instanciam et requisicionem mis notarii et commissarii subscripti more publice persone stipullantis ut supra, personaliter constitutus **Johannes, filius quondam Martini Galleys** de Valletornenchia, qui gratis et sponte, quam melius et liberius potuit et sanius intelligi potest, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsius perpetue habituris, et per juramentum suum super sanctis Dei scripturis corporaliter prestitum, confessus fuit et publice, velud si esset in vero iudicio propterea evocatus, **495 [699 verso]** manifeste recognovit se tenere velleque et debere tenere ex nunc in antea in rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi, a prefato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, de recognicione dudum facta in manibus providorum virorum Johannis Casey, notarii et commissarii, pro tunc recipientis ad opus illustrissimi genitoris prefati domini nostri ducis Sabaudie pro tunc comitis, per Aymonodum de Marcillie nomine suo et Martini eius fratris de bonis quondam Johannis Berga, et postmodum in manibus Glaudii Voudani, notarii eciam et commissarii ad hec deputati, recipientis ad opus eiusdem domini nostri ducis Sabaudie, per Parvum Petrum, filium quondam Martini Amedei de Marcillie nomine suo, pro medietate, et nomine Laurencii Magni Aymonodi de Marcillie eius consanguinei, pro alia medietate, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, videlicet res et possessiones infrascriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus et cunctis aliis bonis usibus et iuribus universis. ET primo circa medium secatorium prati jacentis en Lavyel, cuius fines sunt de prima parte res Johannis Brunodeti de Losanchia senioris, de secunda res Johannis Galleys moventes a Petro de Yans, de tertia res Johannis Petri Rava et Andree Maczoc. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte res Petri Morandi eiusque fratris et nepotis, de secunda torrens tendens en Yllya, de tertia res heredum Johannis Brunodi Layou de Losanchia, quas tenent heredes Yanini Nicolleti, de quarta res dicti Petri Morandi eiusque fratris et nepotis. ITEM sextam partem pro indiviso unius molandini de Val cum aqua et rippagiis suis, siti in Valletornenchia videlicet in Valle de Losanchy in pede clevarum, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda res Anthonii Loge, de tertia res dicti Johannis Martini Galleys, cum suis confinibus. ITEM totam roйда in qua quondam Johannes Berga et eius predecessores quondam dominis de Cly tenebantur causa sui hospicii, quas res tenet in suis manibus idem confitens Johannes Martini Galleys predictus. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, novem denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti, duodecim solidos tallie monete talliarum in festo Sancti Michaelis, unam eminam cum quatuor monturerios avene, tres quartanas cum duobus montureriis siliginis reddictus in festo Sancti Michaelis. Et ultra premissa facit annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra unum denarium servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, vigore cuiusdam instrumenti albergamenti sibi die presenti facti per me dictum commissarium, instrumento **496 [700 recto]** recepto per Martinum Foldon notarium ad finacionem factam per Johannem et Vincentium fratres, filios quondam Laurencii Aymonodi de Marcillie, tam nominibus suis quam causam habentes a dicto Parvo Petro de Marcillie. Protestans, promictens et renuncians ut supra.

Petrus Cruse notarius.

68 - 1459, oct. 29 -

A Verrayes, in casa di Pietro e Giacomino Myaczot, testi Pietro e Martino, figli del defunto Giovanni Frutaz, **Antonio, figlio del defunto Pietro di Bruno di Falignon de Flory**, per metà, e i fratelli Antonio e Giovanni, figli del defunto Pietro di Andrea di Bruno Falignon, alias Flory, a nome anche del nipote Antonio, figlio del defunto Bonifacio di Pietro di Andrea di Falignon, per un quarto, e di Francesco figlio del defunto Giovannino di Andrea di Pietro di Bruno Falignon, per l'altro quarto, confessano di tenere in feudo prati e terre siti al Glarey del Plan di Maën (albergamento di Bonifacio di Cly a Bruno di Falignon, Martino di Armencia notaio, il 24.8.1316), al Carros presso il *clappey* di Lyares, a Falignon (al Pont, al Plan, alla Golleta, al Crest della Brenva), al Croses dei Bec, alla Cresta dei Bec, al villaggio di Falignon, con due case, due fienili, un granaio e un *cellier*. Possiedono inoltre parte dei pascoli delle Rayes (confini: gli antichi terreni di Valmartin, la Valcrosa, le terre di Pramoron, i pascoli di Chignana, il Valloil di Ursyn verso il ponte di Crose) e dell'alpeggio di Chignana, con due stalle, due fienili con aie e piazzali; altri beni al Pary di Valmartin, con un casale e un *rascard*, a Saix superiore (*haut*) e al Fossan di Chignana.

- *Instrumentum recognicionis Anthonii, filii quondam Petri Brunodi de Falignon de Flory, et Anthonii et Johannis fratrum, filiorum quondam Petri Andree Brunodi de Falignon, alias de Flory, nominibus suis et coniunctis Anthonii, filii quondam Bonifacii Petri Brunodi de Falignon eorum nepotis, necnon nominibus Francisci, filii quondam dicti Brunodi de Falignon.*

IN NOMINE DOMINE AMEN. Anno eiusdem Domini quatercentesimo quinquagesimo nono, indicione septima, die vicesima nona mensis octobris, apud Varayam videlicet in domo Petri et Jaquemini Maczot vocata Infernet, presentibus Petro et Martino fratribus, filiis quondam Johannis Frusta, testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, serie presencium cunctis id intuentibus ad perpetuam deducatur noticiam quod ibidem in mis notarii subscripti testiumque premissorum presencia ut supra stipullantis, personaliter constituti **Anthonus, filius quondam Petri Brunodi de Falignon de Flory**, pro medietate rerum subscriptarum, et Anthonius et Johannes fratres, filii quondam Petri Andree Brunodi de Falignon alias de Flory, nominibus suis et coniunctis Anthonii, filii quondam Bonifacii Petri Andree de Falignon eius nepotis, pro quarta parte, nec non nominibus Francisci, filii quondam Johannini, filii quondam **497 [700 verso]** Andree, filii quondam Petri Brunodi de Falignon, pro alia quarta parte, pro quibusquidem absentibus promiserunt dicti supra nominati habere ratum, gratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia et singula in instrumento presenti contenta quociescumque fuerint requisiti, cum juramentis, promissionibus, renunciacionibus et aliis clausulis ad hec opportunis et necessariis, cum effectu et per publicum instrumentum suis propriis sumptibus et expensis, gratis et sponte quam melius et liberius potuerunt et sanius intelligi possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se suisque heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, confessi fuerunt et publice, tamquam si essent in vero iudicio propterea evocati, manifeste recognoverunt se tenere velleque et debere tenere ex nunc imperpetuum ad rectum feudum imperpetuum, nomineque recti et perpetui feudi, a prelibato domino nostro duce Sabaudie et suis quibus supra, ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione dudum illustrissimo principi et domino domino nostro Amedeo, pro tunc comiti Sabaudie, in manibus providi viri Johannis Casey, notarii et commissarii ad hec deputati, facta per Anthonium, filium quondam Petri Brunodi de Falignon confitentem predictum, Petrum, fratrem dicti Johannini, et sequenter in manibus providi viri Glaudii Voudani, notarii et commissarii ut supra deputati, dictum Anthonium pro medietate et Johanninum, filium quondam Andree Brunodi de Falignon de Flory, nomine suo, Johanne, Jaquimini et Anthonii fratrum, filiorum quondam Petri eius fratris, nepotum suorum, nec non Anthonium filium quondam Bonifacii Petri de Flory, eorum consanguinei, pro alia medietate, videlicet res et possessiones subscriptas cum earum fondis, finibus, partinenciis, appendenciis, aquis, aquariciis, arboribus, ingressibus, egressibus, rippagiis, conductibus cunctisque aliis bonis usibus et juribus universis. ET primo terciam partem unius pecie prati, terre et territorii jacentis in Plan Mayn, loco dicto Glarey extimata circa unum secatorium prati et unam sestariatam terre et territorii, cuius fines sunt de prima parte torrens, de secunda via publica, de tertia via tendens ad Mayn, de quarta exitus tendens ad Champlan, de quinta Loz Champlan. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro dicta tertia parte, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani et sexdecim denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti dicte tocius pecie facti per nobilem Bonifacium, quondam dominum de Cly, Brunodo de Falignon, cuius causam gerunt pro tertia parte et suis, recepto per Martinum de Armencia notarium **498 [701 recto]** anno Domini millesimo tercentesimo sexdecimo, die vicesima quarta mensis augusti. ITEM terciam partem unius pecie territorii extimante

circa unam sestariatam, jacentem prope Clappetum de Lyares, loco dicto Carros, cuius fines sunt de prima parte exitus, de secunda clappetum, de tertia Vallis de Promoron, de quarta exitus. ITEM tertiā partem tocius royde et sioventerie ac servitutū ipsarum in et pro qua et quibus quondam Vulliermetus de Fellignion, cuius causam ipsi confitentes in tertia parte gerunt, pro suo hospicio ire debebat in opibus domini de Cly et sequi in alpius dictorum dominorum cum suis bestiis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro dicta tertia parte, duos solidos, quatuor denarios servicii in festo Sancti Stephani, quatuor solidos, octo denarios placiti quando acciderit, et tertiā partem duarum librarum cere de redditu in festo Sancti Stephani, ut patet instrumento albergamenti tocius royde et syoventerie ac peciarum predictarum facti per quondam dominum de Cly recepto per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo quinto, die prima mensis decembris. ITEM tenere confitentur dicti confitentes in feudum, nominibus quibus supra, a prefato domino nostro duce et suis quibus supra circa duas sestariatas terre, territorii et novali, jacentes loco dicto Poses, quarum fines sunt de prima parte via publica, de secunda Loz Gryviacz, de tertia Loz Trapax in pede dicte pecie, de quarta res infantum Jacobi de La Monta. ITEM totam sioventeriam in qua eius avus sequi debebat cum suis bestiis in alpius quondam dominorum de Cly, ultra premissam tertiā partem sioventerie jam supra designatam. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra sex solidos servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. ITEM tenere confitentur ut supra circa unam sestariatam prati cum dimidio jacentem en Fellignion loco dicto Pont, cuius fines sunt de prima parte via publica tendens versus lo pont, de secunda res Andree Ansermeti, de tertia et quarta aqua de Chigniana. ITEM circa duo secatoria cum dimidio prati jacencia in Plano de Fellignion, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Andree Ansermeti, de tertia res Anthonii Balmacy et eius nepotum. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacentis ibidem, loco dicto Golleta, cuius fines sunt de prima parte via publica, de secunda res Allexone, filie quondam Andree de Fellignion, quas tenet Andreas Perrodi, de tertia res Anthonii Balmacie et eius nepotum. ITEM circa medium secatorium prati jacens loco dicto Crest de La Brenva, cuius fines sunt de prima parte via publica tendens **499 [701 verso]** eys Bec, de secunda res Perrodi Ansermeti, quas tenent Amedeus de Balmacy et eius fratres, quam peciam tenent a liberis dicti Johannini et suis consanguineys, nomine cambii, liberi Petri Hosqueti, et, a dictis liberis, ipsam tenet Andreas Ansermeti, a quoquidem Andrea ipsam tenet Andreas de Balmacy et eius fratres. ITEM circa tertiū unius secatorii prati jacentis subtus Monte dou Berry, cuius fines sunt de prima parte res Allexone, filie quondam Andree de Fellignion, quas tenent dictus Amedeus de Balmacy et eius fratres, de secunda res dicti Andree Ansermeti, de tertia res Amedei Balmacy et eius fratrum. ITEM circa tria secatoria prati cum dimidio jacencia in Crosis deys Bec, cuius fines sunt de prima parte res Allexone filie quondam Andree de Fellignion, quas tenent Amedeus de Balmacia et eius fratres, de tertia res dictorum Amedei et eius fratrum. ITEM circa unam sestariatam terre et prati jacentem supra Crestam deys Bec, cuius fines sunt de prima parte res dicte Allexone, quas tenet Andreas Perrodi Ansermeti, de secunda res dicti Andree Ansermeti, de tertia res dicti Anthonii de Balmacy cum situ unius domus. ITEM circa quindecimam partem unius secatorii prati jacentis subtus Crosis Andree Ansermeti, fines enim sunt de prima parte res dicti Andree, de secunda torrens de Chigniana. de tertia res dicte Allexone, quas tenet dictus Andreas. ITEM circa mediam quartanatam terre jacentem in Planeto de La Balma, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda et tertia mons. ITEM situm unius domus jacentis prope Montem de Balma cum suis curtibus juxta montem et viam. ITEM <situm> duarum domorum, duorum pallieriorum, unius granerii et celarii cum suis curtibus et plateys jacentibus in Villa de Fellignion, quorum fines sunt de prima parte via publica, de secunda pascua, de tertia res Andree Ansermeti. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, quatuor solidos, octo denarios servicii in festo Sancti Stephani, quinque solidos tallie in festo Sancti Michaelis cum placito dicti servicii pertinente quando acciderit, incluso in dicto servicio jure ipsorum cuiusdam royde per predecessores dictorum confitencium acquisite a quondam domino de Cly, ultra royda de quibus supra fit mencio. ITEM tenere confitentur ut supra tertiā partem pro indiviso medietatis omnium pasturagiorum et locorum pasturagii loco dicto Rayes intra hos confines: primo res antique de Valmartin, de secunda Valcrosa, de tertia res de Pramoron, de quarta pascua de Chigniana, de quinta vallolya Ursyn tendens ad pontem de Crosis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, pro **500 [702 recto]** dicta tertia parte et jure suo tocius servicii debiti pro dicta medietate, sexdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos, octo denarios placiti quando acciderit, sic taxati in instrumento albergamenti tocius medietatis facti per dominum quondam de Cly Vulliermeto de Fellignion, cuius causam habent in tertia

parte, recepti per Nycolletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo quadragesimo octavo, die octava mensis augusti. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro jure suo unius fidelitatis in qua quondam avus dictorum confitencium Andreas de Fellignon, quilibet in tercia parte, et Aymonetus, quondam dominis de Cly tenebantur, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. ITEM faciunt annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra pro medietate duarum parcium unius ovis in quibus supra nominati Brunodus, Aymonetus et Andreas de Fellignon quondam domino Petro domino de Cly tenebantur, remisse eisdem pro duobus solidis, octo denariis servicii sine placito, ut docent per instrumentum receptum per Johannem Sancti Petri notarium, sub anno Domini millesimo tercentesimo septuagesimo, die quinta mensis maii, videlicet sexdecim denarios servicii in festo Sancti Stephani sine placito. ITEM tenere confitentur in feudum ut supra circa tres eminentas terre jacentes in Valmartin, loco dicto Pary, quarum fines sunt de prima parte res liberorum dicti Johannini confitentis et suorum nepotum, de secunda res Anthonii Poudral et eius fratrum, de tercia res dictorum confitencium, de quarta via publica, una cum medietate unius casalis jacentis ibidem cum curtibus et plateis, cuius casalis fines sunt undique res Petri Jacobi de La Monta. ITEM situm unius rasquardi iacentis ibidem, cuius fines sunt de prima parte exitus tendens ad fontem, de aliis partibus res Petri Jacobi de La Monta. ITEM ou Sayx Ault³⁹⁸ circa quinque quartanatas terre, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de La Balmacy, de secunda res Anthonii Poudral et eius fratrum, de aliis partibus res Anthonii de La Balmacy, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus Anthonius de La Balmacy et eius nepotes. ITEM circa duas sestariatas terre et territorii jacentes in summo camporum Vallis Martini, loco dicto Poses, quarum fines sunt de prima parte exitus, de secunda via tendens versus Lira, de tercia Lo Grivacz, de quarta via de super, quam peciam tenent nomine cambii a dicto Anthonio confitente dicti fratres de Poudral. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, duos solidos servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit **501 [702 verso]** et unam fidelitatem melius quam alteri domino, quam fidelitatem reddidit Petrus, frater dicti Johannini, pater dicti Francisci, nomine suo et eorum fratrum et dicti Andree confitentis, in manibus quondam Johannis Casey notarii et commissari ad hec pro tunc deputati. ET ulterius faciunt et debent annuatim eidem domino nostro duci Sabaudie et suis quibus supra, ultra servicia predesignata que quondam fieri debebant ut dicitur quondam domino Montisjoveti, duos solidos, duos denarios servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit. ITEM tenent tres quarterios pro indiviso duodecime partis omnium pasturagiorum et pascuorum Alpis de Chigniana, quorum omnium fines sunt de prima parte Fenestra de Sueyl, de secunda Mons dou Saller, de tercia Mons Vallis Corner, de quarta La Seriola, de quinta Mons de Panquera, de sexta Vallis Ursyn, de septima Loz Berias Ryon, de octava Pons de Fellignon, et hinc tendendo ad terminum positum in summo dou Cugnyon de Ja de Suyl, et hinc tendendo ad terminum positum in summo dou Blanchon, et ex hinc tendendo usque ad summum de La Cyma, et inde tendendo usque ad Fenestra predictam de Suyl. ITEM unam peciam prati jacentem in loco de Chigniana, loco dicto Fossan,³⁹⁹ extimatam circa unum secatorium prati, cuius fines sunt de prima parte pascua, de secunda res Petri Jacobi, de aliis partibus res illorum de Balmacia. ITEM circa mediam quartanatom prati jacentem ultra aquam de Chigniana, cuius fines sunt de prima parte aqua, de secunda et aliis partibus res Anthonii de Balmacie et eius nepotum. ITEM circa medium secatorium prati jacens en Lila, cuius fines sunt de prima parte res dictorum de Balmacia, de secunda res Anthonii Poudral et eius fratrum, de tercia res infantum Andree Johannini Hosqueti et consanguineorum suorum, de quarta Loz Chanton. ITEM circa quartum unius secatorii prati jacens subtus Planum de Lyarey, cuius fines sunt de prima parte res Andree Perrodi Alexone, de secunda res Johannis Jacobi de La Monta, quas tenent Johannes Baron et eius uxor, de tercia res illorum de Poudral, de quarta res Anthonii Hosqueti. ITEM circa tertium unius secatorii prati jacentis eys Lesches, cuius fines sunt de prima parte res Anthonii de Balmacia et eius nepotum, de secunda pascua, de tercia res dictorum fratrum de Balmacia. ITEM circa unum secatorium prati jacens loco dicto Laczot, cuius fines sunt de prima parte res infantum Jacobi de La Monta, de secunda et aliis partibus res dictorum de Balmacy, quam peciam tenent nomine cambii a dictis confitentibus Anthonius Balmacy et liberi Petri et Johannis Balmacy. ITEM circa quartum **502 [703 recto]** unius secatorii prati jacentis ibidem loco dicto Chavannes Veyllies, cuius fines sunt de prima parte res dicti Andree Perrodi Alexone, de secunda et aliis partibus pascua. ITEM circa medium secatorium prati jacens loco dicto Jacz, cuius fines sunt de prima parte res infantum Grossi

³⁹⁸ Alto, di sopra.

³⁹⁹ Per Fossal.

Johannis de Mayn, de secunda et aliis partibus res dictorum fratrum de Balmacia. ITEM situm duarum chavannarum et duorum pallieriorum cum duobus challeciis et curtibus jacens en Chigniana, cuius situs fines sunt de prima parte res dicti Andree Perrodi Alexone, de secunda et aliis partibus res dictorum de Balmacia, salvo exitu, et eciam salvo jure pertinenti domino Montisjoveti si quod habeat in premissis; et si alii fines sint in premissis non obsint. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro duci et suis quibus supra, triginta septem libras cum dimidia casei pulcri et receptibilis de reddictu in festo Sancti Michaelis et tres solidos, tres denarios obolum servicii in festo Sancti Stephani, cum suo recto placito quando acciderit, et sex solidos, decem denarios tallie in festo Sancti Michaelis, quam vero partem dicti Francisci Johannini de Fellignon tenent in feudum alii confitentes ab eodem, ut asserunt, non intendentes per premissa hiidem confitentes derogare divisionibus dudum inter eosdem eorumve predecessores factis. ITEM dicti confitentes se facere et debere jamdicto domino nostro et suis quibus supra, quatuordecim denarios servicii in festo Sancti Stephani et duos solidos, quatuor denarios placiti quando acciderit, sic taxati, et hoc in exoneracione unius floreni ad quindecim grossorum servicii et duos florenos⁴⁰⁰ ad racionem predictam placiti dicto domino nostro duci debitorum per Anthonium et Petrum Ansermeti dictis confitentibus et eorum consortibus et confessatorum in consorcia in manibus quondam Johannis Casey ex causa quictacionis reyatis et casarie facte per predecessores dictorum confitentium et suorum consorcium, patente inde instrumento recepto per Nicoletum de Vacheria notarium anno Domini millesimo tercentesimo, die trigesima mensis septembris. Protestantes, promictentes et renunciantes ut in precedenti. SUBsequenter, anno et indicione premissis, die vigesima nona mensis januarii, in Valletornenchia videlicet in domo illorum Carrelli, presentibus Amedeo Poudral et Johanne Cocheti, testibus ad que infra vocatis et rogatis, notum fiat omnibus hec inspecturis quod ibidem personaliter constituti Amedeus de Balmacia et Amedeus eius nepos, videlicet ipse Amedeus nomine suo et fratrum suorum, pro quibus ratum habere promisit, cum juramentis, quam melius potuerunt, laudaverunt, grantaverunt et confirmaverunt **503** [703 verso] pro se et suis heredibus et causam habituris, presens manifestum et omnia in eodem contenta, cum et sub omni juris et facti renunciacione necessaria pariter et cauthela. DEINDE eisdem anno et indicione, die penultima mensis januarii, in domo qua supra proxime, presentibus Martino Foldon notario et Johanne Lano, testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem personaliter constituti Anthonius Poudral et Amedeus eius nepos, nominibus suis et Petri, eiusdem Anthonii fratris, avunculli dicti Amedei, pro quo promiserunt habere ratum et firmum et facere per eosdem laudari et confirmari omnia in hoc actu contractu contenta, gratis et sponte, quam melius potuerunt et possunt, tam de jure quam patrie Vallis Auguste consuetudine, pro se et suis heredibus et imposterum successoribus quibuscumque causamque ipsorum perpetue habituris, et per juramenta sua super sanctis Dei scripturis corporaliter prestita, laudaverunt, grantaverunt et confirmaverunt premissa supradescrpta, confitentes se tenere a dictis confitentibus res supradescrptas modo quo supra. Promictentes contra predicta non venire sed ea actendere et observare in nulloque contra facere, dicere vel venire, omnibus excepcionibus et juribus ac patrie consuetudinibus quibus contra premissa dici posset vel opponi, renunciando. Datum ut supra. De quibus omnibus et singulis premissis jussum fuit michi notario et commissario subscripto duo et plura fieri et tradi publica instrumenta dictamine peritorum, facti tamen substancia non variata.

Petrus Cruse notarius

---

⁴⁰⁰ Per duorum florenorum.

69 - 1460, feb. 6 -

Nel convento di Saint-Gilles, testi nobile Andrea de Chissié, Bastita Darbellay e il notaio Foldon di Verrayes, il prevosto **Pietro di Chissié**, a nome della prevostura di Verrès, confessa di tenere in feudo l'acqua del torrente di Bardoney per irrigare l'alpeggio del Layet, ottenuta in feudo da Pietro di Cly ai tempi del prevosto Guido di Sarre, il 10 settembre 1342.

- *Confessio reverendi in Christo Patris et domini domini Petri de Chissiaci, prepositi Sancti Egidii.*

ANNO DOMINI MILLESIMO CCCC sexagesimo. Indicione octava die sexta mensis februarii in Sancto **504 [704 recto]** Egidio, in domo prepositatus eiusdem loci, presentibus nobili Andrea de Chissiaci cum domino Bastite Darbellorum et Martino Foldon, notario parrochie Varaye, pro testibus ad infrascripta vocatis specialiter et rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium misque notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis sollemniter et recipientis vice nomine et ad opus illustrissimi principis domini nostri domini Ludovici Sabaudie ducis suorumque heredum successorum et causam perpetuum ab eodem in futurum habiturorum quorumcumque, personaliter constitutus reverendus in Christo Pater et dominus dominus **Petrus de Chissiaci, prepositus Sancti Egidii** nomine dicte prepositure, qui gratis et sponte pro se suisque successoribus et causam ab eodem perpetuo nomine dicte prepositure qui gratis et sponte pro se suisque successoribus et causam ab eodem perpetuo nomine dicte prepositure in futurum habituris quibuscumque, confessus fuit per eius proprium juramentum per eundem prestitum, manus ad pectus ponendo more religiosorum, se tenere tenereque velle et debere et actenus tenuisse in rectum et perpetuum feudum nomineque recti et perpetui feudi ad causam dicti sui castri Cliti et ressorti ac partinenciis⁴⁰¹ eiusdem, de recognitione per eundem dominum confitentem dicto domino nostro Sabaudie duci facta in mis dicti commissarii et notarii subscripti ut supra stipullantis manibus, ea que in presenti manifesto continentur et sunt scripta. VIDELICET quod ipse dominus confitens et successores ipsius in prepositatu dicti loci Sancti Egidii habent potestatem, licenciam et auctoritatem levandi, capiendi et sibi appropriandi unum bonum rivum aque in torrente de Bardoney et ipsum ducendi cum aqua ad locum dou Layet, vel alibi ubi eidem domino confitenti, vel suorum successorum in dicta prepositura, placuerit ducendum et conducendum, verum quia dictus rivus per dictum dominum prepositum vel eius successores non posset perfici et levari sine maximis expensis et omnibus et quasi si ad alios usus ipsum rivum quam ad usus rerum predictarum non converteret ipsius rivi levacio in maximis incomodis cederet prepositi memorati, idcirco dominus de Cly, de hiis et aliis certifficatus, dictum rivum cum aqua dedit et concessit pure et libere preposito memorato, suo et dicti sui prepositatus nominibus et cui vel quibus dare semel et pluries voluerunt in toto vel in parte, vel alios secum associare vel de ipsius rivo et aqua infeudare, vel aliqua parte ipsius allienare, permutare vel alia disponere; insuper idem dominus de Cly, tamquam dominus temporalis hoc facere potest, dedit dicto domino preposito eiusdem loci subnominato et suis nominatis successoribus et suis causam habituris, potestatem, licenciam et auctoritatem dictum rivum levandi, faciendi et ducendi per totam terram ipsius domini de Cly ubicumque placuerit eidem domino preposito et successoribus et eorum **505 [704 verso]** causam habentibus, eciam per possessiones proprias ipsius domini de Cly et aliarum quarumcumque personarum, emendando tamen dampnum illis quarum possessiones essent si quod ex dicto rivo incurreret, considerato ipso dampno et utilitate inde sequente pensata ad et hec ad evidenciam proborum hominum ponendorum pro parte illorum quorum possessiones essent et pro parte dicti domini prepositi et eius successorum. Et quamvis de dicto dampno non fuerit concordatum vel per dictos probos homines declaratum, nichillominus dictus dominus prepositus et sui successores dictum rivum facere et percipere atque ducere possint, ita tamen quod ad dictum dampnum emendandum quousque emenda facta fuerit teneantur, et ut hec concessio efficaciter observentur et fructos debictos afferet et utiles utriusque sexus preposito memorato et monasterio et ne per maliciam aliquorum impediatur, precipit pro tunc idem dominus de Cly omnibus personis utriusque sexus, sub pena sexaginta solidorum pro semel quam pro qualibet vice volunt contrafaciendo ipso facto incurrere, ne dictum dominum prepositum vel eius successores vel monasterium vel causam habituros in levacione fectura et donacione predicti rivi et ipsius aque decursu in aliquo impediunt, molestent vel perturbent, et premissa tenere et observare, idem dominus de Cly dicto domino preposito et successoribus suis, sub pena restitutione omnium dampnorum et interesse, alioquin se obligare posse conveniri coram suo iudice. Mandavitque omnibus mistralibus et officariis ipsius loci Cliti quod premissa omnia observent et dicto domino preposito et successoribus suis

⁴⁰¹ Par *partinenciarum*.

actendant, et premissa dedit pro remedio anime sue et predecessorum suorum, ut de premissis constat publico instrumento donacionis facte per nobilem et potentem dominum Petrum, pro tunc dominum de Cly, quondam venerabili et religioso viro domino Guidoni de Sarro, pro tunc preposito Sancti Egidii et successoribus suis, recepto et signato per Viodonum⁴⁰² Revelli de Ayma, tharentasiensis dyocesis, sub anno Domini millesimo tercentesimo quadragésimo secundo, indicione decima, die vero decima mensis septembris. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, ad causam castri Cliti et ressorti eiusdem, pro laudacione et confirmacione premissorum factis per prefatum dominum nostrum modernum Sabaudie ducem, dicto domino preposito confitenti et successoribus suis in dicto prepositatu, constantibus licteris ab eodem domino nostro Sabaudie duce emanatis, datis Gebennis, die vicesima mensis septembris anno Domini millesimo quatercentesimo quinquagesimo quinto, manu honesti viri Humberti Grueti, ducalis secretarii, sigillatis et sigillo cancellarie cera rubea inpendenti sigillatis, videlicet unam **506** [705 recto] libram cere, omni anno solvendam in festo nativitatis Domini nostri Jhesus Christi, servicii, et in qualibet mutacione domini Cliti successores quod prefati domini nostri ducis et domini prepositi teneantur solvere duodecim denarios grossos monete Sabaudie de placito more terre Cliti, ut constat licteris predictis superius designatis. Protestans ut supra, promictens et renuncians ut supra. De quibus omnibus et singulis idem dominus prepositus confitens fieri requisit duo publica instrumenta eiusdem tenoris et substancie, suis propriis sumptibus et expensis, que possint dictari, corrigi et reffici semel et pluries, consilio et dictamine sapientum,⁴⁰³ facti tamen substancia non mutata; actum ubi et presentibus quibus supra.

Petrus Cruse notarius.

---

⁴⁰² Discendente della famiglia *Revelli di Ayma* di cui conosciamo un antenato registrato nell'archivio storico dell'Ordine Mauriziano di Torino, il 12 agosto 1349: *Donazione testamentaria di Giovanni Revelli di Ayma, in cui ha legato in titolo d'elemosina all'Ospedale del piccolo S. Bernardo l'annua censa d'un quarterone di vino imposta sopra una pezza di vigna posta sotto le Combe di Ayma.*

⁴⁰³ Per *sapientium*.

70 - 1458, nov. 7 -

Nella casa del priorato di Chambave, testi Giovanni Charner, parroco di Belle Ville della diocesi di Tarentasia, nobile Giovanni Virardi, vicecastellano di Cly, e Giovanni Munier di Ripparia di Chambave, **Pietro, figlio del defunto Antonio Gorret** di Valtournenche, confessa di tenere in nuovo feudo un mulino con i suoi artificzi e condotte d'acqua, una macina per preparare il *canapum* e l'olio, il permesso di costruire un *follonum* per follare i panni, il tutto sito a Chameran, sotto un mulino esistente nel detto luogo sulle terre del confessante.

- *Confessio Petri Gorreti, filii quondam Anthonii Gorreti, parrochie Vallistornenchie.*

Anno et indicione predictis, die vero septima mensis novembris, in domo prioratus Chambave, presentibus dompno Johanne de Chanvero, curato Bellarum Villarum tharentasiensis dyocesis, nobili Johanne Virardi, vicecastellano Cliti, et Johanne Mugnerii de Ripperia, parrochie Chambave, pro testibus ad infrascripta vocatis et specialiter rogatis, notum sit omnibus quod ibidem in presencia dictorum testium meique dicti notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis solleniter et recipientis vice nomine et ad opus illustrissimi principis domini nostri domini Ludovici Sabaudie ducis et suorum heredum successorum causam perpetuo in futurum ab eodem habiturorum quorumcumque, personaliter constitutus **Petrus Gorreti, filius quondam Anthonii Gorreti** parrochie Vallistornenchie, qui gratis et sponte, pro se suisque heredibus successoribus et causam ab eodem in futurum habituris quibuscumque, confessus fuit per suum **507 [705 verso]** proprium juramentum per eundem prestitum super sanctis Dei scripturis in manibus mis dicti notarii et commissarii subscripti ut supra stipullantis, se tenere tenereque velle et debere ex novo <feudo> aquisito a prefato domino nostro Sabaudie duce et suis ut supra ad causam sui castri Cliti et ressorti eiusdem, de recognicione nuper per eundem confitentem in manibus mis dicti commissarii facta, videlicet unum molandinum et⁴⁰⁴ artificciis eiusdem conductibusque aque eiusdem molandini, ac eciam unam molam ad preparandum canapum et oleum et eciam cum potestate construendi et edificandi unum follonum ad follandum pannos, construendum et edificandum premissa omnia in loco de Chameran subtus quoddam molandinum in dicto loco constructum, super terris tamen et possessionibus dicti confitentis infra confines subscriptos, qui dicunt esse de prima parte et eciam de secunda res dicti confitentis, de tercia rivus descendens inferius seu via publica, et si alii fines forent dicto confitenti non noceant, una cum suis introitibus, exitibus et cunctis suis bonis usibus universis. ET inde facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, octo denarios monete cursalis, cum suo recto placito quando acciderit more terre Cliti. Et premissa manifestavit idem confitens vigore cuiusdam instrumenti albergamenti dicto confitenti et suis heredibus masculis et, in ipsorum defectu, femellis, et cui perpetue et successive acciderit, per dictum nobilem Johannem Virardi vicecastellanum Cliti facti, recepti et signati per me dictum notarium sub anno, indicione et die supra proxime dictis, ita et taliter quod prefatus dominus noster Sabaudie dux habeat et habere debeat duodecimum et tridecimum⁴⁰⁵ in quacumque alienacione in toto sive in parte de premissis fienda. Protestans, promictens et renuncians ut supra, de quibus omnibus et singulis requisit idem confitens fieri suis propriis sumptibus et expensis duo publica instrumenta et plura si forent neccessaria, consilio et dictamine sapiencium dictanda, facti tamen substancia in aliquo non mutata. Actum ubi et presentibus quibus supra.

Petrus Cruse notarius.⁴⁰⁶

---

⁴⁰⁴ Al posto di *et* leggesi *cum*.

⁴⁰⁵ *Per tercium decimum*.

⁴⁰⁶ Seguono alcune righe concernenti la *confessio* di un certo Pietro figlio di Andrea de La Neyra, non riguardante Valtournenche.

71 - 1464, mar. 21 -

A Chambave, nella casa degli eredi di Aimone Salluard, testi Giacomo di Berzin e Giacomo Hérin, **Giovanni, figlio del defunto Antonio Vallet** di Chaloz, di Valtournenche, riconosce di essere tenuto a pagare alcuni tributi da lui acquisiti a nome di certi Andrea Vittaz e Francesco di Mognod.

508 [715 recto] - *Confessio Johannis, filii quondam Anthonii Valleti de Chaloz, parrochie Vallistornenchie.*⁴⁰⁷

ANNO Domini millesimo quatercentesimo sexagesimo quarto, indicione duodecima, die vicesima prima mensis marcii, Chambave, in domo heredum honesti viri Aymoneti Saluardi, presentibus Jacobo de Berczino et Jaquemeto de Heyryn pro testibus ad infrascripta vocatis et rogatis, notum sit omnibus quod in presencia mis dicti notarii et commissarii subscripti ut supra stipulantis sollempniter et recipientis vice nomine et ad opus prefati domini nostri Sabaudie ducis et suorum prout supra, personaliter constitutus **Johannes, filius quondam Anthonii Valleti** de Chaloz, parrochie Vallistornenchie, qui gratis et sponte [715 verso] pro se et suis heredibus et successoribus quibuscumque, per juramentum suum per eundem prestitum super sanctis Dei scripturis in manibus mis dicti notarii et commissarii subscripti ut supra stipulantis, confitetur, velud si foret in judicio coram suo giudice ordinario manifeste evocatus, se facere et debere annuatim eidem domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra, ab inde in antea ad causam sui castri Cliti et resorti eiusdem, ET primo duodecim denarios servicii solvendos eidem domino nostro Sabaudie duci et suis in manibus suo et eius officiariorum presencium et futurorum, solvendos in quolibet festo Sancti Stephani cum suo recto placito quando acciderit, ad puram finacionem, remissionem et quictacionem eidem confitenti factas per Andream Victaz de Valletornenchia de certis et pluribus rebus et possessionibus per eundem Andream Victaz dicto domino nostro in manibus mis dicti commissarii confessatis. ITEM aliunde debere confitetur idem confitens prefato domino nostro Sabaudie duci et suis ut supra videlicet quatuor denarios servicii monete serviciorum per eundem confitentem et suos termino predicto ad finacionem eidem confitenti factam per Franciscum de Mognio de certis rebus et possessionibus eidem Francisco sibi finatis, quictatis et remissis per Boninum de Expiney et per eundem Boninum in manibus mis dicti notarii et commissarii confessatis et recognitis. ET premissa manifestavit idem confitens vigore cuiusdam instrumenti albergamenti ad finaciones predictas dicto confitenti et suis heredibus utriusque sexus, videlicet femellis in defectu masculorum et cui acciderit, salvis ecclesia, hospitali et maiore domino ipso acquirente, facti per nobilem Michaellem Rosserii, vicecastellanum Cliti pro dicto domino nostro Sabaudie duce, recepti et signati per Martinum Foldon notarium, sub anno Domini millesimo quatercentesimo sexagesimo tercio, indicione undecima, die **509** [716 recto] vero quatuordecima mensis marcii. ET premissa confessavit idem confitens ultra *premissa*⁴⁰⁸ usagia queque tributa et servicia atque placita pro dictis rebus ut supra finatis in manibus mis dicti commissarii confessata et debita. Promictens et renuncians ut supra, de quibus omnibus requisivit fieri duo publica instrumenta prout supra.

Petrus Cruse notarius.

Seguono altre reconnaissances di persone estranee.

---

⁴⁰⁷ Il documento è stato aggiunto, come altri successivi non riguardanti Valtournenche, di propria mano dal notaio. All'inizio della pagina sono scritte dalla mano del notaio le righe finali di una precedente reconnaissance: ... *servicii in festo Sancti Stephani cum suo recto placito quoando acciderit more terre Cliti. Protestans, promictens et renuncians ut supra, de quibus idem confitens fieri postulavit per me dictum notarium et commissarium subscriptum duo publica instrumenta suis sumptibus ut supra. Petrus Cruse.*

⁴⁰⁸ La parola *premissa* è cancellata.

Al termine del volume la conclusione del notaio:

Et me Petro Cruse de Yenna, Bellicensis dyocesis, clerico auctoritateque prefati domini nostri Sabaudie ducis notario publico, confessiones, manifestaciones seu recogniciones supra et in presenti libro simul confecto particulariter descriptas et annotatas, rogatus recepi easdemque in presenti libro per coadiutores meos de meis prothocolliis, ex parte michi concessa per prefatum dominum nostrum Sabaudie ducem, scribi et levare feci, in pedeque cuiuslibet confessionis signum meum manuale apposui, cum signeto meo in instrumentis per me receptis et signatis apponi solito in principio huiusmodi libri equidem apposui fideliter et tradidi in robur et testimonium omnium et singulorum premissorum.

Ita est.

Petrus Cruse notarius.

ELENCO DEI NOMI DI PERSONA

- ALLEXONE** (de) Andreas Perrodi 16, 158, 161, 163, 169, 213, 217, 218, 219, 229, 233, 235, 242, 245, 246, 247, 248, 331, 332.
- Ansermetus Perrodi 14.
- Anserminus 331.
- Perrodus 333.
- ANSERMETI** filii, 302.
- Andreas 47, 297, 332, 432, 498, 499.
- Andreas Perrodi (Perreti) 71, 158, 161, 166, 167, 220, 226, 236, 248, 290, 298, 394, 395, 400, 401, 404, 422, 425, 426, 466, 474, 499.
- Andreas Petri 390.
- Ansermetus 395, 427, 428.
- Anserminus 213, 229, 285, 287, 333, 404, 432, 469, 479.
- Anserminus Aymoneti 150, 215, 217, 219, 220, 225, 230, 232, 233, 235, 236, 241, 243, 244, 245, 247, 249, 400, 425, 426, 431, 466, 467.
- Anthonius 33, 47, 74, 83, 122, 151, 168, 173, 224, 240, 252, 273, 347, 394, 425, 426, 427, 431, 434, 440, 445, 502.
- Anthonius Aymoneti 19.
- Aymonetus 15, 20, 82, 394, 400, 431, 466.
- Bonifacius 83, 431.
- Grossus Johannes 394, 430, 431.
- heredes (liberi) Petri 47, 174, 188, 191, 192, 271, 272, 273, 274, 303, 310, 311, 429.
- infantes Aymoneti 15.
- Johannes 47, 48, 160, 173, 191, 285, 312, 394, 422, 425, 426, 479.
- Johannes Aymoneti 426, 430.
- Johannes Andree 390.
- Johannes Bonifacii 399.
- Johannes Petri 272, 311, 390.
- Laurencius 11, 40, 68, 69, 70, 71, 147, 163, 213, 218, 229, 233, 241, 290, 327, 331, 332, 335, 345, 346, 347, 392, 394, 395, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 431, 432, 436, 442, 444, 445, 447, 450, 451, 452, 454.
- liberi Aymoneti 150, 164, 480.
- Ludovicus 173, 174.
- Ludovicus Anthonii 390.
- Martinus 40, 332, 392, 394, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 431.
- Matheus 430, 431.
- Perrodus 19, 70, 155, 285, 332, 426, 428, 472, 479, 499.
- Petrus 33, 47, 74, 122, 151, 168, 173, 174, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 190, 191, 224, 239, 240, 252, 270, 271, 272, 283, 284, 312, 391, 393, 394, 399, 425, 426, 428, 430, 431, 434, 440, 479, 502.
- Petrus Johannis 399.
- ANTHESII**, curatus 20.
- ARMENCIA** (de) Martinus 63, 162, 221, 237, 249, 457, 458, 497.
AYMONODI Andreas 178, 181, 274, 303, 309, 392.
- Andreas Johannis 391.
- Anthonius Andree 367.
- Clemens 110, 111, 177, 182, 192, 271, 272, 273, 283, 284, 309, 310, 391, 392, 428.
- Clemens Johannis 309, 310, 396.
- Guiliermus 284, 396.
- Guiliermus Johannis 174, 192, 283.
- Johannes 47, 50, 110, 111, 173, 174, 178, 182, 184, 271, 272, 273, 274, 283, 284, 303, 309, 358, 391, 392, 428.
- Johannes Andree 47, 177, 180, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 191, 271, 272, 279, 283, 284, 286, 311, 366, 367, 392, 396.
- Johannes Johannis 177, 181, 396.
- Johannes Laurencii 390.
- Johannodus 177.
- liberi Andree 47, 48, 178, 179, 180, 191, 284, 311, 312, 393, 429.
- liberi Johannis 47, 110, 173, 174, 178, 179, 180, 182, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 192, 309, 310, 311, 312, 392, 396, 397, 398, 429.
- Martinus 50, 184, 262, 271, 272, 279, 311.
- Martinus Andree 47, 111, 174, 177, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 190, 192, 284, 313, 350, 391, 396, 397, 398.
- Petrus 50, 174, 178, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 190, 279, 310, 311, 312.
- Petrus Andree 177, 178, 180, 181, 182, 186.
- Petrus Martini 177.
- AYOUX** (deys) Girardus 483.
- BADINOLLA** Andreas 69.
- Anthonius 458.
- BALMA** Dominicus 367.
- BALMACZOT** Johannes 12, 197.
- BALMACIE** (Balmacy, Barmacy) (Vedi anche Grimodi) Amedeus 335, 347, 418, 499, 502.
- Amedeus Johannis 22, 75, 84, 101, 131, 152, 308, 322, 332.
- Andreas 499.
- Anthonius 15, 16, 18, 22, 28, 75, 84, 90, 101, 116, 125, 130, 131, 150, 152, 164, 166, 169, 229, 230, 233, 235, 236, 241, 245, 248, 266, 285, 289, 308, 322, 332, 333, 346, 347, 393, 401, 417, 418, 422, 426, 432, 433, 463, 498, 500.
- Anthonius Martini 335.
- frater Andreas 153, 270, 460.
- frater Anthonius 39.
- Anthonius Petri 14.

- heredes (liberi) Johannis 149, 150, 162, 228, 229, 230, 233, 235, 240, 241, 248, 501.
- heredes (liberi) Petri 15, 82, 501.
- illi (dicti) 15, 16, 150, 163, 164, 165, 230, 234, 235, 236, 243, 245, 246, 289, 296, 300, 395, 412, 464, 466, 467, 501.
- Jacobus Martini 222, 227, 228, 241, 297, 418.
- Johannes Petri 15, 227.
- Martinus 18, 40, 91, 92, 93, 94, 228, 240, 242, 252, 282, 283, 293, 300, 335, 463.
- Martinus, notarius, 229, 241.
- Martinus Johannis 240.
- Petrus 18, 148, 212, 224, 239, 251, 252, 302, 473, 478.
- BANDERER** Aymonetus 24, 45, 336, 363, 420, 471, 475, 481, 487.
- Aymonodus 105.
- Brunodus 483, 484.
- Petrus Andree 353.
- BARAT** (Vedi anche BOSSONINI) Anthonius 75, 314, 315, 365, 445.
- Anthonius Johannis 19, 20, 140, 288.
- heredes Johannis 60, 61, 133, 135, 136, 200, 275, 276, 350, 356, 359, 360, 361, 491, 492.
- Johannes 59, 60, 198, 199, 275, 414, 478.
- Petrus 314, 332.
- Petrus Johannis 359, 421, 494.
- BARDOLET** heredes Andree 5, 6.
- BARDONEY** Johannes 126, 375, 382.
- BARRELLI** Jaquemetus 302.
- BASSET** (vedi DE VISINAL) heredes Aymoneti 8, 416.
- BASTIA** Johannes 71, 91, 128, 129, 215, 216, 231, 244, 291, 291, 298, 300, 325, 328, 329, 330, 340, 444, 445, 447, 449, 450, 451, 452, 455, 474.
- Johannes Johannini 344.
- BASTIER** (Baster, Bascher) heredes Jaquemeti 135, 490, 491.
- Jaquemetus 57, 276, 359, 377.
- Martinus 59, 60, 61, 198, 315, 378, 379.
- BENEVIX** (Beneveys) (dou) Johannes, notarius 99, 410, 478.
- BERCZINO** (Berzino) (de) Andreas Aymoneti, notarius, 25, 129, 195, 240, 280, 285, 339, 473, 483, 485, 489.
- Jacobus 508.
- Johannes Andee 129, 483.
- liberi Andree Aymoneti 347, 473.
- Perronetus 22.
- BERDELLION** (Verdellion) (vedi DUERCHES) alias 455, 456
- Andreas 437.
- Andreas Johannis 458, 459.
- illi 339.
- Johannes 189, 194, 437, 454.
- fratres 458.
- BERGA** Andreas 202.
- Johannes 257, 258, 495.
- BERLOZ** Andreas Andreveti 67.
- Andrevetus 479.
- Andrevetus Johannini 158.
- Johanninus 17, 21.
- Martinus Andreveti 67.
- BERNARDI** Andreas 473, 486.
- illi 384.
- BERTA** Jacobus 455.
- BERTHODI** Andreas Johannis 85.
- Bartholomeus Johannis 85.
- Brunetus 2, 4, 10, 26, 27, 28, 35, 41, 52, 55, 58, 65, 77, 85, 121, 137, 140, 226, 231, 243, 265, 269, 295, 297, 308, 318, 407, 408, 409, 412, 420, 469.
- Brunodus 10.
- heredes Petri 4.
- Johannes 2, 10, 56, 65, 229, 241.
- Johannes Johannis 85.
- Johannes Petri 4, 35.
- Johanninus 10, 26, 35, 56, 65, 308, 420.
- illi (dicti) 53, 100, 101, 104, 215, 231, 243, 265, 266, 294, 296, 407, 408, 409.
- infantes Petri 303.
- liberi 28, 53.
- liberi Johannis 213, 298, 308.
- liberi Stephani 112, 114, 115, 213, 229, 241.
- Ludovicus, 26, 55, 65, 99, 226, 269, 297, 365, 418, 420.
- Ludovicus Stephani 85.
- Martinus Johannis 85.
- Petrus 104.
- Petrus Johannis 85.
- Stephanus 56, 94, 104, 172, 341.
- Stephanus Petri 478.
- BERTRANDI** Johannes, notarius, 113, 257.
- BEYMA** Vulliermus 108.
- BIC** (dou) Anthonius 66, 67, 213, 228, 241.
- Aymonetus 74, 87, 443.
- Brunodus 476, 488.
- heredes (liberi) Aymoneti 9, 40, 92, 120, 130, 149, 218, 234, 246, 328, 329, 330, 331, 332, 450, 463, 473, 477, 479.
- Franciscus 22, 31, 45, 106, 213, 228, 241, 254, 263, 270, 475.
- Franciscus Aymoneti 66, 67, 336, 476.
- Ludovicus 213, 228, 241, 347, 418.
- Ludovicus Aymoneti 67.
- BLESTON** Andreas 59, 65, 258, 275, 279, 315, 352, 353, 363, 379, 419, 478.
- Andreas Jacobi 58.
- Andreas Johannis 357, 358.
- Guilliermus 44.
- Guilliermus Jacobi 357, 358.
- Jacobus 59, 275, 478.
- Johannes 58, 59, 363, 364, 414.
- Johannes Martini 359.

- liberi Johannis 276, 277.
- BOCLEROT** Johannes 353.
- BOCZA** Johannes 205.
- heredes Johannis, notarii, 367.
- BONBAT** Johannes, secretarius domini, 161, 364.
- BONICHON** Andreas Ogereti 39.
- BONICHONUS** 479.
- BONYN** (de) Amedeus 124.
- BORBONIO** (de) Bona, comitissa Sabaudie, 20.
- BORSERII** (Borseyr) Petrus 69, 130, 131, 282, 300, 324, 330, 333, 346, 436, 447, 449, 450, 451, 452, 473.
- BOSSONINI** (vedi anche BARAT e de LA ROBY) Andrevetus 381
- Anthonius Johannis 376
- Bossoninus 61, 380, 414
- Johannes Andreveti 376, 377
- Martinus 381
- Petrus Johannis 376
- BOUDINI** (Baudini) Perronetus 61, 414.
- BOUJAT** Jaquemetus 483.
- liberi 483, 484.
- liberi Jaquemeti 483.
- liberi Johannis 483.
- Paulus 483.
- BOYSSON** illi de, 337
- BOYSSONET** Anthonius 40, 91, 167, 216, 289, 291, 331, 478.
- Bonifacium 19, 290, 291, 453.
- Guiliermus 30, 90, 91, 105, 119, 120, 123, 128, 129, 213, 216, 221, 225, 229, 231, 232, 237, 241, 244, 250, 288, 331, 345, 369, 393, 403, 464.
- Guiliermus Johannis 81, 288.
- illi 300, 302, 332, 337, 338, 345.
- infantes Bonifacii 302.
- Johannes Bonifacii 288.
- Johannes Petri 288
- Johanninus 288.
- liberi Anthonii 232, 244.
- Petrus Bonifacii 288.
- BRUNERII** Johannes 412.
- Johanninus 412.
- BRUNETI** (vedi anche DUERCHES) Anthonius 83.
- Bonifacius Anthonii 81.
- Johannes, 68, 70, 78, 144, 228, 328.
- liberi Johannis 107, 316, 329.
- Martinus 68, 69, 70, 194, 212, 225, 228, 328, 345.
- Petrus Anthonii 81.
- BRUNODETI** (vedi anche DOGNINI) Clemens 136, 322, 348, 407.
- Clemens Johannis 133, 134, 137, 144, 253, 254, 266.
- illi 145.
- Johannes 28, 58, 60, 93, 144, 146, 198, 199, 209, 260, 275, 315, 316, 318, 353, 356, 360, 361, 364, 372, 373, 374, 378, 495.
- Johannes Johannis 253, 254.
- liberi Johannis 316, 317, 318, 356.
- Martinus 418.
- BURDIGNIUS** (de) Nycoletus, notarius, 98.
- BUROL** Andreas Johannis 44.
- Anthonius Bonini 44.
- Boninus Petri 41.
- Johannes Patri 41.
- CAGNY** Martinus 61.
- CALLERII** Johannes 73.
- CALLIEROS** Anthonius 353.
- CALLYEN** dictus 96.
- CAMAGNIE** (Camagny) Franciscus, vicecastellanus Cliti, 35, 54, 113, 257, 267.
- CANAL** (de) Yaninus 141.
- CANIS** Brunodus (de La Monta) 32, 304, 305.
- CANTELLINI** Petrus 8, 416.
- CARABE** (CARABO) Andreas 154, 337, 339, 340, 457, 458.
- Andrevetus 301.
- Brunodus 337, 340.
- CARLON** Johannes 354, 455.
- CARRELLI** Amedeus Stephani 200.
- Andreas 4, 262, 270, 418.
- Andreas Johannis 263, 405, 478.
- Andreas Stephanini (Stephani, Stevenini) 10, 11, 51, 89, 104, 264, 265, 266, 267, 321, 386, 389, 409, 412, 413, 478, 490.
- Andrevetus 54, 267.
- Anthonius 91.
- Anthonius Petri 478.
- Anthonius Stephani 51.
- Girardus 356.
- illi 13, 22, 25, 35, 40, 43, 46, 50, 51, 53, 55, 56, 64, 67, 76, 83, 87, 88, 100, 111, 203, 225, 226, 227, 253, 260, 269, 278, 280, 286, 288, 296, 299, 307, 309, 314, 320, 335, 337, 343, 344, 347, 358, 366, 368, 371, 382, 383, 409, 417, 422, 426, 431, 444, 446, 455, 469, 502.
- Jaquemetus 54, 267.
- Johannes 2, 25, 85, 91, 140, 263, 435.
- Johannes Johannis Stephani 51.
- Johannes Martini 263, 405.
- Johannes Petri 11, 35, 38, 44, 102, 103, 146, 262, 263, 268, 286, 386, 389, 405, 406, 478.
- Johanninus Petri 405, 478.
- liberi Girardi 356.
- liberi Johannis 89.
- liberi (infantes) Petri 2, 4, 5, 7, 10, 26, 27, 28, 41, 51, 52, 53, 54, 60, 79, 84, 88, 89, 92, 93, 101, 107, 110, 112, 114, 115, 116, 117, 123, 124, 126, 127, 131, 132, 139, 141, 142, 145, 147, 151, 153, 169, 172, 177, 193, 197, 205, 211, 255, 257, 258, 282, 285, 303, 316, 322, 340, 348, 353, 369, 376, 385, 388, 405, 406, 407, 408, 409, 411, 412, 413, 436, 462, 488.

- liberi (infantes, heredes) Stephani 26, 27, 87, 89, 92, 93, 112, 114, 255, 257, 258, 276, 316, 359, 373, 385, 388, 409, 490.
- Martinus Stephani 51.
- Petrus 1, 54, 254, 267, 478.
- Petrus Johannis 405.
- Stephanus (Stephaninus) 4, 5, 51, 112, 198, 254, 263, 265, 267.
- Stephanus Petri 303, 405, 478.
- CARTANA** Martinus 61.
- CASEI** (Casey) Johannes, notarius, 1, 5, 13, 26, 33, 39, 49, 55, 57, 63, 64, 67, 74, 80, 83, 85, 94, 99, 100, 108, 109, 110, 113, 115, 116, 118, 119, 121, 122, 125, 128, 133, 135, 138, 139, 142, 144, 145, 148, 151, 153, 168, 172, 175, 190, 197, 202, 203, 205, 207, 209, 210, 212, 218, 224, 228, 234, 240, 247, 252, 254, 259, 263, 268, 270, 277, 278, 281, 285, 288, 291, 293, 294, 299, 306, 309, 314, 319, 323, 324, 325, 327, 334, 337, 341, 344, 349, 351, 354, 357, 358, 364, 367, 368, 370, 372, 374, 375, 376, 380, 381, 384, 385, 387, 388, 389, 391, 394, 399, 406, 414, 422, 425, 426, 427, 428, 431, 432, 434, 436, 439, 440, 442, 446, 456, 458, 462, 468, 472, 474, 476, 479, 482, 484, 485, 488, 490, 492, 493, 495, 497, 501, 502.
- CASTELLIONE** (de) Johannes, curatus, 22
- CAVORSINI** Martinus 12, 421.
- CENGLUNG** (de) Catherina Johannis 138
- CHALLANT** (de) Eballus 6, 415.
- comes 401, 433.
- CHALLO** (CHALLOZ) (de) Andreas 93, 94, 95 (magnus), 99.
- Andreas Martini 410.
- Andreas Perrini 98.
- Andreas Stephanini, 10.
- Andrevetus Andree 96, 97.
- Andrevetus Johannis 9.
- Brunetus Andree 95, 96, 97, 98.
- Hugonetus 52.
- illi 97.
- Johanneta 94.
- Johanninus 2.
- Johanninus (Johannetus) Martini 6, 264, 415.
- Petrus 93, 97.
- Petrus Johannini 9.
- Stephaninus Andree 97, 98.
- Stephanus 93, 96.
- Valletus 10.
- CHALLYON** (alias Maczoc) 353, 356.
- CHAMOYS** (de) Arvellion 5
- Johannes 5
- CHAMPAGNIO** (de) Brunodus 158.
- CHANVERO** (de) Johannes, curatus Bellarum Villarum, 506.
- CHARLES** Anthonius 15, 324, 433.
- Jaqueminus de La Serva, 119.
- Johannes 29, 31, 91, 118, 119, 121, 122, 301, 302.
- CHARUA** Andreas Martini, 129, 347, 473.
- Perreti Andree 285.
- CHENEVA** Perronetus 156.
- CHISSIACO** (de) Andreas 504.
- Petrus, prepositus Sancti Egidii, 503, 504.
- CLERICI** Petrus Jacobi 150.
- CLY**(de) Bonifacium, dominus, 2, 3, 9, 14, 17, 21, 28, 29, 30, 42, 43, 62, 63, 73, 82, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 119, 128, 129, 143, 159, 162, 163, 201, 221, 237, 249, 258, 285, 289, 290, 292, 304, 305, 324, 325, 333, 338, 339, 340, 345, 346, 355, 379, 395, 410, 415, 423, 427, 432, 437, 440, 443, 451, 452, 454, 457, 458, 474.
- domini 3, 28, 31, 41, 49, 54, 62, 108, 111, 119, 129, 136, 137, 149, 151, 154, 157, 162, 168, 201, 206, 221, 236, 249, 258, 267, 289, 312, 319, 343, 351, 372, 380, 413, 435, 457, 477, 484, 492.
- Gottefredum, dominus, 99, 129, 292, 304, 393, 424, 437.
- Nycolletus, notarius, 130, 143, 292, 345, 424, 437.
- Petrus, dominus, 5, 9, 10, 16, 29, 32, 33, 42, 43, 49, 52, 54, 62, 63, 68, 73, 74, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 108, 111, 113, 116, 119, 122, 130, 139, 143, 151, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 190, 201, 202, 203, 207, 221, 222, 223, 224, 237, 238, 249, 250, 252, 259, 267, 277, 282, 304, 305, 306, 319, 320, 326, 333, 334, 343, 346, 350, 351, 355, 363, 370, 380, 389, 393, 395, 399, 401, 402, 412, 423, 424, 425, 427, 433, 437, 438, 439, 443, 447, 448, 450, 451, 453, 458, 465, 468, 470, 473, 479, 490, 492.
- COCHET** Bonifacius Anthonii 209.
- Johannes 5, 6, 172, 175, 206, 255, 275, 303, 384, 387, 502.
- Johannes Bonifacii 208.
- COLUMBA** (Columbe) Andreas 47, 73, 76, 77, 114, 116, 120, 140, 154, 158, 260, 302, 324, 328, 333, 337, 341, 346, 365, 375, 409, 425, 434, 444, 445.
- Andreas Johannini 17, 22, 323.
- Andreas Johannis 323.
- filie Johannis, 70.
- Johanna, uxor Petri, 120, 327, 447, 474.
- Johannes 158, 159, 330.
- Johannes Johannini 22, 323.
- Johanninus 17.
- liberi Johannini 449.
- liberi Johannis, 70, 73, 130, 285, 363, 400, 444, 448.
- Martinus Johannini 323.
- Matheus Petri 22, 75.
- Petrus 67, 91, 114, 116, 120, 205, 208, 324, 327, 328, 329, 330, 332, 346, 409, 432, 443, 449.
- Petrus Johannini 17, 323.
- Petrus Johannis 323..
- COLUMBINI**, infantes, 61.
- COMPERE** Johanninus 354.
- CONDERAN** Petrus 445, 446.

- CONSTANTINI** Bartholomeus 198, 258, 261, 321, 366, 383, 384, 388.
- Johannes 57, 58, 138, 145, 349, 368.
- liberi (heredes) Johannis 86, 87, 144, 175, 205, 316, 317, 350, 351, 362, 363, 364, 368, 372, 373, 374, 380.
- Martinus 198, 256, 257, 258, 261, 266, 317, 321, 362, 366, 384.
- Martinus Johannis 384, 388.
- COPPAS** Brunodus 49, 60, 175, 373.
- Petrus 49, 138, 175, 209.
- Petrus Brunodi 204, 205, 209, 315.
- CORNYOLA** (de) Andreas 21.
- COUTELLEYZ** (Coutelleyr, Coutellerii) filie Martini 110, 312.
- Johanna 311.
- Johanna Martini 17, 24, 189.
- Johannes 311.
- Johannes Martini 47, 398.
- Johanneta 312
- Johanneta Johannini 48.
- Johanneta Martini 194.
- Martinus Guigniet 280, 303.
- CRESPYN** (de) Andreas 173.
- Brunodus 274.
- Humbertus 429.
- Vulliermeta 402, 429.
- CRESTON** (de Cresto) Johannes 12, 40, 421.
- notarius, 192.
- CRISTA** (de) Andreas Johannis (alias Passerini) 262, 282, 368, 463, 468.
- Andreas Perroni 38.
- Andrevetus 340.
- Andrevetus Berlo 479.
- Anthonius Perroni 38, 343, 419.
- Anthonius Petri (alias Peccyon) 3, 36, 118, 289, 297, 368, 406, 409, 412, 446, 463, 488.
- Jacobus Johannis 300, 307, 368, 370.
- Jaquemetus Johannis 368.
- Jaquemetus Perroni 38.
- Johannes Johannis 368.
- Johannes Perroni 296, 343, 419.
- Johannes Petri 31, 157, 262, 300, 333, 341, 368, 370, 412, 463, 468, 488.
- Johanninus Petri 170.
- liberi (infantes) Andreveti 91, 228.
- liberi (infantes) Johannis Petri 213, 282, 294, 307, 455, 473.
- liberi Petri 154, 289.
- liberi Petri Perroni 341.
- Michael Perroni 38.
- Perronus Andrevodi 38.
- Petrus Andreveti 31, 36, 282, 289, 294, 297, 300, 412, 446, 463, 468, 488.
- Petrus Perroni 369.
- CROSETI** (Croset) Andreas 342, 343, 370, 489.
- Andrevetus 341, 343, 380, 381.
- CRUSE** Petrus, notarius, 1, 12, 13, 25, 36, 37, 38, 45, 50, 56, 66, 79, 84, 85, 106, 109, 117, 124, 127, 132, 141, 147, 152, 171, 177, 196, 204, 208, 211, 227, 240, 253, 262, 269, 280, 288, 298, 308, 313, 322, 326, 336, 340, 343, 348, 357, 366, 367, 371, 375, 383, 386, 389, 404, 421, 425, 430, 435, 441, 445, 455, 458, 459, 461, 469, 471, 474, 481, 487, 489, 494, 497, 503, 506, 507, 509.
- CULLAT** Johannes 415.
- Johanninus 7.
- CZUQUET** Perronetus 274.
- DARBELLORUM** Bastita 504.
- DOGNINI** Anthonius 314.
- Johannes (dictus Brunodet) 175, 253, 258, 314.
- Michael 143.
- Petrus 314.
- Vulliermeta 33, 49, 55, 63, 64, 100, 108, 109, 115, 116, 121, 122, 138, 139, 144, 145, 176, 202, 203, 207, 210, 259, 268, 277, 278, 306, 314, 319, 357, 363, 364, 365, 374, 375, 381, 385, 388, 389, 492, 493.
- DOGNYN** (de) Johanneta 139.
- DOUCZAN** Johannes 412.
- DRAP** (dou) alias 483.
- Andreas 189.
- Andreas Johannis 482.
- heredes Petri 459.
- illi 459.
- Johannes 189.
- Johannes Andreveti 339.
- DUCIS** Petrus, commissarius domini, 5, 29, 34, 54, 94, 113, 119, 201, 277, 285, 324, 351, 354, 372, 427, 432, 458, 465, 484.
- DUERCHES** (de) (Vedi anche BERDELLION e BRUNETI) Andreas 28.
- Andreas Johannis 455, 456, 458, 459.
- Andrevetus 337, 338.
- Brunodus 458.
- illi 154, 189.
- Jacobus 35, 43, 55, 64, 102, 139, 146, 150, 194, 213, 214, 215, 217, 225, 229, 230, 233, 241, 243, 246, 260, 269, 279, 281, 296, 308, 320, 329, 331, 332, 335, 458, 466.
- Jacobus Andree 336, 339.
- Jacobus Anthonii 337.
- Jaquemetus 126, 188, 459.
- Jaquemetus Johannini 337.
- Jaquiminus Andree 474.
- Jaquiminus Petri 41, 44, 189, 338, 339, 456, 482.
- Johannes 189.
- Johannes Bruneti 70, 78, 212, 228, 241, 328, 456, 474.
- Johanninus Andreveti 339.
- Martinus 35, 36, 68, 78, 189, 281, 286, 301, 323, 327, 328, 329, 339, 365, 450, 458.

- Martinus Bruneti 41, 44, 68, 69, 70, 194, 212, 225, 228, 241, 293, 297, 328, 456, 474.
- Martinus Johannis 69, 70, 77, 282, 336, 377.
- Martinus Johannini, 443, 457, 474.
- Perreries 457.
- Petrus 323, 338, 458.
- Sentoninus 457.
- Vulliermetus 458.
- DUEX** (Duecz) Johannes, notarius, 325, 479.
- DURSYN** Johannes 434.
- DURZIAN** Johannes 115.

- EXERTO** (de) Johannes 9, 417.
- EXPALLION** (de) Petrus 493.
- EXPINEY** (de) homines 508.
- EYVIONA** (de) Guilliermus, notarius, 32, 42, 63, 111, 157, 202, 339, 438, 439, 454.

- FABRI** Andreas 187, 206.
- Andreas Johanneti 172.
- Anthonius 46.
- Bartholomeus 174.
- Berthodus 46, 48, 173, 184, 280, 311.
- Jaqueminus 46.
- Johannes 31, 48, 65, 163, 174, 184, 185, 213, 271, 428, 482.
- Johannes Andree 5, 172, 272.
- Johannes Petri 46, 176, 183, 184, 194, 272, 273, 280, 287.
- Johannes Vulliermeti, 42.
- Johanninus (Johannetus) 2, 40, 46, 49, 132, 173, 210, 218, 228, 229, 234, 241, 242, 246.
- Johanninus Petri 138.
- heredes Johannis 5, 283.
- liberi (heredes) Andree 111, 183, 205, 206, 209, 270, 271, 272, 274, 284, 302, 397, 428, 429.
- liberi Johannete 428.
- liberi (heredes) Petri 111, 173, 174, 183, 187, 190, 191, 192, 205, 209, 255, 271, 272, 273, 274, 283, 284, 303, 310, 311, 312, 391, 392, 396, 397, 428.
- Martinus Andree 12, 172, 272, 280, 312.
- Martinus Johannis Andree 12, 47, 183, 186, 188, 206.
- Petrus 185, 192, 274.
- Petrus Johanneti 46.
- FACTION** Petrus 6, 206.
- Petrus Petri 6.
- FALLIGNION** (Fellygnion) (alias de Flory) (de) Allexona Andree 161, 166, 221, 234, 236, 247, 248, 395, 401, 466, 498, 499.
- Andreas 118, 162, 222, 237, 238, 249, 250, 500.
- Andreas Brunodi 496.
- Andreas Petri 497.
- Anthonius Bonifacii 496.
- Anthonius Petri 496.
- Anthonius Petri 496.
- Aymonetus 162, 166, 167, 168, 222, 236, 249, 250, 500
- Brunodus (Brunetus) 162, 165, 221, 222, 236, 237, 238, 249, 250, 497.
- Franciscus Johannini 496, 502.
- illi 157.
- Jaquemeta 166, 218, 219, 224, 234, 240, 247, 252.
- Johannes 72, 496, 165, 166, 222, 223, 237, 238, 250, 251.
- Johanninus Andree 496.
- Petrus Andree 496.
- Petrus Brunodi 496.
- Valletus 162, 163.
- Vulliermetus (Vulliermus) 221, 165, 237, 249, 251, 498, 500.
- FENEYL** (de) Petrus 416.
- FERRANT** Johannes 191.
- FIERNA** Johannetus 402.
- Petrus 40, 403.
- FILLEY** (dou) Francisco 195, 430.
- Johannes 485
- FLORY** (de) (vedi anche Fellignon) Anthonius 14, 15, 19, 71, 78, 81, 120, 150, 161, 166, 167, 217, 219, 220, 221, 226, 232, 233, 235, 236, 245, 246, 247, 248, 249, 302, 307, 331, 332.
- Anthonius Petri 15, 170.
- Bonifacius 400.
- Brunodus 166.
- filii (liberi) Petri 71, 72, 150, 161, 236, 248, 307, 395, 400, 427, 432, 466.
- Johannes 170, 400.
- liberi Bonifacii 333.
- liberi Johannis 81.
- Petrus 81.
- FOLDON** Martinus, notarius, 1, 12, 23, 24, 25, 26, 36, 37, 38, 44, 45, 50, 51, 56, 65, 67, 75, 79, 100, 101, 105, 106, 116, 123, 132, 141, 147, 170, 171, 172, 176, 177, 194, 195, 196, 197, 205, 208, 211, 225, 227, 240, 253, 260, 261, 262, 263, 268, 269, 279, 280, 281, 286, 287, 288, 297, 299, 307, 308, 309, 313, 314, 321, 322, 326, 335, 336, 340, 348, 365, 366, 368, 371, 376, 382, 383, 403, 405, 417, 419, 420, 422, 426, 430, 441, 446, 462, 468, 469, 471, 474, 475, 481, 487, 489, 493, 494, 496, 503, 504, 508.
- FRANQUINI** Franciscus, notarius 171, 494.
- FRUCTIER** filie Johannis 166, 466.
- heres Johannis 149.
- FRUSTA** (*Frutaz*) Johannes 309.
- Martinus, notarius, 35, 274, 295, 298, 367, 445, 455, 487, 492.
- Martinus Johannis 37, 100, 141, 147, 383, 496.
- Petrus Johannis 496.

- GALLEYS** Johannes 107, 175, 200, 256, 257, 258, 352, 356, 379, 495.

- Johannes Martini 59, 107, 134, 135, 136, 199, 256, 258, 315, 361, 379, 460, 494, 495.
- liberi Martini 316, 318, 353, 373, 374.
- Martinus 58, 59, 198, 317, 318, 460.
- GARINI** Glaudius 367.
- GASPARDI** Andreas 10, 11, 23, 35, 43, 46, 49, 55, 56, 61, 64, 65, 78, 104, 169, 198, 204, 209, 226, 260, 269, 178, 294, 299, 318, 320, 321, 335, 337, 347, 359, 365, 378, 382, 386, 389, 414, 418, 435.
- Andreas Petri 132.
- Catherina 206.
- Franciscus 49, 198, 199, 294, 382.
- Franciscus Petri 132.
- Gaspardus 135.
- illi 198, 199, 200, 202, 264, 378
- Johannes Francisci 418.
- Martinus 144, 198, 200, 202, 316, 373.
- Martinus Petri 303.
- Petrus Johannis 133.
- GAUTHIER** Johannes, notarius, 367
- GIBELLINI** (vedi anche MYACZOT) Anthonius 121.
- filie Jaquemini 421.
- heredes Jaquemini 7, 415, 416, 417.
- heredes Petri Jaquemini 416.
- Jaqueminus 416.
- GILLIAT** (Aynardi, Ynardi) Menfredus, vicecastellanus Cliti, 94, 207, 290, 484.
- GLER** (Glar, Gleyer) (dou) Amedeus 67, 70, 327, 457.
- Beatrisia Girodi 67, 74.
- Boninus 73, 334, 480.
- filie Amedei 68, 69, 71, 72, 326, 327.
- filii Girardi 302.
- filii Petri 71.
- Girodus (Giraudus) 73, 327, 328, 334.
- Humbertus 333.
- illi 323.
- Jaquemetus 68, 70, 76, 120, 130, 205, 218, 233, 246, 346, 447, 448, 449, 455.
- Jaquemetus Johannis 68, 69, 70, 326, 327.
- Johanna Amedei 67, 69, 70, 71, 332, 447.
- Johannes 67, 68, 70, 159, 160, 324, 326, 327, 444, 447, 448, 451.
- Johannes Amedei 474.
- Johanninus 70.
- Perronetus 73, 333.
- Petrus 71, 302, 334.
- GODINI** (Gaudini) infantes 9, 416.
- Johannes 17.
- GORRA** Andreas 410..
- GORRETI** Anthonius 3, 125, 216, 231, 244, 294, 299, 453, 454, 463, 406.
- Aymonetus 104.
- Guillermus, notarius, 36, 44, 51, 149, 225, 261, 321, 335, 344, 371, 419, 431, 446, 463, 468.
- illi 209, 216, 232, 244, 466.
- Johannes 30, 36, 80, 81, 82, 104, 119, 125, 159, 216, 231, 244, 294, 296, 299, 323, 332, 369, 453, 463, 468.
- Johanninus (Johannes), notarius, 1, 18, 19, 31, 70, 71, 74, 77, 80, 120, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 167, 170, 171, 216, 223, 224, 231, 239, 244, 252, 261, 279, 282, 291, 299, 300, 301, 306, 322, 324, 330, 331, 339, 344, 346, 354, 358, 365, 394, 400, 422, 424, 425, 434, 439, 443, 444, 450, 452, 454, 455, 461, 468, 482.
- liberi (infantes) Anthonii 294, 295, 394, 400, 464.
- liberi Johannis 80, 81, 464.
- Petrus 30, 36, 80, 81, 82, 119, 125, 126, 216, 226, 231, 244, 294, 296, 297, 299, 332, 369, 432, 443, 453, 463, 468, 506.
- GOT** Johannes, notarius de Viviaco, (Vevey) 343, 370
- GOYL** (dou) (Pallanchon) Avoerius 98.
- Bosoninus 96.
- heredes Pallanchon 324.
- Martinus 92.
- Pallanchon 14.
- Petrum Johannis 13.
- Vulliermetus Pallanchon 17, 21.
- Vulliermus Avoyer 477, 478.
- GRANGIIS** (de) Anthonius 337.
- Jacobus, notarius, 2, 30, 43, 62, 64, 82, 94, 96, 97, 98, 119, 122, 155, 158, 201, 208, 292, 305, 356, 402, 410, 427, 433, 465, 474.
- Jaquemetus Porcher, notarius, 33, 49, 116, 139, 176, 203, 259, 278, 307, 320, 364.
- Petrus 210.
- GRAPPES** (Grapex) heredes Petri 217, 232, 245.
- Petrus 14, 41, 148, 151, 166, 463, 476.
- GRAX** (dou) (Gras) Boninus 302.
- Catherina Petri 446.
- hospicium 258.
- Johannes Vulliermini 143.
- Petrus 143, 154, 290, 297, 446.
- GRIMODI** (alias Balmacy) Amedeus 202, 297.
- Anthonius 18, 212, 297.
- Anthonius Johannis 211
- Berthodus 300.
- Bonifacius, 212.
- heredes (liberi) Johannis 72, 164, 302, 502.
- Johannes 18, 166, 212, 228, 240, 297, 412.
- Ludovicus 297.
- Martinus 18, 125.
- Martinus Johannis, 125, 240, 293.
- Petrus Johannis 19, 240, 252.
- Vincencius 212, 297.
- GRIVA** (de la) (vedi anche ANSERMETI) Anthonius 331.
- Laurencius 447.
- GROSSUS JOHANNES** (alias Ansermeti) 214, 230, 243, 332, 488.
- filie 30, 71, 150, 164.
- liberi (infantes) 72, 162, 163, 220, 221, 236, 249, 331, 394, 395, 427, 454.

- Matheus 15, 120, 150, 213, 215, 229, 230, 236, 241, 249, 331, 431, 466, 467.
- Petrus 118, 120, 171, 394, 400, 431.
- GRUETI** Johannes, notarius, 262, 403, 421, 469, 471, 474, 493, 505.
- GUERRA** Andreas, 407.
- Johannes 137, 373, 397.
- GUIDRET** (de la Guidra) Anthonius 52, 110, 364.
- Aymonetus 22, 48, 104, 147, 193, 254, 255, 264, 265, 307, 365, 407, 411, 420.
- Aymonetus Johannis 36, 110.
- filie Johannini 428.
- fratres 26.
- illi 53, 183, 184, 264, 265, 270.
- liberi Johannis 312, 363.
- Johannes 110.
- Martinus 2, 4, 5, 26, 28, 33, 36, 47, 48, 52, 88, 89, 110, 137, 145, 173, 183, 184, 191, 200, 254, 264, 265, 266, 270, 271, 283, 311, 407, 411, 412, 420, 428, 492.
- Martinus Johannini 173.
- GUIGNYET** Andreas 285, 473.
- Andrevetus 129, 130, 216, 231, 244, 282, 346, 347, 472, 474.
- filie Martini Johannini 173, 183, 184, 185, 188, 189, 191, 270, 271, 272, 273, 274, 392, 393, 398.
- Jacobus Martini 281.
- Johanna Martini 173, 174, 281, 409.
- Johannes Martini, 186, 188, 281.
- Johanneta Martini 185, 187, 188, 271, 409.
- Lyoneta Martini 281.
- Martinus 281, 285.
- Perroninus (Perronetus) 292, 472, 474.
- Petrus 288.
- Petrus Brunodi 472.
- Petrus Johanne 281.
- GYENE** Vulliellus 96.

- HERIN** Andreas 317.
- Andreas Johannis 20, 107, 343.
- Andreas Martini 65, 127, 198, 317.
- Johannes Andree (dictus Machet) 198, 348.
- Johannes Martini 47, 61, 107, 121, 134, 136, 173, 186, 273, 316, 317, 342, 343.
- liberi Martini 47, 57, 58, 60, 86, 144, 174, 312, 318.
- Martinus 20, 283.
- Petrus Girardi 349.
- Petrus Martini 133, 134, 186, 187, 199, 283.
- HOSQUETI** (Osqueti) Andreas 61, 65, 154, 156, 159, 214, 230, 242, 275, 277, 281, 187, 330, 394, 397, 400, 424, 437, 439, 458, 480.
- Andreas Johannini 14, 15, 147, 148, 152, 153, 217, 229, 232, 476, 501.
- Andreas Martini 152, 153, 324, 437, 454, 478.
- Andrevetus Johannini 216, 232, 244.

- Anthonius 14, 15, 150, 152, 152, 214, 215, 217, 219, 230, 232, 234, 242, 244, 245, 247, 307, 324, 329, 330, 336, 433, 466, 467, 469, 480.
- Anthonius Johannini 166.
- Anthonius Petri 152, 153.
- Aymonetus 147, 148.
- filie Petri 301, 303
- Franciscus 147, 148.
- illi 300, 465.
- Johanna Guigniet, uxor Andree, 173.
- Johannes 92, 147, 148, 152, 153.
- Johannes Andree 164, 438.
- Junodus (Johannodus) 166, 214, 216, 324, 479.
- Johanninus 147, 148, 154, 467.
- liberi Anthonii 244.
- liberi Andree Johannini 241, 244, 424.
- liberi Johannini 41, 70, 228, 234, 241, 246, 463, 473.
- liberi Johannis 28, 213, 218, 400, 401.
- liberi Johannodi (Junodi) 216, 230, 232, 242, 243, 244.
- liberi Petri 189, 339, 423, 434, 435, 437, 438, 439, 499.
- Ludovicus 152, 153, 330.
- Martinus Anthonii 147, 148, 152, 153, 438.
- Martinus Martini 77.
- Michael Petri 154, 324, 454, 478.
- Petrus 154, 155, 157, 159, 160, 301.
- Petrus Johannis 152, 153.
- Petrus Johannodi 23, 147, 148, 164.

- IEYSO** (de) Brunodus 9, 416, 417.

- JANELLI** Petrus Andreveti 8, 416.
- JANY** (dou) Aymonodus 354.
- JOHANNODI** Anthonius 479.
- Anthonius Johannis 487.
- Bonifacius 182.
- Johannes 463.
- liberi Johannis 178, 310, 463.
- Martinus 479, 487.
- Martinus Johannis, 488.
- Michelletus 479.
- Michelletus Bonifacii 487.
- Nicholletus 488.
- JUNODI** Anthonius Johannis 475, 476, 477.
- liberi Bonifacii 180, 181.
- liberi Johannis 180, 181.
- Martinus Johannis 475, 476, 477.
- Micholletus (sic) Bonifacii 180, 310, 475, 476, 477.

- LAMONDA** (de) Anthonius 113.
- LANER** heredes Petri 351.
- LANEYRA** (de) Andreas 331.
- Anthonius Andree 337.
- LANOZ** (de) Anthonius Johannis 56.
- Johannes 36, 37, 85, 105, 154, 156, 157, 159, 199, 200, 204, 258, 275, 276, 277, 279, 297, 307, 313, 314,

- 315, 321, 361, 366, 373, 378, 383, 393, 394, 419, 424, 437, 438, 462, 480, 491, 492, 503.
- Johannes Anthonii 56, 261, 414.
  - Johannes Pauli 314.
  - liberi (infantes) Anthonii 85, 258, 277, 352, 359, 360, 361, 378, 491.
  - Paulus 6, 85, 103, 139, 146, 199, 260, 275, 276, 278, 314, 315, 320, 362, 365, 373, 378, 393, 418, 419.
  - Paulus Anthonii 56, 414.
- LAURENCZETI** Johannes Petri 483.
- Johannes 123.
  - liberi Petri 484.
  - Petrus 483.
- LAURENCZODI** (Lorenczodi) Amedeus 48, 104, 174, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 191, 193, 271, 272, 283, 284, 307, 392, 397, 429.
- Amedeus Anthonii 173, 190, 272, 273, 283, 303, 396.
  - Amedeus Martini 308, 308.
  - Anthonius 173, 184, 270, 392, 429.
  - Johannes, dictus Magnyat, 181, 182, 390.
  - liberi Anthonii 110, 111.
- LAYOU** Andreas 378, 491.
- Andreas Brunodi 383.
  - Andreas Johannis 257, 387.
  - Brunodus 374.
  - Brunodus Johannis 255.
  - infantes (heredes) Johannis 58, 60, 61, 144, 145, 209, 257, 258, 275, 277, 302, 315, 352, 353, 356, 359, 361, 362, 373, 491, 492, 495.
  - Johannes 138, 254, 317, 318, 361, 385, 387.
  - Johannes Brunodi 199, 256, 257, 386.
  - Johannes Johannis 315, 321, 386.
  - liberi Martini 315.
  - Margareta relicta Martini 261.
  - Martinus 261.
  - Petrus Johannis 386.
- LAZ** (Lacz) (de) Petrus, notarius, 17, 21, 22.
- LEPORARII** (Levreyr) Andreas 158.
- Aymonetus 25, 470.
  - Gratus 25.
  - heredes Jacobi 34, 368, 377.
  - illi 179, 180, 181, 182, 186, 187.
  - Jacobus 25, 181, 470, 178, 179, 293.
  - Jacobus Petri 66.
  - Johanna Johannis 469.
  - Johannes Petri 196, 470.
  - liberi (heredes) Petri 19, 377.
  - Nycolas 25.
  - Petrus 34, 167, 270, 291, 295, 349, 357.
  - Petrus Jacobi 20, 25, 57, 469, 470.
  - Vincencius 25.
- LETRY** (de) Boninus Girodi 458.
- Brunodus 275.
- LIES** (Liex, Lyes) (de) Andreas 12, 482.
- Johannes 12.
- Michael 12.
  - Petrus 12, 18, 195.
- LIOLAN** (Lyolan) (de) filie Martini 2, 32, 92, 121, 142, 213, 229, 242, 316, 362.
- heredes (filii) Martini 94, 121.
  - Johannes 40, 86, 92, 121.
  - Johannes Johannis 121, 362.
  - Johannes Martini 412.
  - Martinus 200, 213, 218, 229, 234, 241, 246, 254, 316, 372, 438.
  - Petrus Petri 121, 362.
- LOGE** (Logia, Lo Ge, Dou Ge) Andreas 71.
- Anthonius 58, 59, 134, 136, 142, 144, 198, 199, 200, 255, 256, 257, 350.
  - Anthonius Johannis (Johanneti) 261, 372, 495.
  - infantes (liberi) Anthonii 61, 315, 316, 317, 350, 352, 355, 356, 361, 362, 379.
  - liberi Johannis 373.
- LOSANCHY** (de) Franciscus 133, 134, 135, 303.
- heredes Johannini 258.
  - Johanna Perroneti 428.
  - Johannetus 202.
  - Laurencius 355.
  - Perronetus 393, 430.
  - Symonetus 201.
- LOZ** (dou) Andreas, dictus Pelluchot, 482, 483.
- Anthonius 482.
  - Anthonius Aymoneti 348.
  - Anthonius Jaquemeti 483.
  - Aymonetus 61, 287.
  - Jaquemetus 482.
  - Jaqueminus 483.
  - Johannes 61, 482.
  - illi 478.
  - liberi Andree 484.
  - liberi Johannis sr. 483.
  - Petrus Anthonii 348, 484.
  - Thomas 195.
  - Thomas Martini 347.
- LUCAT** Petrus 9, 416.
- LUSCO** (de) Jacobus, de Bellenc, 125, 126.
- alias Panyer, 294.
- LYARES** (de) Johannes 159.
- Mariona Martineti 160.
- MACHETI** Johannes Andree de Herin, dictus Machet, 348, 349.
- Johannes 22, 50, 58, 60, 61, 65, 104, 136, 147, 193, 199, 200, 260, 261, 286, 307, 315, 343, 356, 359, 361, 365, 366, 374, 375, 378, 382, 418, 441, 444.
  - Johannes Johannis 471.
- MACZOC** (vedi anche Rava) Andreas 110, 198, 256, 257, 258, 369, 495.
- Andreas Anthonii 107.
  - Andreas Brunodi 257.

- Andreas Petri 59, 61, 106, 107, 117, 118, 133, 136, 198, 257, 261, 279.
- Anthonius Petri 200.
- Brunodus 31, 71, 91, 163, 256, 275, 316, 323, 328, 452, 463.
- Brunodus Andree 117, 118.
- heredes (infantes) Brunodi, 30, 31, 213, 216, 221, 229, 231, 237, 241, 244, 250, 256, 293, 295, 301, 302, 316, 317, 318, 352, 361, 369, 463.
- Johannes 256, 258, 260, 275, 279, 371.
- Johannes Brunodi 37, 105.
- Johannes Petri 106, 107.
- liberi Johannis 373.
- liberi Petri 373, 374.
- Martinus Brunodi 117, 118.
- Petrus 6, 171, 198, 275, 276, 298, 315, 361, 373, 496.
- Petrus Andree 107, 353.
- Petrus Anthonii 107.
- Simondus 110, 260, 261, 279, 371.
- Simondus Brunodi 30, 105, 117, 118.
- MAGNYASC** Anthonius Johannis 308, 309, 310.
- MAGNYAT** Johannes 179, 181.
- MAGUET** Johannes 180, 182, 309, 310.
- Johannes jr. 181.
- liberi Martini 180, 181, 182, 183.
- Martinus 181.
- MARCHIANDI** Johannes 196.
- MARCILLEY** Nicolaus, notarius, 35.
- MARCILLIE** (de) Aymonodus 495.
- Johannes 495.
- Laurencius Magni Aymonodi 495.
- Martinus Amedei 487.
- Parvus Petrus Martini 487, 496.
- Vincencius 495.
- MARGARONE** Andreas Vulliermi 442.
- Petrus Andree 442.
- Vulliermus 442.
- MARQUISII** Amedeus 9.
- MARQUIX** illi dou 417.
- MARTINI** Grimodus Petri 8
- Guido Petri 9.
- Jaquiminus 9.
- MAYN** (Mayen, Maen) (de) Ansermetus 166, 302, 395, 400, 403, 425, 427, 428, 432, 433.
- Anserminus 105, 123, 225, 285, 287, 289, 331, 420.
- Anthonius Ansermeti 431.
- Aymonetus Ansermeti 21, 285, 290.
- filie Grossi Johannis 71.
- Grossus Johannes 214, 230, 243.
- Johannes 285, 434.
- liberi Grossi Johannis 72, 162, 163, 221, 395, 454, 502.
- Matheus Grossi Johannis, 15, 236, 249, 394.
- Perrodus 285.
- Petrus Ansermeti 274.
- Petrus Bonifacii 434.
- Petrus Grossi Johannis 171, 394.
- MESNERIA** (de) Gervasium, notarium, 29, 113, 160, 192, 277, 320, 324, 364, 458, 465.
- MESSELY** 89.
- MEYNABREA** Jacobus, curatus Vallistormenchie, 85, 270, 309.
- MEYNETI** (Meneti) Andreas Bonini 79, 80, 405.
- Anthonius 79, 80, 218, 234, 246, 300, 301.
- Bonifacius 7, 52, 234, 247, 406.
- Bonifacius Anthonii 79, 80, 218.
- Franciscus Bonifacii 79, 80, 405.
- Guillermus Bonini 79, 80.
- illi (dicti) 265, 294, 296, 407, 408, 409, 464.
- infantes (liberi) Anthonii 221, 234, 236, 247, 249, 266.
- Jacobus Bonifacii 79, 80, 405.
- Johannes 1, 119, 166, 234, 246, 286, 323, 335.
- Johannes, notarius, 390.
- Johannes Anthonii 79, 80, 218, 405.
- Johannes Bonifacii, 79, 80, 405.
- Johannes Gros, 113.
- Johannes Johannini 455.
- Johanninus Anthonii 79, 80, 218, 405.
- Johanninus 3, 10, 26, 41, 44, 53, 71, 86, 88, 89, 115, 140, 171, 226, 234, 246, 254, 268, 269, 282, 328, 332, 333, 342, 346, 364, 369, 413, 449, 464.
- MEYSONACI** (de la) Andreas 82, 465.
- Anthonius Bruneti 81.
- Bonifacius Anthonii 81.
- Johanninus 21.
- Perrinus 21.
- Petrus Anthonii 81.
- MISTRALIS** (Mistral) Jacobus 24.
- Jacobus Johannis 105.
- Johannes 47, 48, 185, 191, 192, 312, 396, 398, 403.
- MOGNIO** (de) Franciscus 508.
- MOLENDINO** (de) Petrus alias Veyret, 451.
- Vulliermus 451.
- MOLLINER** (Moliners) (Vedi anche COLUMBA) Andreas 105, 120, 123, 130, 225, 328, 330, 444, 445.
- Andreas Anthonii 76, 420, 444, 447, 449.
- Andreas Bonifacii 326.
- Anthonius 70, 327, 328, 330.
- Bonifacius 17, 72.
- Boschetus 450.
- Brunetus Michelleti 448.
- heredes Anthonii 70, 72.
- Heustacius 480.
- illi 80, 449, 480.
- Johannes 324.
- Johannes Michelleti 448.
- Johannes Magni Petri 323.
- Johannetus 128.
- Magnus Johannes 450.
- Perrodus 479.

- Petrus Johannis 445, 446.
- uxor Perrodi 478.
- Vulliermeta Johannis 323.
- Vulliermus 480.
- Vulliermetus 324, 443.
- MOLLYN** (dou) Johanninus 129, 292, 345.
- Petrus 302.
- Vulliermus 451.
- MONMENEYS** (de) (vedi anche REYNERII e HOSQUETI) Andreas 324, 424.
- Anthonius 436, 454.
- Bonifacius 155.
- Bruna Johannis 435.
- Brunetus 155, 159.
- illi 302.
- Johannes 324, 423, 425.
- Johannes Andree 437.
- Johannes Bonifacii 157, 159.
- Johannes Reynerii 167, 339, 422, 436.
- Johannes Vulliermini 422.
- Martinus 422, 423, 425.
- Perronetus (Perroninus) 157, 324, 423, 440.
- Petrus Reyner 436.
- Reynerius 159, 438, 440.
- Stephanus 154, 155.
- Vulliermus 439, 440, 480.
- Vullierminus 422, 423, 424.
- MONTAN** Andrevetus 43.
- Dominicus 43.
- Johannes 81.
- Johannetus (Johanninus) 42, 43.
- MONTAZ** (de La) Andreas Jacobi 41, 170, 215, 244, 293, 295, 461, 462.
- Andrevetus 126, 291, 292, 294, 295, 299, 301, 478.
- Anthonius Petri 461, 462
- Aymonetus 15, 149, 217, 230, 232, 233, 235, 242, 243, 245, 467.
- Aymonetus Jacobi 14, 15, 213, 214, 228, 476.
- Beatrisia Andreveti 125, 126.
- Brunodus 92, 304.
- Columba Andreveti 301.
- heredes Andree 478.
- filie Andreveti 301, 302.
- illi 91, 219, 235, 248.
- infantes Jacobi 498.
- Jacobus 19, 217, 242.
- Johanna Johannis 461, 462
- Johannes 435, 461, 462.
- Johannes Andree 125, 126, 166, 170, 295, 300, 461, 462, 468.
- Johannes Jacobi 14, 15, 149, 150, 164, 219, 235, 247, 401, 433, 501.
- Johannes Trucheti 148.
- liberi Andee 90, 125.
- liberi (infantes) Jacobi 81, 149, 150, 164, 300, 501.
- Margareta Andreveti 293, 295.
- Nicholetus 465
- Petrus 19.
- Petrus Jacobi 14, 72, 149, 164, 214, 215, 229, 232, 242, 243, 245, 332, 395, 400, 427, 432, 433, 461, 462, 467, 500.
- Truchetus 80.
- Vulliermeta Johannis 461, 462.
- MONTISJOVETI** dominus 16, 82, 150, 165, 215, 217, 219, 231, 233, 235, 243, 246, 248, 253, 467, 501, 502.
- MORANDI** (Morant) Anthonius 64, 145, 196, 197, 205, 256, 269, 313, 314, 315, 359, 366, 373, 374, 378, 384, 414, 429.
- illi (dicti) 57, 59, 61, 64, 134, 137, 199, 200, 255, 156, 350, 352, 353, 356, 361, 362, 373, 374.
- Johannes 414.
- Matheus Anthonii 146.
- Michael 64, 136, 145, 196, 197, 255, 256, 261, 269, 313, 314, 384, 388, 407, 420.
- Petrus 58, 61, 86, 107, 113, 133, 134, 135, 136, 138, 144, 198, 200, 205, 206, 255, 256, 257, 258, 261, 269, 276, 302, 316, 317, 350, 352, 359, 361, 372, 373, 378, 384, 388, 414, 478, 491, 495.
- Petrus Andree 196.
- Petrus Anthonii 144.
- Petrus Petri 64, 102, 140, 146, 197, 269, 313, 314, 420.
- MORANDINI** Aymonetus 22.
- Petrus 49.
- MORELLI** heredes Petri 53.
- Martinus Facii 7, 415.
- Petrus Michaelis 7, 415.
- MORETI** Martinus Jaquimini 324.
- Vulliermus 68.
- MOSCHETI** Nicoletus, notarius, 6.
- MOSCHY** 44, 91, 103
- Agnexona Petri 405
- filie Petri 5, 41, 91, 92, 264, 266, 282, 407, 414
- filii 91
- filii Petri 91.
- Johannes 9, 412, 415
- Petrus 5, 9, 27, 41, 404, 412, 415
- Secillia Petri 404
- Vulliermeta Petri 7, 282, 404, 413
- MUGNERII** Johannes, notarius, 345, 506.
- MULETI** Johannes, notarius, 104, 167, 295, 357, 402, 429, 484.
- MYACZOT** Andreas 199.
- filie Jaquimini Gibellini 421.
- heredes Jaquimini Gibellini 6, 7, 8, 9, 415, 416, 417.
- Jaqueminus Gibellini 9, 12.
- Petrus 7, 8, 196, 390, 415, 416.
- NAVILLIO** (de) Andreas 19, 328.

- dicti (illi) 20, 179, 180, 181, 182, 183, 282, 330, 331, 332, 443, 480.
- fratres 179.
- Guido 195.
- Guido Martini 69, 106.
- Jacobus, notarius, 9, 28, 73, 96, 128, 258, 289, 304, 324, 325, 333, 338, 415.
- Michael 195.
- Michael Stephani 69.
- Martinus 90, 423.
- Martinus Andree 69, 195.
- NERVI** Urbanus, vicecastellanus Cliti, 18, 19, 70, 74, 193, 223, 224, 239, 251, 252, 291, 366, 459, 461.
- NICOLETI** (Nycollet) Anthonius Yanini 141, 320.
- Petrus de Yans (Yanini) 86, 87, 102, 112, 141, 258, 318, 320, 351, 356, 362, 495.
- Tonus Yanini 260.
- Yaninus 52, 57, 58, 59, 86, 87, 102, 137, 255, 258, 264, 317, 320, 350, 362, 372, 384, 388, 407, 495.
- Yans 141, 142.
- NUARSA** (Noarsa) (de) Andreas Andreveti 31.
- Andreas Johannis 30.
- Aymonetus Andreveti 124.
- Jaquemetus Aymoneti 124.
- Johannes Andreveti 29.
- Johanninus 347.

- OCTINI** Bartholomeus Brunodi 486.
- infantes (liberi) Brunodi 29, 85, 118, 393, 485, 490.
- Johannes Johannis 482.
- liberi Johannis 483, 484.
- Martinus 483.
- Petrus 24, 45, 483, 484.
- Petrus Johannis 482, 483.
- OCTONELLI** Amedeus 30, 71, 119, 291, 292, 344, 345, 369, 449, 450.
- Amedeus Bonini 69, 71, 73, 119, 127, 128, 291, 328, 449.
- Boninus 128, 301, 330, 473, 474.
- heredes (liberi) Bonini 31.
- OGERII** Andreas 17, 40, 74, 130, 178, 179, 228, 241, 332, 473, 475.
- Andreas Andreveti 476.
- Anthonius 74.
- Francesia Guidonis 475.
- Catherina Guidonis 475.
- Guido 475.
- illi 218, 234, 246, 403.
- infantes Johannis 179.
- Jacobus 475.
- Johannes 475, 476.
- Johannes jr. 69.
- Johanninus 475.
- liberi (infantes) Andree 93, 213, 229, 241, 309, 310.

- Martinus 2, 178, 179, 218, 234, 246, 282, 475, 476, 480.
- Mermeta Guidonis 475.
- Michael Stephani 475.
- Stephanus Johannis 67, 476.
- Vincencius 476.
- Vincencius, notarius, 24, 54, 267, 486.
- ORSERES** (de) Aymonetus Morandini 22.
- OSQUETI** (vedi HOSQUETI)

- PAGES** Anthonius 24.
- Johannes Johannis 24.
- Petrus 20, 69, 70, 91, 158, 337, 338.
- PANIER** (Panier) Brunodus 293, 300, 302.
- Jacobus 299.
- Petrus 12, 421.
- Petrus Brunodi 126, 296.
- PASQUET** (PASQUEYR) Brunodus 29, 30, 31, 32, 91, 118, 119, 121, 301, 302, 434.
- PASQUIER** (de) Martinetus 285.
- Martignionus 408.
- Martinus 477.
- Valletus, 477.
- PASSERINI** (vedi anche de CRISTA) Andreas 75, 83, 101, 123, 131, 169, 468, 471.
- Andreas Johannis 22, 262, 281, 307, 322, 403, 405, 417, 419, 421, 474, 493.
- Jacobus Johannis 419.
- Johannes Petri 171, 262, 281, 307, 322, 403, 405, 419, 471, 493.
- Petrus Andreveti 171, 262, 307.
- PECCEY** (dou) Andreas 142, 143.
- Martinus Anthonii 412.
- PECCYON** (Pecion) (*Pession*) Anthonius Petri 4, 30, 31, 36, 170, 194, 204, 218, 234, 246, 299, 300, 341, 418, 421, 424, 446, 447, 449, 469.
- Jacobus Johannis 153.
- Johannes 43, 68.
- PENNACZON** Bartholomeus, vicecastellanus Cliti, 18, 168, 224, 239, 252, 305, 441.
- PERRERI** infantes Petri 216.
- PERRERIA** Johanninus 40, 369.
- PERRINI** Laurenczetus 304.
- PERRODI** Andreas 16.
- PERRON** Andreas 38.
- Anthonius 38.
- Jacobus 38.
- Jaquemetus 38.
- Johannes 38.
- Johannes Perroni Andrevodi, dictus Bardoney 38.
- liberi Petri (heredes) 91, 93, 94, 232, 234, 244, 246, 341, 409, 412, 463.
- Martinus 412.
- Michael 38.
- Perronus 39.

- Petrus 9, 218, 341.
- Stephanus 38.
- PERRUQUETI** Andreas 17, 184, 192, 198.
- filie Andree 303.
- Johannes, 23, 47, 48, 49, 52, 53, 111, 138, 173, 174, 184, 186, 188, 189, 190, 191, 192, 199, 200, 204, 272, 283, 284, 311, 312, 384, 387, 391, 392, 396, 397, 398, 428.
- Johannes Andree 185, 202, 205, 270, 271.
- liberi (infantes) Andree 175.
- Petrus 6, 23, 47, 59, 60, 173, 174, 184, 186, 187, 199, 200, 202, 255, 257, 274, 284, 285, 312, 315, 359, 360, 361, 371, 377, 378, 392, 397, 428, 491, 492.
- Petrus Andree 270, 271.
- Thoma, 23, 184, 186, 191, 194, 312.
- Thoma Johannis 17, 204, 281, 313.
- PERSONETA** (Personete) Johannes 44.
- Martinus 44.
- PERTUSETI** (alias **PILLICIER**) (*Pellissier*) Andrevetus 26.
- Anthonius 2, 7, 10, 25, 44, 127, 137, 144, 194, 253, 263, 269, 282, 286, 296, 327, 337, 405, 435, 460, 469.
- Anthonius Johannis 123, 406, 469, 470.
- heredes (liberi) Johannis 4, 87, 88, 89, 90, 91, 111, 112, 114, 115, 118, 119, 120, 121, 149, 216, 231, 244, 256, 264, 265, 266, 282, 283, 295, 296, 302, 316, 369, 400, 407, 408, 409, 411, 412, 413, 434, 452.
- Jacobus 4, 5, 7, 10, 25, 44, 79, 144, 208, 282, 286, 327, 405, 435, 469.
- Jacobus Johannis 123.
- Johannes 26, 34, 93, 103, 266, 294, 301, 369, 388, 391, 407, 463.
- Johannes Andreveti, 25.
- Johannes Martini 35.
- liberi Johannis 41.
- PESCLET** Johannes 19.
- PESTA** Perronetus 338.
- PESTALLIN** (Pestalini) Brunodus 138.
- Johannes Bonini 210.
- Johannes Bossonodi 206, 337.
- Petrus 337.
- PESTY** Martinus Bonini 12, 176, 194, 240.
- Martinus Petri 287.
- PICHOT** Petrus 178, 179, 180, 181, 182, 195, 303, 307, 310.
- PISSEROT** Johannes 49, 205.
- PLANDEREY** (dou) illi 8, 416.
- PONTACZ** Johannes 403.
- PONTRON** Johannes 69, 70, 328, 329, 330, 447, 448.
- heredes Petri 331.
- Martinus 446.
- Petrus 446, 447, 448, 449, 450, 452, 454.
- POUDRAL**(Poudra) 71, 72, 289, 332, 333, 466.
- Amedeus 11, 13, 15, 23, 25, 37, 51, 75, 78, 83, 85, 100, 101, 105, 117, 131, 152, 169, 170, 211, 219, 225, 227, 233, 235, 245, 247, 262, 279, 286, 287, 297, 313, 335, 340, 347, 368, 375, 417, 418, 421, 433, 462, 463, 468, 469, 502, 503.
- Ansermetus Petri 13.
- Anthonius (dictus Ton) 1, 13, 28, 34, 71, 72, 78, 82, 90, 150, 166, 170, 214, 217, 218, 200, 223, 230, 233, 243, 245, 246, 248, 251, 266, 287, 289, 297, 331, 332, 333, 409, 433, 466, 467, 469, 473, 500, 501, 503.
- illi 219, 235, 236, 239, 247, 467, 501.
- liberi (filii, heredes) Ansermeti 72, 302.
- liberi Petri 346.
- Johanna, uxor Anthonii (filia Johannis Levreyr), 469.
- Johannes 13, 15, 150, 214, 217, 219, 233, 235, 242, 245, 247.
- Johannes dictus Baron 15, 230, 233, 242, 243, 245, 462.
- Petrus 13, 18, 19, 20, 150, 164, 214, 217, 219, 230, 233, 235, 245, 246, 247, 324, 331, 467.
- PRICTA** Andreas 17.
- PUTACIO** (de) Johannes 485
- PYSER** (Piser) Andreas 17, 23, 77, 170, 365, 425
- PYSSINA** (Pissina) illi de 7, 415
- RAFFOR** filie Martini 463.
- heredes Johannis 178.
- heredes Martini 463, 480.
- Johanna Martini 487.
- Johannes Martini 476, 488.
- Martinus 480.
- RAPPY**(Rappi) illi de 9, 417.
- RAVA** Andreas Petri 472.
- Boninus Petri 471.
- Johannes 258, 262, 315, 356, 495.
- Johannes Petri 6, 11, 199, 255, 256, 373, 471.
- Jullianus Andree 471, 472.
- liberi Petri 361.
- Petrus 5, 6, 288, 291, 292, 337, 472.
- REGIS** Johannes 80, 464.
- liberi Berthodi 192, 396.
- REYNERII** (Reyneyr) Anthonius 155, 156, 158, 159, 160, 167, 423, 434, 439, 441, 445, 454, 480.
- Anthonius Johannis.
- filie 157.
- Franciscus, 442.
- Franciscus Johannis 435, 436.
- infantes Johannis 339, 422, 423.
- Johannes 422, 436, 439.
- Johannes Petri 436.
- liberi Anthonii 221, 298.
- Petrus 441.
- Petrus Johannis 436.
- Vullierminus 423.
- RIGOLETI** Laurentius, notarius, 36, 65, 66, 67, 339, 376, 420.
- RIVETI** Andreas 353.
- liberi Martini 353.

- liberi Petri 354.
- ROBY** (de La) Anthonius 150, 421, 489, 490.
- Boninus 62.
- Brunodus 63, 478.
- Dyonisius 489.
- Grimodus 414.
- Johannes 414, 489.
- Johannes Anthonii 6, 60, 61, 135, 199, 200, 255, 275, 360, 378, 414, 421, 489, 490.
- Julliandus 489.
- Martinus 489.
- Perreries, naturalis, 62
- Perronetus 201.
- Petrus 489.
- Vincencius 489.
- ROS** Martinetus 285.
- ROSERYO** (de) Petrus, notarius, 168.
- ROSSERII** Michael, vicecastellanus Cliti, 508.
- ROVEYON** (Roveyn) Johannes 353, 354.
- ROVOREY** Petrus, notarius de Fenicio, 126, 446, 455, 485.
- RYVERY** Anthonius 329.

- SABAUDIE** dux, Amedeus, 34.
- Bona de Borbonio, comitissa 20.
- Ludovicus, dux, 1, 107, 124, 127, 132, 153, 504.
- SALERO** (de) Peronetum, notarium, 7, 415
- SALUARDI** Aymonetus 508.
- Johannes, notarium, 8, 16, 94, 290, 291, 295, 416, 445, 446, 484.
- SANCTI PETRI** Johannes, notarius, 31, 52, 63, 73, 115, 119, 130, 135, 151, 156, 167, 202, 222, 238, 250, 264, 282, 289, 319, 334, 343, 346, 350, 351, 352, 363, 370, 380, 381, 396, 401, 424, 428, 433, 443, 447, 450, 452, 453, 465, 470, 490, 492, 500.
- SARACINUS** (Sarracinus, Serracinus) 33, 55, 61, 64, 100, 109, 116 122, 139, 145, 203, 210, 259, 268, 278, 306, 357, 364, 381, 385, 393.
- Johannes 61.
- SAYES** (Sayx) (de) Andrevetus 304.
- Brunodus 305, 324.
- SCANDOLE** Laurenczetus 393.
- SEMET** Jaquemetus (Jaqueminus) 190, 192.
- SENTONYN** (de) Anthonius 326.
- Bonifacius Johannis 323, 324.
- illi 21.
- Johannes 325.
- Petrus 324.
- Vulliermetus 325.
- SERIAN** (de) Aymonetus Reymondini 20
- SENYEL** (de) Petrus 7.
- SEPTIMIAN** (de) Brunodus 9, 417.
- SEPTIMO** (de) Anthonius, castellanus Cliti, 115, 192, 364.
- SERMODI** Henricus, notarius de Orseres, 2, 14, 30, 42, 43, 95, 96, 97, 98, 99, 119, 143, 163, 201, 285, 290, 346, 355, 395, 400, 410, 423, 427, 432, 441, 443, 451, 452, 454, 458.
- SERVA** (de la) Jaqueminus, 30, 98, 119.
- illi 300, 301, 407.
- SOMON** (de) Grimodus Petri Martini 8, 416.
- Jaquemodus (Jaquemetus) 9, 417.
- Vulliermus Jaquemedi 9.
- SPINA** (Espina) (De) Anthonius, notarius 18, 125, 224, 240, 252, 367, 493.

- TAPPO** (Tappon) Johannes 350, 352, 470
- TESSELLA** (de) Martinodus 8.
- TESTA** Andreas 59, 258.
- Martinus 254, 257, 258.
- THEODOLLI** Martinus 8, 416.
- THOUX** (Tous) (dou) Johannes 9, 407.
- TORNERII** Johannes, vicecastellanus Cliti, 291, 343, 370.
- TOUMELLEY** (dou) Johannes 21.
- Johanninus 17.
- TROCTA** infantes Johannis 324.
- TROSSAIOU** (Trossarou) Andreas 65, 121, 445, 471.
- Andreas Girardi 133, 134, 136, 199, 276.
- Girardi 206, 316, 373, 374, 375.
- infantes Girardi 175, 470.
- Johannes 200.
- TRUCHETI** 80.
- Johannes 67, 148, 152.
- Johannes Andree 307.
- TYRY** Perroninus 61

- USSYN** (de) Amedeus 76.
- Andreas 454, 458, 483.
- Andreas Aymoneti 40, 324.
- Andreas Bernardi 324, 473.
- Andreas Brunodi 481, 482.
- Anthonius 36, 189, 194, 482.
- Anthonius Andree 177, 286, 481, 485.
- Aymonetus 481, 482, 485, 486.
- Berthodus 481.
- Brunodus 188, 482.
- heredes Aymoneti 189.
- illi 189, 301.
- Johannes 21, 70, 76, 120, 154, 157, 322, 323, 328, 444, 447, 480, 481, 483.
- Johannes Johannini 31, 36, 189, 194, 324, 338, 484.
- Johanninus 188, 189, 481, 482.
- Johannodus 481.
- Leuta Andree (Leota) 194, 481, 485.
- Ludovicus 481.
- Magnus Andreas 29, 69, 118, 129, 328, 347, 447.
- Martinodus 328.
- Martinus Andree 189.
- Martinus Johannis 194.
- Michael 481.
- Nocens 481.

- Petrus 188, 328, 481, 483.
- Stephanus.
- Vulliermus 324.

VACHERIA (de) Nycoletus, notarius, 5, 9, 10, 17, 29, 42, 43, 54, 62, 63, 68, 73, 74, 83, 95, 96, 97, 98, 99, 108, 111, 113, 114, 122, 143, 149, 151, 155, 156, 157, 160, 163, 165, 166, 168, 190, 201, 221, 222, 223, 224, 237, 238, 240, 250, 251, 252, 259, 267, 277, 285, 304, 305, 312, 333, 334, 338, 355, 379, 380, 394, 399, 402, 410, 411, 412, 415, 423, 424, 425, 428, 434, 437, 439, 440, 444, 448, 449, 451, 458, 465, 468, 479, 492, 498, 500, 502.

VACHIER (de) Martinus 316.

VALJURA (de) Andreas 20.

- Johanna 184.

- Johannes 17, 20.

VALLANCHON (VALLICHON) Petrus Brunodi 7, 415.

VALLET Anthonius Andree 5.

- filii Andree 414.

- Johannes 26, 27, 37, 41, 52, 53, 54, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 103, 112, 114, 213, 215, 228, 231, 241, 243, 264, 265, 266, 267, 282, 286, 288, 294, 296, 342, 369, 370, 406, 407, 408, 409, 411, 412, 415, 417, 488.

- Johannes Andree 5.

- Johannes Anthonii 1, 5, 508.

VASERIO (de) Petrus, notarius, 306, 441.

VERDELLYON (Verdillyon) (vedi anche BERDELLION) Andreas 437.

- Andreas Johannis 458, 459.

- illi 339.

- Johannes 189, 194, 437, 459.

- liberi Johannis 437, 454.

VERNEY (dou) Andreas 258.

VESAN (de) Martinus 180.

- Petrus Perrodi 274.

VEYRET Petrus 157, 451, 452, 454

VICTA (Vittaz) Andreas 2, 4, 9, 26, 27, 28, 37, 40, 52, 54, 88, 91, 94, 100, 101, 107, 112, 213, 225, 228, 229, 241, 242, 264, 265, 266, 267, 282, 283, 287, 303, 407, 408, 409, 410, 412, 420, 478, 508.

- Andreas Johannis 85.

VILLETA (de) Andreas Ansermeti, 295, 363.

- Johannes 15, 143, 179, 180, 181, 182, 183, 195, 310, 466.

- Johannes alias Ansermet, 179.

VIRARDI Johannes, vicecastellanus Cliti, 486, 506, 507.

VISINAL (de) Aymonetus dictus Basset, 416.

- heredes Aymoneti, 8, 416.

- Vulliermeta 8.

- Vulliermetus 416.

VOUDANI Gladius, notarius, 1, 5, 26, 34, 39, 41, 46, 51, 55, 57, 67, 80, 85, 94, 100, 107, 110, 118, 122, 125, 126, 128, 133, 135, 138, 142, 148, 154, 172, 178, 197, 205, 209, 212, 224, 228, 234, 240, 247, 253, 254, 263,

270, 274, 281, 287, 291, 299, 303, 306, 309, 314, 323, 325, 327, 337, 341, 342, 344, 349, 359, 368, 372, 377, 380, 384, 387, 391, 394, 406, 416, 422, 426, 431, 436, 439, 442, 446, 456, 459, 460, 462, 470, 472, 476, 482, 485, 486, 488, 490, 493, 495, 497.

VULLIELLI de Crista (vedi anche Vullyo), 93.

- Andrevetus 111.

- Gyene 96.

- Johannes 118, 119, 122.

- Yaninus 40.

VULLIENCII Johannetus 34, 49, 56, 64, 100, 109, 116, 122, 139, 145, 176, 203, 207, 210, 259, 268, 278, 306, 316, 320, 357, 364, 375, 382, 385, 389, 493.

VULLIERMI Andreas 113, 135, 204.

- Andreas Johannini 140, 197.

- Andreas Martini 197, 491.

- Brunodus Johannis 140, 197.

- Gratus Johannis 197.

- heredes (liberi) Petri 59, 60, 112, 316, 318, 352.

- infantes (liberi) Andree 60, 352, 359, 414.

- infantes (liberi) Martini 52, 264, 276, 413.

- Johannes 134, 137, 201.

- Johannes Johannini 134, 136, 197.

- Johannes Martini 133, 197, 356.

- Johanninus Martini 136, 137.

- Johannes Vulliermi 201.

- liberi Johannini 353.

- liberi Johannis 373.

- Martinus 11, 35, 103, 132, 135, 169, 227, 255, 321, 335, 347, 361, 364, 386, 389, 413, 418.

- Martinus Andree 372, 382.

- Martinus Petri 134, 135, 136, 137, 140, 197, 279, 490.

- Petrus 137, 204, 361.

- Petrus Andree 85, 133, 134, 136, 140, 197, 276, 353, 372, 382.

- Petrus Johannis 316.

- Petrus Martini 276.

- Vulliermus Bugnioner 201.

VULLIETI Perronetus, notarius, 193.

VULLIOZ (Vullyo) Andreas 3, 340.

- Andreas Yanini, 420.

- Anthonius 286, 323, 340, 346.

- Anthonius Yanini 3, 120, 326, 420, 449.

- Aymonetus 149, 463.

- Aymonetus Yanini 14, 259.

- heredes (liberi) Yanini 336, 369, 411, 412.

- Yaninus 3, 218, 234, 246, 340, 341, 370, 406.

- Vullielus 343.

VULPIL (Vulpyl) Andrevetus 218, 233, 246.

- Johannes 24.

- Johannes Johannis 45.

- Johannes Stephani 24, 45.

- Petrus 6, 18.

- Petrus Andreveti 20.

- liberi (heredes) Petri 13, 14, 16, 40.

YSNARDI Johannes, notarius 207.

YVONA (de) Gervasius, notarius, 32.

ELENCO DEI NOMI DI LUOGO

ACQUIST 444.

ALPIS de Balma (Barma) 40, 342.

- de Champlevy 114, 128, 151, 256, 291, 292, 319, 325, 338.

- de Chigniana 217, 224, 233, 245, 246, 253, 501.

- de Chinayl 212, 224, 228, 240, 241, 253.

- de Coreorum (Coriorum) 34, 363.

- de Cortina 216, 232, 245.

- de Hersa 438.

- de Logiement 3, 369.

- de Lyorteres 392.

- de Vachery 285.

- de Yllya 33, 55, 63, 99, 108, 115, 121, 138, 145, 202, 210, 259, 268, 306, 320, 357, 364, 374, 381, 388, 493.

- dou Layet 350, 363.

ANSERVIGNY 39, 342, 349, 350, 369.

ANTHESII, 37, 45, 105, 194, 224, 240, 252, 339, 430, 471, 481.

- burgum, 12, 19, 20, 24, 44, 176, 240, 279, 287, 348, 420, 487, 489.

- cura 24, 195, 336.

- parrochia 66, 67, 459.

ARSINES 32, 137, 144, 199, 257, 318, 373, 384, 388.

AUGUSTA 1.

- moneta 10, 20, 29, 30, 31, 34, 35, 50, 54, 55, 59, 61, 64, 68, 69, 71, 72, 75, 77, 83, 100, 101, 109, 120, 121, 122, 125, 135, 139, 168, 176, 189, 203, 208, 211, 253, 259, 267, 268, 271, 278, 305, 306, 326, 329, 342, 357, 361, 362, 365, 367, 368, 369, 372, 375, 376, 377, 379, 381, 382, 383, 385, 387, 389, 406, 410, 411, 414, 441, 461, 468, 485, 488, 492, 493.

AVONDA (Avunda) 59, 134, 135, 142, 200, 316, 362, 373

AVONDET 256.

BACTANDERES 41, 58, 91, 150, 312, 341, 392, 467.

BALMA vedi BARMA.

BALMES 189.

BARDONEY 39, 350, 406, 411.

- pascua 329..

- torrens 369, 370, 504.

BARMA (Balma) 4, 39, 40, 58, 156, 161, 200, 209, 284, 339, 341, 342, 350, 362, 369, 458, 479.

- alpis 40, 342.

- blanchy (alba) 59, 158, 167, 316, 316, 362.

- closa 452.

- de Crespyn 188.

- de Moncorner 423.

- de Rola 329.

- des Balmacz 167.

- deys Cengletes 158.

- deys Maczoc 438.

- dou Matex 454.

- dou Salvayoz 142.

- extreyti 158, 160, 438.

- Marczola 423.

- nemorum 212, 228, 241.

- Ortheyry 328, 438.

- Pacu 156.

- Pasca 158, 159.

BARMACY (Balmacy) 19, 212, 218, 223, 228, 233, 239, 240, 251, 246.

BARMETA (Balmeta) 189, 327, 435, 449.

- de Gurbillyon 28.

BARRACZON 408.

BARTHOLLOMER 415.

BEC 161, 220, 236, 248, 499.

- de La Seryola 48.

BECQUES de Panquera 398

BELLENC 126.

BELLE VILLE 506.

BENYOURS 40, 292.

BERCZYN 180, 181.

BERCZINASC 187, 273, 283, 397.

BERIAS (Beriacz) 13, 90, 144, 150, 158, 164, 189, 212, 228, 241, 255, 283, 354, 432, 433, 437, 448, 467, 479.

- de la Balmeta 189.

- de La Roby 478.

BERRA (La) 403.

BERTHOLLOMER 7.

BERY 300, 307, 462, 464.

- Blanc 215, 231, 243, 312.

- Bonenyacz 457.

- de la Silva 295.

- mons de 220, 231, 236, 247, 499.

- parvum 464.

BERYACZONS (Les) 158.

BERYNERY 363.

BERYO 219.

BERYO Rond (Berias Ryon, Berio Rotondo) 16, 149, 164, 214, 229, 234, 242, 247, 501.

BEST DE CLEVA 221.

BISONCHEY (Pésontzé) 193.

BLANCHINAS 16.

BLANCHIRON 32.

BLANCHON 149, 214, 230, 242, 310, 501.

BOCHETI de La Serva 293,

BORGEY 19.

BOSC de Cleva 13, 237, 250, 395, 401, 432.

- dou Pisson 318.

BOSCHERECY 167.

BOSCHET 86, 142, 298, 301, 325, 328.

BOSCO NIGRO 58, 413.

BOYSSON (Buisson) 288, 338.

BRENGA (Bregua) (La) 4, 88, 98, 104.

BRENGON 354.

BRENGUEL (Bregueyl) 52, 121, 264, 277, 341, 384, 387.

- BRINCACOLLEY** 134, 200.
BRUYL (Bruil) (*Breuil di Cervinia e Breil di Chameran*) 34, 349, 367, 368.
BURGUM 161.
- CACZONET** 159, 329, 451.
CAGNYON vedi CUGNYON.
CAMPUS de La Monta 126.
 - de Laval 284.
 - de Marion 438.
 - de Montmeneys 434.
 - des Leyx 330.
 - dou Saler 435.
 - dou Tumelley 189
 - Molandini 486.
 - Levet 333.
 - Planus 309.
 - Udrici 8, 416.
 - Magnus de Valleelez 179.
 - Vallis 72, 333.
 - Verne 159.
CANALIS de Crespyn 190.
CARRO (CARROS) 4, 221, 237, 249, 290, 498.
CARTANAN 437.
CARTER (Cartyer) 179, 200, 315.
CARTERAS 454.
 - de Lyorteres 429.
CASTELLIONE (*Châtillon*) 21, 32, 367, 480.
CENGLA 328.
 - Rotonda 16.
CENGLE 480.
 - de Cortina 329.
CENGLETA 330, 447.
CENGLECTES 158.
CENGLUNG (Cengling, Cenglont) (*Senglin*) 5, 6, 33, 46, 49, 55, 64, 100, 109, 116, 122, 138, 139, 145, 175, 203, 206, 207, 210, 255, 259, 268, 278, 306, 320, 351, 357, 364, 375, 381, 385, 389, 493.
 - molandinum 206, 207.
CEPPONEY (Cepponey) 4, 10, 11, 27.
CHABLO (Chabloz) 7, 8, 31, 40, 41, 81, 120, 216, 232, 244, 289, 294, 296, 299, 337, 369, 416, 457, 463, 474, 478, 482, 484.
 - de Champax 453.
 - de lacualy 300.
 - de la Rovinacy 341.
 - des Bonions 478.
 - dou Chanton, 325, 474.
 - dou Pisonet 457.
 - dou Tornet 477.
 - nemus dou, 295, 296.
CHALLECZ (Challet, Chalet) 82, 86, 87, 113, 215, 217, 231, 243, 245, 292, 317, 341, 350, 411.
CHALLION 482.
CHALLO (*Chaloz*) 2, 5, 9, 25, 26, 33, 35, 37, 49, 52, 54, 55, 64, 88, 89, 93, 100, 109, 112, 115, 116, 122, 139, 145, 203, 207, 210, 264, 266, 278, 282, 283, 306, 320, 357, 385, 409, 451, 477.
 - molandinus de 98.
 - Ryveta de, 32.
CHAMBAVE 8, 9, 416, 417, 506, 508.
CHAMBERIACUM 1, 85, 192., 193.
CHAMERAN 367, 507.
CHAMOYS (Chamoeyes) (*Chamois*) 5, 6, 82, 119, 329, 353.
CHAMP de La Ravosa 72.
 - de Charamel 289.
 - de Suys 458.
 - dou Cet, 88, 265, 409.
 - Rion 331.
CHAMPAGNIA DE ANTHEY, 19, 20, 24.
CHAMPARGUACHES (Champagniasch) (alias Saixhan) 130, 346, 473.
CHAMPAX (Champas) 41, 292, 369, 476, 477.
CHAMPCARTANA 91, 98, 213, 228, 241.
 - Berguet de, 93.
CHAMPILLON 367.
CHAMPLAN 162, 332, 497.
CHAMPLEVY (*Champlève*) 1, 3, 4, 27, 28, 29, 41, 52, 72, 87, 88, 95, 114, 115, 142, 215, 217, 231, 232, 245, 266, 407, 477.
 - alpis (pascue, pasturagia) de, 28, 32, 53, 74, 92, 99, 112, 113, 114, 115, 119, 121, 125, 130, 144, 145, 151, 212, 228, 241, 254, 255, 256, 264, 266, 267, 289, 290, 291, 292, 305, 317, 319, 324, 325, 329, 334, 338, 339, 342, 345, 347, 370, 384, 388, 410, 444, 450, 453, 458, 480.
 - cleva de, 53.
 - Crest (Cre, Cresto) de, 27, 41, 92, 97.
 - Gurp de, 255.
 - lo Lay de, 413.
 - molleria 48, 61, 93, 130, 175, 188, 192, 281, 286, 312, 323, 356, 398, 444, 449, 452, 477.
 - Tor (Tour) de, 266, 303.
CHAMPMARER (Chamareyr) 28, 188, 266, 284, 312, 411, 312, 409, 412, 419.
 - Crestum de, 409.
CHAMPTORNYS 8, 416.
CHAMPTONAS (Chantonacz) 15, 164, 198, 217, 233, 245, 466.
CHAMPTONO 171.
CHANET (CHAYNET) 13, 291.
 - Mons de 14, 163, 221, 237, 250, 395, 432, 452.
 - Pisson de, 19, 167.
CHANTEL (Chantel) 180, 310.
CHANTON 57, 80, 87, 90, 128, 129, 142, 163, 200, 205, 292, 299, 345, 350, 351, 354, 423, 444, 501.
 - cyma dou 92.
 - de Charreres 209.
 - de la Balmeta 328, 339.
 - de la Rovinacy 92.
 - de Montolyn 155.
 - de Yllia 351.
 - dou Crest 92, 454.

- dou Mont 362.
- Vallis 423.
- vallis dou, 156.
- CHANTONET** 448.
- CHAPPIRON** (Chippiron) (*Cheperon*) 26, 53, 88, 99, 114, 265, 266.
- CHAPPUYS**, via deys, 299, 300, 325, 474.
- CHARBONNERY** (Charbonery) 108, 129, 285, 347.
- pascua de, 92, 95.
- CHARDON** 49.
- CHARDONEY**, 93, 369, 462.
- vallis dou, 80, 82, 128, 301, 464.
- CHARVAS**, cyma dou, 32.
- CHASTEL** 93.
- CHASTELLAR** 39, 154, 438.
- CHATONET** 448.
- CHAVANNE VIEYLLIES** (Chavana Vieylli, Chavanna Veteri) 82, 88, 91, 92, 93, 97, 98, 150, 164, 217, 230, 233, 243, 245, 282, 408, 502.
- CHAVANON** (Chavagnon) 39, 49, 138, 317, 362.
- CHENAL** 13.
- CHENEVEYR** (Chenevrer) 26, 89, 157, 189, 449.
- CHEYSAN** 72.
- CHEYSSYN** 490, 493.
- CHEYTERNIES** (Les) 318.
- CHIGNIANA** (Chygniana) 13, 15, 149, 150, 159, 160, 161, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 214, 215, 219, 230, 231, 232, 235, 248, 250, 253, 274, 281, 305, 312, 323, 346, 438, 440, 444, 464, 467, 498, 502.
- alpis (pascua, pasturagia) 14, 16, 188, 214, 217, 218, 222, 224, 229, 233, 234, 238, 240, 242, 243, 245, 246, 247, 399, 401, 412, 433, 466, 479, 501.
- fenestra 16, 48, 398.
- molendinus 17.
- pontellia 14, 214, 230, 232, 242, 243
- torrens 19, 216, 245, 291, 401, 427, 432, 449, 451, 452, 499.
- CHINAYL** (Chynayl) (*Cheneil*) 90, 128, 129, 213, 228, 275, 292, 300, 463.
- alpis 212, 224, 240, 241, 253.
- de Chalho 265.
- de Crespyn 185.
- torrens de (aqua) 17, 40, 125, 212, 218, 235, 241, 247, 294, 341, 369, 464, 476, 477.
- CHIVALLEY** de Onoczon 178.
- CHONCHENES** 82, 150, 164, 214, 230, 242, 401.
- CHONCHES** 15.
- CLAPPEY** (Clapey, Clappetum) 4, 10, 18, 28, 41, 48, 60, 173, 187, 188, 190, 212, 215, 228, 231, 241, 243, 312, 360, 491.
- de Cenglung 138.
- de Cugnion 48, 173, 183, 270, 392.
- de Lyares (Lyeyres) 162, 221, 237, 249, 498.
- de Ussyn 81, 223, 239, 252, 290, 338, 438, 485.
- CLENDIA** (La) 325.
- CLERGION** (Clerios) (Lo) 40, 478.
- CLEVA** (La) 47, 59, 71, 86, 136, 180, 453, 457, 474.
- Coctini 384, 387.
- de Champlevy 4, 53, 92, 265.
- de Duerches 339.
- de Framuchey 437.
- de La Monta 149.
- de Lyorteres 142.
- dou Crous 125.
- dou Loz 352.
- dou Ponteyl 391.
- Drayry 2, 4.
- Grossa 316, 363, 492.
- Molandini 485.
- Pallua 353.
- CLEVAL** 330.
- CLEVES** 70, 391, 397, 461.
- dou Loz, 374.
- nemus deys, 158, 330, 448.
- sub Crespyn 185.
- CLEYVETA** (CLEVETES) 72, 173, 270, 271, 312, 315, 332, 396, 428.
- CLONGES** 157.
- CLOS** (Cloz, Closum) 31, 47, 59, 120, 133, 137, 157, 180, 184, 198, 338, 360, 378, 457.
- de Lay 394.
- de Ruynes 323, 434, 435.
- Mayn 213, 218, 229, 234, 241, 246, 276.
- CLOSACZ** 82, 464.
- CLOSET** 188, 438.
- dou Gler 328.
- dou Mollyn 329.
- dou Peccey 329.
- CLOSO** Canal 393.
- CLOSURA** (Clousura) 216, 231, 242, 295, 301, 302.
- CLOZ** 31, 276.
- CLY** (Cliti) alpes 163.
- castrum, 1, 20, 26, 39, 46, 51, 54, 57, 68, 80, 85, 110, 118, 125, 128, 133, 142, 148, 154, 172, 178, 197, 205, 212, 228, 240, 255, 263, 267, 314, 323, 327, 337, 349, 358, 367, 368, 376, 387, 406, 423, 431, 436, 442, 446, 456, 459, 470, 472, 482, 488, 497, 504, 508.
- curia 18, 224, 240, 291.
- mandamentum, 1.
- terra 18, 32, 34, 43, 48, 54, 63, 73, 75, 95, 101, 108, 109, 114, 121, 126, 135, 137, 138, 143, 145, 149, 151, 157, 160, 162, 164, 175, 192, 211, 214, 220, 229, 235, 242, 248, 255, 267, 333, 394, 402, 429, 473, 481, 495, 506, 507.
- COAYES** (Cuayes) 48, 190, 310, 312, 391, 396.
- COL DE CHYEVRA** 403.
- COLBRICHET** 51, 264.
- COLLERE** 99.
- COLLET**, mons dou, 51, 264.
- COLLETA**, la, 112.
- COLLUMBER** (Collumbier, Columbeyr) 1, 41, 99.
- la Prayerye de, 114.

- COMBA** 449, 454.
CONDEMINES 483.
COPIACZ 293.
COPPA (La) 384, 388.
COR (Cors) 15, 87, 95, 164, 219, 234, 235, 247, 248, 466.
CORBA (La) 328.
CORIORUM (Coreorum) 35, 57, 349, 363, 368, 377, 477.
 - alpis 34, 350, 470.
 - pons de 380.
 - torrens 477.
CORNA 164.
 - dou Pra 162.
CORTI 114.
CORTILLET 161.
CORTILLIAS 26, 53, 266, 408.
CORTINA (Cortyna) 167, 168, 216, 232, 245, 437, 440, 479, 480.
 - alpis (pascua) 216, 219, 232, 234, 247, 399, 479.
COVALOU 493.
CRAMBYRUES 356.
CRE (Cres) de Champlevy 41, 97.
CRESPINO (Crespyn) 17, 32, 47, 48, 110, 173, 174, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 264, 270, 271, 273, 282, 283, 284, 286, 310, 311, 392, 396, 397, 398, 399, 428.
 - Balma de, 188.
 - lenvers de 284.
 - Lescheres 273.
 - pons 41, 207, 398.
 - pons vetus 412.
 - Pontelli, la, 272.
 - torrens 32, 136.
CREST 72, 87, 331, 350.
 - de Arsines 32.
 - de la Brenva 498.
 - de l'Estollaz 378.
 - dou Pont (Crestum pontis, Croso pontis) (*Cré du pont*) 2, 4, 93, 407.
 - de Pramonda 128.
 - Ussyn 92, 159, 463.
CRESTA (Crista) (*Crétaz*) 8, 41, 134, 198, 256, 356, 415, 476.
 - Reyneyr 179.
CRESTAS (Crestacz) 89, 97, 382, 453.
CRESTES 53, 88, 97, 265, 310, 408.
CRESTO (Creston) 161, 310.
 - de Champlevy 27.
CRESTORSYN (Crest Orsyn) 96, 149, 213, 228, 476.
CREY 41, 90, 407.
CRISTA 40, 477.
 - molandinus 17, 218, 234, 247.
CROCERES (Croteres) 182, 438.
 - rivus 168, 305.
CROSA 31, 90, 134, 198, 218, 233, 246, 463.
CROSES (Crouses) 14, 90, 95, 98, 120, 149, 186, 427, 432, 477.
 - deys Bec 499.
 - pons 165, 222, 238, 250, 401, 412, 499.
CROSET 31, 341, 378.
CROSUM (Cros, Croz) 161, 294, 477.
 - de Rayes 187.
 - de Rossery 284.
 - deys Bec 499.
 - deys Lescheres 360.
 - dou Clappey 60.
CROTHERES (Croteres) 168, 178, 182, 305, 438.
CROUX (Crous) 206, 216, 231, 232, 244, 283, 289, 294, 296, 299, 397, 453, 463, 477, 482.
 - de La Roby 275.
 - du Ronc 292.
CROZ 477.
CRUGNIENA 354.
CUGNION (Cugnyon) 149, 173, 214, 229, 242, 377, 501.
CYMA 214, 229, 242, 501.
 - Cresti 87.
 - de Aventina 32.
 - de Quatretons 438.
 - de Ros 219.
 - de Sasa 32.
 - de Varescon 438.
 - dou Chanton 92.
 - dou Charvas 32.
 - dou Crest de Champlevy 92.
CZUCHY 39.
CZUCON (Czuchons) (Les) 15, 164.
DARBELA (LA) 359, 378.
DARBELLEY 314, 423.
DESERT 16, 144, 316.
DRAYRY (Drayery) 4, 113, 164, 187, 214, 217, 219, 230, 233, 235, 242, 246, 247, 275, 284, 302, 467.
 - de Collumbeyr 114.
 - dou Chavanon 39.
DUERCHES 36, 339, 457, 458.
 - pons 457, 485.
ESTO 198.
EXCHALLO 325.
EXCHARO 331.
EXPINEY (Lespiney) 158, 182, 310.
 - de Facibella 155, 422, 439.
 - vallis dou, 435.
EXTIROL 403.
EXTOLLAZ (L'Estolas, Lestollaz), 60, 199, 275, 315, 360, 379, 379, 380, 491.
EYVETA (Leyveta) (*Evetgaz*) 52, 265, 275, 378.
FACIBELLA (Facibala) 155, 156, 189, 301, 338, 339, 423, 439, 440, 480.
FALLIGNION (Felignion) 16, 161, 165, 220, 236, 249, 291, 499.
 - plano de 220, 235, 248, 395, 498.

- pons de 16, 149, 164, 214, 219, 229, 234, 242, 247, 399, 498, 501.
- FALLINEYR** (Fallinier, Felliner) 131, 324, 325, 326, 346, 444.
- FARINEYR** (Fariner) 411, 488.
- FENESTRA** Curta 342.
- de Chigniana 16, 48, 398.
- de Cors 39.
- de Suyl 16, 149, 163, 164, 214, 219, 229, 234, 242, 247, 501.
- de Mont Corneyr 229, 242.
- de Monservyn (Montis Servini) 40, 342, 369.
- de Vachery 399.
- de Valcorner (Vallis Corner) 16, 164, 214, 219, 234, 247.
- dou Desert 16.
- FENICIUM** 64, 126.
- FIERNA** 402.
- FILLEY** 195, 430, 485.
- FONCIGNIACUM** 1.
- FONS** (Fontana) **DE GLAVYN** 438, 454.
- FONTANA** (La) 19, 68, 86, 223, 239, 251, 285, 353, 354, 395, 400, 427, 432, 454.
- Voland 273, 396.
- FONTANES** 219, 235, 247, 264, 318, 339, 372.
- de Yllia 372.
- FONTANETA** dou Leysacz 209.
- FONTANEY** (Lo) 4, 52, 80, 90, 92, 184, 289, 301, 448.
- FONTANEYS** 52.
- FOR** (Lo) 129, 133.
- FORNACZ** 199, 353, 483.
- FOSSAL** 149, 214, 215, 229, 230, 242, 243, 433, 466, 501.
- FRACHEY** (Lo) 52, 114, 142, 254, 255, 262, 384, 388, 389.
- FRAMUCHEY** 437.
- FRUMYER** 199.
- FYOU** (*Fio*) 137, 276, 379.

- GERBYON** 58.
- GIERBY** 1, 9, 120, 136, 181, 205, 361.
- GLARENA** (Glareyna) (La) 59, 199, 276, 300, 377, 378.
- GLAREYN** (Glarey) 443, 452, 497.
- comune 443.
- de Mayn 162, 220, 236, 249.
- GLER** (Glar) (lo) 68, 120, 131, 345, 346, 360, 443.
- dou Verney 69.
- GLEYS** 272, 284, 490.
- GOLLA** 408.
- GOLLETES** (Golleta) 156, 160, 174, 187, 273, 392, 398, 498.
- GOLLYAS** 91.
- GOMBINA** (La) 158, 329.
- GORJACZ** (Gorjas) 39, 97, 199.
- de Chalho 97.
- GORSELANES** 209.
- GOYL** 31, 40, 91, 92, 93, 120, 213, 218, 228, 229, 234, 241, 242, 246, 477.
- GRANGIA** de Via 188, 272.
- de Rosseroy 284.
- Nova 484.
- GRANGES** 187, 312, 373.
- GRANGETAZ** 353.
- GRANGIA NOVA** 484
- GRANGI VYELLI**, 68.
- GRANGY** 351.
- GRANT MORSEL** (Gros Morsel) 15, 317, 433, 466.
- GRELEROZ** 396.
- GRESSONEY** 126, 141, 255, 317.
- GRIVIAZ** (Griviacz, Grivacz) 88, 354, 444, 498, 500.
- GRIVIARSA** (Gryviarsa, Grivarsa) 2, 53, 266.
- GROSSUM MOLANDINUM** 48, 175, 192, 398.
- GURBILLYON** 28, 29.
- GURP DE CHAMPLEVY** 255.
- GUYERES** (Guveres, Guvery) 47, 173, 191, 272, 391.
- GUYN** 93.

- HERSA** 189, 437, 454, 479.

- JA DE SUYL** 149, 501.
- JACET** 3, 406.
- JANSIVER** (Jany Syveyr) 86, 200.

- LABERIOUR** 478.
- LACON** 70.
- LACUALY** 300.
- LACZOT** (Lasot) 219, 235, 247, 501.
- LAMONDA** 98, 107, 206, 209, 254, 255, 275, 293, 294, 302, 302.
- LANYER** 95, 372.
- LANYSVER** 32.
- LARER** 302.
- LASTA** de Blanchiron 32.
- LASTY** 155, 380.
- de Pramoron 163, 221, 237, 250.
- dou Buyl 28.
- dou Carlo 167.
- LAUSEL** (Lauseyl) 53, 87, 114, 180, 182, 310.
- LAVAL** 373.
- LAVENCHY** (Lavanchy) (La) 48, 110, 111, 173, 184, 191, 271, 282, 391, 396.
- LAVOYONES** 95.
- LAVYEL** 93, 266, 351, 495.
- LAY** 285, 347, 473.
- de Champlevy 413.
- LAYET** 350, 363, 504.
- LAYETA** 71.
- LAYOU** 303.
- LENVERS** 188, 272.
- de Condimines 483.
- supra Crespyn 173, 284.
- LESCHEROLA** 293, 328.
- LESCHERY** (Leschy, Lescia) 10, 71, 179, 186, 216, 245, 283, 291, 310, 345, 361, 377, 408, 428, 479.
- de Champlevy 27.

- de Chardon 49.
- de Chynail 275.
- de Ponteyl 46.
- dou Goyl 91, 92, 96.
- dou Saix 173.
- magna 164.
- plana 360.
- LESCHES** (Lescheres, Leyscheres) 14, 88, 150, 181, 205, 216, 232, 245, 283, 332, 350, 370, 378, 397, 433, 466, 501.
- de Champlevy 407, 409.
- de Crespyn 273.
- de Losanchy 275.
- de Maberges 349.
- de Pramonda 291.
- LESCHETES** 311.
- LESTANA** 179.
- LESTOLLAZ** (vedi EXTOLLAZ).
- LEVE DOU GOYL** 354.
- LEX** (La) 167, 200, 483.
- dou Peccey 372.
- Neyry 378.
- via 6.
- LEXERIA DE GOCTROSA** 367.
- LEXERS** 331.
- LEYS** (La) 142.
- de Cenglaryn 354
- LEYSER** de Clonges 459.
- LEYSETA** (Leseta) 39, 51, 111, 144, 200, 429.
- LEYSIETES** (Leysectes) 353, 443.
- LEYSINA** 353.
- LIARES** (Lyares) 59, 70, 221, 230, 290, 314, 331, 360, 492.
- clappetum de, 162, 237, 249, 498.
- LIAREY** (Lyarey) 16, 215, 219, 235, 243, 247.
- planus 214, 215, 217, 230, 234, 242, 243, 245, 466, 501
- LIES** (Liex, Lyes) 17, 21, 65, 482.
- LILA** 501.
- LIORTERES** (Lyorteres) 47, 142, 174, 187, 188, 192, 271, 273, 274, 312, 392, 393, 429.
- alpis 392, 393, 398, 428.
- cleva de 142.
- crosis de, 273.
- LIRA** 500.
- LOGIA**, Rous de la, 395.
- LOGIEMENT** 3, 6, 42, 114, 341, 342, 350, 369, 370, 377, 380, 382, 406, 408, 411, 488.
- alpis (pasturagia) 3, 34, 39, 342, 369, 409, 410, 488.
- LOGUET** 98.
- LORDERY** 167, 132.
- LOSANCHY** (Losanchia) 33, 55, 58, 61, 64, 93, 101, 107, 109, 116, 122, 133, 136, 137, 139, 143, 145, 199, 203, 207, 256, 259, 265, 268, 278, 294, 296, 303, 316, 318, 320, 355, 356, 357, 359, 364, 373, 374, 377, 381, 385, 406, 461, 495.
- LOZ** (Lo) 58, 61, 257, 258, 315, 363, 373, 482.
- LUNARENCZ** 92.
- Verney de 92.
- LYERA** de Ussin 167.
- MABERGES** 349, 363.
- MACZO** 182, 446.
- MACZOLLEY** 449.
- MAGNUM BOSCU** 52.
- MANDA** (La) 49, 95, 384, 387, 413
- MARQUIX** 417.
- MAYN** (Maen) 19, 167, 223, 236, 239, 251, 498.
- Glareyn de 162, 220, 236, 249.
- MERMESCH** 447.
- MEYSONACY** 21, 80, 81, 218, 234, 247.
- insula 464.
- molandinus 402, 472.
- MEYSON VULLYA** 61, 277.
- MEYSONCEL** 8, 416.
- MISERACHY** 350, 352, 368.
- MOLLERY** 254.
- MOLLINERS** 80, 131, 300, 329, 345, 346, 347, 352, 444, 448, 452.
- MOLLINET** 58, 59, 138, 175, 257, 361.
- MOLLYNS** (Mollin) 136, 359, 451.
- MONDA** (La) 139, 205.
- MONMENEYS** 70, 156, 158, 159, 168, 189, 330, 394, 422, 435, 437, 439, 440.
- MONS** Balme Close
- Crest 438, 454.
- de Balma 499.
- de Bery (Berry) 220, 236, 243, 248, 499.
- de Challoy 474.
- de Chaynet (Chanet) 14, 163, 221, 237, 250, 395, 432, 452.
- de Coreorum 349.
- de Cortilliacz 40, 478.
- de la Corba 328.
- de la Grangacy 160.
- de la Rola 264.
- de Lexchalloy (Exchalloy) 80, 325.
- de Panquera (Pasquera) 149, 165, 214, 219, 229, 234, 242, 247, 501.
- de Pisonchey 209.
- de Rossery 398.
- de Saleyr (Saller) 149, 164, 214, 229, 242, 501.
- de Yrectes 329.
- des Poentiers 427.
- des Rayes 395.
- dou Clus 302, 394, 426, 432.
- dou Collet 51, 264.
- dou Glacer (Glacearum, Glaciour) 6, 175, 206, 209, 337.
- dou Peccey 337.
- dou Pissiour 329.
- dou Pisson 318.
- Rotundus 187, 384, 387.
- Tolyn 158.

- MONS CORNEYR** (Moncorner) 156, 157, 159, 167, 229, 242, 422, 423, 438, 439, 454, 479.
- MONS SERVINUS**, 34, 369.
- fenestra, 40, 369.
- Glacearum 6.
- torrens, 18, 28, 133, 173, 188, 193, 311, 312, 314, 398, 412.
- MONT** 144, 448, 451.
- MONTAZ** (La) 90, 93, 125, 126, 215, 231, 244, 256, 285, 290, 293, 299, 332, 347, 463, 477.
- daval (di sotto) 125.
- dou Lay 473.
- dou Lary 129.
- MONTOLLYN** 189.
- MONT PERRON** (Monperron) 70, 330, 444, 447, 448.
- MONTUYRES** 155, 158, 189.
- MORSELLACZ** 275.
- MURATA** 70.
- MURET** 48, 136.
- NAVILLIACZ** 130, 282, 346, 443, 473.
- NEMUS** 296.
- deys Cleyves 158.
- deys Molliners 80.
- dou Chablo 294, 296.
- dou Darbelley 39.
- Nigrus 32, 112, 200, 264, 453.
- NI DE L'ESPARVIER** 300.
- NOCZAN** 483, 484.
- NOARSA** (Nuarsa) 33, 49, 55, 64, 100, 109, 116, 122, 139, 145, 203, 207, 210, 259, 268, 278, 306, 320, 357, 364, 375, 381, 385, 388, 493.
- NOVYS** (Novicz) 31, 91, 92, 292, 294, 295, 345.
- NUNS** 446.
- OMINAL** 311.
- ONOCZON** 178, 182, 309, 310.
- ORSERES** 95, 97, 201.
- PALLU** (Vallis de) 16, 149, 164, 229, 242.
- PALLUACZ** 183, 311.
- PANQUERA** (Pasquera), mons de 149, 164, 214, 219, 229, 234, 242, 247, 398, 501.
- PANYCZON** 458.
- PAREY** de Tizon 13.
- PARVA VALLIS** 488.
- PARY** 332, 429, 500.
- Vullien 167, 454.
- PASQUIER** (Pasqueyr, Pasquiero) 1, 7, 10, 22, 33, 35, 38, 50, 51, 56, 89, 97, 100, 103, 201, 212, 225, 228, 241, 253, 260, 263, 278, 281, 282, 286, 288, 289, 322, 327, 335, 337, 340, 344, 348, 358, 366, 368, 371, 376, 383, 405, 407, 408, 415, 422, 426, 431, 436, 446, 455, 462.
- Lo Chanton de 408.
- PASSIOUR** 329.
- PECCEY** 52, 59, 67, 68, 69, 142, 143, 144, 189, 200, 257, 258, 311, 316, 328, 337, 356, 362, 448, 449, 457, 484.
- PECCOU** (Peccu) 80, 81, 215, 231, 244, 300, 304.
- PECCY** (La) de La Serva 295.
- PECIA DOU SEX** 86.
- PEDER RONCORUM** 188.
- PEDIS DOU DARBELLEY** 423
- PERA PERTUYS** 329..
- PERES** 302.
- PEROZ** 178.
- PERRERY** (*Perrères*) 207.
- PERROLA** Pratum 484.
- PERRONET** 40.
- PETIT** Berio Rotondo 16.
- PETIT** Jou 318.
- PISONER** 451.
- PISSINA** 361.
- dou Lo 484.
- PISSINES** 58, 173, 191, 270.
- de Rossery 183.
- PISSONET** 457.
- PLAN** (Planum) 437, 449.
- Bochin (Boschyn) 329, 449.
- Bosc 142, 144, 283..
- de Fellignion 235, 248, 498.
- de Gleyrey 82.
- de Lamonda 86.
- de Lavyel 316.
- de Pontyl 111.
- de Pra Viel 344.
- de Yllia 200, 352.
- deys Costa 27.
- deys Montuyres 158.
- de Pleoles 457.
- de Pra Viel 344.
- dou Loz 352, 361, 388.
- dou Meyten, 302.
- Flory 165, 219, 235, 248.
- Leschery 275.
- Lyarey 214, 215, 217, 230, 242, 243, 245, 466, 501.
- Mayn 130, 281, 282, 346, 443, 444, 450, 473, 497.
- Nemore 384, 388.
- Pra 296.
- PLANDEREY** 8, 416.
- PLANER** 331, 335.
- PLANET** 435.
- de la Balma 499.
- PLANES** 164, 215, 230.
- PLANYCZ** 398.
- PLEOLES** 457, 474
- PLEYN** 7, 8, 416.
- PLONA** 7.
- POENTIER** 483
- PONS** de Coreorum 380.
- de Crespyn 398.

- de Fellignon 149, 164, 214, 219, 229, 234, 242, 247, 399, 501.
- de Laray 318.
- de Miserachy 351.
- de Tornion 490.
- Vetus 312.
- PONT** 350, 498.
- PONTACZ** 174, 283, 398.
- PONTELLY** (Pontilli, Pontellia) 150, 164, 217, 232, 245, 467.
- de Chigniana 14, 214, 230, 242.
- de Crespyn 272.
- de Croses 222.
- PONTEYL** 46, 173, 174, 191, 282, 283, 311, 352, 391, 428.
- PORTEIS** 303.
- PORTER** (Porteyr, Portier) 53, 112, 265, 294, 295, 296, 315, 316.
- POST** 16.
- PRA** Bornel 485.
- Brunot 85.
- Cleva 4.
- Flory, 433.
- Millian 7, 415.
- Ryon 57.
- Vullien 459.
- PRA MONDA** (Pramonda) 29, 85, 118, 120, 128, 129, 216, 232, 244, 285, 289, 291, 292, 293, 296, 299, 301, 302, 307, 344, 345, 347, 393, 453, 473.
- PRAMORON** (Pratum Moron) 13, 14, 16, 162, 163, 165, 221, 222, 239, 249, 250, 396, 432, 464.
- PRATUM** Bornel 485.
- Boschyn 448.
- Canalis (de Canali) 26, 181.
- Crena 407.
- de Bisonchey 193.
- de Reali 6.
- de Seterol 483.
- dou Tallon 354
- dou Vaycy (Vayty) 114.
- Flory 467.
- Perrola 484.
- Planum 413.
- Pontis 447.
- Rotundum 377.
- Vallis 60, 356.
- vetus 128, 182, 291.
- PYSSON** (Pyson) 434, 448.
- de Chanet 19, 167.

- QUARTER** 61.

- RAMUYL** 27.
- RAPPI** 9, 417.
- RAVERY** 129.
- RAVOSAN** (Ravosa) 16, 311.
- RAVYNEL** 91, 282.

- RAY** 142.
- RAYES** 166, 187, 400, 499.
- de Fellignon 395.
- de Valmartin 165, 222, 238, 250.
- RAYNES** 31.
- RAYOLLA** (La) 329.
- REVERSO** 27.
- RIORTES** 326.
- RIPPALLIE** 20.
- RIPPERIA** 506.
- ROBY** (La) 33, 40, 41, 49, 55, 59, 60, 61, 64, 92, 100, 108, 116, 122, 139, 145, 199, 203, 207, 210, 259, 268, 275, 276, 278, 306, 314, 315, 320, 357, 360, 361, 364, 373, 375, 378, 379, 380, 381, 385, 389, 478, 491, 492, 493.
- RONC** 47, 81, 119, 175, 190, 378, 398, 453, 465.
- Barut 372.
- Berio 59.
- Bernoz (Barnyo) 276, 359.
- dou Basy (Bassi) 163, 171, 221, 237, 250.
- dou Chappuyx 474
- dou Rey 464.
- RONCHACZ** 457.
- deys Chappuycz 325.
- RONCHERES** 318, 373.
- RONCHET** 159, 317.
- ROS** 234, 247, 274.
- ROSSERY** 110, 174, 183, 184, 191, 271, 283, 284, 303, 307, 312, 391, 392, 396, 398, 412.
- ROUS** 190, 274, 372, 453, 491.
- de Logia 395.
- ROVINACY** (Rovinacz) 28, 31, 41, 47, 92, 120, 149, 189, 283, 341, 463.
- ROVINES** 120, 154, 338, 453.
- RUA** (Ruacz) (Lo) de La Barma 186, 191.
- de Mayn 400.
- RUELLA** 330.
- RUES** 184, 272, 311, 312.
- RUYNA** 199, 264, 356, 378, 407.
- dou Sarron 438.
- Vanon 402.
- RUYNACZ** (Ruynays) 4, 157, 394.
- RUYNE** 394, 399, 426, 431.
- de Monbel 424.
- RYAL** 206, 209.
- RYANA** 164, 433, 466.
- RYANNES** 30, 118, 120, 423.
- RYVETA** 360.
- de Challos 32.

- SAC** 434.
- SALEYR** (Salleyr, Saller) 5, 89, 96, 97, 435.
- carreria 26.
- campus 435.
- SANCZA** 51.
- SAPELLET** 13, 14.
- SAPEYS** (Sappeys) 394, 432.

- SAPPEL** 68, 379.
SAPPELLUM de Pera Pertuys 329.
 - de Yllia 96, 113.
SAX DE SERATERY, 48.
SAXUM acutum 167.
SAYX (Sayes) 168, 173, 199, 440, 474.
 - Ault (*dessus*) 438, 500.
SAYXAN 333, 346.
SENTURYN 434.
SEPTUMIAN 475.
SERIAN 21, 192, 490.
SERIOLA (Seriola) (La) 48, 149, 164, 214, 219, 229, 234, 242, 247, 501.
SERION 454.
SERVA (La) 30, 31, 33, 49, 55, 64, 90, 100, 109, 116, 118, 119, 120, 122, 128, 139, 146, 203, 207, 210, 216, 231, 244, 259, 268, 278, 293, 295, 296, 301, 306, 320, 357, 364, 375, 381, 385, 493.
 - nemus, 32.
SEYA de Vallolera 51.
SEYS Becu 190.
 - Neyr 71.
SEYTEROU 13.
SON BOYSER 16.
- TALLIAN** 69, 330.
TALLIEYS 300.
TALLON 354.
THOLES (Tolles) 9, 96, 98, 257, 374.
TOR (Tour) 266, 303.
 - de Champlevy 303.
TORNET 40, 477.
TORNION 178, 179, 180, 487.
TORRETA (Torrecta) 53, 267.
TORTORES 160.
TORTOROSA (Torterosa) 60, 135, 198, 276, 359, 377, 378, 490, 491.
TRAPAX (Trappas) 92, 112, 216, 231, 232, 244, 245, 275, 302, 303, 331, 353, 392, 435, 491, 498.
TRAVERSA 179, 180, 276, 296, 311, 429.
TRAVERSESES 98.
TRAYES 185.
TREY 2.
TUMELLEY (Toumelley, Tymelley) 311, 312.
 - hospicium 21.
- USSYN** 167, 188, 189, 482, 486.
- VACHARY** (Vachery) 48, 174, 188, 192, 285, 312, 393, 398.
VAL (La, Laval) 134, 174, 239, 355, 394, 398.
 - campus (de la) 284.
 - molandinus (de la) 137, 495.
VAL CORNEYR (Valcorneyr) 149.
 - Fenestra de 16, 214, 219, 234, 247.
VAL MAJOUR 482.
VALLACY (La) 216, 231, 244, 293, 295.
 - vallis (de la) 301.
VALLE (de) pratis 135.
VALLEREY 186, 198, 283, 397.
VALLEYLLYES (Vallelliez, Vallelly) 148, 209, 406.
 - Magno Campo de 179.
VALLIS AUGUSTA, patria, 1, 11, 13, 23, 35, 39, 44, 46, 50, 51, 57, 75, 76, 77, 78, 84, 102, 104, 123, 124, 127, 131, 139, 140, 152, 153, 169, 170, 171, 176, 193, 195, 197, 212, 225, 227, 240, 254, 263, 270, 279, 281, 286, 291, 297, 298, 309, 323, 327, 337, 340, 344, 349, 359, 368, 372, 376, 383, 387, 391, 405, 418, 419, 421, 422, 426, 431, 436, 441, 442, 446, 456, 459, 462, 468, 470, 472, 476, 482, 488, 489, 494, 497, 503.
VALLIS BALMA EXCRIPTA 156.
VALLIS BARMETE 158.
VALLIS CROSA (Crousa, Valcrosa) 95, 163, 165, 499.
 - vallis de Valcrosa 221, 237, 250.
VALLIS Balma Excripta 156.
 - Barmete 158.
 - Dalenderiaz 67.
 - de Brengon 354.
 - de Facyballa 439.
 - de Hersa 438, 459.
 - de Jansiver 32, 200.
 - de la May 131, 346.
 - de La Roby 61.
 - de Losanchy 143, 316, 495.
 - de Maczolley (Macelley) 131, 444.
 - de Montcorneyr 423, 440, 501.
 - de Montuyres 155.
 - de Pallu 16, 149, 164, 229, 242.
 - de Pramoron 14, 162, 163, 221, 237, 249, 250, 432, 498.
 - de Pieres 329.
 - de Vallascheta 329.
 - de Valjura 180.
 - dou Bioley 300.
 - dou Chanton 155.
 - dou Chardoney 80, 82, 301, 369, 464.
 - dou Colliour 423.
 - dou Crest 434..
 - dou Expin 435.
 - dou Glacier 337.
 - dou Loz 61.
 - dou Macelley 131, 346.
 - dou Mollyn 134.
 - dou Peccey 328.
 - dou Pisonet 449, 474.
 - dou Suppleyx 329.
 - dou Tumelley 184.
 - dou Vaser 480.
 - Extreyti 158.
 - Gollete 160.
 - Grossa (Valgrossa) 222, 238, 250, 401.
 - Martini 500.
 - Parva (Parva vallis) 488.
 - Surda 354.

- Ursyn (Orsyn) 16, 149, 164, 501.
- Varnerii 437.
- VALLISTORNENCHIA** 10, 12, 18, 22, 25, 35, 38, 43, 46, 50, 51, 55, 56, 64, 66, 74, 75, 79, 81, 83, 84, 100, 101, 107, 110, 116, 117, 123, 124, 125, 126, 127, 131, 132, 138, 139, 141, 147, 151, 153, 169, 171, 172, 178, 193, 197, 203, 205, 210, 211, 225, 227, 253, 260, 262, 263, 269, 270, 278, 280, 286, 287, 288, 290, 296, 299, 307, 309, 314, 320, 322, 327, 335, 337, 340, 344, 348, 358, 363, 365, 366, 368, 369, 371, 376, 383, 389, 403, 405, 417, 421, 422, 426, 431, 436, 438, 444, 446, 453, 455, 462, 469, 470, 474, 477, 485, 493, 494, 495, 502, 506.
- franchisesie 160, 382.
- molleria 223, 252, 460.
- parrochia 459, 508.
- torrens de 207, 274.
- VALLIS URSYN** (Orsyn, Vallolya Ursyn) 16, 149, 219, 229, 238, 242, 247, 250, 399, 412, 501.
- VALLOLERA** (de) La Sea 264.
- VALLOLIES** (Valloly) 213, 216, 229, 232, 241, 245, 476.
- VALLYOLON** 142.
- VALMARTIN** 130, 223, 239, 251, 289, 302, 346, 463, 473, 499, 500.
- Rayes de 165, 222, 238, 250.
- VARANES** 354, 355.
- VARDA** (La) 353.
- VARDES** (Les) 71, 159, 331, 438.
- VARTY**, pratum dou, 411.
- VERAYA** (Varaya) 12, 65, 171, 196, 298, 308, 390, 420, 445, 455, 494, 496.
- ecclesia 8, 416.
- parrochia 415, 504.
- VERCELLE** 1.
- VERNACZON**, prati de 182.
- VERNEY** (vernetum) 4, 98, 111, 187, 409.
- communa 359.
- dou Frachey 51.
- dou Gler 328.
- Loveres 99.
- VERRECIO** (de) monasterium Sancti Egidii 34.
- VESAND** 182.
- VIAL** 128.
- VILLA** (Villagium) de Cengling 33, 49, 55, 64, 100, 109, 116, 122, 139, 145, 204, 207, 210, 259, 268, 278, 306, 320, 357, 364, 375, 381, 389.
- de Challos 33, 49, 52, 55, 64, 89, 93, 100, 109, 116, 122, 139, 145, 204, 207, 210, 268, 278, 306, 320, 357, 364, 381
- de Crespyn 185, 186, 190, 194, 311, 393, 397, 398.
- de Crista 477.
- de Duerches 457, 458.
- de La Roby 33, 49, 55, 492, 64, 100, 109, 116, 122, 139, 145, 204, 207, 210, 259, 268, 276, 278, 306, 315, 320, 357, 364, 375, 379, 381, 489, 492.
- de Fellignion 499.
- de Losanchy 33, 49, 55, 61, 64, 100, 109, 116, 122, 133, 139, 145, 204, 207, 210, 259, 268, 278, 306, 320, 356, 357, 364, 373, 375, 381.
- de La Monta 93, 477.
- de La Serva (Silva) 33, 49, 55, 64, 93, 100, 109, 116, 122, 139, 145, 204, 207, 204, 210, 259, 269, 278, 306, 320, 357, 364, 375, 381.
- de Molliners 131, 346.
- de Nuarsa 33, 49, 55, 64, 100, 109, 116, 122, 139, 145, 204, 204, 210, 259, 269, 278, 306, 320, 357, 364, 375, 381, 389.
- de Onoczon 310.
- dou Chardoney 93.
- dou Gler 327.
- dou Goyl 93.
- VILLANOVA** castri Argentei 74.
- VILLETA** 178.
- VIOLLINA** 354.
- VIVACUM** 343, 370.
- VULLIENC** 353.
- YENNA** 509
- YLLIA** 48, 52, 55, 92, 137, 142, 200, 254, 255, 264, 316, 318, 350, 356, 372.
- alpis 33, 34, 49, 55, 63, 95, 99, 100, 108, 109, 113, 115, 116, 121, 122, 134, 138, 139, 145, 175, 202, 203, 207, 208, 209, 210, 259, 268, 278, 306, 319, 320, 357, 363, 364, 374, 375, 381, 384, 385, 387, 388, 389, 398, 493.
- Alta 144.
- Bassa 57, 86, 87, 144, 145, 255, 317, 362, 378, 379, 413.
- Superior 85, 145, 318.
- torrens (aqua) 58, 59, 134, 136, 142, 175, 199, 200, 256, 276, 286, 317, 318, 352, 355, 359, 361, 362, 413, 461, 495.
- YPPORIGIE** 364.

INDICE GENERALE

Introduction	pag. 1
Prefazione del notaio	pag. 5
Reconnaissances	pag. 7
1 - 1458, sept. 26 - <i>Recognicio facta per Johannem filium quondam Anthonii Valleti de Chyallo</i>	pag. 7
2 - 1458, oct. 31 - <i>Confessio Anthonii et Petri fratrum, filiorum quondam Ansermeti Petri Poudral</i>	pag. 13
3 - 1459, jan. 30 - <i>Confessio Jacobi et Anthonii fratrum, filiorum quondam [Johannis] Andreveti Pertuseti alias Pillicier</i>	pag. 20
4 - 1458, nov. 3 - <i>Confessio Johannis filii quondam Perroni filii quondam Andrevodi de Crista, dicti Bardoney</i>	pag. 27
5 - 1458, oct. 26 - <i>Confessio Johannini et Johannis fratrum, filiorum quondam Petri Johanneti Fabri de Cenglin</i>	pag. 31
6 - 1458, oct. 26 - <i>Confessio Andree filii quondam Stephani Carrelli de Challo</i>	pag. 34
7 - 1459, jan. 30 - <i>Confessio Johannis et Pauli fratrum, filiorum quondam Anthonii Johannis Lanoz de La Roby</i>	pag. 37
8 - 1458, nov. 10 - <i>Confessio Francisci filii quondam Aymoneti Bic de Crista</i>	pag. 42
9 - 1458, sept. 27 - <i>Confessio Johannini filii quondam Anthonii Meneti de la Meysonachy</i>	pag. 49
10 - 1458, oct. 18 - <i>Confessio Andree filii quondam Johannis Victa de Challo, Ludovici filii quondam Stephani Berthodi etc.</i>	pag. 52
11 - 1458, oct. 19 - <i>Confessio Johannis filii quondam Petri Maczot</i>	pag. 63
12 - 1458, oct. 19 - <i>Confessio Martini de La Guidra</i>	pag. 65
13 - 1458, oct. 19 - <i>Confessio Symondi et Martini, filiorum quondam Brunodi filii quondam Andree de Maczot de Losanchy</i>	pag. 69
14 - 1458, oct. 19 - <i>Confessio Martini Grimodi alias Balmacy, filii quondam Johannis Grimodi alias Balmacy de Crista</i>	pag. 73
15 - 1458, oct. 20 - <i>Confessio Amedei filii quondam Bonini Octonelli de Molliners</i>	pag. 75
16 - 1458, oct. 26 - <i>Confessio Francisci et Andree fratrum, filiorum quondam Petri Gaspardi</i>	pag. 78
17 - 1458, nov. 8 - <i>Confessio Anthonii filii Yanini filii quondam Yans, dicti de Nycollet, de Gressoney, nominibus suo et dicti eius patris et Petri, filii quondam Yanini de Canal</i>	pag. 82
18 - 1458, nov. 14 - <i>Confessio Petri filii quondam Johannodi Hosqueti</i>	pag. 86
19 - 1458, nov. 14 - <i>Confessio Anthonii filii quondam Anthonii Hosqueti</i>	pag. 89
20 - 1458, oct. 25 - <i>Confessio Martini filii quondam Andree Fabri de Cenglung</i>	pag. 99
21 - 1459, jan. 29 - <i>Confessio Petri, Martini et Johannis fratrum, filiorum quondam Andree Aymonodi de Crespyn</i>	pag. 102
22 - 1458, oct. 30 - <i>Confessio Martini filii quondam Petri Vulliermi de Losanchy</i>	pag. 112
23 - 1458, oct. 30 - <i>Confessio Petri filii quondam Brunodi Coppas de Cenglung</i>	pag. 116
24 - 1458, oct. 30 - <i>Confessio Johannis filii quondam Bonifacii Cochet de Cenglung</i>	pag. 118
25 - 1458, nov. 15 - <i>Confessio Anthonii, filii quondam Johannis Grimodi, alias Balmacy</i>	pag. 120
26 - 1458, oct. 30 - <i>Confessio Johannis filii quondam Petri Balmacie</i>	pag. 128
27 - 1459, feb. 19 - <i>Confessio Martini filii quondam Johannis Grimodi de Crista, alias Balmacy</i>	pag. 135
28 - 1458, nov. 3 - <i>Confessio Johannis Dognini de Losanchia, dicti de Brunodet</i>	pag. 142
29 - 1458, nov. 3 - <i>Confessio Johannis filii quondam Petri Carrelli de Challo</i>	pag. 147
30 - 1458, nov. 7 - <i>Confessio Petri et Johannis fratrum, filiorum quondam Andree Perruqueti</i>	pag. 151
31 - 1458, nov. 7 - <i>Confessio Petri filii Johanne, filie quondam Martini Guigniet</i>	pag. 157
32 - 1458, nov. 8 - <i>Confessio Guilliermi filii quondam Johannis Bonifacii Boyssoneti</i>	pag. 161
33 - 1459, jan. 30 - <i>Confessio Johannini filii quondam Johannis Gorreti pro medietate, et Johannis ac Petri eius nepotum, filiorum quondam Anthonii Gorreti</i>	pag. 167
34 - 1458, oct. 27 - <i>Confessio Amedei filii quondam Martini Laurenczodi de Crespyn</i>	pag. 173
35 - 1458, oct. 26 - <i>Confessio Petri filii Petri de Moran et Anthonii de Moran eius patris</i>	pag. 176
36 - 1458, nov. 2 - <i>Confessio Andree et Petri Columbe fratrum</i>	pag. 181
37 - 1458, oct. 31 - <i>Confessio Jaquemeti, filii quondam Johannis dou Glar</i>	pag. 184
38 - 1458, oct. 31 - <i>Confessio Martini filii quondam Johannini de Duerches</i>	pag. 190
39 - 1458, oct. 31 - <i>Confessio Andree, Anthonii fratrum, filiorum quondam Yanini de Vullio filii quondam Andreveti de Crista</i>	pag. 193

40 - 1458, oct. 31 - Confessio Johannis filii quondam Johannini Bastia deys Molliners	pag. 195
41 - 1458, nov. 3 - Confessio Johannis filii quondam Andree de Heryn , dicti Machet	pag. 198
42 - 1458, nov. 6 - Confessio Andree filii quondam Johannis Bleston	pag. 203
43 - 1459, jan. 29 - Confessio Johannis filii quondam Andree Aymonodi	pag. 208
44 - 1459, jan. 30 - Confessio Anthonii filii quondam Petri Andreveti de Crista	pag. 209
45 - 1458, nov. 7 - Confessio Anthonii filii quondam Johannis Loge	pag. 212
46 - 1459, jan. 29 - Confessio Anthonii filii quondam Johannis Andreveti Bossonini	pag. 215
47 - 1458, nov. 8 - Confessio Andree filii quondam Brunodi Layou	pag. 219
48 - 1458, nov. 8 - Confessio Petri et Johannis fratrum, filiorum quondam Johannis Brunodi Layou	pag. 221
49 - 1459, aug. 11 - Confessio Johannis, filii Andree filii quondam Petri Ansermeti	pag. 223
50 - 1458, nov. 10 - Confessio heredum Petri Carrelli	pag. 230
51 - 1458, nov. 9 - Confessio Andree filii quondam Perrodi Ansermeti	pag. 239
52 - 1458, nov. 9 - Confessio Ansermini filii quondam Aymoneti Ansermeti	pag. 241
53 - 1458, nov. 13 - Confessio Petri filii quondam Grossi Johannis Ansermeti	pag. 244
54 - 1458, nov. 13 - Confessio Francisci filii quondam Johannis Reynerii	pag. 247
55 - 1458, nov. 13 - Confessio Petri filii quondam Andree Vulliermi Margarone , alias Borsier	pag. 251
56 - 1459, jan. 9 - Confessio Anthonii dicti Peccyon , filii quondam Petri Andreveti de Crista	pag. 253
57 - 1458, nov. 14 - Confessio Andree filii quondam Johannis de Duerches alias Verdellyon	pag. 258
58 - 1458, nov. 14 - Confessio Andree filii quondam Johannis Verdellyon de Duerches	pag. 260
59 - 1458, nov. 14 - Confessio Johannis filii quondam Martini Galleys	pag. 261
60 - 1459, jan. 30 - Confessio Johannis filii quondam Andree Jacobi de La Monta	pag. 262
61 - 1459, jan. 31 - Confessio Anthonii et Jacobi fratrum, filiorum quondam Johannis Pertuseti alias Pellicier	pag. 267
62 - 1459, feb. 16 - Confessio Bonini et Johannis fratrum filiorum quondam Petri Rava	pag. 268
63 - 1459, feb. 20 - Confessio Martini filii quondam Andree Ogerii	pag. 270
64 - 1459, feb. 20 - Confessio Leute filie Andree filii quondam Brunodi de Ussyn	pag. 274
65 - 1459, feb. 20 - Confessio Michelleti filii quondam Bonifacii Johannodi	pag. 278
66 - 1459, feb. 26 - Confessio Anthonii filii quondam Johannis Anthonii de La Roby	pag. 279
67 - 1459, maii 1 - Recognicio Johannis filii quondam Martini Galleys	pag. 282
68 - 1459, oct. 29 - Instrumentum recognicionis Anthonii filii quondam Petri Brunodi de Fellignyon de Flory	pag. 283
69 - 1460, feb. 6 - Confessio reverendi in Christo Patris et Domini domini Petri de Chissiac , prepositi Sancti Egidii	pag. 287
70 - 1458, nov. 7 - Confessio Petri Gorreti filii quondam Anthonii Gorret	pag. 289
71 - 1464, marc. 21 - Confessio Johannis filii quondam Anthoni Valleti	pag. 290
Elenco dei nomi di persona	pag. 293
Elenco dei nomi di luogo	pag. 309